START

START

START

MICROFILMED
BY
KARNATAKA STATE
ARCHIVES
BANGALORE
CAMP: DHARWAD.
1991

MICROFILMED
BY
KARNATAKA STATE
ARCHIVES
BANGALORE
CAMP: DHARWAD.
1991

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ
ಧಾರವಾಡ
ಸಂಸ್ಥೆಯವರ ಐತಿಹಾಸಿಕ
ದಾಖಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು
FILE NO: ARS 27 APP 89.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ
ಧಾರವಾಡ
ಸಂಸ್ಥೆಯವರ ಐತಿಹಾಸಿಕ
ದಾಖಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು
FILE NO: ARS 27 APP 89.

ದಿನಾಂಕ 29.4.91 ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ, ಧಾರವಾಡ, [illegible] ಹೆಸರು ಕಾಲ ಮತ್ತು [illegible]

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	[illegible] ಹೆಸರು	[illegible]	ಒಟ್ಟು ಪುಟಗಳು
1	[illegible]	[illegible] 1866	1 ಪುಟಗಳು
2	[illegible]	1888	2 ಪುಟ
3	[illegible]	13.8.1862	2 ಪುಟ
4	ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣ	23.12.1929	6 ಪುಟ
5	ಸಂಸ್ಥಾನ ಸ್ವರಾಜ್ಯ	3.7.1946	4 ಪುಟ
6	ದಿ ವಿಭಾಕರ (ಇಂಗ್ಲೀಷ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಮಿಶ್ರ ಪತ್ರಿಕೆ)	27.1.1922	8 ಪುಟ
7	ಸಂಪತ್	8.11.1951	4 ಪುಟಗಳು
8	ಸೇವಕ	31.10.1951	2 ಪುಟಗಳು
9	ಸ್ವತಂತ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ	20.10.1939	25 ಪುಟಗಳು
10	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಗೆಜೆಟ್	15.2.1941	18 ಪುಟಗಳು
11	ನವಭಾರತ (ಸಮ್ಮೇಳನಾಂಕ)	1944	40 ..
12	ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ವೃತ್ತ	1–10–1973	8 ..

13	ಪ್ರಾರ್ಥನೆ	6 – 4 – 1928	4 ಪುಟಗಳು
14	[illegible]	14 – 9 – 1957	6 ಪುಟಗಳು
15	[illegible]	21–12–1941	10 ಪುಟಗಳು
16	[illegible]	[illegible] 1951	4 ಪುಟಗಳು
17	[illegible]	20–11–1952	16 ಪುಟಗಳು
18	[illegible]	29 – 2 – 1952	2 ಪುಟಗಳು
19	[illegible]	13–12–1952	6 ಪುಟಗಳು
20	[illegible]	25 – 5 – 1952	16 ಪುಟಗಳು
21	[illegible]	22–11–1959	16 ಪುಟಗಳು
22	[illegible]	23–6–1959	4 ಪುಟಗಳು

THE SANDESH
Editor- G. A. Deshpande.
Printed by K. G. Joshi,
at the [illegible] Press,
[illegible] Belgaum
and Published by
G. A. Deshpande
at the same place

ಸಂದೇಶ

SANDESH, BELGAUM.

[illegible] Published Every Monday and Friday.

Regd. No. B 4155

ಚಂದಾದರ
[illegible]

[illegible] Belgaum 17-12-1951

ಸಂಚಿಕೆ [illegible]

KARNATAKA VIDYAVARDHAKA SANGHA
ಧಾರವಾಡ

[illegible]

ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯ[illegible]

[illegible] ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇರಬೇಕು [illegible] ತಮಗೆ ತಾವೇ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಶಕ್ತಿ. ವಿದ್ಯಾವಂತಿಕೆ, ಅಭ್ಯಾಸ, ಮತ್ತು ನುರಿತವರೊಂದಿಗೆ ಸಹವಾಸ ಇವು ನಾಲ್ಕು ಜೀವನ ಸ್ಥಿತಿ [illegible] ಬಾಗಿತ್ತು.

ಸದ್ಭಾವನಾ ಸಪ್ತಾಹ

[illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಡಿಸೆಂಬರ ೧೭ ರಿಂದ ೨೩ ಪೂರ್ಣ ವಾರ ಭಾರತದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಳೆದ ವರುಷ ೧೯೫೦ ಅಗಸ್ಟ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿದಂತೆ, ‟ಸದ್ಭಾವನಾ ಸಪ್ತಾಹ" ವನ್ನು ಆಚರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ
ಹುರಿಯಾಳುಗಳಿಗೆ
ಮತಕೊಡಿರಿ

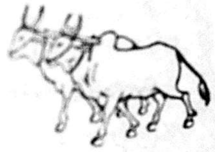

ಈ ಚಿಹ್ನವಿದ್ದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೇ
ನಿಮ್ಮ ಮತಹಾಕಿರಿ

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೇ ಮತ ಕೊಡಿರಿ

ಬನ್ನಿರಿ ಬನ್ನಿರಿ
ಮತಗಳ ತನ್ನಿರಿ
ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷಕೆ
ನಿಮ್ಮಯ ನೆಚ್ಚಿನ ಪಕ್ಷಕೆ

ಕಷ್ಟವ ಸಹಿಸಿದೆ
ದಣಿಯದೆ ದುಡಿದಿದೆ
ನಿಮ್ಮೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸು
ಜನಹಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸು

ಸತ್ಯ ಅಹಿಂಸೆಗಳ ತತ್ವವ ಸಾರಿ
ಬ್ರಿಟಿಶರನೋಡಿಸಿತು
ಭಾರತ ವಾಸಿಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರರೆಂಬ
ಹಕ್ಕನು ಕೊಟ್ಟಿತು

ಟೀಕೆಗೆ ಅಂಜದೆ
ಬೆದರಿಕೆ ಗಂಜದೆ
ಜನಹಿತ ಬಗೆಯುತಿದೆ
ನಿಮ್ಮಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸು

ಅನ್ನದ ಅಡಚಣೆಯನು
ದೂರ ಮಾಡಲೆತ್ನಿಸಿತು ಕಾಂಗ್ರೆಸು
ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಕೂಗನು
[illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸು

ಹಗಲಿರುಳೆನದೆ
ದುಡಿಯುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸು
ಜನಹಿತ ಒಂದೇ ತನ್ನಯ
ಕರ್ತವ್ಯವೆನ್ನುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸು

ಬನ್ನಿರಿ ಬನ್ನಿರಿ
ಮತಗಳ ತನ್ನಿರಿ
ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷಕೆ
ನಿಮ್ಮಯ ನೆಚ್ಚಿನ ಪಕ್ಷಕೆ.

—ಚೌಗಲೆ ಶಶಿಕುಮಾರ,
ಬೆಳಗಾವಿ.

ಅಝಾದ ಟಾಕೀಜ, ಟಿಳಕವಾಡಿ.
ಶುಕ್ರವಾರ ತಾ. ೧೪ ಡಿಸೆಂಬರದಿಂದ
ಭಯಂಕರ ಜನದಟ್ಟಣೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ೨ ನೇ ವಾರ
ಆಯನಾ ಪಿಕ್ಚರ್ಸದವರ ಸಂಗೀತದಿಂದ ತುಂಬಿತುಳುಕುವ ಅಪ್ರತಿಮ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಂದೀ ಚಿತ್ರ
गुमास्ता
लिबर्टी प्रकाशन ★
ಗುಮಾಸ್ತಾ
ಅರ್ಥಾತ
ಗೃಹಲಕ್ಷ್ಮಿ
ಸಂಗೀತ—ಕೆ ದತ್ತ
ದಿಗ್ದರ್ಶಕ—ಎಸ್ ಎಮ್. ಯುಸೂಫ
[illegible] ಎಲ್ಲರಿಗೂ [illegible] -
ಶೋಭಾ ಬಿ. ಎ. ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಓರ್ವ ಆದರ್ಶ ಗೃಹಿಣಿಯು, [illegible] ಎಂದು
[illegible]
ಅದು ಕಾರಣವೇ [illegible] ನೋಡುವ ಚಿತ್ರವಿದು
ಕಲಾಕಾರರು: ನಿಗಾರ, ವಾಸ್ತಿ, ಕುಲದೀಪ, ಹುಸ್ನ ಬಾನು, ಮಿರ್ಝಾ ಮುಶರ್ರಫ

ಚುನಾವಣೆ ಮುನ್ನನಾಡ ಬೇಕಾದ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು

([illegible])

[illegible] ಮತದಾರರಲ್ಲಿ ಹಂಚಬೇಕು. ಮತಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮತಪತ್ರ ಹೇಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಹೇಳಬೇಕು. ದ್ವಿಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿದ್ದ ಮತದಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮತದಾರನಿಗೆ ಮತಪತ್ರ ದೊರೆಯುವವು. ಅವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮತಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕಾಯ್ದೆ ನಿರ್ಬಂಧವಿರುವದರಿಂದ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಹುರಿಯಾಳಿಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಹುರಿಯಾಳಿಗೂ ಹಾಕಬೇಕು. ಮತದಾರರು ಎರಡೂ ಮತಪತ್ರ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದು ರದ್ದಾಗುವದು. ಮತದಾರರು ತಮ್ಮ ಮತಪತ್ರ ಮುದ್ದೆಯಾಗದಂತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಮತಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲಿನ ತೂತಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಮತಪತ್ರವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬೀಳದಂತೆ ಮತಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲೆ [illegible] ಗುರುತ ಮಾಡಿದ ತೂತಿನಲ್ಲಿ [illegible] ದಂತೆ ಮತದಾರನಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. [illegible] ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲೆ [illegible] ಬಿಟ್ಟು ಬಂದರೆ ತಮ್ಮ ವಿರೋಧಿ [illegible] ಬೆಂಬಲಿಗರು ಅವನ್ನು ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ಹುರಿಯಾಳುವಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಎರಡು ಬಗೆ [illegible] ಹಾನಿಯೊದಗುವದು. [illegible] ಅನೇಕ ಮತಗಳು ನಾಶವಾಗುವವು. ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಮತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೊರೆಯುವದು.

ಸಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಅಥವಾ ತಗಡಿನ ಮತಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಸ್ವೀಕಾರ

ಸಾರ್ಥನಿತ್ಯ ಪಾಠದ ಅಭಂಗಗಳು:

ಲೋಕಸೇವಾ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ ಪುಷ್ಪ ೧. ಮುದ್ರಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು— ಶ್ರೀ. ಪಿ. ಆರ್. ಪವಾರ ಫೋಟೋ ಝಿಂಕೋ ಪ್ರೆಸ್, ಬೆಳಗಾವಿ ಬೆಲೆ ಮೂರಾಣೆ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಪುಟಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಈ ಪುಟ್ಟ ಪುಸ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತತುಕಾರಾಮ ಮಹಾರಾಜರ ಅಭಂಗಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮರಾಠಿ ಅಭಂಗಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಭಂಗದ ಭಾವಾರ್ಥ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. [illegible]

ಡಾ. ಬೈಲೂರ

ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಕಂಪನಿ ಬೆಳಗಾಂವ ಇವರ

ಬಾಲಗ್ರಹ ಚೂರ್ಣ

ಅಪಸ್ಮಾರ. ಆಂಕಡಿ ಮತ್ತು ಮಲರೋಗ
ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ

ಮಳೆಬೆಳೆ ವಾರ್ತೆ

ಡಿಸೆಂಬರ ೫ ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಲ್ಕೂ ಜಿಲ್ಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಚಳಿಬಿದ್ದಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂತ ಬೆಳೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ನೆಟ್ಟಗಿದ್ದಿತು. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ತೋಟದ ಪೈರುಗಳು ಉತ್ತಮವಿದ್ದವು. ವಿಜಾಪೂರ ಜಿಲ್ಹೆಯ ಬಾದಾಮಿ, ಜಮಖಂಡಿ ಹಾಗು ಬಾಗೇವಾಡಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಸಿಯಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಳು ಒಣಗತೊಡಗಿದವು. ಬೆಳಗಾವಿ ವಿಜಾಪೂರ ಜಿಲ್ಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರಿ ಬೆಳೆಗೆ ಮಳೆ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ವಿಜಾಪೂರ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರಿ ಬೆಳೆ [illegible] ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದಿತು. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಹಾಗು ಮುಂಗಾರಿ ಜೋಳದ ಕೊಯ್ಲು ನಡೆಯಿತು. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಂಗಾ [illegible] ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಿತು. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಕೊಯ್ಲು [illegible] ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರಿ ಬತ್ತದ ಬಿತ್ತಿಗೆ ಮುನ್ನಡೆಯಿತು. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರಿ ಜೋಳದ ಹಾಗು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಎಡೆಹೊಡೆಯಲಾಯಿತು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹಸಿ ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ ವಿಜಾಪೂರ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹಿಂಗಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೂ ಧಕ್ಕೆ ತಗಲಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಇಲ್ಲವೆ ಮೇವಿನ ಕೊರತೆಯೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ದನಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚನ್ನಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಾಪೂರ ತಾಲೂಕಿನ ಮೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲುಬೇನೆ ಬಾಯಿಬೇನೆಯು ೨೨ ದನಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸಿತ್ತು. ಅದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬದುಕಿದವು.

ಆರೋಗ್ಯವಾರ್ತೆ

ಡಿಸೆಂಬರ ೧೫ ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ ಹಾವಳಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಆ ವಾರ ಮೂವರಿಗೆ ಕಾಲರಾ ಬೇನೆ ತಗಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮರಣಹೊಂದಿದರು. ವಿಜಾಪೂರ ಜಿಲ್ಹೆಯ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆ ೧ ಇತ್ತು ಕಾಲರಾ ಹಾವಳಿ ಇರುವ ಹಾಗು [illegible] ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಕೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆವಾರ ೨೫ ಜನರಿಗೆ ಮೈಲೀಬೇನೆ ಬಂದು ೮ ಜನರು ಮರಣಹೊಂದಿದರು. ವಿಜಾಪೂರ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವರು ಮೈಲೀಬೇನೆಯಿಂದ ಬಳಲಿದರು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸುಳಿವಿಲ್ಲ. ಮುಂಬೈ ಆಹಾರ ಕಲಬೆರಕೆ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ವಯ ಆವಾರ ೧೩೧ ಖಟ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾದಿತರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ ೭೭೩೫ ರೂ. ದಂಡ ವಸೂಲಾಯಿತು.

ಹುದಲಿ

ದಿ. ೧೨ ರಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ವಿವಿಧ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ವಖಾರ ಕಟ್ಟಡದ ಅಡಿಗಲ್ಲು ಇಡುವ ಸಮಾರಂಭವು ಶ್ರೀ. ಪಿ. ಜೆ. ಚನ್ನಮುಳುಗುಂದ ಆಯ್. ಸಿ. ಎಸ್. ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಮುಂಬೈ ರಾಜ್ಯ ಪುಣೆ ಇವರ ಹಸ್ತದಿಂದ ಜರುಗಿತು. ಈ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಲಿನ ಯಾವತ್ತೂ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮೆಂಬರರೂ, ಜಿಲ್ಹೆಯ ಸಹಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಡಿ. ಸಿ. ಕೋ. ಬ್ಯಾಂಕಿನ ದಿಗ್ದರ್ಶಕ ಮಂಡಳದವರೂ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು,

ಮತದಾನ ಕೈಪಿಡಿ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಉಮೇದವಾರ ಮತ್ತು ಪೋಲಿಂಗ ಏಜಂಟನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕ ಚುನಾವಣೆಯ ತಂತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಿವರಗೊಳಿಸಿದೆ,

ಬರೆದವರು—ಆರ್. ಕೆ. ಕುಲಕರ್ಣಿ
ಬಿ. ಎ. ಎಲ್ಎಲ್. ಬಿ.

ಬೆಲೆ ೦—೬—೦

ಮನಿಯಾರ್ಡರನಿಂದ ಮುಂಗಡ ಹಣ ಕಳಿಸಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ—ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಪ್ರೆಸ್ ಮಾರುತಿಗಲ್ಲಿ
ಬೆಳಗಾವಿ

ಹಾಗೂ

ಖಾದಿ ಭಾಂಡಾರ, ಗಣಪತಗಲ್ಲಿ- ಬೆಳಗಾವಿ

ವಾರದ ಭವಿಷ್ಯ

[illegible]

ಸಿಂಹ [illegible]

[illegible]

ಕರ್ತೃ ಸಹಾಯ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆ ಯುವೇ ಅರ್ಧಮರ್ಧಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯವು ತೋರುವದು. ವಿಶೇಷ ಪರಿಶ್ರಮ ನಡಿಸುವದೇ ಈ ವಾರದ ಸಂದೇಶ.

ತಾ. ೧೯, ೨೧ ೨೨, ಅನುಕೂಲ ಊಟ ದಲ್ಲಿ ಸುಖ. ಸ್ವಲ್ಪ ಭಯ

ಮಿಥುನ— ಈ ರಾಶಿಯವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ದುಷ್ಟವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನ ಯಾವದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಹೋದರೆ, ಶತ್ರುಭಯ, ಕಲಹ, ಅಪಘಾತ ಮುಂತಾದ ಭಯಾನಕಗಳು ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ತೋರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿರುವದೇ ಈ ವಾರದ ಸಂದೇಶ.

ತಾ. ೧೯ ಉತ್ತಮ. ೨೦, ೨೧, ೨೨ ಮಧ್ಯಮ ಭೀತಿಯೋಗ

ಕರ್ಕ— ಈ ರಾಶಿಯವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ನೌಕರಿ ದಂಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಕೋರ್ಟ ಕಚೇರಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಯ ತೋರಿದರೂ ಶತ್ರುಗಳು ಮಿತ್ರರಂತೆ ತೋರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂರವರ ರಾಶಿ ಜನ್ಮರಾಶಿ ಇದೇ. ಪ್ರವಾಸ ಉದ್ಯೋಗದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿ ಈ ರಾಶಿಯವರು ಈ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದವರಿಗೆ ನೆಹರೂರವರ ಸಂದೇಶವೇ ಮುಖ್ಯ ಸಂದೇಶ,

ತಾ. ೨೧, ೨೨ ನೆಟ್ಟಗೆ ಕಾರ್ಯಾನುಕೂಲ. ಗೌರವ.

ಸಿಂಹ- ಈ ವಾರ ನೂತನ ಉದ್ಯೋಗ ಜವಾಬ್ದಾರೀ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಶತ್ರುಗಳವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕವಸ್ತ್ರೀಪುತ್ರಾದಿ ಅನೇಕ ಖರ್ಚಿನ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ [illegible]

[illegible]

ತುಲಾ— ಈ ರಾಶಿಯವರಿಗೆ ಕೋರ್ಟ ಕಚೇರಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಾಗಿ ವೇಳೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖ ದೊರೆಯದೇ ಸ್ತ್ರೀಪುತ್ರಾದಿಕರಿಗೆ ರೋಗ ಭಯ ಆರ್ಥಿಕ ಅಡಚಣಿ ಮುಗ್ಗಟ್ಟುವದು. ಅಧಿಕಾರ ನೌಕರೀ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಭಯಾನಕಗಳು ತೋರುವವು ಆದರೆ ಈ ರಾಶಿಯಿಂದ ಶೋಭಿಸಿ ಚುನಾವಣಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ನಿದ್ರೆ ಮರಿವೆಗಳಿಲ್ಲದೇ ವೇಳೆ ಕಳೆಯುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುವದು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಶನಿದೇವನ ಆರಾಧನೆ ಕೈಕೊಂಡು ವಿಜಯ ಸಂಪಾದಿಸುವದೆ ಈ ವಾರದ ಸಂದೇಶ

ತಾ. ೧೮, ೧೯ ಅನುಕೂಲ ೨೦, ೨೧ ೨೨ ಸರ್ವಾನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ.

ವೃಶ್ಚಿಕ— ಈ ವಾರ ಸತ್ಪುರುಷರ ದರ್ಶನ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ಧಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುತ್ರಾದಿಕರಿಗೆ ಸೌಖ್ಯವಧುವರರ ವಿವಾಹ ಯೋಗ ಮನಸ್ಸು ಆನಂದ ಉದ್ಯೋಗ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದು [illegible] ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಜಯವಿರುವದು [illegible] ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಸಹಾಯ ನೀಡುವದೇ ನಿಜವಾದ ಸಂದೇಶವಾಗಿದೆ.

ತಾ. ೧೭, ೧೮ ನೆಟ್ಟಗೆ ೨೦, ೨೧ ಮಧ್ಯಮ ೨೨ ತೊಂದರೆ.

ಧನು— ಈ ರಾಶಿಯವರಿಗೆ ಕೋರ್ಟ ಕಚೇರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಉದ್ಯೋಗ ವ್ಯವಹಾರ ದಂಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಕಷ್ಟಕಾಲವನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಯಶವಿರುವದರಿಂದ [illegible]

ಮಕರ— ಈ ವಾರ ದುರ್ಜನರ ಸಹವಾಸ ಚಿತ್ತ ಚಂಚಲ ಮನೋವಿಕಾರ ಅಸಮಾಧಾನ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಜರಗುವವು ಕೋರ್ಟ ಕಚೇರಿ ಕಾರ್ಯಗಳ [illegible] ಸರದಾರರು [illegible] ವಣೆಯರಂಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸದೇ ಇದ್ದರೂ 'ಸ್ವಾತ್ಮಂತೆ ಪರಮೇಶ್ವರ" ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆಮಾಡುವದೇ ಈ ವಾರದ ಸಂದೇಶ.

ತಾ. ೧೮, ೧೯ ಧನವ್ಯಯ ೨೦, ೨೧ ಗೌರವ ೨೨. ೨೩ ಭೀತಿ.

ಕುಂಭ— ಈ ರಾಶಿಯವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ವಿಕಾಶವಾಗದೇ ನೂತನ ವ್ಯವಹಾರ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಯತ್ನಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ಧಿ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ದರ್ಶನ ಗುರುದೇವತಾಪೂಜೆ ಮೊದಲಾದ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸುಂಟು ಮಾಡಬೇಕು ಅಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible] ಬೀಳುವ ಜನರಿಗೆ ಸದ್ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡುವ ಗುರುವಿನ ಕೃಪೆಯೇ ಈ ವಾರದ ಸಂದೇಶ.

ತಾ. ೧೮, ೧೯. ೨೦ ನೆಟ್ಟಗೆ ೨೧, ೨೨, ೨೩ ಚಿಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಾಂತಿ.

ಮೀನ— ಈ ವಾರ ಉದ್ಯೋಗ ದಂಧೆ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಡಚಣೆ ಇದ್ದೇ ಇರುವದು ಸ್ತ್ರೀಪುತ್ರಾದಿಕರಿಗೆ ಪೀಡೆ ಶತ್ರುಗಳ ಭಾತೃವರ್ಗದ ಭಯ ತೋರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹುಷಾರಿ ಆದರೆ ನೀವು ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರೆ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೈಕೊಂಡು ವಿಜಯಸಂಪಾದಿಸುವದೇ ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಸಂದೇಶ

ತಾ ೧೯, ೨೦ ನೆಟ್ಟಗೆ ೧೮ ಭಯ. ೨೧, ೨೨, ೨೩ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸ್ವಲ್ಪಅನುಕೂಲ.

— —

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದಲ್ಲಿ

ಬಾದಲ

ಬಾದಲ್ ಚಿತ್ರವು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಟಾಕೀ [illegible]

[illegible]

ಸದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಉತ್ತಮ ಚಿತ್ರಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಭಾರತದ ಚಲನಚಿತ್ರೋದ್ಯಮವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಖ್ಯಾತಿಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು

ಬಾದಲ್ ಚಿತ್ರವು ರಾಬಿನ್ ಹುಡ್ ಕಥೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು ಆ ಕಥೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲುವಂತಹದಾಗಿದೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಸುವಂತಹ ಎಲ್ಲ ಹೋರಾಟಗಳಿಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಕೊಡುವಂತಹದಾಗಿದೆ ಈ ಚಿತ್ರದ ಕಥೆಯು, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಮತ್ತು ನವಾಬರುಗಳ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟಗಳಿಗೆ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ಯಾವ ಕಥೆಯೇ ಆಗಲಿ ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗುವಂತೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು [illegible]

ಕಥೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಮನರಂಜನೆಯ ಅಂಶವೂಸಹ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಶಂಸಿಸ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಲತಾಮಂಗೇಶಕರಳ ಇಂಪಾದ ಹಾಡುಗಳು, ಆಗಾನ ಹಾಸ್ಯಮಯವಾದ ಅಭಿನಯ, ಶಂಕರ ಜೈಕಿಶನರ ಸಂಗೀತ ದಿಗ್ದರ್ಶನ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸೊಗಸಾದ ಮನರಂಜನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಛಾಯಾಗ್ರಹಣವಂತೂ ಬಹಳ ಉತ್ತಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ ಮಧುಬಾಲ, ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಪ್ರೇಮನಾಥ, ಹಿರಾಲಾಲ್ ಮತ್ತು ಆಗಾ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಉತ್ತಮ ಅಭಿನಯವನ್ನು ಬೀರಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ಣಿಮಾಳಂತೂ ಬಹಳ ಮುದ್ದಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರುತ್ತಾಳೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯು ಗುಂಡಿನ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಪ್ರಾಣಬಿಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಕರುಣಾಜನಕವಾಗಿದೆ

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಚಿತ್ರದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಥೆ ಮತ್ತು ದಿಗ್ದರ್ಶನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಅಮಿಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರೇ ಕಾರಣರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಚಿತ್ರವು ಎಲ್ಲ ಅಭಿರುಚಿಯ ಜನರಿಗೂ ಹಿಡಿಸುವಂತಹದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

— —

ಸಂದೇಶಕ್ಕೆ

ಚಂದಾದಾರರಾಗಿರಿ

ಸಂದೇಶ

[illegible]

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮತದಾರರಲ್ಲೊಂದು ಮನವಿ.

[illegible]

[illegible] ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ತಾವು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಾಗಲಾರದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಪಕ್ಷದ ಶಿಸ್ತನ್ನೆ ತೊರೆದು ತಮಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಬಂದಂತೆ ವರ್ತಿಸಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೂ ಅಲ್ಲವೆಂದೂ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಉಮೇದುವಾರರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ನೀತಿಯಿಂದ ಜನರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಬಹುದೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಅದು ಮೂಢತನವೇ ಸರಿ. ತಾನು ಸೇರಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಆರಿಸಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಜನತೆಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡದೆ ಬಿಡುವರೆ? ಅಂತಹವರು ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಸುವರು? ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ರಾಜಕೀಯವೆಲ್ಲವೂ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತದಾರರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ್ಯೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿರುವೆನೆಂದು ಹುಯಿಲೆಬ್ಬಿಸಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸುವದು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಸಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದವರೆಂದು ಹೆಸರುಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ, ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಿಂದ ಸಿಡಿದುಹೋಗಿ ಚುನಾವಣೆಯ [illegible]

[illegible] ಗೊಂದಲಮಯವಾದ ಮಾರ್ಗ ಅನುಸರಿಸಿ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬಹಳ ತುಚ್ಛವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದಸಲ್ಲದ ಅಪಪ್ರಚಾರಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕುಯುಕ್ತಿಯು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಇವರುಗಳು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಜನರು ಸೇರುವುದೇ ದುರ್ಲಭವಾಗಿದೆ. ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂಡ ದಮ್ಮಯ್ಯಾ ಎಂದು ಹತ್ತಾರು ಜನರನ್ನ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಆಸಭೆಗಳಲ್ಲಿಯಾದರು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಎದ್ದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಾದರೋ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷವು ಇದುವರೆಗೆ ಸಾಧಿಸಿದ ಮಹಾತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಜನರಿಗಾಗಿ ಏನುಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇಕೆ ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತದಾರರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಪಕ್ಷಗಳ ಕರ್ತರ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಪಕ್ಷಗಳು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲವು? ಅಂತಹ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೆ ತಾನೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವುದು. ತಾವೊಬ್ಬರು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಆರಿಸಿಬಂದರೆ ಸಾಕು. ಎಂದು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ. ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಿಂದೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಜಾತಿಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಭೇದ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧಿಸಿಕೊ [illegible]

[illegible] ಈ ಮಹಾಸಂಸ್ಥೆಯು ನಮಗೆಲ್ಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಂದು ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಕೃಷಿಕರ ಕೂಲಿಕಾರರ ಬೆಂಬಲಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ [illegible] ನಿರ್ಮೂಲ [illegible] ತತ್ವ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕುಡಿತವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತಿರುವದರಿಂದ, ವಿಶ್ವಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಜಾತೀಯತೆಯನು ಬಡಿದೋಡಿಸಲು ಪಣ ತೊಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಇಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ಮಹತ್ತರವಾದಂತಹ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕಾಂಗೆಸ್ಸು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದ ಭಾರತದ ಜನತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇ ಪುನಃ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಪ್ರಚಂಡ ವಿಜಯವೇ ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಈಗ ತಿರುವಾಂಕೂರು ಕೊಚ್ಚಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನದ ಫಲಿತಾಂಶ ಹೊರಬಿದ್ದಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಹುರಿಯಾಳು, ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಗಳಾದ ಸಂಯುಕ್ತರಂಗದ ಮತ್ತು ಸಾಮ್ಯವಾದಿ ಹುರಿಯಾಳುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಪ್ರಚಂಡ ಬಹುಮತದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವನು. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೇ ವಿಜಯ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ತಿರುವಾಂಕೂರು ಕೊಚ್ಚಿನಗಳ ಕೆಲವು ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಮತದಾರರು ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿನ ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮತದಾರನೂ ತಪ್ಪದೆ ಮತಗಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಹುರಿಯಾಳುಗಳಿಗೆ ಮತನೀಡಿ ಪ್ರಚಂಡ ವಿಜಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೀರ್ತಿಯು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುವದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

ಬಿಚ್ಚು ಮಾತು

ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಿಂದಲೇ ಸುಧಾರಣೆ

ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಉಂಡೇಳುವ ಮಹಾಮಹಾ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಸದೆಬಡೆದು ಅಧಿಕಾರ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಶಕಟ ಸಾಗಿಸುತ್ತಲಿದೆ. ಕೇವಲ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲೇ ಇಂತಹ ಅಮೋಘ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸುವದು ಭಾರತದ ಮತ್ತಾವುದೇ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಮಾತೆಂಬುದು ನಿಚ್ಚಳವಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇಂದಿನ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವದೇ ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ. ಸಮಾಜವಾದಿ ಮುಖಂಡರಾದ ಜಯಪ್ರಕಾಶರು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುತ್ತ, ಕಾಂಗ್ರೆಸು ೫೦ ವರುಷವಾಳಿದರೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಇದೆಂತಹ ಚುನಾವಣೆ ಸ್ಟಂಟೋ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಭಾಸವಾಗದಿರದು. ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷವು, ತಾನು ಹುಟ್ಟಿದಾರಭ್ಯ ಅದಾವ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದೆ? ಅದಾವಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಜನಜೀವನವನ್ನು ಎತ್ತರಿಸಿದೆ? ಮೊದಲು ತಾನು ಒಳ್ಳೆಯವನಿದ್ದು ಪರರನ್ನು ದೂಷಣೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದರೆ ಯೋಗ್ಯವಾದರೂ ಕಂಡೀತು. ಜನತೆಯಾದರೂ ಒಪ್ಪೀತು. ವರ್ಗ ರಹಿತ ಸಮಾಜರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸಮಾಜವಾದದಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೂ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಜವಾಹರರೇ ಅಲ್ಹಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷವು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮರ್ಥನೀಯವಿದೆ. ಆಡಳಿತೆಯ ಗಂಧವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೂಸಿ ನೋಡಿಸಬಲ್ಲದು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಭಾರತದ ನಾಗರೀಕರು ಅರಿಯದೆ ಇಲ್ಲಾ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಏಳ್ಗೆಯಾಗಿ ಸರ್ವವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿ ಜನಜೀವನ ಸಮಾಜಜೀವನ ಉನ್ನತಮಟ್ಟವೇರಬಲ್ಲುದೆಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಜನಗಳು ಬಂದಲ್ಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ವಿಜಯೋತ್ಸವದ ಕೂಗು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಿಂದಲೂ ಕೇಳಬರುತ್ತಲಿದೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಇಲ್ಲಾ. ಆದಾಗ್ಯೂ ತಮ್ಮದೊಂದು ಚುನಾವಣೆ ಬಾಣವೆಂದು ಎಸೆಯುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ನಾಡಿನ ಸರ್ವರೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಟೊಂಕಕಟ್ಟಿ ಏಕೋಭಾವದಿಂದ

೫ ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿರಿ.

ಪೀಟರ ಇಂಜಿನ್ಸ

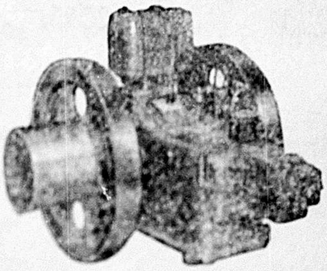

- [illegible] ಪೀಟರ, ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಪೀಟರ, ಮತ್ತು ಫೀಲ್ಡಿಂಗ ಇಂಜಿನ್ಸ [illegible] ಪಾವರದ ವರೆಗೆ ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ [illegible]
- [illegible]
- [illegible]

ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ, ವಿಜಾಪೂರ, ನಾರ್ಥ ಕ್ಯಾನರಾ ಹಾಗು ಕೊಲ್ಹಾಪೂರ

ಈ ಜಿಲ್ಹೆಗಳ ಒಬ್ಬರೇ ಒಬ್ಬ ಮಾರಾಟಗಾರರು

ವಿಜಯ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ ಮತ್ತು ಮಶಿನರಿ ಕಂಪನಿ

ರಾಮದೇವಗಲ್ಲಿ, ಬೆಳಗಾವಿ.

[illegible]

ಶಾಖಾ—
ಮಂಗಳವಾರ ಪೇಠ, ಕೊಲ್ಹಾಪೂರ
ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ರೋಡ, ವಿಜಾಪೂರ.
ಕೊಪ್ಪೀಕರ ರೋಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರ

ಶ್ರೀ ದಾತಾರ ಮೊದಲಾದವರ ಸಂಚಾರ

(ನಮ್ಮ ಕುಡ್ಚಿ [illegible])

[illegible]

ಇವೇ ಮೇರೆಗೆ ಕಳೆದವಾರ ೩ ದಿನ ಶ್ರೀ ದಾತಾರರು ರಾಯಬಾಗ ಮಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಉಮೇದವಾರ ದಳವಾಯಿ ಅವರೊಡನೆ ಸಂಚರಿಸಿದರು. ಇವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳಾದ ಅಣ್ಣಾ ಗುರೂಜಿ, ಅರವಿಂದ ಜೋಶಿ, ಯಮುನಪ್ಪಾ ಅರಭಾವಿ, ಇಮಾಮ ಸಾಹೇಬ, ಹಿಡಕಲ್ಲ ಮುಂತಾದವರಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಧ್ವನಿವಾಹಕ ಯಂತ್ರದ ಪ್ರಚಾರ ವಾಹನವಿತ್ತು. ಈ ಸಂಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಯಬಾಗ, ಚಿಂಚಲಿ ಕುಡಚಿ, ಪರಮಾನಂದವಾಡಿ ಕಿರಗೂರ ಭಿರಡಿ, ಜಲಾಲಪೂರ, ಹಾರೂಗೇರಿ, ಮುಗಳಖೋಡ, ಹಿಡಕಲ್' ಭಂಡಿವಾಡ, ಕಬ್ಬೂರ, ನಾಗರ ಮುನವಳ್ಳಿ, ಕಂಕನವಾಡಿ, ನಿಪ್ಪನಾಳ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಯಿತ್ತು ಜಾಹೀರ ಸಭೆಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಣ್ಣಾ ಗುರೂಜಿಯವರ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯುತ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಜನರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿದ್ದು ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೇ ಮತಕೊಡಲು ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ದಾತಾರರು ಕಾಗವಾಡ ಭಾಗದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಹುರಿಯಾಳು ಶ್ರೀ. ಪಿ. ಎಚ್. ಗುಂಜಾಳರೊಡನೆ ಐನಾಪೂರ, ಕೇಡಬಾಳ ಮತ್ತು ಕಾಗವಾಡಗಳಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟರು. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಐನಾಪೂರದ ಶ್ರೀ [illegible] ಮಾಸ್ತರ, ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಜೋಶಿ, ಶ್ರೀ ಕಾಗವಾಡೆ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ [illegible]

ವಿವಿಧ ವಿಷಯ

ಸರದಾರರ ಸ್ಮರಣೆ

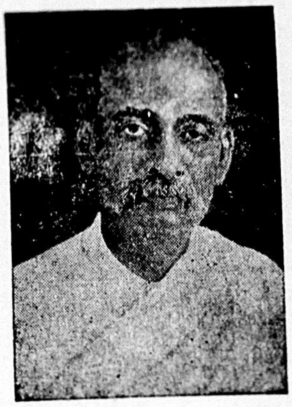

ಕಳೆದ ಡಿಶೆಂಬರ ದಿ ೧೫ ರಂದು ಘಟಿಸಿದ ಭಾರತದ ಉಪಪ್ರಧಾನರೂ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದ ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರ ನಿಧನ ವಾರ್ತೆ ಭಾರತವನ್ನೇ ವಜ್ರಾಘಾತದ [illegible] ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಲುಕಿಸಿತು. ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಏಳ್ಗೆಗೆ ಕಾರಣ ಕರ್ತರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಪಟೇಲರು ಕಳೆದೊಂದು ವರುಷದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ [illegible] ಭಾರತೀಯರ [illegible] ಕೊಂಡು [illegible] ಕಾರ್ಯವನ್ನೇ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಅದೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ [illegible] ನಡೆದು ಅದನ್ನೇ [illegible] ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಇವರದು. ಇವರು [illegible] ಅವರ [illegible] ತಕ್ಕೆಯನ್ನೇರಿದವರಿಗೆ [illegible] ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ [illegible] ತಕ್ಕಷ್ಟು [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯೋಧರೆಂದು [illegible] ಅಲ್ಲ ಅಖಂಡ ಭಾರತದ ಜನಗಳನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸವಿಗನಸು ಕಾಣಿಸಲು ಕಾರಣಭೂತರಾದರು. ಸರದಾರರು ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯೆ ಇರಬಹುದಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂದು ನಡೆಯುವ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಳೆಯೇರುತ್ತಿತ್ತು. ಜವಾಹರರಿಗೆ ಬೀಳುವ ಭಾರವು ತುಸುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಚುನಾವಣೆ ರಂಗ ಜಯಭೇರಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಅನ್ನಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ! ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಹೃದಯಿಗಳಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರು ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋದ ದಿನದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆನೆದು ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರುವದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ.

ಜಿಲ್ಹಾ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡದವರು ಬೆಳಗಾವಿ ಮುನಸಿಪಾಲಿಟಿ ಕಿತ್ತೆಯನ್ನೇ ತೀಡುವದೇ?

ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಹಾ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡದವರು ಕಳೆದೆರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಡಿಟ್ ನೋಟನ್ನು ಮರಾಠಿ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ [illegible] ವಾಗಿದೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡದವರು ಆಡಿಟ್ ನೋಟನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸುತ್ತಲೆ ಬಂದುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತ ಬಂದಿರುವೆ. ಈಗ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೇಕೆ ತಮ್ಮ ನಿಲುಮೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸುವರೋ ನನಗೆ [illegible] ವದು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಲೆಎತ್ತಿ ಮೆರೆದ ಬೆಳಗಾಂವಿಯು ಇಂತಹ ಅಸಹನೀಯವಾದ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಕ್ಷಮ್ಯವೆನ್ನಲಾರದು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಬೆಳಗಾವಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲ್ಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಕಂಡೋ ಅಥವಾ ಅದರ ಸೆರಗು ಬಡಿಸಿಕೊಂಡೋ ಇಂತು ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡದವರು ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಅನಾದರ ತೋರಿಸುವದು ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಕ್ಷೇಮಕರವಲ್ಲವು. ಇದರಮೇಲಿಂದ ನೋಡಲಾಗಿ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡದವರು ಬೆಳಗಾವಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲ್ಟಿಯ ಕಿತ್ತೆಯನ್ನೇ ತೀಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಅನ್ನಲು ಅಡಾವಸಂಕೋಚ?

—ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ ತೆತ್ತುವ
ಓರ್ವ ನಾಗರಿಕ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮ್ಯುಜಿಕ್ ಸರ್ಕಲ್, ಬೆಳಗಾವಿ

ಈ ಸಂಘದ ವತಿಯಿಂದ ಸಂಗೀತ ವಿಶಾರದ ಶ್ರೀ ಭೀಮಸೇನ ಜೋಶಿ ಅವರ ಸಂಗೀತ ಗಾಯನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಶನಿವಾರ ದಿ. ೨೨—೧೨—೫೧ ಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಗಂಟೆಗೆ [illegible] ಇಲ್ಲಿ ಜರುಗತಕ್ಕದ್ದಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಸಭಾಸದರು ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಸಂಘದ ಸಂಚಾಲಕರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

(೩ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಸಾಗಿದ್ದು)

ಕೂಡಿದವರಾದರೆ ಇಂದೇ ಆದರ್ಶ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಬಲ್ಲುದು. ಅದೆಲ್ಲ ಬದಿಗಿರಿಸಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲೆಂದು ಉಸುರಿದರೆ ಯಾರೂ ನಂಬಲಾರರೆಂಬುದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ ವಿರೋಧಕರು ಅರಿಯಲಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ ಧಾರವಾಡ

ಬಿ. ಕೆ. ಮಾಡೆಲ್ ಹಾಯಸ್ಕೂಲ ಬೆಳಗಾವಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಶಿಬಿರ ನರಸಿಂಹಪೂರ

[illegible] ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯಡು ಹಾಗು ಭಾರತಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಲಾಯಿತು.

ರವಿವಾರ ದಿ. ೯-೧೨-೫೧ ನೇ ದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಶಿಬಿರವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಶಾರೀರಿಕಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗು ಧ್ವಜ ವಂದನೆಯಾದಮೇಲೆ ಕ್ಯಾ. ಲಕ್ಷ್ಮಿಗುಂಪು ಅಡಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿತು. ಸರೋಜಿನಿ ಹಾಗು ಭಾರತಿ ಈ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳು ನರಸಿಂಹಪೂರದಿಂದ ಒಂದು ಮೈಲಿನ ಮೇಲಿರುವ ಬೆನಕನಹೊಳಿಯ ಜನರ ಜೀವನ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹೋದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು. ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರು ಮನೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮನೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಹೆಸರು, ಉದ್ಯೋಗ, ಗಳಿಕೆ ವೆಚ್ಚ, ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಹುಡುಗರು ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗು ಸರ್ವೋದಯ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಆದ ಲಾಭಹಾನಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಹಾಕಿದೆವು. ಪಟ್ಟಣದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ನಮಗೆ ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿ ಕನಿಕರ ಹಾಗು ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳು ಏಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆದವು. [illegible] ಗುಡಿಸಲು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ದನಕರು, ಕುರಿಕೋಳಿ, ಮಕ್ಕಳುಮರಿ ಎಲ್ಲರೂ [illegible]

[illegible] ಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಯುತ ಕಾಮತರು "ಸರ್ವೋದಯ"ದ ಉಗಮ ಹಾಗು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸರ್ವೋದಯ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಿರಿಯ ಚಿಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಸುಲಭವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ತಾಸಿನ ವರೆಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಏನೋ ಸರ್ವೋದಯ ಯೋಜನೆಯೊಂದು ನಡೆದಿವೆಯೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇಂಗ್ಲಂಡದ ಇತಿಹಾಸ ಓದುವ, ಅಮೇರಿಕೆಯ ಭೂಗೋಲದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹುಡಿಗೆಯರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದ ಈ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯದ ರೂಪರೇಷೆಗಳು ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಈಗ ಅದರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಲ್ಪನೆಯಾಯಿತು. ಅಂದು ಆಟಪಾಟಗಳ ಮೇಲಾಟ ಹಾಗು ಶಿಬಿರಾಗ್ನಿ (Camp fire) ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಒಳ್ಳೇ ಯಶಸ್ವಿಯಾದವು. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿಕೊಂಡ ಹಲವು ಕಲೆಗಳ ಸಂಕಲನವೇ ಆ ರಾತ್ರಿ ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗು ತನ್ನ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಸೋಮವಾರ ದಿ. ೧೦-೧೨-೫೧ ನೇ ದಿನ ಶಿಬಿರದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ನರಸಿಂಹಪೂರದಿಂದ ಮೂರು ಮೈಲು ದೂರಿರುವ ಯಮಕನಮರಡಿಯ ಅರಗಿನ ಬಣ್ಣದ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗೆ ಭೆಟ್ಟಿ ಕೊಡುವದು. ನಾವೆಲ್ಲರು ಸರಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು ೩॥ ಗಂಟೆಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ತಲುಪಿದೆವು. ಅದು ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಗಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಆಟಿಗೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಾವೇ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. [illegible] ನಮ್ಮ ಕೆಲವರು ಜವನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹಾತೊರೆಯ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಸ್ವತಃ ತಯಾರಿಸಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಾದರೂ ತಮ್ಮದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರ ಹವಣಿಕೆ ಹುಡುಗರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಹುಡಿಗಿಯರು ಅಂದಮೇಲೆ ಕೇಳುವದೇನು? ಆಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ತಮ್ಮ ಆಟವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು.

ಅಂದು ಹತ್ತರಗಿಯ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಮಠದ ಹತ್ತಿರಿರುವ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಆಣೆಕಟ್ಟೆನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಭೂಗೋಲನ್ನು ಕಲಿಯುವಾಗ ಗುರುಗಳು ಆಣೆಕಟ್ಟಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ವರ್ಣಿಸಿದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾರದ ಕಲ್ಪನೆಯು ಅಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳದಿಂಗಳೂಟವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಡುತ್ತ, ನಗುತ್ತ ಕೆಲಿಯುತ್ತ ನಮ್ಮ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದೆವು. ಸುಮಾರು ಏಳು ಮೈಲು ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಒಬ್ಬರೂ ದಣಿಯದೆ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಬಂದೆವು.

ಮಂಗಳವಾರ ದಿ. ೧೧-೧೨-೫೧ ಶಿಬಿರ ಸಮಾಪ್ತಿಯ ದಿನ. ಎಂದಿನಂತೆ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗು ನಾಷ್ಟಾ ಆದವು. ಅಂದು ಶಿಬಿರ [illegible] ಎಲ್ಲ ಗುಂಪಿನ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಹುಡಿಗೆಯರು ಕೂಡಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಊಟವಾದಮೇಲೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣ ಹಾಗು ಪಾರಿತೋಷಕ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದೆವು. ಸರ್ವೋದಯ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಚಾಲಕರ ಶಿಬಿರವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಉಪಸಂಚಾಲಕರ ಹಸ್ತದಿಂದ ಮುಕ್ತಾಯ ಗೊಂಡಿತು. ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಶ್ರೀ. ಜಯದೇವರಾವ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಪಾರಿತೋಷಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಅವರ ಮುಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗುವ ಕೆಲವು ಉಪದೇಶದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಶಿಬಿರಾಧಿಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀಯುತ ವ್ಹಿ. ಡಿ. ಜೋಶಿಯವರು ಆಭಾರ ಮನ್ನಿಸಿ ಕೇವಲ ಶಾಬ್ದಿಕ ಆಭಾರಮನ್ನಣೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲೆಂದೂ, ಸರ್ವೋದಯ ಯೋಜನೆಯ ಐದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಕು. ಪಾಳಪೇಕರ ಇವರು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಈ ಮೂರು ದಿನದ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿಯ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಇಂಥ ಶಿಬಿರಗಳು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಲವಾದರೂ ಜರುಗಬೇಕೆಂಬು ಬಯಸಿದರು. ಥೋಟೋದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿ ಶಿಬಿರವು ಕೊನೆಗಂಡಿತು.

ಕು. ಕಮಲಾ ಜಯದೇವ ಕುಲಕರ್ಣಿ
ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿಯ ಓರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ.

ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡಿಗೊಂದು ಮಾತು

ಕರವೀರ ಸ್ಟೇಟ ಪೈಕಿ ಗುಟಗುಂದಿ ಊರು ಬೇಡರ ವಸ್ತಿಯ ಗ್ರಾಮವು. ಇಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಯು ತಲೆತಲಾಂತರಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಬಂದಿತ್ತು ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಬಹುದಿನಗಳಿಂದಲು ಊರ ಜನರ ಬೇಡಿಕೆ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು ಇದೀಗ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡು ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ ಇದು ಆನಂದದ ಸಂಗತಿ

ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆರಡು ಊರುಗಳಾದ ಹಗೆದಾಳ ಮತ್ತು ಶಿರೂರ ಇವುಗಳೂ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಾಗಿ ಹಾತೊರೆದು ತಮ್ಮ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ತ್ಯಜಿಸಿಬಿಟ್ಟಂತಾಗಿವೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಾದರೂ ಬೇಡರ ಜನವಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಡೆದಿವೆ. ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯ ಗಂಧಕೂಡ ಇರದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಿಯುವತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯ ವಹಿಸಿಯಾವು?

ಈ ಊರುಗಳ ಜನರು ಮಾಸ್ತರರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿರುವಾಗ್ಯೂ ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವದು ಕಂಡು ಸೋಜಿಗವೆನಿಸುವದು. ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇವೆರಡು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದೆಯೆಂಬ ಕೂಗು ಎದ್ದುದ್ದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡು ಎಚ್ಚತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಷಯಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಯೋಜಿಸಬೇಕು.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ ಧಾರವಾಡ

ಬಿ. ಕೆ. ಮಾಡೆಲ್ ಹಾಯಸ್ಕೂಲ ಬೆಳಗಾವಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಶಿಬಿರ ನರಸಿಂಹಪೂರ

[illegible]

[illegible] ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯುಡು ಹಾಗು ಭಾರತಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಲಾಯಿತು.

ರವಿವಾರ ದಿ. ೯-೧೨-೫೧ ನೇ ದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಶಿಬಿರವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಶಾರೀರಿಕಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗು ಧ್ವಜವಂದನೆಯಾದಮೇಲೆ ಕ್ಯಾ. ಲಕ್ಷ್ಮಿಗುಂಪು ಅಡಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿತು. ಸರೋಜಿನಿ ಹಾಗು ಭಾರತಿ ಈ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳು ನರಸಿಂಹಪೂರದಿಂದ ಒಂದು ಮೈಲಿನ ಮೇಲಿರುವ ಬೆನಕನಹೊಳಿಯ ಜನರ ಜೀವನ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹೋದವು. ಅಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು. ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರು ಮನೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮನೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಹೆಸರು, ಉದ್ಯೋಗ, ಗಳಿಕೆ ವೆಚ್ಚ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಹುಡುಗರು ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗು ಸರ್ವೋದಯ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಆದ ಲಾಭಹಾನಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಹಾಕಿದೆವು. ಪಟ್ಟಣದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ನಮಗೆ ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿ ಕನಿಕರ ಹಾಗು ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳು ಏಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆದವು. [illegible] ಗುಡಿಸಲು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ದನಕರು, ಕುರಿಕೋಳಿ, ಮಕ್ಕಳುಮರಿ ಎಲ್ಲರೂ [illegible]

[illegible]

[illegible] ಸಂಚಾಲಕರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಶ್ರೀರಂಗ ಕಾಮತ ಮೊದಲಿನ ಬೌದ್ಧಿಕವಿದ್ದಿತು. ಇದೇ ದಿನ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಕರು ಬಳಗದ ಹಲವು ಶಿಕ್ಷಕರು ನಮ್ಮ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಯುತ ಕಾಮತರು "ಸರ್ವೋದಯ" ದ ಉಗಮ ಹಾಗು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸರ್ವೋದಯ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ ಚಿಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಸುಲಭವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ತಾಸಿನ ವರೆಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಏನೋ ಸರ್ವೋದಯ ಯೋಜನೆಯೊಂದು ನಡೆದಿವೆಯೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇಂಗ್ಲಂಡದ ಇತಿಹಾಸ ಓದುವ, ಅಮೇರಿಕೆಯ ಭೂಗೋಲದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹುಡಿಗೆಯರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದ ಈ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯದ ರೂಪರೇಷೆಗಳು ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಈಗ ಅದರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಲ್ಪನೆಯಾಯಿತು. ಅಂದು ಆಟಪಾಟಗಳ ಮೇಲಾಟ ಹಾಗು ಶಿಬಿರಾಗ್ನಿ (Camp fire) ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಒಳ್ಳೇ ಯಶಸ್ವಿಯಾದವು. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿಕೊಂಡ ಹಲವು ಕಲೆಗಳ ಸಂಕಲನವೇ ಆ ರಾತ್ರಿ ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗು ತನ್ನ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಸೋಮವಾರ ದಿ. ೧೦-೧೨-೫೧ ನೇ ದಿನ ಶಿಬಿರದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ನರಸಿಂಹಪುರದಿಂದ ಮೂರು ಮೈಲು ದೂರಿರುವ ಯಮಕನಮರಡಿಯ ಆರಗಿನ ಬಣ್ಣದ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗೆ ಭೆಟ್ಟಿ ಕೊಡುವದು. ನಾವೆಲ್ಲರು ಸರಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು ೩॥ ಗಂಟೆಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ತಲುಪಿದೆವು. ಅದು ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಗಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಆಟಿಗೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಾವೇ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಕೊಡುವ ಅವರ ಕೈ ಚಳಕವು ನೋಡುವದಾಗಿತ್ತು. [illegible] ಬೆರಗುಗೊಳಿಸಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅವನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹಾತೊರೆಯ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಸ್ವತಃ ತಯಾರಿಸಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಾದರೂ ತಮ್ಮದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರ ಹವಣಿಕೆ ಹುಡುಗರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಹುಡಿಗಿಯರು ಅಂದಮೇಲೆ ಕೇಳುವದೇನು? ಆಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ತಮ್ಮ ಆಟವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು.

ಅಂದು ಹತ್ತರಗಿಯ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಮಠದ ಹತ್ತಿರಿರುವ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಆಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಭೂಗೋಲನ್ನು ಕಲಿಯುವಾಗ ಗುರುಗಳು ಆಣೆಕಟ್ಟಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ವರ್ಣಿಸಿದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾರದ ಕಲ್ಪನೆಯು ಅಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳದಿಂಗಳೂಟವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಡುತ್ತ, ನಗುತ್ತ ಕೆಲೆಯುತ್ತ ನಮ್ಮ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದೆವು. ಸುಮಾರು ಏಳು ಮೈಲು ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಒಬ್ಬರೂ ದಣಿಯದೆ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಬಂದೆವು.

ಮಂಗಳವಾರ ದಿ. ೧೧-೧೨-೫೧ ಶಿಬಿರ ಸಮಾಪ್ತಿಯ ದಿನ. ಎಂದಿನಂತೆ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗು ನಾಸ್ತಾ ಆದವು. ಅಂದು ಸಿಹಿಯೂಟವಿತ್ತು. ಆ ದಿನ ಎಲ್ಲ ಗುಂಪಿನ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಹುಡಿಗೆಯರು ಕೂಡಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಊಟವಾದಮೇಲೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣ ಹಾಗು ಪಾರಿತೋಷಕ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರು ಲೆಕ್ಚರ ಹಾಲಿಗೆ ಬಂದೆವು. ಸರ್ವೋದಯ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಚಾಲಕರ ಶಿಬಿರವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಉಪಸಂಚಾಲಕರ ಹಸ್ತದಿಂದ ಮುಕ್ತಾಯ ಗೊಂಡಿತು. ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಶ್ರೀ. ಜಯದೇವರಾವ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಪಾರಿತೋಷಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಅವರ ಮುಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗುವ ಕೆಲವು ಉಪದೇಶದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಶ್ರೀಯುತ ವ್ಹಿ. ಡಿ. ಜೋಶಿಯವರು ಆಭಾರ ಮನ್ನಿಸಿ ಕೇವಲ ಶಾಬ್ದಿಕ ಆಭಾರಮನ್ನಣೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲೆಂದೂ, ಸರ್ವೋದಯ ಯೋಜನೆಯ ಐದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಕು. ಪಾಳವೇಕರ ಇವರು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಈ ಮೂರು ದಿನದ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿಯ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಇಂಥ ಶಿಬಿರಗಳು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು. ಸಲವಾದರೂ ಜರುಗಬೇಕೆಂಬ ಬಯಸಿದರು. ಫೋಟೋದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿ ಶಿಬಿರವು ಕೊನೆಗಂಡಿತು.

ಕು. ಕಮಲಾ ಜಯದೇವ ಕುಲಕರ್ಣಿ
ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿಯ ಓರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ.

ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡಿಗೊಂದು ಮಾತು

ಕರವೀರ ಸ್ಟೇಟ ಪೈಕಿ ಗುಟಗುಂದಿ ಊರು ಬೇಡರ ವಸ್ತಿಯ ಗ್ರಾಮವು. ಇಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಯು ತಲೆತಲಾಂತರಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಬಂದಿತ್ತು ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಬಹುದಿನಗಳಿಂದಲು ಊರ ಜನರ ಬೇಡಿಕೆ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು ಇದೀಗ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ ಇದು ಆನಂದದ ಸಂಗತಿ

ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆರಡು ಊರುಗಳಾದ ಹಗೆದಾಳ ಮತ್ತು ಶಿರೂರ ಇವುಗಳೂ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಾಗಿ ಹಾತೊರೆದು ತಮ್ಮ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ತ್ಯಜಿಸಿಬಿಟ್ಟಂತಾಗಿವೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಾದರೂ ಬೇಡರ ಜನವಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಪಡೆದಿವೆ. ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯ ಗಂಧಕೂಡವಿರದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ಮಕ್ಕಳುಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಿಯುವತ್ತ ಆಸ್ಥೆ ವಹಿಸಿಯಾವು?

ಈ ಊರುಗಳ ಜನರು ಮಾಸ್ತರರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿರುವಾಗ್ಯೂ ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವದು ಕಂಡು ಸೋಜಿಗವೆನಿಸುವದು. ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇವೆರಡು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದೆಯೆಂಬ ಕೂಗು ಎದ್ದದ್ದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡ ಎಚ್ಚತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಷಯಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಯೋಜಿಸಬೇಕು.

CHITRAGUPTA

ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ

ಭಾನುವಾರ 25, ಮೇ '52

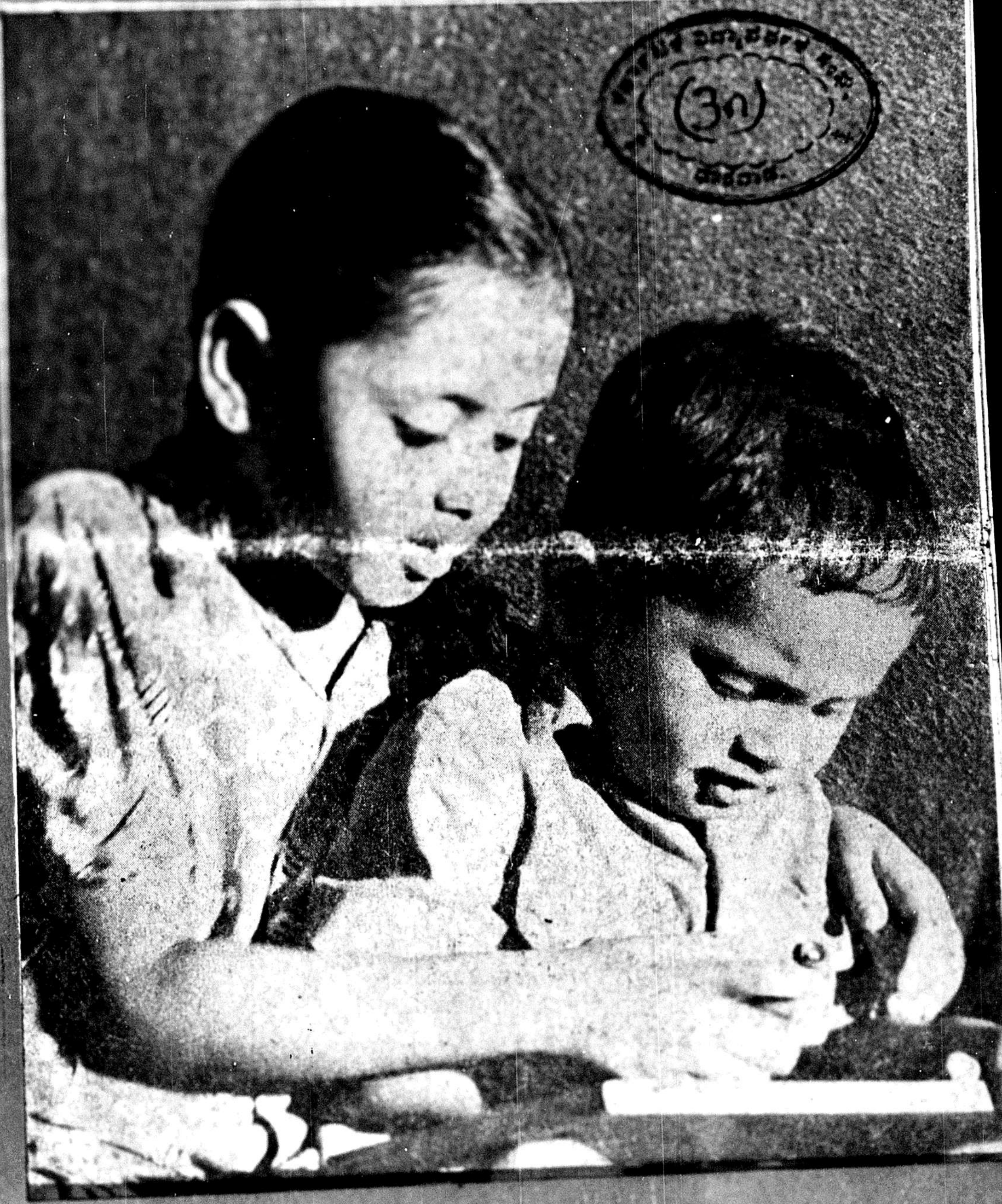

ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ
(3೧)
ಧಾರವಾಡ.

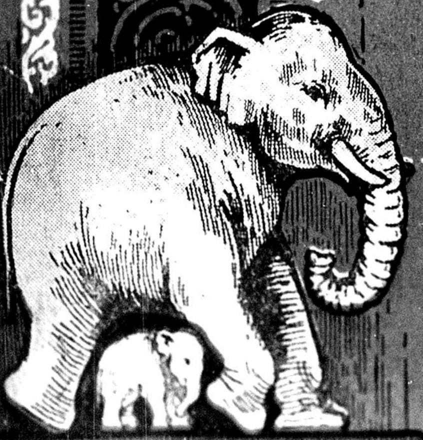

ಸಂಪುಟ ೩
ಸಂಚಿಕೆ ೪

ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಆಗಬೇಕು

ಯಾವೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಡಾ. ನಂದೀಮಠ್‌ರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಬೆಲೆ 2 ಆಣೆ

ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ

ಜನಪ್ರಿಯ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ

ಭಾನುವಾರ, ೨೫ ಮೇ ೧೯೫೨

ಸಂಪುಟ ೪ ಸಂಚಿಕೆ ೪

[illegible]

[illegible]

ವಾಚಕರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ

ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರಬಹುದಾದ ಲೋಪದೋಷಗಳು, ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ವಿಭಾಗಗಳು, ಇನ್ನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ವಿಭಾಗಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಾಚಕರು ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಸಹಕರಿಸುವುವಾದರೆ ತುಂಬಾ ಉಪಕಾರವಾಗುವುದು.

ಲೇಖಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ

ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಲೇಖನಗಳನ್ನು "ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ" ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಲೇಖನವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ದ್ವಿಪ್ರತಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಚಂದಾ ವಿವರ

ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ	ರೂ. ೬—೦—೦
ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ	ರೂ. ೬—೧೨—೦
೬ ತಿಂಗಳಿಗೆ	ರೂ. ೩—೮—೦
ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ	ರೂ. ೪—೦—೦

ಜಾಹಿರಾತು ದರ

ವಾಣಿಜ್ಯ	ಕಾಲಂ ಇಂಚ್ ಒಕ್ಕೆ
[illegible]	ರೂ. ೨—೮—೦
ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟ್	ರೂ. ೨—೦—೦

[ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಬರೆದುಕೇಳಿ]

ಅಂದಿನ ಒಂದು ನೆನಪು

—ಶ್ರೀ ಪಂಚ, ಚನ್ನಗಿರಿ

ಮಹಮದ್ ಬಿನ್ ತೊಗಲಕ್‌ನ ಐಲು - ನಮಗೂ ಅಂಟಿತು!

ಮಹಮದ್ ಬಿನ್ ತೊಗಲಕ್ [illegible]

[illegible]

ನಾನು, ಮೂರ್ತಿ, ರಾಜ, ಶಿವು [illegible] ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಮನೆ [illegible] ಕಾಲದ ಒಂದು ಕಲ್ಲು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೋ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಕೆತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸ್ತಾ ಇತ್ತು. ಆ ಕಲ್ಲು ಯಾವ ಕಾಲದಿಂದ ಅಲ್ಲಿತ್ತೋ ಏನೋ. ನಾವು ಆ ಮನೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತಕೊಂಡಾಗಲೂ ಅಲ್ಲಿತ್ತು. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳು ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕಲ್ಲಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, ಅದಾವ ಕಲ್ಲು, ಅದು ಎಷ್ಟುದ್ದ ಇದೆ, ಎಷ್ಟಗಲ ಇದೆ, ಎಷ್ಟ್ದಪ್ಪ ಇದೆ, ಏಕೆ ಅನ್ನೋದನ್ನ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಿನ ಮೂರ್ತಿ ಯಾತಕ್ಕೋ ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದ. ಕಲ್ಲನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದ. ಅಳತೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ. ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ ನೋಡಿದ. ನನಗ ಇವನ್ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಆ ಕಲ್ಲ ನೋಡ್ತಿದಾನೆಂಬ ಕುತೂಹಲ ಬಂದು,

"ಯಾಕೋ ಮೂರ್ತಿ, ಕಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡ್ತೀಯ" ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

"ಈ ಕಲ್ಲು ಮನೆ ಮುಂದ್ಗಡೆ ಮೆಟ್ಟಲಿಗೆ ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಾಗುತ್ತೆ. ಅಲ್ಲಿಗಿಡೋಣ" ಅಂದ, ಮೂರ್ತಿ.

"ಅದ್ಯಾಕೆ ಬಿಡಪ್ಪಾ. ಅದು ಮೇಲೆ ಯಾವುದೋ ದೇವರ್ದ್ದೋ ಏನೊ ಕೆತ್ತಿರೋ ಹಾಗಿದೆ. ಅದನ್ಯಾಕೆ ಕಾಲಲ್ಲಿ ತುಳೀಬೇಕು."

"ಅಯ್ಯೋ ದೇವರು! 'ನೀರ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವರಯ್ಯಾ ಮರನ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುವರಯ್ಯಾ' ಹಂಗಾತು ನೋಡು ನಿನಾದೊ ಮಾತು."

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಜ, ಶಿವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ರಾಜ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದು ಕಲ್ಲನ್ನು ಮೆಟ್ಟಲಿಗೆ ಹಾಕಲು "ಹು" ಅಂದ. ಶಿವು ಕೂಡ "ಹೂ" ಅಂದ. ನಾನೊಬ್ಬ ಯಾಕ್ಬೇಡ ಅನ್ನಲಿ ಅಂತ ನಾನೂ "ಹೂ" ಅಂದೆ.

ಕಲ್ಲು ಬಹಳ ಭಾರವಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. [illegible] "ಶೂರರು ನಾವು, ಧೀರರು ನಾವು, ಹುಲಿಗಳು ನಾವು" ಎಂದು [illegible]

[illegible]

"ಯಾರ್ರೀ ಒಳಗೇದೋರು" ಅಂದರು ಗಡುಸು ಧ್ವನಿಯಿಂದ.

ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಗಡೆ ಬಂದೆವು. ನಾವು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ "ಏನ್ರಿ, ನಿಮಗೆ ಯಾರ್ರೀ ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕಲ್ಲನ್ನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದ್ಹಾಕಿ ಅಂತ. ನಮ್ಮಪ್ಪನ ಕಾಲದಿಂದ ಆ ಕಲ್ಲನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇದೀವಿ. ಅದ್ಯಾವುದೋ ದೇವರು ಅಂತ ನಾನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸ್ತಾ ಇದೀನಿ. ಆ ದೇವರ್ನ ಕಾಲಲ್ಲಿ ತುಳಿತಾರೇನ್ರಿ, ನಿಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಗಿದ್ಧಿ ಇಲ್ಲವೇನ್ರೀ. ದೇವರು ದಿಂಡ್ರು ಅಂತ ಸ್ವಲ್ಪವಾದ್ರೂ ಭಯಭಕ್ತಿ ಬೇಡವೇನು ನಿಮಗೆ ತಗೆದಿದ್ರಿ ಕಲ್ಲು, ಮೊದಲೆಲ್ಲಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲಿಗೇ" ಎಂದು ಗುಡು ಗುಡು ಗುಡುಗಿ ಭರ ಭರ ವಾಪಸು ಹೋಗೇಬಿಟ್ರು.

ನಾವು ಒಬ್ಬರ ಮುಖ ಒಬ್ಬರು ನೋಡಿಕೊಂಡೆವು "ಶೂರರು ನಾವು, ಧೀರರು ನಾವು, ಹುಲಿಗಳು ನಾವು" ಎಂದಿದವರು ಇಲಿಯ ಹಾಗಾಗಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಅವರ ಮುಖ ನೋಡಿ ನಗು ಬಂದರೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ತಡೆದುಕೊಂಡು "ಬನ್ನಿ ಮಾರಾಯ್ರಾ, ಬನ್ನಿ ಎತ್ತಿ ಇಡೋಣ" ಅಂದೆ. ಪುನಃ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆ ಕಲ್ಲು ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲಿಗಿಟ್ಟೆವು. ಪಾಪ ಪರಿಹಾರವಾಗಲಿ ಅಂತ ಬಗ್ಗಿ ಬಗ್ಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆವು. "ನೀರು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವರಯ್ಯ ...." ಅಂದವರೂ ಕೂಡ ಬಗ್ಗಿ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿದರು ಕಲ್ಲಿಗೆ.

ಅದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಮಾತಾಡ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. ಮೌನವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಆ ಮೇಲೆ ನಾನು "ಮಹಮ್ಮದ್ ಬಿನ್ ತೊಗಲಕ್ ಮಾಡ್ದಂಗಾಯಿತು" ಅಂದೆ. ಆಗ ಹಿಹಿಹಿ ಅಂತ ಎಲ್ಲರೂ ನಕ್ಕರು. ಶಿವು "ಆ ತೊಗಲಕ್‌ನಂತಹ ಐಲು ಜನ ಈಗಲೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಇದೇ [illegible] ಅಂದಕೂಡಲೆ ಇನ್ನೂ ಜೋರಾಗಿ [illegible] ಅಂತ ನಕ್ಕೆವು. ಆದರೆ ಮೂರ್ತಿ ಯಾಕೋ ಏನೋ ನಗಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಕಾವ್ಯೋದ್ಯಾನ

ಚೂತವಾಯ್ತು "ಸ್ವಾರ್ಥ - ಬಿತ್ತು"

ಬಳಲಿರ್ದೆ; ತಂಪ ಬಯಸುತ ಹೋದೆನೊಂದು ಕೊಳಕೆ :
    ನೆಲದ ಉಸಿರೇ ಅಲ್ಲಿ ಹಸುರಾಗಿ ಉಣ್ಮಿತ್ತು
    ತೆಂಗು ಗರಿಗಳ ನಿನದ ರಾಗ ಮಿಡಿಯುತಲಿತ್ತು
ನೈದಿಲೆಯ ನಗುತಿತ್ತು ಕೊಳದ ಜೇನೆದೆ ತುಳುಕಿ.
ಕಂಪುಗುವ ಕಾನನದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಚೆಲು–ವಲ್ಲಿ
    ಬಂಬಲಾಗಿಯೆ ಸುಳಿವ ಆರಡಿಯ ಕರಿಯ ಬಳ್ಳಿ
    ತಂಪುಗುವ ತಳಿರ ಹೊತ್ತಾಡುತಿಹ ಚೂತವಲ್ಲಿ.
ಬಯಸಿ ಹಾಸಿದೆ ತನುವ ಹಸುರು ತಲ್ಪದೊಳಲ್ಲಿ.
ಕೊಳದ ನೈದಿಲೆಯೆನ್ನ ಎದೆಯ ಕೊರಳಿಗೆ ಗಾನ.
    ಸುಳಿವ ತಂಗಾಳಿಯೊಳೆ ಅಮೃತ ಸುಖ ಒಲಿದುಂಡೆ
    ಪಾರ್ದೆ ನಿಲ್ಲವು ನಾನು ಸ್ವಾರ್ಥದಲಿ ಏನೊಂದ
"ಎದೆಯ ಚೇತನಕಿನಿತು ಸಾಕು ತಂಪಿನ ಪವನ"
    ಇರಲಿಂತುಟೆರಿಯರರಿ ಯೆನಗೆ ಮಾಂಬಳವಿತ್ತು
    ಚೂತವಾಯಿತು ನನ್ನ ಎದೆಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಬಿತ್ತು.

—"ಮರುಳುಸಿದ್ಧ"
ಫಿಲೋಮಿನಾ ಕಾಲೇಜು, ಮೈಸೂರು.

★ ಮೈಸೂರಿನ ತಾವರೆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಅಂತರ್ ಕಾಲೇಜು ಕವಿತಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ

ಕಳೆದ ವಾರ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ॥ ನಂದೀಮಠ್‌ರವರು [illegible] ಭಾಷಣದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಿರಿಮೆ ಹಾಗೂ [illegible] ಭಾಗವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರ [illegible] ಡಾ॥ ನಂದೀಮಠ್‌ರವರು [illegible] ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು [illegible] ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸು[illegible]

ಮೂವತ್ತೈದನೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಧ[illegible]-
ಯುಲ್ಲಸದೋನ್ !
[illegible] ನೆರೆಯುತ್ಕರ್ಷ-
ಮನಿಂದ್ಯಗುಣನ್॥
ಪ್ರಣಯಿ ಜನಕ್ಕೆ ಕಾಮನಸಿತೋತ್ಪ-
ಲವರ್ಣ್ಣನವನ್ ।
ಗುಣಮಧುರಾಜ್ಞ ದಿವ್ಯಪುರುಷ ಪ್ರವರನ್॥
ಸುರಚಾಪಂ ಬೋಲೆ ವಿದ್ಯುಲ್ಲತೆಗಳ ತೆಳವೋ-
-ಲ್ ಮಂಜುವೋಲ್ ತೋಳಬೇಗಂ ।
ಪಿರಿಗುಂ ಶ್ರೀರೂಪ ಲೀಲಾಧನ ವಿಭವ
ಮಹಾರಾಶಿಗಳ್ ನಿಲ್ಲವಾರ್ಗ್ಗಂ॥
ಪರಮಾರ್ತ್ಥಂ ಮೆಚ್ಚೆನಾನೀ ಧರಿಣಿಯುಳಿರವಾ-
ನೆಂದು ಸನ್ಯಾಸನಂಗೆ ।
ಯ್ದುರು ಸತ್ವನ್ ನನ್ದಿಸೇನ ಪ್ರವರ
ಮುನಿವರನ್ ದೇವ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸನ್ದಾನ್॥
(ಶ್ರ. ಬೆ. ಶಾ. ನಂ. ೮೮)
ಮಾಸೇನರ್ ಪರಮ ಪ್ರಭಾವ ಋಷಿಯರ್
ಕಳ್ಬಪ್ಪಿನಾಪೆಟ್ಟದುಳ್ ।
ಶ್ರೀ ಸಂಗಂಗಳ ಪೇಳ್ದ ಸಿದ್ಧ ಸಮಯಂ
ತಪ್ಪಾದೆ ನೋಂತ್ಸಿದ್ಧಿಸಿನ್ ।
ಪ್ರಾಸಾದಾನ್ತರ ಮಾನ್ ವಿಚಿತ್ರ ಕನಕ
[illegible]ದಿನ್ ಮಿಕ್ಕುದಾನ್ ।
ಸಾಸಿರ್ವ್ವರ್ ಪರ ಪೂಜೆವನ್ನುಯೆ ಅವರ್
ಸ್ವರ್ಗ್ಗಾಗ್ರಮಾನೇ ಏದಾರ್ ।
(ಶ್ರ. ಬೆ. ಶಾ. ನಂ. ೨೭)

ಇಂತಹ ಸುಂದರವಾದ ಪದ್ಯಗಳು ಆ ಕಾಲದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುವುವು. ಆ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಗೆ ಇವು ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿವೆ.

ಬಾದಾಮಿಯ ಮಂಗಳೀಶನ ಶಾಸನ ಮತ್ತು ಹಲ್ಮಿಡಿಯ ಶಾಸನ ಇವು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯನ್ನು ನೂರಿನ್ನೂರು ವರ್ಷ ಹಿಂದೆ ಒಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಕೇ[illegible]

[illegible]

[illegible] ಸಾಹಿತ್ಯ

[illegible] ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಪಂಪ, ರನ್ನ, ನಾಗಚಂದ್ರ—ಈ ಕವಿಗಳು ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣಗಳನ್ನು ಜೈನ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ವೈದಿಕ ಮತದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗುವಂತೆ ಬರೆದಿರುವರು. ಪಂಪ ರನ್ನರ ದುರ್ಯೋಧನ, ನಾಗಚಂದ್ರನ ರಾವಣ ಈ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಈ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯತೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗದಿರದು.

ಬಸವಯುಗದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಸತ್ಯ ಶರಣರ ಅನುಭವ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಧರ್ಮ, ತತ್ವಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜ ರಚನೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಚನಕಾರರು ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಂಡು, ಆ ಅನುಭವವನ್ನು ಲೋಕೋಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಿಳಿಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನುಡಿದು, ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆದು ತೋರಿಸಿದರು. ಅಂತೆಯೇ ಅವರ ಸಂದೇಶ ಅಮರವಾದುದು; ಸಾಹಿತ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಈ ವಚನ ವಾಙ್ಮಯದ ಪ್ರಭಾವ ಮುಂದಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೆಸಗಿದ ಕವಿಗಳೆಂದರೆ ಹರಿಹರ,ರಾಘವಾಂಕ ಮೊದಲಾದವರು.ಇವರು ಕಾವ್ಯದ ವಸ್ತು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹಾದಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರು. ಅವರ ಕಾವ್ಯ ಧ್ಯೇಯ ರಾಘವಾಂಕನು ಹೇಳುವಂತೆ,

[illegible]

[illegible]

ರಾಜಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ [illegible] ಈ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ನಾನಾ ಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಚಾಮರಸ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಾದಿ ಕವಿಗಳೂ, ನೂರೊಂದು ವಿರಕ್ತರೂ, ತೋಂಟದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ, ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿಗಳಂತಹ ಯತಿಗಳೂ, ವ್ಯಾಸರಾಯ, ಶ್ರೀಪಾದರಾಯ, ಪುರಂದರದಾಸ, ಕನಕದಾಸರಂತಹ ದಾಸಕೂಟದವರೂ ೧೫–೧೭ನೆಯ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವರು.

ಷಡಕ್ಷರದೇವ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ, ಸರ್ವಜ್ಞರೇ ಮೊದಲಾದ ಕವಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಭೋಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುವ ತೇಜಃಪುಂಜ ತಾರೆಗಳಂತಿರುವರು. ೧೭ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟವರೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ದೊರೆ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜರು. ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಮತದ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಿತ್ತು, ಈ ದೊರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವರು. ೧೯ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಂದಳಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಣಪ್ಪ, ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಂತಹ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಗಳು ಉದಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಹಿನಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದಾದ ಪ್ರಭಾವ

೨೦ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವು ಬಹಳವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿತು. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರವಾಗತೊಡಗಿದಂದಿನಿಂದ ಜನರ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳು ಬದಲಾಗತೊಡಗಿದುವು. ಆಂಗ್ಲ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಉತ್ಸಾಹಿ ಬಂಗಾಲಿ ತರುಣರು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸಬಗೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಹತ್ತಿದರು. ಅವರ ಅನುಕರಣವನ್ನು ಉಳಿದ ಪ್ರಾಂತದವರೂ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಗಳಾದ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮೋಪದೇಶಕರು ದೇಶಿಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಅವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಲೇಖನ, ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯಿತು. ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆಯೂ ಈ ಪ್ರಭಾವ ಸಾಕಷ್ಟಾಯಿತು. ಮೊದಮೊದಲು ಬಂಗಾಲಿ, ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೊರಬೀಳಹತ್ತಿದುವು. ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗಗಳಾದ ಕವನ, ಕಥೆ, ನಾಟಕ, ಕಾದಂಬರಿ, ವಿಮರ್ಶೆ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾದುದು ಬಹಳವಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಕನ್ನಡನಾಡು ಸುಮಾರು ೨೦ ಆಡಳಿತಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಈಗ ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸ್, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕೊಡಗು, ಮೈಸೂರು—ಹೀಗೆ ೫ ಆಡಳಿತಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ.

ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗೋವಾ ಪ್ರಾಂತವು ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಕದಂಬರು, ಚಾಲುಕ್ಯರು, ವಿಜಯನಗರದವರೇ ಮೊದಲಾದ ಕನ್ನಡ ಅರಸುಮನೆತನದವರು ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾಳಿರುವರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡವೇ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ಶಿಲಾ ಲಿಪಿಗಳು, ಪುರಾತನ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕುಲದೇವತೆಗಳ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ೪–೫ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು—ಇವೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯವರೆಗೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯ ಲಿಪಿಯು ಕನ್ನಡವೇ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಈಗಲೂ ಗೋವೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಕಷ್ಟಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಗೋವೆಯು ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಭಾಗವೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಭಾಗೋಲಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಇದರ ಸತ್ಯಾಂಶವು ಒಡೆದು ಕಾಣುವುದು.

ಇವೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದರೆ ಅದರ ಕ್ಷೇತ್ರ ೭೪, ೫೦೦ ಚೌರಸ ಮೈಲಾಗುವುದು. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ೨ ಕೋಟಿಯಾಗುವುದು. ಇಂತಹ ವಿಸ್ತೃತ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಆಡಳಿತೆಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು ತೀರ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ

(೧೦ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

ಅಮೃತವಾಣಿ

ಅರ್ಧ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ನಾಸ್ತಿಕನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಧಿಕ ಜ್ಞಾನವು ಅವನನ್ನು ಪುನಃ ಆಸ್ತಿಕತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತದೆ! —ಬೇಕನ್

ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಸರ್ಕಾರದು. ಹಿಂದೆ ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇವುಗಳಿಗೆ ರಾಜಾಶ್ರಯವಿತ್ತು. ನಾವಿಂದು ಬಾಳುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಜಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ರಾಜಾಶ್ರಯದಲ್ಲಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ರಾಜರ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇಂದು ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಈ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ದಕ್ಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ನಾಡ ಹಿರಿಯ ಸಂಗೀತಗಾರರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಯೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿತು. ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರವಂತೂ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಗೀತಗಾರರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲೇ ಇತರರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಮದರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈಯವರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿಯೆಂದು ಕರೆದು ಗೌರವಿಸಿತು. ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಇವುಗಳಿಗೆ ತವರೂರೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಂದು ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲಾದರೂ ಈ ವಿಷಯದತ್ತ ಗಮನ ಕೊಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ. ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಕಲಾವಿದರು, ಸಂಗೀತಗಾರರು, ಕಲಾಪೂರ್ಣ ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭಗಳಂತಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳು-ಇವರೇ ಮೊದಲಾದವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನ ಆಳಿತ ವರ್ಗ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೈಹಾಕುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಮೊದಲೇ ಮಾಡಬೇಕಿದ್ದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು.

ದಿವಂಗತ ಸರ್ ಟಿ. ತಂಬೂಚೆಟ್ಟಿ

[illegible]

[illegible]

ಸರ್ ತಂಬೂಚೆಟ್ಟಿಯವರ ಮರಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪತ್ನಿ [illegible] ಲೇಡಿ ತಂಬೂಚೆಟ್ಟಿಯವರೂ ಮತ್ತು [illegible] ಸಂಬಂಧಿಗಳೂ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಸರ್ ತಂಬೂಚೆಟ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪಿಟೀಲು ವಾದನಕಾರರಾದ ಫಿಲೋಮಿನಾ ತಂಬೂಚೆಟ್ಟಿಯವರು.

ಜೀವನ ಪರಿಚಯ

ಸರ್ ತಂಬೂಚೆಟ್ಟಿಯವರು ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಸನ್ನಿಧಾನದವರ ರೀಜೆನ್ಸಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ ಕೆ. ಶೇಷಾದ್ರಿಐಯರ್‌ರವರ ದಿವಾನಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಚೀಫ್ ಜಸ್ಟಿಸರೂ ಆಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಎ. ತಂಬೂಚೆಟ್ಟರ ಪುತ್ರರು. ಅವರು ೧೮೭೭ರ ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಸರ್ ತಂಬೂಚೆಟ್ಟರನ್ನು ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ೧೯೦೪ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರು ೧೯೦೪ರ ನವೆಂಬರ್ ೧೬ರಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಬೇಷನರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ಸೇರಿದರು. ೧೯೦೫ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೪ರಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಟ್ರೆಜರಿ ಚಾರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸಿ, ೧೯೦೫ರ ಜೂನ್ ೨೬ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ [illegible]

ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ

[illegible] ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೪೦ರ ಮಾರ್ಚಿ ೩ರಿಂದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರ ಆಪ್ತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ೧೯೪೮ರ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದರು.

ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ

ದಿವಂಗತ ತಂಬೂಚೆಟ್ಟಿಯವರು ಎರಡು ಬಾರಿ ಐರೋಪ್ಯ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಬಾರಿ ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿ ಮತ್ತು ಪುತ್ರಿಯೊಡನೆಯೂ ಎರಡನೆ ಬಾರಿ ೧೯೩೬ರಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರೊಡನೆಯೂ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ದಿವಂಗತ ತಂಬೂಚೆಟ್ಟರು ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಯಾಥಲಿಕ್‌ರಾಗಿದ್ದು ವಿಶೇಷ ಪೂಜ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಮೃತರ ನಿಧನದಿಂದ ಆಗಿರುವ ಅಪಾರ ನಷ್ಟವನ್ನೂ ದುಃಖವನ್ನೂ ಭರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಲೇಡಿ ತಂಬೂಚೆಟ್ಟರಿಗೂ ಇತರ ಬಂಧುವರ್ಗದವರಿಗೂ ಭಗವಂತನು ಕರುಣಿಸಲೆಂದೂ ಮೃತರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ದೊರಕಲೆಂದೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ವೀರರತ್ನ ನಂ. 1.
ಸಮುದ್ರ ವಿಧದ ಧಾತು ನಷ್ಟದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಭಯಂಕರ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ [illegible] ವೀರರತ್ನ ನಂ. 2:- [illegible]
ವೀರರತ್ನ ಫಾರ್ಮಸಿ,
Z-118. ಗ್ರೈನ್ ಬಜಾರ್
ನ್ಯೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್, :: ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಬರ್ನಾರ್ಡ್‌ಷ ರವರ ಭಾರಿ ಸೋ

ಮಾರ್ಕ್‌ಟ್ವೇನ್ ಅಮೇರಿಕದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತಿ. ಒಮ್ಮೆ ಲಂಡನ್ನಿನ ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾರಿ ಸಮಾರಂಭನೇರ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಈ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ ಮಾರ್ಕ್‌ಟ್ವೇನ್ ಮತ್ತು ತರುಣಸಾಹಿತಿ ಬರ್ನಾರ್ಡ್‌ಷಾ ಇಬ್ಬರೂ ಆಹ್ವಾನಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಮಾರ್ಕ್‌ಟ್ವೇನ್ ಮೊದಲು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದೆರಡು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಭಾಷಣ ನಡೆಯಿತು. ಅವರ ತರುವಾಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಷಾ ವೇದಿಕೆಗೆ ಬಂದರು. ಟ್ವೇನ್ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಕೇಳಬೇಕು, ತನ್ನನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುವಂತಹ ಒಬ್ಬ ಸಾಹಿತಿ ಇದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ಅವರ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಷಾರವರ ತೀವ್ರಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಷಾ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಕ್ ಟ್ವೇನ್ ತಮ್ಮ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಂಡುಬಂತು. ಷಾರವಂಗೆ ತುಂಬಾ ನಿರಾಶೆಯಾಯಿತು.

ಹದಿನೈದು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ತರುವಾಯ ಷಾರವಂಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅವಕಾಶ ಲಭಿಸಿತು. ಈ ಸಲ ಮಾರ್ಕ್‌ಟ್ವೇನ್ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ತಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು [illegible] ಕೊಂಡರು. ಅವರ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆಯೇ ಮೊದಲು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಅವರಿಗೇ ಲಭಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಸುಪ್ರೀತರಾದ ಷಾ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದರು. ಭಾಷಣ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಏನನ್ನೋ ಸಾಧಿಸಿದವರಂತೆ ತುಂಬು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಟ್ವೇನ್‌ರವರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು "ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಹೇಗೆ ಹಿಡಿಸಿತು" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ ೧೫-೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಕ್ ಟ್ವೇನ್ ನಡೆಸಿದ್ದ ಸತತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿಯೋ ಏನೋ, ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಿವುಡರಾಗಿಹೋಗಿದ್ದರು. ಷಾರವರ ಭಾಷಣದ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನೂ ಅವರು ಕೇಳಲು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಷಾರವರಿಗೆ ಇದರಿಂದಾದ ನಿರಾಶೆ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಅದನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು
ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತೆ
ನವೀನ ಮಾದರಿಯ
ಕನ್ನಡಕಗಳನ್ನು
ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಒಗ್ಗುವಂತೆ ತಯಾರಿಸಿ
ಸಂಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತೆ.
ಬೆಂಗಳೂರು
ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ಸ್ ಹೌಸ್,
492, ಅವೆನ್ಯೂರೋಡ್,
ಬೆಂಗಳೂರು-2.
R. O. 1145 ads

ಸೋವಿಯೆಟ್ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ

ಮಾಸ್ಕೋ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸೋವಿಯೆಟ್ ರಷ್ಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ್ದ ಡಾ. ಜೆ. ಸಿ. ಕುಮಾರಪ್ಪನವರು ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡ ನೂತನ ಸಮಾಜದ ಕುರಿತಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೆ. ಸಿ. ಕುಮಾರಪ್ಪನವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಚೀನಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಇತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಾಜದ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದರು. ಇದೀಗ ಅವರು ರಷ್ಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಾಜ ಜೀವನವನ್ನು ವಿವರಿಸತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸೋವಿಯೆಟ್ ರಷ್ಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿವೆಯೆಂಬುದು ಕುಮಾರಪ್ಪನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಡಾ. ಕುಮಾರಪ್ಪ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಧ್ಯೇಯಪೂರ್ಣ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬರು. ಮತ್ತು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆದರ್ಶ ಸರ್ವೋದಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆನ್ನುವ ಆರ್ಥಿಕ-ಪ್ರವೀಣರು. ಅಂತೆಯೇ ಇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಬ್ಲಿಟ್ಸ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಪಾದಕರು ತಮ್ಮ ಓದುಗರಿಂದ ಸೋವಿಯೆಟ್ ರಷ್ಯಾದ ಕುರಿತಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಹಲವು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಡಾ. ಕುಮಾರಪ್ಪನವರಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಯುತರು ಇತ್ತಿರುವ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ವಾರ ಬ್ಲಿಟ್ಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ—ಸಂ.

ಜೆ. ಸಿ. ಕುಮಾರಪ್ಪನವರು ಕಂಡದ್ದೇನು ?

[illegible]

[illegible] ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ.

‘ಕಬ್ಬಿಣದ ತೆರೆ’

ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ “ಕಬ್ಬಿಣದ ತೆರೆ” ಏನಾದರೂ ಉಂಟೆ ?

ಅದು ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಸಿಂಹ ಮತ್ತು ಕುರಿಮರಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಳುಗಳಿದ್ದರೆ, ಸಿಂಹ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಕುರಿಮರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗುವುದು. ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಿಂಹಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗಿಟ್ಟು ರಷ್ಯಾ ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಿಂಹಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ದೂರವಿಡಲು ಭಾರತಕ್ಕೂ ಇಂಥ ಒಂದು ತೆರೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೋವಿಯಟ್ ಯೂನಿಯನು, ಸಾಹಸದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿರುತ್ತ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸುಲಿಗೆಗಾರರ ಧಾಳಿಗಳಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೋವಿಯಟ್ ಯೂನಿಯನ್ ಬೇಲಿಕಟ್ಟುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಸಂಪಾದನೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಸೋವಿಯಟ್ ಯೂನಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ವೇತನಗಳಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಷ್ಟು ?

[illegible]

[illegible] ಅವಶ್ಯಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೂಲ್ಯವಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಚಿತ್ರಗಳು, ಪಿಂಗಾಣಿ ಪಾತ್ರಗಳು, ಸಂಗೀತ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು, ರೇಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಮರಾ ಮತ್ತಿತರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತಿತರ ಸಹಾಯವೆಲ್ಲ ಉಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಅವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಆ ಉಚಿತ ಸಹಾಯದಿಂದ ಶೇಕಡ ೪೦ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನ ?

ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ ಸಮಾಜನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವ ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡಿರಾ ?

ಕ್ರಾಂತಿಯ ಆರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ದಿನ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಭದ್ರವಾಗಿವೆ. ಮೇ ದಿನದಂಥ ಉತ್ಸವದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರು ಜತೆಯಾಗಿ ಉದ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಾರಾದರೂ, ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್-ಲಂಡನ್‌ಗಳ ಉದ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಸ್ವೈರವೃತ್ತಿ [illegible]ಯುವುದಿಲ್ಲ. [illegible] ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ [illegible] ಬೇಕಾಗಿದೆ ?

ಭಿಕ್ಷುಕರ ಸಮಸ್ಯೆ

ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುಕರಿರುವರೆ ?

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಭಿಕ್ಷುಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮಾಸ್ಕೋ ಮತ್ತು ಲೆನಿನ್‌ಗ್ರಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನ ಮುದುಕಿಯರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಪುಡಿಕಾಸು ಪಡೆಯುತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ಅವರು ನಿರಾಶ್ರಿತರಾದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಕಡಿಮೆ ನಿವೃತ್ತಿ-ವೇತನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಲೆಂದು ಹಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ದುಡಿಮೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ

ರಷ್ಯದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಹೇಗಿವೆ ?

ಬಲು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ಅಮೆರಿಕ ಬ್ರಿಟನುಗಳಲ್ಲಿ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಪ್ರಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ರಷ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಗುಣದಲ್ಲೂ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೂ ಅಮೆರಿಕದ ಉತ್ಪನ್ನದಷ್ಟೇ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ರಷ್ಯದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನ ಶಕ್ತಿಗಿಂತಲೂ ಮನುಷ್ಯ ಮುಖ್ಯ. ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸಗಾರ ಒಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕಾಣದಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ ? ಹಾಗಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ ಯಾವುದು ? ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಶೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಥವನನ್ನು ಅಯೋಗ್ಯನೆಂದು ಹೇಳಿ ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಖಾತೆಯ ಸಚಿವರಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿರುವ ಮೈಸೂರಿನ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಮೊನ್ನೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಸ್ವಾಗತ ದೊರೆಯಿತು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಅಭಿಮಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವರೊಡನೆ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ತೆಗೆದ ಚಿತ್ರ.

ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ

ಬಾಳ ರಹಸ್ಯ

'ಜೀವನದ ಅಳತೆಗೋಲು'

ಲೇಖಕರು: ಕ. ಮ. ಶಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ

ಸುಂದರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಅರಳಿರುವ ಗುಲಾಬಿ ಹೂವೊಂದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡುವ [illegible] ವಿಚಾರತರಂಗಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಮೊದಲಿಗೆ ನಮಗೆ ಹೊಳೆಯು [illegible]

[illegible]

[illegible] ಜೀವನದ ಅಳತೆಗೋಲು ಯಾವುದು ಎಂದು ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಮೊದಲು ಈ ಪದಪುಂಜದ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶದ ದಾರಿ ಸುಗಮವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸೀತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಜೀವನವೆಂದರೇನು ? ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತಟ್ಟನೆ ತಿಳಿಯಾದ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯಲಾರದು. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ನಿತ್ಯ ಮಾಡುವ ನಡೆನುಡಿಗಳೂ, ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಗ ನೀತಿಗಳೂ ಅಥವಾ ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಗುರಿಯೂ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸೇರಿ ಜೀವನವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಮಹಾಪುರುಷರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ!

ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಾಡಿನ ಮಹಾಪುರುಷರು ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಆಡಿರುವ ಕೆಲವು ಅಮೂಲ್ಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾವು ಅವಲೋಕಿಸಿದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅದರ ಸ್ಪಷ್ಟ ರೂಪರೇಷೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಶಕ್ತಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು, "life is a series of fights and disillution ment... the secret of life is not enjoyment but education through experience...." ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಥೆಗಾರನಾದ ಓ ಹೆನ್ರಿ ಒಂದು ಕಡೆ life is made up of sobs, sniffles and smiles with sniffles predominating ಎಂದಿದ್ದಾನೆ.

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಕಾರನಾದ ವಿಶ್ವ ಮಾನ್ಯ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಕೂಡ ತನ್ನ [illegible] ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 'life's but a walking shadow....' ([illegible]

[illegible]

ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಈ ನೋವು ನಲಿವುಗಳ, ಸುಖ-ದುಃಖಗಳ ಸಮ್ಮಿಳನ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಈ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವೇನು ? ಅದರ ಅಳತೆಗೋಲಾವುದು ? ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಜೀವನ ಹೀಗೆ ಆ ಜೀವನ ಹಾಗೆ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾದ ಮಾನದಂಡ ಯಾವುದು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತೆ.

ಜೀವನದ ಹೋರಾಟವೇ ಮಾನದಂಡ

ಒಂದು ಸುಂದರ ಪುಷ್ಪಕ್ಕೆ ಅದರ ಆಕರ್ಷಕ ಬಣ್ಣ, ಅದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಅದರ ಸೌರಭ, ಇವೆರಡರ ಸದುಪಯೋಗ ಹೇಗೆ ಆ ಪುಷ್ಪದ ಅಳತೆಗೋಲಾಗುತ್ತವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವನ ಜೀವನದ ಮಾನದಂಡ ಅವನ ಹೋರಾಟ. ಅವನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ವಾಸ್ತವಿಕ ಹೋರಾಟ, ಅನ್ಯಾಯ ಅಧರ್ಮಗಳ ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತು ಸೆಣಸಾಡುವ ಸಾಹಸವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಮಾನವನ ಜೀವನದ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಅವನ ಅಧಿಕಾರವಾಗಲೀ, ಅವನ ಐಶ್ವರ್ಯವಾಗಲೀ ಇಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಾರವು ಎನ್ನಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ಅವನ ಜೀವನ ಉತ್ತಮವಾದುದು, ಮಾದರಿಯಾದದು ಅನುಕರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ನಿತ್ಯಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ವಾಸ್ತವಿಕ ಹೋರಾಟ, ಅವನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಒಂದು ತತ್ವ, ಅವನ ನಡೆ-ನುಡಿ, ಅವನಿಂದ ಮಾನವನ ನಿತ್ಯಸರ್ಗಕ್ಕೆ ಆಗಿರುವ ಅನುಕೂಲ ಇವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತೆ.

ಅದಕ್ಕೆಂದೇ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಒಮ್ಮೆ 'The greater benefactor of life is struggle' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. [illegible]

[illegible]

ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಾಧಿಸಿದುದೇನು ?

ಪೂಜ್ಯ ಬಾಪೂಜಿಯವರ ಜೀವನ ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಜನಗಳ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಒಂದು ರಂಗಸ್ಥಳ. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಅವರು ತುಳಿದ ಹಾದಿ, ಹೋರಾಡಿದ ಮಾರ್ಗ ಜೀವನದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಅವರ ತತ್ವಗಳೇ ಅವರ ಜೀವನದ ಪರಮಪವಿತ್ರ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇಂದು ಅವರ ಹಾದಿ, ಅನುಸರಿಸಿದ ನೀತಿ, ಹೋರಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶ ನಾಡಿಗೇ ಏಕೆ ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಗಳಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದು.

ಅಂದಮೇಲೆ ಅವರ ಈ ಎಲ್ಲಾ ತತ್ವಗಳೂ ವಾಸ್ತವಿಕ ಪಥದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ಜಯಶೀಲರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯವಾದ ಹೋರಾಟವೇ ಅವರ ಜೀವನದ ಅಳತೆಗೋಲಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಅವರಂತೆಯೇ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಅಂಧಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು, ಅವರ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ವಾಸ್ತವವಾದದಿಂದ ದೂರ ಮಾಡಿ ಭಾರತದ ಘನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದರೂ ಅವರ ಜೀವನವೂ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಅವರು ತುಳಿದ ಹಾದಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದುದು. ಅವರ ಗುರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಯೋಗಿ ಪರಮ ಹಂಸರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ತತ್ವಗಳ ವಿಮರ್ಶೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ಅವು ಮಾನವ ವರ್ಗದ ಉತ್ಕರ್ಷೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತಿಳಿಯ ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ನಡೆದು ತೋರಿಸಿದರು. ಇಂದು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಜಗತ್ತಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಜರಾಮರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟ — ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹೋರಾಟ —ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಮಾನವ ಕುಲಕ್ಕಾಗಲು ಅವರು ಶ್ರಮಿಸಿದ ರೀತಿ ಅವರ ಜೀವನದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳಾಗಿವೆ, ಜೀವನದ ಅಳತೆಗೋಲಾಗಿದೆ.

ಜೀವನವನ್ನು ಬರೀ ಓದಿನಿಂದ,–ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಡಿಗ್ರಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸುವವರಿಗೊಂದು ಮಾತು. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮ ಹಂಸರು ಯಾವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವೀಧರರು? ಯಾವ ಉದ್ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅವರು ಓದಿದ್ದರು ? ಆದರೆ ಅವರ ಜೀವನದ ಪರಮ ಪವಿತ್ರತೆ ಯಾವ ನೂರು ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆದವನಿಗೂ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯ ?

ಇವರಂತೆಯೇ ವಿಶ್ವದ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದ ಏಸು, ಬುದ್ಧ, ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೈಗಂಬರ್, ಗುರುದೇವ ಟಾಗೋರರು ಇವರೆಲ್ಲರ ಜೀವನ ಜನ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ, ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ರಂಗಸ್ಥಳಗಳೇ!

ಐಶ್ವರ್ಯ, ಪದವಿ ಇವು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ

ಇಂದು ನಾಡಿನ ಜನ ಜೀವನವನ್ನು ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರ, ಪದವಿ, ಐಶ್ವರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷಣಿಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಅಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು ಮಾರ್ಗವೆನ್ನಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಇಂದು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಪದವಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಕುಬೇರನಿಗೆ ಸಮವಾಗುವಷ್ಟು ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನ ಜೀವನ ಉನ್ನತವಾದುದು, ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಗಳಿಸಿರುವ ಆ ಅಧಿಕಾರ, ಆ ಸಂಪತ್ತು ಆ ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯ ಎಲ್ಲವೂ ಕ್ಷಣಿಕವಾದವಲ್ಲದೆ ಅವನ್ನು ಗಳಿಸಿರುವ ರೀತಿ, ಮಾರ್ಗ ಪವಿತ್ರವಾಗಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವನ ಜೀವನ ಒಂದು ಪವಿತ್ರತೆ ಪಡೆಯಲಾರದು ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳಿಂದ ಅವನ ಜೀವನ ಪವಿತ್ರವಾದುದು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ? ಅವೇ ಅವನ ಜೀವನದ ಮಾನದಂಡಗಳು ಎನ್ನಲಾಗುವುದೇ ? ಆದರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾತವಾಗಿ ಗುಡಿಸಲೊಂದರಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾನವನೊಬ್ಬ, ಅವನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ನೀತಿ, ನಡೆ ನುಡಿಗಳು ಪವಿತ್ರವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವನಿಂದ ಅವನ ನೆರೆಯವರಿಗೆ, ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಪವಾದರೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನ ಜೀವನ ಪವಿತ್ರ, ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನಾಗಲೀ, ಪದವಿಯನ್ನಾಗಲೀ, ಸಂಪತ್ತನ್ನಾಗಲೀ ಜೀವನದ ಅಳತೆಗೋಲುಗಳಾಗಿ, ಮಾನದಂಡಗಳಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುವ

(೧೩ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

ವಾರದ ಕಥೆ

ಹೆಣ್ಣು ಬಾಳಿನ ತೊಡಕು

★ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಾಳು ಕಣ್ಣೀರೇನೇ-ಎಂದು ಸಹಸ್ರ ಸಾರಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸಾವಿರದ ಒಂದನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಆ ಕರುಳು ಕೊರೆಯುವ ಆಕ್ರಂದನವಿದೆ. [illegible]

[illegible]

[illegible] ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ಹುಡುಗಿ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ— [illegible] ಸಾಕು ಸಾಕಾಯ್ತು. ಎಂಥ ಹೀನ ಜನ, ಇವರೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ಬಹುವಾಗಿ ಮರುಗಿದೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ತಿಳಿದು ಬರುವಂತಿದ್ದರು.

ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಗುವಿನ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆನಾನೇ ನಿಂತೆ. ಮುದ್ದಾದ ಮಗು. ಮನದ ಹಂಬಲ ಮುತ್ತು ಕೊಡದೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಹರಕು ಚಿಂದಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಗಂಟೊಂದು ಕಾಲಿಗೆ ಹತ್ತಿತು. ಅದು ತಾಯಿಯ ಜೀವನದ ಆಸ್ತಿ. ಎತ್ತಿ ಮೇಲಿಟ್ಟೆ.

“ಅವ್ವಾss....ನಿಮ್ಮೂರಾವುದು....?” ಎಂದೆ.

“.......” ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರೆ ಉತ್ತರವಿತ್ತಿತು.

“ತಮ್ಮೂರಾವುದಮ್ಮಾ... ?” ಆಸೆಯು ಮತ್ತೆ ಹೊರಬಿತ್ತು.

‘ಸ್ವಾಮೀss....ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಡಿ....!’ ಆಕೆ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳಹತ್ತಿದಳು.

“ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಬೇಡ. ತಾಪ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವಿಲ್ಲ.”

“ಹೇಗೆ ನಂಬಬೇಕು ಗಂಡಸರನ್ನು ?”

“ನಿಜ. ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇರುವರಮ್ಮಾ . !”

“. ಈ ರೀತಿ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ವಂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕಪ್ಪು ಚಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಈ ಕೈ...!”

ಕತೆಗಾರರು
ರೇಣುಕಾ ಚಾಂದಕವಠೆ

ನನ್ನ ಹೃದಯ ನಡುಗಿತು. ಮೈ ಬೆವರಿತು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಹನಿಯಾದವು. ನನಗರಿಯದಂತೆ ಉರುಳಿಬಿದ್ದವು ಕಣ್ಣೀರಿನ ಹನಿಗಳು.

“ತಮಗಲ್ಲ ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ. ನನ್ನ ಬಾಳ ಕತೆ ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ನೋವು ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ಆಸೆ.”

“ತಮ್ಮ ನೋವಿನ ಭಾರ ತುಸು ಹಗುರಾ [illegible]” ಎಂದು ಕಣ್ಣೊರೆಸಿಕೊಂಡೆ.

[illegible]

“ಇಲ್ಲ....ತಮಗೆ ಬಹಳ ವೇದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಳಲಾರೆ.”

“ದುಃಖಿಸುವದಿಲ್ಲಮ್ಮಾ....ಹೇಳು.” ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದೆ. ಅವಳು ಮುಂದುವರಿಸಿದಳು:

“ತರುಣರ ಕಾಕದೃಷ್ಟಿ- ಹೇಸಿ ಮಾತುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆನ್ನ ಹತ್ತಿದವು. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನಿಸದೆ ಹೋದೆ. ಎಷ್ಟೋ ವಂಚಕರು ತಮ್ಮ ಮೋಸದ ಬಲೆಯೊಡ್ಡಿದರು. ನನ್ನ ಶೀಲತ್ವವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಣಗಾಡಿದೆ. ದೇವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕುತ್ತುಗಳಿಂದ ಪಾರಾದೆ. [illegible]

‘ಪ್ರೇಮ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.’

‘ಸಮ್ಮತಿಯುಂಟು. ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಹೃದಯಗಳು ಮಿಲನವಾದಂತೆ ಅವರೀರ್ವರ ವಿಚಾರಗಳೂ ಮಿಲನವಾಗಬೇಕು. ಸುಖ-ದುಃಖಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಭಾಗಿಯಾಗಲು ಸದಾ ಸಿದ್ಧರಿರಬೇಕು. ಅಂದರೇನೇ ಆ ಜೀವಿಗಳ ಜೀವನ ರಸಮಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನರಿಯದೆ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೊಂದೇ ಬಲಿಯಾಗಿ ಜೀವನ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ [illegible] ಗಳು! ಅಂಥ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಕೆಟ್ಟವರುಂಟು, ಸುಖಿಯಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲ!’

‘......!’ ಮತ್ತೆ ತಂಗಿಯ ಹೃದಯ ಕಲಕಿತು. ಕಣ್ಣೊರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೈಗೆ ಸೀರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ತಂಗಿಯ [illegible] ಎಷ್ಟು ಛಿದ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿತ್ತು—ಅವಳು [illegible]! ಮರ್ಯಾದೆ ಮುಚ್ಚುವಷ್ಟು [illegible] ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರಬಾರದೆ? ಅಯ್ಯೋss...! ವೇದನೆಯ ಇರುಕಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ದೇಹ ಬಿಚ್ಚಿಹೋಗಿದೆ. ಸಂತಾಪದ ಜ್ವಾಲೆಯಿಂದ ಬಣ್ಣ [illegible] ಹೋಗಿದೆ. ಕರುಳ ಕಿಚ್ಚಿನಿಂದ ಹೊರಟ ಹೊಗೆಯ [illegible] ಮುಖ ಬತ್ತಿಹೋಗಿದೆ. ಹೃದಯ ಬೇಗೆಯಿಂದ ಕಣ್ಣು [illegible]. ವನಜಳ [illegible] ಎಷ್ಟು ನೋವಿದೆ—ಅದೆಂಥ ವೇದನೆಯಿದೆ! [illegible] ಕರುಳು ಕಂಡರೆ, ತಡೆಯದೆ ತನ್ನ [illegible] ಹೊರಚೆಲ್ಲುವುದು, ಉಕ್ಕಿ ಬಂದ ತಾಪದ ಕಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಹೋಗುವದು [illegible]! ‘ಮಗುವಿಗಾಗಿ ಜೀವ ಬದುಕಿಕೊಂಡಿದೆ!’ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗಂತೂ ಕರುಳು [illegible]. ಹೃದಯ ಇಬ್ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನವು ವಸಂತನಿಗೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ [illegible].

[illegible] ಹೋದವು. ಪ್ರೇಮದ ಫಲ? ಮನೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಿರಲಿಲ್ಲ. ಔಷಧ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿದರು. ಅವರ ಪಾಪದ ಪ್ರಯತ್ನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಡಿದು ಬಂಧನದಲ್ಲಿರಿಸಿದರು. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಪ್ರಣಯಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲೇ ಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಳು. ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಆಕೆಯ ತಂದೆಯ ಕೈಗೆ ಬಿದ್ದಳು. ಅವರು ಮೈ ಮುರಿಯೆ ಹೊಡೆದರು....ಮುಂದೆ ತಂದೆಯವರು ಅವನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತನಗವರ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹುಡುಗಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಕೊನೆಗೂ ಹುಡುಗಿ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿದಳು. ಯುವಕನೂ ಬೇಸತ್ತು ಊರುಬಿಟ್ಟು ಹೋದ. ಯಾವುದೋ ಊರಲ್ಲಿ, ಯಾರದೋ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆ ಹುಡುಗಿ ಬಾಣಂತಿಯಾದಳು. ಮತ್ತೆ ಗಂಡು ಮಗುವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು, ಅಡುಗೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಅವರು ಊರೂರು ಅಲೆದಳು.

....ಅದೆಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಕರುಳೋ ನನ್ನದು! ಆ ತಂಗಿಯ ಕತೆ ಕೇಳಿ ನಾನು ಮುಖ ಬಾಡಿ ದುಃಖಿಸಿದೆ.

‘ಅಣ್ಣಾ ತಾವೇ ಈ ರೀತಿ ದುಃಖಿಸಿದರೆ ...!’ ಎಂದು ಬಿಕ್ಕುತ್ತ ನುಡಿದಳು ಅವಳು.

“......” ಮುಖ ಪೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಮಾತು ಬಾರದಾಯಿತು.

“ಹಾಗಾದರೆ ಇಷ್ಟೇ ಸಾಕು ಈ ಕಥೆ” ಎಂದಳು.

“ಇಲ್ಲಮ್ಮಾ ಹೇಳು,” ಎಂದೆ. ಸ್ವರ ಗದ್ಗದಿತವಾಗಿತ್ತು; ಕಣ್ಣು ಮಂಜಾಗದಿರಲಿಲ್ಲ.

[illegible] ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಕಷ್ಟ ದೂರಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ನಿನ್ನ ಸುಧಾಕರನಿಂದ ನಿನ್ನ ದುಃಖ ದೂರವಾಗುವುದಮ್ಮಾ” ಎಂದೆ.

“ದೂರಾಗುವ ಕಾಲ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಕಳೆಯಬೇಕೋ ಈ ರೀತಿ.”

“ನಿನ್ನ ವಸಂತ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನು ಕಾಣುವ ತನಕ.”

“ಹ್ಞೂಂ....! ಗಂಡಸರ ಹೃದಯ ಕಲ್ಲು. ಕರುಣೆ ಬೇಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು?”

“..........”

“ಯಾಕೆ ಅಣ್ಣಾ ಮೌನ ತಾಳಿದಿರಿ ?”

“ಇಲ್ಲಮ್ಮಾ..!”

“ಇಲ್ಲ, ಯಾವದೋ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದೀರಿ.”

‘“ಪ್ರೇಮವೇ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸುಖ ನೀಡುತ್ತದೆಂದು, ನಂಬಿ ಬಾಳಿದವರೆಷ್ಟು ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ.”

‘ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ತಾವು ವಿರೋಧಿಗಳೇ...?’

‘ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಯಾಗದಿದ್ದರೂ, ಅದರ ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ವಿರೋಧಿ.’

‘ಅಂದರೆ ?’

‘ಪ್ರೇಮ ವಂಚನೆಯ ಸಂಚಕಾರ ಎನ್ನುವದು ತಿಳಿಯುವ ತನಕ ತಿಳಿಯದು...!’

‘ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಅಹಿತವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಮತ.’

‘[illegible] ಪ್ರೇಮ ಸೀಮೆ ಮೀರಿದರೆ ಬುದ್ಧಿ ವಿನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. [illegible] ಒಲಿದ ಪ್ರೇಮವು ಮುಂದೆ [illegible] ಹೊಸತನವೇನೂ ಇಲ್ಲದೆಂದು ತಿಳಿದು ಮಾಸುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಪ್ರೇಮ ಜೀವಿಗಳ ವಿರಸದಿಂದ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಹೃದಯಗಳು ಅಗಲುತ್ತವೆ.

‘ವನಜಾ, ತಾಪ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಮ್ಮಾ!’

‘ಅಣ್ಣಾ...ನಲವು ಕ್ಷಣಿಕ; ನೋವು ಶಾಶ್ವತ.’

‘ನೋವಿನ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಸುಖ ಶಾಶ್ವತ. ಇಂದಿರುವ ನಿನ್ನ ನೋವಿನ ಹೋರಾಟ ಕಾಲ ಹೂಡಿದ ಆಟ! ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹೇಸಿ ಸಮಾಜ ಬಣ್ಣ ಬಡೆಯುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಧರ್ಮದ ಸೋಗು ತೊಡಿಸುವದು ಆ ಸಮಾಜದ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅದರ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮ! ಸತ್ಯವಂತರಿಗೆ ಕಷ್ಟದ ಸಂಕೋಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು. ಬಲ್ಲವಳಾದ ನಿನಗೇನು ಹೇಳಲಿ?

‘ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಾಳು ತೊಡಕು; ಹೇಳಲು ಬಾರದು, ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಏಳು ಜನ್ಮಕ್ಕೂ ಹುಟ್ಟಬಾರದು, ಎಂಬ ಮಾತು ಸತ್ಯ. ಸಮಾಜದ ನೋವಿನ ಎದೆ ನನಗಿರಲಿ. ಅದನ್ನುಣ್ಣಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನವರೂ, ಮಗು—ಸುಧಾಕರನೂ ಸದಾ ಸುಖಿಯಾಗಿರಲೆಂದೇ ನನ್ನಾಸೆ. ದೇವರಿಗೆ ಕರುಣೆ ಇದ್ದರೆ—ಈ ನನ್ನ ಹಂಬಲ ಕೈಗೂಡಿಸಲಿ...!’

[illegible] ತಡೆಯುವ ತಾಳ್ಮೆ ಇಲ್ಲದಾಯ್ತು. ವನಜಳ [illegible] ದೃಶ್ಯಗಳು [illegible] ಸಮಾಜಕ್ಕೆ [illegible]. [illegible] ಸಮಾಜ [illegible] ನಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವೆ? [illegible]— [illegible], [illegible] ಇಲ್ಲದ ಸಮಾಜದ ಕಲ್ಲು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಇದೆಯೋ? [illegible]...! ವನಜಳ [illegible]! ಅವಳ ಕಣ್ಣೀರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಕಣ್ಣೀರೂ ಸುರಿಗೊಂಡವು. ತಂಗಿಯ ಕಣ್ಣೀರಿನೊಡನೆ ಬೆರೆತು, ಸಾಗಿ ಹೋದವು—[illegible] ಧಾರೆ ಹರಿದು.

[illegible]

[illegible]

ಇವರು ಸ್ಟುಡಿಯೋಸ್ (ಮದರಾಸ್) ನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಲಿರುವ ಒಂದು ತಮಿಳು ಚಿತ್ರದಲ್ಲೂ ಸಹ ಅವಳು ಬಾಲಚಂದರ್ ನೊಂದಿಗೆ ಅಭಿನಯಿಸಲಿರುವಳು.

ಚಿತ್ರ ತಯಾರಕ ಪಂಗ್ತಿಗೆ ಹೊಸಬರೊಬ್ಬರು

ಮದರಾಸಿನ ಚಿತ್ರತಯಾರಕರ ಪಂಕ್ತಿಗೆ ಇದೀಗ ಹೊಸಬರೊಬ್ಬರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಲಲಿತ–ಪದ್ಮಿನಿ ಸಹೋದರಿಯರ ದಾಯಾದಿ ಸಹೋದರರಾದ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪಾಲ್ ಮಲಯಾದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದವರು. ಅಮೇರಿಕದ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಲಿವುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಪಡೆದ ವಿಶೇಷ ಅನುಭವ, ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ತಯಾರಕರಾಗಲು ಅವರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದೆ. ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಮಲಯಾಳಂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಚಿತ್ರ ತಯಾರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ನಾಮಧೇಯ 'ಮೂವರು ಸಹೋದರಿಯರು' ಇದರಲ್ಲಿ ಲಲಿತ, ಪದ್ಮಿನಿ, ರಾಗಿಣಿ ಈ ಮೂವರೂ ಅಭಿನಯಿಸುವರು. ತಮಿಳು ಚಿತ್ರದ ಕಥೆಯನ್ನು ಎ. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಲಿವುಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿರುವ ಎಸ್. ಆರ್. ಪಿಳ್ಳೆಯವರು ಈ ಚಿತ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ಟುಡಿಯೋ ವಾರ್ತೆ

ತನ್ನ ಮೋಟು ಮೂಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಾರೆ ನಿಮ್ಮಿಯ ಅಸಮಾಧಾನ

(ನಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಶ್ರೀ ಪಿ. ನರಸಿಂಗರಾಯರ ವರದಿ)

ತನ್ನ ಮೂಗನ್ನು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೊಳಪಡಿಸಿ ತನ್ನ ಮುಖದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವುಂಟಾಯಿತು, ಬರ್ಸಾತ್ ಹುಡುಗಿ ನಿಮ್ಮಿಗೆ. ಯಶೋಧರಾ ಕಟ್ಜು ಮಾಡಿದಂತೆ ತಾನೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಅವಳ ಆಸೆ, ಎತ್ತಿದ ಆಕ್ಷೇಪ [illegible]

* * *

[illegible]

ಚಿತ್ರದ ಮೊದಲು ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾದ ತಾರಾಗಣದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿಯ ಹೆಸರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿ ಯಾವ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರಿಗೆ ನೆನಪಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ನಿಮ್ಮಿ ತನ್ನ ಪಾತ್ರದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. "ಆ ಪಠಾಣಿಯವರ ಡ್ಯಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಇದ್ದೇನೆ" ಎಂದು ಅವನ ಕಹಳೆ ಕೂಗಿತು.

'ಕಾಶ್ಮೀರ್' ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ಪಠಾಣಿಯವರ ನೃತ್ಯವಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಕೇವಲ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ನಿಮಿಷದಷ್ಟು ಕಾಲ. ಹಲವು ಹದಿನೆಂಟು ಜನ ಈ ದೃಶ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೊಬ್ಬೆ

[illegible]

○ ○ ○

[illegible] Outdoor shooting [illegible] ನರ್ಗೀಸಳೊಂದಿಗೆ ದೇವಲಾಲಿ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಕೆಮರ ಸಹಿತ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಯಿಸಿರುವರು.

○ ○ ○

ಕಳೆದ ಮಂಗಳವಾರ ತಾ॥ ೧೩— ದಾದರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯ ಹಾವಳಿಯಿಂದ 'ಪಾಪಿ' 'ಬಹದೂರ್' ಮತ್ತು 'ಫೂಟ್ ಪಾತ್' ಎಂಬ ಮೂರು ಚಿತ್ರಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮವಾಗಿಹೆ. ಒಟ್ಟು ನಷ್ಟ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ವರದಿಯಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ರಣಜಿತ್ ಸ್ಟುಡಿಯೋವಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೃತಿಗಳು. "ಹಮ್ ಲೋಗ್" ಚಿತ್ರದ ಡೈರಕ್ಟರ್ ಆದ ಜಿಯ ಸರ್ ಹದಿಯವರೇ "ಫೂಟ್ ಪಾತ್"ನ ಡೈರಕ್ಟರರು.

[illegible] (Kolynos Tooth paste) [illegible] "[illegible]" (Kolynos Smile) [illegible]

○ ○ ○

[illegible]

ಇದರ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಬಂದ ನ್ಯೂ ಥಿಯೇಟರ್ಸ್‌ನವರ ಹೊಸ ಕೃತಿ "ಯಾತ್ರಿಕ್"ದಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯದ ಭವ್ಯ ಶಿಖರಗಳೇ ಅದರ ಹಿನ್ನಲೆಯಾಗಿದ್ದು [illegible]ರ್‌ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಬದ್ರಿನಾಥ್ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳ[illegible] ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವ ಸಾಧುಜನರ ಕತೆಯಾ[illegible]ವುದು. "ಛೋಟಾ ಭಾಯಿ"ಯ ದಿಗ್ದರ್ಶಕರ[illegible] ಕಾರ್ತಿಕ್ ಚಟರ್ಜಿಯವರು ಇದರ ಡೈರೆಕ್ಟರ್[illegible] ಪಂಕಜ ಮಲಿಕ್ ರವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಗೀತ[illegible] ಒದಗಿಸಿರುವರು.

○ ○ ○

"ನೀಲ ದರ್ಪಣ"ವೆಂಬ ಈಗತಾನೇ ತಯಾ[illegible] ಗಿರುವ ಬಂಗಾಳಿ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಕ್ರೂರತೆ[illegible] ಮತ್ತು ಭಯಾನಕವಾದ ದೃಶ್ಯಗಳಿರುವುದರಿ[illegible] ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸೆನ್‌ಸಾರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂ[illegible] ಕಲಕತ್ತ ಚಲಚಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರ [illegible] ಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವುದು. ಆಂಗ್ಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ[illegible]ಹಿಯ ಆಳ್ವಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ನರಳುತಿದ್ದ ಬಂಗಾ[illegible] ಕೃಷಿಕರ ಜೀವನ ಚಿತ್ರವೇ "ನೀಲ ದರ್ಪಣ"[illegible] ಮೂಲಕಥೆಯಾಗಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ[illegible] ಇದುವರೆಗೆ ತಯಾರಾದ ಎಂಥ ಭಯಾನಕ [illegible]ವನ್ನೂ ನಾಚಿಸುವಷ್ಟು ಭಯಾನಕವಾಗಿರುವುದು ಇದು. ಸತ್ಯವು ಎಂದಿಗೂ ಕಹಿ ಎಂದು [illegible] ತಾನೇ ತಿಳಿಯದು ?

'ಅನ್ಹೋನಿ'ಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕಪೂರನ ಪಾತ್ರ

[illegible]

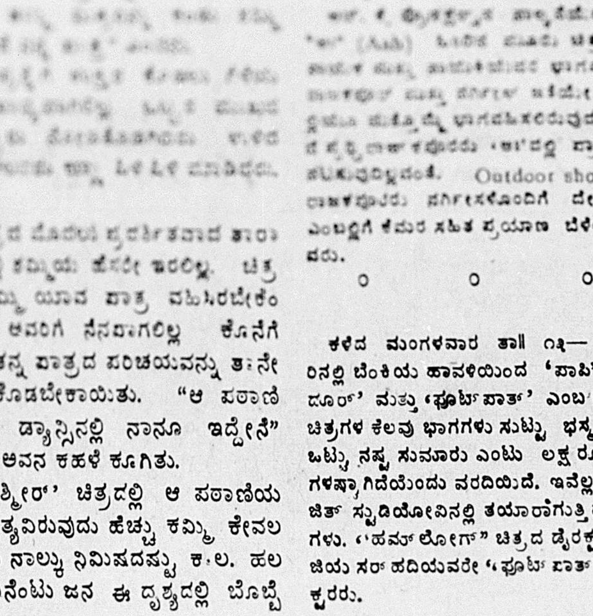

[illegible] "[illegible]" ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾವಿತ್ರಿ

ನಗರದ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ

ಪ್ರತಿ ಪ್ರಮುಖ ಚಿತ್ರಮನ್ದಿರದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಚಿತ್ರ

ಈ ವಾರ ಚಿತ್ರಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಚಿತ್ರಗಳ ಸುಗ್ಗಿ

[illegible]

ದಿ ಲೇಡಿ ವಿತ್ ಎ ಲ್ಯಾಂಪ್

[illegible] ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಭಿಚಾರಿಗಳು, ಅನೈತಿಕ ಬಾಳ್ವೆ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಲಸು ಹೆಂಗಸರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನರ್ಸ್ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ತನ್ನ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದಾಗಿ ಹಾಗೂ ಆದರ್ಶ ಸೇವೆಯಿಂದಾಗಿ ಶುಚೀಭೂತಗೊಳಿಸಿ ಆ ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಘನತೆಯನ್ನು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಕಥಾ ಭಾಗವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗುಳ್ಳ "ದಿ ಲೇಡಿ ವಿತ್ ಎ ಲ್ಯಾಂಪ್" ಒಂದು ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹ ಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಹರ್ಬರ್ಟ್ ವಿಲ್‌ಕಾಕ್ಸ್‌ರವರ ನಿರ್ದೇಶನ ಕಾರ್ಯ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆದಿದೆ.

ನಗರದ ಚಿತ್ರಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಾರ ಹೊಸ ಚಿತ್ರಗಳ ಸುಗ್ಗಿ-ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲೂ ಹೊಸ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಯಾವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕುಎಂಬುದೇ ಪ್ರಬಲ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಈ ತಿಂಗಳ ಸಿನಿಮಾ [illegible] ಆದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ.

● ಮೆಜೆಸ್ಟಿಕ್ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

[illegible] ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಎಸೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಆ ರಾಕ್ಷಸಿ, ತನ್ನ ಈ ಕೃತ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆತಂಕವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವಳಂತೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆಸೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಮೃತನಾಗಿ ದೆವ್ವದ ರೂಪ ತಾಳಿದ ಬಾಲನ್ ತನ್ನ ಅವಳ ಸಹೋದರನೊಬ್ಬ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಕೊಲೆ ನಡೆಸಿದವಳ ಮೇಲೆ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ಸಹೋದರನೇ ವಿನೋದ್-ಓಂಪ್ರಕಾಶನೇ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾತ್ರ. ದೆವ್ವದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ವಿನೋದ್ [illegible]

[illegible]

ಮಧುರ ಗೀತೆಗಳಿಗೂ ಮನಮೋಹಕ ನೃತ್ಯಗಳಿಗೂ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ಚಿತ್ರ ತಯಾರಕರು ಭಾವಿಸಿರುವುದೇ ಆದರೆ ಅದು ಅವರ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ. ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ನೃತ್ಯಗಳು ಆ ಹೆಸರಿನ ಅವಹೇಳನ ಮಾತ್ರ.

ಸಾಮಾನ್ಯ 'ನೈಟ್ ಕ್ಲಬ್' ಮನೋರಂಜನೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ. ಕಥೆಗೆ ಬಲವಾದ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ-ಕಾಲ್ಪನಿಕ ವಾತಾವರಣವಷ್ಟೇ ಅದರ ಬೆನ್ನೆಲುಬು.

ಇನ್ನು ಕಥೆಯ ಓಟವೋ, ತುಂಬಾ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ನಿರ್ದೇಶಕ ಹಿರೆನ್ ಬೋಸ್‌ರವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಂತೂ ತಮ್ಮ ಸೋಲನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

'ಘುಂಗ್ರೂ'ವಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಂಭಾಷಣೆ ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ನಗಿಸುತ್ತದೆ. ಓಂಪ್ರಕಾಶನ ಹಾಸ್ಯಪೂರ್ಣ ಅಭಿನಯವೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರವು ನಿರಾಶೆಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಚಿತ್ರದ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಹೊಸ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರವರು ಹಿಂದೆಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವಂತಹ ಹಲವಾರು ವಿಚಿತ್ರ-ರಾಗಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಲತಾ ಮಂಗೇಶ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಶಂಷಾದ್ ಬೇಗಂ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ. ಕೇಳಬೇಕೆನಿಸುವ ಮಾಧುರ್ಯವಿದೆ. ಒಂದೆರಡು ಹಾಡುಗಳ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಮಾತ್ರ ಕರ್ಣ ಕಠೋರವಾಗಿದೆ.

ಕೆ. ಎನ್. ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಬದ್ರಿಪ್ರಸಾದ್ ಇವರ ಅಭಿನಯ ಒಪ್ಪುವಂತಿದೆ.

ತಯಾರಕ ರಾಜೇಂದ್ರ ಜೈನ್ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹ ಚಿತ್ರಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಕೈಹಾಕಿ ತನ್ನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ದೀದಾರ್‌ನಂತಹ ಚಿತ್ರನಿತ, ಫಿಲಂಕಾರ್‌ರವರಿಂದ ಚಿತ್ರ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದು ಇಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣ ಚಿತ್ರವನ್ನಲ್ಲ.

ಇತರ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳೆಂದರೆ ಪ್ರಭಾತ್ ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ನ್ಯೂ ಥಿಯೇಟರ್ಸ್‌ರವರು 'ರೂಪ್ ಕಹಾನಿ', ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಜಯಂತ್ ದೇಸಾಯ್‌ರವರ "ಶಿವಶಕ್ತಿ" ಕೆಂಪೆಗೌಡದಲ್ಲಿ ತೆರೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಎಂ. ಅಂಡ್ ಟಿ. ಯವರ "ನಂದಕಿಶೋರ".

● ಪೌರಾಣಿಕ ಚಿತ್ರಗಳಾದ ನಂದಕಿಶೋರ್ ಮತ್ತು ಶಿವಶಕ್ತಿ ಇವೆರಡೂ ಆಸ್ತಿಕರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಹಿಡಿಸುವ ಚಿತ್ರಗಳು. "ಶಿವಶಕ್ತಿ"ಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಲೋಕ್ ಕಪೂರ್ ಮತ್ತು ನಿರೂಪಾರಾಯ್ ಶಿವ ಹಾಗೂ ಪಾರ್ವತಿಯ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿಭೆಯೊಡನೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಇಬ್ಬರ ಅಭಿನಯ ಕಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕಾದರೂ "ಶಿವಶಕ್ತಿ"ಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಬೇಕು. ಶಿವ, ಪಾರ್ವತಿ ಇವರ ಪಾತ್ರಾಭಿನಯ ಅವರಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಯುವಂತಿರಬೇಕು. ಆ ಪಾತ್ರಾಭಿನಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಳಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿವಪುರಾಣದಿಂದ ಆರಿಸಿರುವಂತಹ ಎರಡು ಘಟನೆಗಳೇ "ಶಿವಶಕ್ತಿ" ಚಿತ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಕಥಾವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನು

(೧೨ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

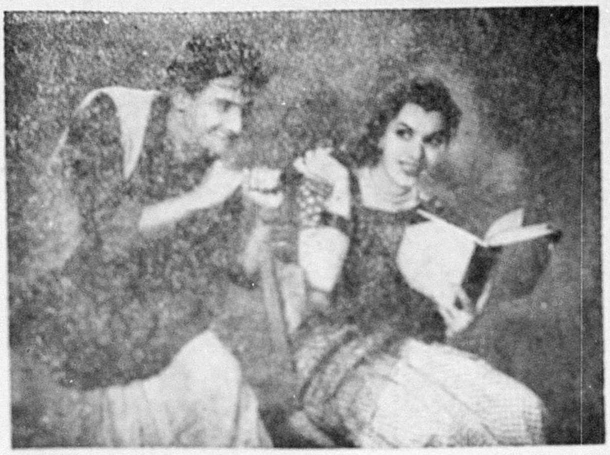

"ಮಾ" ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಭರತ್ ಭೂಷಣ್ ಮತ್ತು ಶ್ಯಾಮಾ

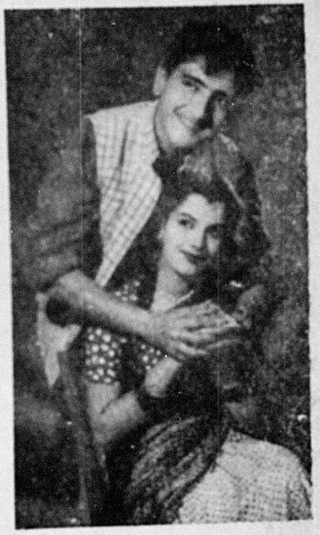

"ಮಾ" ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಭರತ್ ಭೂಷಣ್, ಮತ್ತು ಶ್ಯಾಮಾ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

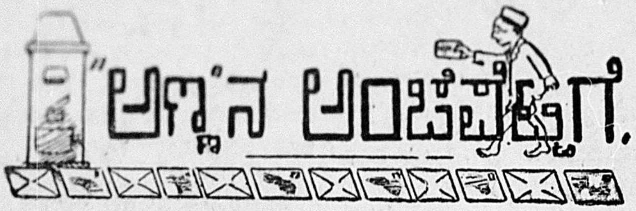
"ಅಣ್ಣನ ಅಂಚೆಪೆಟ್ಟಿಗೆ.

ಚಿ|| ರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಸೋಮಯಾಜಿ—ತಮ್ಮಾ, ಕ್ಷೇಮವಷ್ಟೇ. ಪತ್ರವನ್ನೇಕೆ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ. ವಿರಾಮವಿಲ್ಲವೇ ? ಅಥವಾ ಮುನಿಸೇ ? ಮುನಿಸಿದೊಡೆ ನರಕಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು ತಮ್ಮಾ ! ನಿಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಂ. ಪಿ. ಸಿ. ಸಿ. ನಡೆಯಿತು. ಜೋರಾಗಿತ್ತಷ್ಟೆ ! ನೀನೂ ಹೋಗಿರಲೇಬೇಕು. ನೀನು ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸು.

ಚಿ|| ಗಂಗಾಧರ, ತುಮಕೂರು—ಯಾಕಿಂದು ಮೌನವ್ರತ. ಊರಲ್ಲಿಲ್ಲವೇ ? ಏನು ಸಮಾಚಾರ ! ನೀನು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಿ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನೀನೇಕೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಿ. ಪತ್ರ ಬರೆ ತಮ್ಮಾ !

ಚಿ|| ಪ್ರೇಮಲತಾ, ಮೈಸೂರು—ತಂಗೀ, ನೀ ಕಳುಹಿಸಿದ ಬರಹ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಬರೆದರೆ ಅಸಮಾಧಾನ ಪಡಬೇಡ. ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸು. ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬರಹಗಾರಳಾಗುತ್ತಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಸವದತ್ತಿಯ ಗೆಳೆಯರು—ಗೆಳೆಯರೇ, ನನ್ನ ಕೈಗೆ ನೀವು ಕಳುಹಿಸಿದ "ಗಪ್ ಚಿಪ" ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಗಪ್ ಚಿಪ್ ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಗಡಿಬಿಡಿ ಇಲ್ಲವಷ್ಟೆ ! ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಾಗಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆಯಷ್ಟೆ ! ನೋಡುವ "ಅಮೃತ" ಹೇಗಿರುವುದೆಂದು.

ಚಿ|| ಚಿತ್ರಲೇಖಾ ನಾಯಕ್, ಮೂಡಬಿದ್ರಿ—ತಂಗೀ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿನ್ನ ಬರಹವನ್ನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ! ಸರೋಜಿನಿ ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ ? ರಜದಲ್ಲಿ ಊರಲ್ಲಿಲ್ಲವೇ ? ನಮ್ಮ "ಬಾಲಪ್ರಪಂಚ"ದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿನ್ನ ಪದ್ಯ ಎಂದರೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು. ಆ ಕಾರಣ ನೀನೂ, ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಎಲ್ಲರೂ ಬರೆಯಿರಿ. ನಿಮ್ಮ "ಅಣ್ಣ" ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ?

ಚಿ|| ನಾರಾಯಣ ಕಾಮತ್, ಮಂಗಳೂರು—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿನ್ನ "ಚುಟುಕ"ಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗಿವೆ. ಕಾರಣ ? ಬರೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಆ ಶಕ್ತಿಯೇ ಕುಂದು ಹೋಗುವುದು. ಸಸಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀರು, ಗೊಬ್ಬರ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಮರವಾಗಿ, ಫಲ ಬಿಟ್ಟೀತು. ಅಲ್ಲವೇ ತಮ್ಮಾ !

ಚುಟುಕಗಳು

(೧)

ನಮ್ಮ ತುಂಟ ರಂಗ
ಹೊಡೆದನೊಂದು ಮಂಗ
ಮಂಗ ಹೊಡೆದ ಪಾಪದಿಂದ
ಕಾಶಿ ಹಿಡಿದ ರಂಗ.

ಎನ್. ಪಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ,
ನೆಲಮಂಗಲ.

(೨)

[illegible]

(೩)

[illegible]

ಚಿ|| [illegible]

(೪)

[illegible]
ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನು ತಣಿಸಿದೆ.

ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ

	8	

ಹೇಗೆ ಕೂಡಿದರೂ 26 ಬರಬೇಕು. ಒಂದು ಸಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ.

ಬಾಲಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರಾಗುವುದು ಹೇಗೆ !

ಹೆಸರು ....
ವಿಳಾಸ ....

(ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು.)

—ಮೇಲಿರುವ ಫಾರಂನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ, 'ಅಣ್ಣ'ನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಒಂದು ವಾರದ ನಂತರ ಅಣ್ಣ ನಿಮಗೆ ಒಂದು "ಬ್ಯಾಡ್ಜ"ನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವನು. ಅಂದಿನಿಂದ ನೀವು ಬಾಲಪ್ರಪಂಚದ ಸದಸ್ಯರು.

—ಅಣ್ಣ

ಪುಟ್ಟ ಕಥೆ

ಪರಿವರ್ತನೆ

ರತ್ನಪುರಿಯೆಂಬ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕೋದಂಡರಾಮಶೆಟ್ಟಿಯೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಭಾರಿ ವರ್ತಕನಿದ್ದಾನೆ. ಅವನೊಬ್ಬ ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶ್ವರ. ಎಷ್ಟು ಸಂಪತ್ತಿದ್ದರೇನು? ಮನೆಗೆ ಭೂಷಣವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದಿದ್ದುದು ಒಂದು ಭಾರೀ ಕೊರತೆಯಾಗಿದಿತು. ಆದರೆ ಕೋದಂಡರಾಮಶೆಟ್ಟಿ ಕಡು ಲೋಭಿ. ದಾನ ಧರ್ಮ ಎಂಬುದೇ ಇವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬುವಂತಿದ್ದ. ಇವನಿಷ್ಟಾದರೂ ಇವನ ಹೆಂಡತಿ ಧರ್ಮದೇವತೆಯಂತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಈ ಕೃಪಣನಾದ ಕೋದಂಡರಾಮಶೆಟ್ಟಿಯಿಂದಾಗಿ ಯಾವ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲೂ ಆಕೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂದರ್ಶನದಿಂದಲಾದರೂ ದೇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದಯೆ ಬಂದು ಮಕ್ಕಳಾಗಬಹುದೆಂಬ ಆಶೆಯು ಬಲವಾಯಿತು. ಗಂಡನನ್ನು ಬಲವಂತಪಡಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಆದರೆ ಅವನು ಅಂತಹ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಅಂದು ರತ್ನಪುರಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಉತ್ಸಾಹ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಊರ ಹೊರಗಿನ ತೋಟದ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ: ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಯೋಗಿ ಆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲಸಿದ್ದ. ಅವನು ತಪೋಬಲದಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೇಳುವನೆಂದು ವದಂತಿ ಎದ್ದಿತು. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ಅಷ್ಟೊಂದು ಜನ ತೋಟದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟದ್ದು. ಸರಿ ಆ ಯೋಗಿಯ ಬಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೋದಂಡರಾಮಶೆಟ್ಟಿಯೂ ಹೊರಟನು. ಅಂಜಲೀಬದ್ಧನಾಗಿ ತನ್ನ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ. ಆ ಯೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ, ತೆರೆದು ಅನಂತರ ಈ ರೀತಿ ನುಡಿದ. 'ಅಪ್ಪಾ, ನಿನಗೆ ದೇವರು ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಆದರೆ ನೀನು ಅದನ್ನು ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಕೊಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೀಯಾ. ದಾನ, ಧರ್ಮಗಳು ಮನುಷ್ಯನಿಗಿರಬೇಕಾದ ಹಿರಿದಾದ ಗುಣಗಳು. ಅದಲ್ಲದೆ ಮನೆಗೆ ದೇಹಿ ಎಂದು ಬಂದವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮನೆಯ ಬಳಿ ಸುಳಿಯದಂತೆ ಮಾಡುವಿ. ನೆರೆಹೊರೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಬಂದು ಮನೆಯ ಬಳಿ ಸುಳಿದಾಡಿದರೂ ಅವನ್ನು ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಸಹ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಮೇಲೆ ದೇವರು ನಿನಗೆ ಹೇಗೆತಾನೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವದ ಆನಂದವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿಯಾನು.' ಅಂದಿನಿಂದಲೇ ಕೋದಂಡರಾಮಶೆಟ್ಟಿಯ ಚರ್ಯೆಯೇ ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಎಲ್ಲಿ ನರಿ ನಾಯಿಗಳೂ ಸುಳಿಯದೆ ಬಿಕೋ ಎನ್ನುತ್ತಿತ್ತೋ ಆ ಸ್ಥಳ ಈಗ ಅನ್ನಪೂರ್ಣೆಯ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ದಾನ ಧರ್ಮಗಳ ತವರೂರಾಗಿದೆ. ಕೋದಂಡರಾಮಶೆಟ್ಟಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಂತಹ ಸಾಧು ಸಂತರಿಗೆ ತನ್ನ ಪತ್ನಿ ಪುತ್ರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಸತ್ಕರಿಸುವುದೇ ಒಂದು ಮಹದಾನಂದ. ಅವನ ಪುತ್ರನು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣವಂತನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಡಿ. ಸಾವಿತ್ರಾಬಾಯಿ, ತುಮಕೂರು.

(೧೫ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಜೈಹಿಂದ್!
ನಿಮ್ಮ 'ಅಣ್ಣ'.

[illegible]

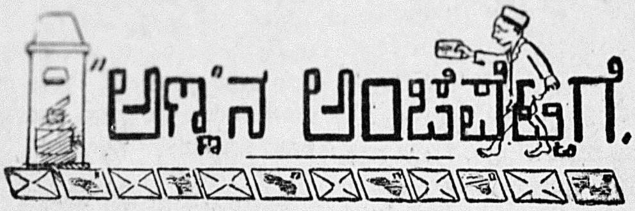

"ಅಣ್ಣ"ನ ಅಂಚೆಪೆಟ್ಟಿಗೆ.

ಚಿ|| ರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಸೋಮಯಾಜಿ—ತಮ್ಮಾ, ಕ್ಷೇಮವಷ್ಟೇ. ಪತ್ರವನ್ನೇಕೆ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ. ವಿರಾಮವಿಲ್ಲವೇ ? ಅಥವಾ ಮುನಿಸೇ ? ಮುನಿಸಿದೊಡೆ ನರಕಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು ತಮ್ಮಾ ! ನಿಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಂ. ಪಿ. ಸಿ. ಸಿ. ನಡೆಯಿತು. ಜೋರಾಗಿತ್ತಷ್ಟೆ ! ನೀನೂ ಹೋಗಿರಲೇಬೇಕು. ನೀನು ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸು.

ಚಿ|| ಗಂಗಾಧರ, ತುಮಕೂರು—ಯಾಕಿಂದು ಮೌನವ್ರತ. ಊರಲ್ಲಿಲ್ಲವೇ ? ಏನು ಸಮಾಚಾರ ! ನೀನು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಿ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನೀನೇಕೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಿ. ಪತ್ರ ಬರೆ ತಮ್ಮಾ !

ಚಿ|| ಪ್ರೇಮಲತಾ, ಮೈಸೂರು—ತಂಗೀ, ನೀ ಕಳುಹಿಸಿದ ಬರಹ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಬರೆದರೆ ಅಸಮಾಧಾನ ಪಡಬೇಡ. ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸು. ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬರಹಗಾರಳಾಗುತ್ತಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಸವದತ್ತಿಯ ಗೆಳೆಯರು—ಗೆಳೆಯರೇ, ನನ್ನ ಕೈಗೆ ನೀವು ಕಳುಹಿಸಿದ "ಗಪ್ ಚಿಪ್" ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಗಪ್ ಚಿಪ್ ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಗಡಿಬಿಡಿ ಇಲ್ಲವಷ್ಟೆ ! ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಾಗಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆಯಷ್ಟೆ ! ನೋಡುವ "ಅಮೃತ" ಹೇಗಿರುವುದೆಂದು.

ಚಿ|| ಚಿತ್ರಲೇಖಾ ನಾಯಕ್, ಮೂಡಬಿದ್ರಿ—ತಂಗೀ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿನ್ನ ಬರಹವನ್ನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ! ಸರೋಜಿನಿ ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ ? ರಜದಲ್ಲಿ ಊರಲ್ಲಿಲ್ಲವೇ ? ನಮ್ಮ "ಬಾಲಪ್ರಪಂಚ"ದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿನ್ನ ಪದ್ಯ ಎಂದರೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು. ಆ ಕಾರಣ ನೀನೂ, ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಎಲ್ಲರೂ ಬರೆಯಿರಿ. ನಿಮ್ಮ "ಅಣ್ಣ" ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ?

ಚಿ|| ನಾರಾಯಣ ಕಾಮತ್, ಮಂಗಳೂರು—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿನ್ನ "ಚುಟುಕ"ಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ಕಾರಣ ? ಬರೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಆ ಶಕ್ತಿಯೇ ಕುಂದು ಹೋಗುವುದು. ಸಸಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀರು, ಗೊಬ್ಬರ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಮರವಾಗಿ, ಫಲ ಬಿಟ್ಟೀತು. ಅಲ್ಲವೇ ತಮ್ಮಾ !

ಚುಟುಕಗಳು

(೧)

ನಮ್ಮ ತುಂಟ ರಂಗ
ಹೊಡೆದನೊಂದು ಮಂಗ
ಮಂಗ ಹೊಡೆದ ಪಾಪದಿಂದ
ಕಾಶಿ ಹಿಡಿದ ರಂಗ.

ಎನ್. ಪಿ. ಚಿತ್ರಶೇಖಯ್ಯ,
ನೆಲಮಂಗಲ.

(೨)

[illegible]

(೩)

[illegible]

ಚಿ|| ನಾಗು.

(೪)

[illegible]
ಎಲ್ಲ ಮನವನು ತಣಿಸಿದೆ.

ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ

	8	

ಹೇಗೆ ಕೂಡಿದರೂ 26 ಬರಬೇಕು. ಒಂದು ಸಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ.

ಬಾಲಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರಾಗುವುದು ಹೇಗೆ !

ಹೆಸರು……………………………
ವಿಳಾಸ……………………………
……………………………………

(ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು.)

—ಮೇಲಿರುವ ಫಾರಂನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ, 'ಅಣ್ಣ'ನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಒಂದು ವಾರದ ನಂತರ ಅಣ್ಣ ನಿಮಗೆ ಒಂದು "ಬ್ಯಾಡ್ಜ"ನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವನು. ಅಂದಿನಿಂದ ನೀವು ಬಾಲಪ್ರಪಂಚದ ಸದಸ್ಯರು.

—ಅಣ್ಣ

ಪುಟ್ಟ ಕಥೆ

ಪರಿವರ್ತನೆ

ರತ್ನಪುರಿಯೆಂಬ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕೋದಂಡರಾಮಶೆಟ್ಟಿಯೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಭಾರಿ ವರ್ತಕನಿದ್ದಾನೆ. ಅವನೊಬ್ಬ ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶ್ವರ. ಎಷ್ಟು ಸಂಪತ್ತಿದ್ದರೇನು? ಮನೆಗೆ ಭೂಷಣವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದಿದ್ದುದು ಒಂದು ಭಾರೀ ಕೊರತೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಕೋದಂಡರಾಮಶೆಟ್ಟಿ ಮಹಾ ಲೋಭಿ. ದಾನ ಧರ್ಮ ಎಂಬುದೇ ಇವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬುವಂತಿದ್ದ. ಇವನಿಷ್ಟಾದರೂ ಇವನ ಹೆಂಡತಿ ಧರ್ಮಭೀರುವಾಗಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಈ ಕೃಪಣನಾದ ಕೋದಂಡರಾಮಶೆಟ್ಟಿಯಿಂದಾಗಿ ಯಾವ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲೂ ಆಕೆಗೆ ಅತ್ಯಾತಂಕ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂದರ್ಶನದಿಂದಲಾದರೂ ದೇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದಯೆ ಬಂದು ಮಕ್ಕಳಾಗಬಹುದೆಂಬ ಆಶೆಯು ಬಲವಾಯಿತು. ಗಂಡನನ್ನು ಬಲವಂತಪಡಿಸಿ ಹೊರಟಳು. ಆದರೆ ಅವನು ಅಂತಹ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಅಂದು ರತ್ನಪುರಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಉತ್ಸಾಹ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಊರ ಹೊರಗಿನ ತೋಟದ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ: ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಯೋಗಿ ಆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲಸಿದ್ದ. ಅವನು ತಪೋಬಲದಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೇಳುವನೆಂದು ವದಂತಿ ಎದ್ದಿತು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ಅಷ್ಟೊಂದು ಜನ ತೋಟದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟದ್ದು. ಸರಿ ಆ ಯೋಗಿಯ ಬಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೋದಂಡರಾಮಶೆಟ್ಟಿಯೂ ಹೊರಟನು. ಅಂಜಲೀಬದ್ಧನಾಗಿ ತನ್ನ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ. ಆ ಯೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ, ತೆರೆದು ಅನಂತರ ಈ ರೀತಿ ನುಡಿದ. 'ಅಪ್ಪಾ, ನಿನಗೆ ದೇವರು ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಆದರೆ ನೀನು ಅದನ್ನು ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಕೊಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೀಯಾ. ದಾನ, ಧರ್ಮಗಳು ಮನುಷ್ಯನಿಗಿರಬೇಕಾದ ಹಿರಿದಾದ ಗುಣಗಳು. ಅದಲ್ಲದೆ ಮನೆಗೆ ದೇಹಿ ಎಂದು ಬಂದವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮನೆಯ ಬಳಿ ಸುಳಿಯದಂತೆ ಮಾಡುವಿ. ನೆರೆಹೊರೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಬಂದು ಮನೆಯ ಬಳಿ ಸುಳಿದಾಡಿದರೂ ಅವನ್ನು ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಸಹ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಮೇಲೆ ದೇವರು ನಿನಗೆ ಹೇಗೆತಾನೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವದ ಆನಂದವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿಯಾನು.' ಅಂದಿನಿಂದಲೇ ಕೋದಂಡರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿಯ ಚರ್ಯೆಯೇ ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಎಲ್ಲಿ ನರಿ ನಾಯಿಗಳೂ ಸುಳಿಯದೆ ಬಿಕೋ ಎನ್ನುತ್ತಿತ್ತೋ ಆ ಸ್ಥಳ ಈಗ ಅನ್ನಪೂರ್ಣೆಯ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ದಾನ ಧರ್ಮಗಳ ತವರೂರಾಗಿದೆ. ಕೋದಂಡರಾಮಶೆಟ್ಟಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಂತಹ ಸಾಧು ಸಂತರಿಗೆ ತನ್ನ ಪತ್ನಿ ಪುತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಸತ್ಕರಿಸುವುದೇ ಒಂದು ಮಹದಾನಂದ. ಅವನ ಪುತ್ರನು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣವಂತನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಡಿ. ಸಾವಿತ್ರಾಬಾಯಿ, ತುಮಕೂರು.

(೧೫ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

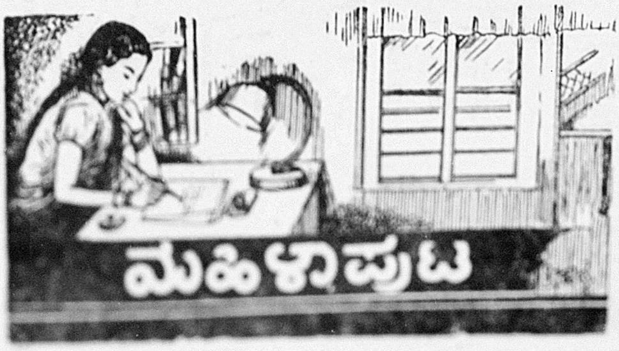

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಡ ಮಹಿಳೆಯರು

[illegible]

[illegible]

[illegible] ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪೂಜಿಸಿಕೊಂಡು, ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ತಾನು ಆದಿಶಕ್ತಿಯ ಅವತಾರ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಬಂದುಹೋಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಕ್ತಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ನಾವೂ ದುಡಿಯಬೇಕು; ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿನ ಜನಾಂಗ ಎಲ್ಲಾ ಹೊಣೆಯನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಭಾರ ನೀಗಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಾವು ಹೊಣೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪುರುಷರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ, ಟೀಕಿಸಿ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದುತ್ತೇವೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವೆಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಆಲೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪುರುಷರಿಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಅನುಕೂಲ, ಪ್ರಪಂಚದೊಡನೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಸಂಪರ್ಕ ನಮಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ

ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು. ಬಡತನದಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಾ, ಹಿಡಿ ಕೂಳಿಗಾಗಿ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ದುಡಿಯುವೇ [illegible]

[illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ? "ಬೇಲರ್ಧ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ" ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬದನಿಕೆ ಸುತ್ತಿದಂತೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸ್ಥಾನ

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೂಡ ಮದುವೆಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಯಾಗಿದೆ. ಮದುವೆಯಾದ ತಕ್ಷಣ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ದೂರಮಾಡಿ ಅಲಸಿಕೆಯ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಯಾರ ತಪ್ಪು? ಆತ್ಮವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡದ ಇಂತಹ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ತಾನೂ ಸಮಾಜದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ; ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಗೆ ತನ್ನಿಂದಲೂ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಕೊಡದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಏತಕ್ಕೆ? ಇದು ಪುರುಷರ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ರೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸುವುದು ತಪ್ಪೆಂದೂ, ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಂತೂ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದಲ್ಲ. ಇದು ವಿಜ್ಞಾನ ಯುಗ; ವಿಜ್ಞಾನದ ಅರಿವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಸಮಸ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಅಗತ್ಯ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ವಿಮರ್ಶಗುಣ, ಮನೋವೈಶಾಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಸರಿಯೆಂದು ನಾನಂತೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿ ಬೇಕು

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮನೋಭಾವ ಮಾರ್ಪಡಬೇಕು. ತಾನೊಬ್ಬ ಅಬಲೆ; ಸದಾ ಪೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಗದ್ದುಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಪೂಜೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೇ ತನ್ನ ಹಕ್ಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ದೂರವಾಗಬೇಕು. [illegible]

ಅಲಸಿಕೆ, ನಮ್ಮ ಪರಮ ಶತ್ರು

ನಮಗಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಆತಂಕ ಅಲಸಿಕೆ, ಆಲಸ್ಯ. ನನ್ನ ಗೆಳತಿಯೊಬ್ಬರು ನನ್ನನ್ನು ಪದೇಪದೇ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ: "ನಿಮಗೆ ದೇವರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾದ ಮಾತು. ಸುಖವಿಲ್ಲದೆ ವಿರಾಮವಿಲ್ಲ; ವಿರಾಮವಿಲ್ಲದೆ ರಸಜೀವನವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ವಿರಾಮವೇ ಅಲಸಿಕೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾರನ್ನು ದೂರುವುದು? ಈ ಅಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ಹೊಣೆಯನ್ನರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಹೆಚ್. ವಿ. ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ

ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಇಬ್ಬರು ವಿಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹೀಗೆಯೇ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಭೇಟಿಯಾದರು—ವಿಕ್ಟರ್ ಹ್ಯೂಗೋ ಮತ್ತು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಡ್ಯೂಮಾ. ಇಬ್ಬರೂ ಅದೂ ಇದೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಡ್ಯೂಮಾ ಒಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕಿದರು; 'ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಅಮರ ಕೃತಿಯನ್ನೇಕೆ ರಚಿಸಬಾರದು?'

ಹ್ಯೂಗೋರವರಿಗೆ ಈ ಸಲಹೆ ಸರಿ ತೋರಲಿಲ್ಲ. 'ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕುದುರೆ ಮತ್ತು ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ?'

ಹ್ಯೂಗೋರವರ ಉತ್ತರದಿಂದ ನಿರಾಶರಾದ ಡ್ಯೂಮಾ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿಯೇ ಉತ್ತರವಿತ್ತರು. 'ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ, ನನ್ನ ಸಲಹೆ ತಮಗೆ ಸರಿಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಂದು ಮಾತು, ನನ್ನನ್ನು ಕುದುರೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಡಿ.'

ಹ್ಯೂಗೋ ತಟಸ್ಥರಾದರು. ಡ್ಯೂಮಾ ಉಪಾಯದಿಂದ ಕತ್ತೆಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹ್ಯೂಗೋರವರನ್ನು ದಬ್ಬಿದ್ದರು.

ಮಿಸ್ ಇಂಡಿಯಾ-೧೯೫೨

ಏಪ್ರಿಲ್ ೨ನೇ ತಾರೀಕು ಮುಂಬಯಿಯ ಬ್ರಬೋರ್ನ್ ಸ್ಟೇಡಿಯಂನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸೌಂದರ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ "ಭಾರತದ ಅನುಪಮ ಸುಂದರಿ—೧೯೫೨" (ಮಿಸ್ ಇಂಡಿಯಾ) ಆಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದ್ರಾಣಿ ರೆಹಮಾನ್.

ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ (ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ಲಾಂಗ್ ಬೀಚ್) ಜೂನ್ ೨೨ರಿಂದ ೨೯ರವರೆಗೆ ನಡೆಯಲಿರುವ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌಂದರ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಈಕೆ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಲಿರುವಳು.

ಆಕೆಯೊಡನೆ ಆಕೆಯ ಪತಿ ಹಬಿಬುರ್ ರೆಹಮಾನ್‌ರವರೂ ಅಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿರುವರು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಸೌಂದರ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದವರೆಂದರೆ, ಅಫ್ಘಾನ್ ಸ್ನೋ ತಯಾರಕರಾದ ಮೆಸರ್ಸ್ ಇ. ಎಸ್. ಪಟ್ವಾನಾಲಾ, ಪ್ಯಾನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ಏರ್ ವೇಸ್ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌಂದರ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಕ್ಯಾಟಲಿನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಹಾಲಿವುಡ್ಡಿನ ಯೂನಿವರ್ಸಲ್ ಸ್ಟುಡಿಯೋಸ್-ಇವರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದ್ರಾಣಿ ರೆಹಮಾನ್ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸೌಂದರ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಿಂದ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ "ಮಿಸ್ ಕಲ್ಕತ್ತಾ" ಆಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಆಗಿದ್ದಳು. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳಾಗಿದ್ದವರೆಂದರೆ ಮದರಾಸಿನಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದ ಸೂರ್ಯಕುಮಾರಿ (ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆ) ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದ ಮಿಸ್ ಪಟೇಲ್.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌಂದರ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಭಾರತ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದ್ರಾಣಿ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತಾನು ಪಡೆದ "ಬೇಗಮ್" ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದ್ರಾಣಿ ರೆಹಮಾನ್ ಅಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೈರತ್, ರೋಂ, ಪ್ಯಾರಿಸ್, ಲಂಡನ್ ಮತ್ತು ಸಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋ, ಹೊನೋಲುಲು, ಟೋಕಿಯೋ, ಹಾಂಕಾಂಗ್ ಹಾಗೂ ಬಾಂಕಾಕ್ ನಗರಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಇತ್ತು ಬರುವಳು.

ಛಾಯಾಲೋಕ

(೯ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಜಯಂತ್ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮ ವಹಿ[illegible] ಮಹಾದೇವ್, ಗಣೇಶ್ [illegible]

[illegible]

[illegible] ರೂ 2-0-0.

M. R. S. Shastry,
D22, KNL Street, Bangalore

EYES TESTED.
GLASSES FITTED.
Dr. S. R. KRISHNA RAO.
488, AVENUE ROAD
BANGALORE CITY

ಡಾ॥ ಯಸ್.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣ ರಾವ್
488, ಅವೆನ್ಯೂ ರೋಡ್.
ಬೆಂಗಳೂರು-2

R.O. 1146

ಕೆ. ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಎಕ್ಕಾರ್,
ಮಂಗಳೂರು

೧. ತ್ಯಾಗದ ಮೂಲವು ಎಲ್ಲಿದೆ ?

—ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಡಗಿದೆ.

೨. ತ್ಯಾಗಿಯು ಬಯಸುವುದೇನನ್ನು?

—ತನ್ನ ತ್ಯಾಗದ ಸಾಫಲ್ಯತೆಯನ್ನು.

ಎ. ಪಿ. ಜಯಶಂಕರಪ್ಪ, ದಾವಣಗೆರೆ

[illegible]

ಎ.ವಿ. ಪೂರಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ, ಅಂದೇವನಹಳ್ಳಿ

೧. ಭಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು ಮೋಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಎಂಥಾದ್ದು ?

—ಅಂಥವರನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಸಾಹಸ ಮಾಡುವುದು ಆಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಮಾತು.

ಎಂ ಆರ್. ವೆಂಕಟೇಶ್,
ಬೆಂಗಳೂರು

೧. ರಾಜಕಪೂರ್ ನರ್ಗೀಸಳೊಡನೆಯೇ ಅಭಿನಯಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು ?

—ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣೇಕೆ ಕೆಂಪಾಗಬೇಕು ?

೨. ರತಿಯಂತಹ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರರ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಮೋಹಿಸುವವನಿಗೆ ಏನೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕು ?

—ರತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೂ ಅಹಲ್ಯೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಇಂದ್ರನೆನ್ನಬೇಕು.

ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ವಾನ್ ಬಿ.ವಿ. ಪಂಡಿತರ
ಶ್ರೀಕರ
ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆ
ಮಕ್ಕಳ ಶೀತ
ರೋಗಗಳಿಗೆ
ಸುರಭಿ
ರಕ್ತಶೋಧಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಕ
ಸದ್ವೈದ್ಯಶಾಲಾ. ನಂಜನಗೂಡು

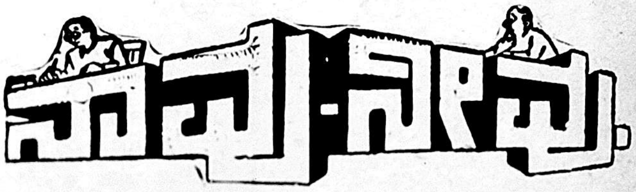

ಎ. ಸಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣಗೌಡ,
ಅಕ್ಕಿಹೆಬ್ಬಾಳ

೧. ಸ್ನೇಹ ಎಂಬ ಅತಿ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆಯೇ ?

—ಆ "ಅತಿ ಹುಟ್ಟ"ಗೊಂದು ಬಲವಾದ ತಳಹದಿಯಿದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ.

೨. [illegible]

[illegible]

೨. ಚಿತ್ರಗುಪ್ತದ ಮುಖಪುಟದ ಮೇಲೆ [illegible] ನಟನಟಿಯರ ಚಿತ್ರ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

—ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ ಓದುಗರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿರಬೇಕು. ಬರೀ ನಟಿಯರ ಮುಖ ಭಂಗಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದರಿಂದಲೇ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ದಡ್ಡರಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಓದುಗರು.

ಬಿ.ಪಿ ಸ್ವಪ್ರಭಾನಂದ ಶರ್ಮ, ಬಿಡದಿ

೧. ಅತೃಪ್ತಿ ಪ್ರಗತಿಯ ಲಕ್ಷಣವೇ ?

—ಅತೃಪ್ತಿ, ಪ್ರಗತಿಯ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ; ಹೋರಾಟ ಪ್ರಗತಿಯ ಲಕ್ಷಣ.

೨. ಒಬ್ಬರೊಡನೆ ಪ್ರೇಮ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರೊಡನೆ ಮದುವೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

—ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟುಗಳಿರುವ ಬಂಧನದ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯ—ಆದರೆ ಹಾಗಾಗುವ ಮದುವೆ ಮಾತ್ರ ಜೀವಕ್ಕಲ್ಲ, ದೇಹಕ್ಕೆ !

೩. ಕಲಾವಿದನ ಕುಲಗೋತ್ರಗಳಾವುವು ?

—ಬಡತನವೇ ಅವನ ಗೋತ್ರ, ದರಿದ್ರನಾರಾಯಣನಕುಲವೇ ಅವನ ಕುಲ.

ಆರ್. ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ, ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿ

೧. ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತವನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೊಡನೆ ಮೊದಲು ನೋಡುವ ಪುಟ ಯಾವುದು ತಿಳಿಸುವಿರಾ ?

—ನೀವು ಇಷ್ಟಪಡಲಿ ಪಡದಿರಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮೊದಲು ಬೀಳುವುದು ಮುಖಪುಟ.

೨. ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಜಾತ್ಯತೀತ ದೇಶವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದೇ ?

—ಆರ್. ಎಸ್. ಎಸ್. ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆ ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಹೊರಗಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಜಾತ್ಯತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗದು.

ಎನ್. ಶ್ರೀಕಂಠಶೆಟ್ಟಿ,
ನಂಜನಗೂಡು

೧. ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗಿನ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೇ ?

—ಈಗ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿ ಇಬ್ಬರೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಸಂಬಂಧದ ತಾಪತ್ರಯವನ್ನೇ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಚಿಸಬೇಡಿ. ಅದಕ್ಕಂಟಿಕೊಂಡೇ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗ ಬೇಕಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿವೆ.

ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ, ದಾವಣಗೆರೆ

೧. ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಗಂಡನೂ ವಿದ್ಯಾವಂತೆ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಸಂಸಾರ ಹೇಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ ?

—ಗಂಡನ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ !

೨. ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬಡವರಿಗೆಂದು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

—ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ, ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬಡವರಿಗೆ !

ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್, ಮುಂಬಯಿ

೧. ಮಾನವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ಏಕೆ ?

—ತಾನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮೋಹದ ಬಲೆ ಅವನನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಆ ಅಭಿಲಾಷೆ.

ಯು. ಶಿ. ವೀರಪ್ಪ, ಕೊಟ್ಟೂರು

೧. ಬಡವನ ಗುಣ, ಸಾಹುಕಾರನ ಹಣ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಮಿಗಿಲಾದುದು ಯಾವುದು ?

—ಗುಣವಿಲ್ಲದೆಡೆ ಹಣ, ಹಣವಿಲ್ಲದೆಡೆ ಗುಣ—ಹೀಗೆ ಎರಡೂ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಆಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುವ ಗುಣವೇ ಮಿಗಿಲಾದುದು.

ಬಿ. ಎನ್. ಅಶ್ವತ್ಥನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟಿ
ಗೋರಿಬಿದನೂರು

೧. "ಮದುವೆ ಮಾಡಿನೋಡು" ಚಿತ್ರದಿಂದ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ನೀತಿಯೇನು ?

—ಕಮ್ಮಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದೆಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು.

ನಾವು-ನೀವು ವಿಭಾಗದ
ಕೂಪನ್

ಹೆಸರು..............................
ಉದ್ಯೋಗ..............................
ವಿಳಾಸ..............................
....
ತಾರೀಖು..............................

[ಈ ಕೂಪನ್ನಿನೊಡನೆ ೫ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಳುಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವುಂಟು]

— ಈ ಗೆರೆಗೆ ಕತ್ತರಿಸಿ —

ಭಯಂಕರ ಪೈರು ನಾಶದ ರೋಗ

ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ, ಆಫ್ರಿಕ, ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ, ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ [illegible]

[illegible]

[illegible] ಈ ಮಿಡತೆ ಹಾವಳಿಯು ಹುಟ್ಟಿ ಬರುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಹತೋಟಿಗೆ ತರಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಜೀವನದ ಅಳತೆಗೋಲು

(೩ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ: ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಯಾವ ಸಂಪತ್ತಾಗಲೀ, ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವಾಗಲೀ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ [illegible] ಅವರ ಜೀವನದ ಅಳತೆ ಗೋಲು ಅವರ ಅಧಿಕಾರವಲ್ಲ, ಅವರ ಐಶ್ವರ್ಯವಲ್ಲ; ಅದರ ಅವರು ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟ, ಸಾಧಿಸಿದ ತತ್ತ್ವ. ಮಾನವ ಕುಲಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಅವರ ನೈಜ ಜೀವನಗಳೇ ಮಾನದಂಡಗಳಾಗಿವೆ.

ಮಾನವನ ಜೀವನ ಹಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಲವು ಶಕ್ತಿಗಳ ಕದನ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ, ಈ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಸನ್ನಿವೇಶ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಬೃಹದಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಅವನ ಜೀವನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ತಡೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವನು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಾದಿ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ತಲುಪಬೇಕೆಂದಿರುವ ಗುರಿ ಪವಿತ್ರವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಮಧ್ಯ ಬರುವ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳು [illegible] ಬೇಗಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಕನ್ನಡದ [illegible] ಕವಿ [illegible]

"[illegible]
[illegible] !
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] !"

[illegible] ಜೀವನದ ಅಳತೆ ಗೋಲು. [illegible] ಹೋರಾಟವೇ ಅವನ [illegible] ಸಂಕೇತ.

"[illegible] ಜೀವನದ, [illegible]
ಚೇತನವ !
[illegible] !
[illegible] ಜೀವನ ಸಪ್ಸ್ಸೃತಿ ಗೋಸುಗ
ನಿನಗೆ !
ದಾರಿಯಾಕ್ಕೋನ್ನತಿಗೆ—ಮುಂಕುತಿಮ್ಮ !!"

ಅಂತಹವನ ಜೀವನ. ಅಂತಹವನ ಚೇತನ ನಿಜಕ್ಕೂ ಗೌರವಿಸತಕ್ಕುದೇ, ತಲೆಬಾಗಿ ವಂದಿಸತಕ್ಕುದೆ.

(ರಾ|ಬ|ಗು| ತೋಟದಪ್ಪನವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದ ಪ್ರಬಂಧ.)

ಜಮಖಾನ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ

ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಮಖಾನ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇತರ ನಾನಾ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಆಹ್ವಾನ ಹೋಗಿದೆ, ಎಂದು ಆರ್ಥರ್ ಫ್ಲಿಷ್‌ರ್ಮ ಜಮಖಾನ ಕಂಪೆನಿ ಮತ್ತು ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಚಿತ್ರ ಕಳುಹಿಸುವ ಕೊನೆಯ ದಿನ ೧೯೫೩ನೇ ಜನವರಿ ೧ನೇ ತಾರೀಖು. ಮೊದಲನೆಯ ಬಹುಮಾನ ೧೦೦೦ ಡಾಲರು, ಎರಡನೆಯ ಬಹುಮಾನ ೩೫೦ ಡಾಲರು, ಮೂರನೆಯ ಬಹುಮಾನ ೧೫೦ ಡಾಲರು, ನಾಲ್ಕನೆಯದಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಡಾಲರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ೫೦ ಡಾಲರಿನ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ೧೦ ಗೌರವ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಮೂಲವಾಗಿದ್ದು ಬಣ್ಣದ ಸಾಮರಸ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದರ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

೧೯೫೩ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದ ಬಹುಮಾನಿತರ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು. ಆ ಕಲಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಚಿ ೩ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ೧೯೫೩ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ೫ ರವರೆಗೆ ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುವುದು.

ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಸೇರುವ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಾಂಪಿಟಿಷನ್ ಕಮಿಟಿ, ಆರ್ಥರ್ ಫ್ಲೆಡ್‌ಮನ್ ಕಂಪೆನಿ, ೧೫೫೮೫, ಗ್ರಾಟಿಯಟ್ ಅವೆನ್ಯೂ, ಡಿಟ್ರಾಯಿಟ್ ೫, ಮಿಚಿಗನ್, ಅಮೇರಿಕ.

೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ

೨೦ನೇಯ ಶತಮಾನದ ಚಿತ್ರಕಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಪೇರ, ಬ್ಯಾಲೆಟ್, ನಾಟಕ, ಬಣ್ಣಕಲೆ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ವೇದಾಂತ ಮುಂತಾದ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಪ್ಯಾರಿಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಈ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಧಾವಿಗಳು ಬರುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದೇ ಈ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ.

ಈ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿತ್ರ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಇಟಲಿ, ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್, ಆಸ್ಟ್ರಿಯ, ವೆಸ್ಟ್ ಜರ್ಮನಿ, ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕ ದೇಶಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುವುವು.

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಗೀತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಹಾಲೆ ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ರಾಯಲ್ ಆಪೇರಾ ಹೌಸ್, ವಿಯನ್ನಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಪೇರಾ, ವಿಯನ್ನಾ ಫಿಲ್‌ಹಾರ್ಮನಿಕ್ ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರಾ ಆಫ್ ಆಸ್ಟ್ರಿಯ, ಫ್ರೆಂಚ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ರೇಡಿಯೋ ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರಾ, ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಟರಿ ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರ ಆಫ್ ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಅಮೇರಿಕದ ಬೋಸ್ಟನ್ ಸಿಂಫೋನಿ ಆರ್ಕೆಸ್ಟ್ರ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವು ಭಾಗವಹಿಸುವುವು.

ನೀರಾವರಿಯಿಂದ ಹೊಸ ಭೂಮಿ

ವ್ಯವಸಾಯವು ಬಹಳ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದು ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಈಗ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಿಂದ ೨೧ ಮಿಲಿಯನ್ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ವ್ಯವಸಾಯ ವೃತ್ತಿಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಅಮೇರಿಕವು ತನ್ನ ದೇಶದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸಲು ಅನೇಕ ದೇಶಗಳ ಪ್ರವೀಣರುಗಳ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅಮೇರಿಕದ ಇಂಜನಿಯರುಗಳೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕದ ನೀರಾವರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸುಮಾರು ೫೦ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ.

ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಿಂದ ನೂರಾರು ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಡೆನ್ವರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿಂದುಳಿದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುವ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯಗಾರರುಗಳು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ೧೯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವೇ ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ಥಾನ, ಚಿಲಿ, ಕೋಸ್ಟಾರೀಕ, ಫಾರ್ಮೋಸ, ಇಂಡಿಯಾ, ಇರಾನ್, ಇರಾಕ್, ಜೋರ್ಡಾನ್, ಲೆಬನಾನ್, ಲೈಬೀರಿಯ, ಮಲಯ, ನಿಕರಾಗುವ, ಸಾಡಿ ಅರೇಬಿಯ ಮತ್ತು ಥೈಲೆಂಡ್.

೧೯ನೇ ಶತಮಾನದ ಅರ್ಧ ಭಾಗದವರೆಗೂ, ಅಮೇರಿಕದ ಜನರು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ೧೮೪೯ರಲ್ಲಿ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ತೀರದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ ಹುಡುಕಲು ಹೋಗಿ ನೆಲಸಿದರು. ಈಗ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಜನರು ಕುದುರೆಗಳ ಮೇಲೂ, ಗಾಡಿಗಳ ಮೇಲೂ ತಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಲು ವಲಸೆ ಹೋದರು.

ಚಿನ್ನವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಹೊಸ ಧಾಟಿಯು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಪಶ್ಚಿಮದ ಮರಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ತಂದರೆ, ಅವರು ಮನೆ ಮಠ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲಸಬಹುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಲೇ ನದಿಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಅಮೇರಿಕದ ರೈತರು ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆಯೇ ಸರಕಾರವು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದುದು. ಒಟ್ಟು ಪಶ್ಚಿಮದ ೨೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ೩ ಮಿಲಿಯನ್ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.

ನೀರಾವರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಮೇರಿಕದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದೆ. ಹೂವರ್ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಗ್ರ್ಯಾಂಡ್ ಕೌಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು, ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಅಮೇರಿಕದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಆಯಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೇ ೫೦೦,೦೦೦ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ೫೦೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ, ೨೦,೦೦೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಕಿಲೋವ್ಯಾಟ್ ಗಂಟೆಗಳಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಫಲಗಳು ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಎಂದು ಅಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಆದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮಳೆಗಾಗಿ ಕಾದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆಯು ಬರುವ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿರುವುದರಿಂದ, ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರಪಂಚದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಈಗ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು [illegible] ಬಾಳಿಕೆ.

—ಮಿಚೆಲ್ ಸ್ಟ್ರಾಸ್

ಕಲಾವಿಭಾಗ

★ಆರ್ತರ ಕಲಾವಿದೆ- ಕ್ಯಾಥೆ ಕೋಲ್ ವಿಟ್ಸ್★

[illegible]

ರರ ರೋದನ, ಬಡತನದಿಂದ ಬೇಗುದಿದ ಬಡ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಾಟುವಂತೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಕಲಾವಿದರಂತೆ ಈಕೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಅಂದ ಚೆಂದಗಳನ್ನು ಆನಂದ ಮಯವಾದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ ಹೆಸರು ಪಡೆಯುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದೆ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ, ಸಂಕಟ, ರೋದನ ಮತ್ತು ದುಃಖಮಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದ ಶಕ್ತಿ ಯಾವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಬಾಲ್ಯ-ಶಿಕ್ಷಣ

ಇವಳ ಬಾಲ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲ ಅಂಶಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುವು. ಈಕೆಯ ತಂದೆ ಒಬ್ಬ ಶ್ರಮಜೀವಿ. ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯ. “ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಯುವಕ ಯುವತಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ತಮ್ಮ ಜೀವಮಾನವನ್ನು ಆತರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬ ತಂದೆಯ ಹಿತಬೋಧನೆ ಕ್ಯಾಥೆ ಕೋಲಳ ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗಾಗ ಬೀಳುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ತಂದೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮಗಳಿಗೆ ಕೋನಿಗ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್, ಬರ್ಲಿನ್, ಮ್ಯೂನಿಚ್, ಮುಂತಾದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಿದನು.

ಆರಂಬಗಾರರು

ವ್ಯಾಸಂಗವಾದ ನಂತರ ತನ್ನ ೨೦ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರ್ಲಿನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಓದಿ ಪದವೀಧರನಾಗಿ, ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಡಾ. ಕೋಲ್‌ವಿಟ್ಸ್‌ರನ್ನು ವಿವಾಹವಾದಳು. ಈತನೂ ಸಮಾಜಸುಧಾರಕ. ದ್ರವ್ಯಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಉಚಿತ ವೈದ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ತನಗೆ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಪತಿ ದೊರೆತುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಗೊಂಡ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಕೆಲವಾಗಿದ್ದವು. ಅವಳಿಗೆ ಅಂದವಾಗಿ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಚಿತ್ರ ರಚನೆಯೊಂದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಶಿಲ್ಪ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದಳು.

ಈಕೆ ಕಲಾವಿದೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸೇವೆಯೆಂದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯದ ದುಸ್ಥಿತಿಯ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಇತರರಿಗೆ ಅದರ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದು: ಜನರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿದ್ದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನ, ಹಸಿವು, ಅಪನಂಬಿಕೆ, ದೀನರ ಕಷ್ಟ, ಇವುಗಳನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಿ ಜನಾಂಗದ ಉನ್ನತಿಗೆ ದಾರಿತೋರಲು ಅವಳು ಯತ್ನಿಸಿದಳು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿಯ ಕೃತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟು ಪಾಡುಗಳಿಗಾಗಲಿ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಒಳಪಡದೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳಿರಬಾರದು. ಈ ರೀತಿಯ ಚಿತ್ರ ಹೊರಬೀಳಲು ಇದು ಸರಿಯಾದ ಪರಿಪಕ್ವವಾಗಿರುವ ಕಾಲ.

ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಲಾವಿದರೂ ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು.

ಬರೆದವರು :
ಎ. ಎಸ್. ಮೂರ್ತಿ

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ರೆಡ್ ಕ್ರೆಸೆಂಟ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮಾನವನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಟ್ರಿಗ್ವೆ ಲೈ ರವರು ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚದ ೬೮ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಅಥವಾ ಧರ್ಮದ ಸೋಂಕಿಲ್ಲದೆ ಇವರು ಮಾನವ ಹಿತ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ- ಸಾಹಿತ್ಯ

(೩ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಹಿಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಕನಸು ನನಸಾಗುವ ಸಮಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದ್ದಿತು ಆದರೆ ಅದು ಈಡೇರದೆ ಇನ್ನೂ ನೆನೆಗುದಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವವರೆಲ್ಲ ಒಂದೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ತರದ ಹೊರತು ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೀಕರಣ ತತ್ವವನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಆಶೀರ್ವಾದವೂ ದೊರೆತಿದೆ. [illegible] ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಒಂದಾಗುವುದಕ್ಕೆ— ವಿರೋಧ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೆಲವು [illegible] ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ.

ಭರತಖಂಡವು ಒಡೆದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಪಾಕೀಸ್ಥಾನವೆಂದು ಇಬ್ಭಾಗವಾದಾಗ ಆದ ಅನಾಹುತವು ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಭಾಷೆಯ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ವಿಭಜಿಸಲಾಗದೆಂಬ ಭೀತಿಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿರುವುದು. ಪಾಕೀಸ್ಥಾನ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದುದ್ಭೂತವಾದ ಅನಾಹುತವು ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಭಾಷಾನ್ವಯ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ತಪ್ಪು. ಇವೆರಡೂ ತೀರ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಘಟಕವಾದ ಪಾಕೀಸ್ಥಾನವನ್ನು ಘಟನಾಶಬ್ದಹಾದ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಮೇಲಾಗಿ ಭಾರತದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಅನಾಹುತಗಳು ತಲೆದೋರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ, ಶಕ್ತಿ ಎರಡೂ ಇವೆ.

ನಾಡಿನ ಹಿರಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಭದ್ರವಾದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾಂತೀಕರಣ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರ ಮತ. ಆದರೆ ಭಾರತವು ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಖಂಡವೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲೇಬೇಕಾಗುವುದು. ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದೇ ಬರುವುವು. ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೊಡನೆ ಇದನ್ನೊಂದು ಬಿಡಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಜಾಣತನ. ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸಂತೃಪ್ತಿಗಳು ನೆಲಸಿದಾಗ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸುಗಮವಾಗುವುದು. ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದೊಳಗಿನ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ ಭಾಷೆಯ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅನಿಯಮಿತ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ.

ಏಕೀಕರಣವಾದಾಗಲೇ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಷ್ಟೋ ಜಟಿಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದೆಂದೂ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಡಳಿತಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮೈಸೂರು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವರು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಮಾತು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣವು ಉಳಿದ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗಿಂತ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವಾದುದು.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾಂತ ಬೇಕು

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಏಕೀಕರಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಬಹಳವಾಗಿರುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಡಳಿತಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುವಾದುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯತೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಕೊಡಗು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಹೈದರಾಬಾದು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪರ್ಕವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಹೋಗುವುದು. ಈಗ ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೂ ಮಂಗಳೂರವರಿಗೂ, ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೂ ಮೈಸೂರವರಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ಇದರಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗದ ಜನರು ಒಂದೆಡೆಗೆ ಕೂಡಲು ಈಗ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಂತೂ ಏಕೀಕರಣ ತೀರ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆಡಳಿತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವು ಬಹು ಮಹತ್ವವಾದುದು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಸಾಧಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದೂಡದೆ ಏಕೀಕೃತ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಬೇಗ ನಿರ್ಮಿಸುವರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇವೆ.

ವಾರ ಭವಿಷ್ಯ

ತಾ|| ೨೫-೫-೫೨ ರಿಂದ ೩೧-೫-೫೨ವರೆಗೆ

[illegible] **ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಜೋಯಿಸ್, ಸಾಗರ**

ಮೇಷ

ಈ ವಾರ ನಿಮ್ಮ ದೇಹಪ್ರಕೃತಿಯು ಸರಿಯಿರಲಾರದು. ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿ ಮೃದುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಪಾಲಿಷ್ ಮಾಡುವಂತಹ ವಿಶ್ವಾಸಘಾತುಕರು [illegible]

ವೃಷಭ

[illegible] ವಿನಯದಿಂದ ನಡೆಯುವರು. ವಿವಾಹವು ಜರುಗುವುದು. ವಾದವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಸೋಲು. ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಈ ವಾರವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಾರ ಸಂತುಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದು. ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಲಸ್ಯ ತಲೆದೋರುವುದು. ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜಯ. ತಾ|| ೨೭, ೨೮, ೨೯ ಪ್ರಿಯಜನರ ಸಹವಾಸ, ಧನಲಾಭ, ಶುಭವಾರ್ತೆ, ಮನಶ್ಶಾಂತಿ.

ಮಿಥುನ

ವ್ಯವಹಾರ ಧಂದೆಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಆದಾಯವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡ ಶುಭ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಜರಗುವುವು. ಪ್ರವಾಸಯೋಗ ಉಂಟಾಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಕಾರ್ಯವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಶತ್ರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳುವರು. ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಗುವದು. ವಿವಾಹ ಯೋಗ್ಯರಾದ ತರುಣ ತರುಣಿಯರ ವಿವಾಹವು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿದಾಯಕವಿರುವುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಕವಿರುವುದು. ಪ್ರಸವ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಸುಖವಾಗಿರುವರು. ತಾ|| ೨೬, ೨೮, ೨೯ ಮಹತ್ವದ ಪರಿಚಯ. ಧನಲಾಭ.

ಕಟಕ

ಈ ವಾರ ನಿಮ್ಮ ದೇಹಪ್ರಕೃತಿಯು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಾರದು. ಅಶಕ್ತಿಯು ಬಹಳವಾಗುವುದು. ವ್ಯಾಪಾರ ಧಂದೆ ,ನೌಕರಿಯದಿ ಅಪೇಕ್ಷಾ ಭಂಗವಾಗಬಹುದು. ಹಣಕಾಸಿನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಬಹಳವಾಗುವುದು. ಶತ್ರುಗಳು ಪ್ರಬಲರಾಗುವರು. ಕೌಟುಂಬಿಕದಲ್ಲಿ [illegible]

ಸಿಂಹ

[illegible] ಭೇಟಿಯಾಗುವರು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಶುಭ ಪರೋಪಕಾರಗಳು ನಡೆಯುವುದು. ವ್ಯವಹಾರ ಧಂದೆಗಳು ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ನಡೆದು ಧನಲಾಭ ವಾಗುವುದು. ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯಿರುವುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಮನೋರಂಜನೆ. ಯಶ. ತಾ|| ೨೬, ೨೭ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯ. ಮಿತ್ರರಿಂಧ ಲಾಭ. ಔತಣ ಶುಭವಾರ್ತೆ. ೨೯, ೩೦ ಖರ್ಚು, ಅವಿಶ್ರಾಂತಿ, ಬಂಧುಗಳ ಹಾವಳಿ.

ಕನ್ಯಾ

ಈ ವಾರ ಆರೋಗ್ಯವು ಸರಿಯಿರಲಾರದು. ವಿಚಾರಗಳ ವತ್ತಡವು ಬಹಳವಾಗುವುದು. ಹಣಕಾಸಿನ ಖರ್ಚುಗಳು ಮಿತಿಮೀರಿ ನಡೆಯುವುವು. ವ್ಯವಹಾರ ಧಂದೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಹಗಳು ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣಲಾರರು. ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲುವುವು. ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಅಪಘಾತಗಳು ಉಂಟಾಗುವುವು. ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾನಿ. ಸಟ್ಟಾ ಲಾಟರಿಯಿಂದ ದೂರವಿರುವುದು ಮೇಲು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಅಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವುದು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರಿಯಜನರ ವಿರೋಧ.ದೇಹ ಆಲಸ್ಯ. ತಾ|| ೨೭, ೨೮, ೨೯ ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ, ಶುಭವಾರ್ತೆ, ಮಿತ್ರವರ್ಗದವರ ಸಹಕಾರ.

ತುಲಾ

ಈ ವಾರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಲ್ಲದ ವಿಚಾರಗಳು ಹೊಳೆಯುವುವು. ದೇಹಪ್ರಕೃತಿಯು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಾರದು. ಉಷ್ಣಾಧಿಕ್ಯವಾಗಬಹುದು. ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಿಗಳ ಹಾವಳಿ. ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ. ಗೃಹಕೃತ್ಯದ ಖರ್ಚು ಬಹಳವಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಶ್ರಮವಾಗಬಹುದು. ಪ್ರಿಯಜನರ ವಿರೋಧ ಉಂಟಾಗಿ ಮನಸ್ಸು [illegible]

ವೃಶ್ಚಿಕ

[illegible] ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿವಾದಗಳು ಹುಟ್ಟುವುವು. ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ವೃಥಾ ಅಪವಾದಗಳು ಬರುವುವು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಲೇಖನಕ್ಕೂ ಉತ್ತಮವಿರಲಾರದು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ದೇಹಪೀಡೆ. ಪ್ರಿಯಜನ ವಿರೋಧ. ತಾ|| ೨೬, ೨೭, ಖರ್ಚು, ಆಕಸ್ಮಾತ್ ನಷ್ಟ, ವಿರೋಧ.

ಧನುಸ್ಸು

ಈ ವಾರ ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದು. ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುವುದು. ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೈಗೂಡುವುವು. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯಿರುವುದು. ಮಾನಸನ್ಮಾನ ಲಭಿಸುವುದು. ಉದ್ಯೋಗ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಧನಲಾಭವಿದ್ದು ತೃಪ್ತಿಯಿರುವುದು. ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜಯ. ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸೋಲು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಯಶ. ವಿವಾಹವು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಜರುಗುವುದು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆನಂದ. ಪ್ರಿಯ ಜನ ಭೇಟಿ. ತಾ|| ೨೮, ೨೯, ೩೦ ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯ, ಅತಿಥಿಗಳ ಬರುವಿಕೆ, ಮನೋರಂಜನೆಗಾಗಿ ಖರ್ಚು.

ಮಕರ

ಈ ವಾರ ಉತ್ಸಾಹದಾಯಕವಾಗಿರುವುದು. ಆಪ್ತ ಪ್ರಿಯಜನರ ಭೇಟಿಯಾಗುವುದು. ವ್ಯವಹಾರ ಉದ್ಯೋಗ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬಗೆಯ ಸಹಕಾರ ಲಭಿಸುವುದು. ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜಯ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಜರಗುವುದು. ದೂರದ ಬಂಧುಗಳ ವಾರ್ತೆಯು ತಿಳಿಯುವುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಮನಶ್ಶಾಂತಿಯಿರುವುದು. ಮಹಿಳೆ ತಾ|| ೩೦,೩೧ ಮಿತ್ರರ ಆಗಮನ, ಮಹತ್ವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಕ್ಷ್ಯ, ಅತಿಶಯ ಖರ್ಚು, ವಿವಾದಗಳು. ಮನೋರಂಜನೆಯಿಂದ ಖರ್ಚು.

ಬಾಲಪ್ರಪಂಚ

(೧೦ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

●

ನಮ್ಮ ನೆಹರೂಜಿಯವರ ಸೆರೆಮನೆಯ ವಾಸ

೧೯೨೧	ಲಕ್ನೋ	ಜೈಲ್	೩ ತಿಂಗಳು
೧೯೨೨	ಲಕ್ನೋ	,,	೨೧ ,,
೧೯೨೪	ನಾಭ	,,	೨೧ ದಿನ
೧೯೩೦	ನೈನಿ	,,	೩ ತಿಂಗಳು
೧೯೩೦			೩|| ,,
೧೯೩೧	ನೈನಿ	,,	೨೦ ತಿಂಗಳು
೧೯೩೨	ಬರೇಲಿ	,,	
೧೯೩೩	ಡೇರಾಡೂನ್	,,	
೧೯೩೪	ಅಲಿಪುರ	,,	೨೪ ತಿಂಗಳು
೧೯೩೪	ಡೇರಾಡೂನ್	,,	
೧೯೩೫	ನೈನಿ	,,	
೧೯೩೫	ಅಲ್ಮೋಡ	,,	
೧೯೪೦	ಡೇರಾಡೂನ್	,,	೧೩ ತಿಂಗಳು
೧೯೪೧	,,	,,	
೧೯೪೨	ಅಹಮದ್ ನಗರ	,,	೩೫ ತಿಂಗಳು

—ಸಂಗ್ರಹ.

ಇದೇನು ?

ಬಹಳ ದೂರ ಹಬ್ಬಿದೆ.
ಎರಡು ಜೋಡಿ ಆದರೆ
ಒಂದನ್ನೊಂದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರು
ವುದಿಲ್ಲ.
(ಉತ್ತರ-[illegible])

ಕುಂಭ

ಈ ವಾರ ನಿಮಗೆ ಆರೋಗ್ಯವು ಸರಿಯಿರುವುದು. ಹಳೆಯ ಚಿಂತೆಯೊಂದರಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವಿರಿ. ಉದ್ಯೋಗ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಲಾಭದಾಯಕ ಘಟನೆಗಳು ಜರುಗುವುವು. ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ಲಭಿಸುವುದು. ಭೂಮಿ,ಮನೆ ಮತ್ತಿತರ ಸ್ಥಿರ ಸೊತ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಆತಂಕಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುವು. ಧಂದೆಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಆದಾಯವು ಉಳಿತಾಯವಾಗುವುದು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ. ತಾ|| ೩೦, ೩೧ ಆಪ್ತರ ಆಗಮನ, ಧನಲಾಭ.

ಮೀನ

ಈ ವಾರ ಪ್ರವಾಸದ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿರಿ. ದೇಹಪ್ರಕೃತಿಯು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಾರದು. ಆಪ್ತ ಪ್ರಿಯ ಜನರು ವಿರೋಧಿಗಳಾಗುವರು. ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಸೌ||ವತಿಯು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಳು. ಉದ್ಯೋಗ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಡಚಣೆಯು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಕಲಹಗಳುಂಟಾಗುವುದು. ಅಪವಾದಗಳು ಬರುವುವು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಈ ವಾರ ಉತ್ತಮವಿರಲಾರದು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆಲಸ್ಯ ಹೆಚ್ಚು. ತಾ|| ೨೫, ೨೬, ೨೭ ಅನಿಷ್ಟ ವಾರ್ತೆ, ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ, ಪ್ರಬಲ ಜನರೊಡನೆ ವಿರೋಧ, ಖರ್ಚು.

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ 12 ನ. ಪೈ.

ಮಹಾಕರ್ನಾಟಕ

ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ

ಸಂಪಾದಕ: [illegible]

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ
1339
ಧಾರವಾಡ

ಗಾಂಧೀಜಿ ನಿಜವಾದ 'ಸೋಷಲಿಸ್ಟ'

ಸೋಷಲಿಸ್ಟರೆಲ್ಲ ನನ್ನಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕು 'ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ'

2-7-47ರ ದಿನ ದೆಹಲಿಯ ಪ್ರಾಂತಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು ಬಾಪೂಜಿ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರ ಕಡೆ ತೋರಿಸುತ್ತ "ಸೋಷಲಿಸ್ಟ ಪಕ್ಷದ ಜೀವ ಸೂತ್ರಗಳಿವರಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿವೆ. ಆದರೆ ನಾನೂ ಸೋಷಲಿಸ್ಟ. ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ವಕಾಲತ್ತು ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಅನೇಕರು 'ನಾವು ಸೋಷಲಿಸ್ಟ' ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ನನಗಿಂತ ಉತ್ತಮ 'ಸೋಷಲಿಸ್ಟನ' ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಕೂಲಿಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನಿದನ್ನು ನನ್ನ ಜೀವನದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ನಿಜವಾದ 'ಸೋಷಲಿಜಂ'. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೃಷೀವಲರ, ಕೂಲಿಗಾರರ, ನಿಜವಾದ ಸೇವಕನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. 'ಸೋಷಲಿಸಂ' ಸಾಧಿಸುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನನಗೂ, ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರಿಗೂ, ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ರಾಜನೂ ಸಹ ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಯ ಸೇವಕನಾಗಿ, 'ಸೋಷಲಿಸ್ಟ' ಆಗಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ" ಅಂದರು.

ಅನಂತರ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಅವರ ಜೀವನಾನುಭವದ ಮಾತನ್ನೆತ್ತಿ,

"ಬಿಳಿಯವರು ನನ್ನನ್ನು ತಮ್ಮ ಶತ್ರುವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರು- ಅನೇಕ ಬಿಳಿಯವರು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರಂತೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಂತೆ ಕಾಣುವುದೇ 'ಸೋಷಲಿಸ್ಟ' ಲಕ್ಷಣವಾದರೆ ನಾನು ನಿಜವಾದ 'ಸೋಷಲಿಸ್ಟ'. ಈ ಕಲ್ಪನೆಯ 'ಸೋಷಲಿಜಂ' ನನ್ನದೇ. ಸೋಷಲಿಸ್ಟರೆಲ್ಲ ನನ್ನಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕು. 'ಸೋಷಲಿಜಂ', ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಕೃಷೀವಲರ-ಕೂಲಿಗಾರರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. 'ಸೋಷಲಿಸ್ಟ' ಪಕ್ಷದವರು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾದರಿಯ 'ಸೋಷಲಿಜಂ'ನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳದೆ, ನೀವು 'ಅರಣ್ಯರೋಧನ'ವೆನ್ನಬಹುದು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ; ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತಾರೆ; ಹುಚ್ಚ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಹಿಂಸೆಯ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಲಾರೆ. ನನಗದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾರಿದುರಿಗೂ ನಿಂತು ತಲೆಬಾಗಬೇಡಿರೆಂದು; ಜೀವ ಕೊಡ

2 ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ

ರಾಷ್ಟ್ರಕಲ್ಯಾಣ ಸೂತ್ರ

ಯೋ ನೋ ದ್ವೇಷತ್ ಪೃಥಿವಿ ಯಃ
ಪೃತನ್ಯಾತ್
ಯೋಽಭಿದಾಸಾನ್ಮನಸಾ ಯೋ ವಧೇನ ।
ತ್ವಂ ನೋ ಭೂಮೇ ರಂಧಯ ಪೂರ್ವ
ಕೃತ್ವರಿ ॥

(ನಃ ಪೂರ್ವಕೃತ್ವರಿ ಭೂಮೇ) ಪೂರ್ವಜರಿಂದ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಓ ಮಾತೃಭೂಮಿ ! (ಯಃ ನಃ ದ್ವೇಷತ್) ಯಾರು ನಮ್ಮನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವರೊ (ಯಃ ಪೃತನ್ಯಾತ್) ಯಾರು ಸೈನ್ಯ ಬಲದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವರೊ (ಯಃ ಅಭಿದಾಸಾತ್) ಯಾರು ನಮ್ಮನ್ನು ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವರೊ (ಯಃ ವಧೇನ ಮನಸಾ) ಯಾರು ಘಾತಕ ಶಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಸುಲಿಯಲು ಒಳಸಂಚು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವರೊ (ತಂ ರಂಧಯ) ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮ ವಶಪಡಿಸು.

ಅಥರ್ವ ೧೨—೧—೧೪

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಸೂಚನೆಗಳು

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 'ಸೋಷಲಿಜಂ'. ಈ ತತ್ವದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವವರು ಮಾತ್ರ 'ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್'ರು. ಇತರರೆಲ್ಲ 'ಸೋಷಲಿಸ್ಟೇತರರು!' ಇಲ್ಲವೇ ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್-ವೈರಿಗಳು" ಎಂಬದಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಗಾಂಧೀಜಿ ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಅಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿ ಸಾರಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಭಾಷಣವೇ ಸುಳ್ಳೇನು? "ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿಂಸೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸರಕಾರದ ಹಿಂಸೆ ಅಪರಿಮಿತವಾದುದು" ಎಂಬ ಬಾಪುಜಿಯವರ 'ವಚನ'ವೊಂದನ್ನೆತ್ತಿಕೊಟ್ಟು "ಕಂಡಿರಾ! ಗಾಂಧೀಜಿ ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಅಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೊಡೆ ತಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. "ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಂತೆ ಕಾಣುವುದೇ ಸೋಷಲಿಜಂ. ಈ ಕಲ್ಪನೆಯ ಸೋಷಲಿಜಂ ನನ್ನದೇ" ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ಗಾಂಧೀಜಿ. ಇದರ ಮೇಲೆ 'ಭಾಷ್ಯ' ಮಾಡುತ್ತ "ನೆಹರುಗಳ ಸೋಷಲಿಜಂ ಈ ಕಲ್ಪ [illegible] ಅಲ್ಲ" [illegible]?

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಭಾವಿಸಿತು; ಹಾಗೆಯೇ ವರ್ತಿಸಿತು; ಆದರ ಫಲವಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿ 'ಚೀಣವನ್ನು ನಂಬಿ ಮೋಸ ಹೋದೆವು' ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸದೆ ಅವರನ್ನು ಕತ್ತಲಲ್ಲಿರಿಸಿದ್ದು ತಪ್ಪು. ರಹಸ್ಯ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತದ ಗಡಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು.

ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಟೀಕೆಯು ಸಾಧುವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. 'ರಹಸ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರ' ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದೇ. ಪರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ವರ್ತಿಸುವಾಗ, 'ರಾಜನೀತಿ'ಯು ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು.

'ಪಂಚಶೀಲ'ದ ಪಲ್ಲವಿ ಹಾಡುತ್ತಲೇ ಚೌ ಎನ್ ಲೈ ಯವರು ಗಡಿ ಘರ್ಜನೆಯನ್ನಾರಂಭಿಸಿದರು; ಹಿಮಾಲಯವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರು; ಭಾರತದ [illegible] ರಕ್ಷಕ ದಳದವರನ್ನು ಕೊಂದರು. ಚೀಣದ ಮಾರೀಚ ತನದಿಂದ, ಚೌ ಎನ್ ಲೈಯವರ ಆಷಾಢಭೂತಿ ತನದಿಂದ ಮಹಾ ಪ್ರಧಾನ ನೆಹರೂರವರು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರು ಮೋಸಹೋಗದಿರಲಿ.

'ಅಸ್ತಿ ಉತ್ತರಸ್ಯಾಂ
ದಿಶಿ ದೇವತಾತ್ಮಾ
ಹಿಮಾಲಯೋ ನಾಮ
ನಗಾಧಿ ರಾಜಃ'

ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಕವಿಸಾರ್ವಭೌಮ ಕಾ ದಾಸನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಚಲವು ನಮ್ಮ 'ದೇವ ತಾತ್ಮಾ' ಅದೇ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರದ ಗಡಿ. ಈ ಗಡಿಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಿದ್ಧ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟ 'ಶ್ವೇತ ಪತ್ರ'ದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರಕಾರದವರು ಭಾರತಕ್ಕೂ, ಹಿಮಾಚಲಕ್ಕೂ ಇರುವ ಬಾಂಧವ್ಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯವಾದುದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಾಂಧವ್ಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ವೇದ ದಷ್ಟೇ ಪುರಾತನ!

ಕೊಡಗಿನವರ ಕೋಪ

ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಕೊಡಗು ಮತದಾರ ಸಂಘದ ವಿನಂತಿ'ಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅ ರಿಂದ ಒಂದಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಕೊಡಗಿನವರು 'ತೃಪ್ತ'ರಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಅತೃಪ್ತಿ, ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸ ಬೇಕಾದದ್ದು ಸರಕಾರದವರ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆನಿಸಿದ ನಾಯಕರದೂ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ.

ಈ ದುಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು 'ಸರಿಪಡಿಸುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ' ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆತುರ ದಿಂದ, ಕೋಪ ತಾಪಗಳಿಂದ, ಈ ಕೆಲಸ ಆಗ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ; ಹಾಗೆ ಮಾಡಲೂಬಾರದು.

> ''ಈ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿ, ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.''

ಎಂದು 'ಕೊಡಗು ಮತದಾರರ ಸಂಘ'ದವರು ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಿ, ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ಹೊರಟಹಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಕೊಡ ಗಿನ ಬಾಂಧವರು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನಾವು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿ, ಅಸ್ನೇಹ, ಜುಗುಪ್ಸೆ

[3ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ]

[illegible]

[illegible]

‘ಕೊಡಗಿನ ಮತದಾರರ ಸಂಘ’ದವರಾದರೆ

> "ಕೊಡಗನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ವಿಲೀನ ಮಾಡಿದ ಮಹಾ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ"

ಅನ್ನುವವರಿಗೆ ಆಕ್ರೋಶ ಮತ್ತು ನಿರಾಶೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾದ ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಕೊಡಗಿನ ಹಿತ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಿತ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಿತ ಕೊಡಗಿನ ಹಿತ. ಈ ಉದಾರ ಚಾರಿತ್ರ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಸೂತ್ರವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಮುಂಬಯಿ ರಾಜ್ಯ ವಿಭಾಗ

ಮುಂಬಯಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನೊಡೆದು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗುಜರಾತ್ ಎಂಬೆರಡು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ‘ನವನಂದರ’ ಸಮಿತಿಯೊಂದು ಅವತಾರವಾಗಿ, ಅದು ಭರದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತೊಡಗಿದೆ, ಡಿಸೆಂಬರ್ ಹತ್ತರ ವೇಳೆಗೆ ಅದು ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಲಿದೆ.

[illegible]

[illegible] ಕಾಲವಿದು.

ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಗಡಿಯಂಚಿನ ಮರಾಠಾ ಬಂಧುಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಗಡಿಯ ಮೇಲೆ ‘ಧಾಳಿ’ ಮಾಡುವ ಚಾಳಿಯವರೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಅವರಲ್ಲಿ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ರಾಜಕೀಯ ‘ಪುಢಾರಿ’ಗಳಿದ್ದಾರೆ; ‘ಅಗ್ನಿಭಕ್ಷಕ’ ರೆನಿಸಿದ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರಿದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹವರ ತಾಳಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುವವರು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆ ‘ಗಡಿಯ ಗಡಿಬಿಡಿ’ಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತರು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಿಜವಾದ ಹೃದಯ ನಿರ್ಮಲವು, ಉದಾರವೂ, ಆಗಿದ್ದು, ಅದು ‘ಕರ್ನಾಟಕ’ ರಾಜ್ಯದ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ಸಂಜೀವ ರೆಡ್ಡಿಗಳೆ ?

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಾಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಗೆ ನಾನಾ ಹೆಸರುಗಳು ಸೂಚಿತವಾಗಿವೆ. ಇಷ್ಟು ಹೆಸರುಗಳ ಸೂಚನೆಗಳು ಯಾವುದರ ಸಂಕೇತ? ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕರ್ಹರಾದವರಿಗೆ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬರವಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆಂಬುದೊಂದು. ಎಲ್ಲರೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯವರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೇನು ಎಂಬುದಿನ್ನೊಂದು.

ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವರೆಡ್ಡಿಗಳ ಹೆಸರು ಬಹಳವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. "ಇದೊಂದು ಪ್ರಭಾವ ಪೂರ್ಣ ಪೀಠ. ಇದು ನಾಮಕರಣ ಪೀಠವಲ್ಲ; ಚುನಾವಣಾ ಪೀಠ. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ನನಗೇನಿಲ್ಲ. ಸೂಚನೆ ಬಂದಾಗ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ" ಎಂಬದಾಗಿ ಶ್ರೀ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ.

ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ‘ಚುನಾವಣೆ’ ಎಂದರೆ ಸೂತ್ರಧಾರಿಗಳ ಚಮತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯಪದವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಯೆಂದರೆ ಭಾರತದ ಮಹಾಪ್ರಧಾನ ಪದವಿಯಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವೂ, ಗಂಭೀರವೂ ಆದುದು. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಈ ಪದವಿಗೆ ಭರತಖಂಡದ ಅಂಗೀಕೃತ ನಾಯಕರು ಬರಬೇಕಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯವೊಂದರ ನಾಯಕರೆನಿಸಿದವರು, ಸಮಗ್ರಭಾರತದ ನಾಯಕ ಮುದ್ರೆ ಪಡೆಯುದವರು, ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದ ನಾಯಕಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕವರನ್ನು ಉತ್ತರ ದೇಶದವರು-ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದವರೆಂದಾಗಲಿ, ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರು ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರೆಂದಾಗಲಿ, ಇವರು ನೆಹ್ರೂ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳು–ಇವರು ನೆಹರೂ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳೆಂದಾಗಲಿ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಚುನಾಯಿಸಬಾರದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠಕ್ಕೊಂದು ಹೆಸರು ಸೂಚಿತವಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಬಾರದಂತಿರಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರವಿಂದು ಅಂತಹ ಅವಿಭಕ್ತ ಮನೋಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಮನೋದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೋರಾಟ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದೀತು

ಯಡೂರು ರೈತರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಪ್ರಭುತ್ವ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ

[14ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ]

★ ★ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ★ ★

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಅನಂತರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಇಬ್ಬರ ಸಿಲೋನ್, ಘಾನಾ, ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್, ಮಲಯ, ಫಿಲಿಪೈನ್, ಬರ್ಮಾ ದೇಶಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಸಮಿತಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ದಲೈಲಾಮರವರು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಕಿದ ನಾನಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವಿತ್ತರು. ಅದರ ಸಾರಾಂಶವಿದು.

ಪ್ರ— ಟಿಬೆಟ್ ಪ್ರಜೆಗಳ ನಪುಂಸಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರನ್ನುವಿರಲ್ಲಾ ?

ಉ— ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಓಡಿಬಂದವರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಚೀಣರು ಅವರ ಬೀಜ ಒಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮಿತಿಯವರು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು ! ವೈದ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಗುರಿಪಡಿಸಬಹುದು. ಚೀಣರು ಟಿಬೆಟ್ ಜನಾಂಗದ ಕುಲನನ್ನೇ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಕ್ಕಿದವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲಿ, ಗುಂಪು ಗುಂಪುಗಳನ್ನೇ ಕೊಂದು, ನರಹತ್ಯೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಪ್ರ— ಟಿಬೆಟ್ಟಿನ ಜನರು ಚೀಣರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ ?

ಉ—ಟಿಬೆಟ್ಟಿನ ಜನರು, ನನ್ನ ಜನರು, ದೇಶಭಕ್ತರು ; ಅವರು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಚೀಣರನ್ನು ಪರಮ ಶತ್ರುಗಳೆಂದೂ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವೈರಿಗಳೆಂದೂ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅನೇಕರು ಪ್ರಾಣಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರ—ಇದು ಶುದ್ಧ ಚೀಣ-ಟಿಬೆಟ್ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಉ—ಅಲ್ಲ ; ಇದು ಜಗತ್ತಿನ ಶಾಂತಿ, ಸುಖದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಾನವ ಕುಲದ ಮಹಾಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ಮಾನವ ಕುಲ ನಿರ್ಮೂಲ ಕಾರ್ಯವನ್ನು, ಈ ಪೈಶಾಚಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು, ನ್ಯಾಯದಿಂದ, ಶಾಂತಿಯಿಂದ, ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕು. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತ-ನೇಪಾಳ ಬಾಂಧವ್ಯ

ಭಾರತ-ನೇಪಾಳ ಬಾಂಧವ್ಯ ಇದುವರೆಗೆ ಮಧುರವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚೀಣದ ಮಹೋತ್ಸವವು ಪೀಕಿಂಗ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಗ ಚೀಣ-ಭಾರತ ಗಡಿ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಏಶಿಯ ಖಂಡದ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳು ಚೀಣದವಾದ ಸರಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಹಾಗಿದೆ. ಲಡಾಕಿನ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡದ ಅನಂತರ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಚೀಣವು 'ಬಲಯುತನಾಗಿದ್ದೇನೆ' ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮುಂದುವರಿ ತ್ತಿರುವ ಹಾಗಿದೆ.

ನೇಪಾಳವು ಭಾರತ-ಚೀಣಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಇದು ಇದುವರೆಗೆ ತಟಸ್ಥನೀತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನೇಪಾಳಿ ನಾಯಕರು ಚೀಣ-ಭಾ ತ ಗಡಿಕಲಹವು ಉಗ್ರವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ ಭಾರತ-ನೇಪಾಳದ ಸ್ನೇಹ ಬಾಂಧವ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಂ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗ ಅಕ್ಟೋಬರಿನಲ್ಲೇ, ಅದರ ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ನೇಪಾಳ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಕೋಯಿರಾಲರು ಭಾ ತಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಆಹ್ವಾನದಂತೆ ಬಂದು ಎ ಕು ಮುಖಂಡರೊಡನೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದು ಪರಸ್ಪರ ಬಾ ಧವ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸು ದ ಹಾಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನೇಪಾಳವು ಯಾವ ಪ ದವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರು ದಿಲ್ಲ. ಕೆಂಪು ಚೀಣ-ನೇಪಾಳದ ನೇರವಾದ ಗಡಿ 50 ಮೈಲುಗಳ ಉದ್ದವಿದೆ.

ನೇಪಾಳದಂತಹ ಪುಟ್ಟದೇಶ ಅಗಾಧವಾದ ಚೀ ಭಾರತ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಶತ್ರುತ್ವ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಾಳಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ? ಧನ್ಯಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತ ದಾಗಿ ಕೊಯಿರಾಲರು ನೆಹರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ--ಪಾಕೀಸ್ತಾನ್ ಮೈತ್ರಿ

ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣರವರು ಭಾರತ-ಪಾಕೀಸ್ತಾನಗಳೆರಡೂ ಒಂದೇ, ಬೇರೆ ಯಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಈಗ ಬೇರೆ. ಆದ ರೂ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೆರಡರ ಮೂಲವೂ ಒಂದೇ. ಇವೆರಡೂ ಒಂದಾಗಿ ಅಸಿಯಾ ಖಂಡದ ಸ್ವಾ ತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಈ ಖಂಡದ ರಕ್ಷಣ ದಕ್ಷತೆ ಇವೆರಡೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಏಕೈಕ ನೀತಿ ಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಲೋಕಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ೧೯ ಹೊಸ ಮಸೂದೆಗಳು

ನವಂಬರ್ 16ರಂದು ಆರಂಭವಾಗಲಿರುವ ಲೋಕಸಭೆ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರಕಾರವು 19 ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿವೆ. ಎಸ್ಟೇಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಮಸೂದೆಯಿಂದ 1958ರ ಶಾಸನ ಬೇಸಾಯ ಭೂಮಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ಲ್ಯಾಂಟೇಷನ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಮಸೂದೆ ತೋಟಗಳನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿ, ಚಿಕ್ಕದುಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ದ್ರೋಹಿ - ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ
ಧಾರವಾಡ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

" [illegible] ಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಯಾರು ದಿಕ್ಕು "

ಎಂಬದಾಗಿ ಬಿನ್ನಯಿಸಿ ಕೊಂಡನು.

ಆಗ ರಾಯರು ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಕೋಪಗೊಂಡು, ತಮ್ಮ ತೋಶೀಖಾನೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ ನಾಗಮನಾಯಕನನ್ನು ಕರೆಸಿ,

" ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಸ್ವವೂ ತಮ್ಮ ತೋಶೀಖಾನೆಗೆ ಅಡಮಾನವಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೆ ? ಹೀಗಿರಲಾಗಿ ಪಾಂಡ್ಯನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಚೋಳನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ವಶಪಡಿಸಿ ಕೋಳ್ಳುವುದೆಂದರೇನು ? ತಾವೇ ಸೈನ್ಯಸಮೇತರಾಗಿ ಹೋಗಿ ಆ ದುಷ್ಟ ವೀರಶೇಖರ ಚೋಳ ರಾಜನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ, ಪಾಂಡ್ಯ ರಾಜನಿಗೆ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಅವನಿಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಿ. ಚೋಳ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಜಪ್ತಿಮಾಡಿ ಸರಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕವರನ್ನಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಜಮಾಬಂದಿ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀವು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ "

[illegible]

" [illegible] ನಾಗಮನಾಯಕರಿಗೆ ಚೋಳ ರಾಜನಿಂದ ನನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಗೆದ್ದು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಅಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದಿರಿ. ಅದರೆ ನಾಯಕರು ಚೋಳರಾಜನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಅವನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಗೆದ್ದರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಚೋಳ ಪಾಂಡ್ಯರಾಜ್ಯಗಳೆರಡನ್ನು ತಾವೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ"

ಎಂಬದಾಗಿ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟನು. ಆಗ ರಾಯರು ನಾಗಮನಾಯಕನ ಹೆಸರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಆಜ್ಞಾಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಸಿ, ಕಳುಹಿಸಿದರು.

" ಪಾಂಡ್ಯರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಾಂಡ್ಯನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವನಿಗೆ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದರೆ ನೀನು ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ರಾಜ್ಯಾಪಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀಯೆ. ನೀನು ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು. ಆದಕಾರಣ ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಕೂಡಲೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಂಡ್ಯನಿಗೆ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ನೀನು ಸಮುಖಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಬರತಕ್ಕದ್ದು. "

ಈ ಪತ್ರ ತಂಜಾವೂರಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ನಾಗಮನಾಯಕನು ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವಿದು.

" ಈ ದೇಶ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಾನೀಗಾಗಲೆ ಅಪಾರ ದ್ರವ್ಯ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಪಾಂಡ್ಯನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬರಬೇಕವೆ ! ಇಷ್ಟು ಅನಾಯಕವಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯ [illegible] ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಬರಲಾರದೆಂದು [illegible] ಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಈಗ ಚೋಳ ರಾಜನನ್ನು [illegible] ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಅರಾಜಕವಾಗಿದ್ದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು [illegible] ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ ಕೊಂಡದ್ದನ್ನು [illegible] ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅವನು ಬಂದು " ರಾಜ್ಯ ನನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಬರದು. ರಾಜ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ತಾವು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಅನ್ನ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿ [illegible] " ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಈಗ [illegible] ಅದರೇನಾಯಿತು ? ಆತ [illegible] ರಾಜ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅರಮನೆಗೆ ಕೋಟ್ಯಾ ಹಣ [illegible] ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇವನು [illegible] ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ; [illegible] ; ಇವನು ರಾಜ್ಯ [illegible] ಅದೇ ಕಾರಣದಿ ಚೋಳರಾಜನು [illegible] ಚೋಳರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿ [illegible] ಈ ಜಾತಿ [illegible] ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸೇವೆ [illegible] ನಾನು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಾದರೂ ನಾನು ಸುಖ ಪಡಬೇಡವೆ ? ಅಪಾರ ದ್ರವ್ಯ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ಈ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ನಾನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವೆನು. ಅದುವರೆಗೆ ನಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. "

ಈ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಯರಿಗೆ ಮಹಾ ಕೋಪಬಂತು.

" ನಾಗನಾಯಕನು ನಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ನಡೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರದರೂ ಹೋಗಿ ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತರಬಲ್ಲಿರಾ "

ಎಂದು ಸುತ್ತ ಇರುವವರನ್ನು ಕಂಡು ಆರ್ಭಟಿಸಿದನು. ಯಾರೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾಗಮನಾಯಕನಮಗ ವಿಶ್ವನಾಥ ನಾಯಕನೆದ್ದು, ರಾಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ " ಪ್ರಭೋ ! ನಾನು ತರುತ್ತೇನೆ." ಅಂದನು.

" ನೀನು ಸಹ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ಬಳಿಹೋಗಿ ಸೇರಿ ಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವೆಯಾ ? "

ಎಂಬದಾಗಿ ರಾಯರು ಮೂದಲಿಸಿದರು. ಆಗ ವಿಶ್ವನಾಥ ನಾಯಕನು

" ಎಲ್ಲಾದರೂ ಉಂಟೇ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ. ಆಳುವ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಅನ್ನವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಿಂತ ತಂದೆ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. "

ಅಂದನು. ರಾಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. " ಆಗಬಹುದು " ಅಂದರು ಕೂಡಲೇ ವೀರ ವಿಶ್ವನಾಥನು ಪ್ರಭುತ್ವದ ರಾಣುವೆಯನ್ನು ಸಹ ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತದ 2,000 ಕುದುರೆ, 6000 ಕಾಲ್ಬಲ

[12ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ]

ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕೀಯ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೆ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ಸಿದ್ಧತೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

1924ರಲ್ಲಿ, ಬೆಳಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನವಾಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕವಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೇರಿದ್ದು ಅದೇ ಮೊದಲು ಆಗ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಸಾರಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೇರುತ್ತಿದೆ.

○ ○ ○

ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರು

ಕರ್ನಾಟಕನ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ವರ್ಗದ ಬಂದರೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂಬ ಈ ದೇಶವವರ ಆಸೆ ಇನ್ನೂ ಪೂರೈಸಿಲ್ಲ.

“ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರನ್ನು ಸರ್ವಪೋರ್ತ್, ಎಲ್ಲ ಹವಾಮಾನಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಬಂದರನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪಿದೆ. ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಸ್ಥಾನ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಘಟಿಕೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಬಾಬು ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇತಿಹಾಸ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ಕುರಿತು ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು.

“ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅದರ ಪರಂಪರಾಗತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅದರ ಅನೇಕ ಮಹಾ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ವೇದಾಂತಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಲೌಕಿಕವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿಯೂ ಮಹೋನ್ನತ ಧ್ಯೇಯಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದೆ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ದೂರ ದೂರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೂ ಕೂಡ ಪೋಷಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಅದು ಸಮಾಜ ಜೀವನವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಉದಾತ್ತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಲೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಈ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕ ವಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದರ ಪ್ರಭಾವವೂ [illegible] ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ.”

ಸ್ವಾರ್ಥಾಂಧತೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ [illegible] 61 ನೆಯ [illegible] ಈ ಭಾಗ [illegible]

“ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಗಂಡು ಮಕ್ಕ [illegible] ದಕ್ಷರೂ [illegible] ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋವೃತ್ತಿ, ಸ್ವಾರ್ಥಾಂಧತೆ, [illegible] ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನದ ಫಲ [illegible] ಕೇವಲ ಕಲಿಯುವವರು ಮಾತ್ರ ಈ ಬಲೆಯ [illegible] ಅನೇಕ ಕಲಿತವರೂ ಇಂಥ [illegible] ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು [illegible] ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಗತಿಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ [illegible] ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊ [illegible] ಬೇಕು”.

ಇದು ಕೇವಲ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ

ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ಗೃಹಸಚಿವ ಶ್ರೀ ದಾತಾರ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ, ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ “ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕ ಹಳೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಗೊಳಿಸ ಬೇಕು” ಎಂ ದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಮುಂಬಯಿ - ಮೈಸೂರು ಗಡಿಗಳ ವಿಚಾ ಮಾತನ್ನು ಪತ್ರಿಕಾ ಸುದ್ದಿಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾ ಮಾಡುತ್ತ

> “ಈಗ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಸಮಿತಿ ಕೇವಲ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ. ಇದರ ಸಲಹೆಗಳು ಯಾರ ಕೈಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಉಭಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಬರಬೇಕು; ತೀರ್ಮಾನವಾಗ ಬೇಕು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಲ್ಲ”

ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು.

ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಶಾಂತಿಇಲ್ಲ

“ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸೌಖ್ಯವಿಲ್ಲ”

ಎಂಬದಾಗಿ ತ್ಯಾಗರಾಜರು ಹಾಡಿದರು.

“ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲ” ಎಂಬದಾಗಿ ಸ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕಿಕ್ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಸತ್ಕಾ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಚಿವರು

11ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ

[illegible]

[illegible] ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಭವನಗಳೆಂದು ಹೇಳಲಾದ ಕೊಂಭತ್ತಾರು [illegible]ವನಗಳಲ್ಲಿ. ಗೋವುಗಳು ನ್ಯೆಕಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳ ಲೆಂದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಲ್ಲುನಿಲ್ಲಿಸು ವುದೂ ಒಂದಂತೆ. ಇದೂ ಸಹ ಅಂತಹ ಂದು ಲಿಪಿಗಲ್ಲು. ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಟ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿತ್ತು ಈ ಕಲ್ಲು. —ಈ ಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯಂತ್ರ ಹ ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಕೆಳಗೆ "ಶ್ರೀ ಮಾರ ಂಗ ಪಸುಗಳ್ಗೆ ಉಪಕರಿಸಿದಂ" ಎಂದಿದೆ. ಕಲ್ಲಿನ ಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಪದ್ಯವಿದೆ. ಈ ಾರಸಿಂಗನು ಕ್ರಿ ಶ ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಳಿದ ಗಂಗವಂಶದ ಮಾರ ಂಹನೇ ಆಗಿರಬಹುದೆಂದು ಲಿಪಿಯ ಆಧಾರ ಂದ ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯಂತ್ರದ ಲ್ಲನ್ನು ತೊಳೆದು ಆ ನೀರಿನಿಂದ ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಂದಿರುವ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬಹುದೆಂಬ ಂಬುಗೆಯೊಂದು ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಸನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇಂತಹ ಂಬುಗೆ ಇತ್ತೇನೋ ಏನೋ!

ಪೆಬ್ಬಟ — ನೆಕ್ಕುಂದಿ

ಶ್ರೀ [illegible]

ಈ [illegible] ಪೆಬ್ಬಟ [illegible] ಬರುತ್ತದೆ. "ಶಿವಶಾಸ್ತ್ರ ತಪೋಧನಾನುರಾಗ ಶ್ರೀ ಬದಿಯಾಳ ಗ್ರಾಮ ವಿಖ್ಯಾತ ಭವನತ್ಯಾಗೈಕಪರ ಶ್ರೀಮತ್ ಬ್ರಹ್ಮಶಿವಾಚಾರ್ಯನ [illegible]ಟ್ಟ ಪೆಬ್ಬಟ್ಟಕ್ಕಂ ಬಿದಿರೂರ ಅಗ್ಗಳವಿಳವಲ್ಲಿ ಅಂಕಕೆ ಕಾದಿದ ಬಿದೆಯಿತ್ತ ಸತ್ತನ್ ಆ ತಂಗೆ ಭಟಾರರು ಕೊಟ್ಟದು ಇಂಗುಣವೇಡಿನೊಳ್ ಒಕುಳಂ ಕಳನಿ ಸರ್ವ ಪರಿಹಾರಂ" ಎಂಬ ಈ ಶಾಸನದಿಂದ ಬಹುಶಃ ಪೆಬ್ಬಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತ ಬಿದೆಯಿತನಿಗೆ, ಈ ಊರ ಗೌರವ ಕಾಪಾಡಿದನೆಂಬ ಕಾರಣವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಶಿವ ಭಟಾರರು ಭೂಮಿ ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವರು ಬಹುಶಃ ಶೈವಮತದ ಗುರುಗಳೊಬ್ಬರಾಗಿರಬಹುದು. ನೊಳಂಬ ದಿಲೀಪರಸನಿಗೂ ಹಿಂದೆ ಆಯ್ಯಪದೇವನು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಭಾನಶಿವ ಎಂಬುವವರು 'ತಪರಾಜ್ಯಂಗೆಯೆ' ಪೆಬ್ಬಟದಲ್ಲಿನ ತುರುಗಳನ್ನು ಕದ್ದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಳ್ಳರೊಡನೆ ಕಾದು ಸತ್ತ ಒಬ್ಬ ವೀರನಿಗೂ, ಪಂಚಮಹಂತರ ಸೇವಕನಿಗು ದಾನವೊಂದನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಸನ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ನೆಕ್ಕುಂದಿ

ಈಗ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಗ್ರಹಾರವಾಗಿರುವ ನೆಕ್ಕುಂದಿ ಪೇಟೆಯೂ ಸಹ ನೊಳಂಬರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಕೋಟೆಯಾಗಿದ್ದು ವೀರರ ನೆಲೆವೀಡಾಗಿದ್ದಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ. ಶ. ೮೫೦ರಲ್ಲಿ, ನೊಳಂಬಾಧಿರಾಜನು, ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನೆಕ್ಕುಂದಿ ನಾಡನ್ನು ಕುಂದಯ್ಯನೆಂಬುವನೊಬ್ಬನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ. ಇದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ ಶ ೭೫೦ರಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಗಂಗವಂಶದ ಶ್ರೀ ಪುರುಷನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾವಲಿಯೂರಿನಲ್ಲಿ, ಗೋಗ್ರಹಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಯಮ್ಮರಸನ ಊರಾಳಿಗಳು ಕಾದು ಮಡಿದರೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಇನ್ನೊಂದು ಶಾಸನ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜನೆಂದು ಕರೆಯಲಾದ ಬಹುಶಃ ಇದೇ ಗಂಗ ಶ್ರೀಪುರುಷನು ಸಮಸ್ತ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ನೆಕ್ಕುಂದಿಯನ್ನು ಮುತ್ತಿದಾಗ ಮಹಾವಲಿ ಬಾಣರಸನ ಅಧಿಕಾರಿ ರಾಮಯರಸನು ನೆಕ್ಕುಂದಿಯನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದು, ಅವನ ಆಣತಿಯಂತೆ ನೊಳಂಬ ಗಾವುಂಡನ ಮಗ ಸೌವುಗನೆಂಬ ಸೇನಾಧಿಪತಿಯು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಡಿದನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ಸೋಮೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಶಾಸನವೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಿನ ಆಚಾರವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿ. ಶ. ೯೫೩ನೆಯ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂವತ್ಸರದ ಉತ್ತರಾಯಣ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಂದು ಗಾಮುಂಡ ಸೋಮಿದೇವನು ದೇವರ ನಿತ್ಯನಿವೇದ್ಯಕ್ಕೂ ಸೊಡರೆಣ್ಣೆಗೂ ಸಹ ಇರುಗಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಐದು ಖಂಡುಗ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟನೆಂದು ತಿಳಿಸುವ ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಪೂಜೆಮಾಡುವ ಪೂಜಾರಿಯು "ಕಾಸಿಯನ್ನುಟ್ಟು ತ್ರಿಪುಂಡುನುನೆಟ್ಟು ಪನ್ನಿರಂಡು (ಹನ್ನೆರಡು) ಗದ್ದುಗೆಗೊಟ್ಟು ಸ್ತ್ರೀಗಳೊಳ್ ಪೂಜೆಗೆಟ್ಟುವೋಂ" ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಚಿಂತಾಮಣಿಯ ಸಮೀಪದ ದಿಗುವಪಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ ಶ ೧೦೫೦ನೆಯ ವರ್ಷದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕಾಡುವೆಟ್ಟಿ ವಂಶದ ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೋಳ ಪೊಂಪಲ ಮಾರಾಯ ಎಂಬಾತನು ಮಡಿದಾಗ ಅವನ ಸೇವಕನಾದ ಚೆಲ್ವಗಂಡನು ತನ್ನ "ತಲೆಯ ಕಡಿಯುಸಿ ಸತ್ತ." ಅವನ ಸ್ವಾಮಿಯು ಬಹುಶಃ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಡಿದಿರಬೇಕು. ಸೇವಕನ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠೆಗೆ ಇದೊಂದು ನಿದರ್ಶನ.

◆

ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳು ಕೊಡಗನ್ನು

ಕೊಡಗನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಲು

★

[[illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ [illegible], ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ [illegible] ಮುಖ್ಯ ಭಾಗವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.]

[illegible]

[illegible] ಕೊಡಗು ಸಂಯೋಜನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾದಿಟ್ಟ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಏನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೇಳುವ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳಿಲ್ಲ. ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ರಿಪೇರಿ ಇಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಥಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸಗಳನೇಕವು ಪೂರ್ತಿಗೊಳ್ಳದೆ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿಯಿಂದ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನು ತಯಾರಿಸಿದ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗದೆ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದ ಉದಾಸೀನವೂ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ನಿರುತ್ಸಾಹ ಅಯೋಗ್ಯತೆಯೂ ಕಾರಣ. ಇಂಥಾ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಂಯೋಜನೆಯಾದ ಕೊಡಗಿನವರಿಗೆ ಎಂದೂ ಮೋಕ್ಷವಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗಿನ ಒಳ್ಳೆ ಆಡಳಿತೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದ ಮೈಸೂರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಸೂರಿನ ಇತರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೊಡಗಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ಕೊಡಗನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ಮೈಸೂರಿನ ದರ್ಜೆಗೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಯೋಜನೆಯಾದ ಐದು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಕೆಲವು [illegible]

ಮೈಸೂರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ. ಜತ್ತಿಯವರು ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ತುಂಬಾ ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವರಾಗಿರುವರಾದರೂ, ನಾವು ಅವರ ಮೂಲಕ ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಅವರಿಂದಲೇ ಅವರ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಜವಾಬು ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಾವಕಾಶವಾದರೆ ಇನ್ನು ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳ ಪಾಡೇನು ?

(1) ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಿಪೇರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕ್ಷೀಣಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ರಿಪೇರಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೆಸ್ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ, ತೋಟಗಾರರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೊರಕಿದರೂ ಕೊಡಗಿನ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಿಪೇರಿ ಇಲ್ಲ.

(2) ಪ್ರಥಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಅನೇಕ ಸೇತುವೆಗಳು, ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡದೆ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಎತ್ತುಕಡು, ಬಲ್ಲಮಾವಟಿ, ಮತ್ತು ದೇವಟಪರಂಬು ವಗೈರೆ ಅನೇಕ ಸೇತುವೆಗಳೇ ಉದಾಹರಣೆಗಳು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನಿತ್ತರೂ ಸೇತುವೆಯು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪ್ರಥಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾದದ್ದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಲವಾರು ಕಾರ್ [illegible] ಅಸ್ತಿಭಾರ ಹಾಕಲು ಬಂದಾಗ ಕೋರಿಸು [illegible], ಶಾಮಿಯಾನಗಳು, ಅನಂತರ ಕಾಣೆಯಾಗಿ, ಈ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಂಥಾ ಹಲವಾರು ಅಸ್ತಿಭಾರ ಶಿಲೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರಾಜಪೇಟೆ ನೀರುಸರಬರಾಜು ಕೆಲಸ, ಕೊಟ್ಟಬಾವಿ ಸೇತುವೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳೇ ಉದಾರ

(3) ಕೊಡಗಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬಡ ಕಾಯಿಲಸ್ಥರು ಪಡುವ ಕಷ್ಟವು ವರ್ಣಿಸಲು ಸಾಧ್ ವಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಕಾಯಿಲಸ್ಥರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಆಹಾರ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ತೊಂ ರೆ ಮಾಡಿದರು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ 8 ಮೈಲು ಚದರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿದ್ದು ಕೊಡಗು ಇಡೀ ಭರತಖಂ ಕ್ಕೇ ಮಾದರಿಯಾಗಿರುತ್ತೆ. ಅದರೆ ಮೈಸೂರು ಸ ಕಾರದ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷ ಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕವು ಕೂಡಲೇ ಒಂದರ ನಂತರ ಒ ದು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿನಿಂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಲೆ ಉಳುವರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೈ ಸೂರು ಸರಕಾರವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಇಂತಹ ಕೆಲಸವು ಖಂಡನೀಯವಾದುದು.

(4) ನಾವು ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲದ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿಲೇವಾರಿಯಾ ಗದ ವಿಷಯಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಈ ವಿಷಯದ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರು ಎಷ್ಟ ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಇಲಾ ಖೆಯವರ ಉತ್ತರ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ದೊರೆತರೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

(5) ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಸಾವಕಾಶಗಳೂ, ಮೂರುವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಇತ್ಯರ್ ವಾಗದ ವಿಷಯಗಳೂ ಅನೇಕ ಇವೆ.

(6) ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂ ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳ ಸಂಬಳಗಳು, ಟೀ ತೆರಿಗೆ, ಕಾಲೇಜುಫೀಸು, ಮರಕತ್ತಿ ಕಾಣಿಕೆ, ಸಾ

ಮೈಸೂರಿಗೆ ಮಾರಿದರು

[illegible]

*

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(9) ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಂಯೋಜನೆಯಾದನಂತರ, ಕೊಡಗಿನ ಅನೇಕ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ನೋಡಬೇಕು.

(10) ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಎಡೆಯಿರಬೇಕು.

(11) ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸವು ಬಹಳ ಉದಸೀನದಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಡಿಕೇರಿ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶದ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಠ ಆಗದಿರುರುವುದೇ ಉದಾಹರಣೆ. ಇಲಾಖಾ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಲ್ಲ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಪತ್ರಗಳ ವ್ಯವಹಾರವು ಕೊಡಗು ಮತದಾರರ ಸಂಘಕ್ಕೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಆಗಿದೆ. ಆದರೂ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಅತಿ ಸಾವಕಾಶದಿಂದ.

ಪ್ರಜಾ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ರೀತಿ, ಶಾಂತತೆಯಿಂದ, ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ

[illegible]

[illegible] ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ [illegible] ಅದ್ದರಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಸರ್ವ [illegible] ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಎರಡು [illegible] ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವು ಆಗುವುದು ದುರ್ಲಭ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೆಂಬರುಗಳೆಲ್ಲ ಕೋಮುವಾರು ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ ಮೈಸೂರು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳ ಆರಾಧಕರಾದ ಹೊರತು, ಕೊಡಗಿನ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಂಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಜನರಿಗೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯವಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಲಾರದೆಂಬುದು ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಇಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಕೊಡಗಿನ ದೊಡ್ಡ ಬಹುಮತವು ಕೊಡಗು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರಬೇಕೆಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉದಾಸೀನದ ಕೆಲಸದಿಂದ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಯೋಜನೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದವರಿಗೂ ಸಹ ಈಗ ಅತ್ಯಂತ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಇಂಥಾ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಎದ್ದೇಳಬೇಕು.

ಬೊಂಬಾಯಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗುವದರಲ್ಲಿದೆ. ಮಹಾ ವಿದರ್ಭದವರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡಗನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು, ಕೊಡಗಿನವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರಣಗಳೇ ಮತ್ತು ಇದೀಗ ಸುಸಮಯ. ಅದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲ್ಪಡದೆ ನಾವು ಉಳಿಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳು ಕೊಡಗನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿಯೂ, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬರೀ ಒಂದು ತಾಲೂಕಿನಂತಿರುವ ಕೊಡಗಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ದೊಡ್ಡ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಿರುವ ಅನೇಕ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂಥಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಡಗು [illegible] ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ಸಾಮಾಜಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಜನರ ಉಚ್ಚ ತರದ ಜೀವನಕ್ರಮ, ಸುಧಾರಿತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಇತರ ಜನರೊಡನೆ ಯಾಕೆ ಹೋಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ? ಕೊಡಗು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಒಂದು [illegible] ಕಾಮಧೇನುವಂತಿದೆ. ಕೊಡಗು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಲೂಕಿನಂತೆ ಇದೆಯಾದ್ದರಿಂದ [illegible] ಇದನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ [illegible] ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು [illegible]. ಇಂಥಾ ಸೂಚನೆಯು ಕೊಡಗಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅಪಾಯಕಾರವಾದ್ದು. ಮೈಸೂರಿನ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳು ಒಂದಲ್ಲೊಂದು ದಿನ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಬಯಲಿಗೆ ತಂದೇ ತರುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಜೀವನಕ್ರಮ, ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಏಳ್ಗೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡಗಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಗಿಗೇಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನಮ್ಮ ಎರಡೂವರೆ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕೂಗು ಅರಣ್ಯ ರೋದನವೇ. ಸಂಯೋಜನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನರು ನಮ್ಮ ಆತ್ಮವನ್ನೇ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಅದೃಷ್ಟವು ಜಾತೀಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಹುಮತವಿರುವ ಮೈಸೂರು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಈ ವರಗೆ ಆದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಜನಜಾಗ್ರತೆಯು ಕೊಡಗಿನ ಜನರಿಂದಲೇ ಆಗಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹಾನುಭಾವರ ಹಣದಿಂದ ಅಲ್ಲ. (We get the Government we deserve) " ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆನುಗುಣವಾದ ಸರಕಾರವು ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವುದು.' ಕೊಡಗಿನ ಜನರು ತೃಪ್ತರಾಗಿ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು, ಈಗ ತಾವೇ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅನ್ನವನ್ನು ಪರರಿಂದ ಬೇಡಿ ತಿನ್ನಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದ್ಯಾವ ನ್ಯಾಯ! ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ದಿನೇ ದಿನೇ ನೋವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಲಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಯೋಜನೆಯು ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಧಾನದಿಂದ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಚಿಂತೆ ಅಂಕುರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಹೇಗಾ

[ಮುಂದಿನ ಪುಟ ನೋಡಿ]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಕೊಡಗನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಮುಕ್ತಾರರ ಸಂಘದವರು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಈ ವಿಷಯ ಭಾರತ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಿಡಲಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಎದ್ದೇಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕೊಡಗನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ವಿಲೀನ ಮಾಡಿದ ಮಹಾ ಪಾಪಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆಯು ನಮಗೇನೆ ಕೂಡಿದ್ದು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇದೇ. ನಮಗೆ ನಾವೇ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆಯಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮವರು ದೃಢಚಿತ್ತದಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಶಕ್ತಿ, ನನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಉದ್ಭವವಾಗಿ ಜಯವು ದೊರೆಯುವುದು. "ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಸಬಳ ನುಂಗಬಹುದು" ಎಂಬ ನಾಣ್ಣುಡಿಯಂತೆ ಕೊಡಗಿನ ಸರ್ವ ಜನರ ಸಹಕಾರವೂ, ಪ್ರಯತ್ನವೂ, ತ್ಯಾಗವೂ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಯಾರು ತನಗೆ ತಾನೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವನಿಗೆ ದೇವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವನು.

ಭಾರತ-ಚೀಣ ಗಡಿ ವ್ಯವಹಾರ

* *

[illegible]

[illegible]

> [illegible]

[illegible]

> "೨೦ ಮೈಲಿಗಳ ಸೈನ್ಯ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯುವ ಸೂಚನೆ ಗಡಿಯ ಘರ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೋ? ಇಲ್ಲ ಚೀಣ-ಭಾರತ ಗಡಿ ಕುರಿತು ಕಡೆಯ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೋ?"

ಎಂಬದಾಗಿಯೂ ಭಾರತವು ಚೀಣವನ್ನು ಕೇಳಿದೆ.

> "ಮೆಕ್ ಮೋಹನ್ ಗೆರೆಯಿಂದಾಚೆ ಉಭಯ ಜನಾಂಗಗಳ ಸೈನ್ಯಗಳೂ ಹಿಂಜರಿದು, ಮಧ್ಯೆ ಯಾರೂ ಕಾಲಿಡಲಾಗದ ಕ್ಷೇತ್ರವೊಂದಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟು, ಬೆಟ್ಟದ ಸಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಠಾಣೆ ಹಾಕುವುದು ಕ್ಷೇಮ. ಲೊಂಗ್ಜು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಕಲಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದ್ದೀತು. ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ."

ಎಂದೂ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.

ಲಡಕ್ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಚೀಣರು ಆಕ್ರಮಿಸಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯ ಬೇಕೆಂದೂ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ದಂಡನಾಯಕ ಕಾರಿಯಪ್ಪನವರು

ಭಾರತ-ಚೀಣ ಗಡಿಯ, ವಾಯವ್ಯ ನೈರುತ್ಯ ಮೂಲೆಗಳೆರಡರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ

> "ವಿಶ್ವಾಸಘಾತಕವಾಗಿ ಚೀಣವು, ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಸ್ನೇಹ ಬಾಂಧವ್ಯ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿ ಭಾರತ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ವಿಷಾದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಲಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದ್ದರೆ ಸ್ನೇಹದಿಂದ, ಸಂಧಾನ ನಡೆಸಿ, ಬಗೆಹರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. [illegible] ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು [illegible] ಸರಿಯೆ? ಏಷಿಯಾ ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡಗಳ ಜನಾಂಗಗಳ [illegible] ಮಾಡೀತು? ಸತ್ಯ ಅಹಿಂಸೆಗಳೆಂಬುವ ಶಾಂತ್ಯಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬುದ್ಧದೇವನಿಂದ ಪಡೆದವರು ಹೀಗೆ ವರ್ತಿಸುವುದೆ?"

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಚೀಣದ ನೀತಿಯನ್ನು, ಅದರ ದುರ್ವರ್ತನವನ್ನು, ಖಂಡಿಸಿ ಭಾರತವು ಗಡಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಸಲ್ಲದು. ಭಾರತವು ದುರ್ಬಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಚೀಣ ತಿಳಿದು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಲಹ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿ

"ಇದೇ ಸತ್ಸಮಯ. ಪಾಕೀಸ್ಥಾನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಯೂಬ್ ಖಾನರು ಸ್ನೇಹ ಪರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಲಹವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಲಹ ಕಾರಣದಿಂದ ಭಾರತ ಸೈನ್ಯದ ಬಹು ಭಾಗ ಮೀಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಲಹ ತೀರಿತೆಂದರೆ ಭಾರತದ ಉತ್ತರಗಡಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಬಲ ಪ್ರಾಕಾರ ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಸೈನ್ಯ ಬೇಕು. ಭೂತಾನ, ಸಿಕ್ಕಿಂ, ನೇಪಾಳಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಕಾರ್ಯ ನಮಗೆ ಗಂಟುಬಿದ್ದಿದೆ. ಈ ದೇಶಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೂ ಭಾರತ-ಚೀಣಾ ಗಡಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ" ಎಂಬದಾಗಿ ನಿವೃತ್ತ ಭಾರತ ದಂಡನಾಯಕ ಶ್ರೀ ಕಾರಿಯಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ 'ಸ್ನೇಹದಿಂದ, ಶಾಂತಿಯಿಂದ

[11ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ]

[illegible]

" [illegible] "

[illegible]

[illegible]

[illegible]

" [illegible] "

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀ [illegible] ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ [illegible] ಭಾಷಣಮಾಡುತ್ತ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು.

> " ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕ. ಒಂದು ಶಾಲೆ, ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ - ಈ ಮೂರನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದೆ ಸರಕಾರದ ಧ್ಯೇಯ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮದ ಸಕಲ ಸಿದ್ಧಿಗಳೂ ಆಗಬೇಕು "

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ಕಾರವಾರ ' ಹಿಂದೂ ಹೈಸ್ಕೂಲಿ 'ನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತ

> " ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವು ಶಿಕ್ಷಣದ ಹೊಣೆಯು ಸರಕಾರದ ಭಾರವನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಸರಕಾರವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅದರ ಕರ್ತವ್ಯ. "

ಎಂಬದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು.

ವಿಶ್ವ ವಿಚಾರ ಪರಿಚಯ

* * *

[illegible]

[illegible]

11 ನೇ [illegible] ಈ ಯೋಜನೆಯ 'ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ'ಯು [illegible] ಡಾ॥ ಸುಬ್ರಿಯೋ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿತ್ತು. 31 ದೇಶಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸೇರಿದ್ದರು. ಸಮಿತಿ ಸಭೆ [illegible] " ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು " ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿತು.

ಡಾ॥ ಸುಬ್ರಿಯೋರವರು ಸಹಾಯ ನೀಡಲು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೆನ್ನೆಲ್ಲ ಅಭಿನಂದಿಸಿ

> " ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಿಪುಣರು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನಾನುಭವಗಳನ್ನು ಆಸಿಯಾ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಉದಾರವಾಗಿ ದಾನ ಮಾಡಲಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಆಸಿಯಾದವರಂತೆ ಬರಲಿ. ತಮ್ಮದೆ ಆದ ಯೋಚನೆ, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಂದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಿದ್ಧ, ಅಲ್ಲ ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾರದಿರಲಿ. ಬಿಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬಂದು ಸಹಾಯ ನೀಡಲಿ "

ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳೋ ? ಸೂರೆಗಾರರೋ ?

ಸಂಯುಕ್ತ ಜನಾಂಗಗಳ ' ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳ ಸಮಿತಿಯು ಮುಂದೆ ರಷ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಶ್ರೀ ಮಾರ್ಟರೋಸ್ಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಬ್ರಿಟನ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಬೆಲ್ಜಿಯಂ, ಇಟಲಿ, ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳು ಧರ್ಮ ದರ್ಶಿತ್ವ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ; ಸೂರೆಗಾರತನ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು.

" ಸೌರು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಡೆ ನೋಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟನ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ, ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ದೇಶಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಫಾಸ್ ಫೇಟ್ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸೂರೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಈ ದೇಶಗಳೆಲ್ಲ ಜಂಟಿ ಧರ್ಮ ದರ್ಶಿಗಳು "

ಅಂದರು. ಇಟಲಿ-ಸೋಮಾಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ವಿಚಾರವನ್ನೆತ್ತಿ ಐದು ಅಮೇರಿಕದ ಕಂಪೆನಿಗಳು, ಎಣ್ಣೆ [illegible], [illegible] ಗುತ್ತಿಗೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ ಯೆಂದರು.

"ಕ್ಯಾಂಗನಿಕದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ನೀತಿಯಾದರು ಏನು ? ಫ್ರೆಂಚ್ ಕ್ಯಾಮರೂನ್ ಗತಿ ಯೇನಾಗಿದೆ ! ಧರ್ಮ ದರ್ಶಿತ್ವದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆ ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ''

ಎಂಬದಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.

ಸಂಯುಕ್ತ ಜನಾಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಈ ದೇಶಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ' ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ, ಅನ್ನಿಸುವ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸಿದರು.

ಭಾರತ-ಚೀಣ ಘರ್ಷಣವನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸುವಂತಾಗಲಿ '' ಎಂದು ಬಯಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚೀಣದ್ದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು

ಅಮೇರಿಕದ ' ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರಟರಿ ' ಶ್ರೀ ಕಿಶ್ಚಿಯರ್ ಹರ್ಟರವರು ಚೀಣ-ಭಾರತ ಗಡಿಯ ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕುರಿತು ವಾಷಿಂಗ್ ಟನ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಸುದ್ದಿಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ

> " ವಿವರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಂದರೆ ಚೀಣದ ವರ್ತನ ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು. ಅಧಿಕಾರಿಯುತವಾಗಿ ಚೀಣವಾಗಲಿ, ಭಾರತವಾಗಲಿ ಈ ಘರ್ಷಣ ಕುಂತೇನೂ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಐಸೆನ್ ಹೋವರರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರೊಡನೆ ಈ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಿ ಪಂಡಿತ ನೆಹರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ."

ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಅನಂತರ ಅವರೊಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ

> ' ಚೀಣರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬಲ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಹಿಡಿದ ದಾರಿ ಶುದ್ಧಾಂಗವಾಗಿ ತಪ್ಪು. '

ಅಂದರು.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ತಂದೆಗೆ ವಿಶ್ವನಾಥನು

"ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಾವು ತಪ್ಪಿನಡೆದಿರಾಗಿ ತಾವು ನನ್ನ ತಂದೆಗಳಲ್ಲ ; ನಾನು ತಮ್ಮ ಕುಮಾರನಲ್ಲ. ತಾವು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯವೂ ನನಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಬಂದಿರಾ ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಭುಗಳ ಸಮುಖಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವೊದಗದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಥವಾ ತಾವು ಯುದ್ಧವನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಜಯವನ್ನಾರ್ಜಿಸುವ ಬಲವನ್ನು ದೇವರು ತಮಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿ: ಯಾವದೇ ರೀತಿಯಿಂದಾಗಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದು ರಾಯರೆದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅದೇ ಸಕಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನಾಳುವಿಕೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ತಂದೆಗಿಂದೆ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ."

ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಆಗ ನಾಗನಾಯಕನು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ತನ್ನ ಆಪ್ತರೊಂದಿಗೆ "ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು, ವಿಶ್ವನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ತಪವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಈ ಮಗನನ್ನು ಪಡೆದೆ. ಅವನೇ ಇಂದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ [illegible]

[illegible]

"[illegible] ಹೇಗೆ [illegible] ನೋಡಿದಿರಾ!"

ಅಂದನು. ಸಭಿಕರು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾದರು !

"ಸ್ವಾಮಿ! ವಿಶ್ವನಾಥನಾಯಕನು ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಗಣಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ಆತ ಕೇವಲ ವಿಶ್ವನಾಥಸ್ವಾಮಿಯೇ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ."

ಎಂದು ಹೊಗಳಿದರು! ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯರ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ಯ ದುರಂಧರನ ನಾಯಕನು ನಾನಾಗಿರುದೆನೆಂಬುದೇ ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ಹಿಗ್ಗಿದನು. ಸಮುಖ ನಾಯಕರನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿ,

"ವಿಶ್ವನಾಥನು ಮನುಷ್ಯಗಣದವನಲ್ಲವೆಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ನಿಜ. ಅವನು ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನಾವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಹಾಪರಾಧ. ನಮಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಅವನು ಸಿಂಹಾಸನಾಸೀನನಾಗಲು ಯೋಗ್ಯನು. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಡು ಕೋಣಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದವನು. ಪರರಾಜರನ್ನು ಗೆದ್ದು ಅವರ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವನು. ಎರಡು ಸಾರೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನುಳಿಸಿದವನು. ಆದಕಾರಣ ಆತನು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆತನಿಗೆ [illegible] ರಾಜ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ನಮಗೆ ಸಮನಾಗಿ ಇರಿಸಬೇಕು"

ಅಂದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಸಭಿಕರೆಲ್ಲ,

"ಸ್ವಾಮಿ! ವಿಶ್ವನಾಥನಾಯಕನಿಗೆ ರಾಜ್ಯ [illegible]"

[illegible]

[illegible]

"ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಪಾಂಡ್ಯರಾಜ್ಯವನ್ನು [illegible] ಯುವರಾಜನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಪಾರ ದ್ರವ್ಯ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಬೇರೆ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರು ಚೋಳರಾಜನನ್ನು ಮಟ್ಟಹಾಕಿ, ಪಾಂಡ್ಯರಾಜನಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಕೊಡಿರೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ವಿಶೇಷ ದ್ರವ್ಯ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬಹ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು, ಚೋಳನನ್ನು ಮಟ್ಟಹಾಕಿ, ಪಾಂಡ್ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗೋಣವೆಂದರೆ ಆ ಪಾಂಡ್ಯನೇ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ— "ಚೋಳರಾ ನನ್ನು ಮಟ್ಟಹಾಕಲು ನೀವೇ ಸಮರ್ಥರು ತಮ್ಮಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಈಗಲೂ ರಾಜ್ಯವು ಅರಾಜಕವಾಗಿ ಅವರ ಗ್ರಾಮಗಳನವರವರೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಬಾರೆವನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಚೋಳರಾಜನಿಗೆ ಅಪ ಖ್ಯಾತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಗಳು ಯಾವುವೂ ಅವನ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಮಟ್ಟಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ಮಹೋ ಪಕಾರ; ಮೇಲಾಗಿ ನನಗೆ ಸಂತಾನವಿಲ್ಲ. ಇರು ವವರೆಲ್ಲ ಕೂಡಿಕೆಯುವರ ಮಕ್ಕಳು. ನನ್ನ ಜೀ ವಿರುವವರೆಗೂ ಅನ್ನ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ವೈರಿ ಚೋಳ ರಾಜನಿಗೆಮಾತ್ರ ರಾಜ್ಯ ಸೇರಿಸದಂತೆ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನೀವೇ ಆಳಿದರೆ ಸಾಕು" ಆಗ ಈ ರಾಜ್ಯವೆಲ್ಲ ಅರಾಜ ವಾಗಿತ್ತು. ಅಪಾರ ಹಣ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅವನು ತಮ್ಮ ಬಳಿ ದೂರು ಹೇಳಲು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ."

ಮೊದಲಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ, ತನಗೂ ಪಾಂಡ್ಯನಿಗೂ ಆ ಕರಾರುಗಳನ್ನೂ, ತಾನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದ ಹಣದ ವಿವ ಗಳನ್ನೂ, ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದನು. ಆಗ ರಾಯರು ಪಾಂಡ್ಯನನ್ನು ಕರೆಸಿ,

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ನಾಗಮ ನಾಯಕನಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಯಾಯಿತು. ಮನೆಗೆ ಬಂದನು.

ಮಗ— ಇನ್ನು ತಾವು ತಂದೆಗಳು ; ನಾನು ತಮ್ಮ ಮಗ.

ತಂದೆ— ಇದುವರೆಗೆ

ಮಗ— ತಾವು ರಾಜದ್ರೋಹಿಗಳು ; ನಾನು ರಾಜ ಭಕ್ತ, ತಮಗೆ ಶತ್ರು.

ತಂದೆ— ನೀನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋತಿದ್ದರೆ.

ಮಗ— ತಾವು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ; ರಾಯರನ್ನೆದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿರಿ.

ತಂದೆ— ನಾನು ರಾಯರನ್ನೆದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಮಗ— ಮತ್ತೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ?

ತಂದೆ— ಈಗ ನಾನೇನು ಮಾಡುವೆನೋ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಮಗ— ಅದೇನು ?

ತಂದೆ— ವಾನಪ್ರಸ್ಥ ಸ್ವೀಕಾರ.

ಮಗ— ಆಗಲೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲ.

ತಂದೆ— ನೀನು ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡ ಬಯಸಿದೆ.

ಮಗ— ಇದು ಸ್ವಾರ್ಥ ; ಸ್ವಾರ್ಥ ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಯಿತು.

ತಂದೆ— ಇನ್ನು ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಗ— ಆಶ್ರಮ ಯಾವುದಾದರೇನು, ನಿಜವಾದ ವೈರಾಗ್ಯ ಬರುವವರೆಗೆ.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾಗಮನಾಯಕನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗದ ಪ್ರಳಯವಾಗಿಹೋಯಿತು. ಒಂದು ಕಡೆ ಸ್ವಾಮಿ ದ್ರೋಹದ ಚಿಂತೆ ; ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅವಮಾನದ ನೋವು; ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತ.

" ತಂದೆಯೇ ! ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಸಾಧಿಸಿದ ಸರ್ವಸ್ವವೂ ಮೀನಾಕ್ಷೀ ಸುಂದರೇಶ್ವರರಿಗೆ ಅರ್ಪಿತವಾಗಲಿ " ಅಂದ ವಿಶ್ವನಾಥ.

" ವಿಶ್ವನಾಥನ ಇಚ್ಛೆಯಂತಾಗಲಿ " ಅಂದ ನಾಗಮನಾಯಕ.

★

ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಪತ್ರ

ಆಕಾಶವಾಣಿ ಆಹ್ವಾನ

ಮಾನ್ಯ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ,

[illegible] ಸಂಗೀತಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಂಗತರು. [illegible] 'ಆಕಾಶವಾಣಿ'ಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಂಗೀತಗಾರರು ಅವರ ಪರಿಚಯ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದು ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಲೋಚನೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ 'ಆಕಾಶವಾಣಿ' ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರು.

'ನಾನು ಬಂದದ್ದು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಭವನ ನೋಡಲಿಕ್ಕಲ್ಲ; ಇಲ್ಲಿನ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ' ಎಂದಾರಂಭಿಸಿದರು ಠಾಕೂರರು. ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಹಾಗಿದೆ ಮಲ್ಲಾ ಎಂದು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಕೂಡಲೆ ಶ್ರೀ ಠಾಕೂರರು ಸ್ವರ ಬದಲಾಯಿಸಿದರು. ನೆರೆದ 'ಆಹ್ವಾನಿತರೆಲ್ಲ' ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದಹಾಗಿದೆ. ಅವರ ಹಿಂದಿನ 'ಸ್ಮೃತಿ'ಯ ನೆರವು ಉಂಟಾದಹಾಗಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ, ಪಳಗಿದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಂತೆ, ಸಂಗೀತಗಾರರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಶಾರೀರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಶಾರೀರದಲ್ಲಿ ಘನ, ನಯ, ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಗಮಕಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ, ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರವಚನ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ 'ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಕಛೇರಿ ('ಪ್ಲಾನ್ಡ್') ಯೋಜನಾತ್ಮಕ ಕಛೇರಿಯಾಗಬೇಕು' ಎಂದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಆ ಯೋಜನಾ ಕಛೇರಿಯ ವೈಖರಿಯನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿದರು. ಆ ವಿವರಣೆ ಕೇಳುತ್ತ ಕೇಳುತ್ತ 'ಇನ್ನು ಮನೋಧರ್ಮ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಗ್ರಹಬಲವಿಲ್ಲ' ಅನ್ನಿಸಿತು.

ಶ್ರೀ ಠಾಕೂರ್ ಜೀ ಯವರು ಮಾಡಿದ 'ಪ್ರವಚನ'ವು ಸಂಗೀತ ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು, ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಹ್ವಾನಿತ 'ಅತಿಥಿ' ಗಳಿಗೆ ಅಪ್ರಯುಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ನಿರೀಕ್ಷೆಯು ನಿರಾಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಆಕಾಶವಾಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಆಹ್ವಾನ ನೀಡಿದಾಗ ನಮಗೂ ಶ್ರೀ ಠಾಕೂರ್ ಜೀ ಯವರಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಚಯ ಲಾಭ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ನಿಕಟ ಸ್ನೇಹ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳೂ ನಡೆದಾವು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಭಾವಿಸಿದ್ದು ಲಭಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಪ್ರವಚನ ಲಾಭ.

15-11-59 ಎ. ಸುಬ್ಬರಾವ್.

[ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಚಾರ ಸಂಬಂಧದ ಪತ್ರಗಳು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವವರು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ವಿಳಾಸ ತಿಳಿಸಬೇಕು. —ಸಂ.]

[೧೩ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಬೇಸಾಯಗಾರರ ಸಂ[illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಸ್ವಯಂ ಬೇಸಾಯಗಾರರೂ, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಆದ ಸರದಾರ ಲಾಲಸಿಂಗರು 'ಕುಮಾರಾ ಕೃಪೆ' (ಬೆಂಗಳೂರು)ಯಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿಗಾರರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ ಒಂದೆರಡಂಶಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರ ಹಿತ ಸಾಧನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮನನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದವು.

" ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ 1,000 ಕೋಟಿ ರೂಗಳ ದವಸ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮನ್ನೆಮನ್ನೆ ಅಮೆರಿಕದಿಂದ 120 ಕೋಟಿ ರೂಗಳ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ. " ಇನ್ನೆಷ್ಟುಕಾಲ ಹೀಗೆ ದವಸ ಧಾನ್ಯ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವುದು " ಎಂಬದಾಗಿ ದೇಶಭಕ್ತಾಗ್ರಣಿ ಎನಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ರಾಜೇಂದ್ರಪ್ರಸಾದ ರಂತಹವರೂ ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. "

" ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲದ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಡಿಕಾಸಿನ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ; ಅದು ಶಾಶ್ವತವೂ ಅಲ್ಲ. "

ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ

" ಪ್ರಚಾರ ಸ್ಥಳೀಯರದಲ್ಲ; ಹೊರಗಣವರದು "

[illegible]

[illegible]

" ಮೊದಲನೆ ಯೋಜನೆಗೆ 2,300 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವಾಯಿತು. ಎರಡನೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ 4,300 ಕೋಟಿ ರೂಗಳ ವೆಚ್ಚವಾಗಲಿದೆ. ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ 10,000 ಕೋಟಿಗಳ ರೂಗಳ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ. ಮೊದಲೆರಡು ಯೋಜನೆಗಳ ಫಲ ನೋಡಿದಾಗ ಮೂರನೇ ಯೋಜನೆಗಾರರು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನರು ಅಪಾರ ತೆರಿಗೆ ಭಾರ ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಲ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ವರಮಾನ ಮೂಲಗಳೆಲ್ಲ ಬತ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. "

ಲಾಲಸಿಂಗರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲರೂ, ಅದರಲ್ಲೂ ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಗಮನಿಸಿಸುವರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ''ಉಳುವವರಿಗೆ ಭೂಮಿ " ಎಂಬವಾದಕ್ಕೂ, '' ಜಮೀನಿನಿಂದ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲು ಬಲವಿರುವವನ ಕೈಯಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಸುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ '' ಎಂಬ ವಾದಕ್ಕೂ ಗಂಟು ಹಾಕುವುದು ಹೇಗೆ? ನಿರ್ಭಾಗ್ಯನ ಕೈಯಲ್ಲೇನೂ ಇಲ್ಲದು ಭಾಗ್ಯವಂತನಕಯ್ಯಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲ ರಾಜ್ಯ ಲಭ್ಯವಾಗದು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ? ಸಮತಾವಾದಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು 'ಅನ್ನ ಹಾಕಲು ' ಅಸಮರ್ಥರೆಂದೊಪ್ಪೋಣ ಸ್ವತಂತ್ರಪಕ್ಷದ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳು 'ಅನ್ನದಾನ' ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಭರವಸೆಯೇನು ?

[illegible]

" [illegible] ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಲ್ಲ. [illegible] ಹೊರಗಿನವರು. "

[illegible]

*

ಕಮುನಿಸ್ಟ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ

ರಷ್ಯ-ಚೀಣ ಇವೆರಡೂ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳು. ಇವೆರಡೂ ಒಂದಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದ 'ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ' ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹಂಚಿ ಹಾಕುತ್ತಿವೆ.

ಪಾಕಿಸ್ಥಾನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ದಂಡನಾಯ ಮಹಮುದ್ ಅಯೂಬ್‌ಖಾನರು ಈ ವಿಚಾ ದಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ

''ರಷ್ಯ-ಚೀಣಾಗಳೆರಡೂ ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾ ಜ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೂ ಸಾಗರದವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿವೆ. ಇವೆರಡು ಜನಾಂಗಗೆಳಿಂದ ವಿಶ್ವಕ್ಕೇ ಮಹಾವಿಪತ್ತು"

ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಇವೆರಡು ದುಷ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಹದ್ದಿನಲ್ಲಿರಿಸಲು ಬ್ರಿಟನ್ ಅಮೇರಿಕಗ ಸಹಾಯ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು.

ಕೇಂದ್ರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉಪಕರಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಾಪ

ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ, ಸಂಶೋಧ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ದರ್ಜೆಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ದೇ ದಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸುವುದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ವೈಜ್ಞಾ ಕ ಉಪಕರಣಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾ

“ಎಲ್ಲ ಬಲ್ಲವರಿಲ್ಲ”

[illegible]

○ ○ ○

ಅತೀತ, ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ, ಇವುಗಳ ಮಾತು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೂಡಲೆ ಮೊದಲಾಯಿತು— ಕೈ ಕೈ ಮಿಲಾಯಿಸಿ, ಪೋಲೀಸರನ್ನಾಕರ್ಷಿಸಿ, ನೃತ್ಯ ಕೋವಿದರು ಲಾಕಪ್ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದೊಂದು ಮಾತ್ರ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದಾರೆಂಬ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಸಹ ತೋಳು ತೊಡೆ ತಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಮಹಾನುಭಾವರು ಮರೆತುಹೋದರು.

○ ○ ○

ಸಂಘದ ಒಳ ‘ಗುಂಪು’ಗಳ ಗುಟ್ಟಿನ ಕೈವಾಡಕ್ಕೆ ‘ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ’ವಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂಬುದೇ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪಿನವರ ಗೊಣಗಾಟ, ಗುದ್ದಾಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. “ಗುತ್ತಿಗೆದಾರ ಸಹಕಾರ ಶಿಖಾಮಣಿ”ಗಳು ಕೆಲವರು ‘ಏಕಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯ’ ನಡೆಸಲು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

○ ○ ○

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಈ ಸಂಘಗಳು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆಯೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡಬೇಡವೆ?

ರಾಜಧಾನಿಯ ಸಂಘವೊಂದರ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಭಾಂಗಣವೇ ರಣಭೂಮಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೇಳುವವರೇ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ.

○ ○ ○

ಇನ್ನು ‘ಗುಂಪು’ಗಳು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ‘ಗುಂಪು’ ರೋಗ ಪ್ಲೇಗು, ಕಾಲರಾಗಳಂತೆ ಸೋಂಕು ಜಾಡ್ಯ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ತಲೆ ಹಾಕಿತು ಈ ರೋಗ. ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹರಡಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಕೆಲವು ‘ಬೇಡ’ಗಳು

[illegible]

1 [illegible]

2 [illegible]

3 [illegible]

4 [illegible] ಉದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು [illegible]

5 ನೀನು ಮಾಡಲಾಗದ್ದನ್ನು ‘ಮಾಡುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ವಚನಕೊಡಬೇಡ.

6 ಕೇವಲ ಕದತ, ಕಾನೂನಿನ, ಕಾರುಬಾರು ಮಾಡಬೇಡ.

7 ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ ಹೆದರಬೇಡ.

8 ಆತುರದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಮಾಡಿ, ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ.

9 ದೇಶೀಯರ ಜೀವನದಿಂದ ದೂರವಾಗಿರಬೇಡ.

10 ಜನರ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದವನೂ ಆಗಬೇಡ.

11 [illegible], ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈ ಕಾಣಿಸಲು ಹೋಗಬೇಡ.

12 ಹಿಂದು ಬಡಬಡಿಸಿದರೂ ಅವನನ್ನು ಉದಾಸೀನದಿಂದ ಕಾಣಬೇಡ.

13 ಕೋಪೋದ್ರಿಕ್ತನಾದ ಆಂಗ್ಲ ಎನಂದರೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ.

14 [illegible] ಕಾಲದ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರ ‘ಹೇಳಿ ಬರೆಯಿಸಿ’ಗೆ ತಲೆಬಾಗಬೇಡ.

15 ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನು ಮುದ್ದು ಮಾಡಬೇಡ.

16 ಭಾರತೀಯರ ಶರೀರ, ಕೌಶಲ, ಶೀಲ, ಬೆಳೆಸದೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಅವರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಸಬೇಡ.

17 ಹಳೆಯ ಜಾಡನ್ನು ಬಿಡಲು ಹೆದರಬೇಡ.

18 ಹಿಂದಿನಕಾಲದ ಶ್ರೀಮಂತಗಣದವರು ಬೇಸರ ಹುಟ್ಟಿಸಬಹುದಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಡ.

19 ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲ ‘ವೇದವಾಕ್ಯ’ವೆಂದು ನಂಬಿ, ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಡ. ಅವರೂ ಮನುಷ್ಯರೆ, ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡ.

20 ಕ್ರಿಯಾ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗ ಬೇಡ.

21 ಭಾರತವೆಂದರೆ ಕಲಿಕತ್ತೆ, ದೆಹಲಿಯಂತಹ ಎರಡು ಮೂರು ನಗರಗಳು; ಪ್ಲಾಸಿ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಂತಹ ಎರಡು ರಣಭೂಮಿಗಳು; ತಕ್ಷಶಿಲಾ, ಹಂಪೆಗಳಂತಹ ಎರಡು ಹಾಳು ಹರವುಗಳೆಂದು ನೋಡ ಹೋಗಬೇಡ.

22 ದೇಶೀಯ ಶಿಲ್ಪಿಗಳನ್ನೂ, ಕಲಾವಿದರನ್ನೂ ಮರೆಯಬೇಡ.

[ಈ 22 ‘ಬೇಡ’ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಓದಿ [illegible] ಹಾಕಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸ.]

ಈಶ್ವರ್ ರೇಡಿಯೋ ಅಂಡ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್,
ಮಂಡಿಪೇಟೆ, ದಾವಣಗೆರೆ ಸಿಟಿ.

ಎಲ್ಲಾ ಸಂಧರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಲೌಡ್‌ಸ್ಪೀಕರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕರೆಂಟ್‌ನಿಂದಲೂ, ಬ್ಯಾಟರಿಯಿಂದಲೂ ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹೊಸ ರೇಡಿಯೋಗಳಿಗೂ, ರೇಡಿಯೋ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ರೇಡಿಯೋ ರಿಪೇರಿಗೂ ಮಂಡಿಪೇಟೆ ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮಹಡಿ ಮೇಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮಾಲೀಕರು:-ಎ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ, ಬಿ. ಆರ್. ಟಿ,
ರೇಡಿಯೋ ಇಂಜನಿಯರ್.

ಕನ್ನಡ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ— —ಬೆಲೆ ಅರ್ಧಾಣೆ

ನೇತಾಜಿ

ಸಂಪಾದಕರು:—ಇಟಗಿ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.
ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು:—ಇಟಗಿ ವೇದಮೂರ್ತಿ.

ಸಂಪುಟ 3] ದಾವಣಗೆರೆ ಶುಕ್ರವಾರ ತಾ|| 29—2—52 [ಸಂಚಿಕೆ 4

೧—೩—೫೨ ನೇ ಶನಿವಾರದಿಂದ
ಪ್ರತಿದಿನ ರಾತ್ರಿ 10 ಗಂಟೆಗೆ
ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ
ಗುಬ್ಬಿ ಕಂಪನಿ (೦) ಮೈಸೂರು ಇವರು
[illegible]ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಥವಾ ಭಗವದ್ಗೀತಾ
ಕೃಷ್ಣ ಸಂಧಾನದಿಂದ, ಧರ್ಮರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ
ಪೂರ್ತಾ ಕಥಾ ಭಾಗವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪೌರಾಣಿಕ
ರಂಗಪುಷ್ಪ
[illegible]ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ ನಟನಟಿಯರು
ಅಭಿನಯಿಸುವರು

ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಕಳವು

[illegible]

ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

ಅಣ್ಣಿಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರಿಕಳವು

ದಿನಾಂಕ ೨೩ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಪೋಲೀಸ ಠಾಣೆಯ ಬಾಜೂಕ್ಕೆ ಇರುವ ಪೋಲೀಸ ಕ್ವಾರ್ಟರಿನಲ್ಲಿಯ ಎರಡು ಮನೆಗಳ ಕೀಲಿ ಮುರಿದು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಾನಿಸ್ಟೇಬಲ್ಲನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಜಮಾಸು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಕಿಮ್ಮತ್ತಿನ ಬಂಗಾರದ ಸಾಮಾನುಗಳು ರೋಖ ಹಣ ಹಾಗೂ ವಸ್ತ್ರ ವಡವೆಗಳ ಭಾರಿ ಕಳವು ಆಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅದೇ ದಿನ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಟೇಶನ್ ಮಾಸ್ತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಳುವಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕಿಮ್ಮತ್ತಿನ ಭಾಂಡಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ಕಳುವಾಗಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮಾನು ವಗೈರೆ ಏನೂ ಹೋಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಗುನ್ಹೆಗಳು ಇನ್ನೂ ವರೆಗೂ ಪತ್ತೆಯಾಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಪಾಸಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪೆಶಲ ಪೋಲೀಸರು ಒಳ್ಳೇ ಆಸ್ಥೆಯಿಂದ ಶೋಧ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವ. ಸು.

ಕಲ್ಲಿಕೊಪ್ಪ

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಈಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ [illegible] ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ಖೂನಿ ಆಗಿದ್ದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶವವನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ದವಾಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ,

ಸ್ವ ಸು

ಹಾವೇರಿ ಮುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಯು [illegible]

[illegible]

...ನಗರ ನಿರೀಕ್ಷಕ.

ಕಾಲರಾ ಬೇನೆಯಿಂದ ಇಬ್ಬರ ಮರಣ

ಹಾವೇರಿ.

ದಿನಾಂಕ ೨೫...೨...೫೨ ನೇ ದಿನ ಹಾವೇರಿ ಸೂಲವಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ೨ ಜನರಿಗೆ ಮಾರಿಕಾಬೇನೆಯಿಂದ ಮರಣಹೊಂದಿದರು ಮುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಯ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ರೋಗಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು. ಯಾಕಂದರೆ ಊರಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ತುಂಬಿದ ವಾಸನೆಯಿಂದ ನೆರೆಯುತ್ತಿದೆ [illegible] ಮುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಯು ಯಾವ ಕಾಳಜಿಯನ್ನೂ ತಕ್ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಜನತೆಯು [illegible] ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೂಡಲೇ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಜನತೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

— ನಗರ ನಿರೀಕ್ಷಕ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಅಪಘಾತ ?

[illegible] ಭಾವಿ ಕಟ್ಟೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಊರಿನ ಜನರಿಗೆ ಇಂದಿನ ಅಪಘಾತವು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿವಂಚನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಸ್ವ ಸು

ಪತ್ರಿಸ್ಮನದಾರ

[illegible]

ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ

[illegible] ಕೂಡಲೇ ಇತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡುವರಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಸಿದ್ಧಾರೂಢ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ರಥವು ಮುರಿದುಬಿತ್ತು

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ದಿನಾಂಕ ೨೫ ಸ್ವ. ಸು.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಾರೆಯು ಜಾತ್ರೆಯು ಅತಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಜರುಗುತ್ತಿದರೂ, [illegible] ರಥವು ಮುರಿದ [illegible]

※

ಉಚ್ಚದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆ!

ಧಾರವಾಡ ೨೫

[illegible] ಉಚ್ಚದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ವಿಷಾದಕರ,

ವಿ, ಸು.

ದಾವಣಗೆರೆ

※

ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಮ್ಮನ ಜಾತ್ರೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಮ್ಮದೇವಸ್ಥಾನದ ಎದುರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವವರು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ಬಂದ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕದೆ ಮುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗಗಳನ್ನು [illegible] ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ [illegible] ಅಂಥ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು.

ಅಮೇರಿಕದ ಮಹಿಳೆಯರು

●

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ

ಅಮೇರಿಕದ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಮೇರಿಕದ ಒಕ್ಕೂಟ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಮೇರಿಕದ ಒಕ್ಕೂಟ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಂದು ೫೦೦,೦೦೦ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಮಹಿಳೆಯರು ಅತಿ ಉನ್ನತ ಪದವಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇರಿಕದ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ನಾಣ್ಯ ಚಲಾವಣೆ ಕಚೇರಿಯ ಸಂಚಾಲಕರು ತೆರಿಗೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮೀಶನ್ನಿನ ಸದಸ್ಯರು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಅಮೇರಿಕದ ವಿದೇಶಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಉನ್ನತ ಪದವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಡೆನ್ಮಾರ್ಕಿನ [illegible] ಮಹಿಳೆ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ನಡೆದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ರೂಸ್ವೆಲ್ಟರೂ, [illegible] ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು.

ಅಮೇರಿಕದ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ೧೧ ಮಹಿಳೆಯರು, ಹೌಸ್ ಆಫ್ ರಿಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಸೆನೆಟಿನ [illegible] ೧೯೫೦ ರಿಂದ [illegible] ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಮೇರಿಕದ ೪೮ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ೨೪೨ ಮಹಿಳೆಯರು ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

U. S. I. S.

ಇದು ನಿಜವೆ?

ಈ ಊರಿನ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಆಫೀಸಿನ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಲೈಟಿನ ಕಂಬಗಳು ಸಹ ಲಂಚ ತಿನ್ನುತ್ತವೆಯಂತೆ ನಿಜವೇ? ಅಂದರೆ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಲಾಗಾಯ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಪವರ್ ಹಾಕುವಸಲುವಾಗಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೇಳಲು ಹೋದರೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಲಂಚ ಕೇಳುತ್ತಿರುವರಂತೆ ನಿಜವೇ? ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಯಾರಾದರೂ ಲಂಚಕೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ನಾವು ಲಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರಂತೆ ನಿಜವೇ? ಪವರ್ ಹಾಕಿಸುವವರು ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಪ್ರಸಾದ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಮನ್ನಣೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರಂತೆ ನಿಜವೆ? ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ತಪ್ಪು ಕರಿಸಿ ಅವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವರಂತೆ ನಿಜವೆ? ಲಕ್ಷ್ಮಿಪ್ರಸಾದ ಪುತ್ರರೊಂದಿಗೆ ೧೧ರ ದಿನ ಕೆಲ್ಲೋಮ್ಮ ಭಾನುವಾರ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು R.c.c ಟ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ (Fortnight Party) ಸೇರುತ್ತಿರುವರಂತೆ ನಿಜವೆ?

ಇದು ನಿಜವಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ತಿಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ.

※

※ ಪೆಟ್ಟಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ※

ಪೋಸ್ಟು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ಬುಧವಾರ ಯಾರೋ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟ ಪೆನ್ನನ್ನು [illegible] ಹಾಗೆಯೇ ಹೋಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು "ನೇತಾಜಿ" ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತನ್ನು ಹೇಳಿ ಪಡೆಯಬಹುದು

…… ……

ನೇತಾಜಿ
ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ
ತಮ್ಮ ಜಾಹಿರಾತು ಕೊಡಿ.

ಕಲೇಸುದ್ದಿ

ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಏಷ್ಯಾ ಕಲಾ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವ

ದೆಹಲಿ ಮಾರ್ಚ ೫ ರಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಾದ ಮೌಲಾನಾ ಆಬುಲ್ ಕಲಾ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವರು.

……

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ ಧಾರವಾಡ

ಕೈದಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಲಿದೆ !

ಬೆಂಗಳೂರು ೨೭

ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೬ ನೇ ತಾರೀ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಶ್ರೀ [illegible] ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆ, ಭಯಂಕರ ಕಳವು [illegible] ಮಾನಭಂಗ ಮಾಡಿದಂಥ. ಹಾಗೂ ಅತಿ ಭಯಂಕರ ಗುನ್ಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಬೆಂಕಿ ಅನಾಹುತ

ಹಾವೇರಿ ೨೭

ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಘಂಟೆಗೆ ಪೇಟೆಯ ಕೂಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಮಣ್ಣ ದೇವ [illegible] ಸಿಂಪಿ, ಇವರ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿ ಒಳಭಾಗವು ಎಲ್ಲವೂ ಸುಟ್ಟಿದೆ. ಮನೆಯವರು ರಾತ್ರಿ ಸಿನೇಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರಂತೆ. ೮೦ ಕೂ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ರಾತ್ರಿ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತಲಿನ ಜನರು ಹಾಗೂ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡಿ ಬೆಂಕಿ ನಂದಿಸಿದರು.

ಸ್ವ. ಸು.

ಹೋಟೆಲ್ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಸುಸಂಧಿ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ [illegible] ಹಾಗು [illegible]

ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಎಸ್. [illegible] ಬ್ರದರ್ಸ

[illegible] ಪೇಟೆ ಗದಗ

ದಾವಣಗೆರೆಪೇಟೆ ಗೂಡ್ಸ್‌ಶೆಡ್ಡಿ ರೋಡಿನಲ್ಲಿರುವ
ನೇತಾಜಿ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕರಾದ
ಶ್ರೀ ಇಟಗಿ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಂದ
ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಚುರುಮುರಿ

ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ನೆಹ್ರೂರೊಡನೆ ನಾನು ನಡೆಸಿದ ಮಾತು ಕತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಮೈಸೂರಿನ ಜನರು ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ (ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯ)... ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗರಲ್ಲಿ [illegible]

※

[illegible]

※

[illegible]

●

ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಬಹುಮತ [illegible] ಫಲಿತಾಂಶಗಳು [ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿ]—ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸುಳ್ಳು ಕಾರಣ ಹೇಳಿ [illegible] ಇದೆಯೆಂದು ಪೆಪ್ಸು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬಹುಮತವಿಲ್ಲ.

●

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಭುತ ಬಹುಮತ [ಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿ]....ಅಲ್ಲಿಯಜನಗಳಿಗೆ ಪಂಡಿತ ಪಂಥ್ ಮತ್ತು ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಕಾಯ ಕಲ್ಪ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದ ವರದಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲವಂತೆ

※

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ರಾಯಭಾರಿಗಳಾದ ಮಿ॥ಚೆಸ್ಟರ್ ಬೌಲ್ಸರವರು ನೇಪಾಳಕ್ಕೆ ತೆರಳುವರು. [ಪತ್ರಿಕಾವರದಿ].... ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ನಾಯಕ ಕೆ. ಐ. ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕ ರಾಯಭಾರಿ ಚೆಸ್ಟರ್ ಬೌಲ್ಸರವರು ಸೇರಿ ನೇಪಾಳವನ್ನು ಕೊರಿಯಾ ರಣರಂಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾರರಂತೆ.

●

ಪ್ರಸಿದ್ಧ [illegible] [ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿ]—[illegible]

○

ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರೊಡನೆ [illegible] [ಪತ್ರಿಕೆ ವರದಿ] ಕಾಲ ಚಕ್ರದ ಮುಂದೆ ಯಾರ ಆಟವೂ ನಡೆಯಲಾರದು. ಎಂಬುದು ಪ್ರೋ॥ರಂಗಾರವರ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವಂತೆ.

○

ದಾವಣಗೆರೆ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಟಿ ಪ್ರಕಟನ

ದಾವಣಗೆರೆ ಸೀಮದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದೇನೆಂದರೆ :—

ರೊಟ್ಟಿ ಅಂಗಡಿಗಳು (ಬೇಕರಿಗಳು), ತಿಂಡಿ ಅಂಗಡಿಗಳು, ಹೊಟೇಲುಗಳು, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಗೃಹಗಳು, ಉಪಹಾರಗೃಹಗಳು, ಊಟದ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಗೃಹಗಳು, [illegible] ಮತ್ತು ಸೋಡಾಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳು, ಇವುಗಳ ಮಾಲೀಕರು 1951—1952 ನೇ ಸಾಲಿನ ವರೆವಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಲೈಸನ್ಸ್ (ಅನುಮತಿ) [illegible] ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮಾಲೀಕರು [illegible] 1952—1953 ನೇ ಸಾಲ್ಗೆ [illegible] 1—4—52 [illegible] 15—3—52 [illegible] ಲೈಸನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು [illegible] ಮುನ್ಸಿಪಲ್ [illegible] ದಾವಣಗೆರೆ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕಮೀಶನರ [illegible]

[illegible]

[illegible] 1—4—52 [illegible] ಮುನ್ಸಿಪಾಲಟಿಯಿಂದ [illegible] ಲೈಸನ್ಸ್ [illegible]

ದಾವಣಗೆರೆ
ತಾ॥ 21—2—52

(ಸಹಿ) ಎಂ. ವಜೀರ್ ಅಹಮದ್
ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕಮೀಶನರ್
ದಾವಣಗೆರೆ.

ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಂದವಾದ ಪೋಷಾಕು
ಬೇಕಲ್ಲವೇ ?
ನಮ್ಮ ಜವಳೀ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಥರದ ಫ್ಯಾನ್ಸಿ ಪತ್ತಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಬನಾರಸಿ ಭರಜರಿ ಪೀತಾಂಬರ (ಶ್ಯಾಲು) ಬೆಂಗಳೂರು ಫಿಲೇಚರ ಸಿಲ್ಕ ಶೀರೆ ವ ಖಣಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ.
ಕೇಶವಸಾ ಹಬೀಬವ. ಸ್ವಾಮೀಸಾ ಮ್ಹೇರವಾಡೆ
ಬೆಳಗಾವ ಗಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಹಾವೇರಿ ಮುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಯ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೆ ಸುಸಂಧಿ !

ಜಾಹಿರಾತಿಗಾಗಿ ಜಾಗೆಯು ಅತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆದಕಾರಣ ಜರೂರ ನಮ್ಮ ನೇತಾಜಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಜಂಟರ ಸಮಕ್ಷಮ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಎಜಂಟರಿಂದ ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಉಮೇದವಾರರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರ ಜಾಹಿರಾತುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಹಾವೇರಿ ಎಜೆಂಟ,
ವ್ಹಿ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ.

ಇಂದೇ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ! ನಿರ್ಭಯ ಟೀಕೆ ಸುದ್ದಿಗಳಿಗೆ
"ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ" —ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ
[ಸಂಪಾದಕರು:— [illegible] ಚಂದ್ರರಾವ ಬಿ. [illegible]]
[illegible]
[illegible]
ಚಂದಾ ದರ : [illegible] 3—8—0. [illegible] 0.
ವಿಳಾಸ :—"ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ" ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ. ಬೆಂಗಳೂರು 2

ಭಾರತ [illegible] ವರದಿ] [illegible] ಹಾ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆ [illegible] ತಂತ್ರ [illegible] ಗೊತ್ತಾಗ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ [illegible] ಎ. ಪಿ. ಎ ನ ಹಾಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರು [illegible] ತಿಳಿಸಿದಾಗ, [ಪತ್ರಿ] ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ್ತಾರಂತೆ.

ದಾವಣಗೆರೆ ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ

ತಾ॥ ೨೮—೨—೫೨

ಸೇಂಗಾ,	೪೩ ರಿಂದ	೦೦—೦—೦ ರು
ಬೀಜ		೨೯—೦—೦ ರು
ಎಂಣೆ		೧೩—೧೨—೦ ರು

ರೆಗುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಹರಾಜು

೨೭—೨—೫೨

ಎಮ್.ಎ ೫. ೧೨-೮-೦ ರಿಂದ ೮-೪-೬ ಹರಾಜಾದದ್ದು.೩೭ ಅಂಡಿಗಿ, ೨೮ ಚೀಲ.
ಇತರೆ ಹತ್ತಿ. ....-.... ರಿಂದ .... ..
ಹರಾಜಾದದ್ದು. .... ಅಂಡಿಗಿ, ೦ ಚೀಲ

....ಅಶೋಕಾ ಟಾಕೀಸ್...
卐 ದಾವಣಗೆರೆ ಸಿಟಿ. 卐
ತಾ॥ ೨೩—೨—೫೨ ರಿಂದ
ಅಮರ ಶಿಖರ ತಮಿಳು ಚಿತ್ರ
ಲಲಿತ( )ಸರೋಜ( ) ಶಾಂತಕುಮಾರ
— ಮಾರ್ನಿಂಗ್ ಷೋಸ್ ....
ತಾ॥ 29, 1, 2, ನೇ ದಿವಸ
ಬ್ಲಾಕ್ ಸ್ವಾನ್
(ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರ)

—ಶಾಂತಿ ಪಿಕ್ಚರ್ ಹೌಸ್—
※ ದಾವಣಗೆರೆ ಸಿಟಿ. ※
ತಾ॥ 29-2-52 ರಿಂದ ನೇ ವಾ
ಭಕ್ತ ಕಬೀರ
(ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ)

....ಮೋತಿ ಟಾಕೀಸ್....
卐 ದಾವಣಗೆರೆ ಸಿಟಿ. 卐
ತಾ॥ 28—2—52 ರಿಂದ 2 ನೇ ವಾರ
ಶಿವ ಶಕ್ತಿ ಹಿಂದಿ ಚಿತ್ರ
ತ್ರಿಲೋಕಪೂರ್ [( )] ನಿರುಪರಾಯ್

ಯಾವಾಗಲೂ
ಗದಗ ನರಸಿಂಗಸಾ ಛಾಪ
—: ಬೀಡಿಗಳನ್ನೇ :—
ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ

—ನಿಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ—
ಡಿ. ಆರ್. ಎಂ. ಚಿತ್ರರಂಜನಬತ್ತಿ
ಪರಿಮಳ ದಶಾಂಗ
ಉಪಯೋಗಿಸಿ
ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ

ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ
ಕನ್ನಡ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಅಕ್ಷರದ
ಎಲ್ಲಾ ತರದ
[illegible]
ಶುಭಾರಂಭೋಡಿನಲ್ಲಿರುವ,
[illegible]

● [illegible] ಸೋಶಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ [illegible] ಅಧಿವೇಶನವು [illegible] ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೦ ರಂದು ನಡೆಯುವುದೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

......

ವರ್ಗಣಿಯ ದರ:
[illegible]

Reg. No. B. 1270. Tuesday, 23—6—1959.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

[illegible]] THE KANARA NEWS [[illegible]

ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ದರ:
[illegible] ಪ್ರತಿ [illegible]
ವಿಶಿಷ್ಟ ಇದ್ದವೆ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ
ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಕ್ಷ
ಇಲ್ಲವೆ ಪತ್ರದ್ವಾರಾ
ತಿಳಿಸಲಾಗುವದು.

ಕಾರವಾರ— ಮಂಗಳವಾರ, ತಾ. ೨೩—೬—೧೯೫೯.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ, ಧಾರವಾಡ

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಗಜನಿ-ಕಟ್ಟುಗಳ ದುರುಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರ ಸರಕಾರವು ೫ ಸಾವಿರ ರೂ. ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿದೆಂದೂ, ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂ. ಕೊಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿದೆಂದೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೊಡನೆ ಮಾತಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರೆಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಹಣದಿಂದ ಒಂದಾನೊಂದು ಗಜನಿಯ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗುವಂತಿಲ್ಲೆಂದು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕೆಲಸಗಾರರಾರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡಿಸಿಹೇಳಲಿಲ್ಲ! ಮೊನ್ನೆಯ ಜಾಗದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪಡಬೀಳಬಹುದಾದ ಗಜನಿ ಭೂಮಿಗಳ ಕೀರ್ವೆಯನ್ನು ಮಾಫ ಮಾಡಲಾಗುವದೆಂದೂ ಜಾಗದ ಅನಾಹುತದಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ರೂ. ೫೦ರಂತೆ ಸರಕಾರವು ಧನಸಹಾಯ ನೀಡುವದೆಂದೂ ಮಂತ್ರಿಗಳುಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸನ ಮಾತ್ರ ಅಭಿನಂದನೀಯವಿರುತ್ತದೆ. ಗಜನಿ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಜಾಗದ ನೀರಿನ ಪೆಟ್ಟು ಆಗದಂತೆ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದಲ್ಲಿ [illegible] ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

[illegible]

[illegible]

ಮೈಸೂರ ಸರಕಾರದ ಆದೇಶದಂತೆ ಮೊನ್ನೆ ರವಿವಾರ ಇಲ್ಲಿಯೂ "ಬಿ. ಸಿ. ಜಿ." ದಿನದ ಆಚರಣೆಯಾಯಿತು. ತಾಲೂಕ ಕಚೇರಿಯ ಎಡಗಡೆ ಇರುವ ಸಮಾಜ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ, ಸಂಜೆ, ಅಕ್ಕೆ ಊರ ಪ್ರಮುಖರ ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯಕ ವ್ಯವಸಾಯದವರ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಿ. ಸಿ. ಜಿ. ಮದ್ದಿನ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುವ ಭಾಷಣಗಳಾದವು.

ನಿನ್ನೆ ಮಧ್ಯಾನ್ಹ ಗೋಕರ್ಣ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಸಭೆಯಿತ್ತು. ನಂ||ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ [illegible] ಸಾಹೇಬರೂ ಈ ಸಭೆಗಾಗಿಯೇ ನಿನ್ನೆ ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಮ್ಯು||ಯ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಸಾಹೇಬರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದರು. ೧೧||-೧೨ ಘಂಟೆಯ ಸುಮಾರಿಗೆ ಅವರು ಊಟಕ್ಕೆಂದು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಸಾಹೇಬರು ಸಭೆ ನಡೆಸಲೆಂದು ತಿರುಗಿ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮ್ಯು||ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಮ್ಯು||ಯ ಸಭೆಗಳ [illegible]

ಕಾರವಾರ— (ತಾ. ೨೦-೬-೫೯) ಮೊನ್ನೆಯೇ [illegible] ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ನಿನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಹೃದಯವಿಕಾರದಿಂದ ದೈವಾಧೀನರಾದ [illegible] ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀ|| [illegible] ಮೊನ್ನೆ ಹಳಿಯಾಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ [illegible] ಅಧಿಕಾರ ಸೂತ್ರ ಒಪ್ಪಿಸಿ [illegible] ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಲೆಂದು ನಿನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಳಕೊಂಡಿದ್ದ ಹೋಟೇಲಿನಲ್ಲೇ ಅವರ ದೇಹಾವಸಾನವಾಯಿತು. ಮೃತಾತ್ಮರು ೪ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೊನ್ನಾವರದ ದಿವಾಣಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ [illegible] ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿ ದುಡಿದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಸುಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಮೃತಾತ್ಮರಿಗೆ ಅಲ್ಲಾನು ಶಾಂತಿಯನ್ನೀಯಲಿ!

ನಿನ್ನೆಯ ದಿನವೇ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಆಕಲ್ಪಿತ ನಿಧನವಾಗಿದೆ. ನಂದಗಡದ ಶ್ರೀ|| ಕೃಷ್ಣರಾವ ಹನುಮಶೇಟ ಎಂಬ ೭೦ ವರ್ಷ ಮುದುಕರು ಇಲ್ಲಿಯ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೃತಾತ್ಮರು ಇತ್ತ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಬೇನೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ, ಬೇನೆಯ ವೇದನೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆಂದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಮಾರ್ಗಗಳ ಹಾಗೂ ಇಮಾರತುಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ದುರುಸ್ತಿಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಖಡಿ ತಯಾರಿಸುವದು ಮೊದಲಾದ ಕೂಲಿಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿಯ ಕನಿಷ್ಠ ದರಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಡಲು ಮೈಸೂರ ಸರಕಾರವು ಸೇವಾನಿವೃತ್ತ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಶ್ರೀ|| ಕೆ. ಎಸ್. ಗಂಗಾಧರ ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಿಸಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾಳೆ ಮತ್ತು ನಾಡಿದು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ದಾಂಡೇಲಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟು ನಾಡಿದು ತಾ. ೨೪ರಂದು ಸಂಜೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾವಕಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ ಸಮಿತಿಯವರು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಕಳೆದ ತಾ. ೧೯ಕ್ಕೆ [illegible] ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ [illegible] ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಗೂಡಿ, ಕೇರಳದ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಕೇರಳೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು [illegible] ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವ ಆಂದೋಲನದ ನಿಷೇಧ ಮಾಡಿದರೆಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ|| [illegible] ಕೇರಳ ಸರಕಾರವು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೂ ಮಾಡಿರುವ ಕಾನೂನುಗಳ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದರೆಂದೂ, ಇಂಥ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನಹಿತ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳವನ್ನು ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಉರುಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದು ತೀರ ಖಂಡನೀಯವಿರುತ್ತದೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರಂತೆ.

ಸ್ಥಳೀಕ ವಿಷಯಗಳು

(ಶ್ರೀ [illegible])

[illegible] ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹತೆದಿರುವ ಪ್ರಚಾರವಿದು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಚಿಕ್ಕ ಉಳಿತಾಯದ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಚಾರದ ಮೂಲೋದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜನರು ಮಿತವ್ಯಯ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಯಾರೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವ ಹಣವನ್ನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಹಾಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ನೆರವನ್ನೀಯಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೂ ಯಾರೂ ಆಕ್ಷೇಪ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಣ ಮಹರ್ಗತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಉಣ್ಣಲಾಗದ, ಮೈ ತುಂಬ ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟು ಚಳಿ ಮಳೆ-ಗಾಳಿಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಅವರ ಬಾಲಬಡಕ ಹಸ್ತಕರೂ ಮಿತವ್ಯಯದ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು ಕೇಳಿ ವಿಚಾರವಂತರಾರೂ ಸುಮ್ಮನಿರಲಾರರು. "ಸ್ವಾಮಿ, ಅಮಿತವ್ಯಯವಾಗುವಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಈ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿರಿ! ಸಮಂಜಸ ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನಿರುಪಾಯವಾಗಿ ಅಸಮಂಜಸ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನರ ಮುಂದೆ ಈ ನಿಮ್ಮ ಮಿತವ್ಯಯದ ಪುರಾಣ ಬೇಡ!" ಎಂದು ಈ ಚಿಕ್ಕ ಉಳಿತಾಯದ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಚಾರಕರಿಗೆ ಪ್ರಬುದ್ಧರು ಹೇಳದಿರಲಾರರು.

⁂

ಮಿತವ್ಯಯದ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಮಾಡಿಸಿ ಬಡ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಸಾಲವಾಗಿ ಹಣ ಎತ್ತುವ [illegible] ಸರಕಾರವು ಸ್ವತಃ ಮೊದಲು ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಒಂದು ಪೈಸೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗದಂತೆ ಸರಕಾರವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಮಂತ್ರಿ-ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು, [illegible] ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಸರಕಾರದ ಹಣದ [illegible] ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವ [illegible] ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ! ಅನಾವಶ್ಯಕ ಸಂಚಾರಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು [illegible] ಹಣವನ್ನು [illegible] ದುಂದುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಮಂತ್ರಿ-ಉಪಮಂತ್ರಿ-[illegible]

[illegible]

⁂

[illegible] ಕಾಮಗಾರಿಗಳ [illegible] ಅನಾವಶ್ಯಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಹಣ ಪೋಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ಶಾಶ್ವತ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಮಿತವ್ಯಯವಾಗಬಹುದಾದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಂಗಾಮಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಹಣದ ದುರ್ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತಿರದ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸರಕು ದೊರಕಿಸಿ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡಬರುವಲ್ಲಿ ಕೂಡ ದೂರದ ಪೇಟೆಗಳಿಂದ ಸರಕು ತರಿಸಿ ಹಣ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ಈ ಮಾತಿನ ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಕುಮಟೆಯೊಳಗಿನ ಸರಕಾರಿ ಟ್ರೇನಿಂಗ ಕೊಲೇಜಿನ ಸ್ಥಳದ ಸುತ್ತು ಹಾಕಿರುವ ಭವ್ಯ ಸಿಮೆಂಟಿನ ಗೋಡೆಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ನೂರಾರು ಮಾರುದ್ದ ಈ ಗೋಡೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ? ಈ ಆವಾರದ ಸುತ್ತ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ಸರಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ—ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಸಾವಿರಾರು ಚೀಲ ಸಿಮೆಂಟು ಬಳಸಿ ಈ ಅಲಂಕಾರದ ಗೋಡೆ ಯಾಕೆ ಹಾಕಿಸಬೇಕು? ಬಾಗಾಯ ಹಾಕಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾದಾ ಬೇಲಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಷ್ಟು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ಮುಳ್ಳಿನ ತಂತಿಯ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿಸಿದರೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೇ? ಮಿತವ್ಯಯದ ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಈ ಸಿಮೆಂಟ ಗೋಡೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಗೋಡೆಯನ್ನು [illegible] ಹಣದ [illegible] ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೇ!

⁂

ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಬೇಡತಿ ಹಳ್ಳದ ಸಂಕವು. ಯಲ್ಲಾಪುರ-ಶಿರಸಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ, ಯಲ್ಲಾಪುರದಿಂದ ೮ ಮೈಲು ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಕವುಂಟು. ಯಲ್ಲಾಪುರ ಶಿರಸಿ ಮಾರ್ಗ ಮೈಸೂರ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದೆಂದು ಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂದು, ಅದರ ಮೇಲಿರುವ ಸಂಕ-ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಸುಭದ್ರವಾಗಿ ಇಡಬೇಕೆಂದೂ ಸರಕಾರದವರ ಆದೇಶವುಂಟು. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಬೇಡತಿ ಹಳ್ಳದ ಸಂಕಕ್ಕೆ ೩-೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದ "[illegible]" ಉಂಟು. ಅದರ ಮೇಲಿಂದ ಸರಕು ಹೇರಿದ ಮೋಟಾರ-ಗಾಡಿಗಳನ್ನು, ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಂದ ತುಂಬಿದ ಮೋಟಾರ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನೂ ಬಿಡಬಾರದೆಂದು ಜಿಲ್ಹಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಕ ಸುಮಾರು ೨೦೦. ೨೨೫ ಅಡಿ ಉದ್ದವಿದೆ. ಸಂಕವನ್ನು ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ೧೦ ಕಂಬಗಳಿವೆ. ಈ ಕಂಬಗಳ ಮೇಲೆ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ತೊಲೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತೊಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತುಂಡುಗಳನ್ನು (ಸ್ಲೀಪರ್ಸ) ಇಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು-ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಕದ ದೊಡ್ಡ ಕಂಬಗಳು ಕರಿ ಕಲ್ಲಿನವಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟ ಇವೆಯೆಂದು ತಜ್ಞರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂಡ್ರಿಸಿದ ಕಬ್ಬಿಣದ ತೊಲೆಗಳೂ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆಯಂತೆ. ಈ ತೊಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತುಂಡುಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೇಗನೇ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅವು ಹೀಗೆ ಹಾಳಾಗಿರುವದರಿಂದಲೇ ಸಂಕವು ಈಗ ಅಸುರಕ್ಷಿತವೆಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಬ್ಬಿಣದ ತೊಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಮೆಂಟಿನ ಹಲಗೆ (ಸ್ಲ್ಯಾಬ್ಸ)ಗಳನ್ನು ಕೂಡ್ರಿಸಿದರೆ ಸಂಕವು ಭದ್ರವಾಗುವದೆಂದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದಂತೆ, ಸರಕಾರವು ಸಂಕದ ಮೇಲೆ ಸಿಮೆಂಟಿನ ಹಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ್ರಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಸಹ ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿದ್ದುಂಟು. ಈ ಸಿಮೆಂಟ ಹಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದರೆ ಸಂಕವು ಇನ್ನೂ ೩೦-೪೦ ವರ್ಷ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವದೆಂದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೪೦ ಸಾವಿರ ರೂ. ಖರ್ಚು ಬರುವದೆಂದೂ ತಜ್ಞರು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರವು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿ ಈಗ ೩ ವರ್ಷಗಳಾದವು ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಹೆಯ ಸ್ಥಾಪತ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ|| ಹೊನ್ನತ್ತಿಯವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಸಂಕದೊಳಗಿನ ಲಡ್ಡಾದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತೊಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ತೆಗೆಯಿಸಿ ಹೊಸ ತೊಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೨-೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ! ಸಿಮೆಂಟ ಹಲಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡದೆ ಹೀಗೆ ವರ್ಷಾನುವರ್ಷ ೨-೩ ಸಾವಿರ ರೂ. ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತೊಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವದೂ ಸಂಕವನ್ನು ಅಭದ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡುವದೂ ಸರಿಯಲ್ಲೆಂದು ವಿಚಾರವಂತರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀ|| ಹೊನ್ನತ್ತಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ನೋಡಿದರು. ಆಗ ಹೊನ್ನತ್ತಿಯವರು "ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಟೆಂಡರ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿ ಪಾರಾಗುತ್ತಾರೆ! ಕಳೆದ ತಾ. ೬-೬-೫೯ಕ್ಕೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಖಾತೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ|| ನಾಗನೂರರು [illegible]ಗೆ ಬಂದಾಗ ಯಲ್ಲಾಪುರದವರೊಬ್ಬರು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬೇಡತಿ ಹಳ್ಳದವರೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಸಂಕದ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟಿನ ಹಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಂಜನೀರ ಇಲಾಖೆಯವರು ಯಾಕೆ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿಲ್ಲೆಂಬುದರ ವಿಚಾರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಶ್ರೀ|| ಹೊನ್ನತ್ತಿಯವರು ಆಗ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು. ಸಿಮೆಂಟ ಹಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಯಾಕೆ ಹಾಕಿಸಿಲ್ಲೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಲಾಗಿ, ತಾವು ಟೆಂಡರ ಕರೆದರೂ ಯಾರೂ ಟೆಂಡರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಟೆಂಡರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲೆಂದು ಹೊನ್ನತ್ತಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು! ಟೆಂಡರ ಬರದಿದ್ದರೆ ಖಾತೆಯವರೇ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬಹುದಿತ್ತು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದ ಗೃಹಸ್ಥರೊಬ್ಬರು ನುಡಿಯಲಾಗಿ, ಈಗಿರುವ ಕಲ್ಲಿನ ಕಂಬಗಳ ಅಗಲ [illegible] ಇರುತ್ತದೆಂತಲೂ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ೨೪ ಅಡಿ ಅಗಲವಿರುವ ಸ್ಲ್ಯಾಬುಗಳನ್ನು ಕೂಡ್ರಿಸಲು ಬರುವದಿಲ್ಲೆಂದೂ ಹೊಸ ಆಕ್ಷೇಪ ಮುಂದೊಡ್ಡಿದರು. ಸಿಮೆಂಟ ಹಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವದಾದರೆ ಹೊಸ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗುವದೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕೆ ೪-೪|| ಲಕ್ಷ ರೂ. ಖರ್ಚು ಬರುವದೆಂದೂ ಒಂದು ಸೂಚನ ಮಾಡಿದರು. [illegible] ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸುಮ್ಮನಾಗುವರು ಎಂತು

ಸ್ಥಳೀಕ ವಿಷಯಗಳು.

(ಶ್ರೀ — [illegible])

[illegible] ಗಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಬಹಳ ಉಳಿತಾಯದ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಚಾರದ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜನರು ಮಿತವ್ಯಯ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಯಾರೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಹಾಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ನೆರವನ್ನೀಯಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೂ ಯಾರೂ ಆಕ್ಷೇಪ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಮಹರ್ಗತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಉಣ್ಣಲಾಗದ, ಮೈತುಂಬ ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟು ಚಳಿ ಮಳೆ-ಗಾಳಿಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಅವರ ಬಾಲಬಡಕ ಹಸ್ತಕರೂ ಮಿತವ್ಯಯದ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು ಕೇಳಿ ವಿಚಾರವಂತರಾರೂ ಸುಮ್ಮನಿರಲಾರರು. "ಸ್ವಾಮಿ ಅಮಿತ ವ್ಯಯವಾಗುವಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಈ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿರಿ! ಸಮಂಜಸ ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನಿರುಪಾಯವಾಗಿ ಅಸಮಂಜಸ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನರ ಮುಂದೆ ಈ ನಿಮ್ಮ ಮಿತವ್ಯಯದ ಪುರಾಣ ಬೇಡ!" ಎಂದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉಳಿತಾಯದ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಚಾರಕರಿಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಹೇಳದಿರಲಾರರು.

∴

ಮಿತವ್ಯಯದ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ಮುಗ್ಧ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಸಾಲವಾಗಿ ಹಣ ಎತ್ತುವ ಮಾಡುವ ಸರಕಾರವು ಸ್ವತಃ ಮೊದಲು ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಒಂದು ಪೈ ಸಹ ಖರ್ಚಾಗದಂತೆ ಸರಕಾರವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಮಂತ್ರಿ-ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಹೊಣೆಗಾರ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಸರಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಎಲ್ಲೂ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ! ಅನಾವಶ್ಯಕ ಸಂಚಾರಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಲಕ್ಷಾವಧಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಈ ಮಹಾನುಭಾವರು "ದುಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಾರಂಭಗಳ ಜನರ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಸಾವಿರಾರು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ! ಮಂತ್ರಿ-ಉಪಮಂತ್ರಿ-[illegible]

[illegible] ಅನಾವಶ್ಯಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಹಣ ದುಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ಶಾಶ್ವತ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಮಿತವ್ಯಯವಾಗಬಹುದಾದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಂಗಾಮಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಹಣದ ದುರ್ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತಿರದ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸರಕು ದೊರಕಿಸಿ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡಬರುವಲ್ಲಿ ಕೂಡ ದೂರದ ಪೇಟೆಗಳಿಂದ ಸರಕು ತರಿಸಿ ಹಣ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ಈ ಮಾತಿನ ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಕುಮಟೆಯೊಳಗಿನ ಸರಕಾರಿ ಟ್ರೇನಿಂಗ ಕೊಲೇಜಿನ ಸ್ಥಳದ ಸುತ್ತು ಹಾಕಿರುವ ಭವ್ಯ ಸಿಮೆಂಟಿನ ಗೋಡೆಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ನೂರಾರು ಮಾರುದ್ದ ಈ ಗೋಡೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ? ಈ ಆವಾರದ ಸುತ್ತ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ಸರಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ—ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಸಾವಿರಾರು ಚೀಲ ಸಿಮೆಂಟು ಬಳಸಿ ಈ ಅಲಂಕಾರದ ಗೋಡೆ ಯಾಕೆ ಹಾಕಿಸಬೇಕು? ಗೋಡೆ ಹಾಕಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾದಾ ಬೇಲಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಷ್ಟು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ಮುಳ್ಳಿನ ತಂತಿಯ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿಸಿದರೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೇ? ಮಿತವ್ಯಯದ ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಈ ಸಿಮೆಂಟ ಗೋಡೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಣದ [illegible] ಹಾಕಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೇ?

∴

ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಬೇಡ್ತಿ ಹಳ್ಳದ ಸಂಕವು. ಯಲ್ಲಾಪುರ-ಶಿರಸಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯಲ್ಲಾಪುರದಿಂದ ೮ ಮೈಲು ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಕವುಂಟು. ಯಲ್ಲಾಪುರ ಶಿರಸಿ ಮಾರ್ಗ ಮೈಸೂರ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲೊಂದೆಂದು ಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂದೂ, ಅದರ ಮೇಲಿರುವ ಸಂಕ-ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಸುಭದ್ರವಾಗಿ ಇಡಬೇಕೆಂದೂ ಸರಕಾರದವರ ಆದೇಶವುಂಟು. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಬೇಡ್ತಿ ಹಳ್ಳದ ಸಂಕ ೫-೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ "ಹಾಸುಗಿಸ್ತ" ಉಂಟು. ಅದರ ಮೇಲಿಂದ ಸರಕು ಹೇರಿದ ಮೋಟಾರ-ಗಾಡಿಗಳನ್ನು; ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಂದ ತುಂಬಿದ ಮೋಟಾರ ಬಂಡಿಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸಬಾರದೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಘೋಷಿಸಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಕ ಸುಮಾರು ೨೦೦. ೨೨೫ ಅಡಿ ಉದ್ದವಿದೆ. ಸಂಕವನ್ನು ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ೧೦ ಕಂಬಗಳಿವೆ. ಈ ಕಂಬಗಳ ಮೇಲೆ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ತೊಲೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತೊಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತುಂಡುಗಳನ್ನು (ಸ್ಲೀಪರ್) ಇಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು-ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಕದ ದೊಡ್ಡ ಕಂಬಗಳು ಕರೇ ಕಲ್ಲಿನವಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟ ಇವೆ ಎಂದು ತಜ್ಞರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂಡ್ರಿಸಿದ ಕಬ್ಬಿಣದ ತೊಲೆಗಳೂ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆಯಂತೆ. ಈ ತೊಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಸಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತುಂಡುಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೇಗನೇ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅವು ಹಾಳಾಗುವದರಿಂದಲೇ ಸಂಕವು ಈಗ ಅಸುರಕ್ಷಿತವೆಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಬ್ಬಿಣದ ತೊಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಮೆಂಟಿನ ಹಲಗೆ (ಸ್ಲ್ಯಾಬ್) ಗಳನ್ನು ಕೂಡ್ರಿಸಿದರೆ ಸಂಕವು ಭದ್ರವಾಗುವದೆಂದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದಂತೆ, ಸರಕಾರವು ಸಂಕದ ಮೇಲೆ ಸಿಮೆಂಟಿನ ಹಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ್ರಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಸಹ ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿದ್ದುಂಟು. ಈ ಸಿಮೆಂಟ ಹಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದರೆ ಸಂಕವು ಇನ್ನೂ ೫೦-೭೫ ವರ್ಷ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲುಳಿಯುವದೆಂದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೪೦ ಸಾವಿರ ರೂ. ಖರ್ಚು ಬರುವದೆಂದೂ ತಜ್ಞರು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರವು ಈ ಯೋಜನೆನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿ ಈಗ ೩ ವರ್ಷಗಳಾದವು ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಹೆಯ ಸ್ಥಾಪತ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ|| ಹೊನ್ನತ್ತಿಯವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಸಂಕದೊಳಗಿನ ಲಡ್ಡಾದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತೊಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ತೆಗೆಯಿಸಿ ಹೊಸ ತೊಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೨-೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ! ಸಿಮೆಂಟ ಹಲಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡದೆ ಹೀಗೆ ವರ್ಷಾನುವರ್ಷ ೨-೩ ಸಾವಿರ ರೂ. ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತೊಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವದೂ ಸಂಕವನ್ನು ಅಭದ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡುವದೂ ಸರಿಯಲ್ಲೆಂದು ವಿಚಾರವಂತರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀ|| ಹೊನ್ನತ್ತಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ನೋಡಿದರು. ಆಗ ಹೊನ್ನತ್ತಿಯವರು "ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಟೆಂಡರ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿ ಪಾರಾಗುತ್ತಾರೆ! ಕಳೆದ ತಾ. ೬ [illegible]ಕ್ಕೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಖಾತೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ|| ನಾಗನಗೌಡರು ಮುಂಡಗೋಡಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಯಲ್ಲಾಪುರದವರೊಬ್ಬರು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬೇಡ್ತಿ ಹಳ್ಳದವರೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಸಂಕದ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟಿನ ಹಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಂಜನೀರ ಇಲಾಖೆಯವರು ಯಾಕೆ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿಲ್ಲೆಂಬುದರ ವಿಚಾರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಶ್ರೀ|| ಹೊನ್ನತ್ತಿಯವರು ಆಗ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು. ಸಿಮೆಂಟ ಹಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಯಾಕೆ ಹಾಕಿಸಿಲ್ಲೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಲಾಗಿ, ತಾವು ಟೆಂಡರ ಕರೆದರೂ ಯಾರೂ ಟೆಂಡರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಟೆಂಡರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲೆಂದು ಹೊನ್ನತ್ತಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು! ಟೆಂಡರ ಬರದಿದ್ದರೆ ಖಾತೆಯವರೇ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬಹುದಿತ್ತು, ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದ ಗೃಹಸ್ಥರೊಬ್ಬರು ನುಡಿಯಲಾಗಿ, ಈಗಿರುವ ಕಲ್ಲಿನ ಕಂಬಗಳ ಅಗಲ [illegible] ಅಡಿ ಇರುತ್ತದೆಂತಲೂ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ೨೪ ಅಡಿ ಅಗಲದ ಸ್ಲ್ಯಾಬುಗಳನ್ನು ಕೂಡ್ರಿಸಬರುವದಿಲ್ಲೆಂದೂ ಹೊಸ ಆಕ್ಷೇಪ ಮುಂದೊಡ್ಡಿದರು. ಸಿಮೆಂಟ ಹಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವದಾದರೆ ಹೊಸ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗುವದೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕೆ ೪-೪|| ಲಕ್ಷ ರೂ. ಖರ್ಚು ಬರುವದೆಂದೂ ಒಂದು ಸೂಚನ ಮಾಡಿದರು. [illegible] ವರು, ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸುಮ್ಮನಾಗುವರು ಎಂತು

[illegible]

* * *

[illegible] ಬೇ ಖಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳ ಸುಮಾರಿಗೆ ಸದರಿ ಸಂಕದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ — ಎರಡು ಕಂಬಗಳ ಮೇಲಿನ ಒಂದು "ಗಾಲೆ"ಯಲ್ಲಿ — ಹಾಸಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತೊಲೆಗಳಿಗೆ ಯಾರೋ ಕಿಡಿಗೇಡಿಗಳು ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದರು. (ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಉಪಸ್ಥಿತ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಜನೇರ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಈ ಕಿಡಿಗೇಡಿತನ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಒಂದು ವಾಹಿನಿಯುಂಟು). ಈ ಭಾಗದ ದುರುಸ್ತಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ "ಜಂಗಲ" ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಡ್ತಿ ಹಳ್ಳದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲವೆ ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಸಿಗುವಂತಿದ್ದರೂ ಇಂಜನೇರ ಇಲಾಖೆಯವರು ದುರುಸ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಜಂಗಲ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಸ್ಲೀಪರುಗಳನ್ನು ೬೦-೭೦ ಮೈಲು ದೂರದಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ! ಈ ಹಂಗಾಮಿ ಸ್ವರೂಪದ ದುರುಸ್ತಿಗೆ ಪುನಃ ನಾಲ್ಕೋ ಐದೋ ಸಾವಿರ ರೂ. ಖರ್ಚು ಬಂತಂತೆ! ಶ್ರೀ|| ಹೊನ್ನತ್ತಿಯವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇಂಜನೇರರಾಗಿ ಬಂದಂದಿನಿಂದ ಸರಕಾರದಿಂದ ಬರುವ ಹಣ "ಲೆಪ್ಸ್" ಆಗುವದಿಲ್ಲ! ಏನಾದರೊಂದು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ — ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಾಯುಖಾನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲವೆ ಆವಾರದ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ — ಮಂಜೂರಾದ ಎಲ್ಲ ಹಣವನ್ನು ವರ್ಷಾಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದ್ದು [illegible] ಬಡ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಮಿತವ್ಯಯದ ಉಪದೇಶಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಹೇಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು.

* * *

ಬೆಳಗಾಂವಿಯ ಶ್ರೀ|| ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರ ಬಂಧುಗಳು ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಬಲು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕೊರೆಯುವ ಕಾರಖಾನೆಯುಂಟು. ಅದರಲ್ಲಿ ೨-೩ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕೊರೆಯುವ [illegible] ([illegible])ಗಳಿವೆ. ಈ ಕಾರಖಾನೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ [illegible] ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರ ಬಂಧುಗಳ ಸ್ವಂತ ಮೋಟಾರ ಬಂಡಿಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸರಕಾರ ಲಿಲಾಂವುಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರ ಬಂಧುಗಳು [illegible] ಕಟ್ಟಿಗೆ ಖರೀ

[illegible]

ಇಲಾಖೆಯ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರ ಬಂಧುಗಳ ಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡದು. ವರಿಷ್ಠ ಜಂಗಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮರ್ಯಾದೆಕೊಟ್ಟು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ರೇಂಜರ, ಫಾರೆಸ್ಟರ, ಗಾರ್ಡ, ಕಾರಕೂನ ವಗೈರೆ ಕೆಳವರ್ಗದವರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರ ಬಂಧುಗಳ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಗಾಡಿಗಳ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಅವರ ಕಳ್ಳಾಟಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಧೈರ್ಯ ಪಡುವದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರ ರೋಷಕ್ಕೆ ತಾವು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಗುರಿಯಾದರೆ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ರೋಷಕ್ಕೂ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾದೀತೆಂದು ಅವರು ಬೆದರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮುಲ್ಲಾಪುರ-ಬೆಳಗಾಂವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಜಂಗಲ ನಾಕೆಗಳಲ್ಲಿನ ತಪಾಸಣೆ-ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರ ಬಂಧುಗಳ ಗಾಡಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಆ ಗಾಡಿಗಳ ಸಂಗಡ ಇರುವ ರಪ್ತಿಯ ಚೀಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ "ಆಲ ಬೇಲ" ಶರಾ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದುದನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರ ಬಂಧುಗಳ

ದಿ ಕೆನರಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಂಡ್ ಬೇಂಕಿಂಗ ಸಿಂಡಿಕೇಟ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಭಟಕಳ.

ಜಾಹೀರ ಲಿಲಾಂವಿನ ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದವರು ನಮ್ಮ ಬೇಂಕಿನಿಂದ ಚಿನ್ನಾಭರಣಗಳ ಈಡಿನ ಮೇಲೆ ಪಡೆದ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ, ಅಸಲು, ಬಡ್ಡಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಬೇಂಕಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ಈಡಿಟ್ಟ ನಗಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಸದರಿಯವರಿಗೂ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರಿಗೂ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ:— ಸದರಿ ಸಾಲಗಳ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಬಡ್ಡಿ ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ಬೇಂಕಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ಸದರಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಈ ನೋಟೀಸಿನ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗಾಗಿ ಚುಕ್ತಾ ಪಡಿಸದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಡಿಟ್ಟ ನಗಗಳನ್ನು ತಾ. 15-7-1959ನೇ **ಬುಧವಾರ ಅಪರಾಹ್ನ 3½ ಘಂಟೆಗೆ** ಅಥವಾ ಸಮಗೆ ಯುಕ್ತ ಕಂಡ ಇನ್ನಾವದೇ ದಿವಸ, ಸದರಿಯವರಿಗೆ ಪುನಃ ಇನ್ನಾವ ತರದ ನೋಟೀಸು ಕೊಡದೆ, ಈ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರ ಲಿಲಾಂವಿನಿಂದ ವಿಕ್ರಯಿಸಿ, ಬಂದ ರಕಮನ್ನು ಆಯಾ ಸಾಲಗಳಿಗೆ, ಅವುಗಳ ಅಸಲು-ಬಡ್ಡಿ ವಗೈರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಮಾಗೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಸಾಲದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸಾಲಗಾರರ ಮೇಲೆ ಬಾಕಿಯಾಗುವ ರಕಮುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ನಡಿಸಲಾಗುವದು. ತಿಳಿದಿರಲ್ಲಿ.

ಅ. ನಂಬ್ರ	ಸಾಲದ ನಂಬ್ರ	ಸಾಲಗಾರರ ಹೆಸರು ಹಾಗೂ ವಿಳಾಸ.	ಸಾಲಗಳರಖಂ ರೂ- ನ.ಪೈ.
1	569/56	ಮಿ|| ಮೊಹಮ್ಮದ ಗೌಸ ಶೇಕ್ ಹಸನ್ ಕಲ್ಲೈವಾಲಾ, ಸುಲ್ತಾನೀ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಭಟ್ಕಳ.	Rs. 25/-
2	702/56	ಮಿ|| ಮೆಡಿಕಲ್ ಮೊಹಮ್ಮದ S/o ಅಬೂಬಕರ ಸ್ಯಾಬ ಸಿದ್ದೀಕ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಭಟ್ಕಳ	Rs. 100/-
3	748/56	ಮಿ|| ಅಹಮ್ಮದಖಾನ ಇಬ್ರಾಹಿಮಖಾನ, ಉರ್ದುಸ್ಕೂಲ ಮಾಸ್ತರ, ಭಟ್ಕಳ	Rs. 60/-
4	103/57	ಶ್ರೀ|| ವಿಷ್ಣು ಗೋಪಾಳ ತುಳಸಕರ, ಪೋಲೀಸ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ, ಬಕಲ್ ನಂಬ್ರ 173, ಭಟ್ಕಳ.	Rs. 89/-
5	580/57	ಮಿ|| ಎಸ್. ಎಮ್. ಸೈಯದ ಫಜಲ್ S/o ಎಸ್. ಎಮ್. ಸೈಯದ ಮೀರಾನ ಸ್ಯಾಬ, ಸುಲ್ತಾನಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಭಟ್ಕಳ	Rs. 175/-
6	723/57	ಮಿ|| ಬರ್ನ್ಯಾವರ ಸೈಯದ ಮೈದಿನ್ S/o ಸೈಯದ ಫಜಲ್, ಸುಲ್ತಾನೀ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಭಟ್ಕಳ.	Rs. 20/-
7	4/58	——— ಡಿ ———	Rs. 90/-
8	139/58	——— ಡಿ ———	Bs. 15/-

ಭಟ್ಕಳ.
22-6-1959

C. D. PAI.
ಏಜಂಟ, ಭಟ್ಕಳ ಬ್ರೆಂಚ್.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವ

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

[illegible] ಈ ದೊಡ್ಡ ಕಳವಿನ ಪ್ರಕರಣ [illegible] ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಲು ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರು ಸ್ಥಳಿಕ ಸರಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಧನಪ್ರಯೋಗ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಶಸ್ಸು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಮತ್ವವುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಲು ಅಥವಾ ಕಾಯಲು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲೋರ್ವರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ|| ಕೋಮಲರಾಯರು ವಿಧಾನ ಸೌಧದೊಳಗಿನ ಸಚಿವಾಲಯದಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ಬೇಳೆ ಬೇಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ವಿಶ್ವಸನೀಯವಾದ ವಾರ್ತೆಯುಂಟು. ಈ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕೋಮಲರಾಯರು ದಿನವಿಡೀ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಚಿವಾಲಯದಲ್ಲೇ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಚಿತ್ರಗುಪ್ತರು ನಮೂದಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ವಾರ್ತೆಗಳು.

—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಆದೇಶಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಕಳೆದವಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ|| ಢೇಬರರು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಮರಳಿ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರಳದ ಅಶಾಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ ಸರಕಾರವೇ ಮುಖ್ಯ ಹೊಣೆಗಾರವಿರುತ್ತದೆಂದು ಶ್ರೀ|| ಢೇಬರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

—ಅವರಿವರ ವರದಿಗಳನ್ನು ನಂಬದೆ ಸ್ವತಃ [illegible] ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು [illegible]

[illegible] ನಾಳೆಯವರೆಗೂ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರದಲ್ಲಿರುವರು. [illegible] ಅವರು ಕೇರಳದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು [illegible]

—[illegible] "ಹಿಂದು" [illegible]

[illegible] ರಂಗ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ನಿರ್ಯಾಣ ಹೊಂದುತ್ತಲೇ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು. ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಭಾರತೀಯ [illegible] ವೀರರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ನರು ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಿರುತ್ತಾರೆ. "ಹಿಂದು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನೂ ಅವರು ಬೆಳಸಿದ್ದಾರಲ್ಲದೆ ಪಕ್ಷಾತೀತ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

—ಕಳೆದ [illegible] ಶ್ರೀಲಂಕೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಡಾ|| ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರು ನಿನ್ನೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹಾರ್ದಿಕ ಸ್ವಾಗತ ದೊರೆಯಿತು.

—ಕೇರಳದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಡುತ್ತಾ ನಡೆದಿದೆಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಆಳಿಕೆಯನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವದು ಒಳಿತು ಎಂದು [illegible] ಶ್ರೀ|| ಕನ್ಹಯ್ಯಾಲಾಲ ಮುನಶಿ ಇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ
ಜೀವ ವಿಮಾ
ಪಾಲಿಸಿ

- ● ಪಾಲಿಸಿಯ ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಓದಿರಿ
- ● ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ ಕೊಡುವ ತಾರೀಖುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿರಿ.
- ● ಪ್ರಾಯದ ರುಜುವಾತು (ಪ್ರಮಾಣ) ಒಪ್ಪಿಸುವುದು, ನೋಮಿನೇಶನ್ (ಹಕ್ಕುದಾರನನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು) ಅಥವಾ ಅಸೈನ್‌ಮೆಂಟ್ (ಹಕ್ಕನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬರೆದು ಕೊಡುವುದು) ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿರದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ
- ● ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಸಲಹೆ ಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಏಜಂಟರನ್ನು ಅಥವಾ ಫೀಲ್ಡ್ ಆಫೀಸರರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿರಿ

*

ಲೈಫ್ ಇನ್‌ಷೂರನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ

ಇದನ್ನು ಪಾಂಡುರಂಗ ಕೃಷ್ಣ ಶಾನಭಾಗ (ಸಂಪಾದಕ) ಇವರು ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ "ಸ್ಟಾರ ಆಫ್ ಕೆನರಾ ಪ್ರೆಸ್ಸಿ"ನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ, ಧಾರವಾಡ

ಹಳೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಹೆಸರು

ಅ.ನಂ.	ಪತ್ರಿಕೆ ಹೆಸರು	ಅವಧಿ	ಸಂಪುಟ	ಸಂಚಿಕೆ	ವರ್ಷ
1.	[illegible]	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	17	2	1904
2.	[illegible]	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	1	6	1925
3.	[illegible]		1	2–3	1849
4.	[illegible]		92	5	1952
5.	[illegible]		1	5	1946
6.	[illegible]	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	2	6	1
7.	[illegible]		1	2	1956
8.	[illegible]	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	5	3	1947
9.	[illegible]	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	2	8	1929
10.	[illegible]	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	3	2	1950
11.	[illegible]	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	1	1	1842
12.	[illegible]	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	1	4	1908
13.	[illegible]	ತ್ರೈಮಾಸಿಕ	1	2	1927
14.	[illegible]	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	4	3	1952
15.	ಕರ್ನಾಟಕ ಚಂದ್ರಿಕೆ	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	11	10–11–12	
16.	ಕರ್ನಾಟಕ [illegible]		1		1921
17.	ಕನ್ನಡ ಕೋಗಿಲೆ	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	3	4	1918
18.	ಕನ್ನಡ [illegible]		1	4	1916
19.	ಒಕ್ಕಲಿಗ	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	5	3	1952
20.	ರೈತ ಬಂಧು	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	1	2	1845
21.	ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮಪ್ರಕಾಶಿಕೆ		8	8	1923
22.	ವೀರಶೈವ ಚಂದ್ರಿಕೆ		1	8	1934
23.	ಕರ್ನಾಟಕ ಶಿಕ್ಷಕ	ದ್ವೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ	3	4	
24.	ಕರ್ನಾಟಕ ಚಂದ್ರಿಕೆ	,,	10	2–3	
25.	ಕರ್ನಾಟಕ ಬಂಧು	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	1	2	
26.	ವಿವೇಕ	ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ	1	1	1951
27.	ಯುಗಪುರುಷ	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	3	1	1949
28.	ಜ್ಞಾನಾಂಜನ	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	1	6	1919
29.	ವಿವೇಕಾಭ್ಯುದಯ	ದ್ವಿಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ	1	1–2	1933
30.	ಸುಬೋಧ	,,	1	2	1924
31.	ಪ್ರೇಮ	ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ	3	2	1926
32.	ವಾಣಿ	—	4	3	1946
33.	ಸವಿನುಡಿ	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	16	1	—
34.	ಭಾವನ್ಸ ಜರ್ನಲ್	—	5	9	1958
35.	ಮಾಡರ್ನ [illegible] ಬುಲೆಟಿನ	—	1	2	1939
36.	ಮೈಸೂರ ವಾಣಿ	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	2	7	1913

1.	2	3	4	5	6
37.	ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ		3	4	1862
38.	[illegible]	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	13	5	1948
39.	[illegible]	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	1	3	1930
40.	[illegible]		3	2	1042
41.	[illegible]				1949
42.	[illegible]		2	12	1950
43.	[illegible]		3	9	1942
44.	[illegible]		66	7	1929
45.	[illegible]	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	[illegible]	2	1923
46.	[illegible]	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	2	3	1909
47.	[illegible]	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	1	1	
48.	[illegible]		5	23	1938
49.	[illegible]	[illegible]	3	12	1951
50.	[illegible]		1	7	1913
51.	[illegible]	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	1	10	1988
52.	[illegible]		1	1	1940
53.	[illegible]	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	1	3	
54.	ಕಿರಣ	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	1	11–12	1952
55.	ಸಂಗ್ರಾಮ	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	1	1	1953
56.	ಸದ್ವಿದ್ಯ	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕ	1	4	1931
57.	ಬಾಲಚಿತ್ರ		1	2	1921
58.	ನವಿ	ಪಾಕ್ಷಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ	1	2	1951
59.	ದೇವಭೂರಾಜ	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ			1928
60.	ಪುರಾಣ		1	2	1927
61.	ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ		82	7–8–9	1943
62.	ಸುಧಾಕರ		1	1	1849
63.	ಗ್ರಾಮ ಜೀವನ	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	4	4	1958
64.	ಅಂತರ್ವೈದ್ಯ		7	12	1953
65.	ವೀರ ಸಂದೇಶ		1	2	1928
66.	ಸರ್ವೋದಯ	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	2	11	1952
67.	ಜೈನ ಹಿತೈಷಿ	ಮಾಸಿಕ	1	3	
68.	ವಿಜ್ಞಾನ	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	2	2	
69.	ಪರಮಾರ್ಥ	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	2	9	
70.	ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	1	2	1850
71.	ಆರ್ಯಕಂಕಣ		1	8	1939
72.	ಆತ್ಮ ವಿಚಾರ		1	2	1950
73.	ಸಾಹಿತ್ಯ	ತ್ರೈಮಾಸಿಕ	1	1	1929
74.	ಶಿವಾನುಭವ	ತ್ರೈಮಾಸಿಕ	3	9	1928
75.	ನಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕ		2	3	1937
76.	ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ		3	1	1859
77.	ಸುವಾಸಿನಿ		5	3	1927
78.	ಮಕ್ಕಳ ಪುಸ್ತಕ		14	3	1940
79.	ಸಮಾಜ	ಮಾಸಿಕ	7	9	1941
80.	ವಿದ್ಯಾದಾಯಿನಿ		13	8	1905

(ಪು. ತಿ. ನೋ –3–)

1.	2	3	4	5	6
81	[illegible]	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	1	1	1924
82	[illegible]	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	2	11	1934
83	[illegible]		1	1	1953
84	[illegible]	ಮಾಸಿಕ	1	2	1950
85	[illegible]	ಮಾಸಿಕ	5	7	1947
86	[illegible]	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	1	9	1848
87	[illegible]	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	1	10	1931
88	[illegible]	ತ್ರೈಮಾಸಿಕ	2	7	1941
89	[illegible]	ತ್ರೈಮಾಸಿಕ	1	1	1948
90	[illegible]	ಮಾಸಿಕ	3	10–11	
91	[illegible]		4	2	1952
92	[illegible]	ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	1	1	1924
93	[illegible]	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	3	2	1926
94	[illegible]	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	2	7	1927
95	[illegible]		1	1	1849
96	[illegible]		30	11	1952
97	[illegible]		1	12	1950
98	ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಕಾಶ		13	4	1941
99	[illegible]	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	1	1	1849
100	ವಿಶ್ವಬಂಧು		1	20	1951
101	[illegible]	ಮಾಸಿಕ	4	5	1953
102	ಬನಶಂಕರೀ	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	1	1	1927
103	ಪರಿವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	1	1	1927
104.	ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರಿ ಮಿತ್ರ	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	1	2	1922
105.	ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಕಾಶ		11	9	1940
106.	ವಿಶ್ವಲಿಗರೂ ಒಕ್ಕಲುತನವೂ	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	20	1–2	1930
108.	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಪರಿಷತ್ಪತ್ರಿಕೆ		26	1	1941
109.	ಚಂದ್ರೋದಯ	ಮಾಸಿಕ	3	1	1916
110	ಜ್ಞಾನೋದಯ		1	9	1897
111.	ಜೀವನ ಕಲಾ	ಮಾಸಿಕ	93	3	1957
112	ಸರಸ್ವತಿ		2	4	1923
113.	ಶಿಕ್ಷಕ ಬಂಧು	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	1		1934
114.	ಸದ್ಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	4	10	1912
115.	ಸುಧಾಕರ	ತ್ರೈಮಾಸಿಕ	5	2	1927
116	ಶ್ರೀ ಜಿನವಿಜಯ	ಮಾಸಿಕ	7	6	1912
117.	ಸ್ವಧರ್ಮ	ಮಾಸಿಕ	1	2	1846
118.	ವಸಂತ	ಮಾಸಿಕ	1	2	
119.	ಸರಸ್ವತಿ	ಮಾಸಿಕ	20	11–12	1950
120	ಕಾವ್ಯಾಮೃತ	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂಕ			1953
121.	ಮಹಿಳಾ ಜ್ಞಾನೋತ್ಕರ್ಷ ಮಾಲಾ	ತ್ರೈಮಾಸಿಕ	1	3	1917
122.	ಬೋಧಕ ಬೋಧಿನಿ	ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ	22	5	1926
123.	ಜಗದ್ಗುರು		2	9	
124.	ಜಯ ಹಿಂದ	ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ			1947
125.					

ಸ.ಪ.
ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ
ಧಾರವಾಡ.

ಸವಿನುಡಿ.

ಕನ್ನಡನುಡಿಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

ಯಾಂತಿನ್ಯಾಯ ಪ್ರವೃತ್ತಸ್ಯ ತಿರ್ಯಂಚೋಪಿ ಸಹಾಯತಾಂ।

ಸಂಪುಟ ೧೬.] ಆನಂದ ಸಂ॥ ಆಶ್ವಿಯುಜ ಮಾಸ. [ಸಂಚಿಕೆ ೧.

ರಾಜಾ ಸರ್ ಟಿ. ಮಾಧವರಾಯರು.

ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮರಾದ ಪುರುಷಪುಂಗವರಲ್ಲಿ ರಾಜಾ ಸರ್ ಟಿ. ಮಾಧವರಾಯನೊಬ್ಬಾತನು. ರಾಜ್ಯತಂತ್ರಪರಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಈತನು ಅದ್ವಿತೀಯ ಸಮರ್ಥನು. ಅಕ್ರಮ ಪರಿಪಾಲನೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿದ್ದ ಮೂರು ಸ್ವದೇಶ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಈತನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು.

ಈ ಮಹಾಪುರುಷನು ಕಾವೇರೀ ತೀರದ ಕುಂಭಕೋಣವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತ ೧೮೨೮ನೆಯ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು. ಇವರ ವಂಶವು ಕೇವಲ ಗೌರವನೀಯವಾದುದು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ಮಾಧವರಾಯರ ತಂದೆಯು ರಂಗರಾವೆಂಬುನವರು. ತಿರುವಾಂಕೂರಲ್ಲಿ ದಿವಾನನಾಗಿದ್ದಾತನು. ಆತನ ಚಿಕ್ಕತಂದೆಯಾದ ರಾಯರಾಯರಾಯ ವೆಂಕಟರಾಯರುಕೂಡ ಆ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾತನು. ಮಾಧವರಾಯನಿಗೆ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರವೂ, ಪ್ರಕೃತಿಶಾಸ್ತ್ರವೂ ಪ್ರಿಯತಮವಾದುವು. ಜ್ಯೋತಿಶ್ಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿಯು ಈತನಿಗೆ ಅತಿಕುತೂಹಲವು. ಆತನು ೧೮೪೬ನೆಯ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಪರೀಕ್ಷೆ (ಬಿ. ಎ.) ಯಲ್ಲಿ ಕೃತಾರ್ಥನಾದನು. ನಂತರ ಆತನು ತಾವು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೋದಿದಂತಹುದೂ, ತನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸಪಾತ್ರನಾದ ಗುರು ಪವೆಲ್ ದೊರೆಯು ಪ್ರಧಾನೋಪಾಧ್ಯಾಯನಾಗಿರುವಂತಹುದೂ ಆದ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಕನಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದನು. ಅದರೂ ಈ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಆತನು ಬಹುಕಾಲವಿರಲಿಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೆ ತಿರುವಾಂಕೂರ ಯುವರಾಜನಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಾಗ

ಸವಿನುಡಿ—ಕನ್ನಡದ ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ. ಪ್ರತಿತಿಂಗಳೂ ಮೊದಲ
ನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದು.

ಕೇರಳದ [illegible]. ರಾಜಾ ರಾಮವರ್ಮನೇ ಮೊದಲಾದ ಅರಸು ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲರು ಆತನಿಂದ ಈ [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು.

[illegible] ಈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ [illegible] ನಂತರ ಆತನು [illegible] ಕೊಂಡನು, [illegible] ಎಲ್ಲ [illegible]! [illegible] ಅಂತಹ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಲೇಖ್ಯಬೋಧಿನಿ. ಐದನೆಯ ಮುದ್ರಣ. ಅಂಚೆಯುವೆಚ್ಚ

ದುರ್ಬಲನು. ಆತನ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಆತನಂತೆಯೇ ಅಸಮರ್ಥನು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾದುದೇನು? ಅಧರ್ಮವೂ ಅಕ್ರಮವೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುತಿದ್ದಿತು. ಈಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೂಡ ಆಂಗ್ಲೇಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವು ಆಳ್ವರೆಯುವರಿಗೆ ಕಾಣ್ಬಾಂದಿತು. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಡಾಲ್ಹೌಸೀ ಪ್ರಭುವಿಗೂ ಮದರಾಸಿನ ಸ್ಥಾನಿಕ ಪ್ರಭುತ್ವದವರಿಗೂ ಆಲೋಚನೆಗಳು ನಡೆಯುತಿದ್ದುವು. ಆಗ ಮಹಾರಾಜನು ತನ್ನ ದೀರ್ಘನಿದ್ರೆಯಿಂದೆಚ್ಚತ್ತು ಕಣ್ತೆರೆದು ನೋಡಿದನು. ದೇಶದ ದುರ್ದೆಸೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬಲು ಮರುಗಿದನು. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಉಪದ್ರವವನ್ನು ಕುರಿತು ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಂಗಲಾಚಿಕೊಂಡನು. ತನ್ನ ದೇಶವನ್ನು ಅಂತಹ ದುಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷಿನವರ ಪಾಲಾಗದಂತೆ ನೆಲೆಗೆ ನಿಲಿಸುವಂತಹ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯೂ, ನೀತಿವಂತನೂ, ರಾಜ್ಯತಂತ್ರವಿಶಾರದನೂ , ಆದ ಮಂತ್ರಿಪುಂಗವನಾರಾದರೂ ದೊರೆತರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೀತೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅಂತಹಾತನನ್ನಾರಿಸಲು ಮೊದಲಿಟ್ಟನು. ರಾಜ್ಯಪಾಲನಾದಿ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷನಾಗಿ, ಆ ಮಹತ್ಪದವಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಗಳಿಂದಲೂ ತಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದ ಪುರುಷನಾದ ಮಾಧವರಾಯನಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವಾದರು.

ಆದುದರಿಂದ ಮಾಧವರಾಯನಿಗೆ ತಿರುವಾಂಕೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯು ೧೮೫೭ನೆಯ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆತನು ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶವೆಲ್ಲವೂ ಕ್ರಮವಾದ ಪರಿಪಾಲನೆಗೆ ತರುವಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಭುತ್ವದವರೊಡನೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನಿಷ್ಟಕರಗಳಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸಿ ದುರ್ಭರಗಳಾದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ, ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಂತೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸತ್ಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿದನು. ತಿರುವಾಂಕೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆತನು ಮಾಡಿದ ಮಹೋಪಕಾರಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಭುತ್ವದವರು ಆತನಿಗೆ ಸಿ. ಎಸ್. ಐ. ಯೆಂಬ ಬಿರುದನ್ನಿತ್ತರು. ಮಾಧವರಾಯನ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಕ್ರೋಧಿಗಳಾದ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಕುತಂತ್ರದಿಂದ ಆತನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅರಸಿಗೆ ಅಸೂಯೆ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

ಆಗಿನಿಂದ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಆತನಬಳಿ ಅನುಮಾನ ಹುಟ್ಟಲಾರಂಭವಾಯ್ತು.

ಸೇರಿ ೧—೩—೦ ಲೋಕವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕೆ
ಸಮವಾದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪುಸ್ತಕವೂ ಇಲ್ಲ.

The self English study. ದಿ ಸೆಲ್ಫ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ಟಡಿ. ಆಂಗ್ಲ ಬಾಷಾಪ್ರವೇಶದಾಯಿನಿ—ಬೋಧಕರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿ

ಅದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಆತನು [illegible] ವರುಷದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು [illegible]

[illegible]

[illegible]

The self English study. ದಿ ಸೆಲ್ಫ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ಟಡಿ.—ಆಂಗ್ಲ

ಅರಸನಿಗೂ ಕೆಲವು ಮನಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ಹುಟ್ಟಲಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಆತನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿತ್ವವನ್ನು ಸಾಕುಮಾಡಿಕೊಂಡನು.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಆತನು ರಾಜ್ಯವ್ಯವಹಾರ ಸಂಬಂಧಗಳಿಂದ ಮನೋವ್ಯಾಕುಲಗಳೊಂದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮದರಾಸು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುತ ಸುಖವಾಗಿ ಕಾಲಯಾಪನ ಮಾಡುತಿದ್ದನು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಜನೋಪಯೋಗಿಯಾದ ಸಂಸ್ಕರಣಾದಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ನುಗ್ಗಿತು. ಆಗ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದೇಶೀಯ ಮಹಾಜನಸಭೆಯ ಸನ್ಮಾನ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡನು. ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲು ಆತನು ಸ್ಥಾನಿಕ ಪರಿಪಾಲಕರೊಡನೆಯೂ, ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಡನೆಯೂ, ಹೋರಾಡಿದನು. ಪೂರ್ವಾಚಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಂಘಸಂಸ್ಕರಣಾವಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಆತನ ಉದ್ದೇಶವು. ಅತಿ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹಗಳನ್ನು ಆತನು ಅಂಗೀಕರಿಸುತಿರಲಿ. ಪ್ರತಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಗಳಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳುವಿಕೆಯು ಆತನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಕೂಡ ಕಾಲಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾರ್ಪುಗುವಿಕೆಯು ಆತನ ಅಭಿಮತವು.

ಮಾಧವರಾಯನ ಮೇಧಾವಿಶೇಷತೆಯು ಯೆಣಿಸಲಸದಳವು. ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಿಗಲ್ಲದೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯು ಕೂಡ ಆತನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಜ್ಞಾಶಾಲಿಯು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಹುಡುಗರಿಗೂ ಅನುಕೂಲಿಸುವಂತೆ ಬೋಧಕವಾದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನಾತನು ಬರೆದಿರುವನು. ಜರ್ಮನೀ ದೇಶಸ್ಥರ ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡಾಕ್ರಮಣ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಜರ್ಮನೀ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಬಿಸ್ಮಾರ್ಕ್ಕ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಬರೆದು ಆ ಮಹಾಮಂತ್ರಿಯ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾದನು. ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಧವರಾಯನ ಆಲೋಚನಾಶಕ್ತಿಯು ಅಮೋಘವಾದದ್ದಲ್ಲವೆ!

ಬಹುಕಾಲ ಮಾನಸಿಕಶ್ರಮೆಯಿಂದ ದೇಹಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಪಕ್ಷವಾತಬಾಧ್ಯದ ದೆಸೆಯಿಂದ ೧೮೯೧ ನೆಯ ಏಪ್ರಿಲ್ ನಾಲ್ಕನೆಯ ತೇದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಧವರಾಯನು ಕೀರ್ತಿಶೇಷನಾದನು.

ಬಾಷಾಪ್ರವೇಶದಾಯಿನಿ—ಎರಡನೆಯ ಪುಸ್ತಕ. ಮೊದಲಿನ ಕ್ರಯ ೧-೪-೦. ಈಗಿನ ಕ್ರಯ ೧-೦-೦.

The self English study. ದಿ ಸೆಲ್ಫ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ಟಡಿ. ಆಂಗ್ಲ

ವ್ಯಾಪಾರದ ಏಳಿಗೆ.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳುಂಟು. ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗಾಳಿ, ನೀರು, [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಕಥಾಸರಿತ್ಸಾಗರ (ಪೂರ್ವಭಾಗ) ದಿವ್ಯವಾದ ಕತೆಗಳು. ಎಲ್ಲರೂ ಓದತಕ್ಕದು, ಮೊದಲು ಕ್ರಯ ೩-೦-೦. ಈಗಿನ ಕ್ರಯ ೧-೧೨-೦.

ಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದ ಸಮಸ್ತ ದಾರಿಗಳನ್ನೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅರಿತವನಾಗಿರಬೇಕು. ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವು ಎಲ್ಲಿ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಮಾರುತ್ತದೋ, ಎಲ್ಲಿ ತಗ್ಗಾಗಿ ಮಾರುತಿರುವುದೋ, ಯಾವ ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಗೆ ತರಿಸಿದರೆ ವೆಚ್ಚಗಳು ಕಡಮೆಯಾದೀತೋ, ಅವೆಲ್ಲವೂ ಎಷ್ಟುಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವುದೋ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆತನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿರಬೇಕು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನಿಗೆ ಇಷ್ಟು ತಿಳಿವಿಕೆ ಇದ್ದಿತಾದರೆ ಅವನ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಆದಾಯವುಂಟು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ತನಿಗೆ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಸೋಮಾರಿತನ ಉದಾಸೀನಗಳು ಲೇಶವಾದರೂ ಇರಬಾರದು. ತಿಳಿವಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆಯೋ, ಸ್ವಭಾವಸಿದ್ಧವಾದ ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದಲೋ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಲೋಪವಾಯ್ತೆಂದರೆ ನಷ್ಟವಾಗದಿಟ್ಟಿತು ! ಅದನ್ನು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವುದಾಗದು.

ವ್ಯಾಪಾರದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಮೊತ್ತಮೊದಲಿನ ಬಂಡವಾಳವು ನಿಯ್ಯತ್ತು ಅಥವ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯು, ಇದರ ಬೆಲೆಯು ಬಂಡವಾಳಕ್ಕಿಂತಲು ಬಲು ಹೆಚ್ಚಿನದು. ನಿಯ್ಯತ್ತಿನಿಂದ ಬಂಡವಾಳವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ನಿಯ್ಯತ್ತೂ, ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯೂ, ದೊರೆಯಲಾರದು. ತನ್ನ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯ ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊತ್ತಮೊದಲನೆಯ ಸಾಧನವು. ತನ್ನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬೇಕು "ಹಾಸಿಗೆಯುಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚಬೇಕು " ಎರಡನೆಯ ಸಾಧನವಾದರೋ, ಲೆಕ್ಕ, ಮತ್ತು ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡುವಿಕೆಯು. ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ ಕೂಡಲೆ ಬರೆದಿಡತಕ್ಕದು, ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರೆಯಬೇಕು. ಬರೆದುಕೊಡಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪು ಬೀಳಲಾರದು. ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳುವುದೆಂದರೆ ಮರೆತುಹೋಗುವುದು. ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಬೇಕಾದ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಆಗಿನದಾಗಲೆ ಬರೆದು ಮುಗಿಸತಕ್ಕದು. ಇಂದಿನದನ್ನು ನಾಳೆಗೆಂದು ದಾಟಿಸಬಾರದು. ಬರೆವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವೂ, ಅಸಂಬದ್ಧವೂ ಆದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಯೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆಯು ನಡೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಇದಿರುಬಿದ್ದ 'ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವವರಿತು ಅವನಂತೆ ನಡೆಯುತಕ್ಕದೆಂದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅನೇಕರು ಎಣಿಸುವರು. ಕಳ್ಳರು ಮನೆಮುರುಕರು ಸಹ ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗಡ ನಿಶ್ಚಯಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಉದಾಹರಣೆ

ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದಸ್ವಾಮಿ ಸಚಿತ್ರ ಚರಿತ್ರೆ ೦-೮-೦.

ಗಳು [illegible] ವಿದ್ಯತ್ಪ್ರಚಾರವೂ ಗೌರವಸ್ಥನೂ ಆದ [illegible] ಕೂಡ ಪ್ರಾಯಿಕವಾಗಿ [illegible] ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವನು.

[illegible] ಬರಗಾಲದಂತಿಹ [illegible] ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಿಗೂ ಅಲ್ಲಿಂ [illegible] ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಇಂತ [illegible] ಅಂತವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ [illegible] ಇರುವರು. [illegible] ಕಠಿಣವಾಗುವದಾದರೂ [illegible] ಎಲ್ಲವೂ [illegible] ದೊರಕೆಯೂ, [illegible] ಬಂದಿತೆಂದರೆ [illegible] ನಡೆ [illegible]

ವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಲ್ಲಿಯೆ ಬಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬಲುಮಂದಿಯ ಜೀವನವು ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದಲೆ ನಡೆಯುತಿದೆ. ಎಷ್ಟಾದರೂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಲ್ಲ ಏನೊಂದು ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲೆಂಬ ಮನುಷ್ಯನು ಕಾಣುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬೆಂಕಿಯಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನೋ, ಒಂದು ಕಟ್ಟು ನೂಲನ್ನೋ, ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಮಾರುತಿರಲಿ; ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಪದಾರ್ಥಗಳು ತುಂಬಿರುವ ಹಡಗುಹಡಗುಗಳನ್ನೇ ಕೊಂಡು ವಿಕ್ರಯಿಸಲಿ, ಅಂತವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ವರ್ತಕರೆಂಬ ಸದರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರತಕ್ಕವರು. ಇಂತಹ ವ್ಯಾಪಾರವು ಒಂದುಬಗೆಯ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ದೊಡ್ಡವಿದ್ಯೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇತರವಿದ್ಯೆಗಳಂತೆ ಬೇರೆ ಗುರು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಪಾಠಶಾಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟುಮಂದಿ ವರ್ತಕರಿರುವರೋ, ಅಷ್ಟುಮಂದಿಯೂ ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವು ತಮಗಿಂತಲು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದಾರೆ, ತಮಗಿಂತಲು ಕಡಮೆ ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗುರುವಾಗಿದಾರೆ, ಮತ್ತು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದೂ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ನಡೆಯುತಿರುವುದೋ, ಆ ಸ್ಥಳವು, ಮನೆಯಾಗಿರಲಿ, ಕೋಟೆಯಾಗಿರಲಿ, ಅಡವಿಯಾಗಿರಲಿ, ಊರಾಗಲಿ, ಅಂಗಡಿಯಾಗಿರಲಿ, ಹೊಲವಾಗಿರಲಿ, ಗುಡಿಯಾಗಿರಲಿ, ಆ ಸ್ಥಳವೇ ವ್ಯಾಪಾರ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಪಾಠಶಾಲೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಪಟ್ಟಿಕೆ (Time table) ಇಲ್ಲ. ವಿರಾಮ (ರಜಾ) ದಿನಗಳೇ ಮುಂತಾದುವಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಶಾಲೆಯು ಪ್ರಪಂಚದ ಆದಿಯಿಂದಲೂ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತಿದೆ. ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನತೆಯು ಹೇಗೆಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚುತಿರುವುದೋ, ಹಾಗೆಹಾಗೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರವು ತಾನೇತಾನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ ಹೋಗತಕ್ಕದಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಈ ವ್ಯಾಪಾರವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಚಮತ್ಕಾರವುಂಟು. ಇತರ ವಿದ್ಯೆಗಳಂತೆ ಇದನ್ನು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿಡುವುದಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅದೇಕೆಂದರೆ :— ಇತರ ವಿದ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಮಾಣವುಳ್ಳುದು. ವ್ಯಾಪಾರವಾದರೋ ಪರಿಮಾಣರಹಿತವಾದುದಾದುದರಿಂದ ಅದು ಬರೆದಿಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲವೆಂದರೂ ಸರಿಯೆ; ಅದು ಅಷ್ಟೊಅಷ್ಟು ಸುಲಭವೂ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬರೆದಿಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲವೆಂದರೂ ಸರಿಯೆ. ಅದೇಕೆಂಬಿರೋ! ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು

ತಾರಾನಾಥ, ವಂಗದೇಶದ ಮಹಾಪುರುಷನ ದಿವ್ಯಚರಿತ್ರೆ. ೦-೮-೦.

ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಕೊಂಡು ತಗ್ಗಾಗಿ ಮಾರುವುದು ಅಥವ ದುಡ್ಡಿಗೆ ಕೊಂಡು ಅರ್ಧಾಣೆಗೆ ಮಾರುವುದು ; ಇದೀಗ ಮುಖ್ಯವಾದ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರಂತು, ವ್ಯಾಪಾರವಿದ್ಯೆಯು ಕೇವಲ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಅಂದರೆ ಉಮೇದುವಾರಿಯಿಂದ [illegible] ಬಳಿ ಇದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಕಲಿಯಬಹುದು. ಅದು ಹೇಗೆ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವುದೆಂಬುದು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂಡವಾಳ, ದುಡ್ಡನ್ನು ಎರಡು ದುಡ್ಡುಮಾಡುವುದು [illegible], ಅಂದರೆ ವಿದ್ಯೆಯು [illegible] ಅದೇ ಗುರುತು. ಇದಕ್ಕೆ [illegible] ಕಾಣುತಿದೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಗಿರಾಕಿಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವ ಪಾತಕಕ್ಕೆ ಜಾಣನಾದವನೇಕೆ ಬೀಳುವನು ? ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಅರಿತ ಹಿರಿಯರು ಕೂಡ ರಾಜ್ಯಕಾರುಬಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳದಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವರು. ಇದರಿಂದಲೇ ಸುಳ್ಳು ದಿಟಗಳ ಬೆರಕೆಗೆ ತೌರೂರು ರಾಜಸ್ಥಾನವೆಂಬ ರೂಢಿವಾಚಕವು ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಬಿಸ್ಮಾರ್ಕೆಂಬ ತತ್ವವಿದನು, ಒಂದಾನೊಂದುವೇಳೆ ರಾಜಕೀಯ ವಿದ್ಯಮಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಮುಖದಿಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೊಡನೆ ಸುಳ್ಳನುಡಿಯಬೇಕಾದುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಬಾಯಿ ತಪ್ಪಬೇಕಾಯಿತೆಂದು ತಾನೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವನು. ಪರಂತು ಗ್ಲಾಡ್ಸ್ಟನ್ ಪ್ರಭುವು ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಆತನ ಮಂತ್ರಿಪದವಿಯ ಆಡಳಿತಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮಹಾಪುರುಷರ ಬಾಯಿಂದೊಂದು ಸುಳ್ಳುಮಾತಾದರೂ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲೆಂದೂ, ಯಾವಾಗಲೂ ಅಸತ್ಯಾಚರಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲೆಂದೂ, ಆ ಮಹಾಮನುಜನ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯು ಹೇಳುವುದೊಂದಲ್ಲದೆ ಶತೃಪಕ್ಷದವರು ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಆಗ ಸತ್ಯಮಾತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಯಾವಾಗಲೂ ನಡೆಯುವುದು ಯೋಗ್ಯವೂ ಅವಶ್ಯಕವೂ ಅಹುದು ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ತ ಮನೋಗತಾರ್ಥವನ್ನು ಎರಡನೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂಬ ಕಟ್ಟಳೆಯು ಯಾರಿಗೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಪದಾರ್ಥದ ಕ್ರಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆದರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯು ನಿರಾಧಾರವಾದುದೂ ಅಜ್ಞಾತೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದುದೂ ಅಹುದು.

ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಭಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರಮಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ನೀಚರೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವು ಅತ್ಯಂತ ಲೋಭಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಂಕೋಚತೋರುವುದೇನೋ ನಿಶ್ಚಯವೇ ! ಆದರೆ ಇದಿಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು ಅಂತಹ ನಿಷ್ಕಳಂಕ ವರ್ತನವನ್ನು ತಾನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಬೇಕು. ಅದೊಂದುಬಾರಿ ಮನಸಿಗೆ ಹತ್ತಿತೆಂದರೆ ಬೇರೆ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲದಂತಾಗುವುದು.

ಪ್ರಭು—ಪ್ರಜೆಗಳು.

ದವಡೆ ತುಟಿ, ಹಲ್ಲು, ನಾಲಗೆ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಅವಯವಗಳು ಸೇರಿದರೆ ಬಾಯಾಗುತಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಪ್ರಭು ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳು ಸೇರಿ ರಾಜ್ಯವಾಗು

“ಶಕ್ತಿ” ಬಂಗಾಳಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನವಾದ ನಾವಲು. ೦-೧-೨-೦.

ತ್ತಿದೆ. ಏಕಶರೀರಿಯೊಂದೇ ಬಾಯಾಗದು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ರಾಜನೊಬ್ಬನೇ ಇದ್ದಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗದು. ಏಕವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆ-ಪ್ರಭು ಎಂಬುದು ಬೇರೆಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಪ್ರಭುವಾರಿಗೆ ? ಪ್ರಭುವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಪ್ರಜೆಯಾರಿಗೆ ? ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದೇ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇವೆರಡೂ ಒಂದೇ.

[illegible]

ಳಿಂದೂ ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ತೋರುವಂತಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಹೀಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಮಾಡೋಣ. ಪ್ರಜಾಜನರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಯಾವುದುಂಟೋ, ಅದು ಅವರುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಿಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆ ಹಂಚಿಕೆಯಿಂದಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕಣಗಳಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೆ ಬಲ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಭು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾವುದಿರುವುದೋ, ಅದಾದರೋ, ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ, ಅದರ ಬಲವು ಸಹಜವಾಗಿಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಪ್ರಜಾಜನವು ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಹೆದರುವುದು ಸಹಜವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯು ತೋರುವುದು. ದೊಡ್ಡ ಕುಂಬಳಕಾಯೊಂದನ್ನು ಕಿತ್ತು ಅದರೊಳು ಸಮಾರ್ಧವನ್ನು ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಉಳಿದ ಅರ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಕೊಯ್ದು ಬಲುಮಂದಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲಮಂದಿಯಬಳಿ ಇರುವ ತುಂಡು ಕಾಯಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅರ್ಧ ಕಾಯಿನತೂಕ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದೂ, ಬೆಲೆಯುಳ್ಳುದೆಂಬುದೂ ನಿರ್ವಿವಾದಾಂಶವು.

ಇದೊಂದೇನೋ ಸರಿಯೆ ; ಈತೆರನಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅರಸನು ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತದಲ್ಲಿಯೇ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ವಸುಖಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂಬುದು ವಿಹಿತವು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವರು. ಆದರೆ ಇದು ಮಾನವವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪೆಚ್ಚಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಹಿತಬುದ್ಧಿಯು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒಂದು ಮೂಲೆಗೆ ತಳ್ಳಿಬಿಟ್ಟು ಮಾನವನನ್ನು ದುರಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿ ಲೇಶಮಾತ್ರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅವಿಚಾರಗ್ರಸ್ತನಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ವಿಚಾರವಿಹೀನನಾದಾಗ ವ್ಯಸನಪರಂಪರೆಯೊದಗಿ ಬಿಡುವುದು ? ಇತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲಿ ದೃಗ್ಗೋಚರವಾಗುವ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಮನಾದ ಇಂತಹ ದುಃಖರಾಶಿಯೆಲ್ಲವೂ ಇಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದಲೆ ತುಂಬಿರುತ್ತವೆಂದು ಶೋಧನೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಾದರೇನು ? ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಾದರೆ ತಾನೆ ಏನು ? ಸ್ವಾರ್ಥವಿಷಯದ ಆಸಕ್ತಿಯು ಏಕಪಕ್ಷವಾಗಿ ಪ್ರಬಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾಯಿತೋ ; ಆಗಲೆ ಅದು ನಾಶನಕ್ಕೆ ಮೊದಲು. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೂಡಿದಮಟ್ಟಿಗೂ ಅದನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ತರೂ ಎಚ್ಚರಗೊಳಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯು ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಅಥವ ವರಿಷ್ಠಪಕ್ಷದವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು.

ಗೀತಾಸಾರಸರ್ವಸ್ವ. ಸುಲಭಶೈಲಿಯ ವಚನ ಭಗವದ್ಗೀತೆ. ೦-೭-೦

ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗನು ಚಿಕ್ಕವನಾಗಿರುವವರೆಗೆ ತಂದೆಯು ಮನದಲ್ಲಿ [illegible] ಇರುವು [illegible] ಹುಡುಗನಿಗೆ ಹರೆಯ [illegible] ತನ್ನ [illegible] ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ನಡೆಯುವನು. ತನ್ನ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸುವನು [illegible] ಲೋಪವಿಲ್ಲ [illegible] ಪ್ರಾಯದೆಸೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ತಂದೆಯು ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ [illegible] ಮಗನಮೇಲೆ ದೋ [illegible] ತನ್ನ ಮಗನ [illegible] ಪಿರಿತನವೆಂಬ [illegible] ಮಗನು ಸ್ವಪ್ರ [illegible] ಸಹಜವಾಗಿ [illegible] ಪ್ರತಿಭಾವಂತ [illegible]

[illegible]

ಚ್ಛಾಗಿ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ ತನ್ನ ಸಮವಾಗುತ್ತಿರುವರಾದುದರಿಂದ ತನಗೆಷ್ಟು ತಿಳಿವಿಕೆಯುಂಟೋ ಅವರಿಗೂ ಅಷ್ಟು ತಿಳಿವಿಕೆ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂದೂಹಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಅವರು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಸ್ವಸುಖದಲ್ಲಿ ಪರಾಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಣಿಯಬೇಕು. ಹೀಗಾದಾಗ ತಾನು ತನ್ನ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯನ್ನಿಳಿಸಿಕೊಂಡಂತಾಗುವುದು. ಅದಿಲ್ಲವಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯವೊದಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯು ಹೋಗಿ ಸಮಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠತೆಯನ್ನೂ ದೈನ್ಯತೆಯನ್ನೂ, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಮಯ ಸಂಧಿಸಿ ಎಲ್ಲವೂ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಬಿಡುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವ ಮುಖ್ಯಾಂಶವಾವುದೆಂದರೆ:—ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭು ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳ ಜೀವವು ಒಂದಾಗಿಯೇ ಇದ್ದು ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಯಾವುದು ಸುಖವೋ, ಅದೇ ತಮ್ಮ ಸುಖವೆಂದು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದರೂ, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಋದ್ಧಿಸಿದ್ಧಿಗಳೂ ತಾನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ, ಯಾವಬಗೆಯಿಂದಲೂ ಲೋಪವಿಲ್ಲದಂತಾಗುವುದು. ಅಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಸುಖಕ್ಕೆ ಜನ್ಮಸ್ಥಳವಾಗುವುದು. ರಾಮನು ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಆತನ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಆತನ ಹಿಂದೆ ಅಡವಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಪಾಠಕರಿಗಿದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ ಒಬ್ಬ ಅರಸನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಪುಣ್ಯವಿಶೇಷದಿಂದ ಆತನ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವರ್ಗಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಮಹಾರಾಯನ ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದೇ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅರಸನು ಸತ್ಯಚ್ಯುತನಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದೇವೇಂದ್ರನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಆತನನ್ನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕರೆಯಲು ವಿಮಾನದೊಡನೆ ಬಂದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೂ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಮಹಾರಾಯನಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಬಗೆಯ ಅನುರಾಗವಿದ್ದಿತೆಂಬುದು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಮಹಾರಾಯನು ದೇವೇಂದ್ರನೊಡನೆ "ಅರಸನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೇವಲ ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದಲೇ ಆಳುತ್ತ ಅದನ್ನು ಉಪಭೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆತನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಲ್ಪಡುವ ಪುಣ್ಯಪರಿಪಕ್ವದ ದೆಸೆಯಿಂದಲೆ ರಾಜ್ಯಭಾರನಿರ್ವಾಹಮಾಡುವನು." ಎಂದು ಹೇಳಿರುವನು. ಇದೀಗ ಪ್ರಭುಪ್ರಜೆಗಳ ಆತ್ಮೈಕ್ಯತೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಭುವಿನ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಂತಃಕರಣಗಳ ಐಕ್ಯತೆಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ವಿಭವವಾಗಿರು

ಕನ್ನಡ ಪಂಚತಂತ್ರಕಥೆಗಳು ಬಲು. ಮುದ್ದಾಗಿದೆ, ೦-೬-೦.

ತ್ತದೆ. ಇದೊಂದಕ್ಕು ಬಂಡವಾಳವಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಭುಗಳಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ, ಅಧಿಕಾರದಿಂದಲೂ, ಬಲದಿಂದಲೂ, ಅದರ [illegible] ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರುವುದೆಂದರೆ ತನ್ನ [illegible] [illegible]

[illegible]

ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಭ್ಯುದಯವು ರುಚಿಸಲೆಂದೂ ಅಧಿಕವಾಗಲೆಂದೂ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಬಳಿ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತಿರುವೆವು.

ವಿದ್ಯುದ್ಯುಗವು.

ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಪಶುಗಳಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಆಯುಧಗಳಿಗೆ ಬದುಲಾಗಿ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತಿದ್ದರು. ಆಕಾಲವನ್ನು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಪಾಷಾಣಯುಗವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಲೋಹದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಬಳಸುತಬಂದರು. ಆ ಕಾಲವು ಲೋಹಯುಗವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಈಗ ಬಲುಮಂದಿ ಕಾರೇಗಾರರು ತಂತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಬೆಯ ಯಂತ್ರಸಾಧನಗಳಿಂದ ಬಗೆಬಗೆಯ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಣ ಕಾಲವನ್ನು ಬಾಷ್ಪಯುಗವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಹಬೆಗೆ ಬದುಲಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಉಪಯೋಗವು ಹೆಚ್ಚುತ ಬರುತಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುತಿರುವುದರಿಂದ ಬಲು ಬೇಗನೆ ವಿದ್ಯುದ್ಯುಗಾರಂಭವಾಗುವಂತಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆತಂಕವೇನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಹಬೆಯ ಶಕ್ತಿಗೆ ಬದುಲಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚುತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಹಬೆಯನ್ನುಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಅದ್ರ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದೂ ಉಂಟು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಲಸದಮೇಲೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವಾಗ ಹಬೆಯಷ್ಟು ಅನುಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಹಬೆಯನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಆಗಿಂದಾಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಯಿಸುವುದೊಂದಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದೆಡೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯವು ಹಬೆಯನ್ನುಪಯೋಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದಾನೊಂದು ನೂಲಿನ ಕಾರಖಾನೆಯನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಹಬೆಯ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಚಕ್ರದ ಗತಿಯು ಯಂತ್ರವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿರುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವತ್ರ ಎತ್ತರಗಳಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ದುದ್ದವಾದ ಲೋಹದ ದಿಮ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ತೊಗಲಿನ ಪಟ್ಟಿಗಳಮೂಲಕ ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಗ್ಗಗಳೇ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗ

ಸಮಯವಿನಿಯೋಗ. ಸಮಯೋಚಿತವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸ. ೦-೨-೦.

ಳಗೆ ಆ ಪಟ್ಟಿಯು ಘರ್ಷಣವೇ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಂದ ಬಹುಭಾಗ ಶಕ್ತಿಯು ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು, ಮತ್ತು ಈ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ಅಪಾಯಗಳೊದಗುವುದೂ ಉಂಟು. ತಿರುಗುತಿರುವ ಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋಸಲ ಕೆಲಸಗಾರರ ಕೈಗಳೇ ಮೊದಲಾದುವು ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಭಯಂಕರವಾದ ಅಪಾಯಗಳುಂಟಾಗಿವೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅಪಾಯಗಳಾಗದಂತೆ ಸುಲಭವಾಗಿ [illegible] ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರದಿಂದ ತಂತಿಯನ್ನು ತಂದು ನೇರವಾಗಿ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಜೋಡಿಸಬಹುದು. [illegible] ಘರ್ಷಣದಿಂದಲೂ ಇತರ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ [illegible] ಯಂತ್ರವನ್ನು [illegible] ತಂತಿಯ [illegible]

[illegible] ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು [illegible]

ಸವಿನುಡಿ:— [illegible]

ಯಲ್ಲಿ ತಯಾರ್ಮಾಡಿ ಅದರ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತಂತಿಯಮೂಲಕ ರೈಲ್ವೆಲೈನಿನವರೆಗೆ ತರಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇರೆ ಮೂರನೆಯ ಕಂಬಿಯಿಂದಲೋ, ತಲೆಯಮೇಲೆ ತರುವ ತಂತಿಯಿಂದಲೋ, ಆ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿನ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಟ್ರಾಂಗಾಡಿಯದ್ವಾರ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುದ್ಗತಿಯನ್ನುತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುವರೀತಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಈಗ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಇದರಂತೆಯೇ ಅದ್ಭುತವೃದ್ಧಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಕೆರೋಸೀನೆಣ್ಣೆಯ ದೀವಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಹಬೆಯಿಂದುತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ದೀವಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ತಿದ್ದುಪಾಡುಗಳಾಗಿ ಬಲುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬರುತಿದೆ. ಆದರೂ ಸುಲಭವೂ ನಿರ್ಮಲವೂ ಪ್ರಕಾಶವೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪದ ಮುಂದೆ ಬೇರೆಯಾವುದೂ ನಿಲ್ಲಲಾರದು. ಅದು ಕೂಡ ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತಿದೆ.

ಇವಿಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತಿದೆ. ಲೋಹವು ಒಂದಕ್ಕೊಂದನ್ನು ಜಂಟಿಸುವಾಗ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಸಿ ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಶ್ರಮಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯವಿದ್ದಿತಾದರೆ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಲೋಹವಾದರೂ ಅತಿತೀವ್ರವಾಗಿಯೂ ಸುಲಭವಾಗಿಯೂ ಜಂಟಿಸಿ ಬಿಡಬಹುದು. ಶೋಧಿಸಲ್ಪಡದ ಲೋಹದೊಳಗಿಂದ ಶೋಧಿತವಾದ ಶುದ್ಧ ಲೋಹವನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹೊರತೆಗೆಯಬಹುದು. ಗಾಜಿನ ರಸವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಗಾರೆಯ ಕಲ್ಲು, ಮಳಲು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಅದನ್ನು ತುಂಬಿರುವ ಮೂಸೆಯ ಕಾವಿಗೆ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲು ಕೆಲಸಗಾರರು ನಿಲುವುದು ಬಹು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಈಚೀಚೆಗೆ ಅಂತಹ ಮೂಸೆಯೊಳಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ತಂತಿಯದ್ವಾರ ಸಂಯೋಗಮಾಡಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾದ ಉಷ್ಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದರೂ ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೂ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗದೆ ಕೆಲಸ ಸಾಗುವುದು.

ಈಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ತಯಾರ್ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಬೆಯ ಯಂತ್ರ ಸಹಾಯವು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಬೆಯ ಯಂತ್ರ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಯಂತ್ರವನ್ನು ನಡೆಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ಪ್ರವಾಹವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಲಿನ (ಬೆಂಕಿಯ) ಉಷ್ಣತೆಯದ್ವಾರ ಹಬೆಯ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಗತಿಯ

ಸವಿನುಡಿ:—ಮಾದರಿಯ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ನಾಲ್ಕಾಣೆಯ ಸ್ಟಾಂಪಿಟ್ಟು ಬರೆಯಿರಿ.

ನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಾಗಲೂ, ಆ ಗತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವಾಗಲೂ, ಆ ಶಕ್ತಿಯು ಬಹುವಾಗಿ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕರಿಯು ಹತ್ತಿಕೊಂಡಕೂಡಲೆ ಅದರ ಉಷ್ಣಾಧಿಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಒಂದೇಬಾರಿ ಬೇಗನೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತಿವೆ. ಇದೊಂದು [illegible], ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಈಗ್ಗಿಂತಲೂ ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ [illegible] [illegible]. [illegible] ಇದೊಂದು ಬಗೆಯ [illegible] [illegible].

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ದಾಗ ಡಾಕ್ಟರು ಫೋರ್ನೀರು ಡಿ, ಆಲ್ಬ್ಬ ಯವರು ಒಂದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಾಡಿರುವ ಹೊಸ ಮಾರ್ಪಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ, ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ—ಈ ಯಂತ್ರದಮೂಲಕ ಕಾಂತಿಗ್ರಹಣರೂಪವಾದ ದರ್ಶನಕಾರ್ಯವು ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯದಮೂಲಕ ನೆರವೇರಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಸೆಲೀನಿಯಮೆಂಬ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಸ್ತುವಿಶೇಷದ ವಿಚಿತ್ರಸ್ವಭಾವವನ್ನಾಧಾರಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಯಂತ್ರವು ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪದಾರ್ಥದಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಕಾಂತಿಯು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದರೆ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಲವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯು, ಕಾಂತಿಯು ಮಂದವಾದರೆ ಇದು ಕ್ಷೀಣವಾಗಿಯು ಇರುವುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳ ಧ್ವನಿಗಳು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಇತರರಿಗೆ ಕೇಳುವುದು. ಒಂದು ಸೆಲೀನಿಯಂ ಪ್ಲೇಟ (ಹಲಿಗೆಯು) ನ್ನು ಟಲಿಫೋನು ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿದರೆ ಈ ಪದಾರ್ಥದಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರಕಾಶಾಧಿಕ್ಯತೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಟಲಿಫೋನು ಯಂತ್ರದೊಳಗಣ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ತದ್ದ್ವಾರ ಕೇಳ್ಬರುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತಿರುವುದು. ಸೆಲೀನಿಯಮನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟರೆ ಧ್ವನಿಗಳು ಕೇಳುವುದು. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ನಿಶ್ಶಬ್ದವಾಗಿರುವುದು. ಅದರಿಂದ ಈ ಯಂತ್ರದಿಂದ ನಮಗೆ ಕೇಳ್ಬರುವ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ಯಂತ್ರದಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಕಾಂತ್ಯಾಧಿಕ್ಯತೆಯನ್ನು, ನೋಡದೆಯೇ ಕಂಡುಕೇಳಬಹುದು. ಅಚ್ಚುಅಕ್ಷರಗಳಮೇಲೆ ಬಹುಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ದೀಪ ಒಂದಿಟ್ಟರೆ ಟಲಿಫೋನಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಲ್ಪಡುವ ಶಬ್ದಗಳದೆಸೆಯಿಂದ ಅಕ್ಷರಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಭೇದವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು.

ಈಗ ಸಾಧಾರಣ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕಾ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ನೇತ್ರೇಂದ್ರಿಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಓದಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ “ಟೈಪ್‌ರೀಡಿಂಗ್ ಆಪ್ಟೋಫೋನು” ಎಂದು ಹೆಸರು.

ಈಚೆಗೀಚೆಗೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫುಗಳಮೂಲಕ ಬಲುಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಇತರರು ಏನುಮಾಡುತಿರುವರೆಂಬದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಯಂತ್ರ ಒಂದುಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಎಂತಹ ರಹಸ್ಯಸ್ಥಾನಗಳನ್ನಾದರೂ ಇತರರರಿಯದೆಯೇ ಬಹುದೂರದೊಳಿರುವ ತಂತಿಯ ಕೊನೆಯಮೂಲಕ ನೋಡಬ

ಸವಿನುಡಿ:—ಸ್ವಲ್ಪ ದರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಪ್ರಕಟನೆಗಳನ್ನು ಸಾವಿರಾರುಮಂದಿಗೆ ಹಂಚುವುದು.

ಭಿಗು. ಆದುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕಿರುವ ಮೇಲನ್ನು ಈಗ ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವು.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯುಂಟು, ತಂತಿಯ ಮೂಲಕ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ತಾರಾಯಂತ್ರವೆಂದೂ ತಂತೀವರ್ತಮಾನವೆಂದೂ ಹೆಸರುಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ ; ಇದು ಕೂಡ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. [illegible]

* * *

ನಾಲಗೆಯ ಮಹಿಮೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆಯು ಯಾರಿಗೆತಾನೆ ಏನುಪಕಾರವಮಾಡಿತು ! ಕಾಗೆಯು ಮಾಡಿದ ಅಪಕಾರತಾನೆ ಏನು ?

ಎಲೆ ನಾಲಗೆಯೇ !

ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ಸಂಪತ್ತು; ! ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ವಿಪತ್ತು; ! ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ಸುಖವು; ! ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ದುಃಖವು; ! ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ಮಿತ್ರರು; ! ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ಶತೃಗಳು; ! ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆ ಏನು ಸಾಮಾನ್ಯವೇ ? ಮನುಷ್ಯನು ಏಳ್ಗೆಯನ್ನೈದಬೇಕಾದರೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಒಂದು ಸಂಪತ್ತು ನಿನಗಿರಲಿ !! ಒಳ್ನುಡಿಯೆಂಬ ಆ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಧರ್ಮಪ್ರವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳ ಮನೋರಾಜನಿಂದ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿಪಡೆ ! ಅಮೋಘವಾದ ನಿನ್ನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಆವ ಮನುಷ್ಯನುಂಟಾಗಿರುವನೋ, ಅವನು ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಇತರರಿಗೂ ಮಾಡಲಾಪನು ; ತಾನೂ ಪಡೆವನು ; ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಆರ್ಜಿಸಬಹುದಾದ, ಮತ್ತು ಎಂದಿಗೂ ಕ್ಷೀಣಿಸದ, ಇಹದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು, ಪರದಲ್ಲಿ ಅಮಿತವಾದ ಆನಂದವನ್ನೂ, ಕೈಗೂಡಿಸುವ ಅದ್ಭುತಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದುದಾವುದು ? ನಿನ್ನ ಸಿರಿಯ ಅಪಾರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಜ್ಞಶಿರೋಮಣಿಗಳಲ್ಲದೆ ಇತರರು ಅರಿಯಲಾರ್ಪರೇ ? !!

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರು ಐಶ್ವರ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನೇ! ಅದರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಮಹನೀಯರು ಎಂದಿಗೂ ಅದನ್ನು ಆಶಿಸರು. ಐಶ್ವರ್ಯವು ಎಂದಿಗಾದರೂ ಅಸ್ಥಿರವಾದುದೇ ಸರಿ ! ಮತ್ತು :—

ಶ್ಲೋ ॥ ಅರ್ಥಾನಾಮಾರ್ಜನೇದುಃಖಂ । ಆರ್ಜಿತಾನಾಂತು ರಕ್ಷಣೇ । ನಾಶೇದುಃಖಂವ್ಯಯೇದುಃಖಂ । ಅರ್ಥೋದುಃಖಸ್ಯಭಾಜನಂ ॥'' ಎಂಬಂತೆ ನಿರಂತರವೂ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಉಚಿತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಸುಖವನ್ನು, ಪರಲೋಕಸದ್ಗತಿಯನ್ನು, ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳಬಹುದಾದರೂ. ಇದರಿಂದ ಪಾಪ ಸಂಘಟನೆಯಾಗುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು; ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನರು ಉತ್ಕೃಷ್ಟಸ್ಥಿತಿಗೇರಿದಷ್ಟೂ, ದುರ್ವಿಷಯಾಸಕ್ತರಾಗುವುದೇ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲವೇ ? ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉನ್ಮಾದವು ತಲೆಗೇರಲು, ಆಗ ಜನರು ಮಾಡಬಾರದ ಆವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾನೆ ಮಾಡದೆಬಿಡುವರು? ! ಧರ್ಮವನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸುವರು; ಆಚಾರವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸರು ; ಗುರುಗಳ ಗೌರವವನ್ನು ಗಣಿಸರು; ನೀತಿಯನ್ನು ನಿಂದಿಸುವರು; ಪ್ರಾಜ್ಞರನ್ನು ಹಳಿವರು; ಒಳ್ನುಡಿಯನೊಲ್ಲರು; ದೀನರಲ್ಲಿ ದಯೆಗೈ

ಸವಿನುಡಿ:—ಮುಂಗಡ ಹಣಕೊಡುವ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಬಹುಮಾನಗಳು ದೊರೆಯುವುವು.

ಯ್ಯರು ; [illegible] ಪ್ರೀತಿಸುವರು; ಸದಾ ಮುಖವನ್ನು ಗಂಟಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವುದೇ ತಮ್ಮ ಸಿರಿಗೆ ಭೂಷಣವೆಂದೂ, ಬಡವರೊಡನೆ, ಇಲ್ಲವೆ, ತಮ ಗಿಂತ ಕಡಮೆ ತರಗತಿಯವರೊಡನೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ತಮಗೆ ಗೌರ ವಕ್ಕೆ ಕುಂದೆಂದೂ ಭಾವಿಸುವರು. [illegible] [illegible] ಕಾಗದವನ್ನಾದರೂ [illegible] ಸದೆ [illegible] [illegible] ಅವರ ಮೂಲಮಂತ್ರ; ! ಪರ ರನ್ನು [illegible] [illegible] [illegible] ಅವರ ಮುಖ್ಯ ತಂತ್ರವು ! [illegible] [illegible] ಲಭಿಸುವುದು ! [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಗಾಯರವರು ಇನ್ನೂ ನಿದ್ರಿಸುತಿರುವರು ; ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿನಮೇಲೆ ಬಾರ ಯ್ಯಾ ; (ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಬಿಟ್ಟುಬಂದಾಗ) ಅಯ್ಯಾ ! ಈಗ ಸ್ನಾನವಾ ಡುತಿರುವರು ; (ಮತ್ತೊಂದುವೇಳೆ ಬಂದರೆ) ಊಟವಮಾಡುತಿರುವರು ; (ತಿರುಗಿ ಯೂ ಬಂದಾಗ) ತಿರುಗಾಡುತಿರುವರು ; ಜುಟ್ಟನ್ನು ಆರಿಸುತ್ತಿರುವರು ; (ಇನ್ನೊ ಮ್ಮೆ ಬರಲು) ಅಂತರ್ಗೃಹದಲ್ಲಿರುವರು ; (ಮತ್ತೂ ಹೋಗಿಬರಲು) ಈಗ ಪಗಡೆ ಯನ್ನು ಆಡುತಿರುವರು. ಮಾತನಾಡಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಹೊರಟುಹೋಗು ! ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಾ !) ದ್ವಾರಪಾಲಕರ ಇಂತಹ ನುಡಿಗಳಿಂದಲೇ ಅರ್ಥಿಯು ಅನೇಕವೇಳೆ ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿ ನಿರಾಶಾವಶನಾಗಬೇಕಾದರೂ, ಬಾಪಲ್ಯದಿಂದ ಬಹು ಕಾಲ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕದಾಚಿತ್ ಒದಗಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಗೋ ಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಆತನ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳಿಂದಲೇ ಆಗಲಾದರೂ, ತನ್ನ ಆಶೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಉನ್ನತ ಪದವಿಯಲ್ಲಿರು ವವರು, ಬಡವರ ಸುಖಕಷ್ಟಗಳನ್ನಾರು ತಿಳಿವರು ? ಕಾಲಿಗೆ ಜೋಡನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಿರುವನು ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲವೂ, ಚರ್ಮದಿಂದಲೇ ಆವೃತವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಭಾ ವಿಸುವುದೇ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಲ್ಲವೆ ? "ಭಾಗ್ಯೋನ್ಮತ್ತರ ಗುಣಗಳೇ ದುಷ್ಟರಾದ ಅಧಿ ಕಾರಿವರ್ಗದವರನ್ನೂ ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವುವು" ಎಂದಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವಿವರಿ ಸತಕ್ಕುದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೇ ಸರಿ ; !

ದುಷ್ಟಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಜನರು ಗೌರವಿಸುವುದು, "ಅವರು ತಮಗೆ ಕೇಡು ಮಾಡದಿರಲಿ" ಎಂಬುದ್ದೇಶದಿಂದಲ್ಲದೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರವೂ ಅಲ್ಲ ! ಸೂಕ್ತ ಗೌರವಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರಗೌರವಕ್ಕೂ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದ ವಿವೇಕಿಗಳಾರು ತಾನೆ ಅದನ್ನು ಬಯಸುವರು ? !!

ಶ್ರೀ ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ದಯೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸತ್ಪದವಿಯು ದೀನಾನಾ ಥವಿಪನ್ನರಿಗೆ ಉಪಕರಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಹೊರತು ಸುಖಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಆರು ದೃಢವಾಗಿ ಬಗೆದು ಅದರಂತೆ ಆಚರಿಸುವರೋ, ಅಂತಹರಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವಾಗಲೀ, ಅಧಿಕಾರವಾಗಲೀ, ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೂ, ಯಶಸ್ಕರವೂ ಆಗುವುದು. ಆ ಗುಣವಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ನಿತ್ಯದಾರಿದ್ರ್ಯವೇ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಾದವರು ಬಗೆಯುವ ರು !!

"ಭಾಷಾನಿಧಿ" ಬೋಧಕರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಒಂಬತ್ತು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿ ಸುವ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ. ಅಚ್ಚಾಗುತಿದೆ. ಅಚ್ಚು ಪೂರೈಸುವುದರೊಳಗೆ ಮುಂಗಡ ಹಣ ಕಳಿಸುವಂತಹರಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ನಾಲ್ಕಾಣೆ. ಅನಂತರ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಎಂಟಾಣೆ. ವಿಳಾಸಮಾತ್ರ ಕೊಡಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಾದರೂ, ಒಳ್ಳೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿರದಿದ್ದರೆ ಸುಖಪ್ರದವಾಗಲಾರದು. ಎಲೈ ರಸನೇಂದ್ರಿಯವೇ! ನೀನು ಸಂಪತ್ತಿಹೀನನಾಗಿದ್ದರೆ ಅಹಿತಕಾರಿಯಾಗುವೆಯಲ್ಲದೆ, ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯದೊಡನೊಂದಿದ್ದರೆ ಎಂದಿಗಾದರೂ, ನಿನ್ನಿಂದ ಅಧರ್ಮಸಂಭವವೇನಾಗುವುದುಂಟೇ!! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಸಂಪತ್ತೇ ಸಂಪತ್ತು! ಅದನ್ನೇನೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಲಿ! ನಿರಂತರವೂ ಮನಶ್ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ದಿವ್ಯೌಷಧವು! ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಮಿತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಂತಹುದು! ಸರ್ವರನ್ನೂ [illegible] [illegible] [illegible] ! [illegible] ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನೀಯುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು! [illegible] ಅದೇನೆಂದರೆ:— [illegible]—

[illegible] ಎಂದು ಶ್ರೀಶಂಕರ [illegible] !!

* * *

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ತಾನು ಹೆಜ್ಜೆಯೂರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಾಯ ಉಪಾಯಗಳನ್ನೆಣಿಸುವುದು ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ವಿಧಿಯು. ಸೃಷ್ಟಿಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಚರಿತಾರ್ಥವನ್ನು ಕುರಿತು ಎಷ್ಟೋಬಗೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ತಾಯಿಗರ್ಭದಿಂದಲೇ ಒಂದೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮೊತ್ತಮೊದಲು ಯಾರೂ ಕಲಿತಿರುವುದಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ? ನೆರೆಯವರನ್ನು ನೋಡಿ ಕಲಿಯುವುದು ಕೆಲವು, ತಾನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕಲಿಯುವುದು ಕೆಲವು, ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಕಲಿಯುವುದು ಕೆಲವು, ಗ್ರಂಥವ್ಯಾಸಂಗದಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವಂತವು ಕೆಲವು, ದೇಶಾಟನಮಾಡಿ ಕಲಿಯುವಂತವು ಕೆಲವು, ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚನಿರ್ವಾಹಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಾತನೂ ಸಮರ್ಥನಾಗಲಾರನು. ಒಂದೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಪ್ರಯಾಸಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವೋ ಅಷ್ಟೊ ಅಷ್ಟು ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಥವ ಮಾನವನ ಪರಮಾಯುಸ್ಸನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯತ್ನವೂ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಅವಧಿಯೂ, ಕಾಲನಿರೀಕ್ಷಣೆಯೂ, ಪ್ರಯಾಸವೂ, ಸಾಕಾದಮಟ್ಟಿನ ವ್ಯಯವೂ, ಯಾವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಎಂತಹ ಧೀರನಿಗೂ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಸಾಗದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಮಸ್ತ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದರೂ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವು ತಲೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ನಿಲುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಮಾನವನೂ ಸುಖಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ತನ್ನ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಯಾವಾತನಾದರೂ ತನ್ನ ನಿಕೃಷ್ಟದೆಸೆಯನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಪ್ಪುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಉತ್ಕೃಷ್ಟದೆಸೆಗೇರುವುದಕ್ಕಿರುವ ಅಭಿಲಾಷೆಯು ಅಕುಟಿಲವಾದುದಾಗಿ ಅಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ತಳಾದಿಯುಳ್ಳುದಾಗಿರಬೇಕು. ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಸುಖವೆಂದು ಯಾವುದನ್ನು ಭಾವಿಸುವನೋ ಅದು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ದುಃಖವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಬಹುದು. ಆಗ ತನ್ನ ಭಾಗಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಸುಖವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಂತೆ ಆಯಾತನಿಗೆ ಭಾಸವಾಗುವುದು ಸಹಜವು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನವಿಮುಖನಾಗಿ ಹಿಡಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ನಷ್ಟಭಾಗಿಯಾಗಿ ಪರಮಾವಧಿಯೂ, ಪರಿತಪಿಸುತಿರುವುದು ಸಿದ್ಧವು. ಇದೀಗ ಏಳಿಗೆಗೆ ಕುಂದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ.

"ಗೀರ್ವಾಣಭಾಷಾ ಪ್ರವೇಶದಾಯಿನಿ" ಅಚ್ಚಾಗುತಿದೆ. ಬೋಧಕರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು. ಅಚ್ಚುಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮುಂಗಡ ಹಣ ಕಳುಹುವವರಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ನಾಲ್ಕಾಣೆ. ಅನಂತರ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಹನ್ನೊಂದಾಣೆ. ವಿಳಾಸಮಾತ್ರ ಕೊಡಿ.

[illegible]ವಿಸಂತತಿಯು ಇಂತಹ ಕೇಡಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರಗೊಳುವುದನ್ನು ಕುರಿತು [illegible], ಗ್ರಂಥವ್ಯಾಸಂಗ, ನೀತಿಬೋಧೆ ಮುಂತಾದ ಸಕಲೋಪಾಯಗಳೂ ನೆಲೆಗೊಂಡಿವೆ. ಕಿರಿಯರಿಗೆ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಮೊದಮೊದಲು ಹಿತವಾಗಿ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಕಿರಿತನದಲ್ಲಿ ಹೀಗಾದ್ದರೂ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮದಿಂದ ಬುದ್ಧಿಯು [illegible] ಅಪಕ್ವದೆ [illegible], ಕುಕಾರ್ಯಗ [illegible] ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕಿರುವ [illegible] ತಂದುಕೊಳುವರಲ್ಲದೆ [illegible] ನೀತಿಯು [illegible] ಸುನೀತಿಯನ್ನು [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುವರು. ಪವಿತ್ರಮತಿಯುತರೆನಿಸಿಕೊಳಲಿಚ್ಛೆಸುವಂತವರು ಸರ್ವಂಸಕಜಂತುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನೋಡಬಾರದೆಂಬ ಕಟ್ಟಳೆಯುಂಟು. ನಮ್ಮ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ದುರಾಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಾಗದು. ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನಾಡಬಾರದು. ಮಾನವರ ಅಥವ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಅವಸ್ಥಾವಿಶೇಷವನ್ನು ನೋಡಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಲುಷಿತಚಿತ್ತರಾದವರು ಬಲುಮಂದಿ ಇರುವರು. ಹೇಯವಾದ ಚಿತ್ರಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವಿಕೆ, ಭಂಡಪದಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ, ಶೃಂಗಾರಕಥೆಗಳನ್ನೋದುವಿಕೆ, ಇವುಗಳಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಕೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹುವಾಗಿ ಅವಕಾಶವುಂಟು. ನೀತಿಭಾವಗರ್ಭಿತವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೋದುವಿಕೆಯಿಂದ ಹೃದಯವು ಸದ್ಭಾವಪೂರಿತವಾದಾಗ ದುರ್ನೀತಿದಾಯಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೋದುವುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಕೆಡುವುದೇನಚ್ಚರಿ ? ಭಗವನ್ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನಪ್ರಪೂರಿತವಾದ ಹರಿಕಥೆ, ರಸಭರಿತವಾದ ಸಂಗೀತ, ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಮನವು ಸದ್ಭಾವಪೂರಿತವಾಗಿ ಪರವಶವಾಗುವಾಗ ಶೃಂಗಾರಕಥೆಗಳೋದಿ, ಭಂಡಪದಗಳೂ, ಪುಂಡುಹಾಡುಗಳೂ, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಮನಸು ತಲ್ಲೀನವಾದಾಗ ದುರಾಲೋಚನಾಪರಿಪೂರಿತವಾಗಿ ಕೀಳ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಯಿಟ್ಟು ಕೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮಾನವೇನು ?

ಚಿಕ್ಕವರಾಗಲಿ, ದೊಡ್ಡವರಾಗಲಿ, ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಎದುರಾಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಾಗ ಬಲು ತಾಳ್ಮೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿರತಕ್ಕದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವು. ಬಾಯ್ಮಾತೊಂದು ಹಿತವಾಗಿದ್ದಿತೆಂದರೆ ಸಮಸ್ತ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗೂ ಆಕರವು. ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಬಂದಿತೋ ಅಷ್ಟುಬೇಗ ಅಸೂಯೆಗೊಳ್ಳುವಂತವರು ಅನೇಕರಿರುವರು. ಆಗಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಹರ ಮುಖಮುದ್ರೆಯೂ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಚೇಷ್ಟೆಗಳೂ ನೋಡುವಂತವರಿಗೆ ಅತೀವ ಅಸಹ್ಯಕರವಾಗಿರುವುದು ಕೇವಲ ವಿಕಾರರೂಪದಿಂದ ಯಾವಬಗೆಯಿಂದ ಮಾತಾಡಿದರೂ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಇಂಗಿತವು ಹೊರಪಡಿಸದಿರುವದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಇಂತಹ ಚೇಷ್ಟೆಗಳು ಹಿತವರನ್ನು ಕೂಡ ಅಹಿತರನ್ನಾಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತವೆ. “ಮಾತುಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಜಗಳವಿಲ್ಲ’’ ಎಂಬ ಗಾದೆಯನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದು.

“ಮಾತಿನಿಂದ ಕಂಟು, ಮಾತಿನಿಂದ ನಂಟು’’ ಇದೊಂದು ಚಿತ್ರತಮವಾದ ಗಾದೆಯು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುವುದು. ನೋಡಿ; ಮಾತಾಡುವುದೂ ಕಷ್ಟ, ಮಾತಾಡದಿರುವುದೂ ಕಷ್ಟ; ಮುಖಗಂಟಿಕ್ಕಿ ಧೂರ್ತ್ಯಧ್ವನಿಯಿಂದ ಹಿತ

“ಸವಿನುಡಿ”ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತವರು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲುವಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸೇರುವಂತೆ ಹಣದೊಡನೆ ಬರೆದುಕೊಳತಕ್ಕದು. ಸಂಪಾದಕ.

ವಾದ ಮಾತನ್ನೇ ಆಡುವವರಾದರೂ ಕೇಳುವವರಿಗೆ ಕಠಿಣವಾಗಿ ತೋರಿ ಅರ್ಥಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕೆಲವು [illegible]. ಹೀಗೆ [illegible] ಮನೋವೃತ್ತಿಯು [illegible], [illegible], ಅನ್ಯರ ಹಿತವನ್ನೇ [illegible], ಆದರೇನು ! ವಾಕ್ಯಾ[illegible]ದಿಂದಲೂ, ಧ್ವನಿವಿಶೇಷ[illegible] ಒಳ್ಳೆಯದು; ಎದುರಾಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯ[illegible] [illegible] ತಿದ್ದುವಬಗೆಯಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿನ ಸಲಕರಣೆಗಳಣಿಮಾಡಿ ಮರಳಿ ಲೋಕಸೇವಾಮಹತ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಕಟ್ಟಿ ನಿಂತಿದೆ. ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಧಾರೆಯೆರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಪರಮಕೃಪಾಳುವಾದ ಆ ಭಗವಂತನು ಈಡೇರಿಸುವನೆಂಬ ನಂಬುಗೆಯಿಂದಲೆ ಸ್ವಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸೇರಿದುದು. ಪಟ್ಟಣವಾಸವು "ಸವಿನುಡಿ"ಗೆ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ "ಸವಿನುಡಿ"ಯು ಹೊಸದಲ್ಲ. ಹೊಸಪರಿಚಯದ ಪ್ರಮೇಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ದೈವಘಟನೆಯು ಬಹು ಚಮತ್ಕಾರವಾದುದು ! ಅದು ಯಾರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಯಾವ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ ತಂದುಬಿಡುವುದೆಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಗೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೂ ಈ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರವಿದ್ದೇ ಇರುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬಲುಬೇಗಲೂ ಕೆಲವರು ಬಹು ನಿಧಾನವಾಗಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವರು. ಹೊಸ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೋ, ಹೊಸ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೋ, ನಾವು ಹೆಜ್ಜೆಯೂರಿದಾಗ ನಮಗೊಂದುಬಗೆಯ ಹೊಸತಾದ ಉತ್ಸಾಹವು ಹುಟ್ಟುವುದೆಂಬುದು ಅನೇಕರ ಅನುಭವದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯವು. ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೂ ನಮಗೂ ಇರುವ ಪರಿಚಯವು ಹೊಸತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಹಳೆಯದಾದರೂ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದೃಢತರವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮೈಕ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು (ಅಂತಃಕರಣಗಳು) ಪೂರ್ವದಂತೆಯೆ ಇರುವುದರಜೊತೆಗೆ ವಿಘ್ನಪರಂಪರೆಗಳೂ ಬಲುಮಟ್ಟಿಗೆ ದೂರವಾಗಿ ಸಾರಿವೆ.

ಉತ್ಸಾಹಪೂರಿತವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯಸೇವಿಗಳ ಚರಣಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ನಿಂತಿರುವ ಸವಿನುಡಿಗೆ ಪಂಡಿತರು ಪಿತೃಸ್ಥಾನೀಯರೆಂಬ ಭಾವನೆಯು ಕಳಂಕರಹಿತವಾದುದು. ಪುತ್ರನಿಗೆ ಪಿತೃವಾಕ್ಯಪರಿಪಾಲನವು ಪರಮಧರ್ಮವಷ್ಟೆ ? ಅಂಜುತಂಜುತ ಅಂಜಲಿಬದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಕುವರನಿಗೆ ಕರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಕರ್ತವ್ಯಪಥದೊಳು ಸಾನಂದದಿಂದ ನಿಸ್ಸಂದೇಹಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೋಡುತಿರುವಂತೆಯು, ಅಡ್ಡವಿಡ್ಡೂರಗಳಿಗಂಜಿ ಹಿಂಜರೆಯದೆ ಅವಿಚಲಿತ ಧೈರ್ಯೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕರ್ಮಮಾಡುವಂತೆಯೂ, ಕಾಲೋಚಿತವಾದ ಸಾಧನಾಮಂತ್ರೋಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದರಮೂಲಕ ಪಿತೃವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸವಿನಯವಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಹಿತೋಪದೇಶಮಾಡಿ ಹರಸದೆ ಅಸಡ್ಡೆಮಾಡುವತಂದೆಯರುಂಟೆ ? ಸವಿನುಡಿಯು ಬಹುಕಾಲದ

"ಸವಿನುಡಿ" ತಾಲ್ಲೂಕು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರುಗಳಾಗಲಿಚ್ಛೆಸುವಂತವರು "ಸಂಪಾದಕ" ರಿಗೆ ಬರೆದು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ

[illegible] [illegible] ಹೊಸಪರಿಚಯಗಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು [illegible] [illegible] ಕುರಿತು ಬೊತ್ತವೊದಲು ಡಂಭವಾಗಿ [illegible] ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತೋರಪಡಿಸುವುದು ಮೇಲು.

[illegible] ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ನವೀನಪದ್ಧತಿಯನುಸರಿಸಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ [illegible]. ಆದರಿಂದ ನಾವು ಸಾಕ್ಷರ [illegible]. [illegible] ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Reg. No. M. 1146

1887

ಕನ್ನಡಿಗರ ಕೂಟ
ಧಾರವಾಡ

ಸವಿನುಡಿ.
सविनुडि.

ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ
ಮಾಸ ಪುಸ್ತಕಾವಳಿ

ಸಂಪುಟ ೧೨ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೫೮ ? ಸಂಚಿಕೆ ೨

ಭಾರತಿ ಸಂಪಂಗಿರಾಮು,
ಲೇಖಕ, ಸಂಪಾದಕ, ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರಕ.

ಯಾಂತಿನ್ಯಾಯ ಪ್ರವೃತ್ತಸ್ಯ | ತಿರ್ಯಞ್ಚೋಽಪಿ ಸಹಾಯತಾಂ |
ಆಪಂಥಾನಂತು ಗಂತಸ್ವಂ | ಸೋದರೋಽಪಿ ವಿಮುಂಚತಿ ||

ಸತೀದೇವಿ.

ಮುಂದೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವವು,
೨ ಸುನೀತಿ. ೩ ಶಕುಂತಲೆ.

ಸರ್ವಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಸಂಪಾದಕನದು.

ಶಾರದಾವಿಲಾಸ ಮತ್ತು ಕಾಕ್ಸ್ಟನ್ ಮುದ್ರಣಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕನಿಗೋಸ್ಕರ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೋಟೆಯ ಸಿ. ಬೀದಿ ೪೨ನೆಯ ನಂಬರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಿ ಸಂಪಂಗಿರಾಮನಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಸ ವಿ ನು ಡಿ.

ಕನ್ನಡನುಡಿಯ ಮಾಸಪುಸ್ತಕಾವಳಿ.

ಬೀಕರಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಅರ್ಧ ಕ್ರಯ ! ಅರ್ಧ ಕ್ರಯ !! ಅರ್ಧ ಕ್ರಯ !!!

1. [illegible] (ಪೂರ್ವಭಾಗ)	[illegible]	14. [illegible] ([illegible] ಭಾಗ)	1-8-0
2. [illegible]	[illegible]	15. ಶ್ರೀವಿವೇಕಾನಂದಸ್ವಾಮಿ.	0-4-0
3. [illegible]	0-12-0	16. ಶ್ರೀವಿವೇಕಾನಂದರ [illegible]	0-4-0
4. ಸಾವಿತ್ರಿ.	[illegible]	17. [illegible]	0-8-0
5. [illegible]	[illegible]	18. [illegible]	0-12-0
6. [illegible]	[illegible]	19. ಕನ್ನಡ [illegible]	0-9-0
7. [illegible]	[illegible]	20. [illegible]	0-2-0
8. [illegible]	[illegible]	21. [illegible]	0-2-0
9. [illegible]	[illegible]	22. [illegible]	0-2-0
10. [illegible]	[illegible]	23. [illegible]	0-2-0
11. [illegible]	[illegible]	24. [illegible]	0-4-0
12. [illegible]	[illegible]	25. [illegible]	0-2-0
13. [illegible]	[illegible]	26. [illegible]	0-3-0
		27. [illegible]	0-4-0
		28. [illegible]	0-4-0
		ಒಟ್ಟು	12-2-[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಸ ವಿ ನು ಡಿ.

ಸತೀದೇವಿ.

ಹರಿದ್ವಾರದಬಳಿ ಹಿಮಾಚಲದಿಂದ ಭೂತಲಕ್ಕೆ ಗಂಗೆಯು ಪ್ರವಹಿಸುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕನಖಲವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣವುಂಟು. ಯಿದನ್ನು ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಆಳುತಿದ್ದನು. ೨

ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಅತುಳಪ್ರತಾಪವುಳ್ಳವನು. ಐಶ್ವರ್ಯದಲ್ಲೂ, ವೀರ್ಯದಲ್ಲೂ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಆತನಿಗೆ ಸಮಾನರಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಆತನು ಮಹಾತಪಸ್ಸಂಪನ್ನನು. ಆತನು ಮಾಡಿರುವ ಯಜ್ಞ, ದಾನ, ವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲಳವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಜನರು “ಧರ್ಮದಲ್ಲೂ, ಕರ್ಮದಲ್ಲೂ ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಸಮಾನರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತಿರುವರು.

ದಕ್ಷನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಕನಖಲನಗರವು ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಮರಾವತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಸೋಲಿಸುತಿರುವುದು. ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳು ಕಳೆದರೂಕೂಡ, ಕನಖಲ ನಗರದ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೌಂದರ್ಯವು, ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಬದಲಾಯಿಸಿಲ್ಲ. ಯೀ ಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಪರ್ವತಗಳಿಗೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅರಸಾದ ಹಿಮಾಚಲವು ಶಿಖರದಮೇಲೆ ಶಿಖರಗಳನ್ನೇರಿಸಿಕೊಂಡು [illegible]ಯಂತೆ ನಿಂತಿರುವುದು. ಯಿವೆರಡರನಡುವೆ ಮಹಾಕಾಯವುಳ್ಳ ಘಟಸರ್ಪಾಕಾರವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಹಿನಿಯಾದ ಗಂಗೆಯು ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತಿದೆ. ಕನಖಲ ನಗರದಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯು ಅಪೂರ್ವ ಶೋಭೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಗಂಗಾಜಲವು ಸ್ಫಟಿಕದಂತೆ ಸ್ವಚ್ಛವು. ನದೀತಲದಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮೀನುಗಳು ನೋಟಕರಕಣ್ಗೆ ಥಳತಳಗುಟ್ಟುತ ಅದ್ಭುತವನ್ನೂ, ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನೂ, ಉಂಟುಮಾಡುವುವು. ಗಂಗಾಜಲವು ಕೆಲವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಪಾದರಸದಂತೆ ಶುಭ್ರವಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವೆಡೆ

ಯಲ್ಲಿ ಮೇಘವರ್ಣದಂತೆ ನೀಲವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಶೋಭಿಸುತಿದೆ. ಗಂಗಾ [illegible] ಕಂಡುಕೊಂಡು ಮುಗ್ಧವಾದ ಆರ್ಯರ್ಷಿಗಣವು [illegible] ಗಂಗಾಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡತಕ್ಕ ದೆಂದು [illegible] ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಅನುಜ್ಞೆಯು ಈಗಲೂ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವುದು, ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಿಕರನೇಕರ ಅನುಭವದಲ್ಲಿದೆ. [illegible] ಗಂಗಾನದಿಗೆ ನೀಲಧಾರೆಯೆಂದು ಹೆಸರು. ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯ [illegible] ಪ್ರವಾಹವು, ಈ ನೀಲಧಾರೆಯ [illegible] ಗಂಗೆಯು ಆ ಪ್ರವಾ[illegible]

[illegible]

ಯೆಂದು ಆಗಿಂದಾಗ ಕೇಳುತಿರುವರು. ರಾಜಕನ್ನೆಯರೇನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಮುತ್ತುರತ್ನಗಳನ್ನು ಬಿಸುಟು, ಆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಾದು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಆಟದಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬುತಿರುವರು. ರಾಜಕನ್ನೆಯರು ದಿನಕ್ರಮವಾಗಿ ದೊಡ್ಡವರಾಗುತ ಬಂದರು. ಆಗ ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಅತ್ಯಂತ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಅವರ ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದನು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೂ, ಅಳಿಯಂದಿರನ್ನೂ ನೋಡಿ ರಾಜಾರಾಣಿಯರ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರವಿಲ್ಲವಾಯ್ತು. ವಿವಾಹವಾದಬಳಿಕ ರಾಜಪುತ್ರಿಯರೊಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಶ್ವಶುರಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಸುಖದಿಂದ ಸಂಸಾರಯಾತ್ರೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು.

ದಕ್ಷರಾಜನಿಗೆ ಅವಿವಾಹಿತೆಯಾದ ಕನ್ನೆಯೊಬ್ಬಳೇ ಉಳಿದಿರುವಳು. ಆಕೆಯ ಹೆಸರು ಸತೀದೇವಿ. ಈಕೆಯು ಸರ್ವಕನಿಷ್ಠತನುಜೆಯಾದುದರಿಂದ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳಿಗೆ ಬಹು ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರಳು. ಒಂದುದಿನ ಅರಸೂ ಅರಸಿಯೂ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅರಸಿಯು ಅರಸನನ್ನು ಕುರಿತು—

"ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುರೂಪರಾದ ವರಗಳೊಡನೆ ಮದುವೆಯಾಯ್ತು. ಯೆಲ್ಲರೂ ಸುಖದಿಂದಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಸತಿಗೂ ಕೂಡ ಉತ್ತಮವಾದ ವರನನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು" ಎಂದಳು. ಅರಸನು "ತಥಾಸ್ತು" ಎಂದನು. ಸತೀದೇವಿಯ ರೂಪಗುಣಶೀಲ ಸಂಪನ್ನತೆಯನ್ನೇನೆಂದುತಾನೇ ಬಣ್ಣಿಸುವುದು? ರಾಜಕನ್ನೆಯರೆಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಆಕೆಯು ಅನುಪಮಸುಂದರಿಯು. ಸತಿಯ ರೂಪ ಆಕೆಯ ಅಂಗವರ್ಣದಿಂದಲೂ, ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣುಮೂಗು ಕಿವಿಗಳ ಘಟನಾವಳಿಯಿಂದಲೂ ನಿರ್ಣಯವಾಗತಕ್ಕುದಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಆಕೆಯ ಭಾವ, ಮತ್ತು ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆಕೆಯನ್ನು ಯೆವೆಯಿಕ್ಕದೆ ಯಾರಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ನೋಡುವರೋ, ಅವರು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾಗಿರುವರು. ಸಾಧುಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ಬಾಲಿಕೆಯಾದ ಸತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ವಿಶ್ವಮಾತೆಯನ್ನು ಕಂಡಂತೆ ಪರವಶತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದಲೂ, ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಆಕೆಯನ್ನು ವಂದಿಸುವರು. ಅರಮನೆಯ ಇತರ ರಾಜಕನ್ನೆಯರ ಪ್ರಕೃತಿಯಂತೆ ಸತೀದೇವಿಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲ.

ಇತರ ಕನ್ನೆಯರನ್ನು ಅಶನವಸನಗಳೂ, ವೇಷಭೂಷಣಗಳೂ, ಮರುಳು ಮಾಡಿಬಿಡುವವು. ಸತೀದೇವಿಗೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆದರವಿಲ್ಲ. ರಾಜಕನ್ನೆಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಯಿಂದ್ರಧನುರ್ವರ್ಣದ ಸೀರೆಯನ್ನೂ, ಕೆಲವರು ಪದ್ಮಪತ್ರ [illegible] ಅಂಗಾವರಣವನ್ನು ಧರಿಸುತಿರುವರು. ಸತೀದೇವಿಯು ಗೈರಿಕವರ್ಣ ವಸನವನ್ನೂ, ಸ್ಫಟಿಕರಾಜಿತ ಅಂಗಾವರಣವನ್ನೂ ಅಲಂಕರಿಸುವಳು. ಇತರ ರಾಜಕನ್ನೆಯರು ಗಜಮುಕ್ತಾಹಾರವನ್ನು ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವರು. ಕೈಯೊಳು ಪಚ್ಚೆಗಲ್ಲಿನ ಕಂಕಣಧಾರಣ ಮಾಡಿರುವರು. ಸತೀದೇವಿಯ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಸ್ಫಟಿಕಮಣಿಮಾಲೆಯು ರಾಜಿಸುತಿರುವುದು. ಕರದಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳ ಕಂಕಣವು ವಿರಾಜಿಸುವದು. ಇತರ ರಾಜಕನ್ನೆಯರು ಮೃಗಮದ ಚಂದನಾದಿಗಳನ್ನು ಲೇಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಸತೀದೇವಿಗೋ ಲಲಾಟದಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಗಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ಯಜ್ಞಕುಂಡದ ಭಸ್ಮ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವು ಶೋಭಿಸುತಿರುವುದು. ಧಾತ್ರಿಯರು [illegible] ರಾಜಪುತ್ರಿಯರ ತಲೆಗೂದಲನ್ನು ಬಾಚುವರು. ಸತೀದೇವಿಯ ತಲೆಗೂದಲು [illegible] ಜಟೆ [illegible]

[illegible]

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ, ಧಾರವಾಡ.

ವೆನು.'' ಕೂಡಲೆ ತನ್ನಲ್ಲಿತಾನು ''ಇವರು ಬಟ್ಟೆ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ, ಹೊಡವೆಯಿಡುವುದಕ್ಕೂ, ಬಲಾತ್ಕರಿಸುವರು. ಇದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಗೃಹಿಣಿಯಾಗುವಂತಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ ?'' ಅಂದುಕೊಂಡಳು.

ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಕೂಡ ಸತೀದೇವಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಮರುಗುತಿರುವನು. ಆದರೆ ಸತಿಯು, ಸರಳತೆಗೆ ಪ್ರತಿಮೂರ್ತಿಯು, ಮಮತಾಮಯಿ, ಆನಂದಮಯಿಯಾದೇವಿ. ಯಿಂತಹ ಕಠೋರಹೃದಯರಿಗೂ ಆಕೆಯ ಸರಳಮಾರ್ಗವು ಬೋಧಜನಕವಾಗಿರುವುದು. ಆದದರಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆತನು ತುಟಗಳನ್ನಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷತಃ ಸತಿಯುಬಳಿಯಲ್ಲೊಂದುಬಗೆಯ ಗುಣವು ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವುದು. ಸತಿಯು ತುಂಬಾ ಅಭಿಮಾನಿನಿಯು; ಸ್ವಲ್ಪ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾತಾಡಿದಾಗ ಆಕೆಯ ನೀಲೋತ್ಪಲಸದೃಶವಾದೆರಡು ಕಣ್ಣುಗಳೂ, ಕಂಬನಿದುಂಬುವುವು. ಆಗ ಆತನು ಸತಿಯಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು ರಾಜಮಹಿಷಿಯೊಡನೆ ''ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಈ ಸತೀಮಣಿಯನ್ನು ಶುಂಠನಕೈಯಲ್ಲಿಡದಿರಲಿ'' ಯೆಂದು ಹೇಳುತಿರುವನು. ಬರುತಬರುತ ಸತೀದೇವಿಗೆ ವಿವಾಹಯೋಗ್ಯಕಾಲ ವೊದಗಿತು. ಆಗ ದಕ್ಷರಾಜನು ಸತೀದೇವಿಗೆ ವರಾನ್ವೇಷಣಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತನಾಗಿ ತನ್ನ ಸೋದರನಾದ ದೇವರ್ಷಿ ನಾರದನನ್ನು ಕುರಿತು ''ಹೇ ನಾರದ ! ನೀನಾದರೋ, ತ್ರಿಲೋಕಸಂಚಾರಿಯು. ಧನಿ, ದರಿದ್ರನು, ಗೃಹಸ್ಥನು, ಸನ್ಯಾಸಿ, ಮುಂತಾದವರಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದವರು ವಿರಳ. ನಮ್ಮ ಸತೀದೇವಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ವರನನ್ನು ನೋಡಿರುವೆಯಾದರೆ ಹೇಳು; ನೋಡುವೆನು'' ಅಂದನು.

''ಅನುಜ್ಞೆ ! ಯೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಾರದನು ಹೊರಗೆ ಹೊರಟು ಬಹುದಿನ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ತ್ರಿಕಾಲಜ್ಞಾನಸಂಪನ್ನನಾದ ಆ ನಾರದನು ಹಿಂದಿರುಗಿ [illegible] ಸೇರಿ, ರಾಜನೂ ರಾಜಮಹಿಷಿಯೂ ಇರುವಾಗ

''ನಾನು ನಮ್ಮ ಸತೀದೇವಿಗೆ ವೊಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ವರನನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುವೆನು. ಸತೀದೇವಿಗೆ ಅದಕ್ಕೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟನಾದ ವರನನ್ನು ನಾನು ಕಾಣೆನು.'' ಅಂದಬಳಿಕ ದಕ್ಷರಾಯನು ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ಜಿಜ್ಞಾಸಿಸುತ್ತಾನೆ.

“ಪಾತ್ರನಾವುದು ? ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿಸು.” ನಾರದ “ಕೈಲಾಸಪುರದರಸು” ಅಂದನು. ಕೇಳಿ ದಕ್ಷರಾಯನ ಹಣೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಂಚಿತವಾಯ್ತು. ಆದರೆ ಆತನು ಬೇರೆ ಮಾತಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಅರಸಿಯು ಆ ನಾರದಮುನಿಯೊಡನೆ

“ಕೈಲಾಸಪುರ್ರೇಶನೆ ? ಅನಾದರೆ ಬಹುದೂರ. ಅತೀವದುರ್ಗಮ. [illegible] ಸತಿಗೆ ಮದುವೆಯಾದಮೇಲೆ ಆಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಸರ್ವದಾ ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತಿಲ್ಲ. [illegible]”

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಭಗ್ನಮನೋರಥರಾದರು. ಲೋಕಕಂಟಕರಾದ ಆ ತ್ರಿಪುರಾಸುರರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದುದು ಈ ಮಹಾಧನುವಿನಿಂದಲೇ” ಅಂದನು.

ಅರಸಿ—“ಆಳು ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿರುವನು.”

ನಾರದ—“ಅದನ್ನು ನಾನೇನೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಲಿ ? ಕಾಲದ್ವಯದಂತೆ ದೃಢೋನ್ನತದೇಹವು, ಆಜಾನುಬಾಹುಗಳು, ಆಕರ್ಣವಿಶ್ರಾಂತನಯನಗಳು, ರಜತಗೌರವರ್ಣ, ಸರ್ವದಾ ! ಪ್ರಸನ್ನವದನ, ಯಿಂತಹ ಸ್ಫುರದ್ರೂಪವು ಬೇರೆ ಯಿನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದು. ಇದು ಸತೀದೇವಿಯ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಶೋಭಿಸತಕ್ಕದು.” ಯಿಂತೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾರದನು ಸುಮ್ಮನಾದನು.

ಸತೀದೇವಿಯ ಸಖಿಯಾದ ವಿಜಯೆ ಯೆಂಬಾಕೆಯು ಕಾರ್ಯಾಂತರದಿಂದ ರಾಜಮಹಿಷಿಯಬಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದವಳು ಸತೀದೇವಿಯ ವಿವಾಹಸಂಬಂಧವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೂಡಲೆ ಸಂಭ್ರಮಗೊಂಡು ಸತೀದೇವಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಯನ್ನು ಸೇರಿ —

ಸತಿ ! ನಿನ್ನ ಮನೋಭೀಷ್ಟವು ಸಿದ್ಧಿಸಿತು. ನೀನಿಷ್ಟುದಿನವೂ ಯಾವಾತನನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದೆಯೋ, ಆ ಕೈಲಾಸಪತಿಯೊಡನೆಯೇ, ನಿನಗೆ ವಿವಾಹ ಸಮಾರಂಭವು ಅತ್ಯಂತಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ” ಅಂದಳು.

ಸತೀದೇವಿಯು, ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡದೆ, ತನ್ನೆರಡು ಕೈಗಳ ಚಂಪಕ ಕಲಿಕಾನಿಭಾಂಗುಲಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ, ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಿಂತು, ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು.

ಇತ್ತ ನಾರದಮುನಿಯೊಡನೆ ಅರಸಿಯು

“ ವರನ ಧನಸಂಪತ್ತೆಷ್ಟಿರಬಹುದೋ ?

ನಾರದ—“ ರತ್ನಗರ್ಭಿತ ಕೈಲಾಸವೇ ಆತನ ರಾಜ್ಯವು, ಯಕ್ಷರಾಜನಾದ ಕುಬೇರನೇ ! ಆತನಿಗೆ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷನು.

ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ರತ್ನಪ್ರಿಯೆಯಾದ ಯಾವ ಅರಸಿಕಾನೇ ಕುಬೇರನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅರಿಯಳು ? ವಜ್ರ, ಮುತ್ತು, ಮರಕತ, ಮಾಣಿಕ್ಯ, ವೈಡೂರ್ಯ, ಮುಂತಾದ ರತ್ನಸಮುದಾಯವು ಕುಬೇ

ರನೊಬ್ಬಾತನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರಲ್ಲಿತಾನೇ ಇರುವುದು? ಅಂತಹ ಕುಬೇರನೇ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರುವಂತಾತನ ಸಂಪತ್ತಿನ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನಾರುತಾನೇ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲು ಶಕ್ತರಾದಾರು?"

ಅರಸಿ—ಆತನತಾಯ್ತಂದೆ, ಅಣ್ಣ, ತಮ್ಮ, ಮೊದಲಾದಬಂಧುವರ್ಗ?

ನಾರದ—ಸಗುಣ, ಪರಮಾತ್ಮನಾದವಲ್ಲಿ ಯಿದೊಂದು ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೋಷ. ಯಿಶ್ವರನಿಗೆ ಕುಲವಿಲ್ಲ, ಗೋತ್ರವಿಲ್ಲ, ತಾಯ್ತಂದೆಗಳಿಲ್ಲ. ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ಆತನು ಬಾಂಧವನು." ಅದರೆ ಅರಸಿ! ಮದುವೆಯಾಯಿತ್ತೇ, ನಿಮ್ಮ ಸತೀದೇವಿಯು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟೇಶ್ವರಿಯಾಗುವಳು."

ಅರಸಿಯು ನಾರದನ ಕಡೆಗೆ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಕಟಾಕ್ಷದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಳು. ನಾರದನು ಮರಳಿ

" ಅರಸಿ! ಪರಮ ಹಿತಚಿಂತಕನಾಗಿ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿರುವೆನು. [illegible]

ಗೊಲಿಯಾ ಕೃಷ್ಣನವರು.

ಪೆನು. ಈಗ ನೀವು ದಂಪತಿಗಳು ಯೋಚಿಸಿ ಯಿಚ್ಛೆ ಬಂದಂತೆ ನಡೆಸಬಹುದು." ಅಂದು ಸುಮ್ಮನಾದನು.

ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ದಕ್ಷನಮುಖವು ಪ್ರಸನ್ನವಾಯಿತು. ಆತನು ಮರಮರಳಿ ತಲೆದೂಗುತಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟರೊಳು ಅರಸಿಯ ಪ್ರವೀಣೆಯಾದ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯೊಬ್ಬಳು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು.

ಅರಸಿಯ ಮುಖಮುದ್ರೆಯನ್ನು ನೋಡಿ "ಒಡತಿಯೇ! ಸತೀದೇವಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕಳಾದಳು. ತಾಯ್ತಂದೆಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸತ್ಕುಲಪ್ರಸೂತನೂ, ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯಸಂಪನ್ನನೂ, ಆದ ವರನನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಆತನ ಕೈಯಲ್ಲಿಡುವುದು ಧರ್ಮವೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಲು ನಾನು ದಾಸಿ; ಯೆಷ್ಟರವಳು? ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿಯೆಲ್ಲರೂ ತಕ್ಕಸ್ಥಳವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿಸೇರಿ ಸುಖವಾಗಿರುವರು. ಸತೀದೇವಿಯ ಸಂಗತಿಯು ತಮಗೂ ಮಹಾರಾಜರಿಗೂ, ಮನವರಿಕೆಯಾಗಲ್ಲಿಲ್ಲವೇಕೋ, ನಾನರಿಯೆ; ಹೇಗಾದರೂ, ಬಂದುತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಸತೀದೇವಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಲೇ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಬೇಡಿಕೊಳುವೆನು." ಅಂದಳು.

ಅರಸಿ—ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟು "ಸಕಲಗುಣಸಂಪನ್ನನನ್ನು ಯೆಲ್ಲಿತಾನೇ ಅರಿಸುವುದು? ಮಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ತಾಯ್ತಂದೆಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ಸರಿ; ನಾವು ಯಾರಿಗಾದರೆ ಕೊಟ್ಟು, ಧಾರೆಯೆರೆಯುವೆವ್ರೋ; ಆತನೆಂತಹನಾದರೂ, ಆತನಲ್ಲಿಯೇ, ನಮ್ಮ ತನುಜೆಯು ಅನುರಕ್ತಳಾಗಿರತಕ್ಕದು. ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಗುಣದಲ್ಲಿ, ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಧೈರ್ಯಸಾಹಸಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನನಾಗಿರುವಾತನ ಕೈಯೊಳೇ ಸತೀದೇವಿಯನ್ನಿಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಜನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು." ಅಂದಳು. ಕೂಡಲೆ

ದಕ್ಷ—"ಅರಸಿ! ಬ್ರಹ್ಮಘಟನೆಯನ್ನು ನಾನು ಅರಿತೆನು. ಮಗಳು ಯೆಂತಹ ಗುಣವಂತೆಯೋ, ಅಂತಹ ಗುಣಸಂಪನ್ನನನ್ನೇ ಅರಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿನ್ನ ನನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪಗಳೀಗ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸತೀದೇವಿಗೆ ಅನುರೂಪವಾದ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ವರನೇ ಸರಿಯೆಂದು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿದೆನು."

ಕೈಲಾಸಪತಿಯ ಸಂಗಡ ಸತೀದೇವಿಯ ವಿವಾಹವು ಸ್ಥಿರಪಟ್ಟಿತು.

ಮಹಾರಾಜನಾದ ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಸತೀದೇವಿಯ ಮದುವೆಯ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತನಾದನು.

ಶುಭದಿನದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಲಗ್ನಪತ್ರ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ರಾಜಭವನವು ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಶೋಭಿತವಾಯಿತು. ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಮಾರಿಯರು ರಾಜಭೂಷಣಯುಕ್ತರಾಗಿ ಸೊಂಪಾಗಿರುತ ಸಂಭ್ರಮಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಕೈಲಾಸಪತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾರದಮಹರ್ಷಿಯು ಹೇಳಿದ್ದ ಸಮಸ್ತ ಸಂಗತಿಯೂ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.

[illegible]

[illegible]

ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನದು.

ಹಾಗೆಯೇ ಮದುವೆಗೆ ತಾನು ಬರುವುದಲ್ಲದೆ ಮದವಣಿಗಿತಿಗೂ ಅದೇ ವೇಷವನ್ನೇ ಅಳವಡಿಸಿದನು.''

ಮತ್ತೊಬ್ಬಾಕೆ—''ಸತೀದೇವಿಯು ಐಶ್ವರ್ಯವತಿಯೇ ಸರಿ; ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆಕೆಯ ಮುಖಕಾಂತಿಯು ಸಮಸ್ತೈಶ್ವರ್ಯಸಂಪನ್ನಯೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು. ಮೇಲೂ ರಾಜಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಏನು ಕೊರತೆ ? ಹತ್ತುಮಂದಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಕಷ್ಟತೋರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸತೀದೇವಿಯು ನಿಮಗೂ ಮಹಾರಾಜನಿಗೂ ಪ್ರೇಮಪುತ್ರಿಯಷ್ಟೆ ?''

ಈ ಮಾತುಗಳು ಅರಸಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಹಿತವಾಗಿ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಯೋಚನಾನಿಮಗ್ನಳಾದ ರಾಜಮಹಿಷಿಯು ನಾರದರನ್ನು ಕುರಿತು

ಅರಸಿ—''ನಾರದರೇ ! ಅಳಿಯಂದಿರ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನೀವು ವಿವರಿಸಿದಿರಿ ? ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಕಾಣುತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸತೀದೇವಿಗೆ ವಿವಾಹಮಹಾಸಮಾರಂಭ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರುಮಂದಿ ತುಂಬಿದ ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಯಂದಿರು ವಧುವಿಗೋಸ್ಕರ ತಂದ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುವು ವಿಭೂತಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆ, ಸ್ಫಟಿಕವಲಯ, ಯಿವುಗಳಲ್ಲದೆ ವೊಂದುಜತೆ ಕೈಬಳೆಯಾದರೂ ಇರಬೇಡವೇ ? ನನ್ನ ಮಗಳು ಯೋಗಿನಿಯಲ್ಲವಷ್ಟೆ ? ಮುಂದಿಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಯಂದಿರಿಗೆ ತಾನೇ ಮರಿಯಾದೆಯಿದ್ದೀತೇ ?'' ಅಂದಳು.

ನಾರದ—ಅರಸೀ ! ನಮ್ಮ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮಗಳು ಸತೀದೇವಿಯು ಸತ್ಯವಾಗಿಯು ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಯಾದಳು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಿಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾತೂ ಆಡಬಾರದು. ಸತೀದೇವಿಯು ಪತಿಯ ಗೃಹವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಯಾಣವಾದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಅಳಿಯಂದಿರ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೂ ಆಕೆಯ ವೇಷಭೂಷಣಗಳಲ್ಲದೆ ಸಂಸಾರಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಅನುರಾಗವನ್ನೂ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಹಿತಕರವಾದ ನಾರದರ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅರಸಿಯು ಸಂತುಷ್ಟಚಿತ್ತಳಾದಳು.

ವಿವಾಹಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಳಿಯನ ಮತ್ತು ಆತನ ಪರಿವಾರದ ವೇಷಭೂ

ಷ್ಠೆಗಳೂ, ಭಾವಭೂಮಿಗಳೂ, ಮಹಾರಾಜನಾದ ದಕ್ಷನಿಗೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇತರ ಅಳಿಯಂದಿರೂ, ಅವರ ಪರಿವಾರವೂ, ಕೆಲವರು ಕುದುರೆ, ಕೆಲವರು ಆನೆ, ಕೆಲವರು ರಥ ಮುಂತಾದ ವಾಹನಗಳೊಡನೆ ತತ್ತ [illegible]

[illegible]

ತಾನೇ ಶಬ್ದಜಾಲಗಳಿದ್ದೀತು ? ಯೆಂತಹ ಮಹಾಕವಿಯುತಾನೇ ಶಕ್ತನಾದಾನು ? ನಾಲ್ಕು ಕಣ್ಣುಗಳೊಂದಾದಬಳಿಕ ತನ್ನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈಲಾಸಪತಿಯ ಚರಣಾರವಿಂದದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಆ ಚಾರುಚಂದ್ರನಿಂದಿತಮುಖವೂ, ಆ ರಜತಗಿರಿಸಿಭದೇಹವೂ, ಆ ಪರಿಘಬೃಹದ್ಬಾಹುದ್ವಯವೂ, ಆ ಪ್ರಾಸಾದದ್ವಾರಸದೃಶ ವಿಶಾಲವಕ್ಷಸ್ಥಳವೂ, ಆಕೋಕನದನಿಂದಿತಚರಣವೂ, ಸತೀದೇವಿಯ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಯಿತು. ಸತೀದೇವಿಯು ಪತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು

“ಪ್ರಭುವೇ ! ಸತಿಗೆ ಪ್ರಭುವೇ ನೀನು ! ಸತಿಯ ಜನ್ಮವು ನಿನಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೆ ! ಬ್ರಹ್ಮನಿಯಮವು ಕೂಡ ಯಿದೇ ! ಆದುದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಸಹಧರ್ಮಿಣಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತವುಳೆಂದು ಭಾವಿಸು.”

ಮದುವೆಯಾದಬಳಿಕ ಸತೀದೇವಿಯು ಕೈಲಾಸಪುರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತೆರಳಿದಳು. ಸತೀದೇವಿಯ ಆಗಮನದಿಂದ ಕೈಲಾಸವು ಅಭಿನವಶ್ರೀಧಾರಣ ಮಾಡಿತು. ಹೂಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಪರಿಮಳವೂ, ಹಕ್ಕಿಗಳ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಾಧುರ್ಯವೂ ಉಂಟಾದುವು. ಸನ್ನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿದ್ದ ಕೈಲಾಸಪತಿಯು ಸತೀದೇವಿಯೊಡನೆ ಸಂಸಾರಿಯಾದನು. ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಕೂಡ ಸತೀದೇವಿಯು ಪತಿಯ ಅರ್ಧಾಂಗಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದಿದಳು.

೨

ಹೀಗೆ ಕೆಲವುದಿನ ಕಳೆದಬಳಿಕ ವೊಂದಾನೊಂದು ವಸಂತಾಗಮ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸವು ಅಪೂರ್ವ ಶ್ರೀಧಾರಣಮಾಡಿತು. ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಹಿಮಯುದುರುತಿರುವುದರಿಂದ ಕೈಲಾಸದ ತರುಲತಾವಿತಾನವು ಪತ್ರಪುಷ್ಪಗಳಿಲ್ಲದೆ ಶೋಭಾಶೂನ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಋತುರಾಜನ ಐಂದ್ರಜಾಲಿಕ ಸ್ಪರ್ಶೆಯು ಅವುಗಳ ಆಪಾದಮಸ್ತಕವೂ, ನವಕಿಸಲಯಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಪರ್ವತರಾಜನು ಶುಭ್ರವಾದ ತುಷಾರವಸನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಶ್ಯಾಮಲ ಶೈವಾಲವಸನ ಪರಿಧಾನಮಾಡಿ, ಶ್ವೇತ, ಲೋಹಿತ, ಪಾಟಲ, ಮುಂತಾದ ಬಗೆಬಗೆಯ ಬಣ್ಣದ

ಗೊಂಚಲುಗೊಂಚಲುಗಳಾಗಿ ಅರಳಿರುವ ಹೂಗಳನ್ನು ಕಣ್ಠ, ವಕ್ಷಸ್ಥಳ, ಮತ್ತು ಪಾದದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಲೋಕಮೋಹಕನಾಗಿ ಮೆರೆಯುತಿರುವನು.

[illegible] ಕಾಲುವೆಗಳು [illegible] ನಿನಾದದಿಂದ ವಿರಾಮವೇ ಇಲ್ಲದೆ [illegible] ಹರಿಯುತಿವೆ. ಚಳಿಗಂಜಿದ ಪ್ರಾಣಿಕೋಟಿಯು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಕೈಲಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಷ್ಣಪ್ರದೇಶವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಹಿಂದಿರುಗುತಿರುವುದರಿಂದ ಕೈಲಾಸವು ಪುನಃ ಸ್ವಸ್ವರೂಪದ [illegible]. ಕೈಲಾಸದ [illegible] ಕೋಗಿಲೆ ಮುಂತಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ [illegible]

ಕೈಲಾಸ [illegible]

ವನಲತೆಯೂ, ಆ ದೇವದಾರು ವೃಕ್ಷವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿರುವುದು. ಸಂಜೆಯ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಅವುಗಳ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೆಂಬೆಗಳಲ್ಲಾಡುತ ಆಗಿಂದಾಗ ಒಂದೆರಡು ಹೂಗಳು ದೇವದಂಪತಿಗಳ ತಲೆಯಮೇಲುದುರುತಿರುವುದು. ಯೀ ತರುಲತಾದ್ವಯವು ಭಕ್ತಿಭರದಿಂದ ದೇವದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿದಾನದಿಂದ ಅರ್ಚಿಸುತಿರುವುದು. ಕೈಲಾಸಪತಿಯ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಜಟಾಜೂಟವೂ, ಕಣ್ಠದಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆಯೂ, ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಭೂತಿರಾಗವೂ, ಕಟಿದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಘ್ರಚರ್ಮವೂ ಶೋಭಿಸುತಿರುವುದು. ಸತೀದೇವಿಯ ವೇಷಭೂಷಣಾದಿಗಳುಸಹ ಪತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿರುವುದು. ಆಕೆಯ ಮೈಮೇಲೆ ಗೈರಿಕವಸನವು. ಕಣ್ಠದಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷದಾಮವು. ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷವಲಯಗಳು, ಜೋಲಾಡುತಿರುವ ಕೇಶಭಾರವು, ಆಕೆಯ ಕಟಿಪೃಷ್ಠಗಳನ್ನಾವರಿಸಿ ಶಿಲಾತಲದಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವುದು. ಉಭಯರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ತ್ರಿಶೂಲಧಾರಿಯಾಗಿ ನನ್ದಿಯು ನಿಂತಿರುವನು. ಅಸ್ತಗಾಮಿಯಾದ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ದೇವದಂಪತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸರಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಮತ್ತಷ್ಟ ಶೋಭಾಪ್ರಪೂರ್ಣರು. ನಂದಿಯು ಯೆವೆಯಿಕ್ಕದೆ ಆನಂದೋತ್ಫುಲ್ಲದೃಷ್ಠಿಯಿಂದ ಆ ದೈವವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ದರ್ಶಿಸುತಿರುವನು. ಪಿತೃಭಕ್ತಿಪರಿಪೂರಿತನಾದ ಪುತ್ರನು ಯಾವ ಭಾವದಿಂದ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳನ್ನೂ, ಅನುರಾಗವುಳ್ಳ ಪ್ರಜೆಗಳು ಯಾವ ಭಾವದಿಂದ ಯಿಷ್ಟದೇವ ದೇವಿಯರನ್ನು ನೋಡಿ, ಸೇವಿಸುತಿರುವರೋ, ನಂದಿಯುಕೂಡ, ಆ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ದೇವದಂಪತಿಯರ ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡುತಿರುವನು.

ಕೈಲಾಸಪತಿಯು ಸತೀದೇವಿಯೊಡನೆ ಜೀವನ ಸುಖದುಃಖಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕಥೋಪಕಥನ ಮಾಡುತಿರುವನು. ಉಪವನದ ಪಶುಪಕ್ಷಿ ತರುಲತೆಗಳು ನಿಶ್ಶಬ್ದದಿಂದಲೂ, ಅತ್ತಿತ್ತ ಚಲಿಸದೆಯೂ, ಅವರ ಕಥೋಪಕಥನಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ ನಿಂತಿರುವುವು. ಅವುಗಳ ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಿರಣಸಮೂಹದಿಂದ ಪರ್ವತಶಿಖರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುತ ದಿವಾಕರನು ಅಸ್ತಮಿತನಾಗುತಿರುವನು. ಕೈಲಾಸಪತಿಯು ಅದೇಕಡೆಗೆ ಅಂಗುಲಿಯನ್ನು ತೋರಿ, ಸತೀದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು:—

“ದೇವಿ! ಇತ್ತನೋಡು. ಈ ಸೂರ್ಯನು ಯೀ ಕ್ಷಣದವರೆಗೂ, ತನ್ನ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಕಿರಣರಾಶಿಯಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುತಿದ್ದನು. ಯಿಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಅವನ್ಕೆ ಆಬಗೆಯ ತೇಜಸ್ಸೂ, ಆ ದೀಪ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಕ್ಷಣಾರ್ಧಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ, ಆತನು ತೇಜೋಹೀನನಾಗಿ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿಬಿಡುವನು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಜೀವನವೂ, ಯಿದರಂತೆಯೇ; ಈಗ ಮಾನವನ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೂ, ಗೌರವದಿಂದಲೂ ಪ್ರಖ್ಯಾತನೋ, ನಾಳೆ ಆತನು ಯೆಲ್ಲೋ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿಬಿಡುವರು. ಹೇಗೂ, ಮಾನವನು ಭ್ರಾಂತಿಗೆ [illegible] ಗಳ್ಳ [illegible]

ಸತೀದೇವಿ—[illegible] ?

ಕೈಲಾಸಪತಿ—[illegible]

ಸತೀದೇವಿ—[illegible] ?

ಕೈಲಾಸಪತಿ—[illegible]

[illegible]

ತಪಸ್ವಿಯೊಬ್ಬಾತನು ರಾಗಸ್ವರಲಯಾದಿಗಳೊಡನೆ ಕೈಲಾಸ ಮತ್ತು ದೇವ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತಬಂದನು.

ನಾರದಮಹರ್ಷಿಯ ವೀಣಾಧ್ವನಿಯು ಸತೀದೇವಿಗೆ ಆಜನ್ಮಪರಿಚಿತವಾದುದು. ಕೇಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಕೆಯ ಶರೀರವು ಪುಲಕಾಂಕುರವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಆಕೆಯು ಹರ್ಷದಿಂದಲೂ, ಗದ್ಗದಕಂಠದಿಂದಲೂ, ಕೈಲಾಸಪತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು:—“ಮಹಾಪ್ರಭುವೇ ! ಈ ಧ್ವನಿಯು ಮತ್ತಾರದೂ ಅಲ್ಲ. ದೇವರ್ಷಿಯಾದ ನಾರದರು ಶುಭಾಗಮನ ಮಾಡುತಿರುವರು.”

ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಕೇವಲ ಶುಭ್ರತೆಯಿಂದಲೂ, ನಗೆಮೊಗದಿಂದಲೂ, ದಶದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುತಿರುವ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯಾದ ನಾರದಮಹಾಮುನಿಯು ಆ ದೇವದಂಪತಿಗಳ ಸಮ್ಮುಖವನ್ನು ಸೇರಿದನು. ಪರಸ್ಪರ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಭಿವಾದನ ಅಭ್ಯರ್ಥನಗಳಾದಬಳಿಕ ದೇವರ್ಷಿಯು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಫಟಿಕಶಿಲಾಮಯಪೀಠದಲ್ಲಿ ಆಸೀನನಾದನು. ಸತೀದೇವಿಯು ನಾರದಮಹರ್ಷಿಯನ್ನು ಕುರಿತು

“ಮಹರ್ಷಿಗಳೇ! ಕನಖಲನಗರದ ವೃತ್ತಾಂತವೇನು? ತಂದೆಯೂ, ಯಿಯೂ, ಇತರರೂ ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವರಲ್ಲವೇ ?”

ನಾರದ—ಶ್ಲಾಘ್ಯತಮವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು. ನಿಮ್ಮ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳೂ ದರ ಸೋದರಿಯರೂ ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವರು.

ಸತೀದೇವಿ—“ತಂದೆಯು ಯಿವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಕುಶಲವನ್ನು ಚಾರಿಸಲಿಲ್ಲವೇಕೆ ?”

ನಾರದ—ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯು ವೊಂದುಬಗೆಯ ಮಹಾಯಜ್ಞವನ್ನು ಚಿತ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದಲ್ಲಿರುವನು. ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಿರಿವಂತನೂ, ಡಿತನೂ, ಮೂರ್ಖನೂ ಮುಂತಾದ ಯಿತರ ಪ್ರಜಾಕೋಟಿಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಮಾಡುವನು. ಈ ಮಹಾಕ್ರತು ಸಮಾರಂಭದ ದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಲು ವಿರಾಮ ದೊರೆಯದಿರಬಹು ದು ತೋರುತಿದೆ.”

ಸತೀದೇವಿಯು ಕೇವಲ ಸಂತೋಷದಿಂದ—“ದೇವರ್ಷಿಗಳೇ !

ತಂದೆಯು ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಆ ಮಹಾಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾಗಶಾಲೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಯಿಲ್ಲಿಗೆ ಚಿತ್ತೈಸಿರುವಿರೇನೋ ?''

ನಾರದ—ಇಲ್ಲ ; ತಾಯೇ ! ಇಲ್ಲ ; ನಾನಿಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವೆನೆಂದು ನಿಮ್ಮ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳು ಯಾವಬಗೆಯಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯರು. ನಾನು ಮಾರ್ಗವಶದಿಂದ ಯಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು. ಬಹುದಿನಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸಂದರ್ಶನವಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ನಾನಾಗಿ ಯಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು.

ಸತೀದೇವಿ—''ತಂದೆಯು ಯಿಂತಹ ಮಹಾಕ್ರತುವನ್ನು ಮಾಡು [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನಾರದನು ದೇವದಂಪತಿಯರ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ತೆರಳಿದನು. ನಂತರ ಸತೀದೇವಿಯು ವಿನೀತಳಾಗಿ ಕೈಲಾಸಪತಿಯೊಡನೆ—

''ಹೇ ಮಹಾಪ್ರಭೋ ! ತಂದೆಯು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅವಮಾನಿತನಾದಂತೆ ಯೆಣಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?''

ಕೈಲಾಸಪತಿ—''ದೇವಿ ! ನಾನು ಆತನಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅಪಮಾನಪಡಿಸುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಹಿಂದೆ ವೊಂದಾನೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇವಸಭೆಯಿಂದ ಬಂದ ನಿಮನ್ತ್ರಣದಂತೆ ದೇವಗಣದ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಇದ್ದೆನು. ದಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಸಭೆಗೆ ಬಂದನು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಿತರರು ಆತನಿಗೆ ಮರಿಯಾದೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ನಾನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದುನೊದಲು ನನ್ನಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಯಿದೊಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಹುಡುಕುತಿರುವನು. ಈ ಸಂಗತಿಯು ನಿನಗೆ ತಿಳಿದರೆ, ವ್ಯಥೆಗೀಡಾಗುವೆಯೆಂದು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.''

ಸತೀದೇವಿ—ಪ್ರಭುವೇ ! ನನ್ನದೊಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು. ತಮ್ಮ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ವೊಂದುಸಲ ಕನಖಲ ನಗರವನ್ನುಕುರಿತು ತಂದೆಗೆ ಸಮಸ್ತ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿ ಬರುವೆನು.

ಕೈಲಾಸಪತಿ—ದೇವಿ ! ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಹೋದರೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗದು. ಈಗ ನೀನು ಹೋದುದಾದರೆ ಅಸೂಯೆಯಿಂದ ನಿನಗೆ ಆತನು ಅಪಮಾನಪಡಿಸುವನು.

ಸತೀದೇವಿ—ನನಗೆ ಅಪಮಾನಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ನಾನಾದರೆ ಆತನಬಳಿ ಯಾವ ಅಪರಾಧವೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ ?

ಕೈಲಾಸಪತಿ—ಸತಿ ! ನೀನು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಸರಳಹೃದಯೆ. ನೀನು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಳಲ್ಲ. ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಅಸಂಗತವಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಾತನು ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹಿಂದೆಗೆಯುವನು ? ನಾನು ಆತನಿಗೆ ಅಪಮಾನಮಾಡಿದೆನು, ಅದುನನಿಂದ ನನಗೆ ಆತನು ಅವಮರಿಯಾದೆಮಾಡಿತೀರಬೇಕು. ನಾನಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ

ನಿನಗಾದರೂ ಮಾನಭಂಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಆತನು ಹಿಂಜರೆಯುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅಗೌರವಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಆತನು ಈ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿರುವನು. ಆದುದರಿಂದ ಆಹ್ವಾನವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ನೀನು ಹೋಗುವುದು ತಕ್ಕದ್ದೋ ಅಲ್ಲವೋ ನೀನೇ ಯೋಚಿಸು.

ಸತೀದೇವಿ—ಪ್ರಭುವೇ ! ನಾನು ತಮಗೇನೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಲಿ ? ಮಗಳು ತಂದೆಯಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನವೇಕೇಕೆ ? ಅದ [illegible] ತಾಯಿಯು ನನಗೋಸ್ಕರ ಅನ್ನಪಾನೀಯಾದಿಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಶೋಕಗ್ರಸ್ತಳಾಗಿರುವಳೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ತಿಳಿದೂ, [illegible] ಹೋಗದೆಯಿರುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ?

[illegible] ಈ ಮಾತಿಗೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ [illegible]

[illegible]

ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಯದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಭೂನತರಾಗಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತಿರುವರು. ಸತೀದೇವಿಯು ಮೌನಮುದ್ರೆಯಿಂದ ರಾಜಪ್ರಾಸಾದದ ವೊಂದು ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಧೂಳಿಯಿಂದ ತುಂಬಿದ ಮೈಯುಳ್ಳವಳಾಗಿ ರೋದಿಸುತಿರುವ ತಾಯಿಯ ಸಮೀಪವನ್ನು ಸೇರಿ, ಕೇವಲ ಮಧುರಸ್ವರದಿಂದ “ತಾಯೇ ! ನಾನು ಬಂದಿರುವೆನು” ಯೆಂದಳು.

ಸಜೀವನ ಮಂತ್ರದಂತೆ ಆ ಧ್ವನಿಯು ರಾಜಮಹಿಷಿಯ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತಲೇ ಆಕೆಯು ಚಮಕಿತಳಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ಸತೀದೇವಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಕೂಡಲೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಆಲಿಂಗನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು “ತಾಯೇ ! ನನ್ನಬಳಿಗೆ ಬಂದೆಯಾ ?” “ತಾಯೇ ! ನನ್ನಬಳಿಗೆ ಬಂದೆಯಾ ?” ಯೆಂದು ಹೇಳುತ ಬೇಗಬೇಗ ಸತೀದೇವಿಯ ಮುಖಚುಂಬನ ಮಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಆ ಇಬ್ಬರ ಕಣ್ಣೀರಿಂದ ಯಿಬ್ಬರ ವಕ್ಷಸ್ಥಳ ಸ್ಕಂಧದೇಶಗಳು ತೊಯ್ದುಬಿಟ್ಟುವು.

ಸತೀದೇವಿಯು ತಾಯನ್ನು ನೋಡಿ—

“ತಾಯೇ ! ನಾನೊಂದುಬಾರಿ ತಂದೆಯನ್ನು ನೋಡಿಬರುವೆನು” ಅಂದಳು.

ರಾಜಮಹಿಷಿ—“ಬೇಡ ತಾಯೇ ! ಅರಸನು ಯಾಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವನು. ಯೀಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.”

ಸತೀದೇವಿ—“ತಾಯೇ ! ನಾನು ತಂದೆಯನ್ನು ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದ ನೋಡಿಲ್ಲ. ವೊಂದುಬಾರಿ ಆತನನ್ನು ನೋಡಿಬರುವೆನು.”

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ರಾಜಮಹಿಷಿಯ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೆ ಸತೀದೇವಿಯು ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಯಾಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ತೆರಳಿದಳು.

ರಾಜಪ್ರಾಸಾದಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾಗಶಾಲೆಯು ಅಣಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ದೇಶದೇಶಾಂತರಗಳಿಂದ ಸಾಧುಸನ್ಯಾಸಿಗಳೂ ವೇದವೇದಾಂಗಗಳನ್ನರಿತ ಪಂಡಿತಮಂಡಲಿಯೂ, ಮಹಾತಪಸ್ಸಂಪನ್ನರಾದ ಯೋಗಿಗಳೂ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕಗಣವೂ ಯಾಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದಿತು.

ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಯಜ್ಞೋಪಕರಣಗಳೂ, ತತ್ಸಮಾರಂಭವೂ ವರ್ಣನಾತೀತವು. ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾ[illegible] ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞವೇದಿಕೆಯೂ, ಯಜ್ಞಗುಂಡದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ [illegible] ಕುಳಿತಿರುವ ಋತ್ವಿಗ್ಗಣವೂ. [illegible] ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯು. ಪವಿತ್ರವಾದ ಹೋಮಧೂಮವು [illegible] ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗುತಿದೆ. ಅವಿರತ ಆಹುತಿಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಯು [illegible], ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಮುಖವು ಕೆಂಬಣ್ಣವಾಗಿ, ಆತನು [illegible] ಅಗ್ನಿಯಂತೆ [illegible]ತಿರುವನು. ಸತೀದೇವಿಯು [illegible] ಸಭಿಕರು ಸಂಭ್ರಮಾ[illegible]. ಸತೀದೇವಿಯು ತಂದೆಯ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ದುದು ಮೊದಲು ಯಿಾಕ್ಷಣವವರೆಗೂ, ಯಿಾತೆರನ ಕರ್ಕಶವಾಕ್ಯವನ್ನು ತಂದೆಯ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿದವಳಲ್ಲ. ಕಣ್ಣಿಂದ ಸುರಿಯುತಿರುವ ಅಶ್ರುಧಾರೆಯನ್ನು ಕೈಯಿಂದೊರೆಸಿಕೊಳುತ —

“ತಂದೆಯವರೇ ! ನಾನು ಬಹುದಿನಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಬಂದೆನು” ಅಂದಳು.

ಸತೀದೇವಿಯ ಆ ಕರುಣಾರಸಭರಿತವಾದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವು ಸಭೆಯೊಳಗಿನ ಸಮಸ್ತರ ಹೃದಯವನ್ನೂ ನೀರಾಗಿ ಕರಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಆದರೂ ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯು ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಕ್ರೂರಧ್ವನಿಯಿಂದ —

“ಸತೀ ! ನಿನ್ನನ್ನಾರು ಯಿಾಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಬರಹೇಳಿ ಕರೆದವರು ? ನಾನಂತೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದವನಲ್ಲವಷ್ಟೆ?”

ಸತೀದೇವಿ—ಪಿತನೇ ! ತಾಯ್ತಂದೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಹೋಗಲು, ಸಂತಾನಕ್ಕೆ, ಆಹ್ವಾನದ ಅವಶ್ಯಕ ವುಂಟೇನು ? ನಾನು ಆಹ್ವಾನವಿಲ್ಲದೆಯೆ ಬಂದೆನು.”

ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿ—ಈಮಾತು ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಮಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾದುದಲ್ಲ. ವಿಧಿಯು ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾವ ನಾಚುಗೆಯಿಲ್ಲದವನ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟನೋ, ಇದುಕೂಡ ಆತನ ಪತ್ನಿಗೇ ! ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದು.

ಸತೀದೇವಿ—ತಂದೆಯೇ! ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ತಾವು ಅವರನ್ನು ನಾಚುಗೆಯಿಲ್ಲದವನೆಂದು ಬೈಯ್ಯುವುದೇಕೆ ?

ದಕ್ಷ—ಕೆಂಡಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಸತೀದೇವಿಯನ್ನು ನೋಡುತ, ಏನು ! ನಾಚುಗೆಯಿಲ್ಲದವನೆಂದರೆ ಬೈದಂತೆಯೋ ? ಆಕಾಶವೇ ಯಾವನಿಗೆ ವಸನವೋ, ಹೆಂಗುಸು, ಗಂಡುಸು, ಹುಡುಗ, ಮುದುಕ ಯಾರೆದುರಿಗಾದರೂ ಬತ್ತಲೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವವನಿಗೆ ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲವೋ, ಕೈಲಾಸದಂತಹ ರಾಜ್ಯವಿದ್ದು ಕೂಡ ಯಾವವನು ಭಿಕ್ಷುಕನೋ, ಅಂತಹನನ್ನು ಲಜ್ಜಾಹೀನನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬೈದಂತೆಯೋ ? ಕೇವಲದುರಾಚಾರಿಯೊಂದು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿಕೂಡ ಅವನಿಗೆತಾವಿಲ್ಲ, ಮನೆಯಾದರೋ ಸ್ಮಶಾನ, ಚಂದನವೂ, ಚಿತಾಭಸ್ಮವೂ, ಅಮೃತ ಮತ್ತು ವಿಷವೂ ಯಾವವನಿಗೆ ಸಮಾನವೋ,

ಅವನು ನಾಚಿಕೆಗೆಟ್ಟವನಲ್ಲ. ಅವನು ಉನ್ಮತ್ತನು! ಅವನು ಬಗೆಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ಮಶಾನವಾಸಿಯು.

ಸತೀದೇವಿ—ತಂದೆಯೇ! ಆತನು ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದಾತನೇ ಆಗಲಿ, ಅಥವ ಉನ್ಮತ್ತನೇ ಆಗಲಿ, ಆತನೇ ನನಗೆ ಪರಮದೈವವು! ತಾವು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ನಿಂದಿಸುತ್ತಿರುವ ಆತನನಿಂದಾವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮರಣವೇ ನನಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು.

ದಕ್ಷನಮೈಯೆಲ್ಲವೂ ಕ್ರೋಧವಶದಿಂದಾಗಿ ನಡುಕ ಹುಟ್ಟಿತು. ಆತನ ಬಾಯಲ್ಲಿ [illegible] ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಕಟಕಟನೆ [illegible]

ಎಲೆ [illegible]! ''[illegible].''

ಸತೀದೇವಿ—ತಂದೆಯೇ! [illegible], ಅಥವ ನಾನು [illegible]

''[illegible]!''

ದಕ್ಷ—''[illegible]!''

ದಕ್ಷ—''[illegible].''

[illegible]

ದಕ್ಷ—''ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಮಾತು ಯೆಂದೆಂದಿಗೂ ಬದಲಾಯಿಸಲಾರದು. ನಾನು ವೊಂದುಬಾರಿ ಹೇಳಿದುದನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಹೇಳುತಿರುವೆನು.''

''ನಿನ್ನ ಸಾವಿನಿಂದಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಕೋಪ ಶಾಂತವಾಗದು.''

''ನಿನ್ನ ಸಾವಿನಿಂದಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಕೋಪ ಶಾಂತವಾಗದು.''

''ನಿನ್ನ ಸಾವಿನಿಂದಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಕೋಪ ಶಾಂತವಾಗದು.''

ದಕ್ಷನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಭೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲರೂ ಸ್ತಬ್ಧರಾಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಸಾಧುಗಳನೇಕರು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟೇಹೋದರು. ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸತೀದೇವಿಯು ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೆ ತಂದೆಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಬೇಗ ಬೇಗ ಯಜ್ಞಗುಂಡದ ಮಗ್ಗುಲಿಗೆ ಬಂದು ಯೋಗಾಸನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಕುಳಿತು ತಾನುಟ್ಟಿರುವ ಗೈರಿಕವಸನವನ್ನು ಆಪಾದಮಸ್ತಕಾಂತವಾಗಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಳು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತರೂ ವಿಸ್ಮಿತರಾಗಿ, ಚಿತ್ರಪ್ರತಿಮೆಗಳಂತಾಗಿ, ಆ ವಿಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುತಿದ್ದರು. ಆಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾರೂ, ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಯಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಯಾರೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ನೋಡುತನೋಡುತ ಸತೀದೇವಿಯ ಶರೀರದಿಂದ ವೊಂದು ಬಗೆಯ ಅಪೂರ್ವಜ್ಯೋತಿಯು ಹೊರಗಾಗಿ, ಅದರ ಪ್ರಭೆಯು ಹೋಮಗುಂಡದ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ನಿಸ್ತೇಜವಾಗಿಸಿ, ಆ ಜ್ಯೋತಿಯು ಸತೀದೇವಿಯ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರದಿಂದ ಹೊರಗಾದ ಜ್ಯೋತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಲೆತು, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ವೊಡೆದ ದೇವೀವಿಗ್ರಹದಂತೆ ಸತೀದೇವಿಯ ಮೃತದೇಹವು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿತು.

ದಕ್ಷಯಜ್ಞದ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವು. ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಂದವನನ್ನು ಪ್ರತೀಕಾರಸಮರ್ಥನಾದ ಸುಪುತ್ರನು ಯಾವಬಗೆಯಾಗಿ ಧ್ವಂಸಮಾಡುವನೋ, ಆ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸಾಧಿಪತಿಯ ಅನುಚರಗಣವು ಬಂದು ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯನ್ನು ನಿರ್ನಾಮಮಾಡಿದರು. ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಮೋಘಗ

ಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಅರಮನೆಯಿದ್ದಿತೋ, ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅದರ ಗುರುತುಕೂಡ ಯಿಲ್ಲ. ಸತೀದೇವಿಯು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದಳೋ, ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪೊದೆಯು ಹೋಮಗುಂಡವೊತ್ತು ಈಗಲೂ ಯಿಕ್ಷ ಗಳಿಗೆ ಕಾಣುತಿದೆ. ಕನಖಲನಗರವು ಪೂರ್ವದಂತೆ ಶೋಭಿಸುತಿಲ್ಲ. ಸಂಪತ್ತೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಯಿತು. ಸತೀದೇವಿಯು ಅವಮಾನರೂಪವಾದ ಶಾಪದಿಂದ ಕನಖಲನಗರವು ಸ್ಮಶಾನಸದೃಶವಾಯಿತು. ಗಂಗಾನದಿಯೊಂದುಹೆಸ್ಟಗೆ ಪೂರ್ವದಂತೆಯೇ ಈಗಲೂ ಕಲಕಲನಿನಾದದಿಂದ ಅದರ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ ಆ ಪೂರ್ವಕಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರಗೊಳಿಸುತಿದೆ.

ಮುಗಿಯಿತು.

ಸವಿನುಡಿ.

ಕನ್ನಡನುಡಿಯ ಮಾಸಪುಸ್ತಕಾವಳಿ.

ಚ್ಚಾಗುತಿದೆ !! **ಭುವನಮೋಹಿನಿ** ಅಚ್ಚಾಗುತಿದೆ !!!

"ಶಕ್ತಿ" ಮಾಧವೀಕಂಕಣ ಮುಂತಾದ ನವನ್ಯಾಸ, (ನಾವಲು)ಗಳನ್ನೋದಿರುವ ಸಮಸ್ತಗ್ರಾಹಕರೂ ಯಿದನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ವೋದತಕ್ಕುದು.

ಚ್ಚಾಗುತಿದೆ !! **ಜಮೀರ್ ದಾರ.** ಅಚ್ಚಾಗುತಿದೆ !!!

ಸಾಂಸಾರಿಕ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಚಿತ್ರಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಗೃಹಸ್ಥನೂ ಓದತಕ್ಕುದು.

ಚ್ಚಾಗುತಿದೆ !! **ಶ್ರೀ ಶಾರ್ಙ್ಗಧರಸಂಹಿತೆ.** ಅಚ್ಚಾಗುತಿದೆ !!!

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಅಪೂರ್ವಗ್ರಂಥ.

ಅಚ್ಚು ಪೂರೈಸುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭಕ್ರಯ !!!

ಆರ್ಷೇಯದಿಂದ ವೈದ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಪ್ರವರ್ತಕರೆಂದು ಸುಪರಿಚಿತರೂ, ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರೂ, ಆದ ಭಾರತೀ ವೆಂಕಪ್ಪನವರಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾ ಟೀಕೆಯುಳ್ಳ ಪುರಾತನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅನೇಕ ಭಾಷಾಪರಿಶೋಧಕರುಳ್ಳ ತತ್ಪುತ್ರ ಭಾರತೀ ಸಂಪಂಗಿರಾಮನಿಂದ ಬೆಂಗಾಲಿ, ಹಿಂದಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ದ್ರವಿಡಾಂಧ್ರ ಭಾಷೆಗಳ ಪೂರ್ವ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಲೇಖಕಪ್ರಮಾದಜನಿತದೋಷಗಳು ಸಮೆಸಲ್ಪಟ್ಟು ಟೀಕಸಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಕಟೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಪ್ರಥಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಉತ್ತರ ಖಂಡಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿರುವ ಯೀ ಗ್ರಂಥವು ಯೆಂಟುನೂರು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಆಗಬಹುದಾದ ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕವಾಗುವುದು. ಅಚ್ಚು ಪೂರೈಸುವುದರೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಮುಂಗಡದೊಡನೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ನೊಂದುನೂರು ಪುಟಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕಾಣೆಯಂತೆ ಕೊಡುವೆವು. ಬಳಿಕ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯಾಗುವುದು. ಅಂಚೆಯವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ. ಬೇಗಬೇಗ ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಿ.

ಭಾರತಿ ಸಂಪಂಗಿರಾಮ,
ಸವಿನುಡಿಯ ಸಂಪಾದಕ,
೪೨, ಸಿ, ಬೀದಿ, ಕೋಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಟಿಸಿ,

SAVINUDI. *Reg. N. M. 1146*

ಸವಿನುಡಿ.

[illegible] ಮಾಸಪುಸ್ತಕಾವಳಿ.

[illegible] ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ [illegible]

[illegible] ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನಾದರೂ, ಅನುಭವಿಸುವಂ [illegible] ಬಗೆಯ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದು [illegible] ತಕ್ಕ ಗ್ರಂಥಗಳಿಲ್ಲದಿರುವ [illegible] ಮಕ್ಕಳ [illegible] ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು. ಈ [illegible] ಹೊತ್ತ ನುಡಿಯ [illegible] ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ, [illegible] ಆದಿಯು [illegible]

[illegible] ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು [illegible] ಜಾತ್ರೆಯ ಮತ್ತು [illegible] ಬಗೆಬಗೆಯ [illegible]

[illegible] ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಪುಸ್ತಕಗ [illegible] ಅಂತವರ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ೩ ರೂ. ನೈಜಾಂದೇಶೀಯ . ೩-೮-೦

ಓಂ

ಶ್ರೀ

ಧರ್ಮಸಂಜೀವಿನೀ

(ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ)

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ ಸಂಘ
ಧಾರವಾಡ.

ಶಾ॥ ವೃ॥ ಶ್ರೀಮದ್ಧರ್ಮಪರಂಪರಾಪ್ರಣಯಿನೀಸತ್ಕಾರ್ಯಸಂವರ್ಧಿನೀ ।
ಸತ್ಕಾಮೋತ್ಕರಪೂರಣೀಪ್ರವಿಲಸನ್ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಸಂದರ್ಶಿನೀ ॥
ಅನ್ಯೇಷೂತ್ತಮಭವ್ಯಕಾರ್ಯನಿವಹೇಷ್ವೌತ್ಸುಕ್ಯಸಂಪಾದಿನೀ ।
ಸೇಯಂಸಾಧುಸಮಾರ್ಜನೀಯವಿಷಯಾಸದ್ಧರ್ಮಸಂಜೀವಿನೀ ॥೧॥

ಕೃಷ್ಣರ
ಕನ್ಯಾಸ

ಸಂಪುಟ] ಕ್ರೋಧನ ಸಂ॥ ಚೈತ್ರ [ಸಂ॥ ೬

ಸಂಪಾದಕರು:—
ಯು. ಜಿ. ಬಸವರಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀ
ಯಂ. ಎಸ್. ಬಸವಪ್ಪಶಾಸ್ತ್ರೀ
ಧರ್ಮಸಂಜೀವಿನೀನಿಲಯ, ರಾಯಚೂರು.

ಯಾವ
ಕೆಯನ್ನು

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.
ಮಾಡಲ್ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲಾ,
1925.

ಮಹತ್ವವಿಷಯಗಳು—

[illegible]	ಬಸವರಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀ, ವ್ಯಾಕರಣರತ್ನ [illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

ಬಸವಣ್ಣನವರ ನಾಟಕವು.

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಲಿಂಗಸೂಗೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮುಸಿಗಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿದೇವತೆಯಾದ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಯ ರಥೋತ್ಸವವು ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಇದೇ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸ[illegible] ಮಾಘ ಶುದ್ಧ ೧೫ ತಿಥಿಗೆ ಜರುಗಿತು. ಈಶ್ವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮಳೆಬೆಳೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರು ಜಾತ್ರೆಗೋಸುಗ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ನೆರೆದಿದ್ದರೆಂಬುದೊಂದು ವಿಶೇಷವೇ ಸರಿ. ಇದಲ್ಲದೆ, ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲಾಪೈಕಿ ಕಂದಗಲ್ಲು ಗ್ರಾಮದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಆಗಮಿಸಿದ್ದು, ಇವರು ಜಾತ್ರೆಯ ಮರುದಿನ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣನವರ ನಾಟಕವನ್ನು ಎಲಿಗಾರ ಬೈಲಿನಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಥಿಯೇಟರಿನೊಳಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದರು. ಮಾದರಸ ಮತ್ತು ಬಸವೇಶ್ವರರ ಪಾತ್ರಗಳು ಜನರ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕಗಳಾಗಿದ್ದುವಲ್ಲದೆ, ಮಾ[illegible]ಯು ಸಂಗೀತಕಲೆಯು ಆದಷ್ಟು ಸೊಗಸಾಗಿ ಶ್ರೋತೃಗಳಿಗೆ ಆನಂದಪ್ರದವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಂಪನಿಯೊಡನೆ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಕಂದಗಲ್ಲು ಸ್ಕೂಲ್ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಮ॥ ರಾ॥ ರಾಘವೇಂ [illegible]ಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರಾಗಿ ಇವರು ತಾವು ವೈಷ್ಣವಮತೀಯರಾಗಿದ್ದು, ಯೋಗ್ಯವಾದ ಒಂದು [illegible]ನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಹೇಗಂದರೆ;—

"ಸಕಲ ಸಭಾಸದರೇ, ತಮಗೆ ನನ್ನ ಸವಿನಯ ಸೂಚನೆಯೊಂದುಂಟು. ಬಸವಣ್ಣನವರ ನಾಟಕವೆಲ್ಲರೂ ಕಣ್ತುಂಬ ನೋಡಿದಿರಿ. ಈ ನಾಟಕವು ಸಕಲಜಾತಿಯ ಆಬಾಲವೃದ್ಧರಿಗೂ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರ ಜಂಗಮಭಕ್ತಿ, ಸರ್ವ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿದ [illegible]ತನ, ನಿಸ್ಪೃಹಸ್ವಭಾವ, ಧರ್ಮದ ಕಟ್ಟು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸುಗುಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟದೇಶೀಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೇ ಮೇಲು ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಂತಿವೆ. ಈ ವಿಧವಾದ ಗುಣಗಳಿಲ್ಲದ ನಮ್ಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಭಯಂಕರವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಶೋಚನೀಯವಾ[illegible]ದ್ದೀತೆ.

"ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬ ಮತದವನು-ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯನು ಕುಹಕಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ [illegible]ಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಅವನ ಹೃದಯದ ದೋಷವಲ್ಲದೆ, ಚರಿತ್ರದ ದೋಷವಲ್ಲ. [illegible]ವರಿಂದ ಕೆಲವರ ಮಾನ, ಪ್ರಾಣಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿರುವವಲ್ಲಾ ಎಂದು ಅವನು ಅನ್ನುವದಾ[illegible] ಮಹಿಮೋತ್ಕೃಷ್ಟನಾದ ಬಸವಣ್ಣನ ಬಗ್ಗೆ ಸಹನವಿಲ್ಲದೆ ಹೆಣಗಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದವರ ಅಪರಾಧವೇ [illegible]ನಪ್ರಾಣಗಳ ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದಂತೆ ಆತನ ಚರಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವದಲ್ಲದೆ, [illegible]ತಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ[illegible]ದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ಸರ್ವಥಾ ನಿಂದಾಸ್ಪದವಾದುದಲ್ಲ." [illegible]ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಇದಲ್ಲವೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ನಡೆನುಡಿ.

ಜ್ಯೋತೆಪ್ಪ, ಮುಸಿಗಿ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿ.

ಬಸವಣ್ಣನವರ ನಾಟಕವು.

ರಾಯಿಚೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಲಿಂಗಸೂಗೂರು ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮುಸಿಗಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿದೇವತೆಯಾದ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಯ ರಥೋತ್ಸವವು ಸದ್ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತ ಇದೇ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಶುದ್ಧ ೧೫ ತಿಥಿಗೆ ಜರುಗಿತು. ಈಶ್ವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸುಳೆಬೆಳೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರು ಜಾತ್ರೆಗೋಸುಗ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ನೆರೆದಿದ್ದರೆಂಬುದೊಂದು ವಿಶೇಷವೇ ಸರಿ. ಇದಲ್ಲದೆ, ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲಾಪೈಕಿ ಕಂದಗಲ್ಲು ಗ್ರಾಮದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಆಗಮಿಸಿದ್ದು, ಇವರು ಜಾತ್ರೆಯ ಮರುದಿನ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣನವರ ನಾಟಕವನ್ನು ಎಲೆಗಾರ ಬೈಲಿನಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಥಿಯೇಟರಿನೊಳಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದರು. ಮಾದರಸ ಮತ್ತು ಬಸವೇಶ್ವರರ ಪಾತ್ರಗಳು ಜನರ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕಗಳಾಗಿದ್ದುವಲ್ಲದೆ, ಮರಾಠಿಯ ಸಂಗೀತಕಲೆಯು ಆದಷ್ಟು ಸೊಗಸಾಗಿ ಶ್ರೋತೃಗಳಿಗೆ ಆನಂದಪ್ರದವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಂಪನಿಯೊಡನೆ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಕಂದಗಲ್ಲು ಸ್ಕೂಲ್ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ತರ್ ಮ॥ ರಾ॥ ರಾಘವೇಂ ಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಕುಲಕರ್ಣಿವರಾಗಿ ಇವರು ತಾವು ವೈಷ್ಣವಮತೀಯರಾಗಿದ್ದು, ಯೋಗ್ಯವಾದ ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಹೇಗಂದರೆ;—

"ಸಕಲ ಸಭಾಸದರೇ, ತಮಗೆ ನನ್ನ ಸವಿನಯ ಸೂಚನೆಯೊಂದುಂಟು. ಬಸವಣ್ಣನವರ ನಾಟಕವನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಣ್ತುಂಬ ನೋಡಿದಿರಿ. ಈ ನಾಟಕವು ಸಕಲಜಾತಿಯ ಆಬಾಲವೃದ್ಧರಿಗೂ ಕೂಡಾ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರ ಜಂಗಮಭಕ್ತಿ, ಸರ್ವ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ದಯಾಳುತನ, ನಿಸ್ಪೃಹಸ್ವಭಾವ, ಧರ್ಮದ ಕಟ್ಟು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸುಗುಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟದೇಶೀಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೇ ಮೇಲು ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಂತಿವೆ. ಈ ವಿಧವಾದ ಗುಣಗಳಿಲ್ಲದ ನಮ್ಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಭಯಂಕರವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಶೋಚನೀಯರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

"ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬ ಮತದವನು ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯನು ಕುಹಕಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶಂಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಅವನ ಹೃದಯದ ದೋಷವಲ್ಲದೆ, ಚರಿತ್ರದ ದೋಷವಲ್ಲ. ಬಸವಣ್ಣನವರಿಂದ ಕೆಲವರ ಮಾನ, ಪ್ರಾಣಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿರುವವಲ್ಲಾ ಎಂದು ಅವನು ಅನ್ನುವದಾದರೆ, ಮಹಿಮಾಸ್ಪದನಾದ ಬಸವಣ್ಣನ ಬಗ್ಗೆ ಶೋಧನವಿಲ್ಲದೆ ಹೆಣಗಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದವರ ಅಪರಾಧವೇ [illegible] ಮಾನಪ್ರಾಣಗಳ ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದಂತೆ ಆತನ ಚರಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವದಲ್ಲದೆ, [illegible] ತಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ಸರ್ವಥಾ ನಿಂದಾಸ್ಪದವಾದುದಲ್ಲ." ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಇದಲ್ಲವೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ನಡೆನುಡಿ.

ಜ್ಯೋತೆಪ್ಪ, ಮುಸಿಗಿ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿ.

ಯಾತ್ರೋತ್ಸವವು.

ಶ್ರೀ [illegible] ಒಂದು [illegible], ಇಲ್ಲಿ ದೇವದುಹಿಗಳಾದ [illegible] ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಹೀಗೆ [illegible] ಗದ್ದೆಯೆಂಬ ನಾಮ [illegible] ವೈರಾಗ್ಯಶೀಲರೂ, ಸದಾಚಾರ [illegible] ಚನ್ನಬಸವಪ್ಪಾಜಿಗಳೆಂಬ ಶಿವಯೋಗಿಗಳ [illegible] ಈ ಶಿವಯೋಗಿಗಳ ಸಂಬಂಧ ಯಾತ್ರೋ[illegible] ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆದವು. [illegible]

[illegible] ಬಂದ ಸಮಸ್ತ [illegible] ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿದರು. [illegible] ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಡೆ[illegible] ಕೊಟ್ಟು [illegible]

[illegible] ಚನ್ನಬಸವಪ್ಪ.

ವಿವಾಹ [illegible]

[illegible]

ತ ಶ್ರಮದಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಗತಿಸಿದ ರಡ್ಡಿ ನಾಗಪ್ಪನವರ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದರೆಂಬುವದು ಸ್ತುತ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಮೂಲಕ ರಾಯಚೂರ ಧರ್ಮಸಂಜೀವಿನೀ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಹಾಯಕ್ಕೆಂದು ಐದು ರೂಪಾಯಿ, ಯಾದಗಿರಿ ವೀರಶೈವ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಫಂಡಿಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಉದಾರಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟು, ವೀರಶೈವಾಭಿಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಜಗದೀಶನಾದ ಶಂಕರನು ವಧೂವರರಿಗೆ ಸೌಮಂಗಲ್ಯಾದಿ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನಿತ್ತು ಕಾಪಾಡಲೆಂದು ಕೋರುವಾ

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿ,

ಈ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಪಾದಕರು-ಧರ್ಮಸಂಜೀವಿನೀ ನಿಲಯಾ, ರಾಯಚೂರು.

ಮಾನ್ವಿ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮರಟದ ಮ॥ ರಾ॥ ಆದಪ್ಪ ಬಿರಾದರ್ ಪೊ॥ ಪಾ॥ ಇವರು ತಮ್ಮ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಮ॥ ರಾ॥ ಮುಷ್ಟೂರ ಮಾ॥ಪ॥ ಭೀಮರಾಯರಿಗೆ ಸ್ವಪುತ್ರಿಯನ್ನು ಇದೇ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಬ॥ ೮ ಸೋಮವಾರ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕ ಕನ್ಯಾದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಇದು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದ ಯೋಗ್ಯಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾರನೇ ದಿನ ವಿವಾಹ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಮಟಮರಿ ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾನ್ ಹಂಪಯ್ಯನವರು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಚರಿತ್ರೆಯೆಂಬ ಕೀರ್ತನವನ್ನು ಬಹು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಶ್ರೋತೃಗಳಿಗೆ ಆನಂದಪಡಿಸಿ, ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಪರಶಿವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಸಂತಾನ ಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸದರೀ ಭೀಮನಗೌಡರು ಧರ್ಮಸಂಜೀವಿನಿ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜೇಗರಕಲ್ಲು ಮ॥ರಾ॥ ವೆಂಕಟರಾವು ಉರ್ಫ ಶಿವರಾವ ಪೊ॥ ಪಾ॥ ಇವರ ಕರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಕಳಿಸುವಂತೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿ:

ಲಿಂಗಸೂಗುರ ತಾಲೂಕ ಪೈಕಿ ಕಸಬಾ ಸಂತೆ ಕೆಲವೂರಲ್ಲಿ ಶಿವಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಶಿವಯೋಗಿವರೇಣ್ಯ ಘನಮಠದ ಶ್ರೀ ನಾಗಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸ್ಮಾರಕರೂಪವಾದ ರಥೋತ್ಸವವು.

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಂತೆ ಈ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಬ॥ ೧೨ ಗುರುವಾರ ದಿವಸ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆರು ಘಳಿಗೆಗೆ ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರನ ಭಾವಚಿತ್ರವು ಸಮಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮಾಘ ಬ॥ ೧೩

ಶುಕ್ರವಾರ ಹನ್ನೆರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತ [illegible] ಕಪಿಶಾಳದ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಪಾದಪೂಜೆಯೂ, [illegible] ಮಹಾಗಣ ತೃಪ್ತಿಯು, ದಕ್ಷಿಣೆಯು ನಡೆಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮಾಘ ಬ. ೧೪ ರ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಮಹಾ ಶಿವರಾತ್ರಿ ದಿವಸ ಏಳರಿಂದ ಒಂಭತ್ತರ ವರೆವಿಗೂ ಶ್ರೀ [illegible] ಭಾವಚಿತ್ರವು ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಛತ್ರಚಾಮರಗಳಿಂದ ಕಹಳೆ, ಕರ್ಣೆ ಮುಂತಾದ ನಾನಾ ವಾದ್ಯಗಳಿಂದ ಛತ್ರಮಾಹೇಶ್ವರರು ಮಾಡುವ ಶಿವಭಜನೆ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮತ್ತು ಅದೇ ದಿವಸ ಸಾಯಂಕಾಲ ಏಳರಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಒಂಭತ್ತರ ವರೆವಿಗೂ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಯವರ [illegible] ಗೌತ, ಸ್ವಾಮಿಭೋಗ, ಶಿಲ್ಪ, ನಾಮಕಾರ ಮಾನಾದ [illegible] ಸಂಭ್ರಮ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. [illegible] ಕಲ್ಯಾಣಾದಿಗಳು ತಮ್ಮ [illegible] ಭಾಜನರಾ [illegible]

[illegible],

ಎಸ್. ಕೆ. [illegible] ಶಿವಬಸವಪ್ಪ, ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.

ಶ್ರೀ ಗುರುವರಪ್ರಸಾದ

ವೀರಶೈವ ಮತೀಯ ವೈದಿಕತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತವು.

ಲೇಖಕ—ವೇ॥ ಬಸವರಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀ, ವ್ಯಾಕರಣರತ್ನ.

ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಬೃಹನ್ಮಠ, ಮು. ವೀರಶೈವ ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರ, ಕಾಶೀ.

ಪ್ರಚಾರಯಂತೀ ಭುವಿ ವೀರಶೈವೀಂ ಸಿದ್ಧಾಂತರೀತಿಂ ಶ್ರುತಿಸಾರಭೂತಾಂ ।
ಉದ್ಘೋಷಯಂತೀ ನಿಜಧರ್ಮಕೃತ್ಯಂ ಸಂಜೀವಿನೀಯಂ ಸತತಂ ಸುಖಾಯಾತ್ ॥

ಆಯಿ, ಸನಾತನ ಧರ್ಮಧುರೀಣ ಸಜ್ಜನವೃಂದ, ಈ ಸುಧಾರಣೆಯ ನವನಾಗರಿಕಕಾಲದಲ್ಲಿ "ನೀಚೈರ್ಗಚ್ಛತ್ಯುಪರಿ ಚ ದಶಾ ಚಕ್ರನೇಮಿಕ್ರಮೇಣ" ಎಂಬ ಮಹದುಕ್ತಿಯಂತೆ ದೇಶದ ಅಥವಾ ಇಡೀ ಭೂಮಂಡಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ತಿರುಗುತ್ತಿರುವದು. ಇಂಥ ಭ್ರಮಣದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಪದಾರ್ಥವು ಮೇಲೂ, ಮೇಲಿನ ಪದಾರ್ಥವು ಕೆಳಗೂ ಆಗುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಭ್ರಮಣವು ಸುಧಾರಣೆಯೆಂಬ ವಾತಾವರಣದಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿರುವದು. ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸುಧಾರಿತನಾಗಬೇಕು, ನಂತರ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು, ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು, ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು—ಇತ್ಯಾದಿ ಲವಲವಿಕೆಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೃದಯಕಮಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೆ. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಸರ್ವತ್ರ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸುಧಾರಣೆಯು ಮಹತ್ವವು ಎಷ್ಟಿರಬಹುದು? ಇರಲಿ, ಇದರ ಸ್ವರೂಪವು ಆವ ವಿಧವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಿಸೋಣ. ಸ್ವಚ್ಛಗಳಾದ ರೇಶ್ಮೆ, ಜರತಾರ, ಕಲಾಬತು ಮುಂತಾದವುಗಳ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವದು ಸುಧಾರಣೆಯೋ? ಛಿ! ಅದು ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ—ಅಂಥವರನ್ನು ನೋಡಿದವರು ಮುಖವನ್ನು ಮುರುಕಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಣ್ಣುಸಂಜ್ಞೆಯಿಂದ ಬಾಜಾ[illegible] ಹೊರಟಿರುವದು ನೋಡಿರೆಂದು ಗರ್ಜಣೆಮಾಡುವರು. ಹಾಗಾದರೆ, [illegible]

[illegible] ಹನ್ನೆರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀಮದ್ [illegible] ಶಿವಾನುಭಾವಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾದ ಕಪಿಹಾಳದ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಪಾದಪೂಜೆ [illegible], [illegible] ಮಹಾಗಣ ತೃಪ್ತಿಯು, ದಕ್ಷಿಣೆಯು ನಡೆಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. [illegible] ಮುಂದಿನ ಮಹಾ ಶಿವರಾತ್ರಿ ದಿವಸ ಏಳರಿಂದ ಒಂಭತ್ತರವರೆಗೂ ಶ್ರೀ [illegible] ಛಾಯಾಚಿತ್ರವು ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಛತ್ರಚಾಮರಗಳಿಂದ [illegible], [illegible] ನಾನಾ ವಾದ್ಯಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಮಹೋದಯರು ಮಾಡುವ ಶಿವಭಜನೆಯೊಡನೆ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮತ್ತು ಅದೇ ದಿವಸ [illegible] ರಾತ್ರಿ ಒಂಭತ್ತರವರೆಗೂ ಶ್ರೀ [illegible] [illegible], [illegible], [illegible]. [illegible] ಮಾನಾದ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇಂತಹ [illegible] ಸಂಭ್ರಮವು [illegible] ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ [illegible] ತಮ್ಮ [illegible] ಭಕ್ತಿ [illegible] ಈ [illegible] ಗಳಿಗೆ ಭಾಜನರಾ [illegible].

[illegible],

[illegible] ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.

ಶ್ರೀ ಗುರುವರಪ್ರಸಾದ

ವೀರಶೈವ ಮತೀಯ ವೈದಿಕತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತವು.

ಲೇಖಕ—ವೇ॥ ಬಸವರಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀ, ವ್ಯಾಕರಣರತ್ನ.
ಪಗಡದಿನ್ನಿ ಬೃಹನ್ಮಠ, ಮು. ವೀರಶೈವ ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರ, ಕಾಶೀ.

ಪ್ರಚಾರಯಂತೀ ಭುವಿ ವೀರಶೈವೀಂ ಸಿದ್ಧಾಂತರೀತಿಂ ಶ್ರುತಿಸಾರಭೂತಾಂ ।
ಉದ್ಘೋಷಯಂತೀ ನಿಜಧರ್ಮಕೃತ್ಯಂ ಸಂಜೀವಿನೀಯಂ ಸತತಂ ಸುಜೀಯಾತ್ ॥

ಅಯಿ, ಸನಾತನ ಧರ್ಮಧುರೀಣ ಸಜ್ಜನವೃಂದ, ಈ ಸುಧಾರಣೆಯ ನವನಾಗರಿಕಕಾಲದಲ್ಲಿ "ನೀಚೈರ್ಗಚ್ಛತ್ಯುಪರಿ ಚ ದಶಾ ಚಕ್ರನೇಮಿಕ್ರಮೇಣ" ಎಂಬ ಮಹದುಕ್ತಿಯಂತೆ ದೇಶದ ಅಥವಾ ಇಡೀ ಭೂಮಂಡಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ತಿರುಗುತ್ತಿರುವದು. ಇಂಥ ಭ್ರಮಣದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಪದಾರ್ಥವು ಮೇಲೂ, ಮೇಲಿನ ಪದಾರ್ಥವು ಕೆಳಗೂ ಆಗುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಭ್ರಮಣವು ಸುಧಾರಣೆಯೆಂಬ ವಾತಾವರಣದಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿರುವದು. ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸುಧಾರಿತನಾಗಬೇಕು, ನಂತರ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು, ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು, ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು—ಇತ್ಯಾದಿ ಲವಲವಿಕೆಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೃದಯಕಮಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೆ. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಸರ್ವತ್ರ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸುಧಾರಣೆಯ ಮಹತ್ವವು ಎಷ್ಟಿರಬಹುದು? ಇರಲಿ, ಇದರ ಸ್ವರೂಪವು ಆವ ವಿಧವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಿಸೋಣ. ಸ್ವಚ್ಛಗಳಾದ ರೇಶ್ಮೆ, ಜರತಾರ, ಕಲಾಬತು ಮುಂತಾದವುಗಳ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವದು ಸುಧಾರಣೆಯೋ? ಛಿ! ಅದು ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ—ಅಂಥವರನ್ನು ನೋಡಿದವರು ಮುಖವನ್ನು ಮುರುಕಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಣ್ಣುಸಂಜ್ಞೆಯಿಂದ ಬಾಜೀರಾಯರು ಹೊರಟಿರುವರು ನೋಡಿರೆಂದು ಗರ್ಜಣೆಮಾಡುವರು. ಹಾಗಾದರೆ, ಸು

ರ್ಗಕುಂತಲಗಳನ್ನು (ಕ್ರಾಫ್) ಬಿಟ್ಟು ಅವಕ್ಕೆ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ತೈಲಲೇಪನವನ್ನು
ಮಾಡುತ್ತ ಪ್ರತಿದಿನ ಶಸ್ತ್ರದಿಂದ ಮುಖದ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವದು
ಸುಧಾರಣೆಯೋ? ಛೀ! ಛೀ! ಇಂಥವರನ್ನು ನೋಡಿ ತದನುಯಾಯಿಗಳು ಸಂತೋಷಪ
ಟ್ಟರೂ, ಸಮಸ್ತರು ಜುಗುಪ್ಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವದರಿಂದ ಇದು ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲ.
ಹಾಗಾದರೆ [illegible] ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು
[illegible] ಸುಧಾರಣೆಯೋ? ಛೀ! ಛೀ! ಛೀ! ಇಂಥವರ ನಾಮಮಾತ್ರ
[illegible] ಇದು ಎಂದಿಗೂ
ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲ.

ಸುಧಾರಣೆ [illegible] ಸಾಧನ
[illegible] ನಾನಾವಿಧ
[illegible] ಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರದಿಂದ
[illegible] ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿಯಿಂದ
[illegible]
ಸುಧಾರಣೆಯು.

[illegible]

ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಣಮಾಡಿ ಭಾರತೀ
ಯರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳದಿರುವ ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿಲ್ಲವೆ
ನೋಡಿ ಆನಂದಪಡಲೆಂದು ಹೊರಪಡಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅಥರ್ವಣಾದಿ ವೇದಗಳಭಾ
ಸಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯರು ಈಗಲೂ ಜರ್ಮನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಲಿರುವರು.
ಇತ್ತಿತ್ತ ಆರ್ಯ ಸಮಾಜದವರು ವೇದವೇದಾಂಗಗಳನ್ನು ಅಂತ್ಯಜರೇ ಮೊದಲಾದವ
ರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಾಧಕಗಳಾದ ವೇದವೇ
ದಾಂಗಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿಯೂ, ಶೂದ್ರರಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂತ್ಯಜರಲ್ಲಿಯೂ
ಈಗಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಉತ್ತರದೇಶದಲ್ಲಿರುವರು. ಕಾಲಗತಿಯು ಈ ವಿಧವಾಗಿ
ರುವದು. ಕಾಲಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವದು ಈ ಲೇಖದುದ್ದೇಶವಲ್ಲ:

ಆದರೆ ಪ್ರಿಯಬಾಂಧವರೇ, ಪರಳಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೋಲಾಹಲವು
ವಿದಿತವಿರಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ವೇದಮಂತ್ರಗಳಿಂದಲೇ ಹವ್ಯಕವ್ಯಾದಿ
ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮಾಡುತ್ತ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕೈಕ ಸುಖಾಪೇಕ್ಷಿಗಳಾದ ವೀರಶೈವರಿಗೆ
ಅವೈದಿಕತ್ವವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದಾತ್ತವಿಚಾರಶೂನ್ಯರಾದ ವೇದವೇದಾಂಗಗಳ
ಯಾಥಾರ್ಥ್ಯವನ್ನರಿಯದ ಯೇನಕೇನಾಪಿಪ್ರಕಾರೇಣಪಂಡಿತಂಮನ್ಯರಾದ ಕೆಲವರು
ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೃದ
ಯಪಟಲವು ತಾನೆ ಝುರ್ಝುರಿತವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ? ಇಂಥ ಕುಹಕಚೇಷ್ಟೆಯವರು ದಕ್ಷಿ
ಣದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತಲೆದೋರುತ್ತಿರುವರು; ಆಗ್ಗೆ ಅವರ ತಲೆ ಬಡಿಯುವವರು ಹು
ಟ್ಟಿದರೂ ಸಮಯಾನುಸಾರ ತಮ್ಮ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಆರ್ಯಸಮಾ
ಜದವರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡ ಅಂತ್ಯಜರೂ, ಅಪೇಯಪಾನ, ಅಭಕ್ಷ್ಯ ಭಕ್ಷಣಗಳನ್ನು
ಮಾಡುವ ವಿದೇಶೀಯರೂ ವೇದವೇದಾಂಗಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದರೂ ಅವುಗಳ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ
ವು ನಷ್ಟವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಶಿವಸಂಸ್ಕಾರಯುತರೂ, ಸದಾಚಾರಭರಿತರೂ, ಶಿವನಾಮೋ
ಚ್ಚಾರಣಾನಿರತರೂ ಆದವೀರಶೈವರು ವೇದಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿದರೆ ಅವುಗಳ ಪಾ
ವಿತ್ರ್ಯವು ನಷ್ಟವಾಗುವದೆಂದು ಈ ಬಾದಶಹ ಜನರು ಹೇಳುವದು ಎಷ್ಟು ಆಶ್ಚರ್ಯ!
ಎಂಥ ಮಾತ್ಸರ್ಯ!! ಇದೆಂಥ ಅವಿವೇಕತ್ವ!!! ಅಸ್ತು. ಸಾಂಪ್ರತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು
ಮನಸಾರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಾರದಿಂದಲೇ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ಇಂಥ ಆಕ್ಷೇಪಕರ ಒಂದೊಂದು ಆಕ್ಷೇ
ಪಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖಂಡಿಸಿ ಆಸ್ತಿಕಶಿಖಾಮಣಿಗಳಾದ ನಮ್ಮ (ವೀರಶೈವ)
ಬಾಂಧವರ ಹೃದಯಕುಹರದಲ್ಲಿ ಈ ಆಕ್ಷೇಪಕರ ಆಡಂಬರದ ಬಬ್ಬಾಟದಿಂದುಂಟಾದ
ಸಂದೇಹವನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸುವದೇ ಈ ಲೇಖದ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವು.

"ಲಿಂಗಧಾರಣವು ವೇದೋಕ್ತವಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ವೀರಶೈವರಿಗೆ ವೇದಾಧಿಕಾರ ವಿರುವದಿಲ್ಲ" ಎಂಬುದು ಮೊದಲನೇ ಆಕ್ಷೇಪವು.

ಆಕ್ಷೇಪಕರೇ, ಪರಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಆಕ್ಷೇಪವನಾಡುವದೊಂದೇ ನಿಮಗೆ ಬಂದಿದೆ ಯಲ್ಲದೆ ಯಾವ ವೇದಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದಹಾಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಇತ್ತ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನ ವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ;—

ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ;—

ಪವಿತ್ರಂತೇವಿತತಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ಪ್ರಭುರ್ಗಾತ್ರಾಣಿ ಪರ್ಯೇಷಿವಿಶ್ವತಃ ।
ಅತಪ್ತತನೂರ್ನತದಾಮೋ ಅಶ್ನುತೇ ಶ್ರಿತಾಸಇದ್ವಹಂತಸ್ತತ್ಸಮಾಶತ ॥

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಲಿಂಗಧಾರಣವು ವಿಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತ್ಯೆ [illegible] ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತ್ಯೆ ಲಿಂಗವೆಂದು ಹೇಳುವದು ಹೇಗೆಂದರೆ;—

[illegible] ।

[illegible]

[illegible] ।
[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ

ಅತ್ರ ತದಿತ್ಯಧ್ಯಾಹಾರಃ ಪವಿತ್ರಪದವಿತತಪದಯೋರ್ವಿಶೇ[illegible]ಭಾವಾಸಂಭವೇನ, ವಿಶೇಷ್ಯ ಇದ್ವಯಾನ್ವಯಾನುಪಪತ್ತ್ಯಾವಿಶೇಷ್ಯವಾಚಕತತ್ಪದಾಧ್ಯಾಹಾರಸ್ಯ [illegible]. ತೇ-ನಿನ್ನ ತತ್-ಆ ಬ್ರಹ್ಮಪದ ವಾಚ್ಯವಾದ ಲಿಂಗರೂಪಶರೀರವು, ಪವಿತ್ರಂ-ಮುಕ್ತಿ [illegible] ಭಾವವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸದೆ ನಿರಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಧರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದು. ವಿತತಂ-ಇಷ್ಟ ಪ್ರಾಣ ಭಾವ ಭೇದದಿಂದಾಗಲೀ ಭಕ್ತ ಶರೀರ ಭೇದದಿಂದಾಗಲೀ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರವಾದುದು. ಪ್ರಭುಃ-ನಿಗ್ರಹಾನುಗ್ರಹ ಸಮರ್ಥನಾದ ನೀನು, ವಿಶ್ವತಃ—'ಆದ್ಯಾದಿಭ್ಯಸ್ತೈತಿವಾರ್ತಿಕೇನ ಸಾರ್ವವಿಭಕ್ತಿಕಸ್ತಸಿಲ್' ಸಮಸ್ತಗಳಾದ, ಗಾತ್ರಾಣಿ-ಸ್ಥೂಲಸೂಕ್ಷ್ಮಕಾರಣ ರೂಪಭಕ್ತಶರೀರಗಳನ್ನು, ಪರ್ಯೇಷಿ-ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಿ. ಲಿಂಗ ರೂಪಶರೀರದ್ವಾರಾ ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾತನಾಗಿ ಭಕ್ತರ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿ ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು.

ಅತಪ್ತತನುಃ-ನ ತಪ್ತಾ ತನುರ್ಯಸ್ಯಸಃ ವೇಧಾದೀಕ್ಷೆ, ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆ, ಕ್ರಿಯಾದೀಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ದಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾಪಪಂಜರವುಳ್ಳ ಶರೀರವಿಲ್ಲದಾತನೂ (ದೀಕ್ಷಾತ್ರಯ ರಹಿತನೆಂದರ್ಥವು.) ಆಮಃ-ಅಪರಿಪಕ್ವಾಂತಃಕರಣನೂ ಆದ ಪುರುಷನು ತತ್-ಆ ಪರಶಿವಸ್ವರೂಪಬೋಧಕ ಲಿಂಗವನ್ನು, ನಾಶ್ನುತ-ಹೊಂದಲಾರನು. ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಧರಿಸಲು ಆರು ಯೋಗ್ಯರೆಂದರೆ ಹೇಳುವನು;— 'ಶ್ರಿತಾಸಇದ್ವಹಂತಸ್ತತ್ಸಮಾಸತ' ಇತಿ ಶ್ರಿತಾಸಃ-ಶಿವಧರ್ಮಾಶ್ರಿತರಾದ, ಇದ್ವಹಂತಃ-ಆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಧರಿಸತಕ್ಕವರಾದ ವೀರಶೈವರೇ, ತತ್-ಆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಸಮಾಶತ-ಹೊಂದಲು ಯೋಗ್ಯರು.

ಶಿವಸಂಸ್ಕಾರವುಳ್ಳಾತನೂ, ಗುರುಕಾರುಣ್ಯ ಪಾತ್ರನೂ ಆದ ಪುರುಷನೇ ಆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಯೋಗ್ಯನೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು. ವಿತಂಡವಾದಿಗಳಾದ ಕೆಲವರು ಈ ಮಂತ್ರದರ್ಥವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ನೀವು (ಲೇಖಕರು) ಮಾಡಿರುವಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಆದರೆ ವೈತಂಡಿಗಳೇ ನಾವೊಬ್ಬರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವದಿಲ್ಲ. ಪೂಜ್ಯರಾದ ವ್ಯಾಸಮಹರ್ಷಿಗಳು ಅರ್ಥಮಾಡಿರುವವನ್ನು ನೋಡಿರಿ;—

ಶ್ಲೋ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿರೀಶೋಯಂ ಬ್ರಹ್ಮತಲ್ಲಿಂಗಮುಚ್ಯತೆ ।
ಪವಿತ್ರಂತದ್ಧಿವಿಖ್ಯಾತಂ ತತ್ಪ್ರಭುರ್ವಿಶ್ವತಸ್ಸ್ವಯಂ ।
ತತ್ಸಂಪರ್ಕಾತ್ಪವಿತ್ರತ್ವಂಗಾತ್ರಾಣಿಕುರುತೆಸ್ವಯಂ ।
ಅತಪ್ತತನುರಜ್ಞೋವೈ ಆಮಸ್ಸಂಸ್ಕಾರವರ್ಜಿತಃ ।
ದೀಕ್ಷಯಾರಹಿತಸ್ಸಾಕ್ಷಾನ್ನಾಪ್ನುಯಾಲ್ಲಿಂಗಮುತ್ತಮಂ ।
ಶಿವಧರ್ಮಾಶ್ರಿತಾಸ್ಸ್ಯಾಂತಾಶ್ಶಿವಾರ್ಚನಪರಾಯಣಾಃ ।
ಯೇವಹಂತಸ್ಸದಾಲಿಂಗಂತೇಯಾಂತಿಪರಮಂಪದಂ ।
ಅನ್ಯಥಾನಹಿಮಾಂಪ್ರಾಪ್ತುಂಶಕ್ಯಂದೇವಿತಥಾಶ್ರುತಿಃ ॥

ಎಂದು ಸ್ಕಾಂದಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವರು. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಮಂತ್ರಾರ್ಥಕ್ಕೂ

ತಲೂ, ಏನೂ ಹೇಳ್ಕತಕ್ಕವು ಇಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ತೋರಿಸುವ ಪುರಾಣಗಳರ್ಥವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಭಯದಿಂದ ಬರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ವಾಚಕರು ಕ್ಷೋಭೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬಾರದೆಂದು ಕೋರಿಕೆಯು. ಅದೇ ಸ್ಕಾಂದಪುರಾಣದ ಕಾಶೀ ಖಂಡದಲ್ಲಿ—

ಶ್ಲೋ ॥ [illegible] ।
[illegible] ॥
[illegible] ।
[illegible] ॥
[illegible] ।
[illegible] ।
[illegible] ।
[illegible] ।
[illegible] ॥

[illegible] ದೊರೆಯುತ್ತಿ.

[illegible]—

[illegible]
[illegible] ।

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಈ ಋಕ್ಕಿಗೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಅರ್ಥವನ್ನು ಪಾರಾಶರ ಪುರಾಣವು—

ಶ್ಲೋ ॥ ರೌದ್ರಂ ಲಿಂಗಂ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುರ್ಗನಿಮಾಖ್ಯಶಿಲಾಮಯಂ ।
ಚಾರುಚಿತ್ರಂ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯಲಬ್ಧವಾನ್ ಪರಮಂಪದಂ ।
ಬ್ರಹ್ಮಾ ಸರ್ವ ಜಗತ್ಕರ್ತಾ ಯಸ್ಯ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೇನತು ।
ಭಾರತೀಂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾನಾದು ಸಪೂಜ್ಯಸ್ಸರ್ವ ದೇಹಿನಃ ।
ಯಸ್ಯಲಿಂಗಂ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಮರುತಸ್ಸಕಲಾ ಅಪಿ ।
ಲಬ್ಧವಂತಃಶ್ರಿಯಂಪೂರ್ಣಾಮಿತ್ಯೇಷಾ ವಾಸ್ತವೀ ಸ್ಮೃತಿಃ ॥

ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವದು.

ಶ್ಲೋ ॥ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಯೋದೇವಾಸ್ಸರ್ವೇ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಯಸ್ತಥಾ ।
ಶಿವಲಿಂಗೇಜ್ಯಯಾಸಮ್ಯಕ್ ಸ್ವಸ್ವರೂಪಮವಾಪ್ನುಯುಃ ॥

ಎಂಬ ಸ್ಕಾಂದಪುರಾಣ ವಚನವೂ,

ಶ್ಲೋ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತೃತ್ವಂ ವಿಷ್ಣೋರ್ದಾನವ ಮರ್ದನಂ ।
ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪತ್ಯಮಿಂದ್ರಸ್ಯ ಶಿವಪೂಜಾವಿಧೇಃಫಲಂ ॥

ಎಂಬ ಪದ್ಮಪುರಾಣವಚನವೂ ಅದೇ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಸಮರ್ಥಿಸುವವು.

ಆಕ್ಷೇಪಕರೇ, ಋಗ್ವೇದದಿಂದಂತೂ ಲಿಂಗಧಾರಣವೂ, ತದರ್ಚನವೂ ಸಿದ್ಧವಾದಂತಾಯಿತು. ಯಜುರ್ವೇದದ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಡೆಯಿರಿ.

ಯಜುರ್ವೇದದ ಶತರುದ್ರೀಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ—

ಯಾತೇರುದ್ರ ಶಿವಾತನೂರಘೋರಾऽ ಪಾಪಕಾಶಿನೀ ।

ಈ ವಾಕ್ಯದಿಂದಲೂ ಲಿಂಗಧಾರಣವು ವಿಹಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇದರರ್ಥ—ಭೋ ರುದ್ರ-ಪಾಪವಿನಾಶಕನಾದ ಎಲೈ ಪರಶಿವನೇ, ತೇ-ನಿನ್ನ ಶಿವಾ-ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪವಾದ, ಯಾತನೂಃ-ಲಿಂಗರೂಪವಾದ ಯಾವ ಶರೀರವುಂಟೋ "ಲಿಂಗಂತು ಶಿವಯೋರ್ದೇಹಃ" ಎಂಬ ಆಗಮ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ತನೂ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಲಿಂಗವೆಂದರ್ಥವು. ಸಾ-ಆ ಲಿಂಗರೂಪಶರೀರವು ಅಘೋರಾ-ಶಾಂತವಾದುದು, ಅಪಾಪಕಾಶಿನೀ-ಅಪಾಪೇಷು-ಪಾಪರಹಿತರಾದ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ, ಕಾಶಿನೀ ಇಷ್ಟಲಿಂಗರೂಪದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವದು. ಲಿಂಗರೂಪ ಶರೀರಾವಚ್ಛಿನ್ನನಾದ ಪರಶಿವನು ಶಮದಮಾದಿ ಗುಣಸಂಪನ್ನರಾದ ಭಕ್ತರ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕಾತನೆಂದಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಯಜುರ್ವೇದದ ಚತುರ್ಥಕಾಂಡ ಪ್ರಥಮಪ್ರಶ್ನ ಪ್ರಥಮಾನುವಾಕದಲ್ಲಿ—

ಯುಜೇವಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಪೂರ್ವ್ಯಂ ನಮೋಭಿರ್ವಿಶ್ಲೋಕಾಯಂತಿಪಥ್ಯೇವ ಸೂರಾಃ ಶೃ
ಣ್ವಂತಿವಿಶ್ವೇ ಅಮೃತಸ್ಯಪುತ್ರಾ ಆಯೇಧಾಮಾನಿದಿವ್ಯಾನಿತಸ್ಥುಃ ।

ಎಂಬ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಲಿಂಗಧಾರಣವು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತೆ. ಮಂತ್ರಾರ್ಥವು, ವಾಂ-ಶಿವಶಕ್ತ್ಯಾತ್ಮಕಗಳಾದ ಲಿಂಗವೇದಿಗಳ(ವಾಂ ಎಂಬುದು ಸಂಬೋಧ್ಯಾದೇಶಯುಕ್ತ [illegible] ರೂಪವು.) ಯುಜ್-ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಯುಗ್ಮಯೋರ್ಗೆ ಎಂಬ ಧಾತುವಿಗೆ ಕ್ವಿಪ್ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು [illegible] ೩-೧ ೮೫ ಎಂಬ ಸೂತ್ರದಿಂದ ತೃತೀಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಥಿಯು ಬಂದಿದೆ. ಅಥವಾ [illegible] ''ಸುಪಾಂಸುಲು [illegible] ೭-೧-೩೯ ಎಂಬ ಪಾಣಿನೀಯ ಸೂತ್ರದಿಂದ [illegible] ಶಿವಶಕ್ತ್ಯಾತ್ಮಕ ಶ್ರೀ [illegible] ಇದೇ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ''ಶಿವಶಕ್ತ್ಯಾತ್ಮಕ [illegible] ಶಿವಶಕ್ತ್ಯರ್ಥೇನ [illegible] ಹೇಳಿದ ವಚನವೂ [illegible] ಎಂಬ ಶಿವಾಗಮ [illegible] ಸ್ವರೂಪ [illegible] ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರು [illegible]

[illegible]

ಹೋದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಚಿಂತಿಸವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮತ್ತೇನನ್ನಾದರೂ ತಾವು ಬೇಡಬೇಕು. ಬೇಡಿದ್ದನ್ನು ಅಮರನೀತಿಗಳು ತಂದೊಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಹೇಳುವದಂತು ಇಷ್ಟು. ಇದರ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯು.

ಈ ಮಾತಿಗೆ ಮಾಹೇಶ್ವರ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯು ನಿಟ್ಟುಸಿರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಹಳ ವ್ಯಸನವನ್ನು ನಟಿಸಿದನು. ತುದಿಗೆ ಸಭ್ಯರಾದ ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಒಡಂಬಡಲೇಬೇಕು. ಆಗಲಿ, ನನ್ನಲ್ಲೊಂದು ಕೌಪೀನವುಂಟು. ಇದರ ತೂಕಕ್ಕೆ ಬರುವಷ್ಟು ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತೂಗಿಕೊಡಲಿ, ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಶೆ ಯಾತಕ್ಕೆಂದು ನುಡಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಮರನೀತಿಯೂ, ಆತನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಸಮ್ಮತಿಸಿದರು. ಸಕಲರೂ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ತಕ್ಕಡಿಯನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟು ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯ ಕೌಪೀನವನ್ನಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಮರನೀತಿಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮ ಹತ್ತಿಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನಿಡಿಸಿ ನೋಡಿದರು; ಕೌಪೀನವೇ ಭಾರವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಮತ್ತಿ ಕೆಲವು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಅಮರನೀತಿಗಳು ತಂದುತಂದೊಟ್ಟುವಾಗ ಜನರು ಬೆರಗಾಗುತ್ತಿರಲು ಕೌಪೀನದ ತಕ್ಕಡಿಯು ಭೂಮಿಯನ್ನೇನು ಬಿಟ್ಟೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಮರನೀತಿಯು ಧೈರ್ಯಗುಂದದೆ ಕೈಮುಗಿದು-ದೇವಾ ನನ್ನ ಗೃಹದ ವಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದವು. ನನ್ನ ಸುವರ್ಣರತ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನು ತಂದಿಡಲು ಅನುಜ್ಞೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾದರೋ-ಎಲಾ, ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ, ನಮ್ಮ ಕೌಪೀನಕ್ಕೆ ಸರಿಬಂದರೆ ಸಾಕು; ಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದನು. ಅಮರನೀತಿಯು ಕರಕಂಕಣ, ಹರಳಿನ ಉಂಗುರ, ಒಡ್ಯಾಣ, ಮುತ್ತಿನಹಾರ, ಕರ್ಣಾಭರಣ, ಶಿರೋಭೂಷಣ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಪತ್ನಿಯ ಕೈಯಿಂದ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿಡುವಾಗ ಗುಣಾಭೂಷಣನಾದ ತನಗೆ ಈ ಅಲಂಕಾರಗಳು ತ್ಯಜಿಸಲು ತಕ್ಕವೆಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದವು. ಜನರಂತೂ ಬೆಕ್ಕಸಗೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅವರೂ ಕೌಪೀನದ ತೂಕಕ್ಕೆ ಸರಿಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾಡಬೇಕೇನು? ಅಮರನೀತಿಯು ಮತ್ತು ಹಸ್ತಕಮಲವಂ ಮುಗಿದು-ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದುದರಿಂದ ಪತ್ನೀಪುತ್ರರೊಡನೆ ನಾನೂ ತ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡುವೆನು, ತಾವು ಸಮ್ಮತಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಹು ಬಗೆಯಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಕಪಟವೇಷಧಾರಿಯಾದ ಶಂಕರನು ಈತನ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಬೆರಗಾದನು. ಉಳಿದ ಜನರಂತೂ ತಾವು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ತಮಗೆ ಅಗೋಚರವೆನಿಸಿದಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೇ ನಿಂತಿದ್ದರೂ, ಸ್ವಾಮಿಯು ಬಹಿರಂಗಕ್ಕೆ ಅಮರನೀತಿಯ ಮೇಲಿಂದ

ಮೇರೆ ಕೇಳಬೇಡ; ನಮ್ಮ [illegible] ಬಂದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ನುಡಿಯುವಾಗ ಅವರ [illegible] ತನ್ನ ಜನ್ಮದ ಸಫಲವಾಗುವ ಸಮಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. [illegible] ನನಗೆ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, [illegible]ಯಲ್ಲಾಗಲಿ, [illegible] ಜನರು [illegible] ಭಾವಿಸಿದನು.

[illegible] ಭಾಗ್ಯ[illegible]ದವರಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. [illegible]

[illegible]

ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದನು. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಧರ್ಮದ ಚತುರ್ಥಲಕ್ಷಣವಾದ ಅಸ್ತೇಯವು ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮುಂದೆ ಧರ್ಮದ ಪಂಚಮಲಕ್ಷಣವಾದ ಶೌಚವನ್ನು ಉದಹರಿಸಲಾಗುತ್ತೆ.

ಐದನೆಯದಾದ ಶೌಚವು.

ಈ ಶೌಚಕರ್ಮವು ಸಮಸ್ತ ಮಾನವಜಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿತವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಗಳ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಶೌಚವನ್ನಾಚರಿಸದಿರುವ ಜೀವಿಗಳೆಂದರೆ -ಪಶು, ಪಕ್ಷಿ, ಮೃಗ ಜಾತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳೆನಬಹುದು, ದೇವರು ಮೂಕಪ್ರಾಣಿಗಳಾದ ಆ ಪಶುಪಕ್ಷಿ ಮೃಗಗಳಿಗೆ ಶೌಚವಿಧಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಅಶೌಚದ ದೋಷವನ್ನಾಗಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಭಾವಸಿದ್ಧವಾದ ಶುಚಿತ್ವವು ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುವದು. ಯಾಕಂದರೆ-ಮಾನವೀಜಾತಿಯ ಸಹವಾಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಪಶು, ಪಕ್ಷಿ, ಮೃಗಗಳು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಮಲಗಳಾಗಿರುವವೆಂಬುದನ್ನು ಸಕಲರು ಬಲ್ಲರು. ಮೂಕಜೀವಿಗಳಾದ ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯು ಇಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ಶೌಚವಿಧಿಯು ಬೇಕಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಜನರು ಶೌಚವಿಧಿಯಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡದೆ ತಿಕ್ಕು, ತೊಳೆ, ಒರಸು ಎಂಬುವದು ಅರ್ಥಾತ್ ಶೌಚವಿಧಿಯು ಹೆಬ್ಬೊತ್ತಿಗೆ (ಪುರಾಣ) ಗಳ ಮಾತು; ಅದು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ನಮಗೆ ನಡೆಯುವದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಇಂಥವರು ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂಬುದನ್ನು ವಾಚಕರೇ ಊಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಯುಗ ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ನೋಡಿದರಂತೂ ಈ ನವಯುಗದ ನಾಗರಿಕ ಜನರು ಶೌಚವಿಧಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉದಾಸೀನಮಾಡಿರುವರೆಂಬುದು ಹೇಳಲಶಕ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗಿರುವದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಶುಚಿಯೆಂದರೆ-ಶುದ್ಧಿ, ಈ ಶುದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ಆಚರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಶೌಚವೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶೌಚವಾದರೂ ಬಹಿಶ್ಶೌಚವೆಂದು ಅಂತಶ್ಶೌಚವೆಂದು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಹಲಿಗೆಯಮೇಲೆ ಬರೆಯಲು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದವನೇ ತರುವಾಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ

ಆಂದವಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಸಿದ್ಧನಾದಂತೆ, ಮೊದಲು ಬಹಿಶ್ಶೌಚವನ್ನಾಚರಿಸಿದವನೇ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅಂತಶ್ಶೌಚವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಮರ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಶ್ಶೌಚಿಯು ಮಾನಸಿಕ ಸಂಬಂಧವಾದದ್ದು. ಧೃತಿ, ಕ್ಷಮೆ, ದಮ, ಅಸ್ತೇಯ, ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹ, ಧೀ, ವಿದ್ಯಾ, ಸತ್ಯ, ಅಕ್ರೋಧಗಳೆಂಬ ಧರ್ಮದ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷಣಗಳೂ, ಪರಮಾತ್ಮಚಿಂತನವೂ ಸಹ ಅಂತಶ್ಶೌಚಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾಗಿದ್ದಾವೆ.

ಈಗ ಧರ್ಮದ [illegible] ಲಕ್ಷಣವಾದ ಶೌಚವೆಂಬುವದೊಂದೇ ಬಹಿಶ್ಶೌಚವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಬಹಿಶ್ಶೌಚವೆಂದರೆ ಮಣ್ಣು ನೀರುಗಳಿಂದ ಶರೀರವನ್ನು ನಿರ್ಮಲವಾಗುವಂತೆ ತೊಳೆಯುವದು

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ದು ಉಪಕರಣಗಳ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ತನ್ನ ಶರೀರದ ಶುದ್ಧಿಯು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂಬುವದನ್ನು ಲೋಕದವರಿಗೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೆಲವು ಪಾಮರ ಜನರು ಲೋಹಗಳಿಂದಾದ ವಸ್ತುಗಳಾಗಲಿ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣುಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳಾಗಲಿ ಜಡಪದಾರ್ಥಗಳಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ತೊಳೆದು ಶುದ್ಧಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇವುಗಳಂತೆ ಶರೀರವನ್ನು ಜಲಮೃತ್ತಿಕೆಗಳಿಂದ ತೊಳೆಯಬೇಕೆಂಬುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಅಥವಾ ಬೆವರು ಮುಂತಾದ ಕೊಳೆಯನ್ನು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದರೆ ಸಾಕು; ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ತೊಳೆಯಬೇಕೆಂಬುವದು ಯಾವ ನೀತಿಯೆಂದು ನುಡಿಯಬಹುದು. ಇಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಶರೀರವು ಜಡವಾದದ್ದೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸದುತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಶುಚಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಲೋಹ, ಮಣಿಗಳಿಂದಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಮಾತ್ರ ಜಡವಾದವು; ಶರೀರವು ಹಾಗಲ್ಲ—ಅಂದರೆ ಅಜಡವಾದದ್ದೆಂದು ಇವರು ತಿಳಿದಂತಾಯ್ತು. ಹೀಗೆ ತಿಳಿಯುವದು ಅವಿವೇಕತನವು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಹೊರತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹೇಗೆ ಜಡವಾಗಿರುವವೋ, ಹಾಗೆ ಶರೀರವಾದರೂ ಜಡವಾದದ್ದಾಗಿರುವದು. ಹೇಗೆಂದರೆ ತೂತುಗಳಿದ್ದ ಕೊಡದಲ್ಲಿ ದೀವಿಗೆಯನ್ನಿಟ್ಟದ್ದರೆ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಬೆಳಕು ಒಳಗಿದ್ದ ದೀವಿಗೆಯ ಬೆಳಕಲ್ಲದೆ, ಆ ಕೊಡದ ಬೆಳಕಲ್ಲ; ಇದರಂತೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದ ಆತ್ಮನ ಜ್ಞಾನವು ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ, ನಾಲಿಗೆ, ಮೂಗುಗಳಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಂಡು ಕೇಳಿ ಉಂಡು ವಾಸನೆಗೊಂಡಂತಾದರೂ, ಅದು ಆತ್ಮನ ಪ್ರಕಾಶಾಂಶವಲ್ಲದೆ ದೇಹದ ಪ್ರಕಾಶವಲ್ಲ. ದೀವಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಕೊಡವು ಅಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಆತ್ಮನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದಾಗ ಶರೀರವು ತಾನೇ ಅಮಂಗಲವಾಗಿ ತನಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಜಡಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆತ್ಮನಿರುವಾಗಲೂ ಈ ಶರೀರದ ಜಡಭಾವವು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿದುಬರುವದು ಹೇಗೆಂದರೆ—

ಏನು ಸ್ವಾಮಿಯಾ, ಮೊದಲಿನಂತೆ ತಮ್ಮ ರೂಪವಿಲ್ಲ; ಅದರಿಂದ ಗುರ್ತೇ ಹತ್ತಲಿಲ್ಲಾ ಎಂದು ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು-ಅ

ಯಸ್ಯಾ, ಶೋಥೆ (ಸೋಮೆ) ಯೆಂಬ ರೋಗದಿಂದ ಶರೀರವು ಬಹಳ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿದೆ; ಇಲ್ಲವೇ ಕ್ಷಯದಿಂದ ಬಹಳ ಕೃಶವಾಗಿದೆ, ಆಡ್ಯಾಡುವಂತಿಲ್ಲ, ಆದರಿಂದ ಗುನ್ತಾಗಲಾರದೆಂದು ಹೇಳುವನು. ಇದರಿಂದ ಶರೀರದ ಜಡತ್ವವು, ಹೆಚ್ಚು ಕೊರತೆಯು, ಆತ್ಮನಿರುವಾಗಲೇ ಹೋದಬಿಟ್ಟಂತಾಯ್ತು. ಆದಪ್ರಯುಕ್ತ ಜಡವಾದ ಶಿಲಾಮಯ ಮೃಣ್ಮಯ ಲೋಹಮಯಗಳಾದ ವಸ್ತು (ಉಪಕರಣ) ಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರರೀತಿಯಿಂದ ತೊಳೆದು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಜಡವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ತೊಳೆದು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ತನ್ನ ಶರೀರವಾಗಲಿ ಮೈಮೇಲಿನ ಬಟ್ಟೆಗಳಾಗಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಮನಕ್ಕೆ [illegible] ಆತ್ಮನ ಸಮಾಧಾನವೇ ತನ್ನ [illegible] ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು.

ಹೀಗೆ [illegible] ಶೌಚಕರ್ಮವನ್ನು [illegible] ಈಗಿನ [illegible]

[illegible]

ಎಂದು ಹೊಣದೇಶಸ್ಥ (ಇಂಗ್ಲೀಷ) ರಿಗೆ ಶೌಚವಿಧಿಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿ ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಮತ್ತು ಶೌಚವಿಧಿಯನ್ನರಿಯದೇ ಇದ್ದ ಯಾವ ದೇಶಸ್ಥರೇ ಆಗಲಿ, ಅಂಥವರಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಪವಿತ್ರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮೈಗೆ ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡು, ತಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಆ ವಸ್ತುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅಣುಗಳು ರೋಮಕೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ, ತದ್ವಾರಾ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ? ಇದರಿಂದಂತೂ ನಿಮ್ಮ ಆಚರಣೆಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋಜನ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು, ಗೃಹಸ್ಥರು ಮೊದಲಾಗಿ ದೊಡ್ಡಬೆಲೆಯ ಸಾಬೂನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರಲ್ಲದೆ,–ಇದು ಏನು? ಯಾತರಿಂದಾದದ್ದು? ಇದರಂತೆ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಗಳಾದ ಅಂದರೆ ಮೈಗೆ ಹಚ್ಚಿ ತಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ಶರೀರದ ಮಲಿನತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದು, ಮೃದುತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳು ಎಣ್ಣೆ, ಮಸಾಲಿ ಮುಂತಾದವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಹಣವನ್ನೂ, ಆಚಾರವನ್ನೂ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಒಂದುವೇಳೆ ಸಾಬೂನನ್ನು ಮೈಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಉಂಟೆ? ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಬೂನು ಮೈಯಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರ ಜತೆಗೆ ಮೈಮೇಲಿನ ಚರ್ಮದ ಮೇಲಿರುವ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಜಿಡ್ಡನ್ನೂ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಚರ್ಮವನ್ನು ಋಕ್ಷವಾದುನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು, ಈ ನಮ್ಮ ಉಷ್ಣದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ಮೈಮೇಲಿನ ಜಿಡ್ಡಿನಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕಾಗುವ ಉಪಯೋಗವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಊಟ, ಉಡಿಗೆ, ತೊಡಿಗೆ ಅಂದಚಂದಗಳಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಅವುಗಳ ದುಂಬಾಲ ಬಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಮರೆಯುತ್ತ ಮತ್ತರಾಗ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳನ್ನು ನಷ್ಟಪಡಿಸುವ ಈಗಿನ ಭಾರತೀಯರ ಅನಂತಪ್ರಸಂಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ, ಶೌಚವಿಧಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಅಪವಿತ್ರ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಲಿಪ್ತರಾಗುವದಕ್ಕಿಂತ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಯೂ, ನಿರ್ಮಲತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಾಗಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಕ್ಷೇಪವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಶೌಚಕರ್ಮವನ್ನು ಭಾರತಜನರು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದು ಆಚರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವು.

ಭಾರತೀಯರಾದ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಆರ್ಯರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಬಂದ ಶೌಚಕರ್ಮವೆಂದರೆ –ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬ ಪುರುಷನು ಸೂರ್ಯೋದಯ

ದೊಳಗೆ ಎದ್ದು ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವರನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಆಮೇಲೆ ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಿದ ದೊಡ್ಡ ತಂಬಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ದೂರದ ಬಹಿಃಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ತಲೆ, ಬಾಯಿ, ಮೂಗು ಮುಚ್ಚುವಂತೆ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮಲಮೂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಇತರರನ್ನು ಕಂಡರೂ ಏನೊಂದು ಮಾತಾಡದೆ, ಮಾಣಿಯನ್ನೂ ಗುದವನ್ನೂ ಹಸಿ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಲೇಪಿಸಿ, [illegible] ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮಲಮೂತ್ರಗಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ವಿಸರ್ಜನಕ್ರಿಯೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಕ್ಕೆ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ದುಃಖಪಡುವ ಪ್ರಸಂಗವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಬರುವದು. [illegible] ಸಭೆ ಮುಂತಾದ ಮರ್ಯಾದಾ [illegible] ಮಲಮೂತ್ರಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಿರುವ ದಡ್ಡ [illegible].

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

೧೧೭ ಮೈಮೇಲೆ ಬಂದಾಗ ಕೈಮಾಡದವನು ಜಾಣನು.

೧೧೮ ಮಿತಿಮೀರಿ ಹೋಗಬಾರದು; ಯಾಕಂದರೆ? ತೋಟದ ಬೇಲಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹಬ್ಬಿದ ಬಳ್ಳಿಯ ಫಲವು ಕಂಡವರ ಕೈವಶವಾಗುವಂತೆ ಇವರ ಸಂಪತ್ತು ಅನ್ಯರ ಪಾಲಾಗುವದು.

೧೧೯ ಪರಿಚಯವಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಪೌರುಷವನ್ನೂ, ದೊರೆತನವಿದ್ದವನಲ್ಲಿ ಗೌರವವನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸುವವನು ದಡ್ಡನು.

೧೨೦ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಶ್ರಮಪಟ್ಟಾತನ ದುಃಖವು ಶಸ್ತ್ರದ ಮೊನೆಗಿಂತಲೂ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಬಾಧಿಸುವದು.

೧೨೧ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆದಾತನ ಸಂತೋಷವು ತುಂಬಿದ ನದಿಯಂತೆ ತುಳುಕುತ್ತಿರುವದು

೧೨೨ ಬಲ್ಲವರೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸದೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವವನೂ, ಅಲ್ಪದವರ ಜತೆಗಾರನೂ, ಯಾವಾಗಲೂ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿದ್ದು ಸ್ತ್ರೀಲೋಲನೂ ಆದ ಅರಸನನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳು ತುಚ್ಛನನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವರು.

೧೨೩ ಮೊದಲು ತನ್ನನ್ನು, ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು, ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಆಮೇಲೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅರಸನೇ ಅರಸನು.

೧೨೪ ಅರಸನಿಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳೇ ತನ್ನ ಶರೀರವು; ಆ ಕಾರಣ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರಸನು ಪ್ರೇಮವುಳ್ಳವನಾಗಿರಬೇಕು. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅರಸನೇ ಪ್ರಾಣವಾದಕಾರಣ ಅರಸನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಭಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು.

೧೨೫ ವೈದ್ಯ ಅಥವಾ ಡಾಕ್ಟರನು ಹುಣ್ಣಿನ ಕೊಳೆತ ಮಾಂಸವನ್ನು ಶಸ್ತ್ರಾಂಸಿ ತೆಗೆದು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಒಳಿತು ಮಾಡುವಂತೆ ರಾಜನು ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ದುಷ್ಟರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಇಲ್ಲವೇ ದೂರಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೧೨೬ ತಿಳಿಗೇಡಿಯಾದವಗೆ ಪ್ರತಿದಿನದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ದುಃಖದ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ನೂರಾರು ಭಯದ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ತೋರುವವು: ಅಂದರೆ ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ತೋರುವದಿಲ್ಲ.

೧೨೭ ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು, ತನ್ನ ಹಿತಚಿಂತಕರಲ್ಲಿ ತಂದೆ

ತಾಯಿಗಳು, ತನ್ನ ರಕ್ಷಣ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಜಗದೀಶ್ವರನು ತನ್ನ ಉದ್ಧಾರವಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಸದ್ಗುರುವು ಮುಖ್ಯರು.

೧೨೮ ಬಾಯಿಂದ ಪೌರುಷವನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಕೃತಿಯ (ಕೆಲಸದ)ಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕು.

೧೨೯ [illegible] ವಿನಯದಿಂದ (ತಗ್ಗಿ) ನಡೆದವನು ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು [illegible] ನೆಟ್ಟಗೆ ಬೆಳೆದ ಬಿದಿರು [illegible] ಬಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಬಿದಿರು ದೇವರ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ [illegible]

೧೩೦ [illegible]

೧೩೧ [illegible] ಉಂಟು

೧೩೨ [illegible]

೧೩೩ [illegible] ಭಕ್ತಿ [illegible]

೧೩೪ [illegible]

೧೩೫ [illegible]

೧೩೬ [illegible]

೧೩೭ [illegible]

ಣಗಳಿಂದಲೂ. ಅನುಮಾನ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದಲೂ ಪರವಾದಿಗಳನ್ನು ಒಡಂಬಡಿಸುವದೇ ಇಪ್ಪತ್ತಾರನೆಯ ಶೀಲ.

(೨೭) ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶಿವಭಕ್ತನು ತಾನಿರುವ ಮನೆಗೆ ಲಿಂಗಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ಕಾರ್ಯವಶಾತ್ತಾದರೂ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಲಿಂಗವಂತರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕೈ ಮುಗಿಯದಿರುವದೇ ಇಪ್ಪತ್ತೇಳನೆಯ ಶೀಲ.

(೨೮) ಶಿವಭಕ್ತರಾದ ಕುಂಬಾರರ ಕೈಯಿಂದ ಭಾಂಡಂಗಳಂ (ಗಡಿಗೆ ಮಡಿಕೆಗಳಂ) ಮಾಡಿಸುವುದೇ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟನೆಯ ಶೀಲ.

(೨೯) ಆಕಳಿಗೂ, ಆಕಳ ಕರುವಿಗೂ ಲಿಂಗಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿಸುವದೇ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಶೀಲ.

(೩೦) ಅಡಿಗೆಯ, ನೀರಿನ ಬಾಂಡಗಳ ಕೊರಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೂ ಲಿಂಗಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವದೇ ಮೂವತ್ತನೆಯ ಶೀಲ.

(೩೧) ಶಿವಭಕ್ತನು ತನ್ನ ಮನೆಯ ದನಕರಗಳಿಗೆ ಲಿಂಗವಂತರಿಂದ ಮೇವು, ಹುಲ್ಲು ತರಿಸಿ ಹಾಕಿಸುವದೂ, ಒರತೆಯ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಸುವದೂ ಮೂವತ್ತೊಂದನೆಯ ಶೀಲ.

(೩೨) ಲಿಂಗಮುದ್ರೆಯುಳ್ಳ ಆಕಳ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗಮುದ್ರೆಯುಳ್ಳ ಗೂಳಿಯನ್ನು ಹಾರಿಸುವದೂ, ಇಂತಹ ಆಕಳುಗಳ ಸಗಣಿಯಿಂದ ಸಾರಿಸುವದೂ, ಮೂವತ್ತೆರಡನೆಯ ಶೀಲ.

(೩೩) ಶಿವಭಕ್ತರಾದ ರಾಜರ ಕೈಯಿಂದ ಹೂದೋಟಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಲಿಂಗಮುದ್ರೆಯ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವದು ಮೂವತ್ತಮೂರನೆಯ ಶೀಲ.

(೩೪) ಇಂತಹ ತೋಟಕ್ಕೆ ಲಿಂಗವಂತರಲ್ಲದವರ ದೃಷ್ಟಿಯು ಬೀಳದಂತೆ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಪಾಗರ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವದು ಮೂವತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಶೀಲ.

(೩೫) ಹೊಲಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಮುದ್ರೆಯ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ನಟ್ಟಿಸಿ, ತೊಗಲ ಮಿಣಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಎತ್ತಿನಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವದೇ ಮೂವತ್ತೈದನೆಯ ಶೀಲ.

(೩೬) ಲಿಂಗವಂತರಲ್ಲದವರ ಕೂಡ ಪಂಟಿ ಕೊಟ್ಟದೆ, ಲಿಂಗಬಾಹಿರರನ್ನು ನೋಡದೆ ಇರುವದು ಮೂವತ್ತಾರನೆಯ ಶೀಲ.

(೩೭) ಲಿಂಗವಂತರಲ್ಲದವರ ನೀರೆಯನ್ನೂ, ಅವರು ಬೆಳೆದ ಧಾನ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೂ ಬಿಡುವುದೇ ಮೂವತ್ತೇಳನೆಯ ಶೀಲ.

(೩೮) ದೊಡ್ಡ ರೋಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಓಸಧ ಮಣಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರ ಮಾಡಿಸುವದು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಬಿಡುವದು ಮೂವತ್ತೆಂಟನೆಯ ಶೀಲ.

(೩೯) [illegible] ಇಚ್ಛಿಸಿ ಬೇಡದಿರುವದು ಮೂವತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಶೀಲ.

(೪೦) [illegible] ತಿಳಿದುಕೊಂಡು [illegible] ಭಾವನೆಯಿಂದ [illegible] ನಾಲ್ವತ್ತನೆಯ ಶೀಲ.

(೪೧) [illegible] ನಾಲ್ವತ್ತೊಂದನೆಯ ಶೀಲ.

(೪೨) [illegible] ನಾಲ್ವತ್ತೆರಡನೆಯ ಶೀಲ.

(೪೩) [illegible] ನಾಲ್ವತ್ತಮೂರನೆಯ ಶೀಲ.

(೪೪) [illegible] ನಾಲ್ವತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಶೀಲ.

(೪೫) ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸದಾಚಾರವೂ, ಮನದಲ್ಲಿ ಸುಜ್ಞಾನವೂ ನೆಲೆಗೊಂಡು ಇಂತಹ ಆಚಾರವೇ ಗುರುವು, ಅರಿವೇ (ಜ್ಞಾನವೇ) ಜಂಗಮ—ಈ ಸ್ವರೂಪವಾಗುಳ್ಳದ್ದೇ ಅಂದರೆ ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮದ ಏಕತ್ವಾನುಸಂಧಾನವುಳ್ಳದ್ದೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಾಲ್ವತ್ತೈದನೆಯ ಶೀಲ.

(೪೬) ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರನ್ನು ನೋಡದಿರ್ಪುದೇ ಅಂದರೆ, ಸರ್ವ ಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ ಜರಗುವದರಿಂದ ಅಂತಹ ಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿದ್ದೇ ನಾಲ್ವತ್ತಾರನೆಯ ಶೀಲ.

(೪೭) ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಸೀಮೋಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದೇ ಅಂದರೆ—ವೀರಶೈವನು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ದೊರಕಿಸತಕ್ಕದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಪರದೇಶ ಪ್ರವಾಸವು ಅನಾವಶ್ಯಕವು. ಇದೇ ನಾಲ್ವತ್ತೇಳನೆಯ ಶೀಲ.

(೪೮) ಪ್ರಸಂಗವಶಾತ್ ಎಲ್ಲಿಗಾದರು ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸುವದು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಚಕ್ಕಡಿಗೆ ಸವಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೂಡಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸಂಚಾರಮಾಡುವುದೇ ನಾಲ್ವತ್ತೆಂಟನೆಯ ಶೀಲ.

(೪೯) ಲೋಕದ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅವೆಲ್ಲ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ತೆರನಾಗಿ ಬಂಧನಕ್ಕೊಳಗಾದವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಒಡಂಬಡದೆ, ಸಂದೇಹವನ್ನು ತೊರೆದು ಯಾತಕ್ಕೂ ಆಶೆಮಾಡದೆ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜರಗತಕ್ಕ ಸರ್ವ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಶಿವಾಧೀನವೆಂದೂ ಶಿವನ ಇಚ್ಛೆಗನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯುವವೆಂದೂ ದೃಢಭಾವವುಳ್ಳವನಾಗಿರುವುದೇ ನಾಲ್ವತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಶೀಲ.

(೫೦) ಪ್ರಾಣಾಪಾನವ್ಯಾನೋದಾನ ಮುಂತಾದ ದಶವಾಯುಗಳ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಸಿಗದಿರುವುದೇ ಐವತ್ತನೆಯ ಶೀಲ.

(೫೧) ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ ಮೋಹ, ಮದ, ಮಾತ್ಸರ್ಯಗಳೆಂಬ ಆರು ವೈರಿಗಳನ್ನು ಸದೆಬಡಿದು ನಾಶಗೊಳಿಸುವುದೇ ಐವತ್ತೊಂದನೆಯ ಶೀಲ.

(೫೨) ವಾರ, ತಿಥಿ, ನಕ್ಷತ್ರ, ಗ್ರಹಣ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ಯಾವದಾದರೊಂದು ವಿಶೇಷ ವ್ರತಾಚರಣೆಯಿಂದ ಇಂಥಿಂಥ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವದೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ನಡೆಯುವದೇ ಐವತ್ತೆರಡನೆಯ ಶೀಲ.

(೨೩) ಜಾಗ್ರತ್ ಸ್ವಪ್ನ ಸುಷುಪ್ತಿಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಲಿಂಗವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ವಸ್ತುವಿನ ನೆನಪಿಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಏಕತ್ವ ಮೂರನೆಯ ಶೀಲ.

(೨೪) 'ಯತ್ರಜೀವಸ್ತತ್ರಶಿವಃ' ಅಂದರೆ-ಜೀವವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಶಿವನಿರುವನೆಂಬ ಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿದು, ಜೀವಿಗಳು ಶಿವಶರಣರಲ್ಲಿ ಶಿವನಿರುವನೆಂಬ ದೃಢಭಾವವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದೇ ಏಕತ್ವ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಶೀಲ.

(೨೫) [illegible] ಏಕಾಂತ ಪ್ರಸಾದಗಳ ರೀತಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಏಕತ್ವ ಐದನೆಯ ಶೀಲ.

(೨೬) [illegible] ಲಿಂಗವಿರುವನೆಂಬು [illegible] ಲಿಂಗೇಂದ್ರಿಯಗಳ [illegible] ಲಿಂಗಮುಖವಾಗಿ ಭೋಗಿಸುವುದೇ ಏಕತ್ವ ಆರನೆಯ ಶೀಲ.

[illegible] ಶೀಲ.

[illegible] ಶೀಲ.

[illegible] ಶೀಲ.

[illegible] ಶೀಲ.

[illegible]

ಈಹಿಂದೆ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಲೌಕಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಜ್ಞಾನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಗುರೂಪದೇಶವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆಂಬುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಯುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಚಿಕ್ಕದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ್ಗೆ ದಾಂಭಿಕಶಿಷ್ಯರಿಂದ ಯಾವದೊಂದೂ ಪ್ರಯೋಜನವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಂಚ ವಿಚಾರವು ಮಾಡಲ್ಪಡುವುದು. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ—ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ವಿವೇಕಾದಿ ಸಾಧನಚತುಷ್ಟಯ ಸಂಪನ್ನನಾದವನೇ ಉಕ್ತ ವೇದಾಂತ ಶ್ರವಣಾದಿಗಳಿಗೆ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಗುರೂಪಸತ್ತಿಗೆ ಆಗಲೀ ಯೋಗ್ಯ ಶಿಷ್ಯನೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವನಲ್ಲದೆ, ಸಾಧನ ಹೀನನಾದ ಶಿಷ್ಯನು ಅನಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವದ್ದರಿಂದ ಉಕ್ತ ಶ್ರವಣಾದಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹನಾಗಲಾರನು. ಇಂತು ಅವನು ದಾಂಭಿಕನೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿದ್ಯೆಯು ಅವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷಸುಖವನ್ನು ಕೊಡದೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಜನ್ಮಾದಿ ಅನರ್ಥದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಯಾಕಂದರೆ-ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನೋಹರ ಮಾಲಾ ಎಂಬ ಹಿಂದೀ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ '**ಕ್ಷೀರನೀರಶೂನ್ಯಪದಹಂಸಕೆ ಸಮಾನವಿದ್ಯಾ ಕಾಹುಕೆಸುಖದಅತಿ ಕಾಹುದುಃಖಪ್ರದಹೈ**' ಅಂದರೆ-ಹೇಗೆ ಆರೋಗ್ಯವುಳ್ಳ ಪುರುಷನು ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವದ್ದರಿಂದ ಕ್ಷೀರವು ತನ್ನ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸುಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದೋ ಮತ್ತು ರೋಗಗ್ರಸ್ತನು ಅನಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರೋಣದರಿಂದ ಉಕ್ತಕ್ಷೀರವು ತನ್ನ ಗ್ರಹಣದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದೋ ಹಾಗೆ ಉಕ್ತ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯು ಸಾಧನಚತುಷ್ಟಯಸಂಪನ್ನನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾಧನ ಹೀನನಾದ ದಾಂಭಿಕನಿಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನಾದಿಗಳ ದ್ವಾರಾ ಜನ್ಮಾದಿಕದುಃಖವನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡುವದು. ಯದ್ವತ್ 'ನೀರ' ನಾಮ ಸಮುದ್ರಾದಿಕ ಜಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರೋಣದರಿಂದ ಮೀನಾದಿ ಜಲಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವದೋ, ಅನಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಪುರುಷರಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದೋ ತದ್ವತ್ ಆತ್ಮವಿದ್ಯೆಯು ಉಕ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೋಕ್ಷಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ, ದಾಂಭಿಕರಾದ ಅನಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾರದು. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ 'ಶೂನ್ಯ' ನಾಮ ಏಕಾಂತವಾಸವು ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಯೋಗಿ ಪುರುಷನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವದೋ, ಅನಧಿಕಾರಿಯಾದ ವಿಷಯಭೋಗಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡುವದೋ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಉಕ್ತ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವು ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆನಂದವನ್ನು ಕೊಡುವದಲ್ಲದೆ ದಾಂಭಿಕನಾದ ಅನಧಿಕಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವು. ಯಾದೃಶ 'ಹಂಸ' ನಾಮ

ಸೂರ್ಯನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಮನುಷ್ಯ ಪಶ್ವಾದಿಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವನೋ, ಅನಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಗೂಬೆ ಮೊದಲಾದ ನಿಶಾಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ದುಃಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವನೋ, ತಾದೃಶ ಈ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯು ವಿವೇಕಾದಿ ಚತುಷ್ಟಯ ಸಾಧನ ಸಂಪನ್ನನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಐಕ್ಯ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವದೇ ಹೊರತಾಗಿ ಅನಧಿಕಾರಿಯಾದ ದಾಂಭಿಕ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಕೊಡಲಾರದು.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಾಂತವು [illegible] —ಒಬ್ಬನೊಬ್ಬ [illegible] ತನ್ನ [illegible] ತನ್ನ ಗುರು [illegible]

ಕು. ಅಂದರೆ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯವು ಸಿದ್ಧಿಸುವದೆನಲು ಆಗ್ಗೆ ಜಮಾದಾರನು—ಒಳ್ಳೇದು! ಶ್ಯಾನುಭೋಗರೇ, ಇದಾವ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವು! ಇಗೋ ಲಾಕಾಪು ಸಿದ್ಧವಿದೆ ಎಂದನು.

ಇತ್ತಕಡೆ ಗುರುವು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯ ಶ್ಯಾನುಭೋಗನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನೂ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸತ್ಕಾರಾದಿಗಳ ಅಭಾವವನ್ನೂ ನೋಡಿ—ಏನವ್ವಾ ಮಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯನು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ? ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ತಾಸು ಸುಮಾರಾಯಿತು; ಏನೂ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಲಾವಾಗ್ಗೆ ಆ ಶ್ಯಾನುಭೋಗನ ಪತ್ನಿಯು ದೂರದಿಂದಲೇ ತನ್ನ ಪತಿಯು ದುರ್ಬೋಧಿಸಿದ್ದಂತೆ-ಸ್ವಾಮಿಾ, ನನ್ನ ಗಂಡನು ಪೋಲೀಸ್ ಲಾಕಾಪಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ಉದರಂಭರಣಕ್ಕೇನೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ! ಆದುದರಿಂದ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳಾದ ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯು ಸರ್ವಥಾ ಆಗಲಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ದುಃಖಮಾಡುವವಳಂತೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿರಲು, ಆಗ್ಗೆ ಉಕ್ತ ದುರ್ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಗುರುವು ತನ್ನ ಪರಿಚಾರಕರೊಡನೆ ಎರಡನೇ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಉಕ್ತಶ್ಯಾನುಭೋಗನ ಹೆಂಡತಿಯು ಕಳೆದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಹಿರೇ ಮಗನ ಮೂಲಕ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದಳು; ಆವಾಗ್ಗೆ ಉಕ್ತಶ್ಯಾನುಭೋಗನು ಬಹಳ ಹಿಗ್ಗಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವು ಸಿದ್ಧಿಸಿತೆಂದೆಣಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಜಮಾದಾರನನ್ನು ಕುರಿತು-ಜಮಾದಾರಸಾಹೇಬರೇ ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆಯು ಕೈಗೂಡಿತು; ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ನನ್ನ ಕೈಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬೇಡಿಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾವಾಗ್ಗೆ ಉಕ್ತಜಮಾದಾರನು—ಅಯ್ಯಾ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರೇ ಲಾಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ಮಾತ್ರ ನನಗಿರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಬಿಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ಸರ್ವಥಾ ಇರುವದಿಲ್ಲಾ; ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುಕುಮು ಬೇಕಾಗುವದು. ನಾನಾದರೋ 'ಪಂಚನಾಮೆ' ಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಮಿಸ್ತ್ರ ಅಮಲದಾರರಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡುವೆನು, ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಆರ್ಡರು ಹೇಗಾಗುವದೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವೆನು ಈಗ್ಗೆ ಸರ್ವಥಾ ಬಿಡಲಾರೆನು ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾವಾಗ್ಗೆ ಉಕ್ತ ಶ್ಯಾನುಭೋಗನು ಬಹಳ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದನು. ಅಯ್ಯೋ! ವಿಧಿಯೇ ನಾನೊಂದುಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡಹೋದರೆ ತಾನೊಂದುರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸಿತಲ್ಲಾ, ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿಯೆಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತ ಬೇರೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ (ಗಪ್ಚುಪ್) ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆ ಜಮಾದಾರನಿಗೆ ಲಂಚರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನಮನೆಗೆ ಹೊರಟುಹೋದನು.

ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ—೧, ರೂ. ಗೋಕ್ಷರವಾಗಿ ನೂರರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟನೇ ಹೊರತು ಗುರುಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಪ್ಪ ದಾಂಭಿಕ ಶಿಷ್ಯರಾದರೋ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವದೊಂದೂ ಪ್ರಯೋಜನವು ಸಿದ್ಧಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಉಪದೇಶಕರಣಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರುವಿನಂತೆ ಶಿಷ್ಯನೂ ಕೂಡ ಪಾತ್ರನಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಸಾರವೆಂಬ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ 'ಗುರುದೇವಕಾಭಕ್ತಿ, ಪರದೇವವಿಧಿನಿಷ್ಠೆ, ವಿರತಿ ಮುಂತಾದ ಸದಸುಚಾರಿತ್ರಂಗಳಿಂದೊಡವಡೆ ಶಿಷ್ಯನೆನಿಸುವನು' ಎಂದು ಹೇಳಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಗುರುಗೀತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ "ಯಸ್ಯ ದೇವೇ ಪರಾ ಭಕ್ತಿರ್ಯಥಾ ದೇವೇ ತಥಾ ಗುರೌ । ತಸ್ಯೈತೇ ಕಥಿತಾ ಹ್ಯರ್ಥಾಃ ಪ್ರಕಾಶಂತೇ ಮಹಾತ್ಮನಃ" ಅಂದರೆ ಯಾವಾತನಲ್ಲಿ [illegible] ಭಕ್ತಿ [illegible] ಹಾಗೆ ಉಪದೇಶ್ಯನಾದ [illegible] (ಭಕ್ತಿ) [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುವುದೆಂದು [illegible] ಛಂದಾ [illegible].

ಹೀಗೆ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನವು ಸಿದ್ಧಿಸು [illegible] ಅವು ಸಿದ್ಧಿಸಲಾರದು; [illegible] ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ [illegible] ರವನ್ನು [illegible] ಲೋಕಗೊ [illegible] ಯಾಗಿ [illegible] ಶಿಷ್ಯ [illegible]

ವೃ ॥ ವಾಗೀಶಾಹ್ವಯಮಾಂತು ಪುಟ್ಟಿ ತಿಳಿ ನೀನೀಮಂ ಪ್ರದರ್ಥಂಗಳಂ ।
ಪೋಗೆಂವಂ ಪೊಡಗೂಡಿ ಮೇಲ್ಕಾಳಿಪ ಚೋಕಿರ್ಯೋತಳಕ್ಕೈದಿಸ ।
ದ್ರಾಗಂ ಕೈಮಿಗೆ ತಾಮನಂಗರಿಪುವಾಗಳ್ಪೆಕ್ಕೈನಾರದಂ ।
ಬಾಗಿರ್ಪೊಂದಿತಿಹಾಸಮಂ ಪ್ರವಿಡಭಾಷಾಭೇದದಿಂ ಪೇಳ್ದರ್ ॥೨೮

ವೃ ॥ ಆ ಕಥೆಯಂ ಕೃತಾರ್ಥಸುಮನೋಲಕಯಂ ವರಮ್ಮಗಾಯರು ।
ರ್ವೀಕವಿರಾಜರಾಜನುತವಾಗಿರೆ ವರ್ಣಕದಿಂದೆ ಭಾವರ ।
ತ್ನಾಕರವಾಗಿ ಪೇಳ್ದರ್ಥವನೊಪ್ಪಿರೆ ವಸ್ತುಕವಾಗಿ ಪೇಳ್ವುದಾ ।
ಲೋಕಿತ ಕಾವ್ಯಬೃಂದದೊಳಗಿಲ್ಲದ ಮಂಜುಳಯುಕ್ತಿಪುಂಜದಿಂ॥

ವ ॥ ಎನೆ ಪುನಂಡಂಪು

ಕಂ ॥ ಮೃದುಮಧುರ ಪದವಿಲಾಸಾ ।
ಸ್ಪದರಸವಿಸರಪ್ರಕಾಶಕರ್ಣಾಟಕವಿ ।
ತ್ವದೊಳೊರ್ವ್ವನೆ ಪೆಸರ್ವಡೆದ ।
ಗ್ಗದಹಂಪರಸುದಿತಮಾರ್ಗದಿಂ ವಿದನೊರವೆಂ ॥೩೦॥

ಕಂ ॥ ವಿತತ ಪುರಾತನ ಕವಿ ಕೃತ ।
ಕೃತಿ ಭೂಷಣ ಭೂಷಿತಾಂಗಿ ಭಾರತಿ ಭುವನ ।
ಸ್ತುತಕಾಂತಿಗುಣಮಿಳಿತಮ ।
ತ್ಕೃತಿ ನವ ಸೀಮಂತರತ್ನಮುಂ ತಳೆದಿಸಿವಳ್ ॥೩೧॥

ವೃ ॥ ಕಡೆಗಾಣಗ್ಗಡ ವಿಷ್ಣುಮುಖ್ಯವಿಬುಧರ್ಕಲ್ಪಾಂತ ಪರ್ಯಂತವಾ ।
ಮೃಡಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮನಾಗಳುಂ ಪೊಗಳ್ದು ಮೆಂದೆಂಬಾಗಳಾಂ ಪೇಳ್ದೆನಂ
ದೊಡೆ ಕಿಂಚಿದ್ಜ್ಞನದೆಂತು ತೀರ್ದ್ದಪುದೊ ಮೇಣಾಂ ತಾ ನೊಡಂತಪ್ಪಲಂ।
ಬಿಡಿದಿಂದಾಗಿಪೆ ನೆನ್ನ ಮೆಲ್ನುಡಿಗೆ ಬಲ್ಲರ್ಮೆಚ್ಚೆ ಸಾಫಲ್ಯಮಂ ॥೩೨॥

ಕಂ ॥ ನರಸೊರ್ಮ್ಮೆ ನೆನೆಯೆ ಸಲೆ ಶಂ ।
ಕರನಂ ಸೆರೆ ಮಾಳ್ಪ ಮಹಿಮೆಯಂ ತಳೆದ ಷಡ ।
ಕ್ಷರಮಂತ್ರದಮಳಕಥನಮು ।
ನೊರೆವೆನ್ನಿಂದನ್ಯರೊಳರೆ ಧನ್ಯರ್ಜಗದೊಳ್ ॥೩೩॥ ವ॥ ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ

ವೃ ॥ ಅಂಭಃಕುಂಭೀನಕುಂಭೀನಸಮಕರಮಹಾಕೂರ್ಮಕೀಲಾಲೋರ್ಮಿಮಾಲಾ
ಜೃಂಭದ್ದಂಭೋಳಿಹಸ್ತಾಹತಚಕಿತಗತಶ್ವಾಭ್ರನಿಸ್ವಾರವಿಮ್ಮ ।
ತ್ಸಂಭಿನ್ನಾಂಭೋಭೃದುದ್ಯತ್ತಟಚಟುಳಸ್ಮೇನಫೇನಪ್ರತಾನಂ ।
ಶುಂಭದ್ಗಂಭೀರಿಮಂ ರಂಜಿಸಿದುದಮಮ ದತ್ರೇಂದ್ರಭದ್ರಂ ಸಮುದ್ರಂ॥

ವೃ। ಎನ್ನಿತ್ತೆನ್ನಿತ್ತಿದ ಚಂದ್ರನಿಂದೆ ಪಡೆಗುಂ ಸಸ್ಯಾಳಿ ಸಂಪತ್ತ್ಯನಂ।
ತನ್ನಿತ್ತನ್ನಿತ್ತಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂದೆ ಪಡೆಗುಂ ಸೌಭಾಗ್ಯಮಂ ಧಾತ್ರಿ ಮೇ
ನನ್ನಿತ್ತನ್ನಿತ್ತಿದ ವಿಷ್ಣುವಿಂದೆ ಪಡೆದಂ ಸರ್ವಾರ್ಥಮಂ ಜಿಷ್ಣು ತಾ
[illegible] ಸಾಗರಂ॥

[illegible]

TO LET

ಉತ್ತಮಗ್ರಂಥಗಳು ಬೇಕೊ?

ಈಗಿನ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಪುರುಷರಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು, [illegible]. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರು, ಮೈಸೂರು ಇವರ ಅತಿ ಚಮತ್ಕಾರ ನಾವಲು (ಕಾದಂಬರಿ) ಗಳು, ಮನೋವಿಜಯ ಮುಂತಾದ ವೀರಶೈವ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಸುಧಾರಿಸಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ನಿಜಗುಣಾರ್ಯರ ಪಂಚರತ್ನಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಂಥಗಳು ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ:—

ಸಂಪಾದಕರು-ಧರ್ಮಸಂಜೀವಿನೀ ನಿಲಯ,
ರಾಯಚೂರು.

ಬಸವರಾಜ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯು:-

ಹಾವೇರಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರವೂ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ನಿಯಮದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವದು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ತನ್ನ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಯುಷ್ಯದೊಳಗೇ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರೊಳಗಿನ ಲೇಖಗಳ ವೈಚಿತ್ರ್ಯವನ್ನೂ, ಸ್ಫುಟ ಲೇಖಗಳ ಗಂಭೀರತೆಯುಳ್ಳವುಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರಸಂಗವಶಾತ್ ಮಾಡುವ ಟೀಕಾಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಕಡಕಡಾಟವನ್ನೂ [illegible]ಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, ವಾಚಕರು ಪತ್ರವೆಂದರೆ ಈ " ಬಸವ [illegible] ಹೇಳಬಹುದು. ವರ್ಗಣೀದಾರರು ತ್ವರೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ವಾರ್ಷಿಕ ವರ್ಗಣಿ [illegible] ಸಹಿತ ೩ ರೂ. [illegible] ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸಂಪಾದಕ- ಬಸವರಾಜ,
ಹಾವೇರಿ, ಜಿ. ಧಾರವಾಡ.

ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮಸಂಗ್ರಹ.

(ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.)

[illegible] ರೂ. 2-8-0

[illegible] ವೀರಶೈವ ವೈದಿಕತ್ವ, [illegible] ಕ್ರಮ, ವೀರ[illegible] ಶಿಕ್ಷೆ; ವೀರ[illegible] ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು [illegible] ಪ್ರಕ[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಅಕ್ಟೋಬರ-ನವಂಬರ-ಡಿಸೆಂಬರ ೧೯೪೩

K. V. V. SANGHA.
DHARWAR.

೮೦
ಧಾರವಾಡ.

(ಇದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲಾಪತ್ರಕವೂ ಶಿಕ್ಷಕೆಯೂ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿವೆ.)

ಕನ್ನಡ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ

Kannada Prathamika Shikshana

ಸಂಪಾದಕರು :

ಹುಚ್ಚರಾವ ಭೀಮರಾವ ಉಮದಿ, ಎಂ. ಎ.

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಅ. ನಂ.	ವಿಷಯ.	ಪುಟ
೧.	ನಿವೇದನೆ	೧
೨.	ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	೨
೩.	ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ ತೊರಗಲ್ ಹನುಮಂತರಾಯರು	೫
೪.	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪುನರ್ಘಟನೆ	೬
೫.	ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದೇವರು ಯಾಕೆ ಬೇಕು ?	೯
೬.	ಆಹಾರ ಮೀಮಾಂಸೆ	೧೦
೭.	ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಪ್ರ. ಪತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆ ೧೯೪೪	೧೩
೮.	ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಸಾರ	೧೪
೯.	ಭಾರತೀಯ ಸಂಪಾದಕ ಧುರೀಣ ರಾಮಾನಂದ ಚಟರ್ಜಿಯವರು	೧೯
೧೦.	ಮಾನವ ಯತ್ನ	೨೦
೧೧.	ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಕಾಲರಶಿಪ್ ಪರೀಕ್ಷೆ (೧೯೪೪)	೨೧
೧೨.	ಪತ್ರಗಳ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು	೨೪
೧೩.	ದೇವರು ಹೆಡ್ಡನೆ ? (ಸಾಕ್ಷರಿಗಳಾದ ಪ್ರಬುದ್ಧರಿಗಾಗಿ)	೨೬

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಹಣ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ.

Printed by V. Y. Jathar at the Karnatak Printing Works, Dharwar and
Published by H. B. Umadi, Esq. M. A., Principal Training College
For-Men Dharwar, at his Office 6462-43-1365.

ಸುಂದರ ಮುದ್ರಣ! ಸುಲಭ ಬೆಲೆ!! ಸ್ವಲ್ಪೇ ಪ್ರತಿಗಳಿವೆ!!! ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!!!!

ಹೊಸ ಅಭ್ಯಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ [illegible]ನೇ ಇಯತ್ತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

[illegible] ಗೃಹವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಗೃಹಶಿಕ್ಷಣದ ಕೈಗನ್ನಡಿ

[illegible] ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಗೃ[illegible] ವಿದ್ವಾಂಸ ಮ[illegible] ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ವಿ[illegible] ಮುಂತಾದವುಗಳ ವಿಜ್ಞಾ[illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ [illegible] ಈ ಗೃಹವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರ[illegible]

[illegible]

ಪ್ರಕಾಶಕರು:

[illegible] ಗದಗ ಸಿಟಿ

[illegible]

K. V. V. SANGHA
DHARWAR

ಕನ್ನಡ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ

ಸಂಪಾದಕರು:

ಹುಚ್ಚರಾವ ಭೀಮರಾವ ಉಮಡಿ, ಎಂ. ಎ.

ಸಂಪುಟ ೮೨ | ಅಕ್ಟೋಬರ-ನವಂಬರ-ಡಿಸೆಂಬರ ೧೯೪೩ | ವರ್ಷ ೧೩, ಸಂ. ೭-೮-೯

ನಿವೇದನೆ

ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. ತೊರಗಲ್ ಹನುಮಂತರಾಯರು ಸೇವಾನಿವೃತ್ತರಾದಂದಿನಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕತ್ವದ ಹೊಣೆಯು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಂದಿರುವದು. ಸಂಪಾದಕರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬದಲಾದರೂ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗದಿರುವದು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರು ಬಲ್ಲರು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಶಿಕ್ಷಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಇವರ ಧೋರಣ, ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ, ವಿಷಯಜ್ಞಾನ, ಇವುಗಳ ಹೊರಗೆ ಹೋಗದಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ನಡೆದು ಬಂದಿರುವದು. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಈ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ಇದು ನಡೆಯುವದು. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿಗಳಿಗೂ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಭಾವೀ ಉನ್ನತಿ ಇವುಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸುವ ಲೇಖನಗಳಿಗೂ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಡೆಯಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿಕ್ಕ ಕವನಗಳು ಬಂದರೂ ಅವನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವೆವು.

ಪ್ರಕೃತದ ಮಹಾಯುದ್ಧದಿಂದುಂಟಾದ ಕಾಗದದ ಅಭಾವ ಮುದ್ರಣ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಿರುವ ವಿಧವಿಧದ ತೊಂದರೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯು ತ್ರೈಮಾಸಿಕವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಅದರ ಸಂಪಾದಕತ್ವವು ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬಂದುದು ಕುಸು ವಿಷಾದದ ಮಾತು. ಆದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಆದಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದರೆ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು. ಲೇಖಕರಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಿಂದಿನ ಸಂಪಾದಕರ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವೂ ಮರೆತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಮಾತು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಲೇಖಕರೂ ವಾಚಕರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಕೂಲ್‌ಬೋರ್ಡುಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಸಹಕರಿಸಿ ನಾವು ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹಗುರುಮಾಡುವರೆಂದು ಆಶಿಸಿ ಜಗನ್ನಿಯಂತನಾದ ಭಗವಂತನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಈ ಚಿಕ್ಕ ನಿವೇದನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವೆವು.

ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

೧. **ಪ್ರಬುದ್ಧರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ಶಿಕ್ಷಕರ ವರ್ಗ.** ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಂತೆ ಈ ವರ್ಷವೂ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗವು ನಡೆಯಿತು. ಬೇಸಿಗಾಲದ ಬಿಡುವಿನ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳ ೧ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ೧೩ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ವರೆಗೆ ೧೩ ದಿವಸ ಈ ವರ್ಗವು ನಡೆಯಿತು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ [illegible] ಅವರು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರವಾದ ನಾಲ್ಕು ಉಪದೇಶದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದ. ಭಾಗದೊಳಗಿನ [illegible] ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಇಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಕಿಯರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಪ್ರಬುದ್ಧರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ [illegible] ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ತಜ್ಞರಾದ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರು. [illegible] ಪಾಠಗಳು ನಡೆದವು. ಪ್ರಬುದ್ಧರ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಶಿಕ್ಷಣೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಕೊನೆಯ ದಿನ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರರಾದ ಶ್ರೀ. [illegible] (೧) [illegible] (೨) [illegible] (೩) [illegible]

ಅಂದಿನ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ [illegible]

K. V. V. SANGHA, DHARWAR.

ವದು. ನೀವು ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲವು ದೊರೆಯಲಿ; ನೀವು ಜಾತಿಕೋತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತು ನೀತಿವಂತ ಶಿಕ್ಷಕ ಜಾತಿಯವರಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ನಿಮಗೂ ನಿಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ಹಿತವಂತರಾಗಿರಿ. ನೀವು ಓದಿರಿ; ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಂದೆ ಓದಿ ತೋರಿಸಿರಿ. ಅವರನ್ನೂ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿರಿ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಬುದ್ಧರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಗತಿಗೂ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾಧನೆಗೂ ಕಾರಣವಾದ ಮೂಲ ಸೂತ್ರವೆಂದು ನಂಬಿರಿ. ಇತ್ಯಾದಿ.”

ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪ್ರಬುದ್ಧರ ಶಿಕ್ಷಣಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲಸಗಾರ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೂಡ ತುಂಬ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪೂರ್ವ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆಂದು ಹೇಳಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಒಂದೆರಡು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಅಂದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮುಶಾಳ (ತಾ. ಕಲಘಟಗಿ) ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದ ದಸ್ತಗೀರ ಸಾಹೇಬ ಎಂಬವರು ಹಾಡಿದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚಿಕ್ಕ ಕವನವು ಪ್ರಬುದ್ಧರಿಗೆ ಪ್ರಚೋದಕವಾಗಿದೆ.

ಆವೊ ಮೇರೆ ಭಾಯಿ ಬಹಿನೋ । ಸಾಲ ಸಿಖವೇಕು ಜಲದಿ-
ಕಬ್ ತಕ್ ತುಮ್ ಸಾಲ್ ಸಿಖತೆ ನಹಿಂ ಹೈ । ಜನ್ಮ ಬೇಕಾರ ಹೈ ತುಮಾರಾ ॥
ಸಾರೆ ವಖ್ತ ಪರ್ । ಖಾಲಿ ಬೈಠಕರ್ । ದಿನ್ ಗವಾತೇ ಹೈ । ಸಬ್ ಲೋಗ್
ಚಲಿ ಆಕರ್ ಸಾಲ ಸಿಖಕರ್ ಅದಮಿ ಬನ್ ಜಾವೊ । ಪ್ಯಾರೋ.

೨. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಪ್ತಾಹ

ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೈಕೊಂಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಪ್ತಾಹದ ೧೧ನೆಯ ಅಧಿವೇಶನವು ಈ ಸಾರೆ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳ ೧೮-೧೯-೨೦ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜರುಗಿತು. ಸಾಂಗಲಿಯ ವಿಲಿಂಗ್ಡನ್ ಕಾಲೇಜದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಕಾಕ ವಿನಾಯಕರಾಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಆರಂಭ ಭಾಷಣವು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿದ್ದು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನೂ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೊರತು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಪ್ತಾಹದಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯ ಪಾಠ, ಭಾಷಣ, ಪ್ರಬಂಧವಾಚನ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉಪಕರಣ ಪುಸ್ತಕ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದುವು. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಯೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು.

ಕೊನೆಯ (೨೦ನೆಯ ತಾ.) ದಿನದ ನಾಲ್ಕಾರು ತಾಸು ಅವಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮಾದರಿಯ ಪಾಠಗಳಾದುವಲ್ಲದೆ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಬಂಧಗಳ ವಾಚನವೂ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಕಾಕ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವಾಚನಾರ್ಹವಾಗಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

“ಮಹನೀಯರೇ, ಮಹಿಳೆಯರೇ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗೆಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ನನಗೆ ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳು ನೆನಪಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗ ೨೫-೩೦ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಹೊಡೆಯುವದೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಶಾಲೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇರುವ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಅಭಿಮಾನಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆದರಿಕೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವದಕ್ಕಿಂತ ತಪ್ಪಿಸುವದರ ಕಡೆಗೇ ಅವರ ಒಲವು ಹೆಚ್ಚು. ಆ ಕಾಲದ ಕೆಲವು ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಬರೆದ 'ಇಜ್ಜೋಡು' ಮೊದಲಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಪುಸ್ತಕ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವಕೊಟ್ಟು ಗಿಳಿಪಾಠ ಮಾಡಿಸುವದರಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶ್ರಮವೂ ಕಾಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳೂ ತಕ್ಕುದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ [illegible] ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಗದ್ಯಪದ್ಯಭಾಗಗಳನ್ನು ಗಿಳಿಯಂತೆ ಓದಿ, [illegible] ಮನೋಹರವಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ, ಮಾತೃಭಾಷೆಯ [illegible] ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯೂ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಈಗ ಕಾಲವು ಬದಲಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಹೊಸ ಗದ್ಯಪದ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು [illegible] ಕಲಿಸಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಉಳಿದ ಶಿಕ್ಷಕರು [illegible]

[illegible]

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ

ಜನರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕೋ, ನಿರಕ್ಷರಿಗಳಾಗಿ ದೇಶದ ತುಂಬ ತುಂಬಿದ ಈ ಪಾಲಕರಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಉತ್ತಮವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಾಗಿ ಸುದಿನಗಳು ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಕ್ಷರರಾಗುವದು ಅವಶ್ಯವಿದೆಯೇನು? ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಯಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಶೀಲವಂತರಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಲದೆ? ಕಲಿತವರು ನಿರಕ್ಷರಿಗಳಿಗೆ ಓದಿ ತೋರಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಲಿ. ಸಾಕ್ಷರತೆಯೇ ಸುಶಿಕ್ಷಿತತೆಯ ಲಕ್ಷಣವೇ? ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳೂ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಲಿವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ಬಹಳವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶವೆಂಬ ಪುರುಷನ ರಕ್ತಾಣುಗಳು. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ಧಾರವು ತಮ್ಮನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿದೆ. ಈ ಸಪ್ತಾಹದಲ್ಲಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಆಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದು ಆನಂದಕರವು."

ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ ತೊರಗಲ್ ಹನುಮಂತರಾಯರು

ಕಳೆದ ಎರಡು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ. ತೊರಗಲ್ ಹನುಮಂತರಾಯರು ಕಳೆದ ನೊವ್ಹೆಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವಾನಿವೃತ್ತರಾದರಷ್ಟೇ? ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ ಮತ್ತು ಪ್ರ್ಯಾಕ್ಟಿಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಕಾಲೇಜದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಅವರನ್ನು ಬಹು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟರು. ಸಭೆ ಆಟನೋಟಗಳು ವಿನೋದೋಲ್ಲಾಸಗಳು ಮೊದಲಾದ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆದುವು. ಅವರನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಡುವ ಸಮಾರಂಭದೊಡನೆಯೇ ಕಾಲೇಜದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಡೆಯಿಸಿದ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಮಾರಂಭವೂ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ನಡೆದುವು.

ಶ್ರೀ. ತೊರಗಲ್ ಹನುಮಂತರಾಯರು ಹುಟ್ಟಿದ ಊರು ಕೊಲ್ಹಾಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ತೊರಗಲ್ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ೧೮೮೮ ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯ ನೊವ್ಹೆಂಬರ ತಿಂಗಳ ೧೫ ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳ ವಿಯೋಗವಾಗಲು ಬೆಳಗಾವ ಜಿಲ್ಹೆಯೊಳಗಿನ ಹುದಲಿಯ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ತಮ್ಮ ಭಾವ ವೆಂಕಟರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರ ಆಶ್ರಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಐದು ಇಯತ್ತೆಗಳು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇವನ್ನು ಬೆಳಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಾಲೇಜಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ೧೯೧೦ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯ ಡಿಸೆಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದರು. ೧೯೧೧ ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಂವಿಯ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ೧೯೧೩ ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಟಿ. ಸಿ. ಡಿ. ಆದ ಬಳಿಕ ಧಾರವಾಡ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿ ಎಮ್. ಎ. ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಧಾರವಾಡ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ೧೪ ವರ್ಷ ವಿಜಾಪುರ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು

ವರ್ಷ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಬಳ್ಳಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರೆಂದು ಹೆಸರಾದ ಬಳಿಕ ಧಾರವಾಡದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರರಾಗಿಯೂ ಸ್ಕೂಲ್‌ಬೋರ್ಡಿನ ಎಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ಹ ಆಫೀಸರರಾಗಿಯೂ ಕೆಲಕಾಲ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕಾರವಾರದ ಸ್ಕೂ. ಬೊ. ಎಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ಹ ಆಫೀಸರರಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ೧೯೪೧ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು.

ತಾವು ಕಲಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದೆ ತಡೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಸೇರುವಂತೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವ ಕಲೆಯು ತೊರಗಲ್ ರಾಯರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಅಧಿಕಾರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೂ ಇವರು ಶಾಂತತೆಯೇ ಮೈವೆತ್ತು ಬಂದಿರುವರೋ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಶಾಂತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. '[illegible]' ಎಂದರೆ '[illegible] ಬೇಡ,' ಎನ್ನುವಷ್ಟು ದಯಾಶೀಲರಿವರು. 'ಹಿತವಾಗಲಿ' ಎಂದರೆ '[illegible] ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಗಲಿ' ಎನ್ನುವಂಥ ವಿಶಾಲಹೃದಯಿಗಳಿವರು. [illegible] ಇವುಗಳಿಂದ ಇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂತೋಷಚಿತ್ತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರನ್ನೂ ನೋಯಿಸದೆ, ಯಾರದೂ ಒಂದು [illegible] ಉಪಕಾರವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ಸಾಧುವೃತ್ತಿಯಿಂದ [illegible] ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ಸೇವಾನಿವೃತ್ತರಾದ ಬಳಿಕ [illegible]. ಆದರೆ ತೊರಗಲ್ ರಾಯರು [illegible] ಗಳೆನಿಸಿದ ಇವರಿಗೆ [illegible] ರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. [illegible] ಲಿಸಲೆಂದೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ [illegible]

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪುನರ್ಘಟನೆ

[illegible]

ಮಿ. ಸಾರ್ಜಂಟರವರು ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಎತ್ತಿ ಆಡಿರುವರೆಂದಲ್ಲ. 'ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕಾರದ ಸಲಹೆಗಾರ ಮಂಡಲದವರು ಆಗಾಗ ವಿಮರ್ಶಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪುನರ್ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಿಸಿರುವದಿಷ್ಟೇ ತಾವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ' ಎಂದು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೂಚನಾ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಡೆಹರಾಡೂನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕಾರದ ಸಲಹೆಗಾರ ಮಂಡಲದವರು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ನೋಡಿ ಅದರ ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಪರೇಷೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೂಚನಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ವಿಶದವಾಗಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿವೆ.

೧. **ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ.** ಬ್ರಿಟಿಷ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದೊಳಗಿನ ೬ರಿಂದ ೧೪ ವರ್ಷದ ಒಳಗಿನ ವಯಸ್ಸಿನ ಬಾಲಕ ಬಾಲಿಕೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕಲಿಯಲೇಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದ್ದು ಅದು ಅವರಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ೧೮೦ ಲಕ್ಷ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಿಕೆಯರು ಬೇಕು. ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಕೆಯರೇ ಕಲಿಸುವದು ಒಳಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೫೨೦ ಲಕ್ಷವಾಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು. ಬಡತನದ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಲು ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

೨. **ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ.** ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಲ್ಲಿ ನೂರರಲ್ಲಿ ಐದು ಜನರು ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದು. ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಎಂದು ಎರಡು ವಿಧಗಳಿರಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಜನಜೀವನಕ್ಕೂ ಅಣಿಗೊಳಿಸುವದೇ ಇವುಗಳ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವಿರಕೂಡದು. ಹೈಸ್ಕೂಲಗಳಲ್ಲಿ ೧೮೦ ಸಾವಿರ ಪದವೀಧರರೂ ೨೦ ಲಕ್ಷ ಪದವೀಧರರಲ್ಲದವರೂ ಆದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಮತ್ತು ಇಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತಯಾರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ವಸತಿಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು.

೩. **ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ.** ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವದಾದ ಬಳಿಕ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮವನ್ನೂ ಪುನರ್ಘಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವದು. ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಕಾಲೇಜಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗದಂತೆಯೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಯೀ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾಲೇಜಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ ಅನುರೂಪವಾದ ಪ್ರಮಾಣವಿಲ್ಲದಿರುವದು ವಿಷಾದದ ಮಾತು. ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಸ್ತಿವಾರಗಳೆನಿಸುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಗಳು ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಭದ್ರತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವವು. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂದಿರವು ತಳಸೋಸದೆ ಕಟ್ಟದ ಉಸುಕಿನ ಗೋಡೆಯ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರದ ಕಳಸವನ್ನಿಡಹೋದಂತಾಗಿರುವದು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳೂ ಕಾಲೇಜಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯವಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿ ಪದವೀಧರರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಯಮನಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳ ಪುನರ್ಘಟನೆಯಾಗುವಾಗ ಈಗ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮೊದಲಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುವಂತಾಗಿ ಇಂಟರಮಿಡೀಯೇಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವರೆಗಿನ ಅಭ್ಯಾಸವು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪದವಿಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾಲೇಜಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಓದುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು.

೪. **ವೃತ್ತಿಶಿಕ್ಷಣ.** ಮಹಾಯುದ್ಧದ ತರುವಾಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಳ ಹಾಗು ಒಕ್ಕಲುತನದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಪೂರೈಸಲೇಬೇಕಾಗುವದು. ಆದುದರಿಂದ ವೃತ್ತಿಶಿಕ್ಷಣದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಈ ಶಿಕ್ಷಣದ ಎಲ್ಲ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕಾರವೇ ವಹಿಸಬೇಕು.

೫. **ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ.** ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ದೊರೆಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು; ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, [illegible] ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಆಗಬೇಕು. ಬಡತನ ಮುಂತಾದವುಗಳೇ ಕಾರಣವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಕೊರತೆಗಳ [illegible] ಯೋಜನೆಯಾಗಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕು; ಈ ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ [illegible] ಬೇಕಾಗಬಹುದು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ [illegible] ೪೦-೫೦ ವರ್ಷಗಳು [illegible]

ಗಳಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗುರುಕುಲಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳುವ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಫೀಯ ರೂಪದಿಂದ ಹಣಪಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಹಳೆಯ ಮಾತಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹೊಟ್ಟೆ ನೆತ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸವಾಗುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ.

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದೇವರು ಯಾಕೆ ಬೇಕು ?

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ್ದು)

ದೇವರು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರುವನೆಂದೂ ಅನಾದಿ ಅನಂತನಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಪಂಚದ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಗಳ ಕರ್ತನೆಂದೂ ಭಾವಿಸುವ ಜನರಂತೆಯೇ ಅವನ ಅವತಾರಗಳನ್ನೂ ಮಾನವೀಯ ಲೀಲೆಗಳನ್ನೂ ನಂಬುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾಭಾರತದೊಳಗಿನ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು.

ಕೌರವರೂ ಪಾಂಡವರೂ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿಯೇ ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದಿತು. ಕೌರವನೂ ಅರ್ಜುನನೂ ಕೃಷ್ಣನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರಿ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೃಷ್ಣನು ದೇವರ ಅವತಾರವೆಂದು ನಂಬುವವರೂ ಇದ್ದರು; ನಂಬದವರೂ ಇದ್ದರು. ಕೃಷ್ಣನು ಒಬ್ಬ ಮುತ್ಸದ್ದಿಯೆಂದೋ ಚಾಣಾಕ್ಷನಾದ ರಾಜತಂತ್ರಜ್ಞನೆಂದೋ ಹಲವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ, ಹಲವರು ಆತನು ದೇವರ ಅವತಾರವೇ ಸರಿಯೆಂಬ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಕೌರವನೂ ಅರ್ಜುನನೂ ಇಂಥ ಎರಡು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಮನೋಭಾವನೆಗಳುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು.

ಕೌರವನೂ ಅರ್ಜುನನೂ ಕೃಷ್ಣನ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಕೃಷ್ಣನು ಉಂಡು ಮಲಗಿದ್ದನು. ಕೌರವನು ರಾಜಠೀವಿಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣನ ತಲೆದಿಂಬಿನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅರ್ಜುನನು ಆತನ ಪಾದದೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಕೃಷ್ಣನು ಎಚ್ಚತ್ತು ಕುಳಿತೊಡನೆ ಮೊದಲು ಅರ್ಜುನನ್ನು ಕಂಡನು; ಬಳಿಕ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿ ಕೌರವನನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿದನು. ಬಳಿಕ ಇಬ್ಬರೂ ತಾವು ಬಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮುಂಬರುವ ಮಹಾ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರಿದರು.

ಕೃಷ್ಣನು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಬೇಕಾದವನು. ಯಾರನ್ನೂ ದೂರ ಮಾಡುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನೊಂದು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಮಾತಾಡಿದನು. ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಇಬ್ಬರ ಸಹಾಯಕ್ಕೂ ಬರುವದು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಾತಲ್ಲವಷ್ಟೇ ? ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಸೇನಾಬಲವನ್ನೊಳಕೊಂಡಿರುವ ಯಾದವ ಬಲವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಕಡೆ ; ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಒಂದು ಕಡೆ ; ನಾನು ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲಾರೆನು. ಈ ಪಾಲುಗಳನ್ನು ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅರ್ಜುನನನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲು ನೋಡಿದೆನು. ಅವನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಕೌರವನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಂದು ನುಡಿದು ಸುಮ್ಮನಾದನು. ಅರ್ಜುನನು ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಅಸ್ತಿತ್ವವೊಂದೇ ಸಾಕೆಂದು ಆತನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅಪರಿಮಿತ ಸೈನ್ಯವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಯಾದವ

ಸೇನೆಯನ್ನು ದುರ್ಯೋಧನನು ಆನಂದದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು. ಈ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವದೇನೆಂದರೆ— ಅರ್ಜುನನು ದೇವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳುಳ್ಳವನೂ ಆತನ ಅಗಾಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಂಬಿ ನಡೆಯುವವನೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ದುರ್ಯೋಧನನು ಮಾನವ ಬಲದಲ್ಲಿಯೂ ಯತ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದನು. ಒಬ್ಬನು ದೈವವಾದಿ; ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಯತ್ನವಾದಿ. 'ಬಂದದ್ದೆಲ್ಲ ಬರಲಿ, ಗೋವಿಂದನ ದಯೆಯೊಂದಿರಲಿ' ಎನ್ನುವ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ ಅರ್ಜುನನದು. 'ಬಲವಂತನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ' ಅಥವಾ 'ಆನೆ ನಡೆದುದೆ ಮಾರ್ಗ' ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ದುರ್ಯೋಧನನದು.

ದೇವರು ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದ ರಾಜನಂತಿದ್ದಾನೆಂದು ಕೆಲವರ ಭಾವನೆ. ಅವನ ಅಗಾಧ ಶಕ್ತಿಸಂಪನ್ನತೆಯು ಅವರಲ್ಲಿ ಭೀತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಸುವದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ದೇವರು ಪ್ರೇಮಮಯ ಮೂರ್ತಿಯೆನಿಸುವನು. ಮೀರಾಬಾಯಿಗೆ ದೇವರು ಅವಳ ಪ್ರೇಮದ ಇನಿಯನಾಗಿದ್ದನು. ಕೆಲವರಿಗೆ ದೇವರು ತಂದೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೋ ತಾಯಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೋ ಇದ್ದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವದು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ದೇವರು ಗುರುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವನು. ಭಕ್ತರ ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ ದೇವರು ಮಾನವ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ [illegible] ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರು ಮಾನವರೊಳಗೆ ಒಬ್ಬನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದು ಅಪಾರ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು [illegible] ಇದ್ದಾರೆ. [illegible] ?

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಪಲ್ಲೆಯ ಜೀನಸುಗಳು ಯುರೋಪದವುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮೇಲ್ತರಗತಿಯವೆನಿಸುವವು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಹಾರ ಸಾಮುಗ್ರಿಗಳ ಕೊರತೆಯಾಗಹತ್ತಿದೆ. ಅರೆಹೊಟ್ಟೆ ಉಂಡು ಬದುಕುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಆಹಾರದ ಜೀನಸುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕುಶಲತೆಯಿಂದಲೂ ಕಾಟಕಸರಿನಿಂದಲೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

ಪಲ್ಲೆಯ ಜೀನಸುಗಳಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆ ಬೇರುಗಳು, ಹಸುರು ಎಲೆಯ (ತೊಪ್ಪಲ) ಪಲ್ಲೆಗಳು, ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಎಂದು ಮೂರು ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು. ಪಲ್ಲೆಯ ಜೀನಸುಗಳಾಗಿರುವ ವನಸ್ಪತಿಗಳ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಆಹಾರ ಸಾಮುಗ್ರಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವವು. ಬೇರು, ಬೊಡ್ಡೆ, ಎಲೆ, ಹೂವು, ಬೀಜ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಪಲ್ಲೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ವನಸ್ಪತಿಯು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಕಾರದ್ದೆನಿಸುವದು. ಇಂಥವು ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಪೋಷಕ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವವು. ಬರಿಯ ಗಡ್ಡೆಗಳು, ಕಾಯಿಗಳು, ಎಲೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಒಂದೊಂದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ಪಲ್ಲೆಯ ಜೀನಸುಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಸಾಮುಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬೆರಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗುವದು. ಆದರೆ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವನಸ್ಪತಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಚೆಲ್ಲಿಬಿಡುವದು ನಮಗೆ ಹಿಂದಿನ ರೂಢಿಯಿಂದ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಮೂಲಂಗಿಯ ಹಸಿರು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಚಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವೆವು. ಆದರಂತೆ ಹಸಿಯ ಉಳ್ಳೇಗಡ್ಡಿಯ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಹಾರ ಸಾಮುಗ್ರಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಿರುವದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪೋಷಕ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಚಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವದು. ಟೊಮೇಟೊ ಹಣ್ಣಿನ ತೊಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗಿನ ತಿಳಲಿನ ೩೦ ಪಟ್ಟು, ಅದರ ರಸದ ಸಾವಿರಪಟ್ಟು, ಕೆರೋಲೀನ ಎಂಬ ಆಹಾರ ಸಾಮುಗ್ರಿಯಿರುವದು. ಕ್ಯಾಬೇಜದ ಹೊರಗಿನ ಹಸಿರು ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗಿನ ಬಿಳಿಯ ಎಳೆಯ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವದರ ೧೫ ಪಟ್ಟು ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಮ್ಮುವಿರುವದು. ಹೀಗೆ ಆಹಾರ ಸಾಮುಗ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಚಲ್ಲಿಕೊಡುವದರಿಂದಾಗುವ ಹಾನಿಯು ಕಡಿಮೆಯೇನು ?

ಗಡ್ಡೆಬೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವವು. ಆದುದರಿಂದ ಧಾನ್ಯ ಬೇಳೆಗಳಂತೆಯೇ ಇವನ್ನೂ ಕೂಡ ದಿನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಊಟದ ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಹಾಲಿನ ಕೊರತೆಯಿರುವಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ತೊಪ್ಪಲಪಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಅದರ ಬದಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಹಣ್ಣುಗಳ ಬದಲು ತಾಜಾ ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆಗಳನ್ನು (ಅಡುಗೆಮಾಡದೆ) ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಏನೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಪಲ್ಲೆಯ ಜೀನಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರೊಟೀನುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇರುವವು. ಹಸಿರು ತೊಪ್ಪಲಪಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವೊಂದು ಬಗೆಯ ಪ್ರೊಟೀನವು ಇರುವದುಂಟು. ಪಲ್ಲೆಯ ಜೀನಸುಗಳಲ್ಲಿ ನೆಣದ ಅಂಶವು ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ಕೆಲವು ಕಾಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಸಾಲೆಯ ಜೀನಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತ್ರ ಎಣ್ಣೆಯ ಅಂಶವಿರುವದುಂಟು. ಇವು [illegible] ರಕ್ಷಣೆಗೂ ರೋಗಜಂತುಗಳ ನಾಶಕ್ಕೂ ಸಹಾಯಕವಾಗುವವು.

ಹಸಿರು ತೊಪ್ಪಲಪಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಮ್ಮವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವದು. ಮತ್ತು ಈ ಪಲ್ಲೆಯ ಜೀನಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣವೂ ಫಾಸ್ಫರಸವೂ

ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಅವನ್ನು ನಮ್ಮ ಶರೀರವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವೆಂದು ಹೇಳುವದುಂಟು. ಕೊಪ್ಪಲುಪಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಇತರ ಖನಿಜದ್ರವ್ಯಗಳೂ ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿವೆ. ಕೋತಂಬರಿ, ಹರಿವೆ, ನುಗ್ಗಿಕಾಯಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೋಟೀನವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವದು. ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ, ನುಗ್ಗಿಕಾಯಿ, ಹಾಗಲಕಾಯಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಸಿ' ವ್ಹಿಟಾಮಿನ್ನವು ವಿಪುಲವಾಗಿರುವದು.

ಪಲ್ಲೆಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ವ್ಹಿಟಾಮಿನ್ನದಂಥ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆಗಳ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತೋಟೆಯ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಸುಲಿದು ಇಲ್ಲವೆ ಕೆತ್ತಿ ಚೆಲ್ಲುವದರಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಚೆಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವದು. ಇವನ್ನು ಕುದಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇಡಿಯ ಕಾಯಿ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನೇ ಬೇಯಿಸಿ ಆ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಪಲ್ಲೆಯ ಬೇಳೆಗಳನ್ನು [illegible] 'ಸಿ' ವ್ಹಿಟಾಮಿನ್ನವು ನಾಶವಾಗುವದು. ಪಲ್ಲೆಯ ಬೇಳೆಗಳನ್ನು [illegible] ಮೂಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತಿನ್ನುವದು [illegible].

ಪಲ್ಲೆಯ ಬೇಳೆಗಳನ್ನು ಕುದಿಸುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಹಾಕಿ ಕುದಿಸಿ ಬಸಿಯುವದು ಅನಿಷ್ಟಕರವಾದ ಪದ್ಧತಿ. ಹಾಗೆ [illegible] ಹೊರಗೆ ಚೆಲ್ಲಿದಂತಾಗುವದು. [illegible] 'ಸಿ' ವ್ಹಿಟಾಮಿನ್ನವು ನಾಶವಾಗುವದು. [illegible]

[illegible]

ಪ್ರಕಟಣೆ

[illegible]

ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ
ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆ ೧೯೪೪

ಈ ವರ್ಷದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ತಾ. ೧-೫-೧೯೪೪ ನೆಯ ಸೋಮವಾರ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದು. ಮತ್ತು ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಆಯಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಮಿತಿಗಳಿದ್ದು ಅವರು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವರು. ಆಯಾ ಸಮಿತಿಗಳ ಚೇರಮನ್ನರು ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳುವ ಜನರಿರಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿರುವದು.

ಧಾರವಾಡ— ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜದ ಲೇಡೀ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು; ಧಾರವಾಡ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ— ಆಂಗ್ಲೋ ಉರ್ದು ಹಾಯಸ್ಕೂಲಿನ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ತರರು; ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಗದಗ— ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರರು; ಧಾರವಾಡ.

ಬೆಳಗಾಂವಿ— ಸರದಾರ್ಸ ಹಾಯಸ್ಕೂಲಿನ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ತರರು; ಬೆಳಗಾಂವಿ.

ವಿಜಾಪುರ— ಆಂಗ್ಲೊ ಕನ್ನಡ ಗರ್ಲ್ಸ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಹೆಡ್‌ಮಿಸ್ಟ್ರೆಸರು; ವಿಜಾಪುರ.

ಕಾರವಾರ— ಸರಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ತರರು; ಕಾರವಾರ.

ಸಿರ್ಸಿ **ಉಪಕೇಂದ್ರ**— (ಕಾರವಾರ ಮುಖ್ಯ ಸದರ ಕೇಂದ್ರದ ಕೆಳಗೆ.)

ಕೊಲ್ಲಾಪುರ— ಕೊಲ್ಲಾಪುರ ಸರಕಾರದ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು; ಕೊಲ್ಲಾಪುರ.

ಸಿರ್ಸಿ-ಸಿದ್ದಾಪುರ ಹಳಿಯಾಳ ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕುಗಳ ಉಮೇದುವಾರರು ಸಿರ್ಸಿ ಉಪಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂಡ್ರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಸಿರ್ಸಿ ಉಪಕೇಂದ್ರದ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆದಿರಬೇಕು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಯನ್ನೂ ಫೀಯನ್ನೂ ಕಾರವಾರ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ತರರಿಗೇ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

೪. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂಡ್ರಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಉಮೇದುವಾರರು ತಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಕೂಡ್ರಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಕೇಂದ್ರದ ಸಮಿತಿಯ ಚೇರಮನ್ನರಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಫಾರ್ಮಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಈ ಫಾರ್ಮುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಬೀಳುವದಿಲ್ಲ. ಆಯಾ ಸಮಿತಿಗಳ ಚೇರಮನ್ನರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವರು.

೫. ಉರ್ದು ಉಮೇದುವಾರರ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಸಹ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುವದು.

೬. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂಡ್ರಲಿಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡುವ **ಅರ್ಜಿಯೂ** ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫೀ **ಮೂರು ರುಪಾಯಿಗಳೂ** ಆಯಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಚೇರಮನ್ನರಿಗೆ ೧-೨-**೧೯೪೪**ನೆಯ ದಿವಸ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ಮುಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೂ ತಡವಾಗಿ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಡಲಾರವು. ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜನರ ತಂಡಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಫೀಯು **ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ** ಮಾತ್ರ ಇರುವದು.

೭. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಣೆಗಳು ಹಿಂದೆ ೧೯೪೩ ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವವು.

(ಸಹಿ) **A. KHAN**
ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ

ತಾ. ೨೧-೧೨-೧೯೪೩

ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಪ್ರಸಾರ

ಡೈರೆಕ್ಟರ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಶನ್‌ರವರ

ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ೧೯೩೭-೪೨

ಈ ಅವಧಿಯ ಬಹುಭಾಗವು ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಆ [illegible] ದೂರಾಗಿಲ್ಲ. [illegible] ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿರುವದಿಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಈ [illegible] ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿಯೂ [illegible]

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ [illegible]

[illegible]

೧. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ [illegible]

ಕಾಲೇಜಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯಿತು; ಹಲವು ಹೊಸ ಕಾಲೇಜಗಳು ಹುಟ್ಟಿದವು, ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ನಾವು ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದುವಂತಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ತೀರ ಅಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇತನ, ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಿರತೆ, ಮುಂತಾದವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದೇವಿಧದ ಕಾಲೇಜಗಳು ಹೆಚ್ಚುವದಾಗಲಿ ಒಂದು ಕಾಲೇಜದಿಂದಾಗಬಹುದಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವು ಕಾಲೇಜಗಳು ಹುಟ್ಟಬರುವದಾಗಲಿ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯಗಳಾಗಲಾರವು.

೨. **ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ**— ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿಮಿತ ಪ್ರಗತಿಯು ಕಂಡುಬರುವದು. ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನದ ಯೋಜನೆಯು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುವದು. ಹಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇತನ, ನೌಕರಿಯ ಸ್ಥಿರತೆ, ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟುಗಳು ಇವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪ್ರಾವಿಡಂಟಫಂಡ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕೆಂಬ ಕಡ್ಡಾಯದ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕಿರುವದು, ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಕೈಕೊಂಡ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನಮಾತು. ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ಅವರ ನೌಕರಿಯ ಕರಾರುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ತಕ್ಕಷ್ಟು ನಿರ್ಣಾಯಕವಾದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೌಕರಿಯ ಸುರಕ್ಷಿತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವದು ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಮಾತು. ಎಷ್ಟೋ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಫೀದರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಇಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೊರೆಯುವ ವೇತನದ ರಕಮಿಗೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂದು ಹೇಳುವ ರಕಮಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತರವು ಕಂಡುಬರುವಂಥ ಅಸಮಾಧಾನಕಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಯೋಗ್ಯ ಫೀದರವನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಹೊರತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬದಲಿಸಿರುವದು, ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಕೈಕೊಂಡ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಮಾತು, ಮತ್ತು ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲದೆ, 'ಸ್ಕೂಲ್ ಲೀವ್ಹಿಂಗ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ ಪರೀಕ್ಷೆ'ಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಐದು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ೭ ವರ್ಷ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೀಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು ತಮ್ಮ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮದೊಳಗಿನ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗದೆ ಇದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣಾಯೋಗ್ಯರೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಡುವದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಲಾರದೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಂಥವರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ, ಒಕ್ಕಲುತನ ಮುಂತಾದ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು; ಮತ್ತು ಸರಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗಿನ ಏಳು ಸರಕಾರೀ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮವನ್ನು ಬದಲಿಸಿರು

ವರು. ನಮ್ಮ ಭಾಗದೊಳಗಿನ ವಿಜಾಪುರದ ಸರಕಾರೀ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಈ ರೀತಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಹೊಂದಿದೆ.

೩. **ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ**— ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೭೦೮೦ ಶಾಲೆಗಳೂ ೪೨೪,೨೧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಕ್ಷರತಾನಿವಾರಣೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಬ್ಬನೇ ಶಿಕ್ಷಕನಿರುವ ಶಾಲೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಇಂಥ ಶಾಲೆಗಳು ೬,೨೪೧ ಇರುವವು.

೧೯೩೮-೩೯ ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದವರು ನಿರಕ್ಷರತಾನಿವಾರಣೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಆ ವರ್ಷ [illegible] ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದರು. ಈ ವೆಚ್ಚವು ಈಗ ೮ ಲಕ್ಷವಾಗಿದೆ. ೧೯೪೩ ನೆಯ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಗೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೯೯೮೧ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಹೊಂದುವ ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಗಳು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಇದ್ದರು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಶಾಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ೬೦೦ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನವಸತಿಯುಳ್ಳ ಪ್ರತಿಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಲೆಯಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆಯಿರುವದು.

ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣಪ್ರಸಾರದ ಮಾನವಾಗಲಿ ಅದರ ಯೋಗ್ಯತೆಯಾಗಲಿ ಹೆಚ್ಚಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ [illegible] ಅತಿ ಮಹತ್ವದ ಮಾತು.

ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ [illegible]

ಸ್ಕೇಲಿನಂತೆಯೇ ಪಗಾರು ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದು ೧೯೩೯ ಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ತರರ ಮತ್ತು ಮೊದಲನೆಯ ಅಸಿ॥ ರ ಅಲಾವನ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಆ ಅಲಾವನ್ಸಿನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ರಕಮನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗಿನ ೧೭ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಬೋರ್ಡುಗಳೂ ೧೧ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳೂ 'ಶಿಫ್ಟ ಸಿಸ್ಟಿಮ್'ವನ್ನು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ತರಲು ಹವಣಿಸಿದವು. ಆದರೆ ಅವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವು ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಇರುವಂತಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮವು ಕೇವಲ ಓದುಬರೆಹಗಳ ಜ್ಞಾನಕ್ಕಷ್ಟೇ ಸಾಧನವಾಗಬಹುದೆಂದೂ ಅದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ನಿರೀಕ್ಷಣ ಶಕ್ತಿ, ಕಾರ್ಯಕಾರಣಭಾವಗಳ ವಿವೇಚನಾಶಕ್ತಿ ಇವುಗಳ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಆಕ್ಷೇಪವುಂಟಾದ್ದರಿಂದ ೧೯೪೦ ನೆಯ ವರ್ಷದಿಂದ ಹೊಸ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮವೊಂದು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ತರಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವಾಗಿಯೇ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ ಹೊಸ ಅಭ್ಯಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯ ಧೋರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅಭ್ಯಾಸಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸ್ಥಾನಿಕ ಅನುಕೂಲತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮವನ್ನು ಸುಲಭರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಭ್ಯಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾದರಿಗಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದು ಅದು ಬಹುಶಃ ಒಬ್ಬನೇ ಶಿಕ್ಷಕನಿರುವ ಎಲ್ಲ ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ.

೧೯೩೯ ನೆಯ ವರ್ಷದಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ವರ್ಧಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದಿಂದ ನಿಯಮಿತವಾದ ಕಮಿಟಿಯವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದರು. ಹಿಂಜುವದು ಮತ್ತು ನೇಯುವದು ಈ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಾಠ ಸಾಗಿಸಿ ಮಾತೃಭಾಷೆ, ಗಣಿತ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ, ಇತಿಹಾಸ, ಭೂಗೋಲ, ಸಾಮಾನ್ಯವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸುವದು ಈ ವರ್ಧಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಧೋರಣೆಯು. ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು [illegible] ಇಂಥ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗದಂತೆ ಕಂಡುಬಂದುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ೧೯೪೩ ರ ಕೊನೆಗೆ ಇಂಥ ೬೩ ಶಾಲೆಗಳು ಉಳಿದಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೪೧೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೪೩ ರ ಕೊನೆಗೆ ಒಟ್ಟು ೮೧ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಒಲವಿನ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೪೩೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾಯದೆಯಲ್ಲಿ ತುಸ ಬದಲಾವಣೆಯಾದದ್ದು ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಡಳತೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವರನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವದು, ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯಮಿಸುವದು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಒಂದುಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಮಾಡುವದು ಮುಂತಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಆಡಳತೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವದು, ಇವೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳಿದ್ದವು. ಈ ತರದ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಸ್ಕೂಲ್‌ಬೋರ್ಡುಗಳ ಅಧಿಕಾರವು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹಲಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದವು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಗಿವೆ.

೧೯೪೦ನೆಯ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 'ಪ್ರಾಯ್ಮರಿ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್ ಬೋರ್ಡ್' ಎಂಬ ಸಮಿತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯಿಸಿರುವದು.

೮. **ಪ್ರಬುದ್ಧರ ಶಿಕ್ಷಣ—** ಪ್ರಬುದ್ಧರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಡಿಯ ಇಲಾಖೆಯು ತುಂಬ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪ್ರಬುದ್ಧರ ಶಿಕ್ಷಣದ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದ ಪ್ರಬುದ್ಧರ ಶಿಕ್ಷಣದ ವರ್ಗಗಳು, ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಸಾಗಿದ್ದುವು. ಆದರೆ ೧೯೩೮ ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು [illegible] ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಬುದ್ಧರಿಗೆ ಓದುಬರೆಹಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ನಡೆಯಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವರು. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೂ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಿಸುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವದಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ವಾಚನಾಲಯಗಳ ಯೋಜನೆಯೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದಲೇ ಆದರೂ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಪರಿಣಾಮವು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

೯. **ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ.** ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡುವ ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ (Institute of Physical Education) ಯೊಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಎಲ್ಲ ತರಬೇತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಂದು ಅಂಗವೇ ಸರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಯೋಜನೆಯೂ ಕೂಡ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ [illegible] ತಕ್ಕ [illegible] ಅಭಾವದ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಯುದ್ಧ ಪ್ರಯತ್ನ— [illegible] ಚಿಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ [illegible] ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ [illegible] ಅಭಾವವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಂಪಾದಕ ಧುರೀಣ

ರಾಮಾನಂದ ಚಟರ್ಜಿಯವರು

ಭಾರತವು ಬಡವರ ನಾಡು. ನಿರಕ್ಷರಿಗಳ ಬೀಡು ಇಂಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಕರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೇ ದೊರೆಯುವು. 'ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತಂಪಿಲ್ಲ; ಮೈಗೆ ಕಾವಿಲ್ಲ' ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯ ಕಾರ್ಯವು ಹೇಗೆ ಸುಖಕರವಾಗಿ ಸಾಗಬೇಕು? ಎಂದು ಕೇಳುವ ಮಾತು ನಮ್ಮ ಮನೆಮಾತಾಗಿದೆ; ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಶಿವಿ ಮಾತೂ ಆಗಿದೆ. ಕಳೆದ ನೊವ್ಹೆಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನಗಲಿ ಗತಿಸಿದ ಶ್ರೀ. ರಾಮಾನಂದ ಚಟರ್ಜಿಯವರು ಈ ಮಾತಿಗೆ ಅಪವಾದವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಬಹುಜನರು ಅವರನ್ನು 'ಭಾರತೀಯ ಸಂಪಾದಕ ಧುರೀಣ' ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ. ರಾಮಾನಂದರರವರು ೧೮೮೮ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎ. ಆದರು. ಆ ವರ್ಷ ಇಂಗ್ಲಿಷು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ನಂಬರು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕಲಕತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವೀಧರರ ಇಡಿಯ ಯಾದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇವರ ಹೆಸರು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಎಂ. ಎ. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಡೆದು ತೋರುವಷ್ಟು ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಪದಾರ್ಥ ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರ, ಇತಿಹಾಸ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ರಾಜ್ಯತಂತ್ರ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಖಾಸಗೀ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಪನ್ನರಾದ ಬಳಿಕ ಅಲಹಾಬಾದದೊಳಗಿನ ಕಾಯಸ್ಥ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು.

ಪತ್ರಿಕಾವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಾಗ ಅವರು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತತ್ತ್ವದ ಮಾತಿಗಾಗಿ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕುಟುಂಬದ ಪೋಷಣೆಯ ಭಾರವು ಅವರನ್ನು ಬೇರೊಂದು ನೌಕರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಅದೇನೊ ಒಂದು ವಿಧದ ಆಂತರಿಕ ಸ್ಫೂರ್ತಿ-ಸದ್ಭಾವಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟರು. ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಹೆಗ್ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ೮ ಅಂಕಗಳು ಹೊರಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ೧೮೦೦ ರೂ. ಸಾಲವಾಯಿತು. ಇದು ೧೯೦೮ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಮಾತು. ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತವೊಂದೇ ಏಕೆ ಅಖಿಲ ಭರತಖಂಡವೇ ಚಲವಿಚಲವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವದು.

ರಾಮಾನಂದ ಚಟರ್ಜಿಯವರಂಥ ಕುಶಾಗ್ರ ಬುದ್ಧಿಯ, ಸಮತೋಲ ಚಿತ್ತದ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟೋಕ್ತಿಯ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಅದೊಂದು ಉತ್ಕರ್ಷದ ಕಾಲವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಉತ್ಕರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾಯಿತು. ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಅದು ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯಿತು. "ಮಾಡರ್ನ ರಿವ್ಹ್ಯೂ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಮದ್ರಾಸ ಲಾಹೋರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತ್ಯಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನ್ನಣೆಯು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ, ವಿಯೆನ್ನಾಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವದು" ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿಪಾಠವುಂಟಾಗಲು ಚಟರ್ಜಿಯವರ ಹಿಂದಿನ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಧಾರವಾದ ಸತ್ಯಸಂಗತಿಗಳಿಂದಲೂ ಮುಂದಿನ ಎಂದೂ ಗುರಿತಪ್ಪದ ನ್ಯಾಯಪ್ರೇರಿತವಾದ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದ ಲೇಖನಗಳೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುವದುಂಟು.

(ಮುಂದೆ ಸಾಗುವದು)

ಮಾನವನ ಯತ್ನ

[illegible] ॥ ೧ ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ ೧

ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ೧೯೪೪

ದಕ್ಷಿಣಭಾಗ

೧. ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಂತೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟಪ್ರಕಾರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದರ ಸಲುವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಈ ವರ್ಷದ ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ೧೯೪೪ ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯ ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳ ೧೦ ಮತ್ತು ೧೧ ನೆಯ ತಾರೀಖು ಗುರುವಾರ ಮತ್ತು ಶುಕ್ರವಾರಗಳ ದಿವಸ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದೊಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದು.

ಈ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಷ್ಟು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಪುಗಳು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವವು.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೇಂದ್ರದ ಹೆಸರು	ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳು	ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳ ಜನರಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳು.			
		ಪ್ರಾಧ್ಯಮಿಕ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ	ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ವಿ. ಗಳ ಬಗ್ಗೆ	ಮುಸಲ್ಮಾನ ವಿ. ಗಳ ಬಗ್ಗೆ	ಒಟ್ಟು
ಧಾರವಾಡ	೨	೧೩	೫	೧೧	೩೧
ಬೆಳಗಾವಿ	೨	೧೩	೫	೬	೨೬
ವಿಜಾಪುರ	೨	೧೦	೫	೭	೨೪
ಕಾರವಾರ	೨	೫	೧*	೩	೧೧
ಒಟ್ಟು	೮	೪೧	೧೬	೨೭	೯೨

(೧) ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೨೦ ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳನ್ನು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೂ ಮರುವರ್ಷ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅದು ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಗೆ ಹೋಗುವದು.

(೨) ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಡಲಾಗಿದೆ.

೨. ಬೆಳಗಾವಿಯ ಕೇಂದ್ರದ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಭಾಷೆಯು ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಎಂದೂ, ಧಾರವಾಡ, ವಿಜಾಪುರ, ಕಾರವಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವೊಂದೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಭಾಷೆಯೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಉಮೇದುವಾರರು ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂಡ್ರಬಹುದು. ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯು ಅವರ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಭಾಷೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ.

---

* ೧೯೪೪ ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಾನವ ಯತ್ನ

ಮಾನವ ಯತ್ನಕೆ ಮೀರಿದುದಾವುದು
ಈ ಭವದಲ್ಲಿದೆಯೆ [illegible] ||೧||

[illegible]

ಸ್ವಾರ್ಥವ ಕಳೆದು ಪರಾರ್ಥಕೆ ಯತ್ನಿಸೆ
[illegible] ||೧೩||

[illegible]

N. V. K.

ಪ್ರಕಟನೆ ೧

ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ೧೯೪೪

ದಕ್ಷಿಣಭಾಗ

೧. ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಂತೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟಪ್ರಕಾರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದರ ಸಲುವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಈ ವರ್ಷದ ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ೧೯೪೪ ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯ ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳ ೧೦ ಮತ್ತು ೧೧ ನೆಯ ತಾರೀಖು ಗುರುವಾರ ಮತ್ತು ಶುಕ್ರವಾರಗಳ ದಿವಸ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದೊಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದು.

ಈ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಷ್ಟು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಪುಗಳು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವವು.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೇಂದ್ರದ ಹೆಸರು	ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳು	ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳ ಜನರಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳು.			
		ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ	ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ವಿ. ಗಳ ಬಗ್ಗೆ	ಮುಸಲ್ಮಾನ ವಿ. ಗಳ ಬಗ್ಗೆ	ಒಟ್ಟು
ಧಾರವಾಡ	೨	೧೩	೫	೧೧	೩೧
ಬೆಳಗಾವಿ	೨	೧೩	೫	೬	೨೬
ವಿಜಾಪುರ	೨	೧೦	೫	೭	೨೪
ಕಾರವಾರ	೨	೫	೧*	೩	೧೧
ಒಟ್ಟು	೮	೪೧	೧೬	೨೭	೯೨

(೧) ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೨೦ ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳನ್ನು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೂ ಮರುವರ್ಷ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅದು ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಗೆ ಹೋಗುವದು.

(೨) ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಡಲಾಗಿದೆ.

೨. ಬೆಳಗಾವಿಯ ಕೇಂದ್ರದ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಭಾಷೆಯು ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಎಂದೂ, ಧಾರವಾಡ, ವಿಜಾಪುರ, ಕಾರವಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವೊಂದೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಭಾಷೆಯೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಉಮೇದುವಾರರು ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂಡ್ರಬಹುದು. ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯು ಅವರ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಭಾಷೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ.

---

* ೧೯೪೪ ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

೩. ಸ್ಥಾನಿಕ ಸರಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ತರರು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿರುವ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಹಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದು. ಎ. ಕೆ. ಗರ್ಲ್ಸ ಹಾಯಸ್ಕೂಲಿನ ಹೆಡ್ ಮಿಸ್ಟ್ರೆಸರು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಹಾ ಕೇಂದ್ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.

೪. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂಡ್ರಬಿಚ್ಛಿಸುವ ಉಮೇದುವಾರರು ತಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ (ಫಾರ್ಮಿನಲ್ಲಿ) ತಯಾರಿಸಿ ೧೯೪೪ ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ೫ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗಾಗಿ ಆಯಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಈ ಅರ್ಜಿಯ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅರ್ಜಿಯ ಸಂಗಡಲೇ ೧ ರೂ. ಫೀಯನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಲೇಬೇಕು. ಅರ್ಥಾತ್ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ಅರ್ಜಿಯೂ ಫೀ ಹಣವೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಲೇ ಬೇಕು. ಆ ತಾರೀಖನ್ನು ಮೀರಿ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಫೀಯ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಉಮೇದವಾರರು ಫೀ ಕೊಡುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

೫. ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಬಂದ ಉಮೇದುವಾರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಲ್ಲ.

೬. ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಉಮೇದುವಾರನ ಹೆಸರು, [illegible], ಜನ್ಮ ತಾರೀಖು ಇವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು. [illegible]

೭. [illegible]

೮. (ಅ) [illegible]

(ಬ) [illegible]

[illegible]

(ಸಹಿ) J. R. BHANDIWAD

[illegible]

ಈ ವರ್ಷದ ಮಿಡಲ್‌ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಕಾಲರಶಿಪ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪತ್ರಿಕೆ

ವಾರ ಮತ್ತು ತಾರೀಖು	ವೇಳೆ		ವಿಷಯ	ಗುಣಗಳು
	ಇಂದ	ವರೆಗೆ		
ಗುರುವಾರ ೧೦-೨-೧೯೪೪	೧೨-೦	೧೨-೧೫	ಉಮೇದುವಾರರ ಹೆಸರು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವದು	
	೧೨-೩೦	೧-೩೦	ಅಂಕಗಣಿತ	೧೦೦
	೨-೩೦	೩-೧೫	ಸಾಮಾನ್ಯವಿಜ್ಞಾನ-ಮೊದಲನೆಯ ಕಾಗದ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಭೂಗೋಲ (ರಾಜಕೀಯ)	೫೦
	೪-೦	೪-೪೫	ಸಾಮಾನ್ಯವಿಜ್ಞಾನ-ಎರಡನೆಯ ಕಾಗದ (ಪ್ರಾಕೃತಿಕ) ಭೂಗೋಲ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯ	೫೦
ಶುಕ್ರವಾರ ೧೧-೨-೧೯೪೪	೩-೦	೩-೪೫	ಪ್ರಾಂತಿಕ ಭಾಷೆ-ಮೊದಲನೆಯ ಕಾಗದ (ಮೌನವಾಚನ, ಪುನರ್ಲೇಖನ ಮತ್ತು ನಿಬಂಧ)	೫೦
	೫-೦	೫-೪೫	ಪ್ರಾಂತಿಕ ಭಾಷೆ ಎರಡನೆಯ ಕಾಗದ (ವಾಚನ, ಅರ್ಥ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು, ಮುಂತಾದವು.)	೫೦

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ವೆಂಕಾಸಾನಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಪಿನ ಮತ್ತು ಮುಹಮ್ಮಡನ್ ಬಸರಿ ಫಂಡಿನ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಪಿನ ಸಲುವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳೂ ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುವವು.

(ಸಹಿ) J. R. BHANDIWAD

ದ. ಭಾ. ದ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರರ ಪರವಾಗಿ

ಪ್ರಕಟನೆ ೨.

ಕಳೆದ ಆಗಸ್ಟ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಕನ್ನಡ " ವರ್ಧಪ್ರಾಯಿಜ " ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತ ರಾ. ಪ. ಚಿಮ್ಮಡ ಇವರಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಬಹುಮಾನವೆಂದು ಮೂವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು.

ಟ್ರೇ. ಕಾ. ಧಾರವಾಡ
ತಾ. ೧-೧೨-೪೩

(ಸಹಿ) H. B. UMADI
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು

ಪತ್ರಗಳ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

ಗೋಕಾಕ— ಮೊದಲನೆಯ ನಂಬರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ೨೫-೯-೧೯೫೩ ನೆಯ ದಿವಸ ಡಿ. ಎ. ಇ. ಆದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ಅನಂತರಾಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತನದಲ್ಲಿ ನಗರದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರ ಸಮ್ಮೇಲನವು ಜರುಗಿತು. ನಗರ ಸಭೆಯ ಸಭಾಸದರೂ, ಊರಲ್ಲಿಯ ಹಿರಿಯರೂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಶಾರೀರಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಮಾದರಿಯ ಪಾಠಗಳು, ಪ್ರಬಂಧ ವಾಚನಗಳು ಆದ ಮೇಲೆ ಮೆ. ಎಸ್. ಓ. ಪಾಟೀಲ ಸಾಹೇಬರು, ಯುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಶಿಕ್ಷಣೋಪಯುಕ್ತ ಪ್ರಹಸನಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಜಾಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ "ಶಿಕ್ಷಕರು [illegible] ಪಾಠವನ್ನು [illegible] ಮತ್ತು ಆ ಪಾಠವು ಮಕ್ಕಳ ಮನವನ್ನು [illegible] ಪಾಠವು [illegible] ಆಗಬಾರದು." ಎಂದು [illegible]

—ಶ್ರೀ. [illegible], ಅ. ಮಾ. ಗೋಕಾಕ.

ಹಿರಿಯಕೆರೂರು— [illegible] ಶಿ. ಶಿ. ಸಮ್ಮೇಲನವು [illegible] ನೆಯ ದಿವಸ [illegible]

—ಶ್ರೀ. [illegible]

[illegible]

—ಶ್ರೀ. [illegible]

[illegible]

—ಶ್ರೀ. [illegible]

[illegible]

—ಶ್ರೀ. [illegible]

ಕೊಣ್ಣೂರು— (ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ) ಈ ಭಾಗದ ಶಿ. ಶಿ. ಸಮ್ಮೇಲನವು ೨೨-೧೦-೫೩ ನೆಯ ದಿವಸ ಚೇಅರಮನ್ನರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯು ಕೆಳಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಶಾರೀರಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಶಿಬಿರಾಗ್ನಿಯೊಂದಿಗೆ ನಡೆದ ವಿವಿಧ ವಿನೋದಗಳು ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕಗಳು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದವು. ಜಾಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ದೊರೆಯಿತು. ಪ್ರಲ್ಹಾದನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ ಮನೋಹರ ಎಂಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ೧೫ ಪದಕಗಳು ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಗಿ ದೊರಕಿದವು. ಶ್ರೀ. ಪದಕಿ ಮಾಸ್ತರರ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರತೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಕೊಣ್ಣೂರ ಗ್ರಾಮದವರು ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಯಾವತ್ತೂ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರಿಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡಿ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಜನರಿಗೆ ಊಟ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಸಮ್ಮೇಲನವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಳೆಗೊಂಡಿತ್ತು.

—ಶ್ರೀ. ವ್ಹಿ. ಎನ್. ಜೋಶಿ, (ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ.)

ಗುತ್ತಲ— (ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ) ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ೧೭-೧೦-೧೯೫೩ನೆಯ ದಿವಸ ಸ್ಕೂ. ಬೋ. ವ್ಹಾ. ಚೇ. ಆದ ಶ್ರೀ. ಕರಿಯಪ್ಪ ಹುಚ್ಚಣ್ಣವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಲನವಾಯಿತು. ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಒಕ್ಕಲತನದ ಒಲವು ಇವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ತಜ್ಞರ ಭಾಷಣಗಳಾದವು. ಸಮ್ಮೇಲನವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸಂದೇಶಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು.

—ಶ್ರೀ. ಮು. ಬಿ. ಬಿನ್ನಾಳ, ಅ. ಮಾ. ಗುತ್ತಲ.

ನರಗುಂದ— ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ೧೮-೧೦-೧೯೫೩ನೆಯ ದಿವಸ ಧಾರವಾಡ ಡಿ. ಎಸ್. ಬಿ. ಯ ಚೇಅರಮನ್ನರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗದ ಶಿ. ಶಿ. ಸಮ್ಮೇಲನವು ಜರುಗಿತು. ಆಗ ಈ ಭಾಗದ ಅ. ಡೆ. ಎ. ಅವರಾದ ಶ್ರೀ. ಡಿ. ಎನ್. ಶಿರಸಂಗಿ ಅವರೂ ಊರೊಳಗಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಜನರೂ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಮಾದರಿಯ ಪಾಠ ಉಪನ್ಯಾಸ, ಸಂಭಾಷಣೆ, ಶಾರೀರಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿದ್ದವು. ಬನಹಟ್ಟಿ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು 'ಅನುಸೂಯಾ' ಎಂಬ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆನಂದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿ ಮೂವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಾರಿತೋಷಕ ಕೊಟ್ಟರು.

—ಶ್ರೀ. ಸ. ಗು. ಇನಾಮದಾರ, ಹೆ. ಮಾ.

ನಾಗಾವಿ— (ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ) ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಾರೀರಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಗದಗದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ. ಅಯ್ಯಂಗಾರ ಅವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ. ಹುಯಿಲಗೋಳಕರ ಅವರು ಕಂಡು ಸಂತೋಷಬಟ್ಟು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು.

—ಶ್ರೀ. ಚ. ಧ. ಕಾಮರಡ್ಡಿ, ಹೆ. ಮಾ.

ಧಾರವಾಡ— ಮ್ಯು. ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗಿ ಮಾದರಿಯ ಪಾಠಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಳೆದ ಷಾಣ್ಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ. ಶಿಂತ್ರಿ, ಶ್ರೀ. ಜವಳಿಯವರ ಒರಿಯುತನದಲ್ಲಿ ಪಾಠಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಗಿದವು. ಇದರ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಅ. ಅ. ರಾದ ಶ್ರೀ. ರಾಯಣ್ಣವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವದು.

—ಶ್ರೀ. ನಾ. ಲ. ಧಾರವಾಡ, ಹೆ. ಮಾ.

ಕಾರವಾರ— ಇಲ್ಲಿಯ ತಾಲೂಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೆ| ಯಾರಗಲ್ಲ ಸಾಹೇಬರು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಣಾಮಕರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

—ಶ್ರೀ. ವಿ. ಸ. ಪವಾರ, ಅ. ಮಾ. ಕಾರವಾರ.

ಬಾಗಲಕೋಟೆ— ಉರ್ದು ಸ್ಕೂ. ನಂ ೧ ರಲ್ಲಿ ಮೆ|| ಎ. ಇ. ಧಾರವಾಡ ಅವರ ಒರಿಯುತನದಲ್ಲಿ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮೆ|| ಹಾಜಿ ಅಬ್ದುಲ್ ಗನಿಶೇಠ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕ ಪಾಟಿಗಳನ್ನು ಇನಾಮವಾಗಿ ಹಂಚಲಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ೬೦೦ ಜನರು ಕೂಡಿದ್ದರು. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು.

—ಶ್ರೀ. ಮ. ಅ. ಮೋಮಿನ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ

ನಿಡಸೋಸಿ— (ಬೆಳಗಾಂವ ಜಿಲ್ಲೆ) ಈ ಭಾಗದ ಶಿ. ಶಿ. ಸಮ್ಮೇಲನ ಶ್ರೀ. ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ಅನಂತರಾಯರ ಹಿರಿಯತನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಾಗಿತು. ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತು ಎಪ್ಪತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ಬಂದಿದ್ದರು.

—ಶ್ರೀ. ಸ. ರಾ. ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಹೆ. ಮಾ.

ಗದಗ— ೧ ನೆಯ ನಂಬರ ಉರ್ದು ಗರ್ಲ್ಸ್ ಸ್ಕೂಲದಲ್ಲಿ "ಜನಾನಾ ಜಲಸಾ"ವು ಒಳ್ಳೆಯ ವೈಭವದಿಂದ ಸಾಗಿತು. ಶ್ರೀ. ಬಿ. ಜಿ. ಕಟ್ಟಿಮನಿ ಅವರು ೨೫ ರೂ. ಗಳ ಸೀರೆ ಚೋಳಕಾಗಳನ್ನು ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು.

—ಹೆ. ಮಾ. ಉರ್ದು ಗರ್ಲ್ಸ್ ಸ್ಕೂಲು, ನಂ. ೧ ಗದಗ

ಹೊನ್ನಾವರ— ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. ಶಾರದಾ ಪೂಜಾ ಸಮಾರಂಭವು ಶ್ರೀ. ಕಜಗಿ ಸಾಹೇಬರ ಹಿರಿಯತನದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿತು. [illegible] ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಕೂಡಿದ್ದರು. ಈ ಭಾಗದ ಶಿ. ಸಮ್ಮೇಲನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು [illegible] ಶಿಕ್ಷಕರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

—ಹೆ. ಮಾ., ಕ. ಗ. ಶಾಲೆ, ಹೊನ್ನಾವರ

ಇಂಡಿ— [illegible] ಈ ಭಾಗದ ಶಿ. ಶಿ. ಸಮ್ಮೇಲನವು ಜರುಗಿತು. ಶ್ರೀ. ರಂಗರಾವ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಆ. ಶಿ. ಅವರಾದ ಶ್ರೀ. ಹಿರಿಯಮಠ ಅವರು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

—ಶ್ರೀ. [illegible] ಇಂಡಿ

ಸಾಭಾರ-ಸ್ವೀಕಾರ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ದೇವರು ಹೆಡ್ಡನೆ?

(ಸಾಕ್ಷರಿಗಳಾದ ಪ್ರಬುದ್ಧರಿಗಾಗಿ)

ಮಲ್ಲೂರು ಮಲೆನಾಡಿನ ಒಂದು ಊರು. ಅಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಯ್ಯನೆಂಬ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿದ್ದನು. ಮಲ್ಲಯ್ಯನ ಮನೆಯ ಹಿಂದೆ ದೊಡ ಹಿತ್ತಲವಿತ್ತು; ಮಲ್ಲಯ್ಯನು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ಕಾಯಿಪಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವನು; ಕುಂಬಳ, ಬೂದುಗುಂಬಳ, ಹಾಲಗುಂಬಳ, ಸೋರೆಗುಂಬಳ ಮುಂತಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವನು. ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಕುಂಬಳ ಬಳ್ಳಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಹೂಬಿಟ್ಟು ಕಾಯಾದವು. ಕಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ದೊಡ್ಡವೂ ಆದವು.

ಮಲ್ಲಯ್ಯನು ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲೊಂದು ದಿನ ಮಗಳನ್ನು ಕರೆದುತರುವದಕ್ಕೆ ನಾಗೂರಿಗೆ ಹೊರಟನು. ನಾಗೂರು ಗಡಿನಾಡಿನ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿ. ಮಲ್ಲೂರಿನ ಮಲ್ಲಯ್ಯನ ಮಗಳು ನಾಗಮ್ಮನನ್ನು ನಾಗೂರಿನ ನಾಗಯ್ಯನ ಮಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು.

ಮಲ್ಲಯ್ಯನು ಮಗಳನ್ನು ಕರೆಯುವದಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವಾಗ ಹೆಂಡತಿ ಗಂಗಕ್ಕನು 'ಈ ಎರಡು ಕುಂಬಳಕಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಒಯ್ಯಬಾರದೆ? ಮಗಳ ಮನೆಗೆ ಬರಿಗೈಯಿಂದ ಹೋಗುವದು ಹೇಗೆ' ಎಂದಳು.

ಮಲ್ಲಯ್ಯನ ವಯಸ್ಸು ೫೦ ಕ್ಕೆ ಮೀರಿದೆ. ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಗಳ ಭಾರದಿಂದ ಅವನ ಗೋಣು ಮಣಿದಿತ್ತು; ಬೆನ್ನು ಬಾಗಿತ್ತು. ಬೇಸಗೆಯ ಬಿಸಲೇರಿ ನೆಲ ಕಾಯ್ದಿತ್ತು. ಮಲ್ಲಯ್ಯನು ದಣಿದನು. ಅವನು ದಾರಿಯ ಮಗ್ಗುಲಿಗಿರುವ ಆಲದ ಮರದ ನೆರಳಿಗೆ ಹೋದನು. ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿತನು. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಕಿಲಿಬಿಲಿ ಮಾಡುವದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದಾಗ ಹಸರು ಎಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಹವಳದಂತೆ ಹೊಳೆಯುವ ಹಣ್ಣುಗಳ ಸರವನ್ನು ನೋಡಿದನು. ನೂರಾರು ಜನರು ಮಲಗುವಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಮರವನ್ನೂ ಅದರ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದನು. ತನ್ನ ತಲೆಭಾರವಾದ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿದನು. ಅವನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ

ಒಂದು ಹೊಸಮಾತು ಹೊಳೆಯಿತು. "ದೇವರು ಹೆಡ್ಡನೇ? ಇಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದ ಮರಕ್ಕೆ ಅಡಕೆಯ ಹೋಳಿನಷ್ಟು ಸಣ್ಣವಾದ ಹಣ್ಣುಗಳು! ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹಬ್ಬಿರುವ ಕುಂಬಳಬಳ್ಳಿಗೆ ಎತ್ತಲಾರದಂಥ ಕಾಯಿಗಳು. ಈ ವಿಷಮತೆಯೇಕೆ? ಕಸುವುಳ್ಳ ದೊಡ್ಡ ಮರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಕಾಯಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಬಲವಿಲ್ಲದ ಬಳ್ಳಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಕಾಯಿಯಾಗಬೇಕು. ಇದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲವೆ?" ಎಂದುಕೊಂಡನು. ತುಸು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಡ್ಡಾಗಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ದೆ ಹೋದನು.

ಮಲಗಿ ನಿದ್ದೆ ಹೋದ ಮಲ್ಲಯ್ಯನ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟನೆ ಏನೋ ಬಿದ್ದಿತು. ಎಚ್ಚತ್ತು ನೋಡಿದಾಗ ಅದೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಆಲದ ಹಣ್ಣಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಹಕ್ಕಿಯು ಕಚ್ಚಿ ತಿನ್ನುವಾಗ ಆ ಹಣ್ಣು ಜಾರಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಆಗ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತು ಹೊಳೆಯಿತು. "ದೇವರು ಹೆಡ್ಡನಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಆಲದ ಹಣ್ಣು ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಗತಿಯೇನಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಡೇನಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ನನ್ನಂತೆಯೇ ಸಾವಿರಾರು ಜನರೂ ದನಕರುಗಳೂ ದಿನಾಲು ಈ ಗಿಡದ ನೆರಳಿಗೆ ಬಂದು ಕೂಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯಷ್ಟು ಭಾರವಾದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಪರೋಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಆಲದ ಮರದಿಂದ ಪರಪೀಡೆಯಾಗಬಾರದೆಂದು ದೇವರು ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿರುವ ಕುಂಬಳ ಬಳ್ಳಿಗೆ ಆಗುವ ಕಾಯಿ ದೊಡ್ಡದಾದರೇನು! ಚಿಕ್ಕದಾದರೇನು! ದೇವರ ಕೃತಿಗೆ ಹೆಸರಿಡುವ ಮೊದಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು."

ಮಲ್ಲಯ್ಯನು [illegible] [illegible] [illegible] ಮನೆಯತ್ತ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. "ದೇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ" ಎಂದು [illegible] ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಗಣಿತ ಶಿಕ್ಷಕ

★

೪೧೨ ಪುಟಗಳು ~ **ಬೆಲೆ ೧ ರೂ.** ~ **೨-೩-೪ನೆಯ ಇ. ಗಳಿಗಾಗಿ**

೩-೪ ಕ್ಲಾಸುಗಳು ಒಬ್ಬ ಮಾಸ್ತರನ ಕಡೆಗೆ ಇರುವಂಥ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಿತ ಶಿಕ್ಷಕವು ನಿಜವಾಗಿಯೇ ಗಣಿತ.
ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲವೇ? ೧೦ವರ್ಷ ಅನುಭವ ತಕ್ಕೊಂಡವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವರ್ಣಿಸು-
ವದು ಬೇಡ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಅನೇಕಸಾರೆ ಮುದ್ರಣ ಹೊಂದಿದೆ.
ಈಗಿನ ತುಟಾಗ್ರತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದ ಹಣದಿಂದ ಬಹಳ ಲಾಭವಾಗಬೇಡವೇ?

ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ ~ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ~ ವೆಚ್ಚವಿಲ್ಲದೆ ಪೂರೈಕೆ

ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲೆಂದು ಅನಿಸಿದರೆ, ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಪ್ರತಿಗಳ ಮೂಲಬೆಲೆಯನ್ನು ಮನಿಯಾರ್ಡರದಿಂದ ಕಳಿಸಿ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಅವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವ ವೆಚ್ಚವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಡುವಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಸಮೀಪದ ಪುಸ್ತಕವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ದೊಡ್ಡ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುವದು. ಶಕ್ಯವಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಊರಿಗೇ ತಂದುಕೊಡಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಳಾಸ :— **ಬ. ದು. ಹಿರೇಮಠ, ಮಾಸ್ತರ ವಿಜಾಪುರ.**

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ! ಸರಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರ! ಲಾಭ ಪಡೆಯಿರಿ

ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯ
ಹಿಂದೀ ಜಮಾಖರ್ಚು ಭಾಗ ೧
(ಮನೆಯ ಜಮಾಖರ್ಚು)

ಸರಕಾರದವರು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಇಯತ್ತೆಗಳಿಗೆ ಟೆಕ್ಸ್ಟ ಬುಕ್ ಎಂದು ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿರುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಿರುವವಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾ. ನೋಟು, ಹುಂಡಿ, ಚೆಕ್ಕು, ಮನಿಯಾರ್ಡರು ಮುಂತಾದ ವ್ಯವಹಾರುಪಯುಕ್ತವಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳೂ ಇವೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಾ. ಶಾ. ಪ್ರ. ಪ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಉಮೇದವಾರರಿಗೆ ಬಹುಉಪಯುಕ್ತವಿದೆ.

ಬೆಲೆ : ೮ ಆಣೆ.

ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯ
ಆರಂಭದ ಜಮಾಖರ್ಚು
(ಕನ್ನಡ ೪ನೆಯ ಇಯತ್ತೆಯವರಿಗಾಗಿ)

ಸರಕಾರದವರು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಜೂರಿ ನಂ. [illegible] ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ದಿನದ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಲೆಕ್ಕವನ್ನಿಡುವದು, ಶಾಲೆಯ ಸ್ಟೇಶನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ಅಂಗಡಿಯ ಲೆಕ್ಕ ಇಡುವದು, ವ್ಯವಹಾರುಪಯುಕ್ತವಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳೂ ಪ್ರಶ್ನಗಳೂ ಅವುಗಳ ಉತ್ತರಗಳೂ ಇರುವವು. ಇದು ಸ್ಕಾಲರಶಿಪ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೆ ಬಹು ಉಪಯುಕ್ತವಿರುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ : ೩ ಆಣೆ

ವಿಳಾಸ :— **ರಾ. ಸಿ. ಸಜ್ಜನ, ಮಾಸ್ತರ ಜೋರಾಪುರ ಪೇಟೆ, ವಿಜಾಪುರ.**

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ ಧಾರವಾಡ
K. V. V. SANGHA DHARWAR.

ವಾಚನ ಪಾಠಮಾಲೆ ಮತ್ತು ಕವಿತಾ ಪಾಠಮಾಲೆ

★

ಶ್ರೀ. ಪಂಡಿತ ಪೂಜಾರರೂ ಶ್ರೀ. [illegible] ಕೂಡಿ ರಚಿಸಿದ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಓದಲೇಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರೂ ಈ ಮೊದಲೇ ಮನಗಂಡಿದ್ದ ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಪಾಠಪುಸ್ತಕ (Text-book) ವೆಂದು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಇದೊಂದೇ ಪುಸ್ತಕವು ಪಾಠಪುಸ್ತಕವೆಂದು ಮಂಜೂರಾಗಿರುವದು. ಬೇರೆ ಯಾವ ಪುಸ್ತಕವೂ ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಯೋಗ್ಯ [illegible]

[illegible] ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಇದನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಓದಲೇಬೇಕೆಂದು [illegible] ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ. [illegible]

ಕವಿತಾ [illegible] ಭಾಗ ೧ .... [illegible]

ಕವಿತಾ [illegible] ಭಾಗ ೨ .... [illegible]

ಈ ಪುಸ್ತಕ [illegible]

ಈ ಪುಸ್ತಕ [illegible]

ಈ ಪುಸ್ತಕ [illegible]

ಸ್ವತಂತ್ರ

೧೫೪೫೪೬

ನಂಬರ್
೯೪೬

ಭಾರತ ಬುಕ್ ಡಿಪೊ
ಧಾರವಾಡ.

ಬೆಲೆ
೪ ಆಣೆ

A boon to
Medical Practitioners
and Dealers !

For all Kinds of :

○ **Medicines**
○ **Injectables**
○ **Surgical apparatus**
etc.,

&

Highest Quality

○ **Pencillian**
○ **Pencillian Ointment**

: Please communicate with :

SREE GIRIJA MEDICAL STORES
Wholesale and Retail Chemists and Druggists
Arcot Sreenivasachar Street,
BANGALORE CITY.

ದೇವಾಲಯಗಳೆಲ್ಲ ಗರಡಿಮನೆಗಳಾಗಲಿ !
ಗಂಡುಗಲಿತನ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಲಿ !!

ಆದರೆ—ಶಾಂತಿ
ಸಂಯಮ—ಐಕ್ಯತೆ
ಮೆರೆದಾಡಲಿ
ಎಂದು ಬಾಪೂಜಿ ಸಾರಿದ

ಇದೇ
ಸಂದೇಶವನ್ನು
ಸಾರಿದ
ಇನ್ನೊಬ್ಬ
ಕರ್ಮಯೋಗಿಯ
ಕಥೆ

ಕೃಷ್ಣಲೀಲಾ

ಮಹಾತ್ಮಾ ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ನೂರಾರು ನಟನಟಿಯರ ಅಭಿನಯ

ನಿರ್ದೇಶನ : ಸಿ. ವಿ. ರಾಜು ★ **ಸ್ಟುಡಿಯೋ : ನವಜ್ಯೋತಿ**

ಮಹಾತ್ಮಾ ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್
ಚಾಮರಾಜಪುರಂ : : ಮೈಸೂರು

೧೯೪೬
ಸ್ವತಂತ್ರ

ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು! ಪರಿಮಳಗಳು !!

ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಊದಿನ ಕಡ್ಡಿ, ದಶಾಂಗ ಮತ್ತು ಇತರ ಪರಿಮಳಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾದ [illegible] ತಯಾರಿಕೆಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ.

ಸುವಾಸ ಊದಿನ ಕಡ್ಡಿಗಳು
ಸುವಾಸ ಧೂಪದ [illegible]
ಸುವಾಸ ದಶಾಂಗ
ಮತ್ತು ಸುವಾಸ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಗಳು

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್
ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು

[illegible]

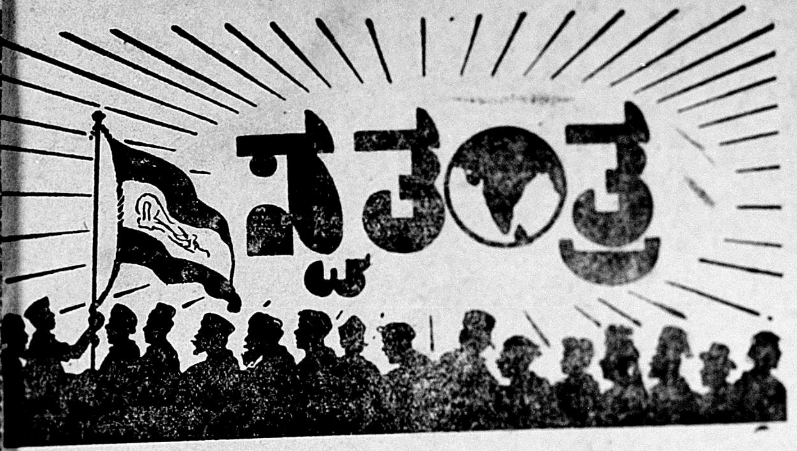

ಂಪುಟ ೧
ಂಚಿಕೆ ೫

ಸಂಪಾದಕರು :
ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟೀಮನಿ

ನವಂಬರ್
೧೯೪೬

ಸಮರವೋ? ಶಾಂತಿಯೊ?

ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸೇರಿದಾಗ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಪ್ಪು ಬಾವುಟ ಹಾರಿಸಿ, ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡಸಿ, ಜಾತೀಯ ದೊಂಬೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಷ ಕಾರಿಕೊಂಡ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗು ಇಂದು ಅದೇ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ.

ನೆಹರೂ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಲೀಗಿನವರು ಕಪ್ಪು ಬಾವುಟ ಹಾರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಲೀಗು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೇನೂ ಕಪ್ಪುಬಾವುಟ ಹಾರಿಸಲಿಲ್ಲ. ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ. 'ನಮ್ಮ ಸೋದರರು ನೀವು ಬನ್ನಿ. ನಿಮಗೆ ಸ್ವಾಗತ' ಎಂದಿತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್. ಅದರ ಸ್ನೇಹ ಸಹಕಾರಗಳ ಕೈಯನ್ನು ಒರಟುತನದಿಂದ ನಿರಾಕರಿಸಿ ಬಿಳಿದೊರೆ ವೇವೆಲ್ಲರ ಬೆರಳು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಲೀಗು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ!

ಲೀಗಿನ ಈ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆಯತ ಸಮಯಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಬಾಲ ಹಿಡಿದು ನೇತಾಡುವ ಲೀಗ್ ಧೋರಣೆ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಅಪರಿಚಿತವಾದುದಲ್ಲ.

‘ ಈ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ! ’

ದೇಶಹಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಾಜಕಾರಣಪಟುಗಳೂ, [illegible] ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳೂ ಜಗನ್ಮಾನ್ಯರೂ ಆದ ಭಾರತೀಯ ಮುಖಂಡರನ್ನಾರಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಪದವಿಯ ಹೊಣೆಗಾರ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಳುಹಿಸಿತು. ಪಂಡಿತ ನೆಹರು, ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲ್, ರಾಜೇಂದ್ರಬಾಬು, ಅಸಫ್ ಅಲಿ, ರಾಜಾಜಿ ಎಲ್ಲರೂ ಜಗನ್ಮಾನ್ಯರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. [illegible]

[illegible]

ಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ, ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತ ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಉದ್ರೇಕಕಾರಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದವರು ಗಜ್ನಫರ್ ಅಲಿಖಾನ್. ಇಂಥವರನ್ನು ಸಚಿವಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ಜಿನ್ನಾರವರ ಉದ್ದೇಶವೇನಿದೆಯೊ !

[illegible] ಮಂಡಲ್, ಜೋಗೇಂದ್ರನಾಥ ಮಂಡಲ್. ಅಂಬೇಡಕರರ [illegible] ಜಿನ್ನಾರವರ ಕುತಂತ್ರದ ಗಾಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದ [illegible] — ಮಂಡಲ್. [illegible] ಯೋಗ್ಯತೆ ಅವರದೇ !

ನೆಹರು, ಪಟೇಲ್, ರಾಜೇಂದ್ರಬಾಬು [illegible] ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯ [illegible] ? ಇಂಥ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಸಮಾನ [illegible] ಈ ಮೂರ [illegible] ‘ [illegible] ’ [illegible] !

[illegible] !

[illegible]

ಹೊಲೆಯರೇ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ) ಸಚಿವಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿಸಿದುದೇಕೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹರಿಜನರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಂಬೇಡಕರ್ ಪಂಥದ ಹೊಲೆಯರನ್ನೆತ್ತಿಕಟ್ಟಿ,ಆ ಮೂಲಕ ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಕನ್ನು ಬೆಳಸಿ, ತಾವು ‘ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಕರ ಕೈವಾರಿ’ ಗಳಾಗಿ ಮೆರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಜಿನ್ನಾಸಾಹೇಬರ ವಕೀಲೀ ಮೆದುಳಿನ ಆಟವಿದೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಕರ ಬಗೆಗೆ ಲೀಗಿಗುಂಟಾಗಿರುವ ಈ ‘ ಕಳವಳ’ ಮೊಸಳೆಯ ಕಳವಳವೆಂಬುದೂ ಗೊತ್ತು. ಲೀಗ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಕರಿಗೊದಗಿರುವ ಕಡು ವಿಪತ್ತೇ ಈ ಕಠೋರ ಸತ್ಯವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ.

ಮತ್ತೂ ‘ಹೋರಾಟ’ದ ಮಾತೇ !

‘ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರತೀಕಾರ ’ ದ ಬೊಬ್ಬೆಯಿಡುತ್ತ, ದೇಶದ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಮಾನುಷ ದೊಂಬೆಗಳೇಳಲು ಕಾರಣವಾದ ಲೀಗು ಈಗ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಯಾರೂ ಸಮಾಧಾನದ ಉಸಿರು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ಇನ್ನೂ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಡೊಂಕಾಗಿಯೆ ಇದ್ದ ನಾಯಿಬಾಲ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಬಿಡುವುದುಂಟೇ? ಜಿನ್ನಾಸಾಹೇಬರ ಈ ಶಿಷ್ಯರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೊಡನೆಯೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಕೋಮುವಾರು ಸಮರ ನಿಂತು ಹೋಗಿ ಶಾಂತಿಯುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದವರಿಗೆಲ್ಲ ಅರ್ಥಾತ್ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿದೆ. ಸಮರವೂ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಶಾಂತಿಯೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಲೀಗಿನ ‘ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರತೀಕಾರ ’ ದ ಮಾತೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ‘ ಜಿಹಾದ್ ’ ಕೂಗೂ ಅಡಗಿಲ್ಲ. ‘ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ’ ದ ಅರ್ಭಟ ಅಳಿದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಲೀಗ್‌ಸಚಿವರೇ ಈ ‘ಹೋರಾಟ’ ದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವಾಗ ಇನ್ನುಳಿದವರದೇನು !

‘ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ನಾವು ‘ ಹೋರಾಟ ’ ನಡಸುತ್ತೇವೆ ’ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೆ ಸಾರಿದ್ದಾರೆ ಲೀಗ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು.

ಗಜ್ನಫರ್ ಅಲಿ ಉವಾಚ-

ಈ ಮಾನ್ಯ ಲೀಗ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಗಜ್ನಫರ್ ಅಲಿಖಾನ್‌ರವರಿಗಂತೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸರಕಾರವೆಂದರೆ ಇನ್ನೇನೂ ಅಲ್ಲ – ಅವರಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಅದೂಒಂದು ರಂಗಸ್ಥಳ. ಕೊಂಚ ಅವರ ಮಾತನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿ.

“ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದನಂತರ ದೇಶದ ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿಉದ್ಭವಿಸಿದ ಗಲಭೆಗಳೆಲ್ಲ ಏನುಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ ? ತಮ್ಮ ನೈಜಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ಹತ್ತುಕೋಟಿ ಜನ ಮುಸ್ಲಿಮರು ತಲೆಬಾಗಿಸಲಾರದೆಂಬದನ್ನು ! ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿ

ಹುಟ್ಟಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಾಹವನ್ನಾದರೂ ತಡೆಗಟ್ಟಲಾರರು. ಪಾಕಿಸ್ತಾನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಯೇ ತೀರುವೆವು ನಾವು!"

'ಮುಸ್ಲಿಮರ ಅಸಂತೋಷ!' ಹೂಂ. ಹೌದು. ಕಲಕತ್ತಾ, ಮುಂಬಯಿ ಅಲಹಾಬಾದ, ಅಹಮದಾಬಾದ, ಢಾಕ್ಕಾ- ಎಲ್ಲಕಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಪೂರ್ವಬಂಗಾಲದ ನವಖಾಲಿ, ತಿಪ್ಪೇರಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ, ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ದೊಂಬಿ, ಹಾಡಹಗಲು ಜನರ ಕೊಲೆ, ರಕ್ತಪಾತ, ಲೂಟಿಸುಲಿಗೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮಾನಭಂಗ, ಒತ್ತಾಯದ ಮತಾಂತರ, ಮನೆಮಠಗಳ ಸೂರೆ- ಈ ಎಲ್ಲ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಿಗೂ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಅಸಂತೋಷವೇ ಕಾರಣ. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಭಾಗವೊಂದರಲ್ಲಿ ದೇಶಹಿಂದೆಂದೂ ಕಂಡರಿಯದ ಅಶಾಂತಿ, ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೊಳಗಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ — ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೂ ಸಹ-ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿಬಿಟ್ಟು ದಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಹೃದಯ ಎಂಥದಿರಬೇಕು! ರೋಮ್ ನಗರ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನೀರೋ ಪಿಟೀಲು ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. ಈ ಮಿ. ಸುಹ್ರಾವರ್ದಿ.....

[illegible]

ಗಲಭೆಗೊಳಗಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಿಬಂದ ಆಚಾರ್ಯ ಕೃಪಾಲನಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆಯೂ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೆ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ನಿರ್ಣಯವೂ ಇದೇ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೆಣಗಳ ಮೇಲೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ?

ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇಂಥ ನರಮೇಧಗಳನ್ನು ನಡಸಿ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಹೋರಾಟದ ರಂಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ 'ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್' ದೊರಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಲೀಗ್ ಮುಖಂಡರ ಯೋಚನೆಯೆ? ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಕತ್ತುಕುಯ್ದು, ಅವರ ಹೆಣಗಳ ರಾಶಿ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಅವರ ವಿಚಾರವೆ?

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ 'ಪಾಕಿಸ್ತಾನ'ದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರೊಪ್ಪುವರೆಂದು ಲೀಗಿನವರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯೊ? ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರೂ ಅಂಬೇಡಕರ್ ಪಂಥದವರಂಥ ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳೂ, ಅಪ್ಪಟ ಮೂರ್ಖರೂ ಆಗಿರುವರೆಂದು ಅವರ ನಂಬಿಕೆಯೊ?

ಲೀಗಿಗೆ ಕೊನೆಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆ

ಇಲ್ಲ. ಅದಾವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನವಖಾಲಿ, ತಿಪ್ಪೇರಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಕಿಸ್ತಾನೀ ಕ್ರೈನೂರ ಶಾಹಿ ಹರಿಸಿದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ನೆತ್ತರ ಹೊಳೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನೆಲ್ಲ ಎಚ್ಚರಿಸಿದೆ. ಇಂಥ 'ಪಾಕಿಸ್ತಾನ'ದ ನೆರಳಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಯಾರಿಗೂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಈ ನಗ್ನಸತ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಎಂದು ಅರಿಯುತ್ತದೆಯೊ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗು! 'ಹೋರಾಟ-ಹಾರಾಟ'ಗಳ ಮಾತು ಇಂದು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ತನಗೆ ಲಾಭವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೊ!

ಸಮರ ಯಾರಿಗೂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದುದು ಶಾಂತಿ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. 'ನಾವೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ' ಎಂದು ಲೀಗ್ ಮುಖಂಡರು ಹೇಳುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿದ್ದರೆ 'ಹೋರಾಟ'ದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತ್ಯಜಿಸಿ, ಪುಂಡಾಟಿಕೆಯ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ವರ್ಜಿಸಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೀಗು ಭಾಗವಹಿಸಲಿ.

'ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಲಾಢ್ಯವಾದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ನಾವು ನಿರ್ಭಯರಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪುಂಡರು ಮತ್ತು ಹೇಡಿಗಳ ಬೆದರಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹೆದರಲಾರೆವು. ಹೋರಾಟದ ದಾರಿಯನ್ನೆ ಪದೇ ಪದೇ ತೋರಿಸುವವರಿಗೆ ಹೋರಾಟವೇ ಇದುರಾದೀತು!' ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂ.

ಸಮರದ ಮಾತು ಆಡುವವರಿಗೆಲ್ಲ ಸಮಯೋಚಿತ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇದು. ಬರೀ ನೆಹರೂ ಹೇಳುವ ಮಾತಲ್ಲ ಇದು. ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಹೇಳುವ ಮಾತು.

—೨೮-೧೦-೪೬

ಶಂಕರಪ್ಪನಿಗೆ ಶತಸಾವಿರ ಜೈ ಹಿಂದ್!

'ನಮ್ಮ ಪ್ರಿಯಭಾರತ! ಇನ್ಕಿಲಾಬ್ ಜಿಂದಾಬಾದ್! ಝಂಡಾ ಉಚಾಂರಹೇ ಹಮಾರಾ!' ಎಂದು ಗರ್ಜಿಸಿದ ತರುಣ ಕೇಸರಿ ನೀನು ಶಂಕರಪ್ಪ! ನಿನ್ನ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮರೆತು ನಾವು ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ನಿನ್ನ ಅಂದಿನ ವೀರವಾಣಿ ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ರಕ್ತದಿಂದ ಕೆಂಪಗಾದ ಅಂದಿನ ನಿನ್ನ ಆ ಶರೀರದ ಚಿತ್ರ ನಮ್ಮ ಬಗೆಗಣ್ಣಿಗೆ [illegible] ನಮ್ಮನ್ನೆಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲಿ ಕಾಳಿ!

ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲಿ ಕಾಳಿ ಬಲಿಗೆ ಬಂದಳು ಮೊನ್ನೆ :
ನರಪಶುವು ನರಪಶುವ ಕೊಂದು ಕುಣಿಯಿತು ಕೇಕೆ
ಹಾಕಿ ; ನಲಿಯಿತು ತಿವಿದು ಹೊಡೆದಪ್ಪಳಿಸಿ ಸುಟ್ಟು
ಸುಲಿದು ಸಾಯಿಸಿ ಕೂಸು ಕುನ್ನಿಗಳ, ಹೆಣ್ಣುಗಳ,
ಗಂಡುಗಳ, ದುರ್ಬಲರ, ದೀನರ, ಅನಾಥರನು.
ಈ ಪಶುವ ಹೆಣ ಬೀದಿ ಬೀದಿ ಮಂದಯಿಸಿರಲು
ನೋಡಿ ಗಹಗಹಿಸಿ ರಿಂಗಣಗುಣಿದು ರಣಹದ್ದು
ಉತ್ಸವಕೆ ಬಿಜಯಗೈದಿತ್ತು ; ಬೀದಿಯನಾಯಿ
ಈ ವೈರದಾರ್ಭಟಕೆ, ' ಜೀತೋಽಸ್ಮಿ ' ಎಂದು ಸೈ
ವೆರಗಾಗಿ ನಿಂತಿತ್ತು ; ಕಾಗೆಗಳ ಬಳಗ, ' ಅಹ,
ನರನು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮಕುಟ ಎಂಬ ಮಾತಹುದು ದಿಟ!'
ಎಂದು ಕಾ ಕಾ ಎಂದು ಕೊಂಡುಕೊನೆಯಿತು ನರನ.

ಹದ್ದಿಗೂ ಕಾಗೆಗೂ ನಾಯಿಗೂ ಈ ವರೆಗು
ಕೊಲುವ ನರ ಕೊಂದುದನು ತಿನ್ನಲೊಲ್ಲನಿದೇಕೆ
ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಹರಿದುದಿಲ್ಲ. ' ನರ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಿ ;
ಕೊಲ್ಲುವನು ನಮಗಾಗಿ!' ಎಂದು ತಂತಮ್ಮೊಳಗೆ
ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಗರಿ ಹೊಡೆದು ಬಾಲವಲ್ಲಾಡಿಸುತ
ಕೊರಲೆತ್ತಿ ಹಾಡಿದುವು ನರನ ಜಯಗೀತವನು.

ಕ್ರಿಸ್ತಬುದ್ಧರು ತಮ್ಮ ಅವತಾರವಿಂದು ಕೃತ
ಕೃತ್ಯವಾಯ್ತೆಂದು ಹಿಗ್ಗಿದರು ; ನಮ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ
ವರುಷ ವರುಷದ ತನ್ನ ತಪಕೆ ಬಂದಿದೆ ಸಿದ್ಧಿ
ಎಂದು ತಣಿದನು. ನೆತ್ತರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆ ನೋಡಿ :
ದೇವ ಮಾನವಗಣದ ಅವತಾರ ಸೂಚನೆಯು ;
ಮನುಕುಲದ ಅಂತಿಮ ವಿಮೋಚನೆಯ ಯೋಚನೆಯು!

—ಎಂ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ

ಕಲ್ಕತ್ತಾ ದುರಂತ

೧

ಮಾನವರೆ ವಿರಚಿಸಿದ ಜಾತಿಯು ಭೂತ ಬೃಹದಾಕಾರದೆ
ಬಾಹು-ಬುದ್ಧಿಯು ಪಸರಿ ನಿಂತಿದೆ, ಯಾರ ಕೈಗೂ ನಿಲುಕದೆ.
ಸ್ವಾರ್ಥ ಚಕ್ಷುವು ತಾಳಿ, ವಿಲಯದ ನಾಟ್ಯ ನಲಿಯಲು ತೊಡಗಿದೆ!
ರಕ್ತ ಪಾನವು ಹರಿಸಿ, ಪಾತಕವು ದಿವ್ಯತೆಗೆ ಮಸಿ ಹಚ್ಚಿದೆ!!
[illegible]
[illegible]

೨

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

೩

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

೪

[illegible]
[illegible]

ಉತ್ತಮುತ್ತ್ವವ ಪಡೆದು, ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಪುದು ಧ್ಯೇಯವು;
ಗುರಿಯ ಸಾಧಿಸದಿಂತು ಗರ್ತದಿ ಪತನವಿದು ದುರದೃಷ್ಟವು.
ಹಿಂದು-ಮುಸ್ಲಿಮರೊಂದೆ ಬಟ್ಟಲಿ
ನಲ್ಲಿ ನೇಹವನೀಂಟಲಿ!

೫

ವಿಶ್ವಕೊಬ್ಬನೆ ಸಾಕು ದೇವರು, ನಾಮ-ರೂಪಗಳಲ್ಲದ.
ಜಾತಿಯೊಂದೇ ಸಾಕು ನರರದು, ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡಿನ ಭೇದದ.
ಆಯು ತೈಲವು ಬತ್ತುವನಕವು ಜೀವ ದೀಪವು ಬೆಳಗಲಿ!
ಮಧ್ಯದಲಿ ನಂದಿಸುವ ಘಾತುಕತನದ ಕತ್ತಲೆ ಕಳೆಯಲಿ!!
ಕಟುಕತನ ಮೋಡಗಳು ಬಿರಿಯಲಿ!
ಶಾಂತಿ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಬೆಳಗಲಿ!!

—ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ, ವಿದ್ವಾನ್
ಮಂಗಳೂರು

ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕಮಾತ್ರ ಪರಿಮಳ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ!

* ಡಿ. ಎಂ. ಎಂ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ಜವಾಜಿ ಬತ್ತಿ.
* ಶಿವಾಜಿ ದರ್ಬಾರ್ ಬತ್ತಿ.
* ಮಾನ ಅಂಬರ್ ಬತ್ತಿ.
* ಪ್ರಭೂಸ್ ಅಗರ್‌ಬತ್ತಿ.
* ರೋಜ್ ಬತ್ತಿ.

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ :—
ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತರಹೆಯ ಪರಿಮಳ ದಶಾಂಗ ಧೂಪದಕೊಡಗಳೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ವಿವರಗಳಿಗೆ :—
ಎಂ. ಮುದ್ದಣ್ಣ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್
153, ಅವಿನ್ಯೂ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ

ಸಂತೋಷದ ಸಮಾಚಾರ

ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ 'ಸ್ವತಂತ್ರ'ದ ಶಾಖಾ ಕಚೇರಿ !

'ಸ್ವತಂತ್ರ' ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದಲೂ ದಾವಣಗೆರೆಯ ನಾಗರಿಕರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಿನದಿನವೂ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ 'ಸ್ವತಂತ್ರ' ಬಳಗಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ಈ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಶಾಖಾಕಚೇರಿಯೊಂದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಅಂದನೂರು ಕೊಟ್ರಪ್ಪನವರು ಈ ಶಾಖಾ ಕಚೇರಿಯ ಆಡಳಿತದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಮ್ಮ ವಾಚಕರೂ, ಜಾಹಿರಾತುದಾರರೂ ಅವರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿದೆ.

ಶಾಖಾಕಚೇರಿಯ ವಿಳಾಸ:

ಸ್ವತಂತ್ರ ಶಾಖಾ ಕಚೇರಿ
[illegible] ಗಾಂಧಿಚೌಕ
ದಾವಣಗೆರೆ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

'ಸ್ವತಂತ್ರ'

[illegible]

ಸೂಚನೆ

[illegible] 'ಸ್ವತಂತ್ರ'ದ [illegible]

[illegible]

ತೆರೆಯ ಮರೆಯಿಂದ

'ಟಂ-ಟಂ'

" ಕ್ವಿಟ್ ಕರ್ನಾಟಕ ! "

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಬೂಟು ಒರೆಸಿ, ದೇಶವನ್ನು ಅವರಿಗೊಪ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಿ, ಆ ಸೇವೆಯ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಜಾಗೀರುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು 'ಸಂಸ್ಥಾನಿಕ' ರೆಂದು ಮೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವ 'ರಾಜರು' ಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಇಂಥ 'ರಾಜರು' ಗಳು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮರಾಠಿಗರು. ಕರ್ನಾಟಕದೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕೃಪೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಅವರು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಾಳುತ್ತ ಬಂದಿದಾರೆ. ಸಾಂಗಲಿ, ಮಿರಜ, ಜಮುಖಂಡಿ, ರಾಮದುರ್ಗ ಮೊದಲಾದವು ಇಂಥ ನಾಮಧಾರಿ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು.

ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನ ಹೆಸರಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನ ನಾಮವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವಂಥ ರಾವಣರಾಜ್ಯ ನಡಸಿದ ರಾಮದುರ್ಗದ 'ರಾಜನ' ವಿಚಾರ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆಯಲ್ಲ. ಇನ್ನುಳಿದ ರಾಜರೂ ಇಂಥವರೇ! ಇದುವರೆಗೂ ಇವರ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ, ಆತಂಕಗಳಾವುವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟದ್ದೇ ಕಾನೂನು. ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇ ಕಟ್ಟಳೆ. ಹೀಗಿತ್ತು ಈ ಇಸ್ಪೀಟು ರಾಜರುಗಳ ವೈಖರಿ.

ಈಗ ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸೂರ್ಯ ಅಸ್ತಮಿಸಿ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸೂರ್ಯ ಉದಯಿಸುತ್ತಿದಾನೆ. ಸರಿ. ಇನ್ನು ತಮಗೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ಬೇಬೀ ರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ ವಿನಾ ತಮ್ಮ ರಾಜತ್ವ ಉಳಿಯಲಾರದೆಂದು ತಿಳಿದ ಅವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಮಿಳನದ ಚಳವಳಿಯೂ ನಡೆದಿದೆ. ಅದರಿಂದಲಾದರೂ ತಮ್ಮ ಆಸನಗಳುಳಿದಾವೇನೋ ಎಂಬ ಆಸೆ ಅವರಿಗೆ.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡಜನ ಕೂಡಲೇ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ರಾಜರುಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಮರಾಠಿಗರು. ನಾವು ಕನ್ನಡಿಗರು. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯವಾಳಲು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಬೂಟು ಒರೆಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಬಂದ ಅವರ 'ರಾಜ್ಯಗಳು'

ಬ್ರಿಟಿಷರು ದೇಶಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬುಡಮೇಲಾಗಲೇ ಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಬಂಧು ಭಗಿನಿಯರ ಮೇಲೆ ಘೋರ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಸಿದ್ದ ಎಂಟು ಜನರನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಿ ರಕ್ತ ಕುಡಿದ ರಾಮದುರ್ಗದ ರಾಜನನ್ನು [illegible] ಕರ್ನಾಟಕ [illegible] 'ಕ್ಲಬ್' [illegible] ರಾಜರುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಮೊದಲನೆಯವನಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾಮದುರ್ಗದವರಲ್ಲಿ [illegible] ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲ ಎಚ್ಚರವಾಗಬೇಕು.

ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಳಸಂತೆಯ ಕೋಲಾಹಲ

[illegible]

ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಊರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬೊಬ್ಬೆಯೋ ಬೊಬ್ಬೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ.

ಕಾಳಸಂತೆಯ ಈ ಕದೀಮರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರಾಗಿ ಮೆರೆದಿದ್ದುದು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಇವರೆಲ್ಲ ಈಗಲೂ ಖಾದೀಧಾರಿಗಳು; ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ 'ಸತ್ಯ, ಅಹಿಂಸೆ,' ಎಂದು ಜಪಿಸುತ್ತಿರುವವರು; 'ಗಾಂಧೀವಾದಿ'ಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವವರು. ಇಂಥವರೇ ಕಾಳಸಂತೆಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾಗಬೇಕಾದರೆ-ಇದೇನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತಿನ ಅಭಾವವೋ? ಇಲ್ಲ-[illegible] ದುರ್ಬಲತೆಯೋ?

[illegible]

ಪ್ಸೆ ಬಂದಿದೆ! ಮೊನ್ನೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಭೆಯೊಂದು ನಡೆದಾಗ ಕುಡುಕನೊಬ್ಬ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ‘ಬಿಳಿಟೋಪಿಯವರೆಲ್ಲಾ ಬ್ಲಾಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನವರು!’ ಎಂದು ಉಗಿದುಹೋದನಂತೆ!

ಸಾವಿರಾರು ಜನರ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿ, ರಕ್ತತರ್ಪಣಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇಂಥ ಹಲವರು ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಬಂಡವಾಳಗಾರರಿಂದ ಹಾಳಾಗಕೂಡದೆಂದು ನಾವು ದೇಶದ ತರುಣರಿಗೆ ಕರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಈ ಕಾಳಸಂತೆಯ ಕಳ್ಳರನ್ನೆಲ್ಲ ತಕ್ಷಣ ಒದ್ದೋಡಿಸಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಸಮಿತಿಯ ಮಾನ್ಯ ಮುಖಂಡರು ದಾವಣಗೆರೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಗಮನಿಸಿ ಈ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಾಸನ ವಿಧಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೊರದೂಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಾಳಸರ್ಪಗಳಿರಕೂಡದು! ದಾವಣಗೆರೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೇಮಿ ಜನರೆಲ್ಲರ, ಕರ್ನಾಟಕದ ತರುಣರೆಲ್ಲರ. ಹೇಳಿಕೆ ಇದು.

‘ಕಾಯ್‌ಗs ಬಾಯಿಾ ?’

ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಹೇಡಿಗಳು ಕೆಲವರು ಈಚೆಗೆ ನಡಸುತ್ತಿರುವ ಹೆಣ್ಣುತನದ ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ದೃಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲ ಆ ನಗರದ ಕಡೆ ಹೊರಳಿದೆ.

ಕನ್ನಡಿಗರ ನಗರವೊಂದಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯಲು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯೆ ನೆಲಸಿದ ಈ ಮರಾಠಿಗರು ಇದೀಗ ಆ ನಗರ ತಮ್ಮದೇ, ತಮ್ಮಪ್ಪನದೇ—ಎಂದು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಕುಟಿಲೋಪಾಯಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದಾರೆ.

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಂತೂ ಈ ನಿಮಕ್‌ಹರಾಮ್ ಮರಾಠಿಗರ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿತನದ ಪರಮಾವಧಿಯಾಯಿತು. ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ’ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹುಡುಗರನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಹೇಡಿಗಳು ಹೊಡೆದರು. ಅಪ್ಪಾನಾಯಕ ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಯುವಕ ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಘಂಟೆಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಹೋಗುವಾಗ ೩೦-೪೦ ಜನ ಮರಾಠಿಗರು ಹೆಂಗಸರಂತೆ ಮುಸುಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಆತನನ್ನು ಲಾಠಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದರು. ಅಶೋಕ ಅರಟಾಳ ಎಂಬ ಯುವಕನನ್ನು ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ಜನ ಸೇರಿ ಹೊಡೆದರು.

ಈ ಮರಾಠಿಗರ ಗಂಡಸುತನ ನೋಡಿ ಹೇಗಿದೆ! ಒಬ್ಬ ಯುವಕನನ್ನು ೩೦-೪೦ ಜನ ಸೇರಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎಂಥ ವೀರ್ಯವಿದೆಯೋ ಅವರಲ್ಲಿ! ಶೂರ ಶಿವಾಜಿಯ ನಾಡಿನವರಂತೆ ಈ ಜನ! ಶಿವಾಜಿಯ ಹೆಸರು ಹೇಳಲು ನಾಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು ಇವರಿಗೆ. ಪರಕೀಯ ಶತ್ರುಗಳನ್ನೋಡಿಸಲು ಹೋರಾಡಿದ ವೀರ ಶಿವಾಜಿಯ ಹೆಸರಿಗೆ ಕಲಂಕ ಹ

ಚ್ಚಿನ ಈ ಮರಾಠಿ 'ಬಾಯಿಸಾ'ಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರಕೊಡಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ಸತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಈ 'ಬಾಯಿಸಾ'ಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ [illegible]

'ನಾಡಿನ ಇಂಥ ಭೀಕರಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೀಪಾವಳಿಯನ್ನಾಚರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ' ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜೀ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಈ ಉತ್ಸವಪ್ರಿಯರು ದೀಪಾವಳಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ ನಡಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರಂತೆ!

ಅನ್ನಾಭಾವದಿಂದ ಜನ ಸಾಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಈ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋಳಿಗೆಗಳು [illegible]!

[illegible]

ಅರಿಕೆ

[illegible]

—[illegible]

ನಮ್ಮ ಊರು

(ದಿಗ್ದರ್ಶಕರು :—" ಪ. ವಿ. ")

"ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳುವ ನಿಮ್ಮ ಊರು ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತದ ಮೇಲಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಪಾತಾಳದಿಂದ ಎದ್ದುಬಂದಿದೆಯೋ?" ಎಂದು ಬೇರೆ ಊರಿನವರಾದ ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಊರು ಆಕಾಶದಿಂದಲಾದರೂ ಉದುರಿಬಿದ್ದಿರಲಿ, ಅಥವಾ ತಿಬೆಟ್ಟಿನ ಕೊಳ್ಳದಲ್ಲಾದರೂ ಇರಲಿ, ಎಷ್ಟೆಂದರೂ-ಏನೆಂದರೂ ನಮ್ಮ ಊರು. ನಮ್ಮ ಓಣಿ, ನಮ್ಮ ಮನೆ ಅಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಅಭಿಮಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ? ಇರಲಿ.

ನಮ್ಮ ಊರು ಹೂಬಳ್ಳಿ-ಬ್ಯಾಂಗಲ್ ಊರುಗಳ ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಶೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಮಹಾಪಟ್ಟಣವೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಶಾನಿ ಹಚ್ಚಿದೆ. ಶೇಂಗಾ-ನೆನೆಗಡಲೆ-ಕಳ್ಳೀಕಾಯಿ, ಬಟಗಡಲೆ, ಭೈಮೂಗ ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಂತೂ ಎತ್ತಿದ ಕೈ! ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಂಬಳಿಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವಾದರೂ ನಮ್ಮೂರಿನ ಕಂಬಳಿಗಳೆಂದರೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ.

ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ನೀವು ಬರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿಟ್ಟರೆ, ಪಂಹರದಲ್ಲಿಯೋ, ಇತ್ತ ಮಿಕ್ಸಜೂಜೂರಿನಲ್ಲಿಯೋ ನಿಮ್ಮ ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ! ಯಾಕಂದರೆ ನಮ್ಮೂರು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಕಾಫಿ ಹೋಟ್ಲು ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಬರುವಾಗ ಮುಂಚಿತ ತಿಳಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ಊರೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತೇವೆ. ನಮಗೇನು ಪ್ಲ್ಯಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಟಿಕೆಟ್ ಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕೆನ್ನಿಸಿದರೆ ಮೊದಲು ಮೇರಿ ಪರಿಚಯಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ-ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳೀಸಾಲು-ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಶ್ಮಶಾನ, ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಗೋರಿಗಳು-ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಕ್ಷಯದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ!

ನಮ್ಮೂರಿನ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಇಳಿದೊಡನೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಷನ್ನನ್ನು ಕೊಂಚ ನೋಡಿ. ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಟೇಷನ್! ಎಂತೆಂತಹ ಗೋಡೆಗಳು! ಆಹಾಹಾ! ಯಾಕೆ ಅನ್ನುವಿರಾ? ನಮ್ಮೂರಿನ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ದುಡ್ಡು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಧರ್ಮಾದಾಯಖಾತೆಗೆ ಖರ್ಚು ಹಾಕಿದಂತೆ! ಆ 'ಓವರ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್' ನೋಡಿದಿರಾ? ಅದೊ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು 'ಅಂಡರ್‌ಬ್ರಿಡ್ಜ್'! ಮಳೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಇದರ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕತ್ತೆಗಳು ಕಂಪನಿಯವರನ್ನು ಹಾಡಿ

[illegible]

[illegible]

ಹೀಗೆ ಬನ್ನಿ !

ಬೆಟ್ಟ-ನಿಷ್ಪೂರು ಬಸವಪ್ಪನವರು:-ನಮ್ಮೂರಿನ ನಗರಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಹಾಗೂ ಹಾಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಮಧ್ಯೆ ಕೊಂಚ ವಿರಾಮ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು ಅಷ್ಟೆ! ಖಾದೀ ಧಾರಿಗಳು. ಆದರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರೋಧಿಗಳು. ಸರಳತೆಯಿದೆ. ಬಡಬಗ್ಗರೆಂದರೆ ತುಂಬಾ ಕನಿಕರದವರು. [illegible] ಸಾದಾ ಜೀವನ! ನೈಜ ಪ್ರಜಾಸೇವಕರು! ನಮ್ಮೂರಿನ ಯಾವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರೂ [illegible] ನೈಜ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾರೆ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ. ಆದರೆ ಹೆಸರಿಗೆ [illegible] ನಿಷ್ಠುರ [illegible] ಹೀಗಿದ್ದರೂ [illegible] ಕಾರಣವೆಂದರೆ [illegible]

[illegible]

ಜನತೆಯ ಆ ಸಂಶಯವನ್ನು (ನಿಜವಿದ್ದರೆ) ಬೇಗನೆ ನಿವಾರಿಸಿದರೆ-ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕೊಡೆಯ ನೆರಳಿಗೆ ಬಂದರೆ-ನಮ್ಮೂರಿನ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಮೇಲ್ಪಂಗ್ತಿ ಹಾಕಿಕೊಡುವ ನಾಯಕರಾಗುವವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ನೋಂದಾಡೆ ನಜಮಲ್ಲರಾಯರು: ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ, ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಕಡಿಮೆಯೇ! ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮಾಜೀ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಇವರು-ಇಂದಿಗೂ ನಖಶಿಖಾಂತ ಖಾದೀಧಾರಿಗಳಾದ ಇವರು-ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯ ವಿಚಾರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವಕೀಲರಿವರು ಒಮ್ಮನೊಮ್ಮೆ - ವಿನಾಕಾರಣವಾಗಿ (ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು) ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯಿತ್ತು ಮೊದಲನೇ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದರಲ್ಲದೆ-ಅಕ್ಕಿ, ಸಕ್ಕರೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಅಸಂಖ್ಯಾತ 'ಉಪಕಾರ'ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಎದುರಾಳಿಗಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ "ಶಿಶುಪಾಲನ ೧೦೧ ನೇ" ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದರು. ನೋಂದಾಡೆ ನಜಮಲ್ಲರಾಯರಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಕರ್ತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಲರನ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿತ್ವ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬುದ್ಧಿಯಿದೆ-ಆದಕ್ಕೆ ಚರ್ಚಿಲ್ ಸಾಹೇಬರಂಥವರ 'ಕುಯುಕ್ತಿ' ಕುಟಿಲನೀತಿ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ನೋಂದಾಡೆ ನಜಮಲ್ಲರಾಯರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದ್ರೋಹವೆಂದರೆ-ನಾಲ್ಕಾರು 'ಕಾಲಿಕ್ತು'ಗಳ ಜೊತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು-ತಮ್ಮದಕ್ಕೊಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟುಕೊಂಡು-ಇನ್ನೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದ್ವೇಷ ಮಾಡಲು ಹಚ್ಚಿ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಿಂದಿರುವವರಿಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಅದರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ವಿನಾಶಕ್ಕಾಗಿ-ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯ ಅರ್ಥಾತ್ ತಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಯ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಯತ್ನಿಸುವುದು. ಗಾಂಧೀ ಜಯಂತಿಯಂತಹ ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾರ್ಟಿಯ ಕೈವಾಡವಿದೆಯೆಂದು ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯ ನೆರಳು ಕೂಡಾ ಬೀಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನೋಂದಾಡೆ ನಜಮಲ್ಲರಾಯರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗವರ್ನರರು ಎಂಥ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವರೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ನಜಮಲ್ಲರಾಯರು ಈ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದೊಳ್ಳೆಯದು. ಈಗಿರುವ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ಯಾವ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆ-ಪರಿಷತ್ತು - ಸಭೆ-ಸಮ್ಮೇಲನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಗೈ ಜೋರುಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಇದು ಸೇವಾಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲ್ಲ-ಇನ್ನೊಂದು ಪಾರ್ಟಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಂದೆ ಬರಬಾರದೆಂದು ಮಾಡಿದ 'ಮುಂದುಡುಕುತನ' 'ಅನೈತಿಕ ಆಕ್ರಮಣ' ಎಂದು ಜನತೆ ಕರೆಯುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸಿರಿಮಾನ್ ನೋಂದಾಡೆ ನಜಮಲ್ಲರಾಯರು ಮರೆಯದಿರಲಿ!

ಸೂಸಲ ಸುಖನಿವಾಸಶೆಟ್ಟರು:- ನಮ್ಮೂರಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಇವರ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ

ದೊಡನೆಯೇ "ಆಕಳಿನಂಥ ಪ್ರಾಣಿ'' ಎಂದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ. ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗಿಂತಲೂ ಮೂರುಪಟ್ಟು ಮಿಗಿಲಾದ ಶಾಂತತೆಯಿದೆ. ಆ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಮನಸ್ಸು, ಕಷ್ಟ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಇವರಿಗಿದ್ದಂತೆ ಕೋರುವುದಿಲ್ಲ. [illegible]

ಮುಖಂಡರೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೊದಲು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ೧೯೪೨ ಆಗಸ್ಟ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಗುಂಡುಹಾರಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಸುಖನಿವಾಸಶೆಟ್ಟರು ಮನೆಯ ಮಹಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಪಲ್ಲಂಗದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಪವಡಿಸಿ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಲೋಟದಲ್ಲಿ ಎಳೆನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು 'ಹುಡುಗರೆಲ್ಲ' ಇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಶಾಂತಿ, ಸೈರಣೆಗಳ [illegible]

[illegible]

ಯುತ್ತೆ–ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿಂತುಬಿಡುತ್ತೆ. ಹೊಸ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಈ ಗಡಿಯಾರ'ಕಂಡೆಮ್'ಆಗುವುದು ಖಂಡಿತ!

ಮಾವನೂರು ಮುಸಿಯಪ್ಪನವರು:- ಕೈಯಿಂದ ಕೆಲಸವಾಗದಿದ್ದರೂ ಮುಂದುವರಿದು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯಾಗಿ ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮೂರಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಲ್ಲಿ ಇವರೂ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡವರೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದಾರೆ. ಅನೇಕರು ಇವರ ಮೇಲೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಅಪವಾದ ಕೊಡುತ್ತಿದಾರೆ. ಅದು ದಿಟವೋ, ಸಟೆಯೋ ಎಂಬುದರ ಚರ್ಚೆ ನನಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು–ನೂರಿನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದ ಕೆಲವು ಸಿಮ್ಮಃಖ್‌ಹರಾಮ್ ನೋಕರರು ಮಾಡಿರುವಷ್ಟು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾವನೂರು ಮುಸಿಯಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿರಲಾರರು.

ಮೇ. ಟಿ. ಕೆಮ್ಮಣ್ಣನವರು:- ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಯಾವ ಸಭೆಗಳೇ ನಡೆಯಲಿ, ಯಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮೇ. ಟಿ. ಕೆಮ್ಮಣ್ಣನವರೇ ಮುಂದಾಗಿ ಹೋಗಿ ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಲ್ಲದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವುದು ಅಷ್ಟೆ! ಸಭೆಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೂ ಇವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ನಗರಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿ ನೋಂದಾಡೆ ಪಜಮಲ್‌ರಾವ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರಣರಾದರು. ನಮ್ಮೂರಿಗೊಂದು ಮೇಟಿಯಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇವರು. ಬಡವರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಭೂಷಣ ಈ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣು. ಕೆಂಪು ಇರುವಂತೆ ಜಗಟೂ ಬಹಳ ಈ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣಿನದು. ಊರೆಲ್ಲ ಒಂದಾದರೂ ತನ್ನ ಹಟವನ್ನೇ ಸಾಧಿಸುವ ಸ್ವಭಾವ. ಮೇಟಿಯವರು ಈ ಹಟ ತೊಡುವ ಮೊದಲು ಅದು ದಿಟವಾದುದೋ ಸಟೆಯಾದುದೋ ಎಂದು ತಾವೇ ತಾವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನ್ಯಾಯವೆನ್ನಿಸಿತೋ ಹಟ ತೊಟ್ಟರೇ! ಒಮ್ಮೆ ಹಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆಂದರೆ ಬಿಡಿಸಲು ಯಾರಪ್ಪನಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನಾನ್‌ಜಿ ನೀರಪ್ಪನವರು:- ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಮುಖರು. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಜೀ ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ 'ಜೀ' ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಸ್ವರ್ಗವೂ ಬೇಡ; ನರಕವೂ ಬೇಡ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲು ಎಂದಾಗ ಒಲ್ಲೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಸೋತಾಗ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿದರೆ ಮುಖಂಡರಾಗುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿದೆ.

ಎಡೆ ಇಶ್ವರಾಯರು:- ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಊಟದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಬಡಿಸಲು ಬರಬೇಕೆಂಬ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಮನಸ್ಸು ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆಯಾಗಿ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದೀತು ಎಂಬ ಆಸೆಯಿಲ್ಲ.

ಗಡಗಿಮಠದ ಗುಂಡಾಡಯ್ಯನವರು:- ಹೋ! ಇವರೂ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ

ದೊಡನೆಯೇ "ಆಕಳಿನಂಥ ಪ್ರಾಣಿ" ಎಂದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ. ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗಿಂತಲೂ ಮೂರುಪಟ್ಟು ಮಿಗಿಲಾದ ಶಾಂತತೆಯಿದೆ. ಆ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಮನಸ್ಸು, ಕಷ್ಟಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಇವರಿಗಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಒಣದಂಟು ಕಡಿದು, ಹಸಿಲು ಪೊರಕೆ ತಿಂದು ಹಾಲು ಕರೆಯುವ 'ತ್ಯಾಗಬುದ್ಧಿ' ಇಲ್ಲ ಈ ಆಕಳಿಗೆ. ಹಾಲು ಕರೆಯಲು ಕೂಡಾ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. [illegible]

ಮುಖಂಡರೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೊದಲು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ೧೯೪೨ ಆಗಸ್ಟ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಗುಂಡುಹಾರಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಸುಖನಿವಾಸಕೆಟ್ಟರು ಮನೆಯ ಮಹಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ ಪಲ್ಲಂಗದ ಬುವದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಪವಡಿಸಿ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಲೋಟದಲ್ಲಿ ಎಳೆನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು 'ಹುಡುಗರೆಲ್ಲ' ಇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಶಂಖ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಯುತ್ತೆ-ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿಂತುಬಿಡುತ್ತೆ. ಹೊಸ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಈ ಗಡಿಯಾರ 'ಕಂಡೆಮ್' ಆಗುವುದು ಖಂಡಿತ!

ಮಾವನೂರು ಮಸಿಯಪ್ಪನವರು:- ಕೈಯಿಂದ ಕೆಲಸವಾಗದಿದ್ದರೂ ಮುಂದುವರಿದು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯಾಗಿ ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮೂರಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಲ್ಲಿ ಇವರೂ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡವರೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರು ಇವರ ಮೇಲೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಅಪವಾದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ದಿಟವೋ, ಸಟೆಯೋ ಎಂಬುದರ ಚರ್ಚೆ ನನಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು-ನೂರಿನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದ ಕೆಲವು ನಿಮ್ಕ್‌ಹರಾಮ್ ನೋಕರರು ಮಾಡಿರುವಷ್ಟು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾವನೂರು ಮಸಿಯಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿರಲಾರರು.

ಮೇ. ಟ. ಕೆಮ್ಮಣ್ಣನವರು:- ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಯಾವ ಸಭೆಗಳೇ ನಡೆಯಲಿ, ಯಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮೇ. ಟ. ಕೆಮ್ಮಣ್ಣನವರೇ ಮುಂದಾಗಿ ಹೋಗಿ ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಲ್ಲದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವುದು ಅಷ್ಟೆ! ಸಭೆಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೂ ಇವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ನಗರಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿ ನೋಂದಾಡೆ ಹಜಮಲ್‌ರಾವ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರಣರಾದರು. ನಮ್ಮೂರಿಗೊಂದು ಮೇಟಿಯಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇವರು. ಬಡವರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಭೂಷಣ ಈ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣು. ಕೆಂಪು ಇರುವಂತೆ ಜಗಟೂ ಬಹಳ ಈ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣಿನದು. ಊರೆಲ್ಲ ಒಂದಾದರೂ ತನ್ನ ಹಟವನ್ನೇ ಸಾಧಿಸುವ ಸ್ವಭಾವ. ಮೇಟಿಯನರು ಈ ಹಟ ಕೊಡುವ ಮೊದಲು ಅದು ದಿಟವಾದುದೋ ಸಟೆಯಾದುದೋ ಎಂದು ತಾವೇ ತಾವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನ್ಯಾಯವೆನ್ನಿಸಿಕೋ ಹಟ ಕೊಟ್ಟರೇ! ಒಮ್ಮೆ ಹಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆಂದರೆ ಬಿಡಿಸಲು ಯಾರಪ್ಪನಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನಾನ್‌ಜಿ ನೀರಪ್ಪನವರು:- ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಮುಖರು. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಜೀ ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ 'ಜೀ' ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಸ್ವರ್ಗವೂ ಬೇಡ; ನರಕವೂ ಬೇಡ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲು ಎಂದಾಗ ಒಲ್ಲೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಸೋತಾಗ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿದರೆ ಮುಖಂಡರಾಗುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿದೆ.

ಎಡೆ ಇಷ್ಟರಾಯರು:- ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಊಟದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಬಡಿಸಲು ಬರಬೇಕೆಂಬ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಮನಸ್ಸು ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆಯಾಗಿ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದೀತು ಎಂಬ ಆಸೆಯಿಲ್ಲ.

ಗಡಗಿಮಠದ ಗುಂಡಾಡಯ್ಯನವರು:- ಹೋ! ಇವರೂ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ

ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ! ಅದೋ ಕುದುರೆಗಾಲು ಹಾರಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನೋಡಿ, ಅವರೇ ನಮ್ಮ ಗುಂಡಾಚಯ್ಯನವರು. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದರೂ ಗುಂಡಾಡಿಸುವ ಸ್ವಭಾವ. ಇವರ '[illegible]' ಪತ್ರಿಕೆಯೆಂದರೆ 'ಇದು ಸರಕಾರಿ [illegible]' ಯೆಂದು [illegible]

[illegible]

ಸ್ಮಾತ್—ಅಪ್ಪಿ ತಪ್ಪಿ—ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ 'ಧರ್ಮನಿರಾಕಾರ' ಎಂಬ ಬಿರುದು ಇವರಿಗೆ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು.

ಸಾಕು ಇನ್ನು ನಮ್ಮೂರಿನ ಪರಿಚಯ.

ಈ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಷೋ 'ವಸಂತ್ ಟಾಕೀಸ್'ನಲ್ಲೇ ನೋಡಿರಿ. [illegible] ಪ್ರಯುಕ್ತ [illegible]

[illegible] ನಮಸ್ಕಾರ!

([illegible])

'ಸ್ವತಂತ್ರ'ದ ಏಜಂಟರು

[illegible]

ಪ್ರೇಮವೋ? ಕಾಮವೋ?

'ಚದುರಂಗ'

ನಾನೂ ಅವನೂ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಅವನು ಕೊಂಚ ಬಡಾಯಿ ಕೊಚ್ಚುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು. ನಾವು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗಿಯರೂ ತನ್ನನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸುವರೆಂದು ಅವನ ನಂಬಿಕೆ. ನಾವು 'ವಾಕ್' ಹೊರಟಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅದೇ ಸುದ್ದಿ! ವೆರಾಂಡದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕಮಲ ಕರೆಯುವ ನಗೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದಳು. ಕೆಮಿಸ್ಟ್ರಿ ಲೆಬಾರಟರಿಯಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್' ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಹುಡುಗರು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಿರಿಜ, 'ಟೆಸ್ಟ ಟ್ಯೂಬ್' ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನೆವದಲ್ಲಿ ನ್ನೈ ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋದಳು—ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ, ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ತಿಂದ ಅನ್ನ ಜೀರ್ಣಿಸದು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಹುಡುಗಿಯರು ಎಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ತುಂಬ ತಿರಸ್ಕಾರ. ಅವರೆಲ್ಲ, ಅವನು ತಿರುಗಿದಾಗ ಕಣ್ಣುಹಾಕುವ, ಕರೆದೆಡೆಗೆ ಓಡಿಬರುವ ಆಟದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂತೆ. ಅವನಿಗೆ ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಇರಬಹುದು-ಈ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಕಾರಣ! ಆದರೆ ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅವನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಗೌರವ. ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸು ಎಂದರೆ ಹಾಗಿರಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಗುಣ ಆಕೆಯದು! ಎಂತಹ ಮಾನದ ಜೀವನ! ಅದಿರಲಿ, ಆಕೆಯ ಸಂಗೀತವೊ? ವೀಣೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆಕೆ ಕುಳಿತಳೆಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಠೀವಿಯಿಂದ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಶಾರದೆ ಬೆಚ್ಚಿಬೀಳಬೇಕು!

ನಾನು ಅವನ ತಾಯಿಯನ್ನು ನೋಡಿದುದು ಬೇಸಿಗೆಯ ರಜದಲ್ಲಿ. ಬೇಡ ಬೇಡವೆಂದರೂ ಅವನು ತನ್ನೂರಿಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡುಹೋದ. ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಾಗ ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಮಧ್ಯ ವಯಸ್ಸು ಮೀರಿದ್ದಂತೆ ತೋರಿತು. ಗಾಳಿಗೆ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದ ಸೆರಗನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಕೆಯ ರೀತಿ, ತಾಯ್ತನದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿತೋರುವಂತಿತ್ತು. ಅನ್ನವನ್ನು ಬಡಿಸುವಾಗ 'ಇನ್ನು ಕೊಂಚ ಇಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂಬ ಆಕೆಯ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಮಾತುಗಳು ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ನೆನಪನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆಗ ನನ್ನಲ್ಲೇ ಅಂದುಕೊಂಡೆ.—ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಬಡಾಯಿಗಾರನೇನೋ ದಿಟ. ಆದರೆ ಅವನ ತಾಯಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವನು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲಾ ಸತ್ಯ!

ದಿನಕಳೆದಂತೆಲ್ಲಾ ಅವಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಪೂಜ್ಯ ಬುದ್ಧಿ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರಳಿಸುತ್ತಹೋಯಿತು. ಅದೇನು ನಯ! ಅದೇನು ನಡತೆ! ಅದೇನು ಗಾಂಭೀರ್ಯ! ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಾಯಿಯೆಂದರೆ ಹೀಗಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಸಾರ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಆಕೆಯ ಚಾತುರ್ಯ, ಕಲೆಯ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಕಾಲದ ವೈಭವ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಬಡತನದಲ್ಲಿಯೇ ರಸವನ್ನು ಕಾಣುವ

ನಲವತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರೇಮವನ್ನು [illegible]

[illegible]

ಲಿನ ಬೇಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಕೂಡಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದುವು. ನಾನು ಹಾಗೆಯೇ ಕೈಯ ಮೇಲೆ ತಲೆಯಿಟ್ಟು, ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದೆ. ಆಕೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು 'ಶಾಕುಂತಲಾ' ನಾಟಕವನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಅಷ್ಟು ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತಿದ್ದುದು ನನಗೇಕೋ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ದೇಹದ ಕಾವು ಕಾದ ಹೆಂಚಿಗಿಂತಲೂ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಸುಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಿಂದಲೇ ಆಕೆ ಓದುತ್ತಿದ್ದುದು [illegible] ಭಾಗ [illegible] ಹುಟ್ಟಿಸಿತ್ತು.

[illegible]

ಮುಂಗುರುಳನ್ನು ನೇವರಿಸಿತು. ಚಕಿತನಾದೆ! ಅಲ್ಲಿನವರೆಗೆ ನನ್ನ ತಾಯಿಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವ ಹೆಂಗಸೂ ಹಾಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವಳು ತಾಯಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನೇರಿದ್ದಳು. ಆದುದರಿಂದ ಕೊಂಚ ಅನುಮಾನವಾದರೂ, ತಪ್ಪೇನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಶಕುಂತಲಾ ದುಷ್ಯಂತರ ಪ್ರಣಯದ ವರ್ಣನಾಭಾಗ. ಅವಳ ಕಡೆಯೇ ನೋಡುತ್ತ, ಕೇಳುವಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವಳು ಓದುವಳು, ನನ್ನನ್ನು ನೋಡುವಳು, ಅರ್ಥ ಹೇಳುವಳು. ಆದರೆ ಈಗ ಮಾತ್ರ ಅವಳ ತಾಯ್ತನ ಅವಳ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋಗಿತ್ತು. ಅದರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರಣಯ ಚೇಷ್ಟೆಗಳು ಮೂಡಿದ್ದವು. ಹೃದಯದೊಳಗಿನ ಆಳವಾದ ಚಿಲುಮೆಯೊಂದರಿಂದ ಬುಗ್ಗೆಬುಗ್ಗೆಯಾಗಿ ಬಂದ ನಗೆ, ಮುದಿಬಿದ್ದ ಆ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿಲಕ್ಷಣ ಹೊಳಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡುವ ಆಸೆಯ ನೋಟದಲ್ಲಿ ಕಾಮದ ಲೇಪವಿತ್ತು. ಆಗಲೇ ಮಾಸಲು ತಿರುಗಿದ್ದ ಅವಳ ತುಟಿಗಳು ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಕೆಂಪಾದವು. ಸ್ವಲ್ಪ, ಸಣ್ಣಗೆ ಅದುರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವಳ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ನಡುಕವಿತ್ತು, ಆಸೆಯಿತ್ತು, ಆಹ್ವಾನವಿತ್ತು. ಅವಳ ಕೈ ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ತಡವರಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಅವಾಕ್ಕಾದೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನ ತಾಯಿ! ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ. ಇದೇನು ಹೀಗಾಡುತ್ತಾಳೆ? ಅವಳೇಕೆ ನನ್ನೆಡೆಗೆ ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ? ಅವಳ ಮೈಯೇಕೆ ನನ್ನ ಮೈಯ ಸೋಂಕಿಗೆ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದೆ? ಬೆವರೇಕೆ ಹಾಗೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿದೆ? ಕಾರಣ ಹೊರಗಿನದೋ? ಒಳಗಿನದೊ?

ಅವಳು ಪೂರಾ ಸೋತಿದ್ದಳು. ಬಯಕೆ, ಬಾಯ್ ಬಾಯ್ ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿನ ತಡೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಸೆಯ ಉರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಆಗ ಅವಳು ಮನುಷ್ಯಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ—ಕಾಮದ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಿದ್ದಳು. ನಾನು ನಿರಾಕರಿಸಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಅವಳ ಹುಚ್ಚು, ನೂರ್ಮಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನನ್ನು ಅಪ್ಪುವ ಭರದಲ್ಲಿ ಸೆರಗು ಜಾರಿದುದೂ, ನೆರಿಗೆ ಸಡಿಲಿದುದೂ, ಅವಳಿಗೆ ಕಾಣದಾದುವು. ಆದರೆ ನಾನು ಅವಳ ಕೈ ಕೊಡಹಿ, "ಅಮ್ಮಾ, ಇದೇನೀ ಹುಚ್ಚು? ನಿಮ್ಮಂಥವರೇ ಹೀಗಾಡಿದರೆ ಉಳಿದವರ ಗತಿಯೇನು?" ಎಂದು ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಿಕ್ಕಿದೆ. ಆಕೆಯ ಮೈ ನಡುಗಿತು. ಕಣ್ಣು ನೀರೂರಿ ಒದ್ದೆಯಾಯಿತು. ತಾಳಲಾರದೆ ತಲೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿದಳು—ನಾಚಿಕೆಯಿಂದಲ್ಲ; ಸೋಲಾಯಿತೆಂಬ ದುಃಖದಿಂದ.

ನಾನು ಅವಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದೆರಡು ಹನಿ ಕಣ್ಣೀರು ಅವಳೆಷ್ಟು ತಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೂ ನಿಲ್ಲದೆ ಹರಿದು ಕೆಂಪು ರೇಷ್ಮೆಯ ರವಿಕೆಯನ್ನು ತೇವ ಮಾಡಿತು. ಅವಳ ಆಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಯಾರಾದರೂ ಅಯ್ಯೋ, ಎನ್ನುವಸ್ಥಿತಿ. ಕಿಟಕಿಯ ಕಡೆ ನೋಡಿದೆ. ಮಳೆ ಹೊಯ್ಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಬೀಳುತ್ತ

ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಹೊರಗೆ ಮಳೆ, ಒಳಗೆ ಮಳೆ.....ಒಂದು, ಮೋಡಗಳು ಜನಕೆಗಾಗಿ ಸುರಿಸುವ ನೀರು. ಇನ್ನೊಂದು ಆಸೆಯಮರ ಕಡಿದು ಉದುರುವ ಹನಿ— ಬಾಗಿದ ಕತ್ತು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೇಲಾಯಿತು. ಹನಿಗಣ್ಣಿನಲ್ಲೇ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಆ ನೋಟ ನನ್ನನ್ನು ದಹಿಸುವ ನೋಟ! [illegible] ಆವರಿಸುವ ನೋಟ!!

[illegible]

ಲೋಡಿ ಬೆಳಕಾಗಿದೆ.'' ಮಾತುಗಳೂ [illegible]ಳುತ್ತಿದ್ದವು.

ಮಾತಿಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಹೃದಯವೂ ಅಳುತ್ತಿತ್ತು. ನಲವತ್ತೈದು ವರುಷಗಳ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಈ ಹೆಂಗಸು ಗಳಿಗೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾರುಹೋದುದನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ [illegible]. ಆದರೆ ಈ ಹೆಂಗಸು ಅಷ್ಟು ಕಾಲವೂ ರವೆಯಷ್ಟಾದರೂ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಕಂಡರಿಯೆನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ದಿನ ಅವಳು ಗಂಡನಲ್ಲಿ ಬಾಳಿದುದು [illegible]

[illegible]

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಡಿಗಲ್ಲು ಸಡಿಲಿಸುತ್ತಿರುವ

★ ಈ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೋಡಿಸಿ ! ★

ಇಂದಿನ ಕಾಶ್ಮೀರ

ಅಖಿಲ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಕಷಾಯವನ್ನು ನಾವು ಆಗಾಗ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರೀ ಸರಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟವೆಬ್ಬಿಸಿ ಬಹುಕಾಲವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಾ ಆಶ್ರಿತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಂತೆ ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲೂ ಆಡಳಿತದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಿರಂತರ ನಡೆದೇ ಇತ್ತು. ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿರೋಧಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆಯು ತಮ್ಮ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕು,ಬಾಧ್ಯತೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಹೂಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಹಿಂದೂರಾಜನೆದುರು ಮುಸ್ಲಿಂ ಪ್ರಜೆಗಳು ದಂಗೆ ಎಬ್ಬಿಸುವುದೆಂದು ಕೆಲಮಂದಿ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು ಬಹುಕಾಲ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿದರು.

ಈ ತೆರದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿದ್ದುದರ ಫಲವಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಮತ್ತಷ್ಟು ಉಗ್ರ ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಯಿತೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ತೇದ ಶ್ರೀಚಂದನದ ಕಂಪು ಗಮಗಮಿಸುವಂತೆ— ಕಾದ ಬಂಗಾರದ ಬಣ್ಣ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ – ಕಾಶ್ಮೀರದ ಪ್ರಭುತ್ವದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹೋರಾಟ ಶೇಕ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲರಂತಹ ಧುರೀಣರ ಮುಂದಾಳುತನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತವೇ ಬೆರಗಾಗುವಂತೆ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೇಮವನ್ನಪ್ಪಳಿಸಲು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಆಡಳಿತದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉಗ್ರೋಪಾಯಗಳನ್ನೆದುರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ–ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಾನದ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ-ಸ್ವತಃ ನೆಹರುಗಳೇ ಗುಂಡಿನೆದುರು ಎದೆಯೊಡ್ಡಲೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಬೆಂಬಲ ನಿಲ್ಲಲು ನಡೆದರು ! ರಾಮದುರ್ಗದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲಮಂದಿ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಮಾಡಿದಂತೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆಹರುಗಳು ಆತ್ಮವಂಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಉಜ್ವಲ ಕೀರ್ತಿಯು ನೂರ್ಮಡಿ ಉಜ್ವಲವಾಯಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಘನಸ್ತಿಕೆಯು ಸಾವಿರ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಿತು. ಕಾಶ್ಮೀರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸಡಿಲಾಗಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ನೆಹರು ಪುನಹ ಭದ್ರಗೊಳಿಸಿದರು.

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಹೊಲಸು

ಅತ್ತ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲೂ ಅದೇ ಹೊಲಸು ಎದ್ದಿದೆ. ೧೯೪೦ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಾಜಿ ವಿಪರೀತ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾಗಿ,

ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ :

ಶ್ರೀ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ

ಪೆರಡಾಲ

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿರುವ [illegible]

[illegible]

ಮೂರು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಯಿತು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಇದನ್ನು 'ಕ್ಲೀರ್' ಎಂದು ಕರೆದರು. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೆಸರು ಚೆಲ್ಲಿದರು. ಗಾಂಧೀಜಿ ರಾಜಾಜಿಗೆ ಎಂತಹ ಶಿಫಾರಸುಪತ್ರ ಕೊಟ್ಟರೂ ಆ ಸಲ ಪ್ರಾಂತದ ಪ್ರಧಾನಪಟ್ಟವು ಅವರಿಗೆ ಸಿಗದಿರುವುದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಜನರಿಗಿರುವ ಅವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲವೆ? ಹೀಗೆ ಶುದ್ಧವಾದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅಶುದ್ಧವಾದ ಜಾತೀಯತೆಯ [illegible]

[illegible]

ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಡೆಯಬಿಡುವುದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವುಂಟೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತದ ಪ್ರಶ್ನೆ; ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮಿಯಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನ ಮುಂದಿರುವ ಜೀವಂತ ಪ್ರಶ್ನೆ.

೧೯೪೨ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಜಪಾನು ಪರವೆಂದವರನ್ನು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಫೆಸಿಸ್ಟ್ ಪರವೆಂದವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಮುಖಂಡರನ್ನು ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದವರನ್ನು, ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದರೆ ಅವರ ಕುರಿತು ಪ್ರತೀಕಾರದ ಸೇಡು ತೀರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಾದವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇಂದೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಕೊಡುವುದು–ಮನ್ನಣೆಯ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟುವುದು–ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ; ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ–ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನೊಳ ಬಂದೂ ಅವರು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ದೇಶಹಿತ ಮಾಡುವರೆ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ರೋಹವನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸುವರೆ ಎಂಬುದು ವಿಚಾರಣೀಯ ವಿಷಯ. ಅಂತಹವರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಉಳಿದೀತೇ ಎಂದೂ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮಿಗಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

ಮಹಾತ್ಮರ ಹಿತಶತ್ರುಗಳು

ಗಾಂಧೀಜಿ ಭಾರತದ ಮಹಾಮುಖಂಡರು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಆದ ಉಪಕಾರ ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಅಡಗಿ ಅಪ್ಪಳಿಸಿಹೋಗಿದ್ದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೇಮವು ಅವರ ಮಹಾ ಮುಂದಾಳುತನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನೆರೆಯಂತೆ ಉಕ್ಕೇರಿ ಬಂದು ಎಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತಂದಿತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾಲು ಶತಮಾನಗಳ ಈ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿದ ಯಶಸ್ಸುಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಒಂದು ಮಾತಾದರೂ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಊಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. "ಪಟ್ಟಾಭಿಯವರ ಸೋಲು ನನ್ನ ಸೋಲು" ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳಿ ಸುಭಾಷರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯ ಗದ್ದುಗೆಯಿಂದ ಇಳಿಸಿದ್ದು ಕೊನೆಗೆ ಹತಾಶರಾದ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋಗುವಂತೆ ಆದದ್ದು ಇದೆಲ್ಲವೂ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಮಾತಿನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿವೆ.

ಗಾಂಧಿಜಿಯವರಿಗೆ ಇರುವ ಈ ಮಹಾ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅವರ ಆಪ್ತರೆಂದು ನಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲವರು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಿಲ್ಲರೆ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಲ್ಲಿಗೆ ದೂರು ಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಕುತಂತ್ರಗಳು, ತಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಮಾತಿನಿಂದ ಮರೆಯಾಗಿ ಮುಂದೆಯೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಯು ನಡೆಯುವಂತೆ ಹಂಚಿಕೆ ಹೂಡುತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ದೇಶಕ್ಕೆ

ಹಾಗೂ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರಿಗೆ ಅಹಿತವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಮಾಡಿದ ಕೊಲೆಯನ್ನು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಅನ್ಯಾಯವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಬೇಳೆ ಬೆಂದರೆ ಸಾಕೆಂಬುವೊಂದೇ ಈ ಸಂಗದ ಹಠವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಗದವರೊಂದು ಮುಖವಾಡವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ದೇಶಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗರು, ದೇಶ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜನಾಂಗವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಿಳಿದು ಎಚ್ಚರವಾಗಿರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹುಳುಕು ಹೊರಬಿದ್ದಿದೆ!

[illegible]

ಮಾಡಿದವರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಮಾಣಗಳ ಬಲದಿಂದ ಇಂದು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೂ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಕ್ಕೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗೂ ಘಟನಾ ಸಮಿತಿಗೂ ಹೋಗಿ ಮಂಡಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಅಖಿಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಲೆಮರಸಿಕೊಂಡು ಆಂದೋಳನ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ತಯಾರಿಸಿದ ಈ ಜನರು, ತಾವು ಹುಟ್ಟಿದ ಊರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದರೆ ಅವರ ನಿಜವಾದ ಹುಳುಕು ಹೊರಬಿದ್ದೀತು. ಇಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವನ್ನೇ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನೇ ಸೇರಿದ ಇಂತಹ ಜನರು [illegible]

[illegible]

ಶೂಲಕ್ಕೇರಿಸಿಕೊಂಡವರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ !

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿನ ಆ ಭೀಕರ ದಿನಗಳ ಕಥೆ

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಆರಾಧ್ಯ. ತುಮಕೂರು

ಈಸೂರಿನ ಗಲಭೆಯ ನಿಮಿತ್ತ ಐವರು ವೀರರು ಶೂಲಕ್ಕೇರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ. ಆರಾಧ್ಯರು ಬರೆದಿಟ್ಟ ದಿನಚರಿಯಿದು.

೩-೩-೪೩

ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಏರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೮ ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹಾಕುವಾಗ್ಗೆ ಸಿಟಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್, ಡಾಕ್ಟರ್, ಜೈಲ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್, ಜೈಲರ್, ಚೀಫ್ ವಾರ್ಡನ್ ಮತ್ತು ೨೦-೩೦ ಜನ ಬಂದೂಕದ ಸಿಪಾಯಿಗಳು, ಫಾಶಿಹಾಕುವ ಚಂಡಾಲನನ್ನು ಹೊರತಾಗಿ ಮತ್ತಿನ್ನಾರನ್ನೂ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಖೈದಿಗಳನ್ನು ಅವರವರ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರನ್ನು ಬೀಗ ಹಾಕಿಯೇ ಕಾವಲು ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಫಾಶಿಗೆ ಹಾಕಿದೊಡನೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ತರುವಾಯ ಡಾಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಜೈಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಬ್ಬರು ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಹೆಣದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಜೀವ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ರಿಕಾರ್ಡುಮಾಡಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಫಾಶಿ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿ.

ಫಾಶಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಇವರು ತಮ್ಮ "ನೆಂಟರಿಷ್ಟರಿಗೆಲ್ಲಾ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. 'ದೇವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಇನ್ನು ಹಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಅಗಲಿಸಿ ಬಿಡುವನಾದುದರಿಂದ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವು ತಮ್ಮನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ' ಕೊನೆಯಸಾರಿ ಬಂದು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು" ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಿನ್ನೆಯೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯ್ತು. ಈ ದಿನ ನೇಣುಹಾಕುವ ಹಗ್ಗಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕಮ್ಮಾರ, ಮತ್ತು ಬಡಿಗೆಯವರು ಶೂಲದ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಕೊಂಚ ರಿಪೇರಿ ಮುಂತಾದವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಬಂದರು.

೪-೩-೪೩

ಫಾಶಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದವರು ಗುರಪ್ಪ, ಮಲ್ಲಪ್ಪ, ಹಾಲಪ್ಪ, ನಾರಾಯಣಾಚಾರಿ, ಮತ್ತು ಶಂಕರಪ್ಪ. ಇವರ ಪೈಕಿ ಮೂರು ಜನ ವಿವಾಹಿತರು. ಇಬ್ಬರು ಅವಿವಾಹಿತರು. ನಾರಾಯಣಾಚಾರಿಯು ಹೊರತಾಗಿ ಇನ್ನುಳಿದ ನಾಲ್ವರೂ ತರುಣರು. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಸಹ ಮೀರಿರಲಿಲ್ಲ. [illegible]

[illegible] ಆತ್ಮಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಾಸಲಾಗಿವೆ' ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಪೈಕಿ ಇಬ್ಬರು ಆ ಹೊಡೆದಾಟದ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಂದಿನ ದಿನ ಅವರು ಆ ಗಲಾಟೆಯ ಸ್ಥಳಕ್ಕೇ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. "ಇವರುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಂಡವರೇ ಅಲ್ಲ ಆದರೂ ಕ್ರೂರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಶೂಲಕ್ಕೇರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದು ಅವರು [illegible] ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಎಂಥವರ ಕಲ್ಲೆದೆಯೂ [illegible]

[illegible]

ಇದನ್ನು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಮನೋವೇದನೆಯನ್ನು ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡು 'ದೇವರು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾನೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು.

೫-೩-೧೯೪೩ ಶುಕ್ರವಾರ

ಶೂಲಕ್ಕೇರಿಸಿದವರ ಶವವನ್ನು ಅವರ ಬಂಧುಗ್ಗಳು ಬಂದು ಅರ್ಜಿ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಕೊಡುವುದು ಅಭ್ಯಾಸ. ಈ ಐದು ಜನರ ಮೃತದೇಹವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಲು ಯಾರೂ ಇದುವರೆವಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದೇನಿದು ಇವರ ಮೃತದೇಹವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಹೊರಗಿನವರಾರು ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಕಾತರಿಸುತಿತ್ತು.

ಯಾರನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಶೂಲಕ್ಕೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅಂಥವನನ್ನು ಜೈಲಿನವರು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಶೂಲಕ್ಕೇರಿಸುವ ದಿನದವರಿವಿಗೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ಅವನನ್ನು ನೇಣು ಹಾಕಿ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೇ ಹೊರತೂ ಇನ್ನಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅವನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ತಟ್ಟಕೂಡದು. ಹಾಗಾಗದೆ ಅವನ ಜೀವಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಧಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದರೆ ಜೈಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಫಾಸಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ ಅವನ ಮೊಕದ್ದಮೆಯು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಭುಗಳ ಬಳಿಗೆ ಜೀವದಾನ ಅರ್ಜಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ನಿರಾಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಫಾಶಿಗೆ ಹಾಕುವ ದಿನದವರಿವಿಗೂ ಅವನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಜೈಲಿನ ಗೊತ್ತಾದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಅವನನ್ನು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಇಬ್ಬರು ಜೈಲು ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ದಫೇದಾರನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶೂಲಕ್ಕೇರಿಸುವ ದಿನ ಸೆರೆಮನೆಯಲೆಲ್ಲಾ ಭಯಂಕರತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ದೇವನಿತ್ತ ಜೀವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಬಲದಿಂದ ಕ್ರೌರ್ಯದಿಂದ ತೆಗೆಯುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ತೆಗಳುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಮುಖದ ಮೇಲು ಕರುಳು ಕುಯ್ಯುವಂತಹ ಹೃದಯವೇದನೆಯ ತೆರೆಯೊಂದು ಹರಿದಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಬಾಯಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಮೂಕ ಸಂಕಟವು ಎಲ್ಲರ ಎದೆಯನ್ನು ಇರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಿರಿಗಳಲ್ಲೂ ಫಾಸಿಗೇರಿಸಲ್ಪಡುವವನ ಬಗ್ಗೆ ಪಿಸಪಿಸ ಮಾತು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನ ದಿನ ಗಿಡ, ಮರ, ಗೋಡೆ ನೆಲ ಮತ್ತು ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಮಾನು ದುಃಖಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆಯಿಸಿದ ಈ ಕೊಲೆಯ ದಿನ ಪ್ರತಿ ಚೇತನಾಚೇತನ ವಸ್ತುವೂ ಸಹ ಭೀಕರತೆಯ ಕರಾಳಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂದೆ ನಮ್ಮ

ಹೃದಯವು ನಮಗೆ ಸೂಚಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿತು.

[illegible]ನೇ ಶನಿವಾರ.

ಸುಮಾರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹತ್ತುಗಂಟೆಯ ವೇಳೆಗೆ ನಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ [illegible]ಯ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬನು 'ನಿಮ್ಮ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಸೋಮವಾರ ನೇಣುಹಾಕಲಾಗುವುದು' ಎಂದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ [illegible] [illegible]

ವಾದವು. ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡುವಾಗ್ಯೆ ದುಃಖವನ್ನು ನುಂಗಿಕೊಂಡು ದೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಣ್ಣುಗಳು ಏನನ್ನೋ ಸೂಚಿಸಲು ಬಯಸಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುವು. 'ಈಸೂರಿನವರನ್ನು ಸೋಮವಾರ ನೇಣುಹಾಕುವರಂತೆ ನಿಜವೆ?' ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯದಲ್ಲೂ ಕಾತುರತೆ. ಆದ್ದರೆ ಆ [illegible] ಹೃದಯಭೇದಕ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು [illegible], ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಬೇಕಿರಲ್ಲ. [illegible] ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸುವುದು [illegible]ಯಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಲ್ಪಡುವವರ ಬಂಧುಗಳು ಅವ[illegible] ಭೇಟಿ[illegible] ಸಲುವಾಗಿ [illegible] ಉಚಿತವಾದ [illegible]

[illegible]

ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದು!

(ವಾಚಕರು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ, ಎತ್ತುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಸಂಪಾದಕರೇ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವವರು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ.)

ಹ. ವೆಂ. ನಾಗರಾಜರಾಯ (ತುಮಕೂರು)

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಿನ 'ಸ್ವತಂತ್ರ' ದಲ್ಲಿ 'ಜಾಗಿರದಾರರಿಗೂ ಜಾತಿಯ ಹುಚ್ಚೇ?' ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನೋದಿ ವಿಪರೀತ ದುಃಖವುಂಟಾಯಿತು. ಈ ಸಮಾಚಾರ ನಿಜವೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗಿರದಾರರು ಏನು ಸಮಾಧಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ?

—ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಮೌನವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಗೆ. ಮು. ರುದ್ರಯ್ಯ (ಬಳ್ಳಾರಿ)

(೧) ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳಾದ ವೈಶ್ಯರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈಚೆಗೆ ೫-೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೆಲುಗು ಕಲಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನಿದ್ದೀತು?

—ತೆಲುಗಿನ ಮೋಹವೆ. ಇನ್ನೇನು?

(೨) ಇವರ ಕುಲದೇವರಾದ ಶ್ರೀ. ನಗರೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ 'ಹಿಂದೂ ವುಲತಪ್ಪ ಇತರುಲು ಪ್ರವೇಶಿಸಕೂಡದು' ಎಂಬ ಪಟ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೇನೆನ್ನುತ್ತೀರಿ?

—ಇಂಥ ಪಟಗಳು ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಎಷ್ಟೋ ಊರುಗಳಲ್ಲೂ ಇವೆ. ಜಾತೀಯತೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಯವಾದ ವಿನಾ ಇಂಥ ಅಸಹ್ಯ ಪಟಗಳು ತೊಲಗಲಾರವು.

ಐ. ದೊಡ್ಡರುದ್ರಪ್ಪ (ದಾವಣಗೆರೆ)

(೧) ಶ್ರೀ. ಕೆ. ಐ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ತನ್ನ ಆರಾಧ್ಯಗುರುವೆಂದು ನನ್ನ ತಂಗಿಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿದೆ. ಅದು ಬಿಡುವುದೆಂತು?

—ಒಮ್ಮೆ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರೊಂದಿಗೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಸಿ. [illegible] ಹುಚ್ಚು ಓಡಿಹೋದೀತು.

(೨) ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತಳೊಬ್ಬಳು ಅಲ್ಪ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಗರ್ವಿಷ್ಠಳಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿಗೆ ತರುವುದೆಂತು?

—ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ವರ್ತನೆಯಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ಸಲ ಏಟುಬಿದ್ದು, ಆಕೆಗೆ ತಾನಾಗಿಯೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದೀತು. ಅದುವರೆಗೂ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದಿರಿ.

ಎಂ. ಎಸ್. ಮುಟಿಷಿ (ಧಾರವಾಡ)

(೧) ಇಲ್ಲಿನ ಸಮಾಜ ಪುಸ್ತಕಾಲಯದವರು ತಮ್ಮ 'ಸ್ವತಂತ್ರ'ಕ್ಕೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿದ್ದಾರಂತೆ. ಕಾರಣವೇನು? ಜನರಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸಿಕೊಡುವ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಇಂಥ ಪುಸ್ತಕಾಲಯಗಳು, ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ-ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುತ್ತ ನಡೆದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಗಲಲಾರದೇ? ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ದ್ವೇಷವೇನಾದರೂ ಇರಬಹುದೇ?

—[illegible]

(೨) [illegible]

—ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರಿಗೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ದ್ವೇಷದಿಂದ ಮಾಡುವ ಆರೋಪವಲ್ಲ ಇದು; ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ, ವಿವೇಚನಾರಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಇಂಥ ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾರಂತರು ನನಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಿಯರಾದ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಅವರಿಗೂ ನನಗೂ ಯಾವ ಜಗಳವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ವೈಮನಸ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನನಗಿರುವ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಸಬಾರದೇನು? 'ಮರಳಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ' ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲ—ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಲೂ ಕಾರಂತರ ಮೇಲಿನ ದ್ವೇಷದಿಂದ ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಕಾರಂತರನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಾನು ವಿಷ ಕಾರುತ್ತೇನೆ—ಎಂದು ಆಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ಅವರ ವಿವೇಚನಾರಾಹಿತ್ಯದ ಲಕ್ಷಣ, ಅಷ್ಟೆ.

[illegible] (ಹರಿಹರಹಳ್ಳಿ)

ನಿಮ್ಮ 'ಸ್ವತಂತ್ರ' ಪತ್ರಿಕೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ? ನಿಮ್ಮ ಸಂಪಾದನೆಗೋ ಅಥವಾ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗೋ?

—'ಸ್ವತಂತ್ರ' ದ ಸಂಪಾದನೆಯಿಂದ [illegible]

ನ್ನು' ಕಟ್ಟಲು ಆದರ್ಶವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಅದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟಿದೆ 'ಸ್ವತಂತ್ರ'. ಕಾಸು ಗಳಿಸಲು ಹೊರಟ ಬಂಡವಾಳಗಾರ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು ನಾವಲ್ಲ. ನೆನಪಿರಲಿ!

ಟಿ. ವಿ. ಸುಬ್ಬರಾವ್ (ಮೈಸೂರು)

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕಾದಂಬರಿ ಯಾವುದು?

—'ಕಾನೂರು ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡಿತಿ' ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಎಚ್. ಎಂ. ಶಿವಲಿಂಗಯ್ಯ (ಹೊಸಕೋಟೆ)

(೧) 'ವೈದೀಕಿಜಂ' ಎಂಬ ಪದದ ಬಗ್ಗೆ 'ನವಸಂದೇಶ' ಮತ್ತು 'ಜಯಂತಿ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿವಾದ ಹುಟ್ಟಲು ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವಾವುದು?

—'ವೈದೀಕಿಜಂ' ಎಂದರೇನೆಂಬುದೇ ನನಗಿನ್ನೂ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಆ ಪದದ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ವಾದ ಹೂಡುವ ಉಪದ್ವ್ಯಾಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಶೋಧಿಸಲು ನನಗಿಷ್ಟವಿಲ್ಲ.

(೨) ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರ ಮಹಾಸಭೆ ಸೇರುವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಧಾರವಾಡದ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ 'ಜನಿವಾರ-ಶಿವದಾರ' ಗಳ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನೆತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯೆ?

—ತಪ್ಪು. ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರ ಮಹಾಸಭೆಗೂ, ಜನಿವಾರ ಶಿವದಾರಗಳಿಗೂ ಯಾವ ಬಾದರಾಯಣ ಸಂಬಂಧವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

(೩) ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿಯೆ ಪಕ್ಷ, ಪಂಗಡ, ಭೇದಗಳು ತಲೆದೋರಲು ಕಾರಣವೇನು?

—ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನೆಲ್ಲ ಒಡೆದು ದೂರಗೊಳಿಸಿದ ಆ ಮಹಾತಾಯಿ ಇದಾಳಲ್ಲ—ಜಾತೀಯತಾದೇವಿ. ಅವಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಿ, ತಮ್ಮ ನೀಚಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಷಾಢಭೂತಿಗಳ ತಂಡವೂ ಇದೆಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಈ ಕೃತ್ರಿಮ ಭಿನ್ನಭಾವಕ್ಕೆ ಇವರೇ ಕಾರಣರು.

ಸಿ. ಎಂ. ಸುವರ್ಣ (ಮುಂಬಯಿ)

'ಸ್ವತಂತ್ರ' ದ ಸಂಪಾದಕನಾಗುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೇನು?

—ಸಮತಾವಾದೀ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ನೆರವಾಗುವುದು.

ಜಿ. ಎಂ. ಬಡಿಗೇರ (ಗದಗ)

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕುಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುವ ಕುಚೋದ್ಯಗಾರರಿಗೇನು ಮಾಡಬೇಕು?

—ನೀವೇ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಲದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರೇ ಈ ಕುಚೋದ್ಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಲ್ಲರು. ಮೊದಲು ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಕುಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ದಾರಿಗೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಬಿಗಿಯಬೇಕು.

ಸುರೇಂದ್ರ ಇಂಗಳೆ (ಕಿತ್ತೂರು)

(೧) ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯೋಗ್ಯ ಮುಖಂಡರಾರು?

—ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ನಾವೂ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೇ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

(೨) ಮುಂಬಯಿಯ [illegible] ಆರ್ಟ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಲ ಕನ್ನಡದ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೂ ಸಹ ಪ್ರವೇಶ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನು?

—ಕಾಲೇಜು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಕುಚಿತ ವೃತ್ತಿ; ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ [illegible] ಕನ್ನಡಿಗರ [illegible].

ಡಾ. ದಾ. [illegible]

([illegible])

[illegible] 'ಬೆಂಗಳೂರಿನ [illegible]' [illegible]?

—[illegible]

[illegible] (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ)

[illegible]

—ಇಂದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆ ಅನವಶ್ಯಕ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಕೂಲಿಕಾರರು, ರೈತರು ಅವರಿವರು ಎಂದೇನು-ಎಲ್ಲರ ಬಾಳಿನಲ್ಲೂ ರಾಜಕೀಯ ಬೆರೆತುಕೊಂಡಿದೆ. ಜನಜೀವನದಿಂದ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದೇ ಅಸಾಧ್ಯ.

ರಾಮರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ

(ಧಾರವಾಡ)

(೧) '[illegible]' ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ 'ಕಾರವಾನ್' ಮತ್ತು 'ಗುಲಾಬಿ ಹೂ' ಕಥಾಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅವಹೇಳನೆ ಮಾಡಿರುವ 'ವಿಹಂಗಮ' ಯಾರು ಗೊತ್ತೇ ನಿಮಗೆ? ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಉಪಸಂಪಾದಕರಾಗಿರುವ ಕೆ. ರಾ. ಸುಬ್ಬರಾ[illegible] [illegible] ಒಂದು [illegible] ಮಿತ್ರರ [illegible] 'ಸ್ವತಂತ್ರ'ದಲ್ಲಿ ಬಂದ [illegible]?

—[illegible]

ವಿಷಕಾರುವ ಈ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಕಡೆ ನಾನು ದೃಷ್ಟಿ ಹೊರಳಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ.

(೨) ಹಿಂದೆ ನೀವು 'ಉಷಾ' ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಿಮ್ಮ ನೆರವಿನಿಂದಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬಂದ 'ಕಾಮ್ರೇಡ್ ಸಾಹಿತಿ'ಯೊಬ್ಬನು ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ವಿಪರೀತ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೆ?

—ಎಂದೋ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೇ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಜನ ವಾಚಕ-ಲೇಖಕ ಮಿತ್ರರೂ ಈ'ಕಾಮ್ರೇಡು'ವಿನ ಅಪಪ್ರಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. 'ಹೋಗಲಿ ಪಾಪ! ಬಯ್ದರೆ ಬಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಬಾಯತಿಂಡಿ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ' ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ. ಕೆಲದಿನಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರ ನೈಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆದುದನ್ನು ಕಂಡು ಈ 'ಕಾಮ್ರೇಡು' ಗಳೆಲ್ಲ ಕುಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ. ಲಾಗ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

* * *

(೩೬ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದುದು)

ಎಂದು 'ನಾವು ಎಲ್ಲಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ' ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಯೋಚಿಸದೆ ಮೂಕ ಪಶುಗಳಂತೆ ಪಾಶಿ ಶಿಕ್ಷೆಯವರ ಬಳಿಗೆ ಸಾಗಿದರು. ಎಲ್ಲರ ನೋವು, ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಸುರಿಸಿ ಅವರಿಗೂ ಸಹಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಸಂಕಟವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ, ಹಿಂದಿನದು, ಇಂದಿನದು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳಿ 'ಅಯ್ಯೋ ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೆ' ಎಂದು ಹಲವಾರು ಸಾರಿ ಅರಚಾಡಿ 'ವೇಳೆಯಾಯಿತು ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡಿ' ಎಂದು ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಬಲವಂತಮಾಡಿ ಹೊರಡಿಸಿದಾಗ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ಬರುವಾಗ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದವರಾರೂ ಕಣ್ಣೀರು ತಾರದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನೋಡಬಾರದೆಂದಿದ್ದರೂ ನೋಡಿ ಹೃದಯದ ನೋವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡೆವು.

(ಕ್ರಮಶಃ)

* * *

ನಿಮ್ಮ ನೆನಪಿಗಾಗಿ

'ಸ್ವತಂತ್ರ'ದ ಚಂದಾ ವಿವರ.

ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಾಚನಾಲಯಗಳಿಗೆ ೧ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೪-೦-೦

ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಗೆ ಚಂದಾ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ವಾಚಕರಿಗೆ:	೨ ವರ್ಷಕ್ಕೆ	೫-೮-೦
	೧ ವರ್ಷಕ್ಕೆ	೩-೦-೦
	ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ	೧-೧೨-೦

ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ವಿ. ಪಿ. ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಾಚಕರೇ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

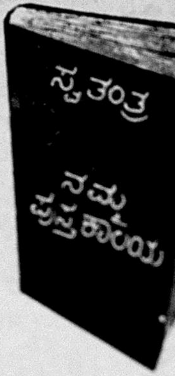

ತರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಬಗೆ

([illegible])

[illegible]

ವಲ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಕೋಸು, ಟೋಮ್ಯಾಟೊ, ಮುಸುಕಿನಜೋಳ, ಕಲ್ಲಂಗಡಿ, ದಿಲ್ ಪಸಂದ್, ಈರುಳ್ಳಿ, ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ, ಕ್ಯಾರೆಟ್, ಬೀಟ್ ರೂಟ್ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಬೇಡ ? ಅನುದಿನದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಬೇಕು ! ಹರಟೆಯಿಂದ ಕೊಲ್ಲುವ ಕಾಲ ಕೈತೋಟಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗವಾದರೆ ಹಳೆಯ ತರ್ಕಾರಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಬೆಲೆ ಇಡುವುದೂ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಕೈತೋಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಿಗಲಾರದು.

ಲೇಖಕರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರ್ಕಾರಿಯ ಭೇದಪ್ರಭೇದಗಳು, ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಬೇಕು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸುವಿಕೆ, ನೀರಿಡುವಿಕೆ, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವಿಕೆ, ಆಗಾಗ ತಗುಲಬಹುದಾದ ರೋಗಗಳಿಂದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ, ಗಿಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ರಮ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ [illegible] ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು [illegible].

ಕೈತೋಟ [illegible] ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿ [illegible] —[illegible]

ಮೂರು ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆಗಳು

ವಿಕಟವಿನೋದಿನಿ

(ಸಂಪಾದಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶಿವಪ್ಪ. ಕ್ರೌನ್ ಚತುರ್ಥಾಕಾರದ ೧೦೦ ಪುಟಗಳು. ಬೆಲೆ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ)

ಪೌರವಾಣಿ

(ಸಂಪಾದಕರು. ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ಭದ್ರಣ್ಣ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎನ್. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ. ಕ್ರೌನ್ ಚತುರ್ಥಾಕಾರದ ೧೫೨ ಪುಟಗಳು. ಬೆಲೆ ಎಂಟಾಣೆ)

ವಾಹಿನಿ

(ಸಂಪಾದಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್ ಚಿಂತಾಮಣಿ. ಕ್ರೌನ್ ಚತುರ್ಥಾಕಾರದ ೧೩೬ ಪುಟಗಳು. ಬೆಲೆ ೧ರೂ)

ಲಘುಬರಹಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವುದೇ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ‘ವಿಕಟವಿನೋದಿನಿ’ ತನ್ನ ಮೂವ್ವತ್ತೈದನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಈಸಾರಿ ಹೊರಬಂದಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಕ್ರಾಂತಿಯುತ ಭಾವನೆಗಳು ಅರಳಲು ತನ್ನಿಂದಾದಷ್ಟು ನೆರವು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ‘ಪೌರವಾಣಿ’ ಆರನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ತನ್ನ ‘ಬಾಲ್ಯಾರಿಷ್ಟದಕಾಲ’ದ ಮೊದಲ ವರ್ಷವನ್ನು ದಾಟಿ ಜನ್ಮದಿನಾಂಕವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ‘ವಾಹಿನಿ’ .

‘ವಿಕಟವಿನೋದಿನಿ’ಯಲ್ಲಿ ಓದಬಹುದಾದ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ‘ಮನೆಹೆಣ್ಣು’,‘ಬಹುಕಾಲದ ಆಸೆ’ ಮತ್ತು ‘ರಾಯರ ಪಾರಾಯಣ’ವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದು. ‘ಪೌರವಾಣಿ’ಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ‘ವಾರ್ಷಿಕಸಂಚಿಕೆಯ ಬರಹಗಾರ’ರೂ, ಕೆಲವರು ಮೈಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಾಯಕರೂ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರಹಗಳಿವೆ. ಅನೇಕ ಲೇಖನಗಳು ಬೇಸರಪೂರಕವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಓದಿದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು. ಲೇಖನಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ನಾಲ್ಕೈದು ಕತೆಗಳೂ ಇವೆ.

ಒಂದೆರಡು ಚಿತ್ರ, ನಾಲ್ಕಾರು ಕತೆ, ಏಳೆಂಟು ಕವನ, ಹತ್ತೋ ಹನ್ನೆರಡೋ ಲೇಖನಗಳು, ಮೂವತ್ತು, ನಲವತ್ತು ಜಾಹಿರಾತುಗಳು, ಮತ್ತು ವರ್ಷಭವಿಷ್ಯ, ಅದಿಷ್ಟು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆಯಾಗುವುದು ಎಂದು ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಕೊಡಬಹುದು ‘ವಾಹಿನಿ’ಯೂ ಸಹ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮರೆಯದೆ (ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸದೆ) ಹೊರಬಿದ್ದಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದು. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಸಾಹಿತ್ಯಸೃಷ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲಾಗಿರುವ ಲೇಖನಮಾಲೆಯೊಂದರ ವಿನಾ ಮತ್ತೇನೂ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದಿತವಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಮೊದಲೇ ಅನೇಕರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಲ್ಲದ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು

ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಹೇರಿರುವುದು, ಕೆಲವು ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮತನದ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಪ್ರದರ್ಶನವೂ, ಕಲುಷಿತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಕೊಂಡಿರುವುದೆಂದೂ ಈ ಮಾಲೆಯ ಕೆಲವು ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಖಂಡನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. 'ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ವಾಮಿಗಳೊಬ್ಬರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದುದು ಇದೇ ಮೊದಲು' ಇದು ಆ ಮಾಲೆಯ ಒಂದು ಲೇಖನದಿಂದ ಆರಿಸಿದ ಆಣಿಮುತ್ತು. ಯೋಗ್ಯನಾದ ವಿಮರ್ಶಕ ಲೇಖಕರ ಜಾತಿಯನ್ನು [illegible]

[illegible]

ಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ವರ್ಷ ಭವಿಷ್ಯದ ಜಾಡ್ಯದಿಂದ ಮೂರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಇನ್ನೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ರಕ್ಷಾಪತ್ರದ ಆಕರ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ, ಮೂರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಹಿಂದೆಬಿದ್ದಿವೆ. ಮುದ್ರಣಕಾರ್ಯ 'ವಾಹಿನಿ'ಯಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ನೆರವೇರಿದೆ, ವಿಕಟವಿನೋದಿನಿಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. 'ಪೌರವಾಣಿ' ಯಲ್ಲಿ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

—ಆರ್. ಬಿ.

ಚಿತ್ರಸಮಾಚಾರ್

([illegible])

ಚಿತ್ರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ, [illegible]

ಸಾದರ ಸ್ವೀಕಾರ

[illegible]

[illegible]

ಬಿಡಿಪ್ರತಿ ೪ ಆಣೆ. ಸಂಪಾದಕರು: ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣ ಅವರು. ೧೨, ಕಾಳಪ್ಪ ಬ್ಲಾಕ್. ಬಸವನಗುಡಿ. ಬೆಂಗಳೂರು]

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸೇವೆಯೇ ತನ್ನ ಗುರಿಯೆಂದು ಘೋಷಿಸಿ ಬಂದಿರುವ 'ಕೇಸರಿ' ಗೆ 'ಸ್ವತಂತ್ರ' ದ ಜೈ ಹಿಂದ್! ಸುಸ್ವಾಗತ! ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ. ನಾರಾಯಣರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನುರಿತ ಪ್ರತಿಕೋದ್ಯೋಗಿಗಳು. 'ತಾಯಿನಾಡು' ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಈ ಮೊದಲ ಸಂಜಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ನಿರ್ಮಾಣಸಭೆ, ಮೈಸೂರು ಜನತೆಯ ಆಶಯ, ಮೈಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವೀನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ಲೇಖನಗಳಿವೆ. 'ನೃತ್ಯಕಲೆ'ಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕುಮಾರ ವೆಂಕಣ್ಣನವರು ಬರೆದಿರುವ ಲೇಖನವೂ, ಅನಂತಭಟ್ಟರ ಕತೆಯೂ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಕಳೆ ಕಟ್ಟಿವೆ. ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ 'ಕೇಸರಿ' ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡು ನೂತನ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಿರ್ಮಾಣಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಲೆಂಬುದೇ 'ಸ್ವತಂತ್ರ'ದ ಹಾರಯಿಕೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ ಅಥವಾ ಶಿವಪುರದಿಂದ ಸುಭಾಷ ನಗರಕ್ಕೆ

ಮೈಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಹುಟ್ಟು, ಬೆಳವಳಿಗೆ, ಹೋರಾಟ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಈ ಇತಿಹಾಸ ಸಮಯೋಚಿತವಾದದ್ದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ವಿಶ್ವಕರ್ನಾಟಕದ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಟಿ. ಶರ್ಮರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನೆಹರು ಪ್ರಕಟನ ಮಂದಿರದವರು ಪ್ರಕಾಶಕರು. ಬೆಲೆ ೦-೬-೦ ಮಾತ್ರ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೇಮಿಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕ ಇದು.

ಸ್ವೀಕಾರ

೧. ಒಡೆದ ಕನ್ನಡಿ (ಹರಟೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ) ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗದಗಕರ.

೨. ಮೃಗಜಲ (ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ) ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಭಾಗವತ.

೩. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತನ (ಕಾದಂಬರಿ) ಶ್ರೀ ಬಾ. ಕೃ. ಲಕ್ಷ್ಮೇಶ್ವರ.

೪. ವಿವೇಕ ಚೂಡಾಮಣಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ.

೫. ಲಂಚ ಪ್ರಪಂಚ.

— ಮ. ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ.

ವೀರಮಹಿಳೆ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ

●

ಕುಮಾರಿ ಯಶೋಧರಾ ದಾವಣಗೆರೆ

●

'ಕಿತ್ತೂರು ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ವೀರರಾಣಿ ಪದ್ಮಿನಿ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದುವರೆದವರು ನಮ್ಮ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪಂಡಿತ್. ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಸುಖವಾಗಿ ಉಂಡು ತಿಂದು ನಲಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭಾರತದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ನಾಡಿಗಾಗಿ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ, [illegible]

[illegible]

ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೀತಿ, ದೇಶಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತವರುಮನೆಯಾದ ನೆಹರೂ ಪರಿವಾರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ದೇಶ ಪ್ರೀತಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉಚಿತವಾದ ಸಹವಾಸ, ತಂದೆ, ಸೋದರರ ಉತ್ಸಾಹಜನಕ ಸಹಾಯ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಗಾಳಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ತೇಜಸ್ವೀ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ನೆರವಾದವು. ಅಂದು ಆನಂದಭವನದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಆ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಇಂದು ಮಂತ್ರಿಣಿ, ನಿಯೋಗಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳದೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ.

ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಮಾತುಗಾರಳಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಕೆಲಸಗಾರಳೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಎಲ್ಲ ಗುಣಲಕ್ಷಣ [illegible] ನಿಯೋಗಗಳಲ್ಲಿರುವ [illegible] ಪ್ರೀತಿ [illegible]

[illegible]

ರಜತಪರದೆ

ನಿರ್ದೇಶಕರು : 'ಪ್ರಭು'

ವಾರ್ತಾ ಸಂಗ್ರಹ

(ನಮ್ಮ ವಾಚಕರಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು, ತಕ್ಕ ರೂಪು ಕೊಟ್ಟು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ)

ವಿವಾಹ

ಷಾಲಿಮಾರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಡೆಯರಾದ ಡಬ್ಲ್ಯು. ಜಡ್. ಆಹಮುದ್‌ರವರು, ನಟಿ ನೀನಾ (ಶಾಹಿದಾ ಬೇಗಂ) ಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ ವಾರ್ತೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಹಮದರ ಮೊದಲ ಪತ್ನಿ, ಸಫಿಯಾಬೇಗಂ ಈಗ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿವಾಹದ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ. ನೀನಳ ಮೊದಲನೇ ಪತಿ, ಮೊಹಸಿನ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ 'ಷಿಕಾರಿ' ಯ ನಟ ವೀರಳನ್ನು ವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

—ಸೌಂಡ್.

ಸುಮನ್‌ಸುಲೆ ಎಂಬಾಕೆಯು ಮಜಾರ್‌ಖಾನರ ಮೂರನೇ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾದಳಂತೆ. ಈ ಖಾನರ ಮೊದಲ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಡತಿಯರೂ ಜೀವಂತವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ.

—ಪಿಕ್ಚರ್ ಪೋಸ್ಟ್.

ಶಾಂತ ಚಿತ್ತ ಚೋರ

ಎ. ಆರ್. ಕಾರ್ದಾರರಿಗೆ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಬೀಗದ ಕೈಗಳಿಗಾಗಿ ಯಾರೋ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಂತೆ. ಸುಳುವು ಕೊಡದೆ, ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿ ಆ ಶಾಂತಚಿತ್ತ ಚೋರನನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಕರೆದೊಯ್ದರಂತೆ.

— ಸೌಂಡ್

[illegible]

[illegible]

[illegible]

—[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಒಂದು ವರದಿ.

—ಟಾಕ್-ಎ-ಟೋನ್

ಶಾಂತಾರಾಮರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.

ಗ್ಲೋಬ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಾರ್ತೆಯೊಂದರಿಂದ, ಶಾಂತಾರಾಮರು, ಡಾ. ಕೋಟ್ನಿಸ್ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, 'ದಿ ಸಾಂಗ್ ಆಫ್ ಬುದ್ಧ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಈ ಸುದ್ದಿ ಹೇಗೋ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವೇ ಸರಿ. ಆದರೆ ಚಿತ್ರದ ಹೆಸರನ್ನು 'ದಿ ಸಾಂಗ್ ಆಫ್ ಬುದ್ಧ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿತ್ತು? ಶಾಂತಿಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ [illegible] ಸೇವೆಗೈದ ಡಾ. ಕೋಟ್ನೀಸರಿಗೆ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಚಾರ ಕೊಡಲು ಶಾಂತಾರಾಮರಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯೆ? ಬುದ್ಧನ ಹೆಸರನ್ನು ಎಳೆಯದೆ, ಚಿತ್ರಕ್ಕೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿ ಮುಸುಕನ್ನು ಹೊದಿಸದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಮೇರಿಕನರನ್ನು ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳ ಕಡೆಗೆ [illegible] ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಾಂತಾರಾಮರು ಭಾವಿಸುವರೇ? ಚಿತ್ರದ [illegible] ಇದ್ದಲ್ಲಿ. [illegible] ಶಾಂತಾರಾ[illegible]? [illegible] 'ದಿ [illegible] ಆಫ್ ಡಾ. [illegible]'

ಚಿತ್ರವನ್ನೇಕೆ ಗಮನಿಸಬಾರದು ?........ .... ಮತ್ತೇಕೆ ಈ ಮೂರ್ಖತನ ಶಾಂತಾರಾಮರೆ ?

—ಟಾಕೀ ಹೆರಾಲ್ಡ್

ಶಾಂತಾರಾಮರು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಕೂಡಲೆ ಅರ್ಥರ್ ರ‍್ಯಾಂಕ್ ಎಂಬ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಬಂಡವಾಳಗಾರರಿಗಾಗಿ ಹಿಂದೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವರೆಂದು ವದಂತಿಹಬ್ಬಿದೆ.

—ಪಿಕ್ಚರ್ ಪೋಸ್ಟ್.

ನೀಚಾನಗರ್

ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಕಾನಸ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿತ್ರಪ್ರದರ್ಶನೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 'ನೀಚಾನಗರ್' ಎಂಬ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಈ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಾಲ್ಕು ಉತ್ತಮ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದೆಂದು ಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಬಹುಮಾನವೂ ಸಹ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

—ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್.

ರೇಮುಂಡ್ ಬಾರ್ಕ್ಯ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ದೇಶದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚಿತ್ರ ವಿಮರ್ಶಕರು. ಇವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪರವಾಗಿ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿತ್ರಪದರ್ಶನೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 'ನೀಚಾನಗರ್' ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. "........ 'ನೀಚಾನಗರ್', ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಟನಟಿಯರಿಂದ ಅಭಿನಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, ಸತ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕದೃಶ್ಯ. ಹಿಂದೂದೇಶದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನೈಜತೆಯೊಂದಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇದು ಎಲ್ಲ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿಸಿದೆ. ಈ ಚಿತ್ರದಮಟ್ಟ ತುಂಬಾ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಮತ್ತು ಗಮನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ........'

ಕೃಷ್ಣಲೀಲಾ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ರತ್ನಮಾಲಾ

ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. 'ಸತ್ತು ಹೋದ ತನ್ನ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು ತಾಯಿ ರೋದಿಸುವ ಆ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲಾರೆ.'

—ಫೋರಂ.

ನವ ಭವಿಷ್ಯ

ನವಂಬರ್ ೧೯೪೬

[ಜ್ಯೋತಿಷ ಚೂಡಾಮಣಿ]

ಮೇಷ : ನಿಮ್ಮ [illegible]

ವೃಷಭ : [illegible]

ಮಿಥುನ : [illegible]

ಕರ್ಕ : [illegible]

ಸಿಂಹ : [illegible]

ಕನ್ಯಾ : ನೌಕರಿಂಧಂದೆ, ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಟೋಪಿ. ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ಉದಾಸೀನ, ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತೆ.

ತುಲಾ : ನೀವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆಂದು [illegible] ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ದುಡ್ಡು ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಲಾಸಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಐಶ್ವರ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ.

ವೃಶ್ಚಿಕ : ನಿಮಗೆ ನವಗ್ರಹಗಳಿಗಿಂತಲೂ [illegible] ಶತ್ರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿಮ್ಮ [illegible] ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಿಕಟ್ಟುವ [illegible].

ಧನು : ಈ ಮಾಸ [illegible] ಸಂಪಾದನೆ [illegible], [illegible]

ಮಕರ : [illegible] ಕೊಂಡರೆ. [illegible] ಅವರು [illegible]

ಕುಂಭ : [illegible]

ಮೀನ : [illegible]

[illegible]

ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಮದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಉಮಾ ಟರ್ಕಿ—

ರೆಡ್ ಆಯಿಲ್

50% 70% 100%

ಈ ಎಲ್ಲ ತರಹೆಯೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.

: ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ :

ಉಮಾ ಕೆಮಿಕಲ್ ಅಂಡ್
ಅಲ್ಲಿಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್

ಹೊಸ ತರಗುಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

चि. म. वीरभद्रशर्मा. नीलगिरि

ಧರ್ಮ ಸಂಜೀವಿನೀ

(ಕನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ)

ಕಂದ|| ಕನ್ನಡನಾಡೊಳು ಸಲಿಸಂ| ಪನ್ನ ಭಾ [illegible]
ಮುನ್ನಿನ ಧರ್ಮಾದಿಗಳಂ| ಬನ್ನಣದಿಂ [illegible]

ಸಂಪುಟ ೨] ಕ್ಷಯ ಸಂ|| ನಿಜ [illegible] [ಸಂಚಿಕೆ ೬

ಧಾರವಾಡ.

ಸಂಪಾದಕರು:—
ಯರ್. ಜಿ. ಬಸವರಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀ,
ಯಂ. ಎಸ್. ಬಸವಪ್ಪಶಾಸ್ತ್ರೀ,
ಧರ್ಮಸಂಜೀವಿನೀ ನಿಲಯ, ರಾಯಚೂರು.

ಮಾಡಲ್ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲಾ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

೫೦೫
(೫)

ವಿಷಯಗಳು.

ಕ್ಷಯಸಂವತ್ಸರವು.
ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳು.
[illegible] ನಿರಂಜನಪ್ಪ, ಸಿದ್ದಾಪುರ.
[illegible] ಹನುಮಂತರಾವ್, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.
[illegible] ವೆಂಕಟರಾವ್, ವಕೀಲ.
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

ಧರ್ಮಸಂಜೀವಿನೀ (ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

॥ ಶ್ರೀಃ ॥

ಧರ್ಮಸಂಜೀವಿನೀ

ಸಂಪುಟ ೨.] ಕ್ಷಯ ಸಂ॥ ನಿಜಚೈತ್ರ. [ಸಂಚಿಕೆ ೬.

ಶಾ॥ ವೃ॥ ಶ್ರೀಮದ್ಧರ್ಮ ಪರಂಪರಾಪ್ರಣಯಿನೀ ಸತ್ಕಾರ್ಯ ಸಂವರ್ಧಿನೀ।
ಸತ್ಕಾಮೋತ್ಕರಪೂರಣೀ ಪ್ರವಿಲಸನ್ಮೋಕ್ಷಾಧ್ವ ಸಂದರ್ಶಿನೀ॥
ಅನ್ಯೇಷೂತ್ತಮ ಭವ್ಯಕಾರ್ಯನಿವಹೇಷ್ವೌತ್ಸುಕ್ಯ ಸಂಪಾದಿನೀ।
ಸೇಯಂ ಸಾಧುಸಮಾರ್ಜನೀಯ ವಿಷಯಾಸದ್ಧರ್ಮಸಂಜೀವಿನೀ ॥೧॥

——:೦:——

ಕ್ಷಯ ಸಂವತ್ಸರವು

ಜಗದೀಶ್ವರನು ನಾನಾ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ನಾನಾ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಮೂಲಕಾರಣನಾಗಿರುವನೋ ಹಾಗೆ ಆತನಿಂದ ಸೃಷ್ಟವಾದ ಕಾಲತತ್ತ್ವವಾದರೂ ಜಗತ್ತಿನಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಕಲರು ಈಶ್ವರಾಧೀನರು ಮತ್ತು ಕಾಲಾಧೀನರು ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ರೂಢಿಯುಂಟು. ಈಶ್ವರನ ಪರಿಣಾಮವು ಯಾರಿಂದಲೂ ನಿರ್ಧರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಾರದು. ಆದರೆ ಕಾಲದ ಪರಿಣಾಮವು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ—ಒಂದುವೇಳೆ ರೆಪ್ಪೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುವಷ್ಟು ಕಾಲವು ನಿಮೇಷವೆನಿಸುವದು; ೧೮ ನಿಮೇಷಗಳಾಗಲು ೧ ಕಾಷ್ಠೆ; ೩೦ ಕಾಷ್ಠೆಗಳಾಗಲು ೧ ಕಲೆ; ೩೦ ಕಲೆಗಳಾಗಲು ೧ ಕ್ಷಣ; ೧೨ ಕ್ಷಣಗಳಾಗಲು ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತ, ೩೦ ಮುಹೂರ್ತಗಳಾಗಲು ಹಗಲಿರುಳು ಕೂಡಿದ ೧ ದಿವಸ; ೧೫ ದಿವಸಗಳಾಗಲು ೧ ಪಕ್ಷ; ೨ ಪಕ್ಷಗಳಾಗಲು ೧ ಮಾಸ, ೧೨ ಮಾಸಗಳಾಗಲು ೧ ವರ್ಷ. ಪ್ರಭವ ಮೊದಲಾಗಿ ಕ್ಷಯಕಡೆಯಾಗಿ ಇರುವವೇ ೬೦ ವರ್ಷಗಳು. ಪುರುಷನ ಆಯುಷ್ಯವು ೧೦೦ ವರ್ಷದ್ವಾಗಿದ್ದರೂ ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬನು ಹುಟ್ಟಿ ೬೦ ವರ್ಷ ಬಾಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪರಮಾತ್ಮ ವಾಚಕವಾದ ಯಜಮಾನಶಬ್ದದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಕರೆಯುವರೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯಶರೀರಕ್ಕೆ ಕಾಲದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಗೌರವವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿರುವದೆಂಬುದು

ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಭವಾದಿಯಾದ ೬೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ೨೦ ವರ್ಷಗಳು ಉತ್ತಮಗಳೆಂತಲೂ, ಆಮೇಲೆ ೨೦ ವರ್ಷಗಳು ಮಧ್ಯಮಗಳೆಂತಲೂ, ಕಡೆಯ ೨೦ ವರ್ಷಗಳು ಕನಿಷ್ಠಗಳೆಂತಲೂ, ಅವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಕನಿಷ್ಠ ಫಲಗಳನ್ನೇ ಕೊಡುವವೆಂತಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಇತ್ತಿತ್ತ ಕಡೆಯ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಬರಗಾಲವೂ, ನಾನಾವಿಧಗಳಾದ ಸೋಂಕುರೋಗ (ಪ್ಲೇಗು, ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಮುಂತಾದವು) ಗಳೂ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಕಾದಾಟವೂ, ಸ್ವದೇಶದ ಕೋಲಾಹಲವೂ, ಪರಸ್ಪರ ಜಾತಿಗಳ ಅಸೂಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಸುಖಕ್ಕೆಂತಲೂ ಬರಿಯ ದುಃಖವನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ [illegible] ಕ್ಷಯಸಂವತ್ಸರವು ತನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಫಲವನ್ನೇ [illegible] ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೂ ಈ ಸಂವತ್ಸರದ [illegible] ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬಂದುದರಿಂದ ಜಗತ್ತಿಗೆ [illegible] ಕ್ಷಯಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಸ್ಯಾಧಿಪತಿ ಶುಕ್ರ, ಧಾನ್ಯಾಧಿಪತಿ ಬುಧ, ಮೇಘಾಧಿಪತಿ [illegible] ರಸಾಧಿಪತಿ [illegible] ನೀರಸಾಧಿಪತಿ ಗುರು, ಅರ್ಘಾಧಿಪತಿ [illegible] ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಿರುವರು. [illegible] ಪ್ರವೇಶವಾಗುವದು. [illegible] ಪ್ರವೇಶಿಸುವದು. [illegible] ಈ ಮೊದಲಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ [illegible]

[illegible]

ಧರ್ಮಸಂಜೀವಿನಿಯ ಸಂಚಿಕೆಯು ಕ್ಷಯ ಸಂವತ್ಸರದ ಅಧಿಕ ಚೈತ್ರಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾಚಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅನ್ನುತ್ತಿರಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೨ ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಆಗುವದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ೧೩ ಸಂಚಿಕೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಂಗ್ಲೀಷ ತಿಂಗಳುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಸಂಗವು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗಾಗಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯುಂಟಾದರೂ ಚಿಕ್ಕವಳಾದ ಸಂಜೀವಿನಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಖರ್ಚನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಹೇಗೆ ಬಂದೀತು? ಆ ಕಾರಣ ೨ನೆಯ ಸಂಪುಟದ ೬ನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಈ ನಿಜ ಚೈತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಧರ್ಮಸಂಜೀವಿನಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾದ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಚಯವು ಕೂಡಾ ಒಂದು ಕಾರಣವೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರಂತೆ ಅನಂತ ಜನರ ಲೇಖಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಲೇಖಕರ ಲೇಖಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದವಶದಿಂದ ತೋರಿಬರುವ ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಸಂಪಾದಕರು ಹೊಣೆಗಾರರಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

ರಥೋತ್ಸವ

ಕ್ರಿಯಾಸಿದ್ಧಿಯಿಂದ ಮಹಿಮಾತಿಶಯವನ್ನು ತೋರಿ ಈ ಲೋಕದ ಉದ್ಧಾರಕೃತಿಯನ್ನೆಸಗಿದ ಮಹಾನುಭಾವರು ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಆಗಿಹೋಗಿರುವರು. ಅಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದ ಸಹಜ ವಿರಕ್ತರೆನಿಸಿದ ನೀರಡಗುಂಭ ಪಶ್ಚಿಮಾದ್ರಿಮಠದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳ ರಥೋತ್ಸವವೂ ತದಂಗಭೂತವಾದ ಗಣಾರಾಧನೆಯೂ ಗತಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಬ|| ೩ ದಿವಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಮತ್ತು ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಬಂದು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಸಮಸ್ತ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಭಕ್ತಿ-ಜ್ಞಾನ ಬೋಧಕಗಳಾದ ಶಿವಭಜನ ಕೀರ್ತನಗಳು ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಜರುಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಸಮಾಜಾಭಿಮಾನಿ.

ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಭವಾದಿಯಾದ ೬೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ೨೦ ವರ್ಷಗಳು ಉತ್ತಮಗಳೆಂತಲೂ, ಆಮೇಲೆ ೨೦ ವರ್ಷಗಳು ಮಧ್ಯಮಗಳೆಂತಲೂ, ಕಡೆಯ ೨೦ ವರ್ಷಗಳು ಕನಿಷ್ಠಗಳೆಂತಲೂ, ಅವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಕನಿಷ್ಠ ಫಲಗಳನ್ನೇ ಕೊಡುವವೆಂತಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರಂತೆ ಇತ್ತಿತ್ತ ಕಡೆಯ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಬರಗಾಲವೂ, ನಾನಾವಿಧಗಳಾದ ಸೋಂಕುರೋಗ (ಪ್ಲೇಗು, ಇನ್‌ಫ್ಲ್ಯುಯೆಂಜಾ ಮುಂತಾದವು) ಗಳೂ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಕಾದಾಟವೂ, ಸ್ವದೇಶದ ಕೋಲಾಹಲವೂ, [illegible] ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಸುಖಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ದುಃಖವನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ [illegible] ಕ್ಷಯಸಂವತ್ಸರವು ತನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಫಲವನ್ನೇ [illegible] ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೂ ಈ [illegible] ಬರುವುದರಿಂದ ಜಗತ್ತಿಗೆ [illegible] ಕ್ಷಯಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ [illegible] ಬುಧ, [illegible] ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆಗುವರು. [illegible] ಪ್ರವೇಶವಾಗುವದು. [illegible] ಪ್ರವೇಶವಿಸುವದು. [illegible] ಈ [illegible] ಕಾರಣಗಳಿಂದ [illegible]

[illegible]

ಧರ್ಮಸಂಜೀವಿನಿಯ ಸಂಚಿಕೆಯು ಕ್ಷಯ ಸಂವತ್ಸರದ ಅಧಿಕ ಚೈತ್ರಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾಚಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅನ್ನುತ್ತಿರಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೨ ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಆಗುವದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ೧೩ ಸಂಚಿಕೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಂಗ್ಲೀಷ ತಿಂಗಳುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಸಂಗವು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗಾಗಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯುಂಟಾದರೂ ಚಿಕ್ಕವಳಾದ ಸಂಜೀವಿನಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಖರ್ಚನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಹೇಗೆ ಬಂದೀತು? ಆಕಾರಣ ೨ನೆಯ ಸಂಪುಟದ ೬ನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಈ ನಿಜ ಚೈತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಧರ್ಮಸಂಜೀವಿನಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾದ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಚಯವು ಕೂಡಾ ಒಂದು ಕಾರಣವೇ ಆಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಅನಂತ ಜನರ ಲೇಖಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಲೇಖಕರ ಲೇಖಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದವಶದಿಂದ ತೋರಿಬರುವ ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಸಂಪಾದಕರು ಹೊಣೆಗಾರರಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

ರಥೋತ್ಸವ

ಕ್ರಿಯಾಸಿದ್ಧಿಯಿಂದ ಮಹಿಮಾತಿಶಯವನ್ನು ತೋರಿ ಈ ಲೋಕದ ಉದ್ಧಾರಕೃತಿಯನ್ನೆಸಗಿದ ಮಹಾನುಭಾವರು ವೀರಶೈವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಆಗಿಹೋಗಿರುವರು. ಅಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದ ಸಹಜ ವಿರಕ್ತರೆನಿಸಿದ ನೀರಡಗುಂಭ ಪಕ್ಷಿಮಾದ್ರಿಮಠದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳ ರಥೋತ್ಸವವೂ ತದಂಗಭೂತವಾದ ಗಣಾರಾಧನೆಯೂ ಗತಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಬ|| ೩ ದಿವಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಮತ್ತು ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಬಂದು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಸಮಸ್ತ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಭಕ್ತಿ-ಜ್ಞಾನ ಬೋಧಕಗಳಾದ ಶಿವಭಜನ ಕೀರ್ತನಗಳು ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಜರುಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಸಮಾಚಾರದಾತಾ.

ಬಸವ ಜಯಂತಿ.

ವೀರಶೈವರು ಪುಣ್ಯಾತಿಶಯನಾದ ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರನ ಜಯಂತಿಯ ದಿನವನ್ನು ಹಬ್ಬದಂತೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರಣ ಅದು ಈ ವರ್ಷದ ವೈಶಾಖ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ ಬಿದಿಗೆಗುರುವಾರ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದದರಿಂದ ಪಟ್ಟಣ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೀರಶೈವರು ಆ ದಿನ ತಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲತನದ ವೃಷಭಾದಿಗಳನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸಿ ಪವಿತ್ರತೆಯಿಂದ ಜಂಗಮಾರ್ಚನೆ, ವೃಷಭ ಪೂಜೆ, ಶಿವಪುರಾಣ ಕೀರ್ತನ ಶ್ರವಣ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಜರುಗಿಸಿ ಧನ್ಯರಾಗಬೇಕು.

ಶಿವಯೋಗಮಂದಿರದ ಜಾತ್ರೆ.

[illegible] ಶು|| [illegible] ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ [illegible] ಮಹಾ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ [illegible] ಶ್ರೀ ಶಿವಯೋಗಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷದಂತೆ ಜಾತ್ರೆ ಜರುಗಿತು. ಆ ದಿನ [illegible] ಜಂಗಮ ಪಾದಪೂಜೆಯು, [illegible] ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಶಿವಶಿವ [illegible] ಗಂಟೆಯಿಂದ ಶಿವಕೀರ್ತನವು ಜರುಗಿತು. [illegible] ಧಾರ್ಮಿಕ, ನೈತಿಕ, [illegible] ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು [illegible] ಜರುಗಿದವು. [illegible] ಆಯಿತು. [illegible]

[illegible]

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ ಧಾರವಾಡ.

ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ರೇಣುಕಾಚಾರ್ಯರ ರಥೋತ್ಸವವು.

ವೀರಶೈವ ಜಗತ್ತಿನ ಮುಕ್ತಿಸ್ಥಾನವೆನಿಸಿದ ಶ್ರೀಮದ್ರಂಭಾಪುರಿ ವೀರಸಿಂಹಾಸನ ಮಹಾ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಠದಲ್ಲಿ ಅನಾದಿಯಿಂದಲೂ ನಡೆದುಬಂದ ಶ್ರೀಮಜ್ಜಗದ್ಗುರು ರೇಣುಕ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರ ಜಯಂತಿಯ ರಥೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಮಹಾ ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಶ್ರೀಮುಖವನ್ನಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ಜಗದಾಚಾರ್ಯ ಚರಣ ಸೇವಾಭಿಲಾಷಿಗಳಾದ ನಾನಾ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಚರಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಪಂಡಿತರು, ಕವಿಗಳು, ಶೆಟ್ಟರು, ಗೌಡರು, ಸಾವುಕಾರರು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಮಹಾಶಯರು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಉತ್ಸವಾರಂಭವಾಗಿ ಫಾಲ್ಗುಣ ಶು|| ೧೪ ಶುಕ್ರವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯಸ್ವಾಮಿಗೆ ಏಕಾದಶ ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕ ಪೂರ್ವಕ ಸಹಸ್ರ ಬಿಲ್ವಾರ್ಚನೆಯೂ, ಮಹಾ ಸಂತರ್ಪಣೆಯೂ ನಡೆದು, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಘಾ ನಕ್ಷತ್ರ ಪ್ರವೇಶಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೈದಿಕರ ವೇದಘೋಷದಿಂದಲೂ, ಭಕ್ತಮಾಹೇಶ್ವರರ ಸಮುದಾಯದ ಜಯಜಯ ಘೋಷದಿಂದಲೂ, ನಾನಾ ವಿಧಗಳಾದ ವಾದ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಶ್ರೀ ಬ್ರಹ್ಮರಥೋತ್ಸವವು ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿತು. ಉಳಿದಾದ ಉತ್ಸವಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಮರುದಿವಸ (ತಾ|| ೨೭-೨-೨೬) ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಶಿವಾನಂದ ರಾಜೇಂದ್ರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತು ಮಹಾಜನಗಳು ಸಭೆಸೇರಿದರು. ಮೊದಲು ತುಂಕೂರಿನ ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಾವು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ಸ್ತುತಿಪರಗಳಾದ ಪದ್ಯಮಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಪಠಿಸಿದನಂತರ ಸಮಯೋಚಿತಗಳಾದ ಕೆಲವು ಭಾಷಣಗಳು ಜರುಗಿದವು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ವೇಳೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಸಭಿಕರನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ, ಶ್ರೀ ಮಹಾ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಪುನಃ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಭೆ ಸೇರಿತು. ಸಮಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾದ ಕೀರ್ತನವೂ ಆಯಿತು. ತದನಂತರ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರು ತಮ್ಮ ಅಮೃತವಾಣಿಯಿಂದ ವೈದಿಕ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಮಠ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿಯೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಚಾಚಾರ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನಾ ಪ್ರಾಂತಗಳ ವೀರಶೈವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಾ|| ೨೨-೪-೧೯೨೬ ರ ರೊಳಗಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ, ನಾನಾ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪ್ರಮುಖರು ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ, ನೊಬಲಗನ್ನು

ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಜವಾ ಹಿಡಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂತಲೂ ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ತರೂ ಅತ್ಯಾದರದಿಂದ ಸಮ್ಮತಿಸಿ ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು. ಈ ವಿಷಯಕವಾಗಿ ನಾನಾಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು ಓದಲ್ಪಟ್ಟು ಅವು ಮುಂದಿನ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕಾರ್ಯವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದನಂತರ ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರ ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಸಭೆಯು ವಿಸರ್ಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಶ್ರೀ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪಟ್ಟೋತ್ಸವಗಳು, ಮಹಾ ಸಂತರ್ಪಣೆಯೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದವು. ಭಕ್ತಜನಸಮುದಾಯವು ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರುಗಳವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, [illegible] ಧನ್ಯರಾದರು. ಮಹಾ [illegible] ಕಾಲವು.

(ಮೈ. ಸ್ಟಾರ್.

* * *

ಶಿವಭಜನಾ ಮಹೋತ್ಸವ.

[illegible]

ಕಲ್ಲೂರು ವೇದಮೂರ್ತಿ ಸೂಗೂರು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಂದ ವೇದವೇದಾಂತೋದಾಹರಣೆಗಳೊಡನೆ ಸರಸವಾಗಿಯೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಶಿವಕೀರ್ತನೆಯಿಂದಲೂ ಶಿಲಾಪೂರದ ಆಡಿವಯ್ಯಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವಂತೆ ಬೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬ್ರಹ್ಮಜಿಜ್ಞಾಸದಿಂದಲೂ, ವೇ|| ಜಾನೇಕಲ್ಲು ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಾಂತಿ ಸಿದ್ಧರಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಂದ ವಿಧ್ಯುಕ್ತಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹೋಮ, ನೂತನ ಬಸವೇಶ್ವರಸ್ಥಾಪನ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕಾದಿ ಶಿವಕಾರ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಮಲೆಮರಿ ಹಂಪಯ್ಯನವರಿಂದ ಹಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮೃದುಮಧುರ ಗಾನದಿಂದಲೂ, ಭಾಷಣಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಪುರಾಣಶ್ರವಣದಿಂದಲೂ ಅತಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆದು ಮಾಘ ಬ|| ೩೦ ಶುಕ್ರವಾರದಲ್ಲಿ ಮಹಾಗಣಾರಾಧನೆಯು ಜರುಗಿ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಜಂಬುಕೇಶ್ವರನ ರಥೋತ್ಸವವು ಅನಂತವಾದ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಲಶ ಕನ್ನಡಿಗಳಿಂದಲೂ ವೇದಘೋಷದಿಂದಲೂ ಸಮ್ಮುಖ ಬಸವೇಶ್ವರನಲ್ಲಿಗೆ ನಡೆದು ಪುನರಾಗಮನವು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಜಂಬುಕೇಶ್ವರನ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಲಪಿತು. ಈ ಮಹೋತ್ಸವಕಾರ್ಯದರ್ಶನಾಧಿಕದಿಂ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುವೆವೆಂದು ಆಗಮಿಸಿದ ನಿಖಿಲ ಪ್ರಮುಖ ಜನಸ್ತೋಮದಿಂದಲೂ ಮಹಾರಾಜಶ್ರೀ ಹರವಿ ಮಾಲಿ ಪಟೇಲ್ ಬಸವನಗೌಡರು ಸರ್ವಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರಾಗಿ ನಿಂತು ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸುಧಾರಣೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ತಾರತಮ್ಯವರಿತು ನಡೆದುದರಿಂದಲೂ ಈ ಮಹೋತ್ಸವವು ಅತಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ದಂಭರಹಿತವಾಗಿ ಸಾಂಗವಾದ ನಂತರ ಮಾರನೇ ದಿವಸ ಅಂದರೆ ಫಾಲ್ಗುಣ ಶು|| ೧ ಶನಿವಾರದ ದಿವಸ ಸರ್ವ ವಿದ್ವಾಂಸಮಂಡಳಿಗೂ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೂ ಅನಂತ ಸಾಧುಗಳಿಗೂ ಪರಮಾನಂದವಾಗುವಂತೆ ಧರ್ಮಿಷ್ಠರಾದ ಶ್ರೀಮಂತ ಹಂಪನಗೌಡರಿಂದ ಯಥೋಚಿತ ಸಂಭಾವನೆಯುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.–ಅಹೋ! ಲೋಕಬಾಂಧವರೇ, ನೀವೆಲ್ಲ ಇಂಥಾ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳಂ ಮಾಡಿ ಧರ್ಮಕೀರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ. ಈ ಶಿವಭಜನಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ನಡೆಸಿದ ನೀರುಮಾನವಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಹಂಪನಗೌಡರಿಗೂ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರಾದ ಹರ್ವಿ ಮಾಲೀ ಪಟೇಲ್ ಬಸವನಗೌಡರಿಗೂ, ಸಹಕಾರಿಯಾದ ವಿದ್ವಾಂಸಮಂಡಳಿಗೂ, ಶಿವಭಜನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನೋಡಿದ ಪರಮಭಕ್ತರಿಗೂ ಶ್ರೀ ಜಂಬುಕೇಶ್ವರನು ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡಲೆಂದು ಕೈಯೆತ್ತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೈ. ಸ್ಟಾ.

ಮಹಾಗಾಂವ ಪಂಚಾಂಗ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಾಂತಿ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಪಾಠಶಾಲಾ, ಮಹಾಗಾಂವ ಇವರ ಕನ್ನಡ ಪಂಚಾಂಗವು ನಿಜಾಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದನೆಯದಾಗಿದೆ. ಇದು ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವದು. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ನಿಜಾಂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಪಂಚಾಂಗಗಳು ಇವರ ಮಾದರಿಯನ್ನೇ ಅನುಕರಿಸುವವು. ಇವರು [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಕ್ರಮವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವವರೊಳಗೆ ಗಣಿತದಲ್ಲಿ [illegible] ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮ [illegible] ಇವರ ಪಂಚಾಂಗದ ಫಲಗಳು ಇವರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪಂಚಾಂಗವು [illegible] ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಷಯಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

* * *

ಆರೋಗ್ಯ ಚಂದ್ರಿಕೆ.

[illegible]

[illegible]

ಪ್ರಮುಖರ ಕಾಕದೃಷ್ಟಿಯು.

ಲೇಖಕ:— ನಿರಂಜನಪ್ಪ, ಸಿದ್ದಾಪುರ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರು, ಕೇರಿ, ಮನೆ, ಮಠ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖರು ಬೇಕು. ಪ್ರಮುಖರಿರುವ ಊರು, ಕೇರಿ, ಮನೆ, ಮಠಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಸೂತ್ರಗಳಾಗಿಯೂ, ಶ್ಲಾಘನೀಯಗಳಾಗಿಯೂ ಜರುಗುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಮುಖರಿಲ್ಲದ ಊರು, ಕೇರಿ, ಮನೆ, ಮಠಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳು ಎಳುಬೀಳಾಗಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರಿಂದ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಪ್ರಮುಖರೆಂಬುವರನ್ನು ಸೂತ್ರಧಾರಕರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಮುಖರೆಂಬುವರು ಎಂಥವರು, ಯಾವ ತರಹದವರು, ಹೇಗಿರುವರು, ಎಂಥವರಿಂದ ಎಂಥಾ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವದು ಪ್ರಸ್ತುತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಪುರುಷರು ಸಾತ್ವಿಕ ಗುಣದವರೋ ಸಾರಾಸಾರ ವಿಚಾರಪರರೋ, ಪುಣ್ಯದ ಪ್ರೇಮ, ಪಾಪದ ಭಯವುಳ್ಳವರಾಗಿರುವರೋ, ತಮ್ಮಂತೆ ಇತರರನ್ನು ಬಗೆಯುವರೋ, ತಾವು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸಿ ಉಳಿದವರಿಗೆ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವರೋ, ಪರೋಪಕಾರವನ್ನೇ ತಮ್ಮಧ್ಯೇಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರೋ, ಪರರ ಹೊನ್ನು, ಹೆಣ್ಣು, ಮಣ್ಣು (ಭೂಮಿ)ಗಳನ್ನು ವಿಷದಂತೆ ಭಾವಿಸಿ ಅವಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕದಿರುವರೋ, ಅನ್ಯರ ಬೈಗುಳನ್ನು ಸಹಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಾದಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿರುವರೋ, ಸಾವಿರ ಕಷ್ಟಗಳು ಒದಗಿದರೂ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವರೋ, ದಯಾಧರ್ಮ ಉಳ್ಳವರೋ, ಅಂಥವರಿಗೇನೆ ಪ್ರಮುಖರೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇವೇ ಪ್ರಮುಖರ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ಇಂಥವರಿಂದಲೇ ಊರು, ಕೇರಿ, ಮನೆ, ಮಾರುಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವವಲ್ಲದೆ ಅವರಿದ್ದ ದೇಶಗಳು ಸುಧಾರಣೆಯ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದುವವು. ಇಂಥಾ ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರಮುಖರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಕಾಲೂರಿ ಬಂದ ದುಷ್ಟರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಾವೇ ತಿರುಗಿ ಹೋಗುವರು. ಇಂಥವರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧವಾಗಲಿ, ಅಪರಾಧಿಗಳಾದ ಜನವಾಗಲಿ ಸಿಕ್ಕದಿರುವದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಸುಮ್ಮನೆ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪರಿಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಪಾರುಗಾಣುತ್ತಿರುವವು.

ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುವದರಿಂದ ಪ್ರತಿಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಸುಖಶಾಂತಿಗಳು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವವು. ಇದು ಪ್ರಮುಖ ಜನದ ಪ್ರಭಾವವು; ಪ್ರಮುಖರೆಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಕೀರ್ತಿಯು. ಈಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಊರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಜನರು ಹಾಗಿರದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಯಾವ ಊರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಜನರಿಗೆ ಇವರಿಂದ ಸುಖವಾಗುವದು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಲಿ, ಸುಖಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಷ್ಟಪರಂಪರೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾವೆ. ಹೀಗೆ ಕಷ್ಟಪರಂಪರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಜನವು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಈ ನವಯುಗದ ಪ್ರಮುಖರೆನಿಸುವವರ [illegible] ಒಳ್ಳೇ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರೆಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ [illegible] ತೀರಬೇಕೆಂಬುದೇನು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. [illegible] ಸಾಕು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು [illegible] ಪ್ರಮುಖರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ನಿಮಿತ್ತ [illegible] ಒಬ್ಬ ಮನು[illegible] ಇಂದಿಲ್ಲಾ [illegible] ತಲೆಯೆತ್ತಿ [illegible]

[illegible]

'ಸಮೂಲಂ ಪ್ರವಿನಶ್ಯತಿ' ಎಂದೆನಿಸಿಬಿಡುವನು. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಪೂರಾ ಪ್ರಮುಖನಾದನು.

ಆಗ ಇಂಥಾ ಪ್ರಮುಖನ ವಾಗ್ಬಾಣಗಳು ಎಲ್ಲಿಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವವು. ಇವನ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿಯುವವು. ದುರ್ಬಲರಾದವರು ಇವನ ಕೈ ಗೊಂಬೆಯಂತೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವರು. ಈ ವಿಧದ ವಿಪರೀತ ಗುಣದ ಪ್ರಮುಖರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವರು. ಅಥವಾ ಹೇಳಿದ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದ ಗುಣವಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಕುಂತಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯವಿಲ್ಲೆಂಬಂತೆ ಹಾಗೂಹೀಗೂ ಈ ನವಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಹಜ ವರ್ತನದ ಸಭ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖತ್ವವಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ವಿಪರೀತ ಗುಣಮಣಿಮಂಡನರಾದ ಪ್ರಮುಖರು ಮಠವನ್ನು ಮನೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವರು; ಮನೆಯನ್ನು ಮಠವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವರು ! ಕುಲವಂತರನ್ನು ಕುಲಹೀನರನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವರು; ಕುಲಗೇಡಿಗಳನ್ನು ಕುಲವಂತರನ್ನಾಗಿ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುವರು! ತಮಗೆ ಸರಿಬಾರದ ದೊಡ್ಡವರನ್ನು ಹಳಿಯುವರು; ತಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ಕಾಯುವ ಅಲ್ಪರನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸುವರು. ತಾವು ಆಡುವದೇ ನೀತಿಯೆಂಬರು; ಇತರರಾಡುವದು ದುರ್ನೀತಿಯೆಂಬರು. ತಮ್ಮ ಕೆಡುಕು ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಳಿತೆಂಬರು; ಇತರರ ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೆಡಕೆಂದು ಎಣಿಸುವರು. ತಮ್ಮ ನಡತೆಯು ಸದಾಚಾರವೆಂಬರು; ಇತರರ ಸಭ್ಯವರ್ತನಕ್ಕೆ ದುರಾಚಾರವೆಂಬರು. ತಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಯುಕ್ತವೆಂಬರು; ಅನ್ಯರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಅಯುಕ್ತವೆಂಬರು. ನೂರು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮದನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವರು; ಪರರದನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವರು. ಸರಕಾರದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪು ಬಿದ್ದು ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಆರು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಶಿಕ್ಷೆಹೊಂದಿ ಬಂದರಂತೂ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಇವರಿಗೆ ಬಲಬಂದಂತಾಗುವದು. ನಾವು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಇಷ್ಟಾದರೆ ಆಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ನುಡಿಯುವರು. ಆಗ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಯಿಸಿದ ಗೂಳಿಯಂತೆ ಕಂಡವರಮೇಲೆ ಕಾಲು ಕೆದರುವರು. ಹಾಯಿ ! ಹಾಯಿ! ಇಂಥವರಿಂದ ಕುಲಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಊರುಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಮಠಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸಹೋದರ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿ, ಗಂಡಹೆಂಡರಲ್ಲಿ, ತಂದೆಮಕ್ಕಳುಗಳಲ್ಲಿ, ಗುರುಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ, ಗುಡಿಗುಂಡಾರ, ಕೆರೆ, ಭಾವಿ, ಹೊಲ, ಗದ್ದೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿದ ಕ್ಷುದ್ರಕಲಹಗಳೇ ಪರ್ವತಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲ್ಪಟ್ಟು ತನ್ಮೂಲಕ ವಾದಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳ ಅರ್ಥಪ್ರಾಣಗಳು ಹಾಳಾಗಿ

ಇಹಪರಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲದ ಅನರ್ಥಕೋಟಿಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವವು. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ದೇಶ, ನಮ್ಮ ಕುಲ, ನಮ್ಮ ಜಾತಿ, ನಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತು, ನಮ್ಮ ಗೌರವಗಳು ದಿನೇದಿನೇ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿವೆ. ಐಕ್ಯವೆಂಬ ಲೋಕೋತ್ತರ ಗುಣವು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರದೇಶ ಗಮನವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಇತರ ದೇಶಗಳವರು ಯಾವ ವಿದ್ಯೆ, ಯಾವ ಸಾಹಸ, ಯಾವ ಐಕ್ಯ, ಯಾವ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಸ್ವರ್ಗದ ಸುಖವನ್ನೇ ಈ ಮಾನವ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವರೋ, ಅದೇ ಮಾನವ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾವಿನ್ನು ಪರಲೋಕದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗುವ ಸಾಧನಗಳೊಡನೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುವರೆಂದರೆ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಮಾತಲ್ಲವೇ? ಸಾಕು ಸಾಕು! ಪ್ರಮುಖಜನರೇ, ನಿಮ್ಮ [illegible] ಕಡೆಗೆ [illegible] ಹಾಕಿರಿ. ಇಹಪರಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲದ ನಿಮ್ಮ ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನು ದೂರದಲ್ಲಿಡಿರಿ. ಭಾರತಮಾತೆಯ ಮಾನವ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಹೋದರರೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಿ. ಅವರ ಅಭ್ಯುದಯವೇ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯುದಯ, ಅವರ ಸೌಖ್ಯವೇ ನಮ್ಮ ಸೌಖ್ಯ; ಅವರ ಹಾನಿಯೇ ನಮ್ಮ ಹಾನಿಯೆಂದು ತಿಳಿದು ನಿಮ್ಮ [illegible] ಕಪಟ ಕುತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿರಿ. [illegible] ಕಲಹವಾಡುವದು [illegible] ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪಿಗೆ [illegible] ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರಮುಖರು [illegible] ಜವಾಬ್ದಾರಿ [illegible] ಬಿಟ್ಟು [illegible]

ಓಂ

ಲಿಂಗಸುಗೂರಿನ ಬಾಲಮಿತ್ರ ಸಮಾಜದ ರಿಪೋರ್ಟು

ನೈಜಾಮ ಇಲಾಖೆಯ ಜಿಲ್ಹೆ ರಾಯಿಚೂರ ಪೈಕಿ ಲಿಂಗಸುಗೂರು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ "ಬಾಲಮಿತ್ರ ಸಮಾಜ" ಎಂಬ ಸಂಘವು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ೪-೫ ವರುಷಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಹತ್ತಿದೆ. ಇದುವರಿಗೂ ಈ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಕೆಲವು ಅನಾನುಕೂಲತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ರಿಪೋರ್ಟ ಲೇಖನ ಕೆಲಸವು ನನ್ನಕಡೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಸುದೈವಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗು ಈ ರಿಪೋರ್ಟನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸುವೆನೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನಕೊಟ್ಟ ಪ. ಬಸವಪ್ಪಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಅಭಿನಂದನವನ್ನು ಈ ಕಮಿಟಿಯು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶ, ಜಾತಿ, ಭಾಸೆ, ಸಮಾಜವು ಸುಧಾರಿಸಿ ಏಳ್ಗೆ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಆಯಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾಚನಾಲಯಗಳು ಇರುವದು ಅವಶ್ಯವದೆ. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಪುಲ ವಾಚನಾಲಯಗಳು ಇಲ್ಲವೋ, ಆ ದೇಶವು ಎಂದೂ ಸುಧಾರಿಸಲಾರದು. ಜನರಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮ ಬೆಳಿಸುವದೂ ಮತ್ತು ಜನರ ನೈತಿಕ-ಧಾರ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದೂ ವಾಚನಾಲಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಭಾಷಾಸುಧಾರಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ವಾಚನಾಲಯಗಳು ಬೇಕೇಬೇಕು. ಯಾವ ಭಾಸೆಯಲ್ಲಿ ವಾಚನಾಲಯಗಳಿಲ್ಲವೋ, ಆ ಭಾಷೆಯು ಎಂದೂ ಏಳ್ಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲಾರದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ವಾಚನಾಲಯಗಳು ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಾಧನೀಭೂತವಾಗಿರುವವು. ಹಾಗೂ, ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಚನಾಭಿರುಚಿಯನ್ನೂ, ತದ್ವಾರಾ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಭಾಷಾವಿಷಯಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ, ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಡುವವು. ಈ ವಾಚನಾಲಯಗಳ ಅಭಾವದಿಂದ ಕನ್ನಡವು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಾತೇ ಅದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಕರ್ನಾಟಕವಿದ್ದು ದೇಶಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಶೋಚನೀಯವಾದದ್ದು ವಿಷಾದನೀ ಸರಿ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಪುಲ ವೃತ್ತಪತ್ರಗಳೂ, ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಕೆಲವು ಭಾಷಾ

ಭಿಮಾನಿಗಳು ಕನ್ನಡ ವಾಙ್ಮಯದ ಸೇವೆಯನ್ನು ತನು-ಮನ-ಧನದಿಂದ ಮಾಡಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಆರ್ಥಿಕ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಹ ತೊಂದರೆಯಾಗಹತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಭಿಮಾನವು ಲುಪ್ತವಾಗಹತ್ತಿದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨-೩ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ವೃತ್ತ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಹ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನಸ್ಸು ಒಲ್ಲದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡವು ತೆಲಗು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಂತಾದ ಪರಭಾಷೆಗಳ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಜರ್ಜರವಾಗಹತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಕನ್ನಡಿಗರು ಹೀಗೆಯೇ ಸ್ವಸ್ಥರಿದ್ದರೆ ಕೂಡಲೆ ಕನ್ನಡವು ಪೂರಾ ರಸಾತಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು [illegible] ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಪರಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. [illegible] ಕನ್ನಡ [illegible] ಪರಭಾಷೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅನರ್ಥಗಳು ವಾಚನಾಲಯದ ಕೊರತೆಯಿಂದಲೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಕಾರಣ ಕನ್ನಡಿಗರು [illegible] ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕನ್ನಡ ವಾಚನಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ತದ್ವಾರಾ ಜನರಲ್ಲಿ ವಾಚನಾಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆನೇ ಈ ಭಾಷೆಯು ತನ್ನ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬಹುದು.

ಇದೇ [illegible] "ಬಾಲಮಿತ್ರ ಸಮಾಜ" ವೆಂಬ ಒಂದು [illegible]

ಈ [illegible]

ಮ|| ರಾ|| ವೆಂಕಟರಾವ—ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ

ಮ|| ರಾ|| ಗಳಾದ

(೧)	ಜಿ. ಹನಮಂತರಾವ, ವಕೀಲ.	(೫)	ಹನಮಂತರಾವ, ಕುಲಕರ್ಣಿ.
(೨)	ಯಮ್. ವೆಂಕೋಬರಾವ, ವಕೀಲ,	(೬)	ಮುದ್ರಂಗರಾವ, ಕುಲಕರ್ಣಿ.
(೩)	ಎಚ್. ವೆಂಕಟರಾವ, ವಕೀಲ.	(೭)	ಬಸಲಿಂಗಯ್ಯ.
(೪)	ಕುಪ್ಪೇರಾವ, ವಕೀಲ.	(೮)	ಲಿಂಗನಗೌಡಾ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಸದರೀ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯು ಕೂಡುವದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಬಾಲಕರ ನೈತಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಾಗುವವು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದವರು ಕಡೆಗೆ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಸರಳ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಉಪದೇಶಮಾಡುವರು, ಅಲ್ಲದೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೆಲಸಗಳಿದ್ದರೆ ಮೆಂಬರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದೊಂದಿಗೆ ಇದೇ ಕಮೀಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಅಂಥಾ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರವಾರದ ಹೊರ್ತಾಗಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಭೆ ಕೂಡುವದು.

ಈ ಸಂಘದ ಆಧಿಪತ್ಯದೊಳಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂತ್ಯಜರ ಶಾಲೆಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಸುಮಾರು ೩೦ ಹುಡುಗರು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುವರು. ಅವರಿಗೆ ದೇಶಭಾಷಾ, ನೈತಿಕ ಅಭ್ಯಾಸವು ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು. ಅಧ್ಯಾಪಕನು ಬಾವಾಸಾಬನೆಂಬ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಬಾಂಧವನಿರುವನು. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದ ಮೆಂಬರರು ಹುಡುಗರ ಪರೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮುಂದೆ ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಸ್ತರನಿಗೆ ಹೇಳುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಿ ಸಂಬಳವು ಇರುವದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳ ದೆಶೆಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯದ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕತೆ ಅದೆ. ಕಾರಣ ಯಾವತ್ತೂ ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ, ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುವ

ಸಜ್ಜನ ವಿಧೇಯ,

ಹನಮಂತರಾವ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

ಬಾಲಮಿತ್ರ ಸಮಾಜ, ಲಿಂಗಸುಗೂರ.

❧

೬೦

ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮವೇ ಪರಮಾತ್ಮ ಭಕ್ತಿಯು.

([illegible])

[illegible]

! [illegible] !

[illegible]

[illegible]

ರಿಂದಲೇ ''ಸಂತೋಷಂ ಜನಯೇತ್ ಪ್ರಾಜ್ಞಸ್ತದೇವೇಶ್ವರ ಪೂಜನಮ್'' ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತಿನ ಅನುಭವವು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು.

ಇಂಥ ಬಂಧುಬಾಂಧವರ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಅಹಂಕಾರವು ತೊಲಗಿ ಸರಳತನ, ವಿನಯ, ನಿಷ್ಕಾಪಟ್ಯಗಳು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವದು ಅಶಕ್ಯವು. ಯಾವನು ತನ್ನ ತನು-ಮನ-ಧನಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಲೋಕೋದ್ಧಾರದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಟೊಂಕ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುವನೋ, ಅಂಥವನನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸುವದೂ ಅವನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದೂ, ಅವನ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ವರ್ತಿಸುವದೂ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರಸ್ಪರರಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವೂ, ಶಾಂತಿಯೂ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರೇಮವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣವಾಗಿರುವದು ಯಾವದಾದರೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವು ಅಥವಾ ಸಮಾಜವು ಅಥವಾ ಒಂದು ಕುಟುಂಬವು ಊರ್ಜಿತಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಐಕಮತ್ಯವು, ಸತತ ಉದ್ಯೋಗವು, ಸುಖಶಾಂತಿಯು, ಕ್ಷಮಾಗುಣವು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವವು. ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಮನುಷ್ಯನು ಸುಖಶಾಂತಿಯಿಂದ ಕಾಲಕಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅವನ ಸರ್ವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವದೋ, ಅದರಂತೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಒಕ್ಕಟ್ಟು, ಶಾಂತಿ, ಸುಖ ಸಮಾಧಾನಗಳು ಬೇಕೇ ಬೇಕಾಗುವವು. ಸಮಾಜದ ಯಾವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ತನ್ನ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರೆಂತಲೂ, ತಮ್ಮ ಹಿತಚಿಂತಕರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಇದೇ ಕಾರಣ ಅನೇಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿರೋಮಣಿಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ದವಾಖಾನೆ, ಅನಾಥಬಾಲಿಕಾ ಗೃಹ, ಪಾಠಶಾಲೆ, ಅನ್ನಛತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವರು. ಈಗಿನ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಂತೂ ಪ್ರೇಮವೇ ಮುಖ್ಯ ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಮಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಅಹಿತವಮಾಡಿದರೆ, ಅಥವಾ ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ, ಅವರ ಮಾತಿನ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡದೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಸಹ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ತರಲಾಗದು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಗಳು ಬಹಳ. ''ಜಾತಿಜಾತಿಗೆ ವೈರ'' ವೆಂಬ ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿಯ ವಚನಕ್ಕೆ ಎಂದು ಅರೆದಾಳವನ್ನು ಹಚ್ಚುವ ಪ್ರಸಂಗ ಒದಗುವದೋ, ಅದೇ ಸುದಿನವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದೊಂದು ಮತದವರು ತಾವು ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂತಲೂ, ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯೇ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂತಲೂ ಬಯಸಿ, ತಮ್ಮ ಪಂಥವನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವ ಎತ್ತುಗಡೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬೇರೆ ಮತದವರನ್ನು ಕಾಲಕೆಳಗೆ ಹಾಕಿ ತುಳಿಯು

ರಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಮುಂದೆ ನೋಡುವದಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಐಕ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿರಲು ನಮ್ಮ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಜಾತಿಗಳ ದ್ವೇಷಭಾವವು ಇನ್ನೂ ಅಳಿಯದೆ ಇರುವದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಾತಿಮತ್ಸರವು ಪ್ರೇಮ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರೇಮಪೂರ್ಣ ಹೊಂದಿದ ಸುದಿನವು ಉದಯವಾಗುವದೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಇಂದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಬರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸಂಸಾರದ ಯಾವತ್ತು ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವನ್ನೇ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ವದಾ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಮಾಗಮದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುವದು. ಅಂದರೆ "[illegible] ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವತ್ತು ಜನರು ತನ್ನ ಅಣ್ಣತಂಗಿಯರಂತೆ ತೋರುವಂತೆ" [illegible] ತೋರಬಹುದು.

ಪ್ರೇಮದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇರುವದು. ಇದರ ಹೊರ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಬ್ಬರ [illegible] ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. [illegible] ಜಗಳವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ [illegible] ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ [illegible] ಕುರಿತು [illegible]

ಅಹಿಂಸಾ ಹಿಂಸೆಗಳ ಮೀಮಾಂಸ.

ಅಹಿಂಸಾ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಅತಿಪ್ರಾಚೀನವಾದದ್ದು. ಸರ್ವಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಉಲ್ಲೇಖವು ಬಹಳವಾಗಿರುವದು. ಅಹಿಂಸೆಯ ವರ್ಣನವು ಚತುರ್ಮುಖನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. (ಅಹಿಂಸಾ ಮಹತ್ವ) ಭಾರತ ಅನುಶಾಸನ ಪರ್ವದಲ್ಲಿ—

ಶ್ಲೋ॥ ಅಹಿಂಸಾ ಪರಮೋಧರ್ಮಸ್ತಥಾಹಿಂಸಾ ಪರೋದಮಃ ।
ಅಹಿಂಸಾ ಪರಮಂದಾನಮಹಿಂಸಾ ಪರಮಂತಪಃ ।
ಅಹಿಂಸಾ ಪರಮೋಯಜ್ಞಸ್ತಥಾಹಿಂಸಾ ಪರಂಫಲಂ ।
ಅಹಿಂಸಾ ಪರಮಂ ಮಿತ್ರಮಹಿಂಸಾಪರಮಂ ಸುಖಂ ॥
ಸರ್ವಯಜ್ಞೇಷುವಾದಾನಂ । ಸರ್ವತೀರ್ಥೇಷು ವಾಕುಲಂ ।
ಸರ್ವದಾನಫಲಂ ವಾಪಿನ್ನೈತತ್ತುಲ್ಯಮಹಿಂಸಯಾ ।
ಅಹಿಂಸ್ರಸ್ಯತಪೋಽಕ್ಷಯ್ಯಮಹಿಂಸ್ರೋಯಜತೇಸದಾ ।
ಅಹಿಂಸ್ರಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಯಥಾಮಾತಾ ತಥಾಪಿತಾ ।
ಏತತ್ಫಲಮಹಿಂಸಾಯಾಭಯಶ್ಚ ಕುರುಪುಂಗವ ।
ನಹಿಶಕ್ಯಾಗುಣವಕ್ತುಮಪಿವರ್ಷಶತೈರಪಿ ॥

ತಾ॥ ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಪರಮಧರ್ಮವಾಗಿರುವದು, ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಪರಮದಾನವಾಗಿರುವದು, ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಪರಮ ತಪಸ್ಸಾಗಿರುವದು, ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಪರಮ ಯಜ್ಞವಾಗಿರುವದು, ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಪರಮಫಲವಾಗಿರುವದು. ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಪರಮ ಮಿತ್ರನಾಗಿರುವದು. ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಪರಮ ಸುಖವಾಗಿರುವದು, ಸರ್ವ ಯಜ್ಞಗಳಿಂದಲೂ, ಸಮಸ್ತ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನಗಳಿಂದಲೂ, ಸಕಲ ದಾನಗಳಿಂದಲೂ, ಪ್ರಾಪ್ತನಾದ ಪುಣ್ಯವು ಈ ಅಹಿಂಸೆಗೆ ಸಮಾನವಾಗಲಾರದು. ಯಾವನು ಜೀವಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೋ ಅವನ ಅಹಿಂಸೆಯ ತಪಸ್ಸು ಅಕ್ಷಯವಾದದ್ದು. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೊಲ್ಲದಿರುವ ಪುರುಷನು ಸಮಸ್ತ ಜೀವಜಂತುಗಳಿಗೆ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುವನು. ಈ ಫಲವು ಅಹಿಂಸಾ ಮತ್ತು ಅಭಯದಾನ ಇವುಗಳಿಂದುಂಟಾದದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ನೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅಹಿಂಸೆಯ ವರ್ಣನಮಾಡಿದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಆ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅಹಿಂಸಾಧರ್ಮವೇ ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾಗಿರುವದು. ಹೀಗಿದ್ದು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಪರಮ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾ! ಶಾಂತಂ ಪಾಪಂ,

ಶಾಂತಂ ಪಾಪಂ ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ನಡಗುಬರುತ್ತಿರುವದು. ಯಾವನು ಜೀವಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುವನೋ ಅವನು ಘಾತಕಿಯಲ್ಲವೇ?

ಶ್ಲೋ॥ ಅನುಮಂತಾ ವಿಶಸಿತಾ ನಿಹಂತಾ ಕ್ರಯ ವಿಕ್ರಯೀ ।
ಸಂಸ್ಕರ್ತಾ ಚೋಪಹರ್ತಾ ಚ ಖಾದಕಶ್ಚೇತಿ ಘಾತಕಾಃ ॥ ೧ ॥

ತಾ॥ ಕೊಲ್ಲಲು ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವವನು, ಮೃತಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಿಯ ಅಂಗವನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವವನು, ಕೊಲ್ಲುವವನು, ಮಾರುವವನು, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನು, ಸಂಸ್ಕರಿಸುವವನು, ಪಾಕವನ್ನು ಮಾಡುವವನು, ತಿನ್ನುವವನು-ಸಾರಾಂಶ ಈ ೮ ಜನರು ಘಾತಕರುಗಳೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಶ್ಲೋ॥ [illegible] ।
[illegible] ॥ ೧ ॥ [illegible]

[illegible] ಪುಣ್ಯಾಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡುವನೋ, ಅವನು [illegible] ದ ಮುಖದಿಂದ ಅಮೃತದ ಮಳೆಯನ್ನು [illegible]

ಶ್ಲೋ॥ [illegible] ।
[illegible] ॥ ೧ ॥

ತಾ॥ [illegible]

ದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಸ್ಥಿರವಾಗಲೊಲ್ಲದು ಇದರ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಲು ನಾರದರು ತನ್ನ ಯೋಗಬಲದಿಂದ ಅವನ ವರ್ತನವನ್ನು ತಿಳಿದು-ಮಹಾರಾಜಾ ನೀನು ಅನಂತ ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ಪಶುವಧೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಕಾರಣ ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಚಂಚಲತ್ವದಲ್ಲಿರುವದು ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದುದಲ್ಲದೆ, ತನ್ನ ಯೋಗ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಆ ರಾಜನಿಗೆ ಮೃತಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದನು. ಹಾಗು ಯಾವ ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ನೀನು ನಿಷ್ಕರುಣದಿಂದ ಪಶುವಧೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವಿಯೋ, ಆ ಪಶುಗಳೇ ಕೋಪಗೊಂಡು ಈ ರಾಜನು ಮೃತಪಟ್ಟು ಎಂದು ಬರುವನೋ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿರುವವು; ಅಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಭಿನ್ನಭಿನ್ನವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕಡಿಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ರಾಜನು ನಾರದರ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಯಗೊಂಡು ಅವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ-ನಾನು ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವು, ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಆ ರಾಜನನ್ನು ತನ್ನ ಉಪದೇಶ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಿದನು. ಇದರಿಂದ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಪಶುವಧೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಮತ್ತು

ಶ್ಲೋ॥ ತಸ್ಯತೇ ನಾನುಭಾವೇನ ಮೃಗಹಿಂಸಾತ್ಮನಸ್ತಥಾ ।
ತಪೋಮಹತ್ಸಮುಚ್ಛಿನ್ನಂತಸ್ಮಾದ್ಧಿಂಸಾನಯಜ್ಞಿಯಾ ॥ ೧ ॥

ತಾ॥ ಸ್ವರ್ಗಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಮುನಿಯು ಮೃಗಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಜನ್ಮದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅವನ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲವು ಆ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ನಾಶವಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಜ್ಞದಿಂದ ಹಿತವಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಶ್ಲೋ॥ ನೈಷಧರ್ಮಃಸತಾಂ ದೇವಾ ಯತ್ರವಧ್ಯಂತವೈಪಶುಃ ।
ಇದಂಕೃತಯುಗಂಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಕಥವಧ್ಯೇತವೈಪಶುಃ॥

ತಾ॥ ಯಾವ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಪಶುವಧೆಯಾಗುವದೋ, ಅದು ಸತ್ಪುರುಷರ ಧರ್ಮವಲ್ಲವು. ಕೃತಯುಗವು ಸರ್ವಯುಗಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು. ಇಂತಹ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪಶುವಧೆಯು ಹೇಗೆ ಯೋಗ್ಯವು ಎಂಬದಾಗಿ ಅದೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವದು.

ಶ್ಲೋ॥ ಜರಾಯುಜಾಂಡಜೋದ್ಭಿಜ್ಜಸ್ವೇದಜಾನಿ ಕಥಂಚನ ।
ಯೇನಹಿಂಸ್ಯಂತಿಭೂತಾನಿ ಶುದ್ಧಾತ್ಮಾನೋದಯಾಪರಾಃ ॥ ೧ ॥

ತಾ॥ ಯಾವಮನುಷ್ಯನು ನರ-ಮೃಗ-ಖಗ-ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಾದಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವದಿಲ್ಲವೋ

ಅವರೇ ಶುದ್ಧಾತ್ಮರು, ಅವರೇ ದಯಾಪರರೆಂಬದಾಗಿ ವಾರಾಹ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಕಥಿತವಾಗಿದೆ. (ಮಹಾಭಾರತ)

ಶ್ಲೋ॥ ಯಾವಂತಿ ಪಶುರೋಮಾಣಿ ಪಶುಗಾತ್ರೇಷು ಭಾರತ।
ತಾವದ್ವರ್ಷ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಪಚ್ಯಂತೆ ಪಶುಘಾತಕಾಃ ॥೧॥

ತಾ॥ ಹೇ! ಭಾರತ, ಪಶುಗಳನ್ನು ಕೊಂದವರು ಆ ಪಶುವಿನ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಕೂದಲುಗಳೆಷ್ಟಿರುವವೋ, ಅಷ್ಟು ಸಹಸ್ರವರ್ಷ ನರಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ದುಃಖವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ನೀಚಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ನರಕವನ್ನೇ ಭೋಗಿಸಿ ಮಹಾಪಾತಕಿಗಳೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಂಭಿಪಾಕ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಲ್ಪಡುವವಲ್ಲದೆ, ಯಮದೂತರು ಈ ಹಿಂಸಕರ ಶಿರಚ್ಛೇದನವನ್ನು ಮಾಡಿ ನರಕದಲ್ಲಿ ತುಳಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ಪ್ರಮಾಣವುಂಟು. ಈ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಕೊಲೆಗಡುಕರನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡರೆ ಎಷ್ಟು ಭಯವಾಗುವದು! ಹಿಂಸಾ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅನೇಕ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿದ್ದರೂ [illegible] ಬಹು ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. [illegible]

ದೇವಪೂಜಾ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿರುವದು. ಅಹಿಂಸೆಯ ಮಹಿಮೆಯು ಅವರ್ಣನೀಯವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೇಷ್ಠಪುರುಷನು ಅಹಿಂಸಾ ಧರ್ಮದ ದೃಢವಾದ ಗೋಡೆಯಮೇಲೆ ಸಂಸಾರದ ಸುಖಶಾಂತಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ರಾಗದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಮಲಿನಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಲ್ಲಿ, ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾತನು ಕರುಣಿ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನೊ ಅವನೇ ಮಹಾತ್ಮನು. ಆ ಶ್ರೇಷ್ಠಪುರುಷನೇ ಈಶ್ವರನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಆತನ ಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವನು

ಕವಿಕಾಳಿದಾಸನ ಕಲ್ಪನೆಯು.

[ಲೇಖಕ-ಹೈದರಾಬಾದ್ ಚಿದಿರೆ ಮಠೀಯ ವೀರಭದ್ರಶರ್ಮಾ]
ಜಗದ್ಗುರುಮಠ, ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾಶೀ.

ಕವಿಕುಲ ತಿಲಕನೆನಿಸಿದ ಕಾಳಿದಾಸ ಕೃತ ರಘುವಂಶೇಕ್ಷುರಸವನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಹೃದಯ ಶಿರೋಮಣಿಗಳು ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಲಿರುವದು ಸಹಜವೇ ಸರಿ. ಏತನ್ಮಹಾಕವಿಯು ರಘುವಂಶದಾರನೆಯ ಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಭಾವಪ್ರಪಂಚದ ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರ ಕೈತಲ್ಪಿಸುವದೇ ಈ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ಲೇಖನಾಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆನೆ-ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿರುವ ಸರ್ಗದ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯದಾರಭ್ಯ ಸರ್ಗಾಂತದವರೆವಿಗೂ ಇರುವ ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದುಮತೀದೇವಿಯ ಸ್ವಯಂವರ ಸಂದರ್ಭವಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ರಾಜರನ್ನೂ ಅಂದರೆ-ಪರಂತಪ, ಅಂಗನಾಥ, ಅವಂತಿನಾಥ, ಪ್ರತೀಪ, ಸುಷೇಣ, ಹೇಮಾಂಗದ, ಪಾಂಡ್ಯ, ಅಜರೆಂಬ ಎಂಟು ಮಂದಿ ರಾಜರನ್ನು ರಸಭರಿತವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದರೂ, ಇಂದುಮತೀದೇವಿಯು ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅಜರಾಜನನ್ನು ವರಿಸಿದ ಚಿತ್ರವೇ ಕವಿಶಿಖಾಮಣಿಯ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಹೇಗಂದರೆ—ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಪಂಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ಸ್ವತಃ ವರಿಸುವ ಇಂದುಮತಿಯು ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕಾಯುತಳಾಗಿ ಬರುವಳು. ಆಗ ಕುಳಿತಿರುವ ಸಮಸ್ತ ರಾಜರ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನರಿತ ಸುನಂದನೆ ಎಂಬ ದಾಸಿಯು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರಾಜನನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತ ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿ 'ಶಚ್ಯಾಶ್ಚಿರಂ ಪಾಂಡುಕಪೋಲಲಂಬಾನ್ ಮಂದಾರ ಶೂನ್ಯಾನಲಕಾಂಶ್ಚಕಾರ, ನಾಸೌನಕಾಮ್ಯೋ

ನಚವೇದಸಮ್ಯಗ್ದ್ರಷ್ಟುಂ ನಸಾಳನ್ನರುಟಿರ್ಹಿರ್ಲೋಕೇ, ನಿಶ್ಚೈಲವಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಪ್ರತಿಕೂಲದೈವಾತ್' ಎಂಬಿವೆ ಮೊದಲಾದ ಗೂಢವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ, ಆ ರಾಜನ ದೋಷವನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತ ಕಡೆಗೆಂಟನೆಯವನಾದ ಅಜಮಹಾರಾಜನನ್ನೇ ವರಿಸಿದ ಕವಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಿಂಚಿದ್ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆಯುವೆನು –

(೧) ಪ್ರಥಮತಃ ಮಗಧರಾಜನನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವದು ಹೇಗಂದರೆ—'ಈತನು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿ, ಇಂದ್ರನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಶಚೀದೇವಿಗೆ ಚಿರಕಾಲ ದುಃಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವನು' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ದಾಸಿಯ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ— [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಜನ್ಮಿಸಿದ ಕಾರ್ತ್ತ್ಯವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ-'ಈತನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ, ವೃದ್ಧರನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸುವನು' ಎಂಬುವದನ್ನಿಂದುಮತಿಯು ಇವನ ವಂಶದಲ್ಲೊಬ್ಬ ಕಾರ್ತ್ತ್ಯವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನೇ ಬಲವಂತನು; ಈತನು ಸಾಧಾರಣ ಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳವನಾದುದರಿಂದ ತ್ಯಜಿಸುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನೆಂದು ಅಲ್ಲಿಂದಲೂ ಹೊರಟಳು.

(೫) ಬಳಿಕ ದಾಸಿಯು ಸುಷೇಣರಾಜನಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದು—'ಈತನು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂಪಾದ ಕಾಂತಿಗಳನ್ನೂ, ವೈರಿಗಳ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ತೀಕ್ಷ್ಣಕಾಂತಿಗಳನ್ನೂ ಚೆಲ್ಲುವನು ಮತ್ತು ಪ್ರಿಯಸಖಿಯರಿಂದ ಜಲಕ್ರೀಡೆಗೈಯುವಾಗ ಅವರ ಸ್ತನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಚಂದನದಿಂದ ಕಪ್ಪಾದ ಕಾಳಿಂದೀ ನದಿಯು ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ಹೊಂದದ ಮುಂಚೆಯೇ ಗಂಗಾನದಿಯಂತೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ' ಅಂದರೆ—ಕಾಳಿಂದೀ ನದಿಯನ್ನು ಸ್ತನಚಂದನದಿಂದ ಬಿಳುಪಾಗಿ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಸಖಿಯರಿದ್ದಾರೆ; ಇವನ ಪರಿಣಯದಿಂದ ನಿಶ್ಚಲಾನುರಾಗವಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಂದುಮತಿಯು ಮನಗಂಡಳು.

(೬) ತರುವಾಯ ಹೇಮಾಂಗದನೆಂಬ ಕಳಿಂಗರಾಜನನ್ನು ತೋರಿಸಿ-"ಈತನು ಮಹೇಂದ್ರ ಪರ್ವತಕ್ಕೂ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೂ ರಾಜನು. ಅತಿಶಯವಾದ ಗಜಬಲವುಳ್ಳವನು ಸಮುದ್ರವೇ ಈತನನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸುವದು, ಧನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನಿರಂತರ ವಹಿಸುವದರಿಂದ ಭುಜಗಳು ಕಾಯಕಾದಿರುವವು" ಎಂದು ಸುನಂದನೆಯು ಸೂಚಿಸಿದುದರಲ್ಲಿ ಪರ್ವತ ಸಮುದ್ರಗಳಿಗೊಡೆಯನಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈತನಿಗನ್ಯವಾವ ಭೂಮ್ಯಾದಿ ಸುಕರಗಳಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆರರನ್ನು ಬಾಧಿಸಿ ಭೋಜನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವನೆಂತಲೂ ಕಲಹ ಪ್ರಿಯನಾದ ಹೇಮಾಂಗದನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕೆಂಬುವ ರಹಸ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದಳು.

(೭) ತದನಂತರ ಸುನಂದನೆಯು ಪಾಂಡ್ಯರಾಜನಲ್ಲಿ ನಿಂತು—"ಹೇ ಇಂದುಮತಿಯೇ, ಈ ರಾಜನು ಕರಿಕಮಲದಂತೊಪ್ಪುವ ಮೈಕಾಂತಿಯುಳ್ಳವನು; ನೀನು ಶುಭ್ರಗಾತ್ರವುಳ್ಳವಳು. ನೀವಿಬ್ಬರು ಕೂಡಿದರೆ ತಟಿತ್ತೋಯದಗಳಂತೆ (ಮಿಂಚಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮೋಡದಂತೆ) ವಿರಾಜಿಸುವಿರಿ" ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿದಾಗ ಈತನು ಶುಭ್ರವರ್ಣಿಯಾದರೆ ವಿವಾಹಾರ್ಹನಾಗುತ್ತಿದ್ದನೆಂತಲೂ, ನಾವಿಬ್ಬರು ಪರಿಣಯವಾದರೆ ವಿದ್ಯುನ್ಮೇಘಗಳಿಗೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗವು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರವಾದುದೇ ಹೊರತು ಚಿರಕಾಲವಾದುದಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಅಂತರಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗೋಚರವಾಡಿಕೊಂಡು ಇಂದುಮತಿಯು ಸಮಾಧಾನಿಸಲಿಲ್ಲ.

(೮) ಆಗ ಸುನಂದನೆಯು ಎಂಟನೆಯವನಾದ ಅಜಮಹಾರಾಜನನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತ ಆತನ ವಂಶದ ಪೂರ್ವಜರಾದ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥನನ್ನು, ಪಿತಾಮಹನಾದ ದಿಲೀಪನನ್ನೂ, ತಂದೆಯಾದ ರಘುರಾಜನನ್ನೂ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ "ಕುಲೇನ ಕಾಂತ್ಯಾವಯಸಾನವೇನ ಗುಣೈಶ್ಚ ತೈಸ್ತೈರ್ವಿನಯ ಪ್ರಧಾನೈಃ। ತ್ವಮಾತ್ಮನಸ್ತುಲ್ಯಮಮುಂ ವೃಣೀಷ್ವ ರತ್ನಂ ಸಮಾಗಚ್ಛತು ಕಾಂಚನೇನ" ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ಕುಲ-ರೂಪ-ವಯಸ್ಸು-ಗುಣ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಈತನೇ ನಿನಗೆ ಯೋಗ್ಯನು, ನೀನೀತನನ್ನು ವರಿಸಿದರೆ ಬಂಗಾರವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದ ರತ್ನದಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವಿ; ಈತನು ಚಿಕ್ಕವನಾಗಿಯೂ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಶಾಂತನಾಗಿರುವನು ಎಂದು ಅಜಮಹಾರಾಜನನ್ನು ಹೊಗಳಿದುದರಲ್ಲಿ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರದ ಹೊರತು ಇತರ ಲೋಹಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲವೋ, ಹಾಗೆ ನಿನಗೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸಂಗವು ಸರಿಹೊಂದುವದಿಲ್ಲ. ರತ್ನಕ್ಕೂ ಬಂಗಾರಕ್ಕೂ ಇರುವ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ರೀತಿಗೂ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾದ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಂದ ಸಂಬಂಧವಿರುವದೆಂಬ [illegible] ಕಳುಹಿಸಿದಳು.

[illegible]

ವಿವಿಧಮತ ಮಹಾಸಭೆ.

(ಮೈಸೂರಿನ 'ಮೈಸೂರು ಸ್ಟಾರ್' ನಿಂದ **ಉದ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟುದು**)

ಈ ಸಭೆಯ ಮೂರನೇ ಅಧಿವೇಶನವು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಾ|| ೨೧ ರಿಂದ ೩ ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಶರ್ವಾನಂದಸ್ವಾಮಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ನಾನಾಭಾಗದಿಂದ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಆರಂಭೋಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ—'ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಅಲ್ಪತ್ವವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಘನತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಮತವು. ಎಲ್ಲ ಮತಗಳೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೇ ಪ್ರಾಪ್ಯಸ್ಥಾನವನ್ನಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವುವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತಸ್ಥಾಪಕನು ಭಗವಂತನನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿ ಅಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡದೇ ತನ್ನ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಒಂದು ಮತರೂಪವಾಗಿ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬೋಧಿಸುವನು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧಮತಗಳ ಮುಖ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಯಾ ಮತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರು. ಅವನ್ನು ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೇಳುವುದೇ ಈ ಸಭೋದ್ದೇಶವು. ಮತಖಂಡನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲ. ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ಯಾರಿಗಾದರು ಸುಬೋಧೆಯಿಂದ ಯಾವುದಾದರು ಅನುಮಾನಹುಟ್ಟೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮತಖಂಡನೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಯಾರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಕೂಡದು." ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು.

ಅದ್ವೈತಮತವು.

(ಜಗಪಟ್ಟಣದ ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿಶಾಸ್ತ್ರಿ ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಎಲ್., ರವರು ಉಪನ್ಯಾಸಿಸಿದರು.)

ಅದ್ವೈತಮತವನ್ನು ಶ್ರೀಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಿಲ್ಲವು. ಈ ಮತವು ಅನಾದಿಯಾಗಿದೆ. ಹೆಲ್ಲಿ, ಟೆನಿಸನ್ನು ಮೊದಲಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಕೂಡ ಅದ್ವೈತಮತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೇ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಿರುವರು. ಅದ್ವೈತಮತಕ್ಕೆ ಭಾರತದೇಶವೇ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯೆಂದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರವರು ಹೇಳಿರುವರು. ಭಾರತೀಯರು ಅಂತಸ್ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಿಯರಲ್ಲದೆ ಬಾಹ್ಯಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಿಯರಲ್ಲವೆಂದು ಚೇಂಬರ್ಲೇನರವರು ಅಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಯೋಗವಾಸಿಷ್ಠವೆಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ವಸಿಷ್ಠಮಹರ್ಷಿಯು ಅದ್ವೈತಮತ

ವನ್ನು ಸಾಕಲ್ಯವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರುವರು. ಆಚಾರ್ಯಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ವಸಿಷ್ಠ, ಶಕ್ತಿ, ಪರಾಶರ, ವ್ಯಾಸ, ಶುಕ, ಗೌಡಪಾದ, ಗೋವಿಂದಭಟ್ಟ, ಶ್ರೀಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ, ಮಧುಸೂದ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಚೀನರೂ, ನವೀನರಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಯ್ಯದೀಕ್ಷಿತರೂ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿರುವರು. ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಿರುವಾಚಕಂ ತಾಯುಮಾನವರು ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತವಿಚಾರವು ಬಹು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಶ್ರೀಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ೫, ೧೦, ೧೩ನೆ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಶ್ಲೋಕಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ. [illegible], ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮತ್ತು ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರ್‌ರವರು ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಿದರು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳಿಗೂ, ಮತಗಳಿಗೂ ಐಕ್ಯಮತ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಉತ್ತಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿರುವುದು ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ [illegible] ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ [illegible], ವಿದೇಹಮುಕ್ತಿಯೆಂದು ಎರಡು ವಿಧವುಂಟು. ಈ ಭೌತಿಕ [illegible] ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಾತ್ಮಕವಾದ ಸ್ವಸ್ವರೂಪವನ್ನು [illegible] ಅಥವಾ ಸದ್ಯೋಮುಕ್ತಿ; ಭೌತಿಕದೇಹವನ್ನು [illegible] ವಿದೇಹಮುಕ್ತಿ; [illegible]

ಬೌದ್ಧಮತವು

([illegible])

[illegible]

ಸತ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲವು. ಹಿಂಸಾದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದುವು. ಭಗವದ್ಭಕ್ತರೆಂದೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದವರು ಕೂಡ ದಯಾವಿರಹಿತರಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಪರೋಪಕಾರ ಚಿಂತೆಯುಳ್ಳವರು ಸಾಕಷ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವು. ನರಬಲಿಯೂ, ಪಶುವಧೆಯೂ ಬಹಳ ಪ್ರಬಲವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದುವು. ಸ್ವಾರ್ಥಪರರು ದುರ್ಬಲರನ್ನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನ್ಮವು ದುಃಖಭಾಜನವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದ್ದಿತು. ದೇವರಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿಯದೇ ದೇವರನ್ನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಡಕತಕ್ಕ ಪುರೋಹಿತರು ಕೂಡ ಏರ್ಪಟ್ಟರು. ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮಗಳು ಬಂದು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡುವು. ದೈವಭಕ್ತಿಯಿರುವವರೂ, ಇಲ್ಲದವರೂ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದಾಗ್ಗೂ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವೇನೆಂದು ಅವರು ಗ್ರಹಿಸಲಿಲ್ಲವು. ಶ್ರೀ ಬುದ್ಧಮೂರ್ತಿಯು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದನು. ದುಃಖಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವು ತೃಷ್ಣೆಯು. ಜಂತುಗಳೂ, ಮಾನವರೂ ಆಶಾಬದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಶೆಯಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಣಿಯೇ ಇಲ್ಲವು. ಆದ್ದರಿಂದ ತೃಷೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಗೊಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಬಾಧೆಯೂ ತಗ್ಗುವುದು. ಪ್ರವೃತ್ತಿಮಾರ್ಗ, ನಿವೃತ್ತಿಮಾರ್ಗವೆಂದು ಎರಡುವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳುಂಟು. ಪ್ರವೃತ್ತಿಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಸಂಸಾರಲಂಪಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ನಿವೃತ್ತಿಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ವೈರಾಗ್ಯವು. ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದಲೇ ನಿವೃತ್ತಿಮಾರ್ಗವುಂಟಾಗುವುದು. ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗೂ ಕೇಡನ್ನು ಹಾರೈಸಬಾರದು, ಕಠಿನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು, ಹಾನಿಮಾಡಕೂಡದು; ಇದೇ ಅಹಿಂಸೆಯು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾನವರು ಸದ್ವರ್ತನಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೆ ಮಹಾತ್ಮರಾಗುವರು. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನೇ ಕೋರುವರು. ಅಂತಹವರು ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇದ್ದೇ ಇರುವರು. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಆದ್ಯಂತವಿಲ್ಲವು. ಋಷಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅಹಿಂಸೆ, ಆಸ್ತೆ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಪ್ರಿಯವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬಿಡದಿರುವುದು, ಮದ್ಯನಿರಸನ ಇವು ಐದೂ ಪಂಚಶೀಲಗಳು. ಜೀವವು ಅಸ್ಥಿರನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಸತ್ಯಬಿಡಕೂಡದು; ವಿನಮ್ರನಾಗಿರಬೇಕು; ನ್ಯಾಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಧನವನ್ನಾರ್ಜಿಸಬೇಕು; ಪರೋಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು; ಸದ್ವರ್ತನಶೀಲನಾಗಿರಬೇಕು.

ಸನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅವಸರವಿಲ್ಲವು; ನಾಲ್ಕು ಆಶ್ರಮಗಳು ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತಶಾಂತಿಯುಂಟಾಗುವುದು. ಆದರಿಂದ

ಜೀವನಿಗೆ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು; ಅದೇ ನಿರ್ವಾಣವು ಜಾತಿವಿವರ್ಣ ವಿವಿಕ್ತವಿಲ್ಲವು. ಸ್ವಸ್ವರೂಪವು ಗೋಚರಿಸಿದ ಹೊರತು ಭಗವಂತನನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅರ್ಹತೆಯುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವು. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವೇ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವುದು ಆವಶ್ಯಕವು. ಸ್ವಸ್ವರೂಪ ಸಂದರ್ಶನವಾದನಂತರ ಎಲ್ಲ ಸಂಶಯವೂ ತೊಲಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಪರೋಪಕಾರಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಹವುಂಟಾಗದೆ ಏಕಮತ್ಯವುಂಟಾಗುವುದು. ಸಂಪೂರ್ಣ ವೈರಾಗ್ಯ, ಪ್ರೇಮ, ವಿನಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಅವು ಹೇಗೆ ಬಂದವುಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲವು. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಭಂಗಪಡಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಪಾಪಸಂಘಟಿಸುವುದು, ಪಾಪದಿಂದ ದುಃಖವುಂಟಾಗುವುದು, ಪವಿತ್ರತೆಯುಂಟಾದರೂ ಮನುಷ್ಯರು ಅಲ್ಪಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಹಾಶಕ್ತನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಹೊಂದಲಾರರು. ನಿರ್ವಾಣದಿಂದ ಜೀವನು [illegible] ಕೂಡ [illegible] ಎಂದು [illegible]

[illegible]

([illegible])

''[illegible]

ಗಳನ್ನು ಆತನು ಚಕ್ಕಳದಮೇಲೆ ಬರೆದಿಟ್ಟನು. ಜರಮಯ್ಯನು ಕೂಡ ಅವರಂತೆಯೇ ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದನು ಅದು ಅದ್ವ್ಯಾರ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿದೆ. ೫೦ ಸಾಧನಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವವು ಪಾಪವನ್ನೇ ಕೋರುವುದು. ಮಹಾಭಕ್ತನಾದ ಅಬ್ರಹಂ ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶಮಾಡಲೆತ್ನಿಸಿದಾಗ ದೇವರು ಆತನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನು. ನಮ್ಮ ಮತದ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಭಗವದ್ದರ್ಶನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮತದ ನಿಯಮಗಳು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಬೇರೆ. ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿಜರು ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಧರಿಸುವಂತೆ ನಾವು ಪುಷ್ಪಹಾರವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ನಮಗೂ ಮಂತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ, ನಿಯಮ, ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹ, ವಿಧೇಯತೆ, ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿ, ಬಾಹ್ಯಶುದ್ಧಿಯು ಸಹ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ೧೦ ಪ್ರಧಾನನಿಬಂಧನಗಳು ಬೈಬಲ್‌ನಲ್ಲಿವೆ. ನಮಗೂ ಅವೇ ನಿಬಂಧನಗಳಲ್ಲದೆ ೬೧೩ ಉಪನಿಬಂಧನಗಳೂ ಸೇರಿವೆ. ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಾರ್ಥನ, ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ, ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವು. ದಿನದಲ್ಲಿ ಮೂರುವೇಳೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೇ ಮುಖ್ಯನಿಯಮಗಳು.'' ಎಂದು ಸಲೇಂರವರು ಹೇಳಿದರು.

ಸಿಕ್‌ಮತವು.

(ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಎಚ್. ಸಿ. ಕುಮಾರರವರ ಉಪನ್ಯಾಸ.)

''ಈ ಮತಕ್ಕೆ ಗುರುನಾನಕನು ಸ್ಥಾಪಕನು. ನಾನಕಾನ ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಾನಕನು ಜನ್ಮಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಈಚೆಗೆ ಘೋರವಾದ ದಾರುಣಹತ್ಯವು ನಡೆದಿರುವುದು. ನಾನಕನಿಂದಲೇ ಆದಕ್ಕೆ 'ನಾನಕಾನಾ' ಎಂದು ಹೆಸರು. ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಬೋಧಿಸಿದ ಭಕ್ತಿಯೇ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿ ತುಕಾರಾಂ ಭಕ್ತನು ಅದನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿದನು. ರಾಮಾನಂದನು ಸಂಯುಕ್ತರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ಮತವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲೇ ತುಲಸೀದಾಸನೂ, ಕಬೀರದಾಸನೂ ಇದ್ದರು. ಪಾಂಚಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಗುರು ನಾನಕನು ಬೋಧಿಸಿದನು. ವಂಗರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ಚೈತನ್ಯಸ್ವಾಮಿಯು ಬೋಧಿಸಿದನು. ಕಬೀರನ ಮತ್ತು ನಾನಕನ ಬೋಧೆಯು ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿದ್ದಿತು. ನಾನಕನಿಗೆ ೫೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಉತ್ತರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಆಗ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂಘರ್ಷಣವುಂಟಾಗಿದ್ದಿತು. ಅನೆರಡನ್ನೂ ಸಂಮಿಳಿತ

ಮಾಡಲು ಕಬೀರನೂ ಗುರುನಾನಕನೂ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು ಯಾರ ಮಾತಕ್ಕೂ
ಆಗ್ರಹವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನಸಾಮಾ
ನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಗುರುನಾನಕನು ಪಂಜಾಬಿ
ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಬೋಧನೆಗಳೇ ಗುರುಗ್ರಂಥಾಸಾಹೇಬ ಎಂಬ
ಹೆಸರನ್ನು ತಂದವು. ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನಕನು
ಬೋಧಿಸಿದನು. ಗುರುನಾನಕನು ಭಾರತದೇಶದ ಕಾಶ್ಮೀರ, ಸಿಂಹಳ, ಆಸಾಂ, ಸಿಂಧು
ಮೊದಲಾದ ಭಾಗಗಳಿಗೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪಾರಶೀಕ, ಅರೇಬಿಯಾ, ತುರ್ಕಿ, ಚೈನಾ ಮೊದ
ಲಾದ ವಿದೇಶಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ೧೫ನೆಯ ಶತಾಬ್ದದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಬಾಗ್ದಾದಿನಲ್ಲಿ
ಈಗಲೂ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಆತನು ಕಾನ್ಸ್ಟಾಂಟಿನೋಪಲಿಗೂ ಹೋಗಿದ್ದನು.
ಆತನು ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲವು. ಆವರೆಗೆ
ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನೂ ಸತ್ಯವೆಂದೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು
ಆಗ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೂ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೂ ವಿರೋಧವು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಿತು.
[illegible] ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಐಕಮತ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಗುರುನಾನಕನು
ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. [illegible] ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ
ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದರ್ಶನ, ಪುಣ್ಯನದೀ ಸ್ನಾನ, ಪೂಜೆ,
[illegible] ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಮುಕ್ತಿಗೆ ಮುಖ್ಯಸಾಧನವು. ನರಕಕ್ಕೂ ಮರಣಕ್ಕೂ
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ಸಮಸ್ತ ಚರಾಚರ ಜಂತು
[illegible]. [illegible]. [illegible] [illegible] ದೇವತೆಗಳೂ ಭಯಕ್ಕೆ ವಶರಾದ
[illegible]. [illegible] [illegible] ಮುಕ್ತಿ [illegible]ರಾಗುವರು — ಎಂದು
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible], ಶ್ಲೋಕಗಳೂ
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ಗ್ರಂಥಸಾಹೇಬದಲ್ಲಿ ಕಬೀರ
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ಇರುತ್ತವೆ.
[illegible] [illegible] [illegible] ಮುಕ್ತಿ. ಭಗವಂತನ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]. ಸತ್ಕರ್ಮ, ಸದ್ಗುರು,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ಸತ್ಯವಂತ
[illegible]. [illegible] [illegible] ನಾನಕನು ಬೋಧಿ
ಸಿದನು. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]. ಮಹಮ್ಮ
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ಎಲ್ಲ ಮತಗಳೂ

ಬೋಧಿಸುವುವು- ಭಗವಂತನು ಪತಿಯೆಂದೂ, ಭಕ್ತನು ಪತ್ನಿಯೆಂದೂ ನಾನಕನು
ಭಾವಿಸಿ ಆರೀತಿಯಾಗಿ ಅನುಸಂಧಾನಮಾಡಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದನಲ್ಲದೆ
ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೇ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನವೆಂದು ನಾನಕನು ಬೋಧಿಸಿದನು. ಶ್ರೀ
ವೈಷ್ಣವಮತದಲ್ಲಿಯ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಪತ್ತಿಗಳನ್ನೇ ನಾನಕನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಭಗ
ವಂತನು ಸರ್ವಶಕ್ತನು, ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಸರ್ವನಿಯಾಮಕ ಎಂದು ನಾನಕನು
ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದಮೇಲೆ ನಾಂಧಾರಿಗಳೂ, ಉದಾಸೀನರುಗಳೂ ಏರ್ಪಟ್ಟರು.
೧೦ನೇ ಗುರುವಾದ ಗುರುಗೋವಿಂದನಿಂದ ಆಕಾಲೀಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟರು. ನಾನಕನು
ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಠಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಶಿಷ್ಯರಿಂಗೆ ಕೊಟ್ಟುದರಿಂದ, ನಾನಕನ
ಮಕ್ಕಳು ಉದಾಸೀನಮತವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಆಕಾಲಿಗಳಿಗೆ ೫ ಲಕ್ಷಣಗಳುಂಟು.
ಅವರು ಸಂಸ್ಕರ್ತ್ತರು; ನಾಂಧಾರಿಗಳು; ಗೃಹಸ್ಥರು, ಉದಾಸೀನರು, ವಿರಾಗಿಗಳು,
ಆಕಾಲಿಗಳು ಶಾಖಾಹಾರಿಗಳಾದುದರಿಂದ ಗ್ರಂಥಸಾಹೇಬು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ
ಯಾಗಿ ನಿರೋಧಿಸಿದನು. ಸ್ವರ್ಣ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ೨೪ ಗಂಟೆಯಲ್ಲೂ ಸಂಕೀರ್ತನ
ವಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಗೃಹಸ್ಥರು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲೂ, ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲೂ,
ಮಲಗುವಾಗಲೂ ದೇವರಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು; ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗ
ಬೇಕು. ವಿವಾಹವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಡಹೆಂಡಿರು ಗ್ರಂಥಸಾಹೇಬಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡು
ವುದೇ ವಿವಾಹವು. ಪೂಜಾರಿಗಳು ಗ್ರಂಥಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವರು. ಸತ್ತವರು
ದಹನಮಾಡಲ್ಪಡುವರು. ಯಜ್ಞೋಪವೀತವಿಲ್ಲವು. ಹೋಮವಿಲ್ಲವು.

ಮಹಮ್ಮದೀಯಮತವು.

(ಎಸ್. ಎಂ. ಫಾಸಿಲಯವರುಪನ್ಯಾಸ.)

ಮಹಮ್ಮದೀಯಮತವು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಆದಿಮತವು. ಇದನ್ನು ಮಹಮ್ಮದನು ಸರ್ವತ್ರ ಪ್ರಸಾರಗೊಳಿಸಿದನೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆಯು. ಮಹಮ್ಮದನು ಜನಿಸಿದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅರೇಬಿಯಾದೇಶದ ಜನರಾದ ಅರಬಿಯನರು ಬಹಳ ಘೋರಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನೀತಿಯು ತಪ್ಪಿ ಅರಾಜಕತ್ವವು ಪ್ರಬಲಿಸಿದ್ದಿತು. ಆಗ ಮಹಮ್ಮದನು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಆ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದನು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಆತನ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಮೃತರಾದರು. ಮಹಮ್ಮದನು ಸರ್ವಜನರಂಜಕನಾಗಿದ್ದನು. ಒಬ್ಬ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನ ಮಗಳು ಆತನನ್ನು ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಆತನು ಮನುಷ್ಯರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ತನ-

ಮತವನ್ನು ಪ್ರಸಾರಮಾಡಿದನು. ಭಗವಂತನ ಆಜ್ಞಾಪ್ರಕಾರ ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ಎಂದು ನಂಬಿ ಸತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಹಮ್ಮದನು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದನು. ಪ್ರಜೆಗಳು ಬಾಧಿಸಲು ಆತನು ಮೆಕ್ಕಾದಿಂದ ಮದೀನಾಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಆತನು ೫೩ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವನಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೀತಿವಂತರನ್ನಾಗಿಯೂ, ಸದ್ಗುಣಸಂಪನ್ನರನ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿದನು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿದನು. ಎಲ್ಲ ಕಲೆಗಳನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿದನು. ಮತಸಂಸ್ಕರ್ತರೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಮಹಮ್ಮದನು ಅಗ್ರಗಣ್ಯನೆಂದು ಬ್ರಿಟಾನಿಕಾದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಇತರ ಮತಕರ್ತರನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಹಮ್ಮದನು ಬೋಧಿಸಿದನು. ಆತನು ಮತಬೋಧಕನಾಗಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ದೊಡ್ಡ ರಾಜನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದನು. ತಾನು ದೇವರಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಭಗವಂತನ ಸಂದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮನುಷ್ಯನೆಂದು ಮಹಮ್ಮದನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಮಹಮ್ಮದನು ಸಕಲ ಭೋಗವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ವಿರಾಗಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಕುಟೀರದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಜುಬ್ಬನ್ನು, ಟೋಪಿಯನ್ನು ಹೊಲಿಸಿಕೊಂಡು ತಪಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದನು.

ಸಲಾಂ ಅಂದರೆ ಶಾಂತಿ. ಇಸ್ಲಾಂ ಅಂದರೆ ಭಗವಂತನಲ್ಲೂ, ಮಾನವನಲ್ಲೂ [illegible] ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿಲ್ಲವು. ದೇವರು ತಂದೆ; [illegible] ಕೂಡಿದವನು [illegible] ಮಹಮ್ಮದನು ಭಗವಂತನ ಆಜ್ಞಾಧಾರಕನು. ಅವನಿಗೆ [illegible] ಎಂಬವು [illegible] ಅಂದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ. [illegible] ಅಂದರೆ ಆಸಾ [illegible] ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ [illegible] ಆತನು [illegible] ಮತದವರು [illegible] ಅಂದರೆ [illegible]

ವುದು. ಮೂರನೆಯದು ಉಪವಾಸ. ಇದು ಭಗವಂತನ ಕೋಪವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವದಕ್ಕೂ, ಶರೀರವನ್ನು ಕೃಶಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮಾಡತಕ್ಕದಾಗಿರದೆ, ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿಗಾಗಿಯೇ ಮಾಡತಕ್ಕದಾಗಿದೆ. ಧನವಂತರು ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಅನ್ನವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಧನಿಕನ ಧನವು ಬಡವರುಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು. ಧನಿಕನು ಭಗವಂತನ ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿ. ಐದನೆಯದು ಹಾಜೀ ಅಂದರೆ ವಿಶ್ವಮಹಾಸಭಾ. ಇದೇ ನಾನಾದೇಶ ಸಂಘವು. ಯಾವ ಭೇದವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಏಕೀಭವಿಸುವರು. ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಮತದಲ್ಲಿ ಸನ್ಯಾಸವಿಲ್ಲವು. ಸಂಸಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಹೋಗಕೂಡದು. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸತಕ್ಕದಾಗಿದೆ. ಅತಿವ್ಯಾಪ್ತಿಕೂಡದು. ಮಿತಾಹಾರ, ಮಿತಭೋಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಮತವೇದಾಂತ— ಎಂದು ಫಾಸಲಿಯವರು ಬಹಳ ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಖುರಾನನ್ನು ದೇವರು ಮಹಮ್ಮದನು ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ್ಗೆ ಮಹಮ್ಮದನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದನು. ಮಹಮ್ಮದನಿಗೆ ಓದುಬರಹ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಹಮ್ಮದನ ಮುಖದಿಂದ ಬಂದುದನ್ನು ಶಿಷ್ಯರು ಬರೆದುಕೊಂಡರು.

ತಿನ್ನತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳೂ, ತಿನ್ನಬಾರದ ವಸ್ತುಗಳೂ ಇವೆ. ಗೊರಸೆಯುರತಕ್ಕ ಸಜೀವಜಂತುಗಳ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನಬಹುದು; ಗೋವೂ ಆ ವರ್ಗಕ್ಕೇ ಸೇರಿದುದು; ಗೋವನ್ನು ತಿನ್ನದೆ ಇರಕೂಡದೆಂದು ಖುರಾನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲವು. ಆದರೆ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಖುರಾನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಖುರಾನಿನಲ್ಲಿ ಮೊಹರಂ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲವು. ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಮತವು ಕತ್ತಿಯ ಬಲದಿಂದ ಪ್ರಸಾರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂಬುದು ಅಸತ್ಯವು. ನಮ್ಮ ಮತದವರು ಇತರರನ್ನು ಬಲವಂತದಿಂದ ಮತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ, ಮದ್ಯಪಾನಮಾಡುವುದೂ ಖುರಾನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಕೂಡದು. ಬಲವಂತದಿಂದ ಇತರರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮತವಿಷಯವನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡಬಹುದು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಬಲವಂತದಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆಂದು ಖುರಾನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇತರ ಮತದವರು ಈ ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಲಿಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡಲು ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ

ಇಲ್ಲವು. ಬಹುಭಾರ್ಯತ್ವವನ್ನು ಕ್ರಿಸ್ತನೂ, ಇತರ ಮತದವರೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವರು. ನಾಲ್ವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದು. ಆ ನಾಲ್ವರನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಖುರಾನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಸ್ವರ್ಗವೂ ನರಕವೂ ಇವೆ. ಪಾಪಪುಣ್ಯಗಳಿವೆ. ಭೂಲೋಕವು ಸಾಧನಾಕ್ಷೇತ್ರವು. ಮೋಕ್ಷವು ಶಾಶ್ವತಸ್ಥಾನವು. ಮಹಮ್ಮದನು ತಂದೆತಾಯಿಯೂ ತಿಂಡಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಅನಾಥಬಾಲನಾಗಿದ್ದು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಗುರುವಾಗಿಯೂ, ರಾಜನಾಗಿಯೂ, ಸೇನಾನಾಯಕನಾಗಿಯೂ ಆದನು—ಎಂದು ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಹೇಳಿದರು.

ದ್ವೈತಮತವು.

([illegible] ಬಿ. ಎ., ಬಿ. ಎಲ್., ಇವರ ಉಪನ್ಯಾಸ)

ಮುಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡ ಜೀವನು ಭಿನ್ನನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ದ್ವೈತಕ್ಕೆ ವೇದವೂ ಉಪನಿಷತ್ತೂ ಆಧಾರವು. ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರವೂ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯೂ ಆಧಾರಗಳಾಗಿವೆ. ದ್ವೈತವು [illegible] ವೇದವೇ ಪರಮಪ್ರಾಣವು; ಉಪ[illegible] ಅನ್ಯ (ದ್ವೈತವು), ಅನನ್ಯ (ಅದ್ವೈತವು) ಎಂದು ಎರಡುವಿಧ[illegible] ಅನ್ಯರು; ಭೇದವಿಲ್ಲ[illegible] ಭಿನ್ನರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ [illegible] ಬಹಳ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿವೆ. [illegible] ಮೋಕ್ಷಲೋಕವರ್ಣನವು ಅಂದರೆ ವಿಷ್ಣುಲೋಕ[illegible] ಇವೆ. ವಿಷ್ಣುಲೋಕವಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ [illegible] ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, [illegible] ಫಲಭೋಕ್ತ, [illegible]ದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಆದ [illegible] ಮೋಕ್ಷವೂ [illegible] ಹೋಗಿ ಪುಣ್ಯಾ[illegible] ವಿಧಗಳಾದ [illegible] ಹೋಗುವರು.

ಮೋಕ್ಷದಿಂದ ಕೂಡ ಜೀವನು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದು ಸತ್ ಚಿತ್ ಆನಂದಮಯವಾದ ಸ್ವಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ, ಅನಂತಾನಂತ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಭಗವತ್ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸುವರು; ಅವರು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಸಕಲಲೋಕದಲ್ಲೂ ಸಂಚರಿಸುವರು.

ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರದಿಂದ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟವೂ ಅವರಿಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಒಂದಾವೃತ್ತಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ಅನುಭವಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯು ಮುಕ್ತಿಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಕ್ತನು ಬಹುರೂಪದಿಂದ ಬಹು ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಅನೇಕ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಅನುಭವಿಸುವನು. ಮುಕ್ತಿಯಲ್ಲು ಕೂಡ ಆನಂದದ ತಾರತಮ್ಯವಿದೆ; ಭಗವಂತನಾದ ವಿಷ್ಣುವೇ ಸರ್ವಸ್ವವೆಂದು ಪ್ರೇಮಿಸುವುದೇ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರಧಾನಸಾಧನವು. ಉಳಿದುದೆಲ್ಲವೂ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರೆಂದೂ, ಭಗವತ್ಸೇವಾಸಾಧಕರೆಂದೂ ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದು.

ಬಂಧವಿಮೋಚನೆಯನ್ನೇ ಸರ್ವಜೀವರೂ ಕೋರುವರು. ವಿಷ್ಣುಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ್ಲೂ ಜನನಮರಣರೂಪಕವಾದ ಬಂಧವು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರವಣಮನನನಿಧಿಧ್ಯಾಸಾದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಧ್ಯಾನದಿಂದಲೂ, ಸ್ವವರ್ಣೋಚಿತ ಕರ್ಮವನ್ನೂ, ಕೋರಿಕೆಯನ್ನೂ, ಕರ್ತೃತ್ವವನ್ನೂ, ಪ್ರೇಮಕಾರವಿಲ್ಲದ ಭಗವತ್ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಭಗವತ್ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದೂ ಭಗವದರ್ಪಣ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಭಗವಂತನಾದ ವಿಷ್ಣುವೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು. ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತೇ ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಘದವರು ನನಗೆ ಬರೆದಿದ್ದುದರಿಂದ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವಾಯಿತೆಂದು ಮ|| ನರಸಿಂಗರಾಯರು ಹೇಳಿದರು.

ಪಾರ್ಶೀಮತವು.

ಒಳ್ಳೇ ಆಲೋಚನೆ, ಒಳ್ಳೇ ಮಾತು, ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯರಾದ ಮನುಷ್ಯರು. ಅವರೇ ಮಹಾತ್ಮರು ಮತ್ತು ಅವರೇ ಸಕಲ ಜನರನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸುವವರು.

ಆನಂದವು—ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು ಲೀನವಮಾಡಿ ಮಹಾತ್ಮನು ಯಾವಾಗಲೂ ಆನಂದದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಜೀವನಿಗೂ ಶರೀರಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿ ಶರೀರಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಮಹಾತ್ಮನು ತಾನು ನಿರಂತರವೂ ಆನಂದಮಯನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದು, ಇತರರನ್ನು ಕೂಡ ಆನಂದಮಯ

ರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವನು. ಪ್ರಪಂಚವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಮಹಾತ್ಮನು ಆಶೀರ್ವದಿಸುವನು; ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಕೋರುವನು. ಅದರಂತೆಯೇ ನಾವು ಕೂಡ ಕೋರಬೇಕು. ನಮಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಆನಂದವನ್ನೂ, ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ, ಧನವನ್ನೂ ನಾವು ಇತರರಿಗೆ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಆನಂದವಾಹಿನಿಯು ಅಖಂಡಗೌತಮಿಯಂತೆ ನಿರಂತರವಲ್ಲೂ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಪವಿತ್ರಭಾವವು - [illegible] ಮುಖ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ದ್ವೇಷ, ಈರ್ಷ್ಯ, ಅಸೂಯೆ ಮೊದಲಾದುವಿರಕೂಡದು. ಪ್ರೇಮವು ನಿರಂತರವೂ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅವಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರಬೇಕು. ನಿಷ್ಕಲಭಾವದಿಂದಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲೂ ಭಗವಂತನನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಜಾತಿ-ಮತ-ವರ್ಣಭೇದವೂ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಭೇದವೂ ಕಲ್ಪಿತಗಳು; ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು.

ಸತ್ಯ—ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕು. ಸತ್ಯವೇ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡುವುದು. ಅಸತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಡಬೇಕು. ಮನೋವಾಕ್ಕಾಯಕರ್ಮಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕು. ಇತರರಿಗೆ ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಭಗವಂತನು ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವನು. ಇದೇ [illegible] ಕೀರ್ತನವಾಗಿದೆ. ಭಗವಂತನನ್ನು [illegible] ಪಂಚಭೂತವು [illegible] ಧ್ಯಾನಿಸು [illegible]

ದರು. ಮತಕರ್ತನು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಹಳ ನಾಶವಾಗಿ ಕೊಂಚ ಉಳಿದಿರುತ್ತೆ. ಪುನರ್ಜನ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣವಿರುತ್ತದೆ. ಜೀವವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸ್ಮಶಾನವು ಸಾಂಕೇತಿಕವು.

ಒಳ್ಳೇ ಪೂಜಾಂಗವು—ನಡುಕಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಸೇವಾದೀಕ್ಷೆಯ ಸೂಚಕವು. ಅಗ್ನಿ ಆಲಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ದೀಪಧೂಪಗಳು ಜರುಗುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅದು ಜೀವಪರಮಾತ್ಮಸಂಬಂಧ ಸೂಚನೆಯು. ಅಹಿಂಸೆಯು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಶಾಕಾಹಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಕೆಲ ಜನರು ಮಾತ್ರವೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಮತಗಳಲ್ಲೂ ಈಗ ಅದರಂತೆಯೇ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ಮತಕರ್ತನು ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ನೆಲದಮೇಲೆ ಮಲಗುವುದು, ಹಾಲು-ರೊಟ್ಟಿ-ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೇವಿಸುವುದು, ಜನರ ವಾಸಸ್ಥಳದಿಂದ ಎರಡು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಪೂರ್ವಿಕರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರು ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲ ಜನರಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿವಾಹವು ಪರಮಪವಿತ್ರವು. ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯವು ಉತ್ತಮಧರ್ಮವೆಂದು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಉನ್ನತಸ್ಥಾನವು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ವಿವಾಹಸಂಬಂಧವು ಜೀವಸಂಬಂಧವಲ್ಲದೆ ಶರೀರಸಂಬಂಧವಲ್ಲವು. ಭಾರ್ಯಾಭರ್ತರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಜೀವವಾಗಿ ಭಾವಿಸಲ್ಪಡುವರು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಸತ್ತಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುವುದು. ಪ್ರತಿಜೀವಿಯನ್ನೂ ಭಗವತ್ಸ್ವರೂಪವೆಂದು ನಾವು ನಂಬಿರುವೆವು. ದೇವರಲ್ಲಿ ಅವತಾರವಿಲ್ಲವು. ಮತಾಂತರ ವಿವಾಹವು ನಿಷಿದ್ಧವು. ಆರೀತಿ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಂಡವರು ಬಹಿಷ್ಕೃತರಾಗುವರು.

(ಸಶೀ.ಕ.)

ವಾಕ್ಯ ರತ್ನಾವಳಿ.

೧. **ಶ್ರೀಮಂತತನ ಮತ್ತು ಬಡತನ:**—" ಯಾವನ ಆದಾಯವು ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವದೋ ಅವನು ಶ್ರೀಮಂತನು. ಯಾವನ ವೆಚ್ಚವು ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವದೋ ಅವನು ದರಿದ್ರನು."—ಫುಲರ.

೨. **ಮನುಷ್ಯತ್ವ:**—" ಪರಮೇಶ್ವರನು ನೋಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರ ಕಡೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಭಯವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾನು ಪಾಪಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ."—ಸೆನಿಕಾ, ರೋಮದ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ.

೩. **[illegible]**—" ಮನುಷ್ಯನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಕಾವುಮಾಡಿದ ಅರಗಿನಂತೆ [illegible]. ಅವನು [illegible] ಯಾವಪ್ರಕಾರದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ [illegible]."—[illegible].

೪. **[illegible]**—" [illegible] ಒಳ್ಳೇ ಸನ್ಮಾನವಾಗಿರುವದು. ಯಾಕಂದರೆ [illegible] ದೋಷಗಳು ತಿಳಿಯುವವು. ತನ್ನ ದೋಷಗಳು [illegible] ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ."—[illegible], ಗ್ರೀಕ ತ.

೫. **ವಿದ್ಯೆಯ ಮಹಿಮೆ:**—ವಿದ್ವಾಂಸ ಜನರು ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಮನೆಗೆ [illegible]. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಂತರು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮನೆಗೆ ತಿರುಗಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಇದರ [illegible] ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದು, ಆದರೆ ವಿದ್ಯೆಯ [illegible] ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ [illegible] ಹೀಗಾಗುವದು. ಸಾದಿ.

೬. **[illegible]**—" ಮನುಷ್ಯನು ಹತ್ತಿರ ಇರುವಾಗ ಅವ[illegible] ವರ್ತಿಸಿರಿ! [illegible]. ಹಿಂದೆ ನಿಂದೆಯನ್ನೂ [illegible]."—[illegible].

೭. **[illegible]**—[illegible], ತನ್ನೊಳಗಿನ [illegible] ಹೇಳುವವನು.

—[illegible].

ಶಿವಾನುಭವ.

ಇದು ವೀರಶೈವ ತತ್ವ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ವಾಙ್ಮಯಗಳ ವಿಚಾರಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸುವ ನೂತನವಾದ ಕನ್ನಡ ತ್ರೈಮಾಸಿಕವು. ಮೊದಲನೇ ಸಂಚಿಕೆಯು ಹಸ್ತಗತವಾಗಿ ಸಾದ್ಯಂತವಾಗಿ ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಪುಸ್ತಕವು ಆಕಾರದಿಂದ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು ಮುದ್ದಾದ ಮುದ್ರಣದೊಡನೆ ಕೂಡಿರುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಸವೇಶ್ವರನ ಆಣಿಮುತ್ತಿನಂತಹ ವಚನಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳಕುತ್ತವೆ. ರಾವಸಾಹೇಬ ಫ. ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ ವಕೀಲರು ಇದರ ಲೇಖಕರು. ಆದ್ದರಿಂದ ವೀರಶೈವರಿಗಂತೂ ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ವಾಚಕರು ಸ್ವೀಕಾರಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಪೋಷಕರಿಗೆ ರು ೧೦-೦-೦ ಆಶ್ರಯದಾತರಿಗೆ ರು೫-೦-೦ ವರ್ಗಣಿದಾರರಿಗೆ ರು ೩-೦-೦

ವಿಳಾಸ—

ಸಿ. ಎಸ್. ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಶಿವಾನುಭವ, ಬಿಜಾಪುರ

ಬಸವಭಾಷೆ

ಬಸವೇಶನು ಸಿದ್ಧಸಾಧಕರಾದ ವೀರಶೈವರಿಗೂ, ಇನ್ನುಳಿದ ಮುಮುಕ್ಷುಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಭಾಷಾಪ್ರಬಂಧವ (ಪ್ರವಚನಗಳ)ನ್ನು ರಚಿಸಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಮೋಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿರುವನು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತುನಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳಷ್ಟನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭೀಮಕವಿಗಳು ಬಸವಪುರಾಣದ ಆರನೆಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವರು. ವೀರಶೈವ ಮುಮುಕ್ಷುಗಳು ಆತ್ಮೋನ್ನತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಿವಯೋಗ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದೇ ಆ ಭಾಷೆ (ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯವು. ಭೀಮಕವಿಗಳು ಬರೆದ ಈ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಳು ವಾಚಕರಿಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಅರಿಕೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರತಿಪದದ ಟೀಕೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನೂ ಬರೆದು ಬಸವನ ಭಾಷೆಯೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟಿದೆ. ಶಿವಯೋಗಮಂದಿರದ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. **ಬೆಲೆ ೪ ಆಣೆ.**

ದೊರೆಯುವಸ್ಥಳ—

ಶಿವಬಸಪ್ಪಾ ಆದಪ್ಪಾ ವಾಗಿ,

ಶಿವಯೋಗಮಂದಿರ ಪೋ|| ತಾ|| ಬದಾಮಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ವಿಜಾಪುರ.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂ

ಶೋಚನೀಯವಾದ ಮೃತ್ಯು

ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ [illegible] ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೀರಶೈವ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರೂ [illegible] ಶಕರೂ. ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರೇಸರತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರೂ [illegible] ನವರು ಶಿವಾಧೀನರಾದರೆಂಬುದನ್ನು [illegible] ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಮರಣಸಮಯದಲ್ಲಿ ೫೮ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತು. ಇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ವೀರಶೈವ ಮತದ ಅನೇಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ರೂ. ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿವರ್ಷ [illegible] ದಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ [illegible] ೩೦-೪೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರಲ್ಲದೆ [illegible] ದಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದರೆ ಇವರಿಗೆ [illegible] ಇವರ ೩-೪ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು [illegible] ನೀಲಮ್ಮ (ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹೈಕೋರ್ಟು ವಕೀಲರನ್ನು [illegible] ಕಳಕಳಿಯುಳ್ಳವರೂ ಆದ ಎನ್. [illegible] ಹೈಕೋರ್ಟು ವಕೀಲರು [illegible]) ಇವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮೃತ್ಯುಪತ್ರವನ್ನು [illegible] — ನಿಜಾಂ ಇಲಾಖೆಯ [illegible] ರೂ. ಗಳನ್ನೂ, ತನ್ನ ಅಣ್ಣಂದಿ [illegible] ರೂ. ಗಳನ್ನು, ಮತ್ತು ಹತ್ತೆಂಟು ಸಾವಿರ ರೂ. [illegible] ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವ [illegible] ನಡೆಯಬೇಕೆಂತಲೂ, [illegible] ರುದ್ರಪ್ಪ, ಹೈಕೋರ್ಟು ವಕೀಲರು [illegible] ಮಾಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು [illegible] ಉತ್ಕಟ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು [illegible] ಮುಂದೆಯಾದರೂ [illegible] ಕಡೆಗೆ [illegible] ಎಲ್ಲ ವಿಷ್ಯಗ [illegible] ಸುವ

ಪತ್ರಿಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಯುವಕರ ಪತ್ರಿಕೆ

ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ
ಸಪ್ಟೆಂಬರ್
೧೯೫೬

ಕ
ಬ್ಬಳಿ.

ಾಟಕದ
5
ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ
-56 ರಿಂದ
ಪ್ರಾರಂಭ
◆
ಕ್ಕಾರವರ
ಸಂಕಲ್ಪ
ಕನ್ನಡ]
ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿತ್ರ
ತ್ರ ವರ್ಗ :
ಕುಮಾರಿ,
ಜಾ, ನಿರಂಜನ,
ಾವ, ಬಾಲಕೃಷ್ಣ
ಇತ್ಯಾದಿ
ರ್ದೇಶನ :
ಬಿ. ಗಣೇಶ
ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್
ಬಾದ (ಲಿಮಿಟೆಡ್)
Kadkol

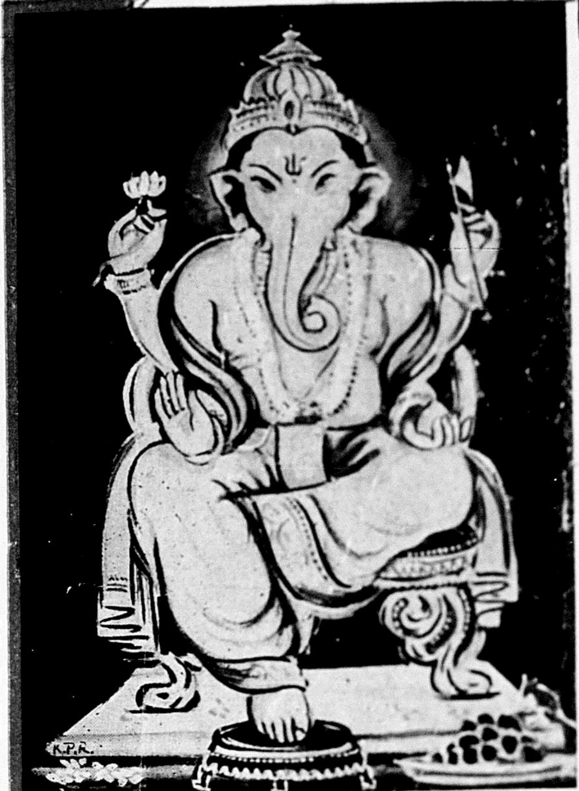

THIKA
nada Monthly
HUBLI

ಬೆಳ್ಳಿ ಆನೆ

ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕೊರೆಯುವದು

ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ

ಕಟ್ಟಿಗೆ ತುಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಮಹೇಶ ಸಾ ಮಿಲ್

[illegible]

[illegible]

ಮಹಾಭಾರತದೊಳಗಿನ ಒಂದು ಸುವರ್ಣಪುಟ

ಜೀವಂತವಾಗಿ ತೆರೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ !

ಪುಷ್ಪಾ ಪಿಕ್ಚರ್ಸದವರ ವೈಭವಶಾಲಿ ಪೌರಾಣಿಕ ಚಿತ್ರಪಟ

ಅಯೋಧ್ಯಾಪತಿ

[ಹಿಂದಿ]

★ ಗಣ:— ಉಷಾಕಿರಣ, ಅಭಿಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ, ಅನಂತಕುಮಾರ,
ಸಪ್ರು, ರಾಜಕುಮಾರಿ ಮತ್ತು ದುರ್ಗಾಖೋಟಿ

ಸಂಗೀತ : ರವಿ

ನಿರ್ದೇಶನ : ಎಸ್ ಫತ್ತೇಲಾಲ

ನಿರ್ಮಾತೃ: ನದಿಯಾದವಾಲಾ

ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ ಫಿಲ್ಮ್ಸ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ) ರಿಲೀಜ

ಭೂ:– ದಲಜಿತ, ಶಕೀಲಾ ವಗೈರೆ
ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಚಿತ್ರ

ಪಾಸಿಂಗ ಶೋ

ದೈವದಾಟವು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು ದೈವವು ಮುಖ ತಿರುವಿತೆಂದರೆ,
ಸಮ್ರಾಟ ಭಿಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ; ಭಿಕಾರಿ ಸಮ್ರಾಟನಾಗುತ್ತಾನೆ.
ದೈವದಾಟದ ವೈಭವದ ಚಿತ್ರಣವೇ.....

ಸ್ಟಾರಲ್ಯಾಂಡ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ಸದವರ ಹಿಂದಿ ಚಿತ್ರಪಟ

ಕಿಸ್ಮತ್

★ ಗಣ:– ರಂಜನ್, ಪೀಸ್ ಕಂವಲ್,
ತಿವಾರಿ, ಹೆಲೆನ್, ಕಾಂಚನಮಾಲಾ,
ಗೋಪ್ ಇತ್ಯಾದಿ

ದಿಗ್ದರ್ಶನ : ನಾನಾಭಾಯಿ ಭಟ್ಟ

ಸಂಗೀತ : ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ

ಕಥೆ : ಕೆ. ಬಿ. ಪಾಠಕ

“ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನರಂಜನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಚಿತ್ರ ”

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಚಂದ್ರಕಲಾ ಟಾಕೀಜದಲ್ಲಿ ಬೇಗನೆ ಬರಲಿದೆ

For Booking —

Vrinda Films [Opp: Laxmi Talkies] Dharwar.

ಮನುಷ್ಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ: ಇದು ಅಖಂಡ ಸತ್ಯ ಆದರೆ....

ಬಟ್ಟೆಗಳೂ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಬೇಕಾದರೆ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಬಿ. ಬಾಬು & ಕಂ., ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಪಥಿಕ-ಪಥದ ಕಥಾನಕ

ಬದುಕಿನ ವೈವಿಧ್ಯ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ನಡೆಯುವ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿನದಂದು ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟು ಬಂದ "ಪಥಿಕ" ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾದುದು ನಮ್ಮನ್ನು ಪುಲಕಿತರನ್ನಾಗಿಸಿದೆ. ನಡೆಯುವ ಕಾಲಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ನೀಡುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಂದ ಪತ್ರಗಳು ನಿತ್ಯವೂ ಬರುತ್ತಿವೆ.

"ಪಥಿಕ"ವು ಜನ್ಮವೆತ್ತ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ನಗರವು ತಮ್ಮ ಈ ಕಿರಿ ಮಗುವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕಳೆದ ಸಲ ನಾವು ಮುದ್ರಿಸಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಈ ಒಂದೇ ನಗರವು ಕೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಉಳಿದ ಊರುಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿದಷ್ಟು ಪ್ರತಿ ನಾವು ಕಳಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದೆ ಈಸಲ ಪ್ರತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಸಿದೆವು.

ಆದರೆ ಎರಡನೆಯ ಈ ಸಂಚಿಕೆಗೂ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ನಾವು ಮುದ್ರಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಬಂಧುಗಳೇ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ "ಪಥಿಕ"ದ ಪ್ರಸರಣ ಯಾವುದೇ ದಿನ, ವಾರ ಇಲ್ಲವೆ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ?

ಕನ್ನಡದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ "ಪಥಿಕ"ದ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಹುಮ್ಮಸ್ಸನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಸಾಹಸವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ಚಪ್ಪರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬಿಬ್ಬ ಸಂಪಾದಕರು "ಏನು ಪತ್ರಿಕೆ. ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಗರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕೆ" ಎಂದು ಸಿಕ್ಕವರೆದುರು ಅಹಂಭಾವವಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬೆನ್ನು ಚಪ್ಪರಿಸಿದ ಬಂಧುಗಳು ಹುರುಪನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರೆ, ಕರಿ ಮೂಗು ಮುರಿದವರು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ನಮ್ಮ ಛಲವನ್ನು ಕೆಣಕಿ ಹೆಡೆದೆರೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಂದ ಹುರುಪಿಗೆ ಹುಮ್ಮಸ್ಸೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಪಥಿಕ-ಪಥ ಸುಗಮವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡೂ ವರ್ಗಗಳ ಬಂಧುಗಳಿಗೂ ನಾವು ಋಣಿ.

ತಮ್ಮ ನಡುವೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತ "ಪಥಿಕ"ವನ್ನು ಸೋದರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇಂತು ಸ್ವಾಗತಿಸಿವೆ:

ಕರ್ಮವೀರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

[ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಿತ]

"...ಅಗ್ಗದರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಹಿತ್ಯ ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇದರಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವುದು...ಅಗ್ಗದರದಲ್ಲಿ ಸತ್ವಯುತವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದಾತ್ತ ಆಶೆಯಿಂದ ಹೊರಟ ಈ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ ತನ್ನ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ."

ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

['ನವಯುಗ' ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ಸಹಿತ]

"...ಯುವಕರ ಅಂತಃಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ... ಹೊರಟಿರುವ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ತನ್ನ ಮೊದಲ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲೇ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶದ ಪಥವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ... ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಯುವಕರಿಗಾಗಿಯೇ ಹೊರಟಂತೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಯುವಕರಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. "ಬರಿಯ ನಾಲ್ಕಾಣೆಗಳಲ್ಲಿ ೧೦೮ ಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಸಾಹಸ ಸಣ್ಣದಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿಗರು ಈ ಸಾಹಸವನ್ನು ಆದರಿಸಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಬೇಕು.."

ಓದುಗರ ಗಮನಕ್ಕೆ

ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ ಈ ಸಲದಂತೆ ನೂರು ಪುಟಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಅಕ್ಟೋಬರದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೇ ನಿಮ್ಮ ಕೈಸೇರುವುದು. ಈ ಸಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯ, ಹೆಚ್ಚು ಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಬಂದರೂ ಬೆಲೆ ನಾಲ್ಕೇ ಆಣೆ!

ಏಕೀಕರಣ ವಿಶೇಷಾಂಕ

ನವೆಂಬರ ಸಂಚಿಕೆಯು ಏಕೀಕರಣದ ವಿಶೇಷಾಂಕವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖರ ಲೇಖನಗಳು ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಮೈತುಂಬಿ ತ್ರಿವರ್ಣ ಮುಖಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ೨೦೦ ಪುಟಗಳ ಹೆಚ್ಚೊತ್ತಿಗೆಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದು. ಬೆಲೆ ಮಾತ್ರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಇಡದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪತ್ರಿ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದೊಳಗಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳು

"ಪಥಿಕ"ದ ಆಗಸ್ಟ ಅಥವಾ ಸಪ್ಟಂಬರ ಸಂಚಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರೂ ಕೇಳಬಾರದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕಳಿಸಬಾರದು. ಈ ಮೊದಲು ಕಳಿಸಿದವರಿಗೆ ಈ ತಿಂಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.

ಮುಖಚಿತ್ರ :
[illegible]
— ಚಿತ್ರಿಸಿದವರು —
ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. [illegible]

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

"[illegible]"

ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ, ಬೆಂಗಳೂರು

"[illegible]"

[illegible]

"[illegible]"

[illegible] ... ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಆಣೆ ಇಡುವುದೂ ಕೇವಲ ಸಾಹಸ—೧೦೮ ಪುಟಗಳುಳ್ಳ [illegible] ವಿಷಯ ವೈವಿಧ್ಯದ ಮೂಲಕ [illegible] 'ಶುಭಾಸ್ತೇ ಪಂಥಾನಃ' ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತೇವೆ."

[illegible] ಈ ಆಶೀರ್ವಾದವು [illegible] ಇದರಂತೆ ಮುಂಬಯಿಯ [illegible] ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. [illegible] ಪಥಿಕ [illegible] ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು [illegible] ಹೊಗಳಿ [illegible] ನಡೆಯಲು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ಕರ್ನಾಟಕದ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ವರ್ಷ : ೧
ಸಂಚಿಕೆ : ೨
ಸಪ್ಟಂಬರ, ೧೯೫೬

ಪಥಿಕ

ಕನ್ನಡ ವಾಚನ ಸಂಚಿಕೆ

ಸಂಪಾದಕ :
ಎಸ್. ಆರ್.
ಗೋಪೀನಾಥ

ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ಓದುವ ಒಲವುಳ್ಳವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಓದು

ಕನ್ನಡ ಯುವಕರು ಕರ್ತವ್ಯದ ಕರೆಗೆ ಓ ಕೊಡಲಿ

ಪಥಿಕ

ತ್ಯಾಗದಿಂ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ
ಪಾವಿತ್ರ್ಯದಿಂ ದಿವ್ಯ
ದಿವ್ಯದಿಂ ಗೌರವವು
ಗೌರವದ ಫಲ ಸತ್ಯ

ಸತ್ಯಸಾಧನ ಪಥದೆ
ನಿತ್ಯ ನೂತನ ರಥದೆ
ಸುಳ್ಳನೆಲ್ಲವು ಗೆಲುವ
ಒಳ್ಳಿತನೆ ನುಡಿಗಲಿವ

ಪಥಿಕನಿದೊ ಸಾಗುತಿಹ
ಪಥವನಿದೊ ತೋರಿಸಿಹ

— ಯಜುರ್ವೇದದ
ಸಾಲೊಂದರ ಆಧಾರ

ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ದೇವ ದೇವನ ಪ್ರೀತಿಯ ಪುತ್ರನಾದ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಿಂಗಳೊಪ್ಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣದ ತಪಸ್ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯವು ಸಕಲ ವಿಘ್ನಗಳಿಂದ ದೂರವಿರುವಂತೆ ಕರುಣಿಸೆಂದು ಆ ವಿಘ್ನಹರನನ್ನು ಅನನ್ಯನಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಏಕೀಕರಣವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಆಳಲು ನಾ ಮುಂದೆ ನೀ ಮುಂದೆ ಎನ್ನುವ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆದುದು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜಾತೀಯ ಜಾಲವನ್ನೊಡ್ಡಿ ಜನರನ್ನು ಮೀನಗಳಂತೆ ಹಿಡಿಯಲೆಸಳುವವರು ಆಡಳಿತೆಯು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸಾಹಸ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಹೈದರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಇತರೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯ ಜಟ್ಟಿಗಳು ತೆರೆಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿರುವ ತಾಲೀಮು ರಾಜಕೀಯ ಕಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರವಿರದೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯಶಃ ಬೌದ್ಧಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಕುಸ್ತಿ ನಡೆಸಲು ಇದ್ದಂತಿದೆ.

ಈ ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಭಾವನೆಗಳಿಂದ, ಎಲ್ಲ ಸಂಕುಚಿತ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಬಯಸುವ ಯುವಕರಲ್ಲೂ ವಿಷವನ್ನು ಬೀರಲು ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಕ್ಕಿಗಳಾಗಿ ಪವಿತ್ರತೆಯ ಕರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನಗೈಯ್ಯಲೆಳಸುವ ಯುವಕ ಶಕ್ತಿಯ ರೆಕ್ಕೆ ಮುರಿಯಲು ಹವಣಿಕೆ ನಡೆದಿದೆ.

ಹಿತನುಡಿಯು ಸಂಚಿಯುದಿಂದ....

ಅಮೃತವನ್ನು ಬಯಸಿ ಸಮುದ್ರ ಮಂಥನದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ದೇವತೆಗಳು ಕೌಸ್ತುಭದಂಥ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ರತ್ನಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಾಯಿ ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲ; ಭಯಂಕರ ಹಾಲಾಹಲವನ್ನು ಕಂಡು ಭಯಪಡಲಿಲ್ಲ; ಅಮೃತವನ್ನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ ಅವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ಶ್ರಮಪಟ್ಟರು. ಧ್ಯೇಯ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗುವವರೆಗೆ ಅಚಲ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರರಾಗುವುದು ದೊಡ್ಡವರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

—**ಭರ್ತೃಹರಿ**

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಚುರುಕು-ಚುರುಕು

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ ಧಾರವಾಡ

ಮುಖಂಡರನ್ನು ಹುಡುಕುವವರಿಗಿಂತ ಮುಖಂಡತ್ವವನ್ನೇ ಹುಡುಕುವವರು ಹೆಚ್ಚಾದ್ದರಿಂದ ಬೆಳೆದಿರುವ...

ನನ್ನ ಎದೆ-ಭಾರ

ಶ್ರೀ "ಅಲಿ"

ಪ್ರಗಾಢವಾದ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಿಣುಕು ದೀಪವೊಂದು ಮಿನುಗಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎನ್ನುವ ನಿರಾಶಾವಾದಿ ನಾನಾಗಲಾರೆ. ಲೋಕವನ್ನೇ ನುಂಗೇನೆನ್ನುವ ಕತ್ತಲನ್ನು ಸೆಣಸಿ ನಿಂತು ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕವಲಯದಲ್ಲಾದರೂ ಬೆಳಕನ್ನಿತ್ತಿರುವ ದೀಪದಂತಾದರೂ ನಾನಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಶಾವಾದಿ....

ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಓದಿದ್ದೆ. ಅವನ್ನು ಹೇಳಿದವರಾರೆಂಬುದು ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಮರೆತು ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೂ ಅವು ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿ ಜೀವನದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ಬದಲಿಸಿದವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳದಿರಲಾರೆ. ಆಗಿನಿಂದ ಮಿಣುಕು ದೀಪವಾಗಲೆತ್ನಿಸುವ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಾನು ಆದರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೈಬರಹದ 'ಸಂಗಮ'

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಜನ ಎಳೆಯ ಗೆಳೆಯರು "ಸಂಗಮ"ವೆಂಬ ಕೈ ಬರಹದ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದ ಹನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಬರಹ, ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಅವರು ಈ ಪುಟ್ಟ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ವಾಚನಾಲಯವೊಂದರಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಇಡುತ್ತಾರೆ.

ಎಳೆಯರ, ಯುವಕರ, ನೈಜ ಸೇವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ನಿರಾಡಂಬರ ನಿಷ್ಕಾಮ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಜನಸೇವಕ ಯುವಕರ ಇಂಥ ಎಷ್ಟೋ ಕೈ ಬರಹದ ವಿಚಾರ ಜ್ಯೋತಿಗಳು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮಿನುಗುತ್ತಿವೆ. ವಿಧಾಯಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಈ ಯುವಕರು ಪ್ರಚಾರದ ಬಾಜಾರ ಬುಣುಗಿಲ್ಲದೆ ಸೇವಾಪಥದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಚಕ್ರಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಟ

ಇಂಥವರನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಶಿರಸಾ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲರಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾಡಿ ಹರಸುತ್ತೇನೆ. "ದೇವರೇ, ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಯುವಕರಿಗೂ ಇದೇ ಸದ್ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೇ ಕೊಡು" ಎಂದು ಅನನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಯುವಕ-ಯುವತಿಯರು ಕೃತಿಮಲ್ಲರಾಗಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಲಿ ಎಂದು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ

ಆದರೆ ಬೇಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಬಂದರೆ ನನಗೆ ಎದೆ-ಭಾರವೆಲ್ಲಿ ಬಂತು? ಸೇವಾಯೋಗದಿಂದ ಮುಖಂಡತ್ವ ಪಡೆಯುವ

ಬಳಸು ದಾರಿಗಿಂತ ಮುಖಂಡತ್ವದ ಪೀಠಗಳನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ತೆರವು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ತೂರಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಡ್ಡದಾರಿಯೇ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಅನೇಕ ಯುವಕರಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಕಾಣತೊಡಗಿದೆ. ಆ ಚಕ್ರಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅರಿವಿಲ್ಲದ ಅವಿವೇಕ

[illegible]

[illegible]

[illegible] ವೆಂದು, ತನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸರಕಾರದ ಜಾಹಿರಾತು ಕೊಡಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು, ತನ್ನ ಆಶ್ರಯದಾತರಿಗೆ ಆತ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು, ಆತನ ವಿರುದ್ಧ ನಾಯಿ ನರಿಗಳ ಕೂಗನ್ನೇ ಎಬ್ಬಿಸಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದರ ಸಂಪಾದಕ, ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಸ್ವೀಕೃತವಾದ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರ ಬಾಯುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಿಹಿಮಾಡಿದನಂತೆ!

ಜನತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಭ್ಯತೆ, ನಾಗರಿಕತೆ, ನೀತಿ, ನಡೆನಳಕೆ, ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಜೀವನದ ಮೌಲ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಜನ ಜೀವನವನ್ನು ಹಸನಾಗಿಸುವ ಹೊಣೆಹೊತ್ತ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರೇ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರ [illegible] ನಿಂತರೆ [illegible] ಹಾಲು ಕುಡಿ [illegible] ಈ ಬಾವು [illegible]

[illegible]

[illegible] ಜನಜೀವನ [illegible] ಏಕೀಕೃತ

ಇದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಬರುವದು
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ಬೆಲೆ [illegible]
[illegible] M.O.
[illegible]
[illegible]

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬರಿಯ ರಾಜಕೀಯ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹಾರ್ದಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಬೌದ್ಧಿಕ ವೈಚಾರಿಕ ಐಕ್ಯವನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಂತದ ಲಾಭದಾಸೆಯಿಂದ ಜನಮನವನ್ನು ಕಲ್ಮಷಗೊಳಿಸುವ ಧೂರ್ತ ಲಫಂಗರ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ನಾವು ನೂತನ ಮನ್ವಂತರವೊಂದದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಕ್ಕುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮುಖಂಡತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಡೆದ ಜನರ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಿಗಿದು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಆಷಾಡಭೂತಿಗಳು ಮುಖಂಡರಾಗಿರುವ ಕಾಲ ಇನ್ನು ತೀರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನಂಥ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ನಮ್ಮ ಸರ್ವ ಸುಖ ದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗಾರರಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಧೀಮಂತ ಮುಖಂಡರು ನಮಗಿಂದು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಧುರೀಣತ್ವದ ದಾರಿ-ದೀಪ

“ನಿನ್ನ ದೇಶಬಾಂಧವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಡ; ಬದಲು ಅವರ ಸೇವೆ ಮಾಡು. ಮುಖಂಡತ್ವದ ಪಾಶವೀ ಹುಚ್ಚು ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಜೀವನದ ಜಲದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದೆ” ಎಂದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೊತ್ತಿಸಿಟ್ಟ ನುಡಿ ದೀಪವು ನಿಜವಾದ ಮುಖಂಡರನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬಲ್ಲದು. ಜೀವನ ಜಲದಲ್ಲಿ ಪಯಣ ಹೊರಟಿರುವ ಕನ್ನಡ ಯುವಕರಿಗೆ ಆ ಸಿಂಹ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ನುಡಿ ದೀಪವೇ ತಮ್ಮ ಹಡಗಿನ ಕಪ್ತಾನನನ್ನು ಅರಸಲು ಕೈದೀಪವಾಗಲಿ. ●

ವರಗಳ ಬರ ಬಿದ್ದಾಗ!

ಶ್ರೀ. ಎಸ್. ಎ. ಕಡಿ

ಅವನ ಹೆಸರು ಸುಂದರ. ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸುಂದರನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದ. ಸಂಪತ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಪದವೀಧರನೂ ಆಗಿದ್ದ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಳಸವಿಟ್ಟಂತೆ ಅವನು ಅವಿವಾಹಿತ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಕೇಳುವದೇನು? ಅವನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲವು ಕನ್ಯಾಪಿತರ ಯಾತ್ರಸ್ಥಳವಾಗಿತ್ತು.

ಸುಂದರನ ತಂದೆ ತುಂಬಾ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದವರು. ಕೈತುಂಬ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯು ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರು. ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಂದರೆ ಬೇಡವೆನ್ನುವದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಕನ್ಯೆಯೂ ಸುಂದರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾವಂತೆಯಾಗಿರಬೇಕು, ಆಧುನಿಕ ವಿಚಾರದವಳಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸುಂದರನ ವಾದ.

ತಂದೆ-ಮಗನ ಇತ್ತಂಡದಲ್ಲಿ ಕನ್ಯಾಪಿತರು ಜಜ್ಜಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಕನ್ಯೆಯು ವರನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರೆ, ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಅಂಕಿಯು ವರನ ಪಿತನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹೆಸರು ತಿಲೋತ್ತಮೆ, ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ತಿಲವೇ ಉತ್ತಮ” ಇದ್ದ ಬಣ್ಣದ ಕನ್ಯಾಪಿತರು ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಏರಿಸಿದರೂ ಅದು ಸುಂದರನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ‘ಹಗ್ಗ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲ; ಕೋಲು ಮುರಿಯಲಿಲ್ಲ’ ಎಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ

ದಿನಗಳುರುಳಿದವು. ಆದರೆ ಮದುವೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಸುಂದರನಿಗೂ ಬೇಜಾರು ಬಂದಿತು. ಎಂಥದಾದರೂ ಸರಿಯೆ ಮದುವೆಯಾದರಾಯಿತು ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಅದನ್ನು ತಂದೆಗೂ ತಿಳಿಸಿದ. ಆಗ ತಂದೆಯು ಮನದಲ್ಲಿ [illegible] ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವರ ಅಭಿಮಾನ ತಡೆಗಟ್ಟಿತು. [illegible]

[illegible]

[illegible]

ವರೆಗೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವದಾಗಿಯೂ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ.

ಅದೇ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಯೂ ಆಯಿತು. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ 'ಚೆಕ್' ಕೂಡಾ ಬಂದಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇತ್ತ ಸುಂದರನಿಗೂ ಮದುವೆಯ ಅವಸರವಿದ್ದಿತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಕನ್ಯಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಬೀಳದೆ ಅದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯೂ ಜರುಗಿತು.

ಆದರೆ ಹಣದ ಆಸೆಗೆ ಬಲಿ ಬಿದ್ದು ಮಾತನಾಡಲು ಬಾರದಂಥ ಮೂಕಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಸುಂದರನಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಾಗ ಸಮಯವು ಮಿಂಚಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಆಗ ಮಾತ್ರ 'ವರಗಳ ಅಭಾವವಿದ್ದ ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ದಕ್ಷಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ [illegible]' ಎಂದು ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲ.

●

[illegible]

● [illegible]
● [illegible]
● [illegible]

[illegible]

ರಾಯಲ್ ಕೆಫೆ

[illegible]

ಒಂದು ಉರ್ದೂ ಕತೆ

ನನ್ನ ನಚ್ಚಿನ ಪುಟ

— ಶ್ರೀ. ಕೃಷ್ಣಚಂದ್ರ

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹಾಸುಗೆಯಿಂದೇಳುತ್ತಲೆ ಕೆಲವರು ಮೈಮುರಿದು ಆಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ; ಕೆಲವರು ಹಾಸುಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡೇ ಚಹ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಹಾಸುಗೆಯಿಂದೇಳುತ್ತಲೆ ವ್ಯಾಯಾಮನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಹಾಸುಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಪೂರ್ಣ ಓದಿದ ನಂತರ ದೈನಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗುತ್ತೇನೆ.

ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ತಮ-ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಓದುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಬಂಗಾರ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಧಾರಣಿ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿನ ಅರಳೆ ಧಾರಣೆ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ (ಈ ಧಾರಣಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಂದು ಎಲ್ಲರೂ-ಕೂಲಿಗಳು, ಟಾಂಗಾವಾಲಾ, ಬೀಡಿ ಅಂಗಡಿಯವರು-ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವವಿರುತ್ತದೆ.) ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ನೋಡದ ಹೊರ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವೇ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ ದಪ್ಪ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾದ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಅತಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಓದುತ್ತಾರೆ. ಕೊಲೆಯ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು, ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಆಸ್ಥೆಯಿಂದ ಓದುವ ಮಹಾನುಭಾವರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ಕೂಡ ಮೊದಲು ಇವೆಲ್ಲ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನೂ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ, ಮುಖಪುಟದ ಮೊದಲನೆಯ ಸಾಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯ ಪುಟದ ಕೊನೆಯ ಸಾಲಿನ ವರೆಗೂ ಓದಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗೀಗ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಒಂದೇ ಒಂದು 'ಕಾಲಂ' ಓದತೊಡಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ನನ್ನ ನಚ್ಚಿನ ಕಾಲಂ, ನನ್ನಂತೆ ಇನ್ನುಳಿದವರ ನಚ್ಚಿನ ಕಾಲಮ್ಮೂ ಇರಬಹುದು.

ನನ್ನ ಕಾಲಂ ಹುಡುಕಲು ಬಹಳ ಶ್ರಮ ಬೇಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಮುಖಪುಟವನ್ನು ಹೊರಳಿಸಿದೊಡನೆಯೇ, ಎರಡನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಚ್ಚಿನ ಕಾಲಂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಜಾಹಿರಾತುಗಳೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಇಡಿಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾಗು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳೆಂದರೆ

ಜಾಹಿರಾತುಗಳು ಮಾತ್ರ, ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವು ಮನರಂಜಕಗಳೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕೊಡ-ಕೊಳ್ಳುವ, ವಿನಿಮಯದ, ವ್ಯಾಪಾರದ, ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳೇ ಮುಂತಾದ ಜನೋಪಯುಕ್ತದ ವಿಷಯಗಳು ಆ ಕಾಲಂನಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. [illegible]

[illegible]

ವವರು, ಹಾಗು ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ಯೂಶನ್ ಹೇಳುವವರೇ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇವೆಲ್ಲ ಜನೋಪಯೋಗದ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು? ಅವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

"ಇದೀಗ ಸುಂದರ ವ್ಯಾನಿಟಿ ಬ್ಯಾಗು[illegible] ಸ್ಟಾಕು ಬಂದಿದೆ; ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ" ಎಂಬ ಜಾಹಿರಾತು ಬಂದಾಗ ಇದೇನು ಜನೋಪಯೋಗದ ವಸ್ತುಗಳೇ? ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಂಥ ಮುತ್ತಿನ ಸರಗಳಿಗೆ [illegible] ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಈಗ ವ್ಯಾನಿಟಿ ಬ್ಯಾಗುಗಳ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನಿಮ[illegible]

ಅದೇ ರೀತಿ "ಮನೆಗಳು ಬಾಡಿಗೆಗೆ [illegible]" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. [illegible] ನಗರದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಾಡಿದರೂ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಮನೆ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಯಾರು ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾರೆ?

ಆ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ—

"ಹೊಸ ಮನೆ; ಎಂಟು ರೂಮುಗಳು, ಎರಡು ಅಡುಗೆಯ ಮನೆ, ಐದ್ಹ ಸ್ನಾನಗೃಹಗಳು, ಗ್ಯಾರೇಜೂ ಇದೆ. ಮೇಲ್ಮಾಳಿಗೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಹಾಕಿಸಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳೊಪ್ಪತಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುವದು. ಬಾಡಿಗೆದಾರರು ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ. ಬಾಡಿಗೆಯೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೂ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮುಂಗಡ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೇವಲ ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ" ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಓದಿದವನ ಗತಿಯೇನಾಗಬೇಕು?

ಮೊದಲು ಮನೆಯನ್ನು ನೋಡಿಯಾದರೂ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದವನು ಹೊಗೆಯೇ ಕುಳಿತು ಮುಂದಿನ ಜಾಹಿರಾತಿನ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರಲ್ಲಿ 'ರುಚಿಕರವಾದ ಊಟ, ಸ್ವಚ್ಛ ಹವೆಯಾಡುವ ಕೋಣೆಗಳು, ಫರ್ನಿಚರುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇದ್ದು, ವಿದ್ಯುದೀಪ ಹಾಗು ನೀರು ಮಾತ್ರ ಪುಕ್ಕಟೆ. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ" ಎಂದಿರುತ್ತದೆ. ಎಂಥವನ ಬಾಯಲ್ಲೂ ನೀರೂರಿ ಆ ಜಾಗೆ ಎಲ್ಲಿದೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಳಗಿನ—"ದಿಲ್ ಖುಷ ಹೋಟೆಲ್ ದಾರ್ಜಿಲಿಂಗ" ಎಂಬ ವಿಳಾಸವನ್ನು ನೋಡಿ ಥಣ್ಣಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಮಾಡುವಂಥವನು ಊಟ-ವಸತಿಗಾಗಿ ದಾರ್ಜಿಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು.

ಅನಂತರ "ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ" ಕಾಲಂ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಂತೂ ಇನ್ನೂ ಮೋಜಿನವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. 'ಓರ್ವ ಸುಂದರ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಟೈಪಿಸ್ಟ ಹುಡುಗಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾಳೆ; ಕನ್ನಡ, ತೆಲಗು, ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳಿ ಹಾಗು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಬಲ್ಲ ಓರ್ವ ದಕ್ಷಿಣದ ಅಕೌಂಟಂಟ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾನೆ; ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಪಾಸಾದ ಓರ್ವ ಕಂಪೌಂಡರನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ; ಹಾಗು ಅವರು ವಿದೇಶದ ಎಲ್. ಆರ್. ಸಿ. ಪಿ. ಮತ್ತು ಎಫ್.ಆರ್.ಸಿ.ಎಸ್. ಆಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫ರೂ.ಗಳಂತೆ ಬಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವದು.

"ಓರ್ವ ಸಭ್ಯಗ್ರಹಸ್ಥರಿಗೆ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಲು ಓರ್ವ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ; ೪೦ರೂ. ಸಂಬಳದ ಓರ್ವ ಚಪರಾಸಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾನೆ; ಒಂದು ಉರ್ದು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸಂಪಾದಕನು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಮೂವತ್ತು ರೂ. ಸಂಬಳ ಕೊಡಲಾಗುವದು; ದೊಡ್ಡ ರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಮೊಳೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯಬಲ್ಲ ಫಿಟರ್ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾನೆ; ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮೊಳೆಯನ್ನು ಹೊಡೆಯಲೋಸುಗ ದೊಡ್ಡ ರಂಧ್ರವನ್ನು ತೆಗೆಯಬಲ್ಲ ಎಂಜಿನಿಯರರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಬಟ್ಟೆಗಳು ಹರಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಬರಡೆಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಿಸಬಲ್ಲ ಅಗಸನು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾನೆ; ಮಾಂಸವಿಲ್ಲದೆ "ಕಬಾಬ"ಗಳನ್ನು (ಮಾಂಸದಿಂದ ತಯಾರಿಸುವ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥ)

[illegible] ಹೋಟೆಲ್
[illegible] ಇಂದೇ ಬನ್ನಿರಿ
[illegible]

ತಯಾರಿಸಬಲ್ಲ ಓರ್ವ ಅಡುಗೆಯವನು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾನೆ" ಇತ್ಯಾದಿ.

ಅವುಗಳ ನಂತರ ಕೇವಲ ಒಂದೂವರೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ "ಜಾತಿಯ ನಾಯಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿದೆ' ಎಂದು ಬರೆದ ಜಾಹಿರಾತಿನ ಕೆಳಗೆ "ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ನಾಟಕಕಾರ ಶೇಕ್ಸಪಿಯರನ ನಾಟಕಗಳ ಅಪೂರ್ವ ಸಂಗ್ರಹ. ಚಿತ್ರಗಳೂ ಇವೆ. ಬೆಲೆ ಕೇವಲ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ "ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ [illegible]

[illegible]

[illegible] ಣಿಯೂ, ಸದೃಢನೂ ಆದ ವರನು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾನೆ; ಗೌರವಸ್ಥ ಮನೆತನದ ತರುಣಿಗೆ ವರಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಧುವಿನ ತಂದೆಯು ಗಿರಣಿಯೊಂದರ ಒಡೆಯನಿದ್ದಾನೆ. ವರನು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣವಂತನಿದ್ದರಾಯಿತು. ಕುಲ ಗೋತ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಮಹತ್ವವನ್ನೀಯುವದಿಲ್ಲ ಇತ್ಯಾದಿ.

ನಾನೂ ಕುಲ—ಗೋತ್ರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವೀಯುವದಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಆ ತರುಣಿಯ ತಂದೆಗೆ ನಾನೂ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನೇಕೆ ಬರೆಯಬಾರದು? ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯು ಬಂದು-"ಏನು ಓದುತ್ತಿರುವಿರಿ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಏನೊಂದೂ ಉತ್ತರವೀಯದೆ ಕೊಂಚ ನಕ್ಕು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ದಿನದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತೇನೆ.

ಅನು:- **[illegible] R.**
ಹೊಸಳ್ಳಿ ಅವರಗೋಳ

★ ಮೋಟರ ಎಂಜಿನ್ ರಿಪೇರಿ
● ಎಂಜಿನ್ ರಿ ಬೋರಿಂಗ್
● ಎಂಜಿನ್ ಸ್ಲೀವ್ ಕೂಡಿಸುವುದು
● [illegible]
● [illegible]
● [illegible]
● [illegible]

[illegible]

[illegible] ಗ್ಯಾರೇಜ
[illegible] **ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ**

★ ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಒಂದಾಗಿಸಲು
ಕಬೀರ ಜೀವನವನ್ನೇ ಸವೆಸಿದರು;
ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಕಟ್ಟಿದರು...

ಒಂದು ದುರಂತದ ಗೋಡೆ

— ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ

ಆಗ ನಾನು ಗೋರಖಪುರದ ಆರೋಗ್ಯ ಧಾಮದಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಗೋರಖಪುರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಬುದ್ಧದೇವನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳಗಳಿರುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಕಬೀರರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ ಮಗಹಾರವು ಹದಿನೈದೇ ಮೈಲುಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಹರ್ಷಭರಿತ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.

ಮಗಹಾರವು ಔಂದ-ತೀರ್ಥ ರೇಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಾಮ. ಕಬೀರರ ಸಮಾಧಿಯು ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಅರ್ಧಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಸಮಾಧಿಯ ಸುತ್ತಲಿನ ಬಿಳಿಯ ಪುಟ್ಟ ಗೋಪುರಗಳನ್ನು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿಕುಳಿತೇ ಕಾಣಬಹುದು. ಮಗಹಾರವು ಪುರಾತನ ಗ್ರಾಮವಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೇಕಾರರೇ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಬೀರರ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಭಕ್ತಿಯಿದೆ. ಅವರ ಸರಳ ಆದರೆ ಉದ್ಬೋಧಕ ಕವನಗಳನ್ನು ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ ಸಂವರ್ಧನೆ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಹಾಗೂ ಜಾತಿ ವಿಕಾರಗಳ ಕೇಡುಗಳಿಂದ ಉಳಿಸಿದ ದೃಷ್ಟಾರ- ಮಹಾತ್ಮಾ ಕಬೀರ.

ಕಬೀರರ ಸಮಾಧಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಆಕರ್ಷಿತನಾದೆ. ಆ ಮಹಾತ್ಮನ ಸಮಾಧಿ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದುರಂತ ಕಥೆಯೇ ನನಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದುಕುಳಿತಿತ್ತು.

ಕಬೀರರು ಕಾಲವಶರಾದಾಗ ಅವರ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಯಾರಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದುಗಳು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿ ಜಗಳವಾಯಿತಂತೆ. ಕಬೀರರ ಕಳೇಬರ-

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣರು ಕಬೀರರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳವಾದ ಮಗಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಿನ ತಮ್ಮ ಅನುಭವ ಕಥನವನ್ನು ಬಹು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಗೂಢಾರ್ಥವಿದ್ದು ಜಾತೀಯ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ತೊಳಲುತ್ತಿರುವವರು ಇದನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಓದಬೇಕು. ಮೂಲತಃ 'ಹರಿಜನ'ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದ ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಗೋ. ಜ. ಬಿ. [illegible] ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಸ್ಲಿಮರೂ ದಹನ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೂಗಳೂ ಹಟ ಹಿಡಿದರಂತೆ. ಪರಸ್ಪರರ ತಿಕ್ಕಾಟದಲ್ಲಿ ಶವದ ಮೇಲಿನ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಎಳೆದಾಗ ಕಬೀರರ ದೇಹದ ಬದಲು ಎರಡೇ ಎರಡು ಹೂಗಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದುವಂತೆ.

[illegible] ಹಿಂದುಗಳೂ, ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಮರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಆ ಮಹಾತ್ಮನಿಗಾಗಿ ಸ್ಮಾರಕ ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಆ ಸ್ಮಾರಕಗಳೇ—ಒಂದು ಗುಡಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಮಸೀದೆ [illegible]

ಮೊದಲು ನಾನು ಗುಡಿಗೆ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಬೀರ ಪಂಥದ ಇಬ್ಬರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ಸಂಜೆಯೂ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಬೀರನ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿರುವರೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅಗ್ರಹಾಯ ಪೌರ್ಣಿಮೆಯ ದಿನ ಬನಾರಸದ ಮಹಂತರೊಬ್ಬರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವರೆಂದೂ ಭಂಡಾರಾ ಎಂಬ ಮಹೋತ್ಸವ ನಡೆಯುವದೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಕೆಲಹೊತ್ತು ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಸೀದೆಗೆ ಹೋಗುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ.

"ಇಲ್ಲಿಂದ ಮಸೀದೆಗೆ ದಾರಿಯಿ ಬಾಬೂಜೀ"

"ಏಕೆ? ಹೇಗದು?" ಎಂದು ನಾನು ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದೆ;

"ಎರಡರ ನಡುವೆ ಒಂದು ಗೋಡೆಯಿದೆ"

ಒಬ್ಬನೇ ಮಹಾತ್ಮನ ಸ್ಮಾರಕಗಳಾದ ಇಂಥ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳ ನಡುವೆ ಗೋಡೆ ಏಕೆ?"

''ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಡಿರಿ ಬಾಬೂಜಿ. ಆ ಗೋಡೆ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಇದೆ"

"ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಒಬ್ಬರೇ ಹಾಯುವಂಥ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬಾಗಿಲಾದರೂ ಇಲ್ಲವೇ?''

''ಇಲ್ಲ ಬಾಬೂಜಿ. ಬಾಗಿಲು ಇದ್ದರಾದರೂ ಏನು ಉಪಯೋಗ? ನಾವು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.''

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಕಬೀರರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡೂ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಆ ಮಹಾತ್ಮನು ಅವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದನು. ಆತನ ಆ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಇಲ್ಲಿ ಕರಾಳವಾದ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಯೊಂದು ನಿಂತಿದೆ.

ಗುಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಬಳಸು ದಾರಿಯಿಂದ ಮಸೀದೆಗೆ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಕಬೀರ ಪಂಥದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಅನುಯಾಯಿಯೊಬ್ಬನ ಸಂಗಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ದೊಡ್ಡ ಭಂಡಾರಾ ಉತ್ಸವ ನಡೆಯುವ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿದೆ.

"ಆ ಮಹೋತ್ಸವದಂದು ನೀವು ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಮರೆಲ್ಲರೂ ಸಹಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು" ಎಂದು ನಾನು ಅನ್ಯಮನಸ್ಕನಾಗಿ ಕೇಳಿದೆ.

"ಇಲ್ಲ ಬಾಬೂಜಿ" ಎಂದು ಉತ್ತರ ಬಂದಿತು; ''ನಾವು ಗುಡಿಗೆ ಹಿಟ್ಟು, ಬೇಳೆ, ಅಕ್ಕಿ, ಸಕ್ಕರೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಸೀದಾ ಕಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಡಿಗೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.''

"ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ಸವದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಗಳೂ ನಿಮಗೆ ಸೀದಾ ಕಳಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.''

''ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಅಡುಗೆಯನ್ನೇ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ.''

"ಇದು ಹೇಗೆ? ನೀವು ಮಾಡಿದ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಹಿಂದುಗಳು ಏಕೆ ಊಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ? ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಕಬೀರ ಪಂಥದವರೇ ಅಲ್ಲವೇ?"

"ಅದು ಸರಿ ಬಾಬೂಜಿ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಕಬೀರ ಪಂಥದವರೇ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮೀನ, ಮಾಂಸ ಒಂದನ್ನೂ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹಿಂದುಗಳು ನಾವು ಮಾಡಿದ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಉಣ್ಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಅಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಊಟಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪವೇನೂ ಇಲ್ಲ."

ಸರಿ; ಕಬೀರ ಪಂಥದವರಲ್ಲೂ ನೀ-ನನ್ನ-ಮುಟ್ಟಬೇಡ ಪದ್ಧತಿಯುಂಟು! ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು, ಎರಡೂ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಅಗಲಿಸುವ ನೀ-ನನ್ನ-ಮುಟ್ಟಬೇಡ ರೋಗವು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನೇ ಹೋಳು ಹೋಳಾಗಿಸಿದೆ.

ವಿಜಯ ಸ್ವೀಟ ಮಾರ್ಟ
ದುರ್ಗದಬೈಲ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.
Best VIJAY SWEET MEAT
विजय स्वीट मार्ट
दुर्गदबैल, हुबळी

ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಈ ಗೋಡೆ ಎದ್ದದ್ದು ಸಹಜವಿದೆ ಎನ್ನಿಸಿತು.

"ಈ ಗೋಡೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದಿತೇ?" ಎಂದು ನಾನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಿದೆ.

'ಇಲ್ಲ, ಮೊದಲು ಈ ಗೋಡೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಜಗಳಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದ್ದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಎಂಭತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಎರಡೂ [illegible] ನಡುವೆ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದರು."

[illegible]

[illegible]

ಮರ ನಡುವೆ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದವನು ಒಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಅಧಿಕಾರಿ....

ಎಂಭತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಭಾರತವನ್ನು ಇಬ್ಭಾಗ ಮಾಡಲು ಇಡಿಯ ದೇಶದ ಹಿಂದು ಮುಸ್ಲಿಮರ ನಡುವೆ ರಾಜಕೀಯ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವನೂ ಒಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಗವರ್ನರ ಜನರಲ್.

ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಒಂದು ಬಾಗಿಲು ಕಾಣದಾಗಿದೆ.

ಮಗಹಾರದಲ್ಲಿ ಎಂಭತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏಳೆದ್ದ ಆ ಗೋಡೆಯು ಭಾವಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಅಸ್ತಿವಾರ ಹಾಕಲಿಲ್ಲವೇ! [illegible] ಹಾಗೆನಿಸಿತು.

ಅಯ್ಯೋ! ಇವೆಲ್ಲದರ ದುರಂತವೇ!

○

20
ವರ್ಷಗಳ
ಅನುಭವ

ಎಲ್ಲ ತರಹದ [illegible] ಮೋಟರ ಮತ್ತು
[illegible]

● ರಿಪೇರಿ
● ವೆಲ್ಡಿಂಗ
● ಬೋರಿಂಗ

[illegible]

ಹಸ್ಸಿಕೇರಿ ಬಂಧುಗಳು
[illegible]

★ ಆತ್ಮವಲ್ಲದ್ದನ್ನೇ ಆತ್ಮವೆಂದು
★ ಭ್ರಮಿಸಿ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತದೆ, ನೈಜ
★ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಸಿಕ್ಕೀತು...

ಮುಕ್ತಿ

★ ★ ★ ★ ★

ಜಗದ್ಗುರು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು

ಯಾವುದು ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆಯೋ, ಯಾವುದನ್ನು ಬೇರಿನ್ನಾವುದೂ ತುಂಬಿಲ್ಲವೋ ಅದೇ ಆತ್ಮ. ಯಾವುದು ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳು ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೋ, ಯಾವುದನ್ನು ಇನ್ನಾವ ವಸ್ತುವೂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿಸಲಾರದೋ ಅದೇ ಆತ್ಮ.

ಸ್ವಂತದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ ಸತ್ಯ ಎಂದರೇನೆಂಬುವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಪಂಡಿತರನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದರೆ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾರಿಸಲು ಚಂದ್ರನ ಆಕಾರವನ್ನು ಸ್ವಂತದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡಿದಾಗಲೇ ತಿಳಿಯುವುದು. ಉಳಿದವರ ಮುಖಾಂತರ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ?

ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾದ ಅಂತರಾತ್ಮ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವದ ಆತ್ಮಗಳೆರಡೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ತಿಳವಳಿಕೆಯಿಂದಲೇ ವಿನಾ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆಯಲಾರದು. ಯೋಗದಿಂದಾಗಲೀ, ಸಾಂಖ್ಯದಿಂದಾಗಲೀ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರಿಂದಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಬರಿಯ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಾಗಲೀ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಔಷಧದ ಹೆಸರನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೋಗವೂ ಗುಣಹೊಂದಲಾರದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಕ್ತಿಯು " ಬ್ರಹ್ಮ " ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದೋಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದ ಲಭಿಸದೆ ನೇರವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾನುಭವದಿಂದ ಲಭಿಸುವುದು.

ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಪಂಥ ವಂಶ ಗೋತ್ರಗಳೊಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿಲ್ಲ; ರೂಪವಿಲ್ಲ; ಗುಣಾವಗುಣಗಳಿಗೆ ಅದು ಅತೀತವಾಗಿದೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲಬಂಧನವಿಲ್ಲ, ದಿಗ್ಬಂಧನಗಳಿಲ್ಲ; ಸ್ವಾನುಭವಗಳ ಸರ್ವೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅದು ಮೀರಿ ನಿಂತಿದೆ.

ಬ್ರಹ್ಮವು ಇಂತಿದ್ದು ನೀನೂ ಇಂತಿರುವೆ. ನಿನ್ನ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡು.

ಬ್ರಹ್ಮವು ಶಬ್ದ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅಗಮ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಪವಿತ್ರ ಪ್ರಕಾಶವಾದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗಬಲ್ಲದು.

ಬ್ರಹ್ಮವು ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅನೇಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನುಳಿದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬ್ರಹ್ಮವು ಕರ್ಮಬಂಧನಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದೆ.

ದೇಹ, ಮಮಕಾರ, ಭಾವನೆಗಳು, ಅಥವಾ ಆತ್ಮವಲ್ಲದ ಇನ್ನಾವುದೇ, ನಾವು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಗಿ ಯಾವನು ಆತ್ಮದರ್ಶಕನಾಗುವನೋ ಅವನೇ ಜ್ಞಾನಿ.

ಜಗದ ಜಾಡನ್ನು, ಅಥವಾ [illegible] ದಾರಿಯನ್ನು, ಅಥವಾ [illegible] ಪಥವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಯಾವನು ಹೊರಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯದ ಜ್ಞಾನವು ಉದ್ಭವಿಸಲಾರದು.

ಈ ಮುಮುಕ್ಷುದ ಮಾರ್ಗಗಳು, ಜಗದ ಬಂಧನದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬಿಗಿದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಪಳಿಗಳೆಂದು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಸರಪಳಿಯಿಂದ ಯಾರು ಪಾರಾಗುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

●

॥ ಶ್ರೀ [illegible] ॥
ಮನೆಮನೆಯಲಿ ಮಂಗಳಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಲಿ

[illegible]
ನಿಮ್ಮ [illegible]!

- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

★ ತಾಜಮಹಲನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ೧೭ ವರ್ಷ
★ ತಡೆದ ಶಹಾಜಹಾನನು, ಮುಗಿದಾಗ
★ ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ಕಾತುರನಾಗಿದ್ದ

ಒಂದು ದಿನದ ಕೌತುಕ!

ಶ್ರೀ. "ಗುರುನಾಥ" ಬಿ. ಎ.

ತಾಜ ಮಹಲನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಶಹಾಜಹಾನನು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿ ಆಗಲೇ ಹದಿನೇಳು ಸಂವತ್ಸರಗಳುರುಳಿದ್ದವು. ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ತಜ್ಞರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಹಾಗೂ ಅಮೌಲ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದವು. ತಾಜಮಹಲನ್ನು ನೋಡಲು ಬಾದಶಹನು ಆತುರನಾಗಿದ್ದನು. ಮುಖ್ಯ ಶಿಲ್ಪಿಯನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ "ತಾಜಮಹಲದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿರಬಹುದು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಾನದನ್ನು ನೋಡಬಹುದಲ್ಲವೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

" ತಾಜಮಹಲದ ಕೆಲಸವೇನೋ ಮುಗಿದಿದೆ. ಆದರೆ…." ಶಿಲ್ಪಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ.

ತಾಜಮಹಲು ತಯಾರಾದ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದೊಡನೆ ಶಹಾಜಹಾನನು ಆನಂದದಿಂದ ಕುಣಿದಾಡಿದನು. "ನಾಳಿನ ದಿನವೇ ತಾಜಮಹಲನ್ನು ನೋಡಲು ಬರುವೆನು. ಎಲ್ಲ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿರಿ" ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು.

ಶಿಲ್ಪಿಯ "ಆದರೆ" ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಿತು. ತಾಜಮಹಲನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದ ಬಾದಶಹನಿಗೆ ಏನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದೇ "ಹುಜೂರ, ತಾಜಮಹಲ ತಯಾರಾದ ಸಂಗತಿ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದೊಗೆಯಲು ನೂರಾರು ಆಳುಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುವದು" ಎಂದು ಭಯದಿಂದ ಶಿಲ್ಪಜ್ಞನೆಂದನು.

" ಆ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯದೆ ಅದರ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಸವಿಯಲಾರಿರಿ" ಎಂದು ಆ ಶಿಲ್ಪಿ ಹೇಳಿದೊಡನೆ ಬಾದಶಹನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕ್ರೋಧದಿಂದ ಕೆಂಪಾ

> ಅರಿಯದ ಕಥೆಗಳ ನಿಂತರೂ ಅರಿಯದ ಕಥೆಗಳ ತಡೆಯದಿರುವುದು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವ. ಕುತೂಹಲಿಯಾಗಿ ಸಿಗುವಾಗ ಸಿಕ್ಕಷ್ಟನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದೂ ಮಾನವನ ಸ್ವಭಾವವೇ. ಮಾನವನ ಈ ಸ್ವಭಾವ ಮಂಥನದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿ ಬಂದಿದೆ ಈ 'ಒಂದು ದಿನದ ಕೌತುಕ'. ಧಾರವಾಡದ ಯುವಕ ಶ್ರೀ 'ಗುರುನಾಥ' ಅದನ್ನು 'ಪಥಿಕ'ಕ್ಕಾಗಿ ಕಳಿಸಿದ್ದು ಶ್ರೀ. ದ. ಕಂ. ಪರಾಂಜಪೆಯವರ ಮರಾಠಿ ಲೇಖನವೊಂದು ತಮ್ಮ ಈ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಮೂಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ದವು: ಆವನು ಆ ಶಿಲ್ಪಿಗೆ ದೇಹಾಂತ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೇ ವಿಧಿಸಿದನು.

ಕೆಲ ಸಮಯದ ನಂತರ [illegible] ಶಾಂತನಾದ [illegible] ಆ ಶಿಲ್ಪಿಗೆ ದೇಹಾಂತ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ತಾಜಮಹಲಿನ ಸೌಂದರ್ಯ [illegible]

[illegible]

ನಾಗಿ ತಾಜಮಹಲನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದನು. ಮುಳುಗುತ್ತಲಿದ್ದ ಕಮಲಮಿತ್ರನ ಮಂದ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ ತಾಜ ಮಹಲದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸವಿದು ಶಹಾಜಹಾನನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟನು.

ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಆಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇವಲ ೨೪ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೈಸ್ಸೆ ಸಹ ಖರ್ಚಾಗದಂತೆ ಮಾಡಿಸಿದ ಆ [illegible] ಮಾನವರ ಮನೋವಿಕಾರದ ಕಲ್ಪನೆ ಪೂರ್ಣವಿದ್ದಿತೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

GOOD EYES SAVE LIVES
ಒಳ್ಳೇ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣರಕ್ಷಣೆ

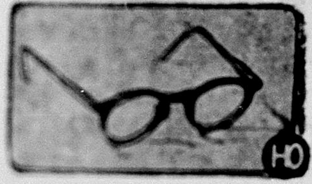

[illegible]

ಹುಬಳಿ ಅಪ್ಟೀಶಿಯನ್ಸ

[illegible] ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಒಳಗಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಳಕು

ಹೊಸವೆಲ್ಲವನ್ನು ಹಳಿಯುವ
ಜನ ಬಹಳ; ಆದರೆ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ
ಆಗ್ರಹ ತೊಟ್ಟಾಗ ಲಭಿಸಬಲ್ಲದು...

ಅಮರ ಕೀರ್ತಿ

★ ★ ★

— ಎಲ್ಬರ್ಟ್ ಹಬಾರ್ಡ್

ಅನು : ಶ್ರೀ. ಹರಿಭಟ್ಟ ಆದ್ಯಪಾಡಿ

ಒಳ್ಳೆಯದಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಅದರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ತಲೆಮಾರಿನವರಿಂದ ಖಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನವೀನವಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ತನ್ನ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ತಪ್ಪು ಒಮ್ಮೆ ಚಲಿಸತೊಡಗಿತೆಂದರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಬಲವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಶಕ್ತಿಯು ಅದನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುವವರೆಗೂ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಆಚಾರ—ವಿಚಾರಗಳ ಗತಕಾಲದ ಪರಂಪರೆಗಳು, ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರು ನವೀನವಾದ ಮಾರ್ಗವೊಂದನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬದುಕಿ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆಮಾಡುವವರೆಗೂ ಉಳಿದೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ.

ಜನರು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವದರ ಕಾರಣವು ಅವರು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದ್ವೇಷ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿರದೆ, ಸ್ಥಾಯಿಯಾದುದನ್ನು ಅವರು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಜಾನ್ ರಸ್ಕಿನ್‌ರಂಥ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೂ ಕೂಡ ರೈಲ್ವೆಗಳಿಂದ ಇಂಗ್ಲಂಡವು ಹಾಳಾಗುವದೆಂದೂ, ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಗಳು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದವಾಗಿ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುವದೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಥಾಮಸ್ ಜೆಫರ್ಸನ್ನರು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೆರೆಯವನೊಬ್ಬನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: "ಈ ನೆರೆಯಾತ ಸರಕಾರೀ ಶಾಲೆಗಳೇ ಅಪಚಾರವೆಂಬ ವಾದದವನು; ಎಲ್ಲರೂ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿತರೆ ಯಾರೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಆತನ ನಂಬಿಕೆ.

"ಮುದ್ರಣ ಯಂತ್ರಗಳೆಂದರೆ ಸುಳ್ಳಿನ ಕಾರಖಾನೆಗಳು; ಜನರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸುವದೇ ಅವುಗಳ ಕೆಲಸ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರೇ, ನಮ್ಮ ವರ್ಜೀನಿಯಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುದ್ರಣ ಯಂತ್ರವಿಲ್ಲ

ಪಶ್ಚಿಮ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯಶಸ್ಸಾಸ್ತ್ರವೆಂಬ ಹೊಸ ಶಾಸ್ತ್ರವೇ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದ್ದು ಇದರಿಂದ ಬಹುಜನರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ವಿಖ್ಯಾತ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರ ತಜ್ಞರಾದ ಡಾ॥ ಎಲ್ಬರ್ಟ್ ಹಬಾರ್ಡರು ಶಾಶ್ವತ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರ ದುರ್ಲಭ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಹರಿಭಟ್ಟರು ಸೈಕಾಲಜಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಈ ಲೇಖನವನ್ನೆತ್ತಿ "ಪಥಿಕ" ವಾಚಕರಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ದಂತೆ ಕೃಪೆಗೈದ ನಿನ್ನ ದಯೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು'' ಎಂದು ಪಾದ್ರಿ ಬರ್ಕ್ಲೆ ದೇವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಸಂಗೀತ ಪ್ರಚಂಡ ಮೋರ್ಝಾರ್ಟನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಗೀತಗಾರರನ್ನು ಕುದುರೆಯ ಕಾಸಾರರು, ಅಡಿಗೆಯವರು, ಕಸ-ಮುಸುರೆಯವರು ಮತ್ತು ವಿದೂಷಕರ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಆಗ ಸಂಗೀತಗಾರರು [illegible] ಊಟ ಮಾಡುತ್ತ [illegible] ಹಾಗೂ ಅವರ ಅತಿಥಿಗಳ ಮನರಂಜನೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ [illegible] ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

[illegible]

[illegible]

ಎಂದು ಆಮಂತ್ರಣ ವಿತ್ತಂತೆ" ಎಂದು ಹೇಳದವರೂ ಅನೇಕ.

ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ದಶಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಜಾಹಿರಾತು ಕೊಡುವವರನ್ನು ಜನ ಸಂಶಯದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲ ವೃತ್ತಿಗಳ ಜನರು ಜಾಹಿರಾತು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹಣಿಕಿಕ್ಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಹೊಸದಾದ ಎಲ್ಲವೂ ಒಮ್ಮೆಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ವಿರೋಧಿಸಲ್ಪಡುವುದು, ಕಡೆಗೇನು ಖಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ನಮಗೆ ಕಾಣದಿರದು.

[illegible] ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಅದು ಸರಿಯೆಂದೆನಿಸಿದರೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಕೇಳದೆಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

[illegible] ನಿಮಗೆ ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಕಂಡಿದ್ದು, ಬಹುಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಿರಿ; ನಂತರ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯಿರಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬದುಕಿರಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮರಣವನ್ನು ಅಪ್ಪಿರಿ.

[illegible]

[illegible] ಹೋಟೆಲ್

[illegible]

ಉಡುಪಿ ಹೋಟೆಲ್

[illegible]

ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜದ ನಿರ್ಮಾಪಕಿ ....

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಮಾ

— ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ನೆಸ್ವಿ

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳ ಕತೆಯನ್ನು ಅರಿತವರೇ ಕಡಿಮೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜೀಯವರು ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನೇ ಆ ಸಮರದ ಅಡಿಗಲ್ಲಾಗಿ ಮಾಡಿದಂದಿನಿಂದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳ ವೀರಕಥೆಗಳೆಲ್ಲ ಅರಿತವರ ನೆನಪಿನಿಂದಲೂ ಮರೆತು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ವೀರ ಸಾವರಕರ, ಲಾಲಾ ಹರದಯಾಲ, ಶ್ಯಾಮಜಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಮಾ, ವೀರೇಂಪ್ರನಾಥಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ.ಎಂ ಪಿ. ಟಿ. ಆಚಾರ್ಯ, ಚಂಪಕರಮಣ ಪಿಳ್ಳೆ, ಎಂ. ಎನ್. ರಾಯ, ರಾಸಬಿಹಾರಿಬೋಸ, ಸುಭಾಸಚಂದ್ರ ಬೋಸ, ಡಾ ಎಸ್. ಎಸ್. ಹರ್ಡಿಕರ ಈ ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳ ರೋಮಾಂಚಕಾರಕ ಕತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇತಿಹಾಸವೂ ಕೂಡ ವಿಸ್ಮೃತಿಯಿಂದ ತೆರೆದು ತೋರದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳ ವೀರಗಾಥವನ್ನು ಹೇಳುವವರಿದ್ದರೆ ಕೇಳುವವರ ಮೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನ ಹೊಳೆ ತುಳುಕಾಡದಿರದು. 'ಕಲಿ ಕೆಚ್ಚಾಗುವನು, ಕವಿ ಹುಚ್ಚಾಗುವನು' ಎಂಬ ಕವಿ ಕಲ್ಪನೆಯ ವಾಕ್ಯ ಸವಿ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸದಿರದು.

ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯೇ ದೈವದ ಕಡೆಗಿರುವ ತಮ್ಮ ವಿಧೇಯತೆಯೆಂದು ಹೊರಟ ಶ್ರೀಮತಿ ಭಿಕಾಜೀ ಕಾಮಾ ಅವರು ಈ ಕ್ರಾಂತಿವೀರರ ಹಿರಿಯ ಸೋದರಿ. ಜವಾಹರಲಾಲ ನೆಹರೂರು ಇನ್ನೂ ಕಾಲೇಜ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಾಂಧೀಜೀಯವರು ಆಗ ವಕಾಲತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆಗಲೇ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರದ ಧೀರ ಸಿಂಹಿಣಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಮಾರವರ ಹೆಸರು ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತವಾಗಿತ್ತು ಆಸ್ತಿ ಬದುಕುಗಳನ್ನು ತೊರೆದು, ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿ, ವನವಾಸ-ಉಪವಾಸ-ಅಜ್ಞಾತವಾಸಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ, ಸೆರೆಮನೆಯ ಕರಕನ್ನವನ್ನು ಉಂಡು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಂಹಹೃದಯಿಗಳನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರರನ್ನಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಭಿಕಾಜೀ ಕಾಮಾ ಅವರಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದರು.

ಘನತೆ ಗೌರವಗಳ ಹೆಸರು ಹೊತ್ತ ಮುಂಬೈ ಪಾರಸೀ ಮನೆತನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಆಗರ್ಭ ಶ್ರೀಮಂತೆಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಭಿಕಾಜೀಯವರು ೧೮೬೧ ನೇ ಸಪ್ಟೆಂಬರ ೨೪ ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ಸೇಟ ಸೋರಾಬಜೀ ಪಟೇಲರು ಮಗಳನ್ನು ಮಮತೆಯ ಮುಗುಳಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿ ಅರಳಿಸಿದರು. ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರ

ದೆಂಬ ಶಿಕ್ಷಣವಿತ್ತು, ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಿತ್ತು; ಆದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಭಿಕಾಜೀಯವರನ್ನು ಆವರಿಸಿದ ಅವ್ಯಕ್ತ ಚೈತನ್ಯ ಅವರನ್ನು ಬಡಬಗ್ಗರ ಸೇವೆಗಾಗಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತದ ವಿರುದ್ಧ ಬಡಿದಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದು, ಆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂದರ್ಭಗಳು [illegible] ಶ್ರೀಮತಿ ಭಿಕಾಜಿಯವರ [illegible] ಇದೊಂದು ಪ್ರಕರಣ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಮಾರವರ [illegible]

[illegible]

ಪ್ರದರ್ಶಿಸದೆ ಇದ್ದಿರಲಾರದು) ವಿಖ್ಯಾತ ರಾಜಕಾರಣಿ [illegible]ಂಗ್‌ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ೧೦೦೦ ಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆದುರು (ಅವರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರು) ಅವರು ಭಾರತದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಮಂಡಿಸಿದರು ಅಂದಿನ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಹೆಸರಾಂತ ರಾಜಕಾರಣಿ ಶ್ರೀ ಹೈಂಡಮನ್‌ರು ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹ!

ಮುಂದೆ "ವಂದೇ ಮಾತರಂ" ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಭಾರತದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ತೊಲಗಬೇಕೆಂದು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಆಂದೋಲನ ನಡೆಸಿದರು. ೧೯೧೪ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಜಾಗತಿಕ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಆರಂಭವಾದಾಗ ಆವೇಶದ ಬರಸಡಿಲ [illegible]ಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಭಾರತೀಯ ಸೈನಿಕರು ಶಸ್ತ್ರ ಕೆಳಗಿಡಬೇಕೆಂದರು. ಭಾರತಕ್ಕೂ ಮಹಾಯುದ್ಧಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲೆಂದು ಸಾರಿದರು. ಸೈನಿಕರ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪ್ರಭಾವವಾಯಿತು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಮಾರ ಬಂಧನವಾಯಿತು. ಅವರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಶಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಲು ಫ್ರೆಂಚರು ಒಪ್ಪದ್ದರಿಂದ ಬದುಕಿ ಉಳಿದರು. ಯುದ್ಧ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಮಾರವರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಭಿಕಾಜಿ ಕಾಮಾರ ಪ್ರಭಾವ [illegible] ಕ್ರಾಂತಿ ಸಾಧಿಸಿದ ರಶಿಯಾದ [illegible] ಬಹಳವಾಗಿತ್ತೆನ್ನಲು ಸ್ವತಃ ಲೆನಿ[illegible] ಅವರನ್ನು ಅನೇಕಸಲ ರಶಿಯಾಕ್ಕೆ ಆಮಂತ್ರಿಸಿದ್ದು ಉದಾಹರಣೆ. ಇವರೇನೋ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳ ಸಿಂಹಿಣಿಯು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಲು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕುದಿಕುದಿದು ನವೆದ ಮೇಲೆ ೭೫ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಮುಂದೆ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಬೇನೆಯಿಂದ ಕೊರಗಿ ಸೊರಗಿ ಮುಂಬೈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯುಸಿರು ಬಿಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಭಿಕಾಜೀ ಕಾಮಾರವರು ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಾಂತಿವೀರರ ಬಾಂದಳದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿದ ಕೋಲ್ಮಿಂಚು; ಬ್ರಿಟಿಷ ಆಳರಸರ ಮೇಲೆರಗಿದ ಬರಸಿಡಿಲು; ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾರಿದ ಉಷಾಘೋಷ.

●

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಸುಸಂಧಿ

[illegible] ಬೆಳಗಾಂವ, [illegible] ಮುಂಬೈ, [illegible] ಬಾಗಲಕೋಟೆ, [illegible]

ಸಾಯಿಬಾಬಾ
ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ ಏಜನ್ಸಿ
[illegible] ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
[illegible]

ಅರವತ್ತು ತುಂಬಿದಾಗ

ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಗಳು
ತುಂಬಿದವು ಈ ಕವಿಗೆ
ಅರವಿಂದ ಶಿಷ್ಯರಲಿ ಮುಂದಾರಗೆ॥
ಮಲಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡದ
ಜನಮನವ ಜಾಗರಿಸಿ
‹ಕುಣಿಯೋಣಬಾ›ಎಂದು
ಹಾಡಿದವಗೆ

ಜಾನಪದ ಧಾಟಿಯಲಿ
ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೋಡಿಯಲಿ
ಅನುಭಾವದಾ ತತ್ವ ಸಾರಿದವಗೆ
‹ನಾದಲೀಲೆಯ› ಬರೆದು
ನಾದಲೋಕಕೆ ಒಯ್ದು
ನಾದಮೂಲದ ಅರಿವು
ಮಾಡಿದವಗೆ

‹‹ ಅಂಬಿಕಾತನಯ ದತ್ತ ››

ಕಹಿಗೀತದಹಾದಿ
ಜಾಣನಾ ಕತೆಯನ್ನು
ಕಾವ್ಯನದಿಯೊಂದಿಗೆ ಹರಿಸಿದವಗೆ
ಜೀವಿಸಲಿ ಬಹುಕಾಲ
ಬೇಂದ್ರೆ ಕವಿವರ್ಯರು
ಕನ್ನಡ ಸರಸತಿಯ ಪ್ರಿಯ
ಅನುಗರು

ನಾವೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಾಗಿ
ದೇವರಲಿ ಬೇಡುವಾ
ದೀರ್ಘಾಯು ಈ ಕವಿಯು
ಆಗಲೆಂದು

— ಬಿ. ಟಿ. ಮೊಖಾಶಿ,
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ,

ನಾವೆಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿ ದೇವಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳು

(ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮಂಥನ)

ನಾವೆಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿ ದೇವಿಯ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳು.

[illegible]

ರ್ಯಗಳು, ಕೆಲವು ಚಿರ ಸೌಂದರ್ಯಗಳು, ಕೆಲವು ಹೊರಗಿನವು, ಕೆಲವು ಒಳಗಿನವು; ಕೆಲವು ಅಲ್ಪದವು; ಕೆಲವು ಮಹತ್ತಾದವು ಕೆಲವು ಮುಗಿಲ ಮೇಲಕ್ಕೇರಿಸುವವು, ಕೆಲವು ಕಡಲ ತಳಕ್ಕಿಳಿಸುವವು.

ಇವೆಲ್ಲವೂ ಜೀವಸೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸತ್ಯಗಳೇ. [illegible] ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಭ್ರಾಂತಿ; ಆದರೆ ಅವನ್ನು [illegible] ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ [illegible], ನೋಡಿದವರು [illegible].

[illegible] ಕಂಡ ಸಿರಿಯೂ [illegible] ಆದರೆ ಅವನು ಗರ್ವ [illegible] ಒಡೆದ ಮಡಕೆ [illegible] ಒದಗಿದ ಉಪಮಾ [illegible] ಬಾಳಿಗೆ [illegible] ಈ [illegible] ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ [illegible] ಕಾರ್ಯಗಳು [illegible].

●

ಶುಚಿ ರುಚಿಯಾದ
ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸುಗಳಿಗಾಗಿ
ಇವಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಶಿಸಿರಿ
ಜನತಾ
ಹೋಟೆಲ್
[illegible]
[illegible]

ನಿಸರ್ಗ

ನಿಸರ್ಗವೆಂದರೆ ಜೀವಂತವಾದ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ದೇವರ ಉಡುಪು!

ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ

ನಿಸರ್ಗವು ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ, ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ, ಉಗ್ರವಾಗಿದೆ; ಅದು ಸದಾ ಸತ್ಯದ ಪಥದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪು--ತಡೆಗಳು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ನಿಸರ್ಗವು ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ, ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಪಾವಿತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಅಂತರಂಗವನ್ನೇ ಬಿಚ್ಚಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗವು ವಿಲಂಬವೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯದು; ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯೆಯ ಮೇಲೂ ಅದರ ಶಾಪವಿದೆ.

— ಗಯಟೆ

ಕಾಳಿದಾಸನಿಂದ ತರುಣಿಯ ವರ್ಣನೆ

ತರುಣೀ ವರ್ಣನೆಯುಂದಲೇ ಕಾವ್ಯಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದುವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾಳಿದಾಸನೇ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿರುವನು. ತನ್ನ ವಾಕ್ಯದ ಶಕ್ತಿಯೆಲ್ಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವನು ಕೆಲವೇ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ತರುಣಿಯ ಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಕಡೆಯುವನು.

[illegible]

★ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಯೊಡ್ಡಿದ,
ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದಾಗಿರುವ,
ಆದರೂ ಹಾಲಿನಂಥ ಗುಣವುಳ್ಳ...

ಮಕ್ಕಳ ಕೆಲವು ದುಶ್ಚಟಗಳು

— ಜೆ. ಮಲ್ಹಾರಿಭಟ್ಟ

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಸ್ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಾರಿಗೆ ತರುವುದೂ ಒಂದು. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಕೋಪದಿಂದಲೂ, ಹೊಡೆತಗಳಿಂದಲೂ. ಮುದ್ದಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಾರಿಗೆ ತರುವೆವು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾವರೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉತ್ತಮದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯಲು ಅಂತಹ ಉಪಾಯಗಳು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಗುಣವು ಹಾಲು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪು ಸೇರಿಸಿವರೆ ಉಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಸಕ್ಕರೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಸಿಹಿಯಾಗಿಯೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವಂತೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಸೊತ್ತಾದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ತಮ್ಮ ದುರ್ಚಟಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ತಂದೆಯು ಒಂದು ಸಿಗರೇಟನ್ನು ಸೇದುವನು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಮಗನೂ ತಾನೂ ಅದರಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪೇನು ? ಹಾಗೆ ತಪ್ಪಾದುದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರುಸೇದುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣ ಸೇದುವೆನೆಂದು ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ದುರಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಲಿಯುವನು.

ಇನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾದವರು ಅವಾಚ್ಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೊಡನೆಯೂ ದುರ್ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡುವರು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು, ಕೊನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೇಳಿದಲ್ಲಿ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹುಸಿಯಾಡುವರು. ಇಂತಹ ಘಟನೆಯನ್ನೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು ಅದೇ ಪಥದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವರು. ಮಹಾವಾದಿಗಳಾಗುವರು. ಮುಂದೆ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಬೇಡವಾಗುವರು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅತಿ ಮುದ್ದಿಸುವರು. ಅವರು

ಹೊಸಪೇಟೆಯ ತರುಣ ಲೇಖಕರಾದ ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಲ್ಹಾರಿಭಟ್ಟರು "ಬಾಲಕ್ಕ ಶಿರೋಮಣಿ''ಗಳು. ವಿಚಾರಶೀಲ ಓದುಗರಿರುವಂತೆ ವಿಚಾರಶೀಲ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಲೇಖಕರೂ ಹೌದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಿಸುವರು. ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಬಹಳ ಹಟಮಾಡಿದರೆ ದಂ, ದಂ ಗುದ್ದಿ ಹೊಡೆಯುವರು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೊಡೆತ ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಬುದ್ಧಿಯು [illegible] ತಂದೆಯಾಗುತ್ತದೆ. [illegible] ಎತ್ತಲೋ [illegible] ತಮ್ಮ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ತೊಂದರೆಗಳೂ, ತಾರಾತಮ್ಯಗಳೂ ಬಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯುವ ಬಗೆಯಾದರೂ ಏನು?

ಎಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ತಾನಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ನಡತೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಾಲಕರು ದುಷ್ಕೃತಿಗೆ ಇಳಿಯುವರು.

ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿರಲೆಂದು [illegible] ಗಂಡುಗಳನ್ನು ಮನೆ [illegible] ಅವರಿಗೆ ಹೊರಗಿನಾಸ್ಪದವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೊರಗಿನವರ ಸಂಪರ್ಕ, [illegible] ಜೀವಿಸ [illegible] ಅವರಿಗೆ ನಂಬಿ[illegible] ತಮ್ಮ [illegible] ಸಾಧ್ಯವಿ[illegible]

●

[illegible]

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ...

ಧರ್ಮ ದೀಪ್ತಿ

ಜಗತ್ತು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ಸಂಕೋಲೆಗಳಲ್ಲಿದೆ: ತುಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗಾಗಿ ಕನಿಕರ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ತುಳಿಯುವವರಿಗಾಗಿಯಂತೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕನಿಕರವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

* * *

ಜಗತ್ತಿನ ಧರ್ಮಗಳು ನಿರ್ಜೀವ ಅಣಕಗಳಾಗಿವೆ. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವದು ನೀತಿಮತ್ತೆ. ಧಗಧಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೀತಿಯಾವ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥತೆಯೇ ಆದ ಬದುಕನ್ನು ಬಾಳುವವರು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

* * *

ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದವರು ನಾಸ್ತಿಕರು ಎಂದು ಹಳೆಯ ಧರ್ಮ ಹೇಳುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದವನು ನಾಸ್ತಿಕ ಎಂದು ಹೊಸಧರ್ಮವು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

* * *

ಮೊದಲು ರೊಟ್ಟಿ, ನಂತರ ಧರ್ಮ.

* * *

ನನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಯಿ ಕೂಡ ಉಪವಾಸ ಬೀಳುವಂತಾಗುವುದು ತಪ್ಪುವತನಕ ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದೇ ನನ್ನ ಇಡಿಯ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಒಟ್ಟಿನ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕೊಡಮಾಡಲು ಭಾರತಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ವಲ್ಪ ಇನ್ನೂ ಇದೆಯೆಂದೇ ಅದು ಬದುಕಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಿರಲಿ.

* * *

ಒಂದು ಧರ್ಮದ ದೇವರು ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳ ದೇವರೂ ಹೌದು

* * *

ಒಂದು ಧರ್ಮವು ಸತ್ಯವಾದರೆ ಉಳಿದ ಧರ್ಮಗಳೂ ಸತ್ಯವೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವು ನನ್ನದಿರುವಂತೆ ನಿಮ್ಮದೂ ಹೌದು.

* * *

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮವೂ ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಮೋಡಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದ ಸೂರ್ಯ; ಆತ್ಮ ಆತ್ಮಗಳ ನಡುವಿನ ಭಿನ್ನತೆಗೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಈ ಮೋಡಗಳ ದಟ್ಟಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರ.

* * *

ಮೊದಲು ನಾವು ದೇವರಾಗೋಣ; ನಂತರ ಉಳಿದವರನ್ನು ದೇವರಾಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸೋಣ.

ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಲು ಸಿಡಿಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣೆಯನ್ನೇ ನೀಡಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಈ ಶಬ್ದಗಳು ಮಾನವತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಂಥ [illegible] ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡದಿರವು.

★ ಮಾನವನು ಶಾಶ್ವತ ಶಾಂತಿಯನ್ನು
ಬಯಸಿ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲೆಂದು
ನಿರ್ಮಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿರುವ ಮಹಾಸಂಸ್ಥೆ..

ಯು. ರಾ. ಸಂ.

—ಕೆ. ಎಸ್. ಎಸ್. ರಾವ

ಈ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ತ್ರದ. ವರುಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಇದು ಭಾರತದ ಸಂಸ ತ್ತಿನ ಹಾಗಿದೆ. ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಲೋ (ಜನರ) ಪ್ರತಿಸ್ಥಾನಗಳಿರುವಂತೆ ಯು ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಕ (ಜ ತ್ತಿನ) ಪ್ರತಿನಿಧಿಮಂಡಲಗಳಿದ್ದು ಜಗತ್ತಿ ಜನಾಂಗಗಳ ನಡುವಿನ ಹಿರಿಯ ಸಮ ಗಳನ್ನು ಅವು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತವೆ.

ರಕ್ಷಣಾ ಮಂಡಲವು ಒಟ್ಟ [illegible] ಸದಸ್ಯರ ಕೂಟವಾಗಿದ್ದು ಜನಾಂಗಗಳ ನಡುವಿನ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಸದಾ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ. ಅಮೇರಿಕ, ಬ್ರಿಟನ ಫ್ರಾನ್ಸ್, ರಶಿಯ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ದೇ ಗಳು ಇದರ ಶಾಶ್ವತ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಉಳಿದ ಆರು ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸಾಮ

[illegible]

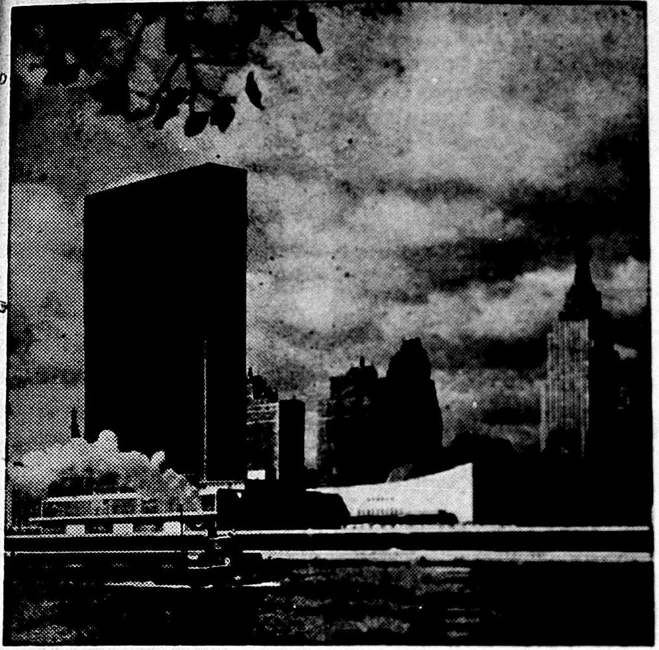

ಯು.
ರಾ.
ಸಂ.

★

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:
ಚಾರ್ಲಸ್
ಮ್ಯುನಿರ್ಝ್

ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ :
ಡ್ಯಾಗ
ಹ್ಯಾಮರ್‌ಶುಲ್ಡ

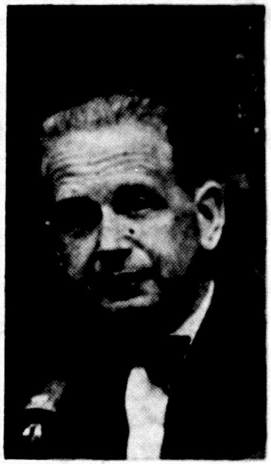

ನ್ಯವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ವರ್ಷವಿಡೀ ಕಾರ್ಯ ನಿರತವಾಗಿರುವ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಲವು ಯುಕ್ತರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವಿದ್ದ ಹಾಗೆನ್ನಬಹುದು. ಒಂದೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ವರ್ಷದ ಒಂದೊಂದು ತಿಂಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸುವವು.

ಸ್ವಂತ ಆಡಳಿತವು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯುಳ್ಳದ ಹಿರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವುಗಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಶ್ವಸ್ತ ಮಂಡಲವು ಹಿರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನ್ಯಾಯವೇದಿಕೆಯು [illegible] ರುವ ತರಾಳೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರ ಕಕ್ಷೆಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಯ್ದೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದ, ಒಡಂಬಡಿಕೆ, ಕಾಯ್ದೆ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಚಳವಳಿಯೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ತುಲನೆಯಾಗದ ದೂರುಬಂದಲ್ಲಿ ಈ ನ್ಯಾಯವೇದಿಕೆಯು ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂಡಲವು ತನ್ನ ವಿವಿಧ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಮಾನವ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಿ [illegible] ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದೆ.

●

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸೋಪ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಬೆಳಗಾಂವ

ಇವರು ತಯಾರಿಸಿದ

○ [illegible]
○ [illegible]
○ [illegible]
[illegible]

ಈ ಛಾಪುಗಳುಳ್ಳ

○ [illegible]
○ [illegible]
○ [illegible]

ಸಾಬೂನುಗಳು

[illegible]

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸೋಪ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್

[illegible] [illegible]

★ ಅಗಣಿತ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು
ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಲು
ನಿಂತಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾಶ್ಮೀರ..

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಹಂಗಮ ನೋಟ

— ನಾಗೇಶ ಗೋಕರ್ಣ

ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ರವಿ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಈ ಶುಭ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತದ ತುತ್ತ ತುದಿಗಿರುವ, ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ . ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಪಕ್ಷಿ ನೋಟವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

೧೯ನೇ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮದ್ರಾಸ ಪ್ರಾಂತದ ಆಡಳಿತೆಗೊಳಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅರ್ಧ ಶತಮಾನ ಕಳೆದ ನಂತರ ಮುಂಬಯಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಅದನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬಂದರುಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡರೆ, ಮುಂಬೈ ಬಂದರದ ಮಹತ್ವ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದೆಂದು ಭೀತಿಗೊಂಡ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಕಾರವಾರದ ಬಂದರವು ಮಹತ್ವದ ಬಂದರವಾಗಿ ತಲೆಯೆತ್ತಬಾರದೆಂದು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ಮುಂಬಯಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಕಪಿಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಡಿ ಹಿಪ್ಪೆಯಾಗಿರುವ ನಯನ ಮನೋಹರ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಮತ್ತೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ತಾಯ್ನಾಡಿಗೆ ಮರಳುತ್ತಿರುವ ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕನ್ನಡಿಗನಿಗೆ ಆನಂದವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ?

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾಶ್ಮೀರನಂತಿರುವ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ೩೯೬೧ ಚೌರಸ ಮೈಲು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಅದರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ೫೭೭೬೮೦ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೦೫೫೬೦ ಜನರು ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬಹುಶಃ ಪೂರ್ವಕ್ಕಿರುವ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕಿರುವ ಅರಬೀ ಸಮುದ್ರದ ವರೆಗೆ ಹಬ್ಬಿದ್ದು, ಕಾಳಿ, ಗಂಗಾವಳಿ, ಅಘನಾಶಿನಿ, ಶರಾವತಿ ಮತ್ತು ವೆಂಕಟಾಪುರ ನದಿಗಳ ದಂಡೆಗುಂಟ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಶೇಕಡಾ ೬

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ತರುಣ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ ಗೋಕರ್ಣರು ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಥೂಲ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಕನ್ನಡದ ಭಾಗ್ಯವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿರುವ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರು ಬಹು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಆ ದಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಲೇಖವು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ.